

Bled, dne 18.3.2024
St. 0130-1/2024-1

VABILO

13. seja Sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park

Vljudno vabljeni na 13. sejo Sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park, ki bo v **sredo, 27. 3. 2024 ob 13.00 uri na Upravi Javnega zavoda Triglavski narodni park, Ljubljanska cesta 27, Bled.**

Predlagani dnevni red:

1. Ugotovitev sklepčnosti in sprejem dnevnega reda
2. Potrditev zapisnika 6. dopisne seje Sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park z dne 13. 12. 2023
3. Informacija o sprejetih sklepih foruma zainteresirane javnosti Triglavskega narodnega parka z dne 24.1.2024
4. Informacija o izvedenem Strokovnem svetu z dne 21. 3. 2024
5. Program dela in finančni načrt Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2024
6. Načrt upravljanja Triglavskega narodnega parka in izvajanje:
 - Poročilo o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za obdobje 2016-2020
 - Poročilo o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za obdobje 2021-2022
7. Potrditev Cenika pristojbin za soteskanje v soteskah Fratarice in Predelice
8. Potrditev cenikov storitev Javnega zavoda Triglavski narodni park, ki se nanašajo na opravljanje javne službe
9. Pobude in vprašanja:
 - 9.1 Pobudi svetnika Pavla Jamnika z dne 13. 2. 2024 in svetnice Romane Purkart z dne 26. 2. 2024
10. Razno

Bojan Dejak,
predsednik Sveta Javnega zavoda
Triglavski narodni park

Poslano – preko elektronske pošte:
- članom Sveta JZ TNP

V vrednost

1. točka dnevnega reda

Ugotovitev sklepčnosti in sprejem dnevnega reda

Predlagatelj: Bojan Dejak

Poročevalec: Bojan Dejak

Predlog sklepov:

1.1 Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park je na 13. seji dne 27. 3. 2024 sklepčen, prisotnih je _____ članov sveta.

1.2 Člani Sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park potrjujejo dnevni red 13. seje Sveta.

2. točka dnevnega reda

Potrditev zapisnika 6. dopisne seje Sveta z dne 13. 12. 2023

Predlagatelj: Bojan Dejak
Poročevalec: Bojan Dejak

Gradivo:

- zapisnik 6. dopisne seje Sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park z dne 13. 12. 2023

Predlog sklepa:

2. Člani Sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park potrjujejo zapisnik 6. dopisne seje Sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park z dne 13. 12. 2023.

Bled, dne: 13.12.2023
Št.: 0130-8/2023-2

ZAPISNIK

6. dopisne seje Sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park dne 13. 12. 2023

Dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 12. redne seje Sveta z dne 10. 11. 2023
2. Sklic foruma zainteresirane javnosti Triglavskega narodnega parka

Ugotavljamo:

- Gradivo za dopisno sejo je bilo dne 7. 12. 2023 po elektronski pošti poslano vsem članom Sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park. Gradivo je obsegalo: vabilo, gradivo s predlogi sklepov in glasovnico.
- Glasovanje je potekalo na način, da je bilo treba izpolniti in podpisati priloženo glasovnico in jo v roku od 7. 12. 2023 do vključno 13. 12. 2023 do 11.00 ure posredovati na naslov Javnega zavoda Triglavski narodni park ali na elektronski naslov: spela.stojan@tnp.gov.si.
- Na dopisni seji je sodelovalo petnajst (15) članov Sveta.

Na dopisni seji so sodelovali: Bojan Dejak, mag. Alenka Korenjak, Egon Kepic, Saša Roškar, Tomaž Bregant, Tomaž Petrovič, Maša Klavora, Romana Purkart, Pavel Jamnik, Aleš Polanc, Bojan Traven, Pavel Sivec, Ana Hawlina, mag. Borut Peršolja in Andrej Arih

Sprejeti so bili naslednji sklepi:

SKLEP k 1. točki dnevnega reda:

1. Člani Sveta potrjujejo zapisnik 12. seje Sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park z dne 10. 11. 2023.

Izid glasovanja:

ZA: 15, PROTI: 0

SKLEPA k 2. točki dnevnega reda:

2.1 Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park sklicuje forum zainteresirane javnosti Triglavskega narodnega parka, ki bo v sredo, 24. januarja 2024, ob 12.00 uri, v dvorani Kolpern na Jesenicah, s sledečim dnevnim redom:

1. Izvolitev dveh članov predsedstva foruma

2. Potrditev dnevnega reda

3. Obravnava in potrditev zapisnika 3. foruma z dne 14. 11. 2019 ter poročilo o načinu upoštevanja sprejetih sklepov

4. Načrt upravljanja Triglavskega narodnega parka in izvajanje:

- Poročilo o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za obdobje 2016-2020

- Poročilo o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za obdobje 2021-2022

5. Predstavitev predloga Akcijskega načrta usmerjanja obiska in rekreacijskih dejavnosti v Triglavskem narodnem parku

6. Akcijski načrt za sofinanciranje projektov parkovnih lokalnih skupnosti

ZA: 15, PROTI: 0

2.2 Sklic foruma se objavi v sredstvih javnega obveščanja, in sicer najmanj v enem časopisu, ki pokriva celotno državo ter na spletni strani Javnega zavoda Triglavski narodni park, na kateri se objavi tudi gradivo foruma.

ZA: 13, PROTI: 1

1 član Sveta ni glasoval.

Zapisala:
Mag. Špela Stojan

Bojan Dejak,
Predsednik sveta Javnega zavoda
Triglavski narodni park

3. točka dnevnega reda

Informacija o sprejetih sklepih foruma zainteresirane javnosti Triglavskega narodnega parka z dne 24.1.2024

Predlagatelj: Bojan Dejak

Poročevalec: Bojan Dejak

Predlog sklepa:

3 Člani Sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park se seznanjajo s sprejetimi sklepi foruma zainteresirane javnosti, ki je potekal dne 24. 1. 2024 na Jesenicah.

Obrazložitev:

Dne 24. 1. 2024 je na Jesenicah potekal 4. forum zainteresirane javnosti Javnega Zavoda Triglavski narodni park. Na forumu so bil obravnavane naslednje točke dnevnega reda:

1. Izvolitev dveh članov predsedstva foruma
2. Potrditev dnevnega reda
3. Obravnava in potrditev zapisnika 3. foruma z dne 14. 11. 2019 ter poročilo o načinu upoštevanja sprejetih sklepov
4. Načrt upravljanja Triglavskega narodnega parka in izvajanje:
 - Poročilo o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za obdobje 2016-2020
 - Poročilo o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za obdobje 2021-2022
5. Predstavitev predloga Akcijskega načrta usmerjanja obiska in rekreacijskih dejavnosti v Triglavskem narodnem parku
6. Akcijski načrt za sofinanciranje projektov parkovnih lokalnih skupnosti

Forum je vodilo tričlansko predsedstvo, ki so ga sestavljali predsednik Sveta Bojan Dejak, in predstavnik zainteresirane javnosti Bojana Zorč Kravanja in Bojan Traven.

Na forumu so bili sprejeti naslednji sklepi:

- 1 V predsedstvu 4. foruma zainteresirane javnosti Triglavskega narodnega parka sta predstavnika zainteresirane javnosti Bojan Traven in Bojana Zorč Kravanja.
- 2 Udeleženci foruma potrjujejo predlagani dnevni red 4. foruma zainteresirane javnosti Triglavskega narodnega parka.
- 3 Udeleženci foruma potrjujejo zapisnik 3. foruma z dne 14. 11. 2019 in poročilo o načinu upoštevanja sprejetih sklepov.
- 4.1 Udeleženci foruma so se seznanili s Poročilom o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za obdobje 2016-2020.
- 4.2 Udeleženci foruma so se seznanili s Poročilom o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za obdobje 2021-2022.
- 4.3 Na vprašanja, zastavljena v razpravi, odgovori Uprava Javnega zavoda Triglavski narodni park in odgovore skladno z Navodili o delovanju foruma zainteresirane javnosti Triglavskega narodnega parka objavi na svoji spletni.

Skladno z Navodili o delovanju foruma je bil pripravljen zapisnik, ki je bil posredovan vsem udeležencem in je objavljen tudi na spletni strani Javnega zavoda Triglavski narodni park (<https://www.tnp.si/sl/javni-zavod/uprava/svet-in-strokovni-svet-zavoda/>). Poleg zapisnika so na spletni strani objavljene tudi predstavitve k 4., 5. in 6. točki dnevnega reda in odgovori na vprašanja, zastavljena v razpravi.

4. točka dnevnega reda

Informacija o izvedenem Strokovnem svetu dne 21. 3. 2024

Predlagatelj: dr. Tit Potočnik

Poročevalec: dr. Tit Potočnik

Gradivo:

Zapisnik Strokovnega sveta Triglavskega narodnega parka z dne 21. 3. 2024.

Predlog sklepa:

4. Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park se seznanja z izvedeno sejo Strokovnega sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park z dne 21. 3. 2024.

ZAPISNIK

6. seje strokovnega sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park, izvedene dne 21. marca 2024 ob 15.00 uri v prostorih JZ TNP.

Navzoči člani strokovnega sveta: Andrej Arih, dr. Matej Gabrovec, mag. Jana Vidic, dr. Tit Potočnik, Metod Rogelj, dr. Mihael Jožef Toman in Aleš Zdešar

Opravičeno odsotni: Marko Pretner

Sejo strokovnega sveta je vodil direktor JZ TNP dr. Tit Potočnik.

Seja strokovnega sveta je bila zaključena ob 17.50 uri.

Gradivo za sejo je bilo članom strokovnega sveta posredovano dne 14.3.2024 po elektronski pošti s spodaj predlaganim dnevnim redom:

1. Ugotovitev sklepčnosti in potrditev dnevnega reda.
2. Potrditev zapisnika 3. dopisne seje Strokovnega sveta JZTNP, ki je potekala od 20.10.2023 do vključno 25.10.2023
3. Predlog programa dela in finančnega načrta Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2024.
4. Poročili o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za obdobji 2016-2020 in 2021-2022.
5. Razno

1. Ugotovitev sklepčnosti in sprejem dnevnega reda

Direktor uvodoma ugotovi, da je na 6. seji strokovnega sveta prisotnih 7 članov od 9 in da je sklepčnost zagotovljena.

Strokovni svet se seznani z odstopom članice strokovnega sveta, dr. Tanje Hohneč.

Strokovni svet predlaga direktorju, da z dopisom pozove Ministrstvo za kulturo k imenovanju novega predstavnika v strokovnem svetu.

Člani strokovnega sveta se strinjajo s predlogom in soglasno sprejmejo predlagani dnevni red.

SKLEP:

- 1.1 Strokovni svet JZTNP je na svoji 6. seji dne 21.3.2024 sklepčen, prisotnih je 7 članov.
- 1.2 Člani Strokovnega sveta JZTNP potrjujejo predlagani dnevni red 6. seje.

2. Potrditev zapisnika 3. dopisne seje

Na zapisnik 3. dopisne seje ni bilo pripomb.

SKLEP:

2.1 Strokovni svet JZTNP potrjuje zapisnik 3. dopisne seje, izvedene med 20.10.2023 in 25.10.2023.

3. Program dela in finančni načrt Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2024

Direktor predstavi bistvene vsebine *Programa dela in finančnega načrta Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2024*.

V razpravi so svetniki razpravljali glede predvidenih prometnih režimov znotraj parka ter javnih prevozi, glede vloge in stanja kmetijstva v tem prostoru, gospodarjenja z gozdovi.

Direktor svetnike seznanil z začetkom priprav za nov desetletni načrt upravljanja.

SKLEP:

3.1 Strokovni svet TNP se je seznanil s Programom dela in finančnim načrtom Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2024.

4. Poročili o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za obdobji 2016-2020 in 2021-2022

Direktor predstavi poročili o izvajanju načrta upravljanja parka za obdobji 2016-2020 in 2021-2022. Dr. Matej Gabrovec poda pobudo za redno izhajanje publikacije Acta Triglavensia in spodbujanje raziskovalcev, ki opravljajo znanstvene raziskave v parku, da pripravijo daljša poročila v obliki člankov za omenjeno publikacijo. Andrej Arih obrazloži razloge za dvoletni manjko izdaje številke Acte Triglavensia, zaradi težav pri izvajanju projekta Vrh Julijcev.

Metod Rogelj opozori na problem uresničevanja in izvajanja nalog, opredeljenih z načrtom upravljanja, s strani drugih ministrstev ter institucij in z namenom priprave NU TNP za naslednje obdobje predlaga obravnavo konceptualnih strokovnih vprašanj na strokovnem svetu, po potrebi tudi v razširjeni sestavi.

SKLEP:

4.1 Strokovni svet TNP se je seznanil s Poročilom o izvajanju Načrta upravljanja parka za obdobje 2016-2020.

4.2 Strokovni svet TNP se je seznanil s Poročilom o izvajanju Načrta upravljanja parka za obdobje 2021-2022.

Št.: 0131-1/2024-21

Zapisal:
Aleš Zdesar

5. točka dnevnega reda

Program dela in finančni načrt Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2024

Predlagatelj: dr. Tit Potočnik

Poročevalec: dr. Tit Potočnik

Gradivo:

- Program dela in finančni načrt Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2024

Predlog sklepa:

5 Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park potrjuje Program dela in finančni načrt Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2024.

Program dela in finančni načrt Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2024

Bled, 11. marec 2024
Številka: 901-1/2024-3

Uporabljene kratice

AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
AKOS	Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije
ALPACA	Alpine Partnership for Local Climate Action
ANPLS	Akcijski načrta za financiranje parkovnih lokalnih skupnosti
ANUORD	Akcijski načrt za usmerjanje obiska in športno-rekreacijske dejavnosti
ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
AS	Agrarna skupnost
BF	Biotehniška fakulteta
BOJA	Biosferno območje Julijske Alpe
CKFF	Center za kartografijo favne in flore
CEN	Centralna evidenca nepremičnin
DDV	Davek na dodano vrednost
DEKD	Dnevi evropske kulturne dediščine
DOPPS	Društvo za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije
DRI	Družba za razvoj infrastrukture
DRSI	Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo
DRSV	Direkcija Republike Slovenije za vode
EKSRP	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
ERDF	Evropski regionalni razvojni sklad
ESRR	Evropski sklad za razvoj podeželja
EUR	evro
EZR	Enotni zakladniški račun
FA	Fakulteta za arhitekturo
FF UL	Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani
FURS	Finančna uprava Republike Slovenije
GGN	Gozdno gospodarski načrt
GGO	Gozdno gospodarsko območje
GMJ	Gornjesavski muzej Jesenice
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
IIS	Informacijsko izobraževalna služba JZ TNP
INDOK	Informacijsko-dokumentacijski center za dediščino
IRSOP	Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor
IUCN	Mednarodna zveza za ohranitev narave
IZVRS	Inštitut za vode Republike Slovenije
JZ TNP	Javni zavod Triglavski narodni park
HE	Hidroelektrarna
KD	Kulturna dediščina
KGZS	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KIS	Kmetijski inštitut Slovenije
KPJS	Kolektivna pogodba za javni sektor
KS	Krajevna skupnost
LAS	Lokalna akcijska skupina
LD	Lovska družina
LPN	Lovišče s posebnim namenom
LTO	Lokalna turistična organizacija
LUO	Lovsko upravljavsko območje
LZS	Lovska zveza Slovenije
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

MF	Ministrstvo za finance
MGTŠ	Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
MJU	Ministrstvo za javno upravo
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
MDP	Ministrstvo za digitalno preobrazbo
MNVP	Ministrstvo za naravne vire in prostor
MOPE	Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
MORS	Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije
MK	Ministrstvo za kulturo
MKČN	Mala komunalna čistilna naprava
MzI	Ministrstvo za infrastrukturo
MVI	Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje
MVZI	Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije
Natura 2000	Evropsko omrežje posebnih varstvenih območij
NG	Nova Gorica
NIB	Nacionalni inštitut za biologijo
NLZOH	Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano
NNS	Naravovarstveno nadzorna služba
NU TNP	Uredba o načrtu upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016-2025
NVO	Nevladna organizacija
OPN	Občinski prostorski načrt
OZUL	Območno združenje upravljavcev lovišč
PLS	Parkovna lokalna skupnost
PNPG	Naravni park Julijsko predgorje
PRC	Posoški razvojni center
POO	Posebno ohranitveno območje
POV	Posebno območje varovanja
PP	Proračunska postavka
PS	Pašna skupnost
PUN	Program upravljanja območij Natura 2000
PZS	Planinska zveza Slovenije
RAGOR	Razvojna agencija Zgornje Gorenjske
RRA	Regionalna razvojna agencija
RS	Republika Slovenija
SAZU	Slovenska akademija znanosti in umetnosti
SiDG	Slovenski državni gozdovi, d.o.o.
SKZGS	Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije
SPM	Slovenski planinski muzej
SS	Strokovna služba JZ TNP
SSS	Skupna splošna služba JZ TNP
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
STO	Slovenska turistična organizacija
TD	Turistično društvo
TIC	Turistično informacijski center
TNP	Triglavski narodni park
UE	Upravna enota
UJP	Uprava za javna plačila
UL	Univerza v Ljubljani
VCF	Stichting The Vulture Foundation

VF	Veterinarska fakulteta
ZDA	Združene države Amerike
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZKTNP	Znak kakovosti Triglavskega narodnega parka
ZO	Zavarovano območje
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZPIZ	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ZSPJS	Zakon o sistemu plač v javnem sektorju
ZTNP-1	Zakon o Triglavskem narodnem parku
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZZRS	Zavod za ribištvo Slovenije
ZZZS	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

KAZALO

KAZALO	5
1 UVODNA POGLAVJA	7
1.1 Predstavitev območja Triglavski narodni park in Javnega zavoda Triglavski narodni park	7
1.2 Uvod	9
1.3 Ocena izvajanja programa dela in finančnega načrta za leto 2023	10
1.3.1 Poudarki dela JZ TNP v letu 2023 po upravljavskih področjih	11
1.4 Ocena stanja naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti	15
1.5 Cilji delovanja JZ TNP in prioritete upravljanja za leto 2024	17
1.5.1 Vizija TNP	17
1.5.2 Cilji in prednostne naloge programa dela in upravljanja TNP za leto 2024 po upravljavskih področjih	17
1.5.3 Varstveni cilji za leto 2024	21
1.5.4 Razvojni cilji za leto 2024	22
1.5.5 Prikaz prednostnih skupin nalog	22
2 IZVAJANJE REDNIH NALOG JAVNE SLUŽBE NA PODROČJU UPRAVLJANJA NARODNEGA PARKA	23
2.1 Upravljavsko področje: A. Ohranjanje narave	24
2.2 Upravljavsko področje: B. Ohranjanje kulturne dediščine	42
2.3 Upravljavsko področje: C. Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj	47
2.4 Upravljavsko področje: D. Obiskovanje in doživljanje	56
2.5 Upravljavsko področje: E. Upravljavsko administrativne naloge	65
2.6 Sodelovanje pri izvajanju in izvajanje ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti	75
2.7 Izvajanje neposrednega nadzora	75
2.8 Izvajanje naravovarstvenih in razvojnih nalog, ki so opredeljene v 56. členu ZTNP-1	76
2.9 Priprava akcijskega načrta za sofinanciranje projektov parkovnih lokalnih skupnosti	80
2.10 Izvajanje nalog za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb	81
2.10.1 Podnebni sklad - invazivke	81
2.10.2 Podnebni sklad – mokrišča	82
2.10.3 Podnebni sklad – Ekosistemske storitve	83
2.10.4 Podnebni sklad – krajinske značilnosti	84
2.10.5 Podnebni sklad – Ohranjanje in obnova ekstenzivnih travnišč	84
2.11 Izvajanje ukrepov za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst	84
3 PROJEKTI	85
3.1 Projekti v izvajanju	86
3.1.1 LIFE »Semenska banka« (LIFE for Seeds)	86
3.1.2 Projekt sodelovanja med lasi: “Vzpostavitev pogojev za EKO regijo BO JA”	88

3.1.3 FRACTAL (Foster gReen infrAstruCture in The ALps).....	90
3.2 Projekti v postopku potrjevanja.....	91
3.2.1 LIVEALPSNATURE - Varovanje biodiverzitete z inovativnimi pristopi usmerjanja obiska in komuniciranja v alpskih zavarovanih območjih.....	91
3.2.2 ITINERANT - S TRAJNOSTNIM TURIZMOM DO BOLJŠE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA NA BIOSFERNEM OBMOČJU JULIJSKE ALPE.....	92
3.2.3 AlpsLife – Varstvo življenja v Alpah z monitoringom in upravljanjem alpske biotske raznovrstnosti za prihodnost.....	93
3.3 Načrtovani projekti.....	94
4 KADROVSKI NAČRT.....	94
4.1 Organizacijska struktura JZ TNP.....	95
4.2 Zaposlenost.....	95
4.3 Ostale oblike dela.....	99
4.4 Izobraževanje.....	99
5 FINANČNI NAČRT.....	99
5.1 Uvod.....	99
5.2 Sodila za razporejanje prihodkov in stroškov oziroma odhodkov.....	99
5.3 Načrtovani prihodki.....	101
5.3.1 Prihodki MNVP in drugih javnih virov.....	101
5.3.2 Prihodki projektov.....	103
5.3.3 Prihodki iz nejavnih virov za izvajanje javne službe.....	104
5.3.4 Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu.....	104
5.4 Načrtovani odhodki.....	105
5.4.1 Odhodki za izvajanje javne službe.....	105
5.4.2 Odhodki projektov.....	107
5.4.3 Stroški, kriti iz nejavnih virov za izvajanje javne službe.....	107
5.4.4 Stroški tržne dejavnosti.....	108
5.5 Poslovni izid.....	108
5.6 Investicijski odhodki.....	109
5.7 Bilanca stanja.....	112

1 UVODNA POGLAVJA

1.1 Predstavitev območja Triglavski narodni park in Javnega zavoda Triglavski narodni park

Informacije o zavarovanem območju

Pravna podlaga za ustanovitev ZO	Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNSPP in 18/23 – ZDU-1O - v nadaljnjem besedilu: ZON), Zakon o Triglavskem narodnem parku (Uradni list RS, št. 52/10, 46/14 – ZON-C, 60/17, 82/20 in 18/23 – ZDU-1O - v nadaljnjem besedilu: ZTNP-1)
Datum ustanovitve ZO	datum prvega zavarovanja (zakupna pogodba): 1. julij 1924 obnovitev zavarovanja: 26. maj 1961 razširitev zavarovanega območja: 14. junij 1981 veljavno zavarovanje po ZTNP-1: 15. julij 2010
Nacionalna kategorija zavarovanja	narodni park
IUCN kategorija zavarovanja	II. kategorija (narodni park) / V. kategorija (zavarovana krajina)
Mednarodni status	NATURA 2000: POO Radovna most v Sr. Radovni – jez HE Vintgar (SI3000133) POO Julijske Alpe (SI3000253) POO Bohinjska Bistrica in Jereka (SI3000348) POO Pokljuška barja (SI3000278) POV Julijci (SI5000019) Biosferno območje Julijske Alpe (UNESCO - MAB) Diploma Sveta Evrope Alparc – mreža zavarovanih območij v Alpah Čezmejna ekološka regija Julijske Alpe (skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje v Reziji) Pilotno območje Alpske konvencije (skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje v Reziji) Listina za trajnostni razvoj turizma (skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje v Reziji)
Legi ZO	Julijske Alpe / severozahodni del Slovenije
Velikost ZO in varstvenih območij	Skupna površina zavarovanega območja: 83.982 ha prvo varstveno območje: 31.488 ha drugo varstveno območje: 32.412 ha tretje varstveno območje: 20.082 ha
Število naravnih spomenikov	43
Število naravnih rezervatov	3
Število naravnih vrednot	330 (in 743 jam)
Število kulturnih spomenikov	4 (državnega pomena), 41 lokalnega pomena

Število enot kulturne dediščine	376
Število naselij v ZO	33 (21 v celoti, 12 deloma)
Število prebivalcev v ZO	2.337 (vir: Statistični urad RS, januar 2018)

Triglavski narodni park (v nadaljnjem besedilu: TNP) je območje z izrazitimi značilnostmi visokogorskega sveta, geološkimi, geomorfološkimi, s hidrološkimi in drugimi naravnimi vrednotami, obsežnimi in raznovrstnimi ekosistemi, izjemno bogatim rastlinskim in živalskim svetom z redkimi ter značilnimi rastlinskimi in živalskimi vrstami, z visoko stopnjo kakovosti krajine in ohranjenosti kulturne dediščine. Zgodovinske in kulturne vrednote izkazujejo večstoletno prisotnost človeka in njegovo vsakoletno delovanje. Z ekološkega, zgodovinskega, kulturnega, vzgojnega, razvojnega, duhovnega, s simbolnega, z identitetnega ter estetskega vidika in zaradi vidne prepoznavnosti ima območje izjemno velik narodni in mednarodni pomen ter velik pomen za parkovne lokalne skupnosti.

Osnovne cilje, zunanje meje zavarovanega območja, varstvene režime in s tem pravila ravnanja, razvojne usmeritve ter upravljanje narodnega parka opredeljuje ZTNP-1.

Osnovni namen ustanovitve TNP je ohranitev izjemnih naravnih in kulturnih vrednot, varovanje rastlinskega in živalskega sveta, ekosistemov, značilnosti nežive narave ter za območje narodnega parka značilne krajine. Namen TNP je tudi spodbujanje trajnostnega razvoja, ki je skladen s cilji narodnega parka, ter omogočanje obiskovanja narodnega parka za doživljanje narave, kulturnega izročila in duhovnih vrednot alpskega prostora.

Informacije o upravljavcu

Pravna podlaga za upravljanje	Zakon o Triglavskem narodnem parku, Uredba o Načrtu upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016-2025 v (Uradni list RS, št. 34/16 - v nadaljnjem besedilu: NU TNP), Uredba o merilih in kriterijih za spodbujanje in sofinanciranje projektov, investicij ter izvajanje dejavnosti v Triglavskem narodnem parku (Uradni list RS, št. 2/20)
Ime upravljavca	Javni zavod Triglavski narodni park
Pravna podlaga o ustanovitvi zavoda	Sklep o ustanovitvi Javnega zavoda Triglavski narodni park (Uradni list RS, št. 60/11 in 10/14)
Datum ustanovitve zavoda	30. julij 2011
Naslov	Triglavski narodni park, Ljubljanska cesta 27, 4260 Bled
Telefon in faks	tel:+386 (0)4 5780 200 / faks: +386 (0)4 5780 201
E-mail	triglavski-narodni-park@tnp.gov.si
Spletna stran	http://www.tnp.si/
Direktor JZ TNP	dr. Tit Potočnik
Predsednik sveta TNP	Bojan Dejak

Za upravljanje zavarovanega območja je pooblaščen Javni zavod Triglavski narodni park (v nadaljnjem besedilu: JZ TNP) s sedežem na Bledu. Za področje delovanja JZ TNP je pristojno Ministrstvo za naravne vire in prostor (v nadaljevanju: MNVP). Najvišji organ upravljanja je Svet zavoda, v katerem so predstavniki ustanovitelja narodnega parka, parkovnih lokalnih skupnosti, zainteresirane javnosti in predstavnik JZ TNP. Strokovni svet TNP sestavljajo predstavniki ZRSVN, ZVKDS, Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, SAZU, strokovnjak na področju upravljanja zavarovanih območij na predlog pristojnega ministrstva, trije strokovnjaki iz vrst delavcev in direktor JZ TNP.

Notranje organizacijske enote JZ TNP so: strokovna služba, informacijsko izobraževalna služba, naravovarstvena nadzorna služba ter varstvo in upravljanje prostoživečih živali, skupna splošna služba in oddelek za projekte.

1.2 Uvod

Dokument Program dela in finančni načrt Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2024 je pripravljen na podlagi dne 3. 1. 2024 prejetih Izhodišč za pripravo programa dela in finančnega načrta za leto 2024 (dopis MNVP št. 35601-1/2023-2550-42 z dne 21.12.2023).

Program dela JZ TNP za leto 2024 opredeljuje načrtovane letne aktivnosti upravljavca zavarovanega območja po vsebinskih sklopih, skladno z NU TNP. Vsebinske naloge so urejene v sklope petih upravljaljskih področij:

- A. Ohranjanje narave, vključno z izvajanjem neposrednega nadzora v naravi in upravljanjem z divjadjo v Lovišču s posebnim namenom Triglav Bled (v nadaljevanju: LPN Triglav),
- B. Varstvo kulturne dediščine,
- C. Ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj,
- D. Obiskovanje in doživljanje,
- E. Upravno administrativne naloge, vključno s sodelovanjem z različnimi ustanovami in z izpolnjevanjem mednarodnih obveznosti.

Vodilo pri delu JZ TNP je odprtost navzven in sodelovanje na več ravneh. Za uspešno upravljanje narodnega parka načrtujemo okrepljeno povezovanje in sodelovanje:

- znotraj naravovarstva z ZRSVN, MNVP, ARSO, ZGS, upravljavci zavarovanih območij v Republiki Sloveniji in v tujini,
- z domačimi in tujimi strokovnimi in znanstvenimi organizacijami,
- z vzgojno – izobraževalnimi ustanovami,
- med sektorji, zlasti na področjih varstva kulturne dediščine, turizma ter kmetijstva, gozdarstva in ribiškega upravljanja, urejanja prostora in upravljanja z vodami,
- z lokalnimi prebivalci in njihovimi lokalnimi skupnostmi,
- z regionalnimi razvojnimi agencijami,
- z društvi, ki delujejo (imajo tudi upravljavski status) na območju narodnega parka (planinska, turistična društva, lovske družine) in z drugimi nevladnimi organizacijami,
- na mednarodnem področju zlasti z organizacijami, ki so povezane z mednarodnim statusom TNP (Svet Evrope, UNESCO, EUROPARC, ALPARC), s konvencijami (npr. Alpska konvencija) in upravljanjem zavarovanih območij (EUROSITE, WWF ...), bilateralno sodelovanje s parki: Narodni park Crater Lake, Narodni park Eryri (Snowdonia), Naravni park Julijsko predgorje, Narodni park Visoke Ture, Naravni park Hoch Taunus, Narodni park Berchtesgaden, Narodni park Mercantour, Narodni park Valley of flowers,
- z osrednjimi deležniki na širšem območju Pokljuke in mangartske ceste,
- z družbo za gospodarjenje z gozdovi v lasti države (v nadaljevanju: SiDG),
- z MzI oz. MzI-DRSI na področju upravljanja državnih cest območju narodnega parka,
- z MK glede zagotavljanja sredstev za Sklad za sofinanciranje projektov za ohranjanje kulturne dediščine v TNP oz. iskanje alternativne oblike za te namen (npr. ukrep za obnovo

kulturne dediščine na podeželju v okviru Programa za razvoj podeželja, ki ga pripravi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano).

Dodatno bo dan poseben poudarek h krepitvi sodelovanja in povezovanja s parkovnimi lokalnimi skupnostmi ter agrarnimi skupnostmi pri iskanju skupnih rešitev najbolj perečih in izpostavljenih izzivov.

1.3 Ocena izvajanja programa dela in finančnega načrta za leto 2023

Svet zavoda JZ TNP je obravnaval in sprejel Program dela in finančni načrt Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2023 na 9. redni seji, dne 10. 3. 2023.

V avgustu je JZ TNP pripravil Polletno poročilo o delu in finančno poročilo za obdobje januar – junij 2023, na podlagi katerega je bilo ugotovljeno, da nekaterih nalog do konca leta ne bo možno realizirati zaradi objektivnih okoliščin, v nekaj primerih se je izkazala potreba po vključitvi novih nalog ali pa je prišlo do spremembe pri prioritetah izvedbe posameznih nalog.

Dne 14. 7. 2023 je JZ TNP prejel dopolnjena izhodišča (dopis MNVP št. 35601-1/2023-2550-17 z dne 6.7.2023). Z dopolnjenimi izhodišči so bila JZ TNP dodeljena dodatna sredstva:

- za stroške dela (v višini 98.600 EUR) in
- za materialne stroške (v višini 50.000 EUR) namenjena pripravi projektne dokumentacije za izgradnjo dodatnih suhih stranišč ter za izvedbo javnega naročila za usposabljanje osebe za vzdrževanje in delovanje dveh zunanjih suhih stranišč ter nadzor nad delovanjem suhih stranišč v koči pri Dvojnem jezeru.

Zaradi ugotovitev iz Polletnega poročila in zaradi naknadno prejetih dopolnjenih izhodišč je JZ TNP pripravil Rebalans programa dela in finančnega načrta za leto 2023, ki ga je Svet JZ TNP potrdil na 12. redni seji, dne 10. 11. 2023. Z rebalansom so se v Program dela in finančni načrt vključili tudi ukrepi iz Načrta pokritja negativnega poslovnega izida JZ TNP iz leta 2022, z namenom pokritja presežka odhodkov nad prihodki leta 2022, ki znaša 19.056 EUR, in izravnave finančnih nesorazmerij znotraj posameznih dejavnosti, kar je bilo vse, v skladu s sprejetimi dokumenti, tudi uspešno realizirano.

Realizacija porabe proračunskih sredstev za materialne stroške je skladna z načrtovano. Poraba sredstev proračuna delno odstopa od načrtovane pri porabi sredstev za materialne stroške izvajanja nalog iz 56. člena ZTNP-1. Neporabljen je del sredstev po pogodbi zaradi spremembe pri zagotovitvi financiranja:

- zagotavljanje gradbenega nadzora dejanske obnove kalov kot projektne aktivnosti projekta VrH Julijcev v znesku 17.284 EUR – financiranje je bilo zagotovljeno v projektu VrH Julijcev
- javni razpis s področja kmetijstva (sofinanciranje projektov končnih upravičencev) v znesku 10.000 EUR – eden od prijaviteljev na razpis ni uspel zagotoviti realizacije prijavljenega projekta
- manjša realizacija za predvideno sofinanciranje aktivnosti projekta Life Semenska banka – zagotovitve drugega vira (MNVP), ki je bil odobren ob zaključku leta.

Proračunska sredstva za investicijske izdatke tako redne kot izdatke v povezavi z izvajanjem nalog iz 56. člena ZTNP-1 so 99% porabljena. Enak odstotek porabe je tudi pri sredstvih proračunskih postavk Sklada za podnebne spremembe.

Uspešno je bil zaključen projekt Vrh Julijcev, projekt Life Semenska banka poteka skladno s časovnico projekta, prav tako izvajanje projekta Fractal, ki se je pričelo v aprilu 2023.

Realizaciji prihodkov iz nejavnih virov za izvajanje javne službe in prihodkov tržne dejavnosti sta ugodni in bosta omogočili načrtovano pokritje negativnega poslovnega izida JZ TNP iz leta 2022.

Likvidnostno stanje zavoda je stabilno, predvsem zaradi neporabljenih sredstev kupnine od prodaje objekta v Jadranovem, ki omogočajo tekoče premostitve morebitnih zamikov pri prilivih likvidnih sredstev. Zadolževanje tekom leta ni bilo potrebno.

Glavna odstopanja od programa dela in finančnega načrta za leto 2023:

- forum zainteresirane javnosti TNP ni bil izveden v letu 2023. Na dopisni seji Sveta JZ TNP, v mesecu decembru, je bil sprejet sklep o izvedbi foruma dne 24. 1. 2024 na Jesenicah;
- zaradi odprtega vprašanja o prenosu premoženja iz JZ TNP na Republiko Slovenijo, kakor tudi zaradi obremenjenosti pri izvajanju ostalih nalog, ni bilo izvedenega javnega naročila za pridobitev izvajalca za izvedbo sanacije strehe na upravi;
- dolgoročni programa upravljanja državne lastnine ni bil pripravljen v končni vsebini, saj zaradi razlogov, ki niso bili na strani javnega zavoda, vse potrebne evidence za pripravo niso bile pridobljene;
- načrtovana odprodaja zemljišča Pod Kozarco ni bila izvedena, saj se postopek parcelacije zemljišča še ni zaključil.

1.3.1 Poudarki dela JZ TNP v letu 2023 po upravljavskih področjih

Področje ohranjanja narave in naravnih virov (upravljavsko področje A)

Med prednostne naloge JZ TNP na področju ohranjanja narave spadajo aktivnosti sistematičnega zbiranja prostorskih podatkov. V poročevalskem obdobju je potekalo spremljanje stanja prostoživečih vrst, ekosistemov in pritiskov človekove dejavnosti nanje. Med vrstami je bilo poudarjeno spremljanje Natura 2000 kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na posebnih varstvenih območjih, še posebej na območjih z zaznanimi pritiski. V letu 2023 je bilo tako preverjeno stanje 7 kvalifikacijskih prostoživečih vrst, kartiranje negozdnih habitatnih tipov pa izvedeno na 66 ha površine zavarovanega območja. Zaradi neprimernih vremenskih pogojev ni bilo mogoče izvesti sistematičnega štetja divjadi. Med dejanskimi varstvenimi ukrepi je JZ TNP podprl nadaljnje aktivnosti Društva za raziskovanje jam Ljubljana, v okviru katerih je bilo iz brezna »Ukna« na planini Krstenica v letu 2023 odstranjeno skupno 1.400 kg odpadkov. Nadaljevale so se aktivnosti usmerjenega sistematičnega zbiranja prostorskih podatkov o malopovršinskih varstveno pomembnih gozdnih habitatnih tipih rdečeborovij in črnoborovij, s sredstvi Podnebnega sklada pa celovito preučeno stanje barjanskih gozdov v POO Poključka barja.

V letu 2023 se je nadaljevalo s spremljanjem stanja naravnih vrednot v narodnem parku. Izvedena je bila interna delavnica oz. izobraževanje sodelavcev parka v okviru strokovne službe z namenom vključevanja več strokovnih delavcev pri izvajanju spremljanja stanja naravnih vrednot. Z ZRSVN se je izvedel skupni pregled ledeniške morene v Stari Fužini, z ZGS pa se pripravlja pregled vseh drevesnih NV v parku. V vasi Soča se je 6.8.2023 podrla lipa, ki je bila že leta v slabem stanju, opredeljena pa je bila kot naravna vrednota in naravni spomenik. Kljub strokovnemu predlogu JZ TNP, da se lipa zaradi nevarnosti odstrani, tega zaradi določb ZON-a ZRSVN ni potrdil, kar je rezultiralo v nevarno situacijo (podrtje drevesa), ki se je srečno končala. Nadaljevale so se aktivnostmi za določitev nosilnih zmogljivosti na območjih naravnih vrednot, obremenjenih z obiskom, omejevanjem dostopa, umirjanjem prometa, urejanjem infrastrukture in pripravo akcijskega načrta za usmerjanje obiska in športno-rekreacijske dejavnosti (v nadaljevanju: ANUORD).

Izjemno velika obremenitev za JZ TNP v letu 2023 predstavlja zadnje leto trajanja projekta VrH Julijcev, ki se je vse od neposredne potrditve dalje soočal s številnimi izzivi na področjih trenutno veljavne sistemske ureditve, nedorečene sektorske pristojnosti, konceptualnih razhajanj, velikega števila deležnikov z nasprotujočimi si interesi ter upravnih in administrativnih ovir, kar je povzročilo resne zakasnitve dejanskega uresničevanja načrtovanih projektnih aktivnosti. Zaradi navedenega odstopanja so se pogoji za izvedljivost glavnih varstvenih ukrepov projekta vzpostavili šele v zadnjem četrtletju predmetnega poročevalskega obdobja. Ne glede na navedeno se je projekt tako vsebinsko kot finančno izvedel izjemno uspešno, kar se med drugim izkazuje tudi s preseganjem skupne vrednosti kazalnika učinka operativnega programa ter visoko finančno realizacijo. Med varstvenimi aktivnostmi projekta VrH Julijcev so se v letu 2023 uspešno zaključili neposredni varstveni ukrepi dokončne uveljavitve skupno 19 mirnih območij za divjega petelina, belko in aktivna visoka barja, oživitve planin z odstranitvijo lesne zarasti in ograditvijo pašnih površin, tradicionalne

obnove 15 kalov in razbremenitve Dvojnega jezera z izlovom rib in zmanjšanjem vpliva odpadnih voda iz Koče pri Triglavskih jezerih na stanje jezerskega ekosistema.

Pri gospodarjenju z gozdovi je tako kot v preteklih letih potekalo tvorno sodelovanje z ZGS in ZRSVN na načrtovalski ravni kot tudi dejanskih posegih v prostor. Še posebej aktualno je bilo področje presoje sprejemljivosti izrednih poseganj v varovalne gozdove prvega varstvenega območja, kjer je bil z aktivnostmi projekta VrH Julijcev med drugim izveden varstveni ukrep pogodbenega varstva v obliki odkupa na panju s podlubniki napadenega drevja na širšem območju planine Blato in v Radovni. V zvezi s problematiko preprečevanja konfliktov z velikimi zvermi v narodnem parku so bili izvedeni usklajevalni sestanki s pristojnim ministrstvom, rejci, načrtovalcem in strokovnimi organizacijami, področje upravljanja z velikimi zvermi je bilo celovito obravnavano tudi na 8. redni seji Sveta JZ TNP. S strani JZ TNP je bil v letu 2023 med drugim izveden izredni ukrep odvzema dveh osebkov volka iz narave. Nadaljevalo se je tudi sodelovanje JZ TNP z ZGS pri monitoringu volka v letu 2023, prav tako se je javni zavod vključeval v spremljanje risov, izpuščenih v narodnem parku v okviru projekta LIFE Lynx. Na področju ohranjanja dobrega stanja voda so bile aktivnosti usmerjene na spremljanje stanja izbranih izvirov in nekaterih visokogorskih jezer v narodnem parku. Med nalogami, podprtimi s sredstvi Podnebnega sklada, so se med drugim nadaljevale aktivnosti na področju identifikacije in vrednotenja ekosistemskih storitev v zavarovanih območjih, vključno z organizacijo delavnice - posvetovalnega vrednotenja z deležniki.

V zaključni fazi je priprava strokovnih podlag za krajinsko tipologijo, vključno z določitvijo ključnih območij krajinske pestrosti ter predlogom varstvenih usmeritev za ohranjanje značilnih krajinskih prvin. V okviru programa Sklada za podnebne spremembe so se nadaljevale aktivnosti kartiranja in vrednotenja krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti ter priprave predpisa o značilnostih krajine in krajinski pestrosti, ki je pomembna za ohranjanje biotske raznovrstnosti.

JZ TNP je bil tudi v letu 2023 uspešen pri povečanju obsega zemljišč v državni lasti z izvajanjem javnega pooblastila vodenja in odločanja v postopkih uveljavljanja predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku, ki temeljijo na merilih iz NU TNP. S sredstvi projekta VrH Julijcev je bilo odkupljeno gozdno zemljišče v zasebni lasti (1,34 ha) v Radovni. Od skupno 116 v letu 2023 obravnavanih zadev je bila predkupna pravica dejansko uveljavljena na 25,26 ha gozdnih zemljišč. Naravovarstveno nadzorna služba je zagotavljala neposredni nadzor v naravi in izvajanje določb predpisov s področja ohranjanja narave ter koordinirala aktivnosti z ostalimi pristojnimi službami, to je policijo, medobčinsko redarsko službo in inšpekcijskimi službami. Še posebej se je naravovarstveni nadzor izvajal v poletni sezoni v visokogorju in na z obiskom obremenjenih območjih. Intenzivno so na teh območjih potekale tudi preventivne aktivnosti ozaveščanja in informiranja obiskovalcev. Tudi v letu 2023 je JZ TNP sodeloval v skupnih akcijah s policijo in inšpekcijskimi službami. Pri izvajanju javnega pooblastila upravljanja z divjadjo v LPN Triglav so bile v celoti izvedene vse predpisane naloge, potekalo je sodelovanje z ostalimi upravljavci lovišč na območju narodnega parka. Poleg projekta VrH Julijcev so se varstvene aktivnosti v narodnem parku izvajale tudi v okviru sodelovanja JZ TNP kot partnerja v drugih projektih, še posebej v projektu LIFE Semenska banka.

Področje ohranjanja kulturne dediščine in kulturne krajine (upravljavsko področje B)

Aktivnosti so se izvajale skladno z načrtovanimi nalogami. V sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS) se je nadaljevalo spremljanje stanja dediščinskih objektov in območij (prednostno planine in objekti, kjer so bili načrtovani ali izvedeni posegi). Izvajala se je raziskava suhozidne gradnje v Bavšici v sodelovanju z ZVKDS (OE Nova Gorica in Kranj) ter Oddelkom za etnologijo in kulturno antropologijo (FF UL), ki se bo v drugih delih narodnega parka nadaljevala v prihodnjih letih. V sodelovanju s Partnerstvom kraške suhozidne gradnje in zavodom Anima Mundi so bili izvedeni izobraževalno ozaveščevalni dogodki za različne ciljne skupine z namenom ohranjanja večine suhozidne gradnje.

V postopkih graditve objektov in prostorskih ureditev v narodnem parku je upravljavec v strokovna mnenja vključeval usmeritve glede poselitvenih in stavbarskih tipoloških značilnosti ter ohranjanja kulturnih krajin. V zaključni fazi je izdelava strokovnih podlag za stavbno tipologijo naselij na območju narodnega parka (sintezno poročilo in priprava za tisk publikacije). V pripravi je strokovna podlaga z opredelitvijo nabora prvin, pomembnih za prepoznavnost kulturnih krajin, in usmeritvami

za varstvo, ohranjanje in vzdrževanje kakovostnih značilnosti ustvarjenih prvin. Velik poudarek je bil dan tudi strokovni pomoči in svetovanju investitorjem in projektantom pred načrtovanjem in/ali izvajanjem gradbenih posegov ter pri prijavi na razpise za sofinanciranje posegov. Z NU TNP predviden "varstveni sklad" za sofinanciranje projektov za ohranjanje dediščinskih objektov zaradi nasprotovanja MK (neupravičenost ustanovitve, neustrezna pravna podlaga) in nezmožnosti zagotavljanja finančnih sredstev ni bil vzpostavljen.

Na področju premične kulturne dediščine je bilo opravljeno redno spremljanje stanja razstavnih eksponatov na informacijskih mestih TNP (v Trenti, na Bledu in v Zg. Radovni) ter njihovo vključevanje v ozaveševalne programe ter aktivnosti. S Tolminskim muzejem je bil opravljen dogovor o poteku prenove Trentarskega muzeja v naslednjih letih. Gornjesavski muzej Jesenice je izvedel konservacijo izbranih predmetov iz zbirke na Pocarjevi domačiji. Na Pocarjevi domačiji, ki je kulturni spomenik državnega pomena, so bila izvedena redna vzdrževalna dela na gospodarskem poslopju in manjša sanacija poškodb objekta po julijskem neurju.

Za različne ciljne skupine (s poudarkom na šolskih skupinah) so bila izvedena strokovna predavanja, tematska vodenja, izobraževalne delavnice, posamezne razstave, pripravljene objave v časopisih in na spletu ter izvedene druge aktivnosti z namenom promocije in ozaveščanja javnosti o pomenu kulturne dediščine. JZ TNP je s samostojnimi in partnerskimi aktivnostmi sodeloval na dogodkih v sklopu dnevov evropske kulturne dediščine.

V sklopu projekta VrH Julijcev je bila izvedena obnova 11 kalov na gorenjski in štirih kalov na soški strani TNP, večinoma na planinah. S tem se prispeva k ohranjanju prepoznavne kulturne krajine ter planinskega pašništva. Hkrati je bil izveden tudi arheološki nadzor ob gradnji, saj gre za območje s številnimi arheološkimi najdišči. S tem se je poskrbelo za varstvo in raziskovanje tovrstne dediščine.

Področje ohranjanja poselitve in trajnostnega razvoja (upravljavsko področje C)

Na področju urejanje prometne infrastrukture je JZ TNP sodeloval v postopkih načrtovanja in izdaje mnenj k obnovi posameznih odsekov državnih in lokalnih cest. Na področjih trajnostne mobilnosti in umirjanja prometa je upravljavec sodeloval pri izdelavi strokovnih podlag, prometnih študij, projektnih rešitev, oblikovanju prometnih režimov za prometno najbolj obremenjene ceste v narodnem parku (vršiška, predelska in mangrška cesta, Vrata, skleda Bohinjskega jezera, Uskovnica, Pokljuka, dolina Tolminke) ter prispeval k sofinanciranju javnih prevozov domačinov in obiskovalcev - na relacijah v narodnem parku, ki so z rednimi linijami slabo pokrite. Več aktivnosti je bilo izvedenih tudi na področju digitalnih storitev za izboljšanje trajnostne mobilnosti v biosfernem območju Julijske Alpe.

Na področju urejanja prostora in graditve objektov so se bile v preteklem letu usklajevale strokovne smernice in mnenja nosilcev urejanja prostora k spremembam in dopolnitvam občinskih prostorskih aktov. V upravnih postopkih za gradnjo objektov in prostorske ureditve so bila izdana strokovna mnenja z usmeritvami in priporočili, katerih cilj je ohranjanje kakovostnih poselitvenih vzorcev, stavbnih značilnosti in krajinskih prvin. Priprava strokovnih podlag za stavbno tipologijo naselij in krajinsko tipologijo za območje TNP je v zaključni fazi. JZ TNP sodeluje tudi pri raziskovalnem projektu Prenova Regionalne razdelitve krajinskih tipov in izjemnih krajin v Sloveniji ter njihova digitalizacija, katerega nosilec je BF.

Pomembne aktivnosti na področju ohranjanja poselitve in trajnostnega razvoja so bile priprava in izvedba ANPLS, priprava in izvedba razpisa za področje kmetijstva na osnovi 56. člena ZTNP-1 ter upravljanje in nadgrajevanje obsega sistema znaka kakovosti TNP (ZKTNP). Nadaljevalo se je permanentno sodelovanje z lokalnim prebivalstvom v povezavi z rabo kmetijskih zemljišč ter izvajanjem ukrepov skupne kmetijske politike. Nadaljevala se je podpora razvoju sistema za spremljanje in usmerjanje živali na prosti planinski paši z namenom monitoringa, opredeljevanja območij paše predvsem drobnice, zmanjševanja konfliktov z velikimi zvermi ter zmanjševanja stroškov paše nosilcem kmetijskih gospodarstev. Nadaljeval se je projekt sodelovanja med LAS-om Dolina Soče in Gorenjska košarica z namenom vzpostavljanja ekoregije Julijske Alpe

Področje obiskovanja in doživljanja (upravljavsko področje D)

Info mesta TNP so v letu 2023 delovala skladno s programom dela, delovanje info pultov je potekalo skladno z dogovori o skupnem upravljanju v sodelovanju s Turizmom Bled, Turizmom Bohinj in Turizmom Dolina Soče. Dogodki TNP so se odvijali v info središčih, na terenu ter na vseh treh info

točkah: Pocarjeva domačija v Radovni, Slovenski planinski muzej in Zelena hiša Kobarid. Skladno s programom dela so bile izvajane aktivnosti javne in nejavne službe ter tržna dejavnost, ki je preseгла načrtovane cilje. Posebna pozornost je bila namenjena izvajanju vsebin za osnovnošolsko ciljno skupino. Le-ti programi so običajno združeni z vodenji za osnovnošolske skupine na terenu. V sodelovanju s Skupnostjo Julijske Alpe so bila organizirana sezonska vodenja na parkovnih poteh (Korita Mostnice, Soška pot, Tolminska korita). Info središča je obiskalo skupno 64.545 obiskovalcev, izvedenih je bilo 361 dogodkov, od tega 271 na info mestih in 90na terenu. Programov se je udeležilo skupno preko 12.555 udeležencev.

V podporo info mestom so bile izvedene pilotne aktivnosti na področju digitalnega obveščanja najširše javnosti o režimih varstvenih območij in mirnih območij TNP, tako na osrednji domači platformi (mapZS) in platformi namenjeni tujim obiskovalcem (OutdoorActive). Aktivnost poteka v tesnem sodelovanju s PZS in SJA. Upošteva vedno večji pomen digitalnega obveščanja je bila vzpostavljena nova spletna stran oziroma spletišče, ki združuje, nadgrajuje in optimizira vsebine TNP in delo info središč ter jih dopolnjuje z vidika naravovarstvenih vsebin, pohodniških informacij, možnosti rabe trajnostne mobilnosti ter promocije strokovnih vsebin upravljanja TNP.

V Centru TNP Bohinj je bila uspešno izvedena druga faza prestrukturiranja Centra TNP Bohinj v Center BOJA, skladno s PZI je bilo pritličje urejeno in pripravljeno za umestitev degustacijskega prostora v letu 2024. Izvedene so bile pripravljalne in ureditvene aktivnosti (lopa za shranjevanje opreme NNS) za ureditev elementov zelene infrastrukture v okolici Centra TNP Bohinj v letu 2024.

V mesecu maju je bila organizirana in izvedena mednarodna konferenca nosilcev Evropske listine za trajnostni razvoj turizma. Dogodek z okvirno 100 udeleženci iz držav članic je potekal pod okriljem organizacije EUROPARC.

Na Pocarjevi domačiji, ki je kulturni spomenik državnega pomena, so bila izvedena redna vzdrževalna dela na gospodarskem posloplju in manjša sanacija poškodb objekta po julijskem neurju. Restavrator Gornjesavskega muzeja Jesenice, ki je pristojna institucija za varovanje premične kulturne dediščine na tem območju, je izvedel restavriranje izbranih predmetov iz zbirke. Izvajala so se vodenja in delavnice, s poudarkom na šolskih skupinah. Pripravljena je bila začasna razstava v sodelovanju z Gornjesavskim muzejem Jesenice in izveden dogodek v sklopu projekta LifeSeeds s celodnevni dogajanjem s poudarkom na cvetočih travnikih. Domačijo, ki je hkrati tudi info točka TNP, je obiskalo 278 obiskovalcev, saj je bil po julijskem vetrolomu zaradi uradnega zaprtja ceste onemogočen varen obisk.

Na področju parkovne infrastrukture so bila izvedena redna vzdrževalna dela na območju naslednjih parkovnih poti: Soška pot, Pot Triglavске Bistrice in pot do Peričnika, Pokljuška soteska, Goreljek, Mlinarica, Mangrt. Poletne in jesenske vremenske ujme so na določenih parkovnih poteh povzročile škodo, ki bo skladno s programom dela sanirana v letu 2024. Vsebine parkovnih poti so bile digitalizirane na obeh osrednjih platformah za pohodnike in druge obiskovalce TNP.

Na področju spremljanja obiska je potekalo kontinuirano zbiranje podatkov z avtomatskimi števci obiska. V podporo digitalnemu obveščanju so bile izvedene začetne aktivnosti na področju neposrednega prenosa podatkov števec na javno dostopno spletno stran - spletišče www.tnp.si. Namen aktivnosti je omogočiti javnosti dostop do podatkov, ki bodo služili kot podlaga za vzpostavitev t.i. heat-map-ov (karte prikaza obremenjenosti/obiskanosti posameznih točk) oziroma digitalnemu usmerjanju obiska.

Predlog ANUORD je bil dopolnjen z vsebinami kriznega komuniciranja in upravljanja oziroma izvajanja. V postopku usklajevanja je bil predstavljen različnim deležnikom, med drugim tudi Strokovnemu svetu TNP.

V letu 2023 je začela veljati odredba o omejitvi obiskovanja soteske Vintgar na podlagi predloga nosilne zmogljivosti s strani JZ TNP. TD Gorje je o obisku redno obveščal JZ TNP, upoštevala se je trenutna omejitev obiskovalcev v soteski (245), medtem ko je bila dnevna omejitev presežena v več kot 40-ih dneh. JZ TNP je izvedel tudi nadzor nad izvajanjem odredbe z vpogledom v delovanje rezervacijskega in informacijskega sistema, s katerim upravlja TD Gorje. Na podlagi analize sezone 2023 se bo načrtovalo ukrepe za leto 2024. Tudi v Tolminskih koritih se je uvedel rezervacijski sistem ter prvi koraki k omejevanju obiska skladno z nosilno zmogljivostjo.

V sodelovanju z zunanjim izvajalcem se je izdelala nosilna zmogljivost in predlog nadgradnje obiskovanja za Pokljuško sotesko. Na podlagi nosilne zmogljivosti ter predlogov lokalne skupnosti

ter vaških odborov se je pripravil predlog novega načrta obiskovanja Pokljuške soteske, saj se ukinja parkirišče pred vstopno točko.

V sodelovanju z zunanjim izvajalcem se je izvedla prva faza priprave sprememb načina obiskovanja naravne vrednote izvira Soče. Izvedla se je tudi prva faza (analitična) v postopku priprave nosilne zmogljivosti za obisk Triglava.

V sodelovanju z MNVP se je v okviru delovne skupine ministrstva skozi celo leto iskalo načine za izboljšanje upravljanja z obiskom na najbolj obremenjenih naravnih vrednotah v parku. Pripravil se je predlog sistema upravljanja, usklajevalo se je osnutek sprememb členov ZON, ki naslavlajo zaračunavanje vstopnin.

V letu 2023 so se na področju upravljanja soteskanja na Fratarici in Predelici uveljavile spremembe pogojev za izdajo soglasij, razvila se je prijavna aplikacija, poostrel se je nadzor nad izvajanjem, z zbranim denarjem od prijav se je uredila infrastruktura (sanitarije, parkirišče, preoblačilnice, informatorji, sidrišča ...). Na podlagi analize sezone se je izvedla delavnica z deležniki z namenom priprave novega predloga nosilne zmogljivosti in ocene ogroženosti, ki je v največji meri usklajena z deležniki in pripravljena za javno obravnavo in sprejem pred sezono 2024.

Upravljalvske administrativne naloge (upravljalvske področje E)

V letu 2023 so se izvajale aktivnosti na področju obveščanja in informiranja javnosti o aktivnostih JZ TNP in ozaveščalo o naravovarstvenih vsebinah, ki podpirajo cilje narodnega parka. Poseben poudarek je bil namenjen šolski skupini, prednostno v okviru Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe in programa Mladi nadzornik.

Na področju publikacij so bili izdani: 31. in 32. številka časopisa Svet pod Triglavom, stenski koledar za leto 2024 "Triglavski narodni park - Prvih 100 let varstva Julijskih Alp", zimska in poletna izdaja časopisa za obiskovalce BOJA, Časopis Skupnosti šol BOJA 2023/2024 ter zloženka za usmerjanje obiska Pokljuka.

Izvajalo se je mednarodno sodelovanje in povezovanje (EUROPARC, ALPARC, Alpska konvencija, Ekoregija Julijske Alpe, tuji narodni in naravni parki: Narodni park Crater Lake (ZDA), Narodni park Snowdonia (Anglija), Naravni park Julijsko Predgorje (Italija) in Naravni park Hochtaunus (Nemčija).

Za potrebe obravnave (Forum zainteresirane javnosti, Svet JZ TNP, MNVP in Vlada RS) sta bili na podlagi pripomb in predlogov MNVP dopolnjeni poročili o izvajanju NU TNP - za obdobje 2016-2020 in za leti 2021-2022. Opravljene so bile naloge javne službe na področju izvajanja rednih upravnih (priprava strokovnih podlag v okviru smernic za prostorske in sektorske načrte, izdaja 207 mnenj h graditvi objektov in prostorskim ureditvam, 35 mnenj v postopkih legalizacije (objekti daljšega obstoja) ter 192 soglasij (in 36 odgovorov k prireditvam v tretjem varstvenem območju) upravljavca na podlagi 31. člena ZTNP-1 ter priprava 116 odgovorov glede uveljavljanja predkupne pravice pri prometu z nepremičninami).

Opravljene so bile številne naloge na področju izvajanja rednih upravnih (priprava strokovnih podlag v okviru smernic za prostorske in sektorske načrte, izdaja mnenj h graditvi objektov in prostorskim ureditvam ter soglasij upravljavca na podlagi 31. člena ZTNP-1, priprava odgovorov glede uveljavljanja predkupne pravice pri prometu z nepremičninami) in administrativnih (nadgradnja internih aktov, kadrovske zadeve, tajniško poslovanje, računovodsko in knjigovodsko poslovanje) nalog. Sprotno se je izvajalo postopke za izdajo Skleпов Vlade Republike Slovenije o upravljanju nepremičnin.

Izvedene so bile investicije na področju računalniške, strežniške in programske opreme. Z nakupom novega vozila je bil posodobljen vozni park na upravi. Na področju vzdrževanja so bila izvedena naslednja večja dela: sanacija notranjosti v kočah Plazi in Vršič ter sanacija ostrejša hladilnice Trenta.

1.4 Ocena stanja naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti

Stanje večine naravnih vrednot na območju narodnega parka je v splošnem ocenjeno kot dobro. Njihovo varstvo se prvenstveno in učinkovito zagotavlja skozi varstvene režime za posamezna varstvena območja, varstvene režime za ožja zavarovana območja znotraj parka in usmeritve, ki veljajo za posamezne zvrsti naravnih vrednot. Ogroženost je odvisna predvsem od naravnih

dejavnikov, pri čemer imajo med njimi največji vpliv poplave, potresi in stalni erozijski procesi. V zadnjem obdobju na naravne vrednote vplivajo posredno tudi podnebne spremembe, saj se zaradi posledic obsežnih vetrolov gradijo sečno spravične poti tudi na območjih, kjer pred tem ni bilo pritiskov s strani upravljanja z gozdom. To ima v nekaterih primerih (npr. severna obala Bohinjskega jezera) lahko vpliv tudi na naravne vrednote. Podnebne spremembe imajo velik vpliv tudi na posamezne naravne vrednote, ki so neposredno povezane s klimo, kot npr. naravna vrednota Triglavski ledenik, katerega obseg se vsako leto manjša. Prav leto 2023 je bilo zaradi obilnih padavin v poletnem času eno izmed najbolj usodnih za obstoj ledenika. Človeški vpliv na naravne vrednote je mogoče zaznati v bližini naselij in infrastrukture, predvsem z vidika prostorskih posegov, npr. urejanja vodotokov zaradi protipoplavne zaščite ter z nameščanjem varovalnih ograj za zaščito obiskovalcev (npr. Vintgar, Martuljski slapovi, Tolminska korita, ...). Podnebne spremembe ter vpliv obiskovanja ponekod že vplivata na stanje zooloških in ekosistemskih podzvrsti naravnih vrednot, kar je najbolj očitno na stanju visokogorskih jezer, kjer se oba vpliva združujeta. Posamezne drevesne naravne vrednote, predvsem v dolinah, potrebujejo tudi negovalne ukrepe, ki jih izvajamo skupaj z ZRSVN. Prav tako v sodelovanju z ZRSVN odpravljamo napake grafičnih opredelitev naravnih vrednot, popravljamo in dopolnjujemo opise, predlagamo spremembe, združujemo in urejamo bazo naravnih vrednot. V zadnjih letih je poleg navedenih vplivov zaradi povečanega obiska narodnega parka zaznati erozijo, širjenje in nadelavo novih poti v bližini najbolj obiskanih in s tem obremenjenih naravnih vrednot (npr. Dvojno jezero, Slemenova špica, Mangrsko sedlo, Bohinjsko jezero, Mostnica, Tolminska korita, Vintgar, Martuljski slapovi, ...). S sanacijskimi ukrepi, ustreznim usmerjanjem obiskovalcev (fizično in digitalno) ter umirjanjem prometa oz. omejevanjem dostopa z motornimi vozili skušamo zmanjševati vpliv obiskovanja na stanje naravnih vrednot.

Poznavanje stanja posameznih sestavin biotske raznovrstnosti v narodnem parku, ki predstavlja nujno izhodišče za pravilno načrtovanje nalog v okviru letnih programov dela upravljavca narodnega parka, je ocenjeno kot nepopolno, zato JZ TNP vsakoletno izvaja usmerjene aktivnosti sistematičnega zbiranja prostorskih podatkov in podporo raziskovalnim organizacijam za izvajanje tovrstnih aktivnosti. V letu 2023 je bilo v sistematično spremljanje stanja vključeno skupno 7 prostoživečih vrst in približno 10 habitatnih tipov. Ker je stanje varstveno pomembnih sestavin biotske raznovrstnosti še vedno nepopolno preučeno, bo zagotavljanje aktivnosti sistematičnega zbiranja podatkov varstveno pomembnih prostoživečih vrst in habitatnih tipov ena prednostnih nalog tudi v prihodnjih programskih obdobjih. V letu 2023 zbrani prostorski podatki v splošnem ne izkazujejo izrazitega poslabšanja stanja preučevanih vrst in ekosistemov, predvsem izsledki raziskav nekaterih visokogorskih jezer, na primer Jezera pod Vršacem, pa nakazujejo na postopno evtrofikacijo. Potrjena ponovna prisotnost nekaterih vrst nevretenčarjev v Dvojnem jezeru pa izkazuje, da so bili varstveni ukrepi projekta VrH Julijcev v zvezi z odstranjevanjem vnesenih rib in makrofitov in zmanjšanja vpliva odpadnih voda iz Koče pri Triglavskih jezerih učinkoviti, vendar zahtevajo nadaljevanje aktivnosti tudi po zaključku projekta. Projekt VrH Julijcev je tudi pomembno izboljšal stanje ekološkega omrežja razmnoževalnega habitata za dvoživke, saj je bilo v poročevalskem obdobju na izbranih planinah in pašnikih obnovljeno kar 15 kalov. Prispevek projekta je tudi pri vzpostavljanju primernih pašnih površin na planinah Čadrški vrh in Duplje, kjer je bila odstranjena lesna zarast in izvedeni ukrepi za vzpostavitev funkcionalnosti pašnih površin. V gozdnem prostoru narodnega parka je projekt VrH Julijcev z dokončno uveljavitvijo mirnih območij za divjega petelina izboljšal stanje razmnoževalnega habitata, z odkupom gozdnih zemljišč v zasebni lasti ali pogodbenim varstvom v obliki odkupa lesa s podlubniki napadenega drevja pa vzpostavil pogoje za določitev ekocelic za triprstega detla. Še vedno pa ostaja poseben upravljavski izziv zaustavitev ali vsaj upočasnitev upadanja tradicionalne kmetijske dejavnosti v narodnem parku, saj slednja predstavlja resno grožnjo za prostoživeče vrste, vezane na traviščne habitate, zato je uvedba učinkovitih ukrepov za ohranitev planinskega pašništva nedvomno tako razvojni kot varstveni izziv. Doseganje navedenega cilja še dodatno obremenjuje vse večje število konfliktnih dogodkov z velikimi zvermi, predvsem volka, ter splošno odklonilno stališče javnosti do njihove prisotnosti v alpskem prostoru. Podatki v letu 2023 izvedenega monitoringa lepega čoveljca in alpske močine v splošnem kažejo na stabilno stanje vrst na znanih rastiščih. Na nekaterih predelih narodnega parka se je kot posledica vremenskih ujm izrazito poslabšalo stanje gozdnih ekosistemov, saj je degradacija vetrolovnih površin ogrozila trajnost gozda. Navkljub aktivnim sanacijskim ukrepom se nadaljuje širjenje območij s poškodbami iglavcev zaradi podlubnikov, vključno v gozdove prvega varstvenega

območja. Pri tem je treba nadaljevati z aktivnimi ukrepi prednostnega odkupa ali drugih oblik varstvenih ukrepov, na gozdnih zemljiščih, ki so v zasebni lasti in je upravljavski cilj izključitev ali prilagoditev gospodarjenja z gozdovi. V letu 2023 je bila namenjena posebna pozornost razvrednotenim območjem v gozdnem prostoru, kjer je bila preverjena morebitna prisotnost invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst. Rezultati sicer ne izkazujejo nujnosti po varstvenem ukrepanju, vendar je treba z uvedenim zgodnjim zaznavanjem nadaljevati tudi v prihodnjih letih. V poročevalskem obdobju je JZ TNP pridobil tudi izredno pomembne podatke o stanju varstveno pomembnih manjšinskih gozdnih habitatnih tipov v narodnem parku, to je gozdnih združb z rdečim in črnim borom ter barjanskih gozdov. Med pritiske človekove dejavnosti na stanje naravnega okolja sodi obiskovanje zavarovanega območja in izvajanje različnih rekreativnih ter športnih dejavnosti, vpogled v obseg in dinamiko na izbranih lokacijah pa zagotavlja avtomatsko spremljanje obiskovalcev in njihov usmerjanje na manj ranljiva območja. Zaznano je tudi stanje populacij gamsa in alpskega kozoroga, pri čemer bo potrebne varstvene ukrepe mogoče opredeliti in jih dejansko izvesti po predhodnih poglobljenih raziskavah.

1.5 Cilji delovanja JZ TNP in prioritete upravljanja za leto 2024

1.5.1 Vizija TNP

TNP je kot edinstveno zavarovano območje v alpskem svetu prednostno namenjeno ohranjanju ekosistemov in naravnih procesov, naravnih vrednot, pestrosti habitatnih tipov, živalskih in rastlinskih vrst ter krajin. V naseljenih delih TNP je poudarek na ohranjanju kulturne dediščine in kakovostne kulturne krajine, ki je rezultat dolgoletnega sožitja domačinov in narave. Lokalnim prebivalcem se ob podpori pristojnih vladnih resorjev in parkovnih lokalnih skupnosti zagotavljajo ekonomski in družbeni pogoji za trajnostni razvoj dejavnosti, ki omogočajo in podpirajo ohranjenost poselitve, značilne identitete in tradicionalno rabo naravnih dobrin.

Ohranjanje narave in varstvo kulturne dediščine, trajnostni razvoj in komunikacija s širšo javnostjo so izzivi in naloge JZ TNP, ki lokalnim prebivalcem in obiskovalcem z aktivnim sodelovanjem približuje pomen varstva narave in kulturne dediščine ter trajnostnega razvoja v Alpah. TNP je vzoren primer uspešnega usklajevanja različnih interesov, usmerjenih k istemu cilju - ohranjeni naravi, krajini in kulturni dediščini ter vzdržnem razvoju.

Vrednote narodnega parka so motiv in privlačen cilj za obiskovalce, ki spoštujejo izjemnost narave in kulturne dediščine ter mir in tišino. Obiskovalci so z različnimi oblikami trajnostne mobilnosti in urejeno parkovno infrastrukturo usmerjeni v manj ranljive predele narodnega parka, kjer se jim nudi možnost za doživljanje narave in sprostitev.

1.5.2 Cilji in prednostne naloge programa dela in upravljanja TNP za leto 2024 po upravljavskih področjih

Glavni cilji programa dela in upravljanja za leto 2024 so:

- izvajanje javnih nalog in pooblastil po ZON in ZTNP-1;
- uresničevanje nalog, določenih z NU TNP;
- obravnava celovitega poročila o izvajanju NU TNP za obdobje 2016-2020 (forum, svet JZ TNP, Vlada RS) in poročila o izvajanju NU TNP za leti 2021 in 2022 (forum, MNVP);
- priprava novega NU TNP za obdobje 2026-2035 (izhodišča za pripravo, sklep ministra, forum, delavnice, izdelava strokovnih podlag, priprava osnutka...)
- izvajanje aktivnosti jubileja Stoletnice TNP (1924-2024);
- spremljanje izvajanja NU TNP;
- izvajanje ukrepov Programa upravljanja območij Natura 2000 v Sloveniji (2023-2028);
- sodelovanje z upravljavci naravovarstveno pomembnih kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljišč (doseganje ciljev PUN);

- celovito izpolnjevanje obveznosti projektov v izvajanju in kakovostna priprava novih projektnih predlogov;
- izvajanje naravovarstvenih in razvojnih nalog, ki so opredeljene v 56. členu ZTNP-1;
- sodelovanje pri pripravi ter strokovnem nadzoru izvajanja ukrepov zmanjšanja obremenjevanja okolja s poudarkom na odvajanju odpadne vode s planinskih koč;
- sodelovanje pri oblikovanju naravovarstvenih smernic za obratovanje planinskih koč v povezavi z vplivi na naravo in okolje;
- sodelovanje v aktivnostih Slovenije kot predsedujoče Alpski konvenciji in predsedujoči EUSALP;
- sodelovanje z deležniki na področju umirjanja prometa, prednostno na državnih cestah na območju TNP;
- umeščanje električnih kombi vozil TNP v PLS za potrebe izboljšanja mobilnosti domačinov in v podporo umirjanju prometa;
- sodelovanje z deležniki s področja upravljanja obiska (parkovne lokalne skupnosti, turizem...);
- izvajanje aktivnosti na področju urejanja in rabe delov narodnega parka;
- kakovostno upravljanje certifikacijskega sistema znaka kakovosti TNP;
- priprava in izvedba Akcijskega načrta za financiranje parkovnih lokalnih skupnosti (v nadaljnjem besedilu: ANPLS) za leto 2024;
- prestrukturiranje Centra TNP Bohinj v Center Biosfernega območja Julijske Alpe (ureditev zunanje okolice);
- razvoj spletišča TNP - vzdrževanje in nadgradnja digitalnih vsebin obiskovanja in doživljanja v sodelovanju z deležniki;
- vzdrževanje in usklajeno urejanje treh temeljnih sklopov usmerjanja obiska: info mest TNP, parkovne infrastrukture in spletnih vsebin TNP;
- razvoj in podpora umirjanju prometa, prednostno na območju Mangrtskega sedla, doline Vrat, Vršiča in Pokljuke, vključno z digitalnimi vsebinami;
- potrditev ANUORD;
- intenzivno delovanje in izvajanje vsebin v sodelovanju z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami;
- priprava poročila o izvajanju programa Unesco MAB za BOJA za preteklo desetletno obdobje;
- sodelovanje z lokalnim prebivalstvom in PLS, predvsem na področjih ohranjanja poselitve in trajnostnega razvoja, urejanja prostora in graditve objektov v narodnem parku, usmerjanja obiskovanja;
- priprava in izvedba razpisa za področje kmetijstva in razvoja podeželja;
- izvedba foruma zainteresirane javnosti TNP.

Prednostne naloge po posameznih upravljavskih področjih

A ohranjanje narave:

- spremljanje stanja varstveno pomembnih prostoživečih vrst in habitatnih tipov v narodnem parku ter pritiskov človekove dejavnosti nanje;
- spremljanje stanja naravnih vrednot;
- izvajanje varstvenih ukrepov in drugih potrebnih aktivnosti na področju ohranjanja mokrišč in travnišč, preprečevanja širjenja invazivnih tujerodnih prostoživečih vrst, kartiranja in vrednotenja ekosistemskih storitev;
- aktivno sodelovanje s strokovnimi in upravljavskimi organizacijami;
- izvajanje varstvenih ukrepov iz PUN in NU TNP;
- sodelovanje v postopkih gozdnogospodarskega in lovsko-upravljavskega načrtovanja;
- sodelovanje s pristojnimi službami v zvezi z nujnimi ukrepi v gozdovih narodnega parka;
- sodelovanje s pristojnimi organizacijami za zmanjšanje konfliktnih dogodkov z velikimi zvermi;
- nadaljnje sodelovanje z nosilci projektov, povezanih z aktivnostmi ponovne naselitve risa in spremljanja stanja volka na območju narodnega parka;

- aktivnosti priprave projektne ideje za prijavo na Program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2021 – 2027 v Sloveniji;
- spremljanje stanja izbranih izvirov in visokogorskih jezer v narodnem parku ter evidentiranje virov onesnaženja, vključno s pripravo varstvenih ukrepov za preprečevanje novega in zmanjševanje obstoječega obremenjevanja (prednostno na Dvojnem jezeru);
- priprava strokovnih podlag za krajinsko tipologijo;
- izvajanje naravovarstvenega nadzora v narodnem parku, prednostno usmerjeno v prvo varstveno območje in na mirna in z obiskom obremenjena območja;
- zagotavljanje odkupa naravovarstveno pomembnih zemljišč v okviru uveljavljanja predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku;
- celovito upravljanje LPN Triglav in uskladitev določenih vsebin z ostalimi upravljavci v narodnem parku, priprava in sodelovanje v postopku sprejemanja in sprejemanja desetletnih načrtov;
- aktivno sodelovanje v aktivnostih Slovenije kot predsedujoče Alpski konvenciji, vključno z organizacijo konference ForumAlpinum 2024.

B varstvo kulturne dediščine:

- spremljanje stanja v register vpisanih enot nepremične kulturne dediščine, prednostno tistih, pri katerih so načrtovani posegi ali pa tistih, ki so ogrožene;
- ozaveščanje lokalnega prebivalstva o vsebinah kulturne dediščine na dogodkih, razstavah, v časopisih, na spletnih straneh in družbenih omrežjih, s parkovno in turistično infrastrukturo;
- vključevanje vsebin s področja kulturne dediščine v izobraževanje (sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami, nadgradnja vsebin spletne učilnice Triglavsko zakladnica);
- svetovanje investitorjem v zvezi z ohranjanjem značilnosti stavbne tipologije in kulturne krajine;
- svetovanje in pomoč pri prijavi na razpise programov drugih sektorjev, občin, ipd.;
- izdaja publikacije o stavbni tipologiji na območju narodnega parka;
- vključevanje stavbne tipologije v strokovne podlage (kulturnovarstvene smernice);
- spremljanje in vrednotenje stanja posameznih aktivnih planin ter objektov;
- priprava strokovnih podlag z opredelitvijo prvin, pomembnih za prepoznavnost kulturnih krajin, in usmeritvami za njihovo varstvo, ohranjanje in vzdrževanje;
- redna vzdrževalna dela na Pocarjevi domačiji (kulturni spomenik državnega pomena) in nadaljevanje z restavriranjem izbranih predmetov iz zbirke po strokovni presoji GMJ;
- nadaljevanje raziskave stanja in značilnosti suhozidne gradnje v narodnem parku;
- ozaveščanje in izobraževanje lokalnega prebivalstva o pomenu suhozidne gradnje (v sodelovanju z ZVKDS, Tolminskim muzejem, Zavodom Anima Mundi in Partnerstvom kraške suhozidne gradnje);
- redno spremljanje stanja in posamezni restavratorski posegi na zbirkah premične kulturne dediščine znotraj informacijskim mest TNP ter njihovo vključevanje v ozaveščevalne programe;
- prva faza posodobitve etnološke razstave v Trentarskem muzeju v sodelovanju s Tolminskim muzejem in zunanji izvajalci – priprava grafične zasnove in arhitekturnega načrta;
- spodbujanje nosilcev k ohranjanju nesnovne dediščine ter prenašanje znanja z izvedbo delavnic tradicionalnega znanja.

C ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj:

- priprava vsebin za oblikovanje novega NU TNP;
- priprava in izvedba razpisa za področje kmetijstva na osnovi 56. člena ZTNP-1;
- upravljanje certifikacijskega sistema ZKTNP;
- priprava ANPLS za leto 2024;
- upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe ter izvedba programa UNESCO MaB za leto 2024;
- izvajanje aktivnosti za vzpostavitev čezmejnega Biosfernega območja Julijske Alpe

- izvajanje aktivnosti projekta “Vzpostavljane pogojev za EKO regijo Julijske Alpe” izvajanje aktivnosti novelacije Razvojnega načrta Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije in akcijskega načrta čezmejne ekoregije Julijske Alpe;
- sodelovanje z deležniki pri oblikovanju naravovarstvenih smernic za obratovanje planinskih koč na območju narodnega parka;
- izvajanje nadstandardnih programov šolskih in obšolskih dejavnosti v okviru Skupnosti šol BOJA;
- sofinanciranje javnih prevozov v poletni sezoni v TNP in v vplivnem območju;
- vzpostavitev sistema in izvedba sistema uvajanja e-vozil v PLS;

D obiskovanje in doživljanje:

- delovanje informacijskih mest TNP v sodelovanju z deležniki s področja turizma in drugimi partnerji, prednostno treh informacijskih središč (Trenta, Stara Fužina, Bled);
- izvajanje ozaveščevalnih programov na informacijskih mestih v sodelovanju s partnerji in PLS;
- izvajanje terenskih aktivnosti za različne ciljne skupine, prednostno za osnovnošolsko ciljno skupino;
- izvajanje sezonskih pohodniških programov v sodelovanju s SJA;
- razvoj, nadgradnja, vzdrževanje digitalnih vsebin v okviru spletišča TNP v sodelovanju z deležniki;
- prestrukturiranje Centra TNP Bohinj v Center Biosfernega območja Julijske Alpe (zunanja ureditev, v okviru projektov EKOREGIJA in FRACTAL);
- sodelovanje z deležniki pri vzdrževanju informacijskih točk;
- vzdrževanje parkovnih poti: Soška pot, Pot Triglavske Bistrice in pot do Peričnika, Poključka soteska, Goreljek, Poključka pot, Mlinarica, Mangrt;
- vzdrževanje objektov parkovne infrastrukture;
- izvajanje monitoringa spremljanja obiska z avtomatskimi števci za spremljanje obiska vključno s prenosom podatkov spremljanja obiska na spletišče TNP;
- nadaljevanje priprave izračunov nosilne zmogljivosti za obiskovanje naravnih vrednot in uveljavljanje po posameznih naravnih vrednotah tudi skozi akcijski načrt
- priprava načrtov obiskovanja najbolj z obiskom obremenjenih naravnih vrednot v skladu z nosilno zmogljivostjo;
- sodelovanje pri pripravi sistemskih sprememb glede upravljanja obiskovanja naravnih vrednot na območju parka;
- v sodelovanju z deležniki upravljanje soteskanja v soteski Fratarica in Predelica (skladno s predvideno odredbo o omejitvi soteskanja)
- potrditev ANUORD;

E upravljavsko administrativne naloge:

- proaktivno komuniciranje z obstoječimi komunikacijskimi orodji;
- priprava aktivnosti ob stoletnici Alpskega varstvenega parka (1924 - 2024);
- priprava in izdaja publikacij za usmerjanje obiska;
- v sodelovanju s partnerji povezovanje in mreženje programov na informacijskih mestih in na terenu;
- izvajanje ozaveščevalnih aktivnosti za osnovnošolsko ciljno skupino in strokovni kader v okviru Skupnosti šol BOJA in programa Mladi nadzornik;
- sodelovanje s strokovnimi institucijami in izvajanje nalog na področju mednarodnih obveznosti;
- tekoče izvajanje upravno-administrativnih ter kadrovske nalog ter pregledno računovodsko in knjigovodsko poslovanje;
- izobraževanje zaposlenih skladno z Načrtom izobraževanja;
- priprava in izvedba foruma zainteresirane javnosti;
- zagotavljanje primerne opreme in delovnih sredstev zaposlenim;
- izvajanje aktivnosti povezanih z upravljanjem nepremičnin (izvedba postopkov za pridobivanje Sklepov Vlade Republike Slovenije glede upravljanje);

- odprodaja iztrošenih vozil ter posodabljanje voznega parka;
- gospodarno upravljanje s stvarnim premoženjem ter skladno s finančnimi zmožnostmi vzdrževanje objektov v lasti in v upravljanju JZ TNP.

1.5.3 Varstveni cilji za leto 2024

Vsebinski okvir načrtovanega dela JZ TNP na področju ohranjanja narave tudi v letu 2024 temelji na varstvenih ciljih in nalogah, ki jih opredelujeta NU TNP in PUN. Nadaljevalo in nadgrajevalo se bo sistematično zbiranje, urejanje, vrednotenje in vzdrževanje podatkov o stanju prostoživečih vrst in habitatnih tipov ter vplivih človekove dejavnosti nanje. Potekalo bo tvorno sodelovanje z ARSO za vključevanje podatkov iz evidence JZ TNP v podatkovno zbirko NarcIS. Zbiranje podatkov je načrtovano za izbrane kvalifikacijske Natura 2000 vrste in habitatne tipe, kot so lepi čveljce, alpska možina, divji petelin, ruševca in belka ter negozdni habitatni tipi. Zbrani podatki inventarizacij in monitoringov bodo izboljšali poznavanje prostora narodnega parka ter zagotovili sprejemanje varstveno sprejemljivih odločitev na področju upravljanja zavarovanega območja in območij Natura 2000. Upoštevanje varstvenih ciljev se bo zagotavljalo tudi z njihovim vključevanjem v postopke načrtovanja rabe prostora in naravnih virov ter z aktivnim sodelovanjem JZ TNP z deležniki na operativni ravni. Nadaljevale so bodo aktivnosti za usmerjanje obiska na najbolj obremenjenih območjih naravnih vrednot (določitev nosilnih zmogljivosti, omejevanje dostopa), za umirjanje prometa in za usmerjanje športno-rekreacijskih dejavnosti v naravi. S strokovnim nadzorom nad ravnanjem z odpadno vodo v planinskih kočah se bo zagotavljalo izvajanje sprejetih ukrepov zmanjšanja obremenjevanja okolja zaradi odpadne vode (prednostno ob Dvojnem jezeru). Na nepremičninah v narodnem parku s poudarjenim ekološkim pomenom se bo povečalo lastništvo države, na s pritiski najbolj obremenjenih območjih pa zagotovil celovit in kakovosten neposredni nadzor. Uresničevanje nekaterih varstvenih nalog temelji tudi na projektnem delu JZ TNP in namenskih sredstvih Podnebnega sklada. Pomemben cilj za leto 2024 je tudi izvesti potrebne aktivnosti za pripravo predloga projekta za neposredno potrditev v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027, s katerim se bodo nadaljevale nekatere aktivnosti v letu 2023 zaključenega projekta VrH Julijcev. Na področju vključevanja JZ TNP v naloge predsedovanja Slovenije Alpski konvenciji bo upravljevalec narodnega parka sodeloval z MNVP, ZRC SAZU in Sekretariatom Alpske konvencije pri organizaciji tridnevne konference ForumAlpinum 2024, ki bo potekala med 12. 6. in 14. 6. 2024 v Kranjski Gori.

V letu 2024 se bo dosledno izvajal naravovarstveni nadzor v narodnem parku. Tako kot v preteklih letih se bo nadzor prednostno zagotavljal v alpskih dolinah, ki so glavna izhodišča za obisk visokogorja, kot so Krma, Kot, Vrata, Savica, dolina Trente, Zadnjica, Lepena, Planina Kuhinja. Predvsem v poletnih mesecih se bo nadzor v naravi poudarjeno izvajal pri obisku visokogorja, kjer se utemeljeno pričakuje izrazito povečanje navedene oblike pritiska na okolje. Predvsem so to območja Doline Triglavskih jezer, Fužinskih planin, Krna, Mangarta ter planinskih poti, ki vodijo proti Triglavu. V poletnih mesecih so tako kot v preteklih letih načrtovane skupne akcije z Gorsko policijsko enoto, predvsem na področjih ozaveščanja in preverjanja primerne opremljenosti pohodnikov. Na širšem območju Bohinjskega jezera bo JZ TNP izvajal naravovarstveni nadzor v zvezi z najpogosteje zaznanimi prekrški, kot so na primer nedovoljeno kampiranje, parkiranje in vožnja v naravnem okolju. Za zagotavljanje stalnega in rednega nadzora in obhodov posameznih območij predvsem v okolici Bohinjskega jezera se bo slednji izvajal skupaj z Medobčinsko redarsko službo. Nadaljevalo se bo aktivno sodelovanje naravovarstveno nadzorne službe pri aktivnostih izvajanja pilotnih projektov umirjanja prometa na območju TNP.

Prav tako bo javni zavod v letu 2024 skrbel za celovito upravljanje LPN Triglav in sodelovanje z vsemi institucijami, ki sodelujejo tako pri zakonsko vsebinskih kakor tudi operativnih nalogah upravljanja LPN Triglav.

Z namenom ohranjanja krajinske pestrosti bo pripravljen oblikovan predlog krajinske tipologije s pravili ravnanja za dejavnosti, ki bodo prispevala k ohranitvi krajinskih značilnosti. Varstvene in razvojne usmeritve za ohranjanje značilnosti krajin bodo sestavni del strokovnih podlag za smernice k prostorskim in drugim načrtom rabe naravnih virov ter strokovnih mnenj h gradnjam in prostorskim ureditvam. Na področju kulturne dediščine kot prednostni varstveni cilj izpostavljamo preventivni pomen svetovanja investitorjem pred gradnjo in drugimi prostorskimi ureditvami. V sodelovanju z

območnima enotama ZVKDS bo dan poudarek spremljanju stanja registriranih enot kulturne dediščine (planine) in identifikaciji prvin suhozidne gradnje v narodnem parku. Vsebine varstva kulturne dediščine in kulturne krajine bodo vključene v strokovne podlage za smernice v postopkih priprave prostorskih aktov in mnenja h gradnjam. Ključen cilj je, da bo načrtovanje objektov skladno z značilnostmi lokalnega stavbarstva, zato bo kot rezultat večletne priprave strokovnih podlag izdelano celovito sintezno poročilo o stavbni tipologiji za območje narodnega parka z zaledjem narodnega parka, vključno z izdajo publikacije. Na področju premične in nesnovne kulturne dediščine bo pozornost namenjena promociji (prepoznavnost, identiteta prostora) ter ozaveščanju različnih ciljnih skupin in sodelovanju z nosilci tradicionalnih veščin.

1.5.4 Razvojni cilji za leto 2024

Velik poudarek bo dan sodelovanju JZ TNP pri izvajanju lokalnih in regionalnih razvojnih dokumentov predvsem strategij lokalnega razvoja za območja obeh LAS-ov z namenom vključevanja in usklajevanja vsebin iz NU TNP.

Splošne razvojne cilje bomo v letu 2024 dosegali s kakovostnim izvajanjem načrtovanih aktivnosti samega JZ TNP ter s sodelovanjem z deležniki. Prednostno se bosta pripravila ANPLS na podlagi 11. člena ZTNP-1 in razpis za področje kmetijstva na podlagi 56. člena ZTNP-1. Potekalo bo sodelovanje z deležniki pri izvajanju aktivnosti noveliranega Razvojnega načrta Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije.

Vključitev brezemisijjskih / električnih vozil v parkovne lokalne skupnosti za potrebe izboljšanja kvalitete življenja domačinov in za potrebe umirjanja prometa na območju TNP. Poleg vključevanja električnih vozil v parkovne lokalne skupnosti aktivnosti predvideva tudi podporne aktivnosti, namenjene lažjemu in sodobnim smernicam primernemu (digitalnemu) upravljanju prevozov z dotičnim električnim vozilom.

Nadaljevalo se bo sistemsko delo upravljanja ter podpore nosilcem certifikacijskega sistema znaka kakovosti ter izvajanje nadstandardnih dejavnosti v osnovnošolskem izobraževanju v okviru programov Skupnosti šol BOJA. Na področju podpore upravljanju in rabi kmetijskih zemljišč v gorskem svetu se bo nadaljeval razvoj inovativnega sistema sledenja in usmerjanje živali na prosti planinski paši tudi z namenom opredeljevanja območij paše živali, zmanjševanju konfliktov ter zmanjševanju stroškov kmetijskim gospodarstvom.

1.5.5 Prikaz prednostnih skupin nalog

Prednostne skupine nalog so označene v razpredelnicah v drugem poglavju pri vsaki nalogi (črkovna oznaka **V**, **O** ali **R** pri posamezni nalogi v stolpcu PS). Opredelitev pri nalogah, ki so splošnega značaja, ni konkretno navedena saj so potrebne za nemoteno delo zavoda in povezane z izvajanjem drugih nalog. Zato so ure oziroma finančna sredstva teh nalog razporejena sorazmerno v deležu, ki ga določajo naloge z opredelitvijo. Delež ur oziroma poraba sredstev za skupine nalog sta prikazana v spodnji tabeli.

Tabela 1: Porazdelitev števila ur, stroškov in investicij na varstvene in razvojne naloge ter naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti

Naloga	1. Varstvene upravljavske in nadzorne naloge	2. Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti	3. Razvojne naloge	Skupaj
Število ur	71.989	19.138	15.823	106.950
Delež ur v %	67%	18%	15%	100%
Višina programskih stroškov in storitev v EUR	561.521	87.359	409.132	1.058.012

Naloga	1. Varstvene upravljavske in nadzorne naloge	2. Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti	3. Razvojne naloge	Skupaj
Delež programskih stroškov in storitev v %	53%	8%	39%	100%
Višina investicij v EUR	396.120	32.000	173.788	601.908
Delež investicij v %	66%	5%	29%	100%
Skupna višina finančnih sredstev v EUR	2.540.727	631.868	980.962	4.153.557
Delež finančnih sredstev v %	61%	15%	24%	100%

2 IZVAJANJE REDNIH NALOG JAVNE SLUŽBE NA PODROČJU UPRAVLJANJA NARODNEGA PARKA

Jedro programa dela je prikazano v tabelarični obliki, v kateri so: naloge s kodami iz NU TNP, nosilci, oznaka za prioriteto z oznako *P* (**1** – izvedba naloge je nujna za doseganje zastavljenega cilja, **2** – izvedba naloge pomembno prispeva k doseganju zastavljenega cilja, opustitev izvedbe pomeni, da cilj ne bo dosežen v celoti, **3** – naloga prispeva k doseganju zastavljenega cilja v manjši meri, zato se izvede, če je na voljo dovolj finančnih in človeških virov), oznaka za prednostno skupino nalog *PS* (**V** - varstvene, upravljavske in nadzorne naloge, **O** - naloge urejanja obiska in ozaveščanja, **R** - razvojne naloge), število zaposlenih na nalogi, skupno število ur, stroški dela, stroški za nalogo in vir (MNVP – proračunska sredstva, nejavna – nejavni viri za izvajanje javne službe, tržna – tržna dejavnost, naziv projekta).

Pod vsako nalogo so nanizane načrtovane aktivnosti JZ TNP za leto 2024, ki so tudi časovno opredeljene, tako da je razvidno, ali gre za stalno aktivnost (označeno I-XII), ali pa je izvedba predvidena v določenem mesecu oziroma v obdobju več mesecev. Pri aktivnostih, ki pomenijo tudi izvajanje PUN je to posebej označeno (**x**), Resolucijo o nacionalnem programu varstva okolja 2020 – 2030 (ReNPVO) je to posebej označeno (**y**), prav tako so označene naloge, pri katerih gre za izvajanje 56. člena ZTNP-1 (**z**). Pod vsako nalogo so nanizani kazalniki.

2.1 Upravljavsko področje: A. Ohranjanje narave

Koda	Naloga										
Nosilec	P	PS	Število zaposlenih na nalogi	Število ur	Stroški dela	Stroški za nalogo	Vir	Investicije	Vir		
A1.1	redni monitoring prostoživečih vrst, habitatnih tipov, pritiskov in groženj ter učinkovitosti izvedenih ukrepov varstva										
Hrovat	1	V	26	7.270	125.825 €	62.900 €	48.900 MNVP 56. člen, 14.000 Podnebni sklad	22.000 €	20.000 MNVP 56. člen, 2.000 Podnebni sklad		
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
●	sistematično spremljanje stanja - terensko preverjanje stanja znanih nahajališč izbranih Natura 2000 kvalifikacijskih prostoživečih rastlinskih vrst za POO Julijske Alpe in POO Poključka barja: 1902 - lepi čeveljc (Martuljek, Vrata, Kot, Krma, Krnica, Trstje); 1604 - alpska možina (Štuke, Lisec, Kozji rob, Home, Osredki); 4071 - zoisova zvončica (Vogel)							V-IX	x	y	
●	sistematično spremljanje stanja - terensko preverjanje stanja izbranih Natura 2000 kvalifikacijskih prostoživečih živalskih vrst za POO Julijske Alpe, POO Poključka barja, POO Radovna most v Srednji Radovni - jez HE Vintgar in POV Julijci: A108 - divji petelin (mirna območja Pokljuka, Vitranc, Vogel, Kozličnik, V Vrh); A409 - ruševca (mirna območja Bohinj); A408 belka (mirna območja Mangart, Debeli vrh, Tosc)							III-IX	x	y	
●	sistematično spremljanje stanja - koordinacija in sodelovanje z upravljavci lovišč v TNP pri preverjanju stanja: A108 - divji petelin (mirna območja, določena z NU TNP); A409 - ruševca (mirna območja, določena z NU TNP); 1352 - volk (lovišča v TNP zunaj LPN Triglav)							I-XII	x	y	
●	sistematično spremljanje stanja - kartiranje prednostnih Natura 2000 negozdnih habitatnih tipov: 6210* (25 ha) (v povezavi s projektom LIFE FOR SEEDS)							IV-IX	x	y	
●	sistematično spremljanje stanja - organizacija izobraževanja za NNS v zvezi s trenutnim stanjem in načrtovanimi aktivnostmi JZ TNP na področju sistematičnega spremljanja stanja varstveno pomembnih sestavin biotske raznovrstnosti po sprejetju PUN							III	x	y	z
●	sistematično spremljanje stanja - preverjanje stanja dvoživk na izbranih območjih Triglavskega narodnega parka, prednostno na lokacijah kalov, obnovljenih z aktivnostmi projekta VrH Julijcev							III-X	x	y	z
●	sistematično spremljanje stanja - terensko preverjanje stanja drugih Natura 2000 prostoživečih živalskih vrst: 1352 - volk (LPN Triglav)							I-XII		y	
●	sistematično spremljanje stanja - ugotavljanje vpliva jelenjadi na stanje biotske raznovrstnosti v TNP z usmerjenim sistematičnim spremljanjem živali v prvem varstvenem območju TNP							I-XII		y	
●	sistematično spremljanje stanja - sodelovanje JZ TNP pri nadaljnjem telemetričnem spremljanju živali Natura 2000 prostoživečih vrst: A108 - divji petelin (Pokljuka - 3 osebki, Bohinjske planine - 2 osebka); A408 - belka (Mangart, Velo polje - 4 osebki)							I-XII	x	y	

<ul style="list-style-type: none"> • sistematično spremljanje stanja - terensko zbiranje podatkov za izbrane vrste divjadi v LPN Triglav: gams (dvodnevno štetje živali v izbranih okoliših (Plazi, Duplje, Dedno polje), štetje živali v obdobju 01.11. - 25.11. v vseh okoliših, enodnevno štetje živali na izbranih opazovalnih mestih v okviru vsakoletnega spremljanja stanja v vseh loviščih v LPN Triglav); alpski kozorog (dvodnevno štetje živali v habitatih vrste - Vrata , Velo polje) 	X-XII			
<ul style="list-style-type: none"> • sistematično spremljanje stanja prostoživečih živalskih vrst - zagotavljanje učinkovitega evidentiranja živali v LPN Triglav z nakupom optičnih pripomočkov 	I-XII	x	y	z
<ul style="list-style-type: none"> • priložnostno zbiranje podatkov - terensko evidentiranje divjadi na izbranih območjih: gams (LPN Triglav - prvo varstveno območje); alpski kozorog (LPN Triglav - prvo varstveno območje); jelen (celotno LPN Triglav); male zveri (Pokljuka, Mežakla) 	I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> • priložnostno zbiranje podatkov - evidentiranje obolelih in najdenih poginulih živali za nadzor nad in spremljanjem zdravstvenega stanja populacije divjadi: gams (LPN Triglav); alpski kozorog (LPN Triglav) 	I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> • priložnostno zbiranje podatkov - terensko zbiranje prostorskih podatkov o drugih varstveno pomembnih prostoživečih vrstah: rastline (TNP); živali (TNP) 	I-XII	x		
<ul style="list-style-type: none"> • oblikovanje in ocena stanja ter dinamika populacij prostoživečih vrst: divjad (LPN Triglav) 	I-XII		y	
<ul style="list-style-type: none"> • evidentiranje pritiskov in groženj - vzdrževanje opreme avtomatskega spremljanja pritiska obiskovanja na mirna območja, uveljavljena z aktivnostmi projekta VrH Julijcev 	I-XII			z
<ul style="list-style-type: none"> • evidentiranje pritiskov in groženj - spremljanje spoštovanja predpisanih pravil ravnanj v zvezi z dejavnostjo nabiralništva v TNP z nakupom dveh umerjenih tehtnic za količinsko preverjanje 	I-IX			z
<ul style="list-style-type: none"> • podpora varstvenemu ukrepu ugotavljanja stanja onesnaženosti in izvedbe čistilne akcije za izboljšanje stanja Brezna pod lovsko kočjo na Komni (katastrska številka 1677) 	V-IX	x	y	z
<ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje JZ TNP z UL v aktivnostih projekta ExtremePredator pri terenskem odlovu planinskih orlov in risov in opremljanju živali z GPS oddajniki, spremljanju stanja in organizaciji dogodkov projekta 	V-XII	x	y	
<ul style="list-style-type: none"> • nadaljnje sodelovanje JZ TNP pri izvedbi prostorskih analiz narodnega parka v zvezi z aktivnostmi vzpostavljanja čezmejnega sodelovanja med Slovenijo, Italijo in Avstrijo (projekt Plan2Connect) 	I-XII			z
<ul style="list-style-type: none"> • zagotovitev analize vzorcev okoljske DNA Dvojnega jezera za spremljanje učinka varstvenega ukrepa odstranjevanja rib iz Dvojnega jezera 	IX-XII			z
<ul style="list-style-type: none"> • natančen (podatki + teren) pregled mirnih območij s pripravo predlogov morebitnih sprememb grafične opredelitve ter sprememb pritiskov, groženj ter iz tega izhajajočih ukrepov (v povezavi z evidentiranjem pritiskov in groženj - izvajanje kontinuiranega spremljanja obiska na območju TNP vključno z vnosom in urejanjem podatkov) 	I-XII			

<ul style="list-style-type: none"> ANUORD - ukrep 1: evidentiranje pritiskov in groženj - izvajanje kontinuiranega spremljanja obiska na območju TNP (vznemirjanje prostoživečih živalskih vrst zaradi obiskovanja, množičen planinski obisk v poletni sezoni, prometna obremenjenost) - UKREP 1 ANUORD - avtomatizirano spremljanje obiska: sistematično zbiranje podatkov števecv pohodnikov v digitalni prostorski bazi, prenos podatkov posameznih števecv pohodnikov v realnem času v digitalno prostorsko bazo, prenos podatkov števecv pohodnikov iz digitalne prostorske baze preko API na spletišče www.tnp.si vključno s prikazom obremenjenosti (tabelarični, grafični, prostorski), razvoj prenosa podatkov števecv pohodnikov iz digitalne prostorske baze na druge "outdoor" platforme (maPZS in Outdooractive), namestitve in vzdrževanje treh kolesarskih števecv, tehnično vzdrževanje števecv (zavarovanje, servisi, menjava baterij ...), izobraževalne aktivnosti na področju spremljanja obiska (vse aktivnosti v povezavi z D3.1, D3.3, D3.4 in E1.1) 	I-XII			z			
<ul style="list-style-type: none"> ANUORD - ukrep 1: evidentiranje pritiskov in groženj - izvajanje kontinuiranega spremljanja obiska na območju TNP (vznemirjanje prostoživečih živalskih vrst zaradi obiskovanja, množičen planinski obisk v poletni sezoni, prometna obremenjenost) - UKREP 1 ANUORD - namestitev vsaj 25 števecv za avtomatsko spremljanje obiska/pohodnikov, kolesarjev in prometa - nakup števecv za spremljanje obiska na najbolj obremenjenih lokacijah na območju TNP, kjer ni na voljo sekundarnih podatkov (povezavi z D3.1) 	I-XII			z			
<ul style="list-style-type: none"> Podnebni sklad - Ekosistemske storitve: priprava načrta odstranitve pregrade na Močivcu in uskladitev z deležniki 	I-XII	x	y				
<ul style="list-style-type: none"> Podnebni sklad - Ekosistemske storitve: terensko preverjanje razširjenosti in stanja prostorskih nosilcev za identifikacijo ekosistemskih storitev na območju narodnega parka, za katere so podatki ob upoštevanju v letu 2023 izvedenih analiz nepopolni 	I-XII	x	y				
<ul style="list-style-type: none"> zagotavljanje potrebne opreme za neposredni vnos terensko zbranih prostorskih podatkov v evidenco JZ TNP pri terenskem preverjanju razširjenosti in stanja prostorskih nosilcev za identifikacijo ekosistemskih storitev na območju narodnega parka 	I-XII	x	y				
<ul style="list-style-type: none"> izvedba analiz za ugotavljanje stanja in trendov populacij izbranih vrst divjadi v narodnem parku in oblikovanje načrta izvajanja potrebnih raziskav za dolgoročno upravljanje s populacijami v zavarovanem območju 	I-XII		y	z			
Sodelujoče institucije: ZGS, ZRSVN, upravljavci lovišč v TNP, NVO, UL, OZUL Triglavskega in Gorenjskega LUO, akreditiran laboratorij, KIS	Ciljna vrednost						
Kazalnik:							
število nameščenih enot opreme za spremljanje pritiska obiska/pohodnikov, kolesarjev in prometa	50						
število kvalifikacijskih Natura 2000 vrst / divjadi / površina kartiranih habitatnih tipov, za katere se v letu 2024 izvaja sistematično spremljanje stanja	7 / 3 / 25						
število gozdnih parcel v upravljanju JZ TNP s terensko preverjenim in ovrednotenim stanjem	10						
število v projektu VrH Julijcev obnovljenih kalov s preverjenim stanjem dvoživk	15						
število jam, v katerih se izvaja varstveni ukrep odstranjevanja odpadkov	1						
A1.2	priprava akcijskega načrta za ohranjanje biotske raznovrstnosti v narodnem parku						
Arih	1	V	1	40	1.005 €	0 €	0 €

Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> celovita analiza stanja biotske raznovrstnosti v narodnem parku in opredelitev potrebnih varstvenih ukrepov v okviru postopka novelacije NU TNP (v povezavi z E4.3) 								I-XII	x	x	
Sodelujoče institucije: ZRSVN, UL, NVO, strokovne in upravljske organizacije								Ciljna vrednost			
Kazalnik: oblikovana analitična izhodišča v zvezi s stanjem biotske raznovrstnosti v narodnem parku								1			
A1.3	vzdrževanje in vsebinsko dopolnjevanje interne podatkovne zbirke javnega zavoda										
Vidmar	1	V	5	770	12.005 €	25.950 €	MNVP 56. člen	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> vzdrževanje in nadgradnja GIS-ov (SDMS, ArcGIS) ter sorodnih programov z namenom učinkovitega upravljanja internih podatkovnih zbirk, zajema podatkov, kartografijo (Adobe) in za potrebe povezave z dokumentnim sistemom (EPP) z namenom učinkovitega izvajanja nadzora nad prostorskimi posegi na terenu in evidentiranja odkupa zemljišč 								I-XII			z
<ul style="list-style-type: none"> redno vsebinsko vzdrževanje in dopolnjevanje evidence prostorskih podatkov, zbranih v letu 2024 - Natura 2000 habitatni tipi 								VI-XII	x	y	
<ul style="list-style-type: none"> redno vsebinsko vzdrževanje in dopolnjevanje prostorskih podatkov, zbranih v letu 2024 - kvalifikacijske Natura 2000 prostoživeče vrste 								VI-XII	x	y	
<ul style="list-style-type: none"> vodenje evidence in obdelava prostorskih podatkov sistematičnega in priložnostnega evidentiranja divjadi in drugih prostoživečih živalskih vrst v LPN Triglav ter predpisane evidence s področja upravljanja z divjadjo 								I-XII		y	
<ul style="list-style-type: none"> redna izmenjava podatkov o Natura 2000 prostoživečih vrstah in habitatnih tipih 								I-XII	x	y	
<ul style="list-style-type: none"> dopolnjevanje in urejanje evidence prostorskih podatkov iz literaturnih virov, vključno v okviru obveznega praktičnega izobraževanja študentov in dijakov - varstveno pomembne prostoživeče vrste 								V-X		y	
<ul style="list-style-type: none"> nadaljnje sodelovanje JZ TNP v projektu LIFE NarcIS pri vzpostavitvi centralne podatkovne zbirke naravovarstveno pomembnih podatkov 								I-XII	x	y	
Sodelujoče institucije: ZRSVN, MNVP, BC Naklo, UL, CKFF, ZRC SAZU, ARSO								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število letno vnesenih podatkov v prostorsko evidenco javnega zavoda								>2000			
A1.4	preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst										
Menegalija	1	V	2	290	7.645 €	32.800 €	11.500 MNVP, 21.300 Podnebni sklad	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1

	<ul style="list-style-type: none"> • zbiranja podatkov o stanju in razširjenosti tujerodnih vrst na območju MAB Julijske Alpe in redno dopolnjevanje baze podatkov 	I-XII									
	<ul style="list-style-type: none"> • preverjanje vnešenih podatkov na portalu INVAZIVKE.SI na območju TNP in MAB in sinhronizacija podatkov z interno bazo 	I-XII									
	<ul style="list-style-type: none"> • odstranjevanja vrst, ki so na uvrščene na seznam ITV, ki zadevajo Unijo: žlezava nedotika (3 lokacije – Radovna, Bohinj) 	VI-X									
	<ul style="list-style-type: none"> • testno odstranjevanje invazivnih tujerodnih drevesnih vrst, ki so na uvrščene na seznam ITV, ki zadevajo Unijo: veliki pajesen (4 stare in 1 nova lokacija) ter spremljanje stanja na testnih območjih odstranjevanja drugih tujerodnih rastlinskih vrst, ki ogrožajo domorodne vrste : japonski dresnik (5 lokacij - Bohinj 2, Radovna 1, Mangartska cesta 1, Pokljuka 1); pelinolistna žvrklja (12 lokacij - Bohinj 2, Trenta 10) in vpeljava novih metod odstranjevanja 	V-X									
	<ul style="list-style-type: none"> • uporaba protokola za zgodnje zaznavanje invazivnih tujerodnih vrst: školjka trikotničarka (umetne podlage za pritrjevanje, pregledovanje pod vodo, okoljska DNA) 	V-IX									
	<ul style="list-style-type: none"> • nadaljnje aktivnosti v zvezi s pripravo Akcijskega načrta za ravnanje z ITV na območju MaB Julijske Alpe in potrebnih aktivnosti za preprečevanje njihovega vnosa ter obvladovanja širjenja, vključno z usklajevalnimi postopki s pristojnimi organizacijami in izmenjavo znanj z drugimi ZO 	III-XII									
	<ul style="list-style-type: none"> • ozaveščevalne aktivnosti (predavanja, delavnice) 	I-XII									
Sodelujoče institucije: Občina Bohinj, ZRSVN, strokovne organizacije, NVO, upravljavci prostora in naravnih virov								Ciljna vrednost			
Kazalnik:											
število lokacij z izvedenim odstranjevanjem žlezaste nedotike								3			
število lokacij z izvedenim testnim odstranjevanjem velikega pajesena								5			
število ITV / lokacij z izvedenim spremljanjem stanja								2 / 17			
A1.5	zagotovitev pogojev za začasno ali trajno hrambo mrtvih živali ali rastlin ali njihovih delov neposredno pri upravljavcu narodnega parka										
-	2	V	0	0	0 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> • za leto 2024 ni načrtovanih aktivnosti 											
Sodelujoče institucije:								Ciljna vrednost			
Kazalnik:											
/											
A1.6	spodbujanje, usmerjanje in podpiranje znanstvenega raziskovanja										
Menegalija	1	V	3	340	8.231 €	3.500 €	MNVP	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1

	<ul style="list-style-type: none"> redno dopolnjevanje in vzdrževanje evidence podatkov o izvajanju raziskav v narodnem parku, katerih nosilci so raziskovalne organizacije 	I-XII									
	<ul style="list-style-type: none"> aktivno sodelovanje s strokovnimi naravovarstvenimi organizacijami pri spodbujanju raziskovalnega dela v narodnem parku, še posebno na prostoživečih živalskih vrstah 	I-XII			y						
	<ul style="list-style-type: none"> vodenje postopkov izdaje soglasij JZ TNP za izvajanje znanstvenih raziskav v narodnem parku (v povezavi z E4.4) 	I-XII			y						
	<ul style="list-style-type: none"> izdaja tematske številke znanstvenega časopisa Acta Triglavensia v sklopu praznovanja stoletnice narodnega parka (povzetki strokovnega posveta) 	III-X									
Sodelujoče institucije: UL, NIB, Veterinarska fakulteta, BF, Univerza na Primorskem								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število izdanih soglasij za izvajanje znanstvenih raziskav v narodnem parku								8			
število izdanih znanstvenih časopisov								1			
A2.1	analiza obstoječe grafične opredelitve ožjih zavarovanih območij in priprava predloga popravljenih opredelitev										
-	1	V	0	0	0 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	<ul style="list-style-type: none"> za leto 2024 ni načrtovanih aktivnosti 										
Sodelujoče institucije:								Ciljna vrednost			
Kazalnik: /											
A2.2	pregled in ocenitev stanja naravnih vrednot in ožjih zavarovanih območij v narodnem parku										
Zdešar	1	V	3	150	3.066 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	<ul style="list-style-type: none"> pregled naravnih vrednot, ki so predmet obiskovanja in kjer je urejena infrastruktura za obiskovanje 							I-XII			
	<ul style="list-style-type: none"> pregled naravnih vrednot skladno z načrtom spremljanja, pripravljenim v letu 2014 							I-XII			
	<ul style="list-style-type: none"> sodelovanju z ZRSVN pregled in spremembe opisov, zvrsti, vrednotenje, grafične opredelitve naravnih vrednot 							I-XII			
Sodelujoče institucije: ZRSVN								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število pregledanih naravnih vrednot								10			
A2.3	pripravljanje predlogov za ZRSVN za določitev novih naravnih vrednot										
Zdešar	2	V	1	10	256 €	0 €	0 €				

Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1	
<ul style="list-style-type: none"> v primeru zaznave potencialne nove naravne vrednote se pripravi predlog za določitev nove naravne vrednote 							I-XII				
Sodelujoče institucije: /							Ciljna vrednost				
Kazalnik: /											
A3.1	ohranjanje območij naravovarstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst s pogodbenim varstvom ali odkupom										
Menegalija	1	V	5	2.480	42.494 €	106.130 €	35.000 MNVP 56. člen, 5.000 Podnebni sklad, 66.130 Life Semenska banka	2.964 €	Life Semenska banka		
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1	
<ul style="list-style-type: none"> projekt LIFE Semenska banka - izvajanje aktivnosti v zvezi z ukrepi varstva izbranih travniških habitatnih tipov (6210,6230), renaturacijo in pridobivanjem semenskih mešanic ter ozaveščanje o pomembnosti Natura 2000 HT (v povezavi z A1.1, A1.2, A1.4, A3.2. E1.1, E2.1,E2.2) 							I-XII			z	
<ul style="list-style-type: none"> projekt LIFE Semenska banka - izvajanje aktivnosti v zvezi z ukrepi varstva izbranih travniških habitatnih tipov (6210,6230) s pomočjo električnih ograj (v povezavi z A1.1, A1.2, A1.4, A3.2. E1.1, E2.1,E2.2) 							I-XII				
<ul style="list-style-type: none"> Podnebni sklad - Ohranjanje in obnova ekstenzivnih travnišč: priprava meril za kategorizacijo in terensko prepoznavanje travnišč z vidika intenzivnosti kmetijske rabe in vrstne sestave 							I-XII	x	y		
<ul style="list-style-type: none"> aktivnosti opredelitve območij travnišč z zaznanimi pritiski v okviru novega kohezijskega programa 							III-XII	x	y		
Sodelujoče institucije: ZRSVN, ZGS, DOPPS, Turizem Bohinj, PZS, KGZS, Občina Tolmin, AS; KIS							Ciljna vrednost				
Kazalnik: površina (ha) travnišč (6210,6230) v renaturaciji							5,5				
A3.2	ob čezmernem zaraščanju rastišč varstveno pomembnih rastlinskih vrst zagotoviti pozno poletno košnjo										
Hrovat	2	V	1	100	2.882 €	0 €		0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1	
<ul style="list-style-type: none"> izvajanje delovnih akcij čiščenja zaraščajočih pašnikov: 1 lokacija - Velo polje 							VII-IX	x			
Sodelujoče institucije: AS, KS, NVO							Ciljna vrednost				
Kazalnik: število pašnikov z izvedenim ukrepom odstranitve lesne zarasti							1				
A3.3	na ključnih nahajališčih za nabiranje zanimivih rastlinskih vrst izvesti analizo vplivov nabiranja in drugih dejavnosti na stanje teh vrst										
Arih	2	V	0	0	0 €	0 €		0 €			

Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> za leto 2024 ni načrtovanih aktivnosti 										
Sodelujoče institucije:							Ciljna vrednost			
Kazalnik: /										
A3.4	določitev naravovarstveno sprejemljivih pašnih redov in ukrepov za preprečevanje nezakonite paše za območja planin in skupnih pašnikov									
Koren	1	V	0	0	0 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> za leto 2024 ni načrtovanih aktivnosti 										
Sodelujoče institucije:							Ciljna vrednost			
Kazalnik: /										
A4.1	določiti ključna območja za varstvo vrst in habitatnih tipov v gozdovih in tam, kjer je potrebno, zagotoviti prilagojeno rabo ali izključitev iz rabe									
Arih	1	V	4	760	12.890 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje z ZRSVN in ZGS v postopkih gozdnogospodarskega načrtovanja in sodelovanje z načrtovalcem v nadaljnjih postopkih usklajevanja z deležniki: GGN GGE Bohinj, GGN GGE Mežakla, GGN GGE Bovec 							I-XII	x	y	
<ul style="list-style-type: none"> opredelitev gozdnih parcel v upravljanju JZ TNP kot ekocelic z dovoljenim oziroma ekocelic z nedovoljenim ukrepanjem ter zagotovitev prilagojene rabe v postopkih gozdnogospodarskega načrtovanja (v povezavi z A1.1) 							I-XII	x	y	
Sodelujoče institucije: ZGS, ZRSVN, lastniki zemljišč							Ciljna vrednost			
Kazalnik: število postopkov obnov gozdnogospodarskih načrtov s sodelovanjem JZ TNP							1			
število gozdnih parcel v upravljanju JZ TNP, predlaganih kot ekocelice							10			
A4.2	odkup ali zagotovitev odškodnin ali oprostitev plačila davščin in pristojbin za zasebne lastnike gozdov, v katerih velja omejitev ali popolna prepoved gospodarjenja z gozdovi									
Vidmar	1	V/R	1	50	1.256 €	26.500 €	MNVP 56. člen	0 €		
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> pridobitev uradnih cenitev vrednosti gozdnih zemljišč v zasebni lasti, ki so predmet odkupa ali ukrepov pogodbenega varstva, izvedba parcelacij, geodetskih izmer in kritje ostalih stroškov postopka 							I-XII	x	y	z

	•	izvajanje varstvenega ukrepa pogodbenega varstva z odkupom mrtvega ali poškodovanega drevja na gozdnih parcelah v zasebni lasti	I-XII	x	y	z					
	•	oblikovanje predloga meril za izvedbo conacije gozdnega prostora v drugem varstvenem območju narodnega parka	I-XII								
Sodelujoče institucije: ZRSVN, ZGS, DOPPS, zasebni lastniki								Ciljna vrednost			
Kazalnik: površina (ha) gozdnih zemljišč z uvedenim ukrepom pogodbenega varstva								20			
A4.3	ohranitev selitvenih koridorjev in ekosistemov za velike zveri, vzpostavitev mirnih območij ter sprejetje in izvajanje ukrepov za blažitev konfliktov										
Arih	2	V	21	1.120	21.235 €	1.500 €	MNVP 56. člen	10.500 €	MNVP 56. člen		
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	•	izvajanje nalog aktivnega upravljanja velikih zveri v alpskem prostoru v zvezi z ustrezno pripravo iz narave odvzetih osebkov za njihovo uporabo v izobraževalne in ozaveščevalne namene	III-XII	x	y	z					
	•	zagotovitev naprednih orodij za zaščito pašnih živali in spremljanje stanje prisotnosti zveri na pašnih površinah	III-XII	x	y	z					
	•	zagotavljanje pogojev za hrambo vzorcev monitoringa velikih zveri	III-XII	x	y	z					
	•	sodelovanje JZ TNP v aktivnostih projekta LIFE Lynx v zvezi z izvajanjem monitoringa, izobraževanja in ozaveščanja javnosti	I-XII	x	y						
	•	sodelovanje JZ TNP v aktivnostih temeljnega raziskovalnega projekta Extreme Predator	I-XII	x	y						
Sodelujoče institucije: ZRSVN, ZGS, AS, UL, LZS, LD, DOPPS								Ciljna vrednost			
Kazalnik: izdelana ocena vpliva volka na opuščanje kmetijske dejavnosti								1			
A4.4	izvedba analize vplivov rekreativnega in komercialnega nabiranja gozdnih dobrin na ciljne vrste ter oblikovanje predlogov varstvenih nalog										
Arih	2	V	0	0	0 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	•	za leto 2024 ni načrtovanih aktivnosti									
Sodelujoče institucije: ZGS, fizične osebe								Ciljna vrednost			
Kazalnik: /											
A4.5	v gozdovih narodnega parka nadgraditi trenutno izvajanje nacionalnega programa monitoringa gozdov in gozdnih ekosistemov										
Arih	1	V	2	165	2.530 €	0 €		0 €			

Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1	
<ul style="list-style-type: none"> uporaba razvitega protokola nadgrajenega spremljanja stanja gozdnih ekosistemov pri terenskem preverjanju stanja gozdnih parcel v upravljanju JZ TNP (v povezavi z A1.1) 							IV-XI		y		
Sodelujoče institucije:							Ciljna vrednost				
Kazalnik: število gozdnih parcel v upravljanju JZ TNP z izvedenim nadgrajenim spremljanjem stanja							10				
A4.6	opredelitev in spremljanje naravovarstveno sprejemljive uporabe novih in obstoječih tehnologij sečnje in spravila lesa v gozdovih narodnega parka										
Arih	1	V	1	10	251 €	0 €	0 €				
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1	
<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje z ZRSVN in ZGS v postopkih načrtovanih posegov v gozdni prostor na operativni ravni, vključno z usmerjanjem uporabe sprejemljivih tehnologij za sečnjo in spravilo lesa (v povezavi z A4.1) 							I-XII	x			
Sodelujoče institucije: ZGS, izvajalci sečnje in spravila lesa, GIS, ZRSVN							Ciljna vrednost				
Kazalnik: število vsebinskih uskladitev z načrtovalcem posegov v gozdni prostor							1				
A4.7	določitev izhodišč glede nujnih varstvenih nalog, ki se lahko izjemoma izvedejo na območjih brez načrtovanega izkoriščanja gozdov za ohranjanje in krepitev varovalne vloge gozdov in zagotavljanje nujnih varstvenih ukrepov v gozdovih										
Arih	1	V	1	50	1.256 €	0 €	0 €				
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1	
<ul style="list-style-type: none"> usklajevanje z javno gozdarsko službo in upoštevanje z NU TNP predpisanih meril v postopkih načrtovanja izjemnih ukrepov v gozdovih prvega varstvenega območja TNP 							I-XII	x			
Sodelujoče institucije: ZGS, ZRSVN, lastniki zemljišč							Ciljna vrednost				
Kazalnik: število uskladitev za izvedbo izjemnih ukrepov v gozdovih prvega varstvenega območja TNP							2				
A5.1	v izbranih visokogorskih jezerih in drugih stoječih vodah izvesti ukrepe za odstranitev tujerodnih vrst rib in druge ukrepe za sanacijo ekološkega stanja										
Menegalija	2	V	3	100	2.231 €	10.000 €	MNVP 56. člen	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1	
<ul style="list-style-type: none"> spremljanje stanja izbranih visokogorskih jezer (v povezavi z A5.5) 							VII-XI	x	y		
<ul style="list-style-type: none"> izvedba varstvenega ukrepa v obliki delovne akcije odstranjevanja makrofitov iz Dvojnega jezera 							VII-XI	x	y	z	

	• zagotavljanje nadaljnega izlova jezerske zlatovčice in pisanca iz Dvojnega jezera za doseganje trajnosti rezultatov projekta VrH Julijcev	V-X	x	y	z									
Sodelujoče institucije: ZZRS, PZS, NVO, ZRSVN, Turizem Bohinj, strokovne organizacije					Ciljna vrednost									
Kazalnik: poročilo o stanju izbranih visokogorskih jezer					1									
A5.2	vzpostavitev evidence kalov na območju narodnega parka, zagotovitev rednega spremljanja stanja vrst v njih in po potrebi izvedba ukrepov za ohranjanje obstoječih kalov ali izgradnjo novih													
Menegalija	2	V	1	50	1.256 €	0 €	0 €							
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1				
• spremljanje stanja kalov, obnovljenih z aktivnostmi projekta VrH Julijcev (v povezavi z A1.1)							III-X	x	y					
• oblikovanje predloga lokacij za tradicionalno obnovo kalov v okviru novega kohezijskega programa							I-XII	x	y					
Sodelujoče institucije: KGZS, Turizem Bohinj, ZRSVN, AS, Občina Tolmin, Občina Bohinj					Ciljna vrednost									
Kazalnik: število preverjenih kalov / število kalov v ugodnem stanju število predlaganih lokacij za tradicionalno obnovo kalov					15 / 15 10									
A5.3	inventarizacija vodnih virov na območju narodnega parka in ovrednotenje njihovega gospodarskega pomena													
Gregorič	3	V	1	120	2.246 €	12.000 €	MNVP 56. člen	0 €						
Aktivnosti											Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• na primeru planinske kočice izvedba analize koristnosti in stroškov ponudbe kočice v povezavi z vplivom na okolje (v povezavi s C5.2, D3.3)											I-XII			z
• celovita analiza stanja voda in opredelitev potrebnih varstvenih ukrepov v okviru postopka novelacije NU TNP (v povezavi z E4.3)											I-XII			
Sodelujoče institucije: ARSO, DRSV, strokovne organizacije, PZS					Ciljna vrednost									
Kazalnik: poročilo analize koristnosti in stroškov					1									
A5.4	evidentiranje in ovrednotenje virov onesnaževanja ter predlaganje ukrepov za sanacijo in/ali njihova izvedba													
Gregorič	2	V	1	100	1.872 €	0 €		0 €						
Aktivnosti											Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• sodelovanje pri pripravi ukrepov zmanjšanja obremenjevanja okolja - s poudarkom na odvajanju odpadne vode s planinskih koč											I-XII			

	• izdelava projektne dokumentacije za dodatna suha stranišča, usposabljanje za vzdrževanje in spremljanje delovanja suhih stranišč pri Koči pri Triglavskih jezerih	I-XII								
Sodelujoče institucije: PZS, PLS, strokovne organizacije							Ciljna vrednost			
Kazalnik: število svetovanj upravljavcem planinskih koč glede odvajanja odpadnih voda							>2			
A5.5	spremljanje stanja voda na območju narodnega parka z mrežo merilnih mest za fizikalni, kemijski, biološki in količinski monitoring površinskih in podzemnih voda									
Gregorič	2	V	3	360	7.140 €	48.150 €	MNVP 56. člen	0 €		
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• spremljanje stanja izvirov in visokogorskih jezer, izvedeno skladno z veljavnimi standardi in pravili stroke (vzorčenje, analiza) ter analiza vzorcev in določitev vira fekalnega onesnaženja po metodi MST							III-XI			z
• spremljanje mikrobioloških parametrov manj onesnaženih izvirov z uporabo MPN analizatorja (indikator onesnaženja)							I-XII			
Sodelujoče institucije: ARSO, DRSV, ZZRS, NLZOH, NIB, IZVRS, druge strokovne organizacije							Ciljna vrednost			
Kazalnik: poročilo o stanju izbranih visokogorskih jezer število analiziranih izvirov in visokogorskih jezer število izvirov z določenim virom onesnaženja							1 >10 3			
A5.6	prepustitev območja alpskih rek in obrežne lesne vegetacije naravnim procesom in zagotovitev rednega spremljanja stanja									
Menegalija	3	V	1	20	374 €	0 €		0 €		
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• sodelovanje v postopku priprave letnih programov izvajanja javne službe urejanja voda ter konkretnih upravnih postopkih							I-XII			
Sodelujoče institucije: ZGS, ZRC SAZU, ZRSVN, UL, DRSV							Ciljna vrednost			
Kazalnik: število izdanih strokovnih mnenj in smernic							~2			
A6.1	inventarizacija vseh barjanskih in močvirnatih površin na območju narodnega parka in zagotovitev dolgoročnega spremljanja stanja									
Menegalija	2	V	2	640	9.805 €	12.000 €	Podnebni sklad	4.000 €	Podnebni sklad	
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• izvedba analize stanja habitatnih tipov mokrišč, prednostno bazičnih nizkih barij (HT_7230) v vzhodnem delu narodnega parka							IV-X	x	y	

	<ul style="list-style-type: none"> zagotavljanje potrebne opreme za izvedbo urejanje rezultatov analize stanja habitatnih tipov mokrišč, prednostno bazičnih nizkih barij (HT_7230) v vzhodnem delu narodnega parka 			IV-X	x	y				
	<ul style="list-style-type: none"> ciljno terensko kartiranje mokriščnih habitatnih tipov 			IV-X	x	y				
	<ul style="list-style-type: none"> zagotavljanje potrebne opreme za neposredni vnos terensko zbranih prostorskih podatkov v evidenco JZ TNP pri ciljnem terenskem kartiranju mokriščnih habitatnih tipov 			IV-X	x	y				
Sodelujoče institucije: ZGS, SKZGS, strokovne organizacije, ZRSVN, ZRC SAZU, NVO							Ciljna vrednost			
Kazalnik: površina (ha) terensko preverjenih območij nizkih barij							5			
A6.2	omejitev ter prilagoditev vseh posegov in dejavnosti na najranljivejših delih barij									
Menegalija	1	V	1	30	754 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	<ul style="list-style-type: none"> preverjanje stanja in spoštovanje prilagojene rabe na s projektom VrH Julijcev uveljavljenih mirnih območjih na visokobarjanskih površinah na Pokljuki (v povezavi z A1.1): 3 lokacije - Šijec, Blejsko Barje, Goreljek 						I-XII	x	y	
Sodelujoče institucije: ZRSVN, ZGS, Turizem Bohinj, lastniki zemljišč, NVO							Ciljna vrednost			
Kazalnik: število mirnih območij z izvedenim preverjanjem stanja							3			
A6.3	prilagoditi zimsko upravljanje in vzdrževanje odsekov javnih cest na vplivnih območjih visokih in nizkih barij									
Menegalija	2	V	0	0	0 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	<ul style="list-style-type: none"> nadaljnje sodelovanje z upravljavcem odsekov državnih cest na Pokljuki pri opredelitvi načina zimskega vzdrževanja (v povezavi z D3.5) 						I-XII	x	y	
Sodelujoče institucije: ZRSVN, Turizem Bohinj, ZGS, upravljavci cest, DRSI							Ciljna vrednost			
Kazalnik: dolžina (km) odseka državnih cest (km) na Pokljuki za prilagoditev zimskega vzdrževanja							10			
A6.4	preučitev vpliva obstoječega načina odvodnjavanja z javnih cest na vplivnih območjih visokih in nizkih barij na varovane habitatne tipe									
Menegalija	2	V	0	0	0 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	<ul style="list-style-type: none"> nadaljnje sodelovanje z upravljavcem odsekov državnih cest na Pokljuki pri načrtovanju dejanske rekonstrukcije odseka državne ceste mimo visokega barja Šijec (v povezavi z E4.8) 						I-XII	x	y	

Sodelujoče institucije: ZGS, ZRSVN, DRSI, Občina Bohinj, Občina Gorje								Ciljna vrednost			
Kazalnik: dolžina (km) odseka državnih cest (km) na Pokljuki za ureditev odvodnjavanja								2			
A7.1	določiti ključna območja melišč, skalnatih pobočij in apnenčastih podov za varstvo vrst in habitatnih tipov in izvajati potrebne varstvene ukrepe										
Menegalija	2	V	0	0	0 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> za leto 2024 ni načrtovanih aktivnosti 											
Sodelujoče institucije:								Ciljna vrednost			
Kazalnik: /											
A7.2	jamskemu živemu svetu časovno prilagoditi raziskovanje in spremljanje stanja jam ter izvajanja jamarstva in ogledovanja jam										
Zdešar	2	V	0	0	0 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> za leto 2024 ni načrtovanih aktivnosti 											
Sodelujoče institucije:								Ciljna vrednost			
Kazalnik: /											
A8.1	zagotovitev inventarizacije in monitoringa varstveno pomembnih prostoživečih vrst in habitatnih tipov										
Arih	2	V	1	10	251 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> preverjanje predlogov lokacij izvajanja varstvenih ukrepov na delih posebnih varstvenih območjih zunaj narodnega parka v postopku oblikovanja predloga projekta v okviru novega kohezijskega programa (v povezavi z E4.8) 								IV-XII	x	y	
Sodelujoče institucije:								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število lokacij na delih posebnih varstvenih območjih zunaj narodnega parka, vključenih v predlog projekta								2			
A8.2	opredelitev območij varstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst in zagotovitev ohranjanja teh območij s pogodbenim varstvom ali skrbništvom										
Arih	2	V	1	10	251 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1

	<ul style="list-style-type: none"> oblikovanje predloga aktivnosti za izvajanje varstvenih ukrepov na delih posebnih varstvenih območjih zunaj narodnega parka v postopku oblikovanja predloga projekta v okviru novega kohezijskega programa (v povezavi z E4.8) 	III-XII	x								
Sodelujoče institucije: ZRSVN, ZGS, KGZS					Ciljna vrednost						
Kazalnik: število lokacij na delih posebnih varstvenih območjih zunaj narodnega parka z oblikovanim predlogom varstvenih ukrepov					2						
A8.3	zagotovitev prilagojene ali omejene rabe na ključnih območjih za varstvo vrst in habitatnih tipov										
Arih	2	V	1	10	251 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	<ul style="list-style-type: none"> priprava nabora potrebnih varstvenih ukrepov na delih posebnih varstvenih območjih zunaj narodnega parka v postopku analize stanja v okviru strokovnih izhodišč za novelacijo NU TNP 	III-XII	x								
Sodelujoče institucije: ZGS								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število območij s predlogi ukrepov prilagojene ali omejene rabe								5			
A9.1	zagotovitev ohranjanja in vzdrževanja krajinske pestrosti, značilnih krajinskih gradnikov in značilnih krajinskih vzorcev										
Zakotnik	1	V	2	400	7.912 €	10.000 €	Podnebni sklad	3.000 €	Podnebni sklad		
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	<ul style="list-style-type: none"> priprava predloga strokovnih podlag za krajinsko tipologijo (v povezavi z B3.2 in C7.3) 	I-IX									
	<ul style="list-style-type: none"> identifikacija, ovrednotenje in kartiranje krajinskih značilnosti z namenom priprave ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti (v povezavi z B3.2 in C7.3) - podnebni sklad 	I-XII									
	<ul style="list-style-type: none"> zagotovitev potrebne opreme za terensko preverjanje stanja posameznih zvrsti krajinskih prvin 	I-XII									
	<ul style="list-style-type: none"> izvajanje ukrepov za vzdrževanje prvin krajinske pestrosti z namenom ohranjanja biotske raznovrstnosti (v povezavi z B3.2 in C7.3) - podnebni sklad 	I-XII									
	<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje in spremljanje izvajanja raziskovalnega projekta CRP: Prenova Regionalne razdelitve krajinskih tipov in izjemnih krajin v Sloveniji ter njihova digitalizacija - nosilec BF (v povezavi z B3.2 in C7.3) 	I-XII									
	<ul style="list-style-type: none"> upoštevanje značilnosti krajin in posameznih krajinskih prvin v strokovnih podlagah za naravovarstvene smernice in smernice za varstvo in ohranitev kulturne dediščine v OPN in drugih sektorskih načrtih rabe naravnih virov ter v mnenjih upravljalca v postopkih izdaje naravovarstvenih in kulturnovarstvenih mnenj in soglasij 	I-XII									
Sodelujoče institucije: MNVP, ZRSVN, ZVKDS, MKGP, BF, ZRC SAZU								Ciljna vrednost			
Kazalnik: pripravljen predlog strokovnih podlag								1			

A9.2	določitev ključnih območij krajinske pestrosti in zagotovitev njihovega ohranjanja										
Zakotnik	2	V	1	30	1.054 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> dopolnitev predloga z merili in kriteriji za določitev ključnih območij krajinske pestrosti 								I-VI			
<ul style="list-style-type: none"> oblikovanje predloga ključnih območij krajinske pestrosti (v povezavi s C7.3) 								IV-IX			
<ul style="list-style-type: none"> vrednotenje stanja predlaganih izbor območij krajinske pestrosti 								I-XII			
Sodelujoče institucije: MNVP, ZRSVN, ZVKDS, MKGP								Ciljna vrednost			
Kazalnik: predlog ključnih območij krajinske pestrosti								1			
A9.3	spremljanje stanja krajinske pestrosti, značilnih krajinskih vzorcev in krajinskih gradnikov										
Zakotnik	2	V	1	20	702 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> preveritev ustreznosti in dopolnitve predlagane metodologije 								I_VI			
<ul style="list-style-type: none"> vrednotenje značilnosti in posebnosti - oblikovanje kazalnikov za spremljanje trendov in pojavov v območjih krajinske pestrosti 								I-VI			
<ul style="list-style-type: none"> spremljanje stanja 								I-XII			
Sodelujoče institucije: MNVP, ZRSVN, ZVKDS, MKGP								Ciljna vrednost			
Kazalnik: potrditev ustreznosti metodologije za spremljanje stanja								1			
A10.1	uveljavljanje predkupne pravice države glede na določila ZTNP-1 in skladno s prioritetai										
Vidmar	1	V/R	2	460	7.586 €	0 €	150.000 €	MNVP 56. člen			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> izvajanje postopkov predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v TNP (glede na podatke iz preteklih let v letu 2024 pričakujemo cca. 130 ponudb za prodajo zemljišč), vključno s pripravo pogodb 								I-XII			z
<ul style="list-style-type: none"> uveljavljanje predkupne pravice pri odkupih naravovarstveno pomembnih zemljišč 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> evidentiranje vlog v podatkovni bazi in priprava odgovorov na vloge strank 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> svetovanje strankam 								I-XII			
Sodelujoče institucije: MNVP, ARSO, UE, PLS, lastniki nepremičnin								Ciljna vrednost			
Kazalnik:											

število odgovorov glede izvajanja predkupne pravice							130			
površina (ha) odkupljenih zemljišč							20			
A11.1	izvajanje neposrednega nadzora v naravi v narodnem parku									
Hrvat	1	V	21	17.290	292.861 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• izvajanje neposrednega nadzora v naravi skladno z veljavno zakonodajo							I-XII			
• izvajanje in vodenje prekrškovnih postopkov z elektronsko podporo							I-XII			
• upoštevanje varstvenih režimov ZTNP-1, poudarek na nadzoru v prvem varstvenem območju							I-XII			
• obhodi z gorsko policijsko enoto							V-X			
• sodelovanje naravovarstvenih nadzornikov z drugimi izvajalci javnih pooblastil: policijo, inšpekcijskimi službami, občinsko redarstvo na aktualne vsebine med tekočim letom							I-XII			
• izvajanje usklajenega protokola poostrelega naravovarstvenega nadzora in inšpekcijskega nadzora na izbranih rastiščih lepega čveljca v obdobju cvetenja rastlin							V-VI			
Sodelujoče institucije: Inšpekcijske službe, medobčinsko redarstvo, MNZ							Ciljna vrednost			
Kazalnik:										
število poostrenih naravovarstvenih nadzorov							7			
število sestankov z ostalimi nosilci javnih pooblastil							9			
število obhodov z gorsko policijsko enoto in ostalimi izvajalci nadzora v parku (policijo, inšpekcijskimi službami)							9			
A11.2	vodenje postopkov in odločanje o prekrških									
Štular V.	1	V	20	2.110	36.150 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• pisanje plačilnih nalogov in izdaja odločb							I-XII			
• poročanje Upravi za javna plačila							I-XII			
• zbiranje podatkov potrebnih za ukrepanje iz uradnih evidenc							I-XII			
• vodenje postopkov na drugi stopnji obravnave							I-XII			
Sodelujoče institucije: Inšpekcijske službe, medobčinsko redarstvo, MNZ							Ciljna vrednost			
Kazalnik:										
število izdanih odločb							>7			
število izdanih plačilnih nalogov							>350			
A12.1	upravljanje LPN Triglav in drugih lovišč v narodnem parku									

Hrovat	1	V/R	16	2.610	48.386 €	200 €	MNVP	0 €				
Aktivnosti									Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• priprava in usklajevanje desetletnega in internih načrtov za LPN Triglav - Bled									I-XII			
• obdelava in priprava podatkov o upravljanju LPN Triglav - Bled (spremljanje stanja na področju ukrepov za varstvo in monitoring divjadi) in drugih upravljavcev lovišč v narodnem parku									I-XII			
• sodelovanje pri pripravi lovsko - upravljavskih načrtov Triglavskega LUO - OZUL									V			
• okrepitev sodelovanja na konkretnih primerih (poenotenje metodologij monitoringa, načrtovanja in upravljanja divjadi, izmenjave podatkov) med upravljavci lovišč na območju parka									I-XII			
• koordinacija in izvedba raziskav na področju prostoživečih vrst s poudarkom na divjadi visokogorskega habitata - lovišč gamsa, kozoroga in navadnega jelena, zbiranje tkiv divjadi za redno spremljanje zdravstvenega stanja									I-XII			
• zbiranje vzorcev divjadi za genetske analize (kozorog)									I-XII			
• čezmejno sodelovanje z parkom Julijsko predgorje predvsem v gospodarjenju z alpskim kozorogom									I-XII			
Sodelujoče institucije: ZGS, OZUL, Veterinarska fakulteta, BF, LZS, LUO, KIS									Ciljna vrednost			
Kazalnik:												
pravile in usklajen desetletni načrt									1			
priprava zbirnika izvedenega letnega odvzema in izgub divjadi									1			
A12.2	izvajanje vsebin letnih načrtov LPN Triglav in drugih lovišč v narodnem parku											
Hrovat	1	V	19	4.940	89.025 €	30.700 €	MNVP/nejavna/tržna	0 €				
Aktivnosti									Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• izvajanje letnih načrtov lovsko - čuvske službe v LPN Triglav - Bled (upravljanje s prostoživečimi živalmi, škode po divjadi) po LČ okoliših oziroma oddelkih									I-XII			
• metodološko zbiranje podatkov o številčnosti in prostorski prisotnosti divjadi in drugih prostoživečih živalskih vrstah v narodnem parku, s poudarkom na gamsu in kozorogu v sodelovanju z ostalimi upravljavci lovišč - LD na območju narodnega parka									I-XII			
• izvajanje varstvenih ukrepov v prvem varstvenem območju narodnega parka na podlagi usklajenih meril in pogojev, spremljanje zdravstvenega stanja divjadi v I. varstvenem območju									V-XII			
• izvajanje biomeliorativnih del (vzdrževanje travnikov in pašnikov, grmišč, gozdnega roba, kaluž, vodnih virov, krmnih njiv, sanacija škod od divjadi) določenih v letnem načrtu lovišča LPN Triglav - Bled									V-XII			
• izvajanje lova (odvzem, priprava materialnih dokazov in trupov uplenjene divjadi za oddajo)									I-XII			

<ul style="list-style-type: none"> • upravljanje in vzdrževanje zbiralnic za zbiranje trupov uplenjene divjadi (vodenje evidenc, vzdrževanje higiene, nadzor) 	I-XII			
Nosilne institucije:	Ciljna vrednost			
Kazalnik: število vrst zajetih v monitoring	10			
doseganje načrtovanih vsebin letnega načrta LPN Triglav - Bled v zakonsko določenih rokih	1			

2.2 Upravljavsko področje: B. Ohranjanje kulturne dediščine

Koda		Naloga									
Nosilec	P	PS	Število zaposlenih na nalogi	Število ur	Stroški dela	Stroški za nalogo	Vir	Investicije	Vir		
B1.1	evidentiranje, raziskovanje, dokumentiranje, predstavljanje in vrednotenje vseh tipov kulturne dediščine										
Komac T.	1	V	1	110	1.794 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> • zbiranje podatkov o enotah kulturne dediščine in njenih nosilcih 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje s pristojnimi strokovnimi institucijami pri posodabljanju evidence nepremične kulturne dediščine 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> • predstavljanje rezultatov zbiranja podatkov o kulturni dediščini 								I-XII			
Nosilne institucije: MK, ZVKDS								Ciljna vrednost			
Kazalnik: zbrani podatki o enotah kulturne dediščine in njenih nosilcih								15			
B1.2	spremljanje stanja kulturne dediščine										
Komac T.	1	V	2	120	2.050 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> • spremljanje stanja v register vpisanih enot nepremične kulturne dediščine s terenskimi ogledi (prednostno planine), skladno z dogovorom oz. protokolom med ZVKDS, INDOK in JZ TNP 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> • izmenjava podatkov med JZ TNP in pristojnimi strokovnimi institucijami 								I-XII			
Nosilne institucije: ZVKDS, MK (INDOK center)								Ciljna vrednost			

Kazalnik: popis enot nepremične kulturne dediščine							15			
B1.3	krepitev prepoznavnosti, simbolnega pomena in identitete narodnega parka									
Kunstelj Pavlovski	2	V	2	230	4.190 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> ozaveščanje lokalnega prebivalstva (npr. priprava vsebin za časopise, razstave, parkovno in turistično infrastrukturo) 							I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> vključevanje vsebin s področja kulturne dediščine v izobraževalne programe 							I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje pri dogodkih v zvezi z Dnevi evropske kulturne dediščine 2024 							IX-X			
Sodelujoče institucije: ZVKDS, muzeji							Ciljna vrednost			
Kazalnik: predstavitev vsebin kulturne dediščine (v časopisih, na delavnicah, razstavah ...)							3			
B2.1	prednostno usmerjanje gradenj k prenovi obstoječega stavbnega fonda oz. nadomestni gradnji objektov; spoštovanje lokalne stavbne tipologije; spodbujanje k ohranjanju tradicionalnih gradbeno-obrtnih tehnik gradiv									
Komac T.	1	V/R	4	320	7.729 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> svetovanje investitorjem (pooblaščenec, projektantom ...) v zvezi z ohranjanjem značilnosti stavbne tipologije 							I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> vključevanje stavbne tipologije v strokovne podlage (kulturnovarstvene smernice) za pripravo OPN in strokovna mnenja upravljavca v postopkih izdaje kulturnovarstvenih mnenj in soglasij 							I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje s pristojnimi institucijami (ZVKDS, UE) in posamezniki s posameznih strokovnih področij 							I-XII			
Sodelujoče institucije: ZVKDS							Ciljna vrednost			
Kazalnik: delež vključenosti stavbne tipologije v prostorske načrte							2			
B2.2	vzpostavitev sklada za sofinanciranje projektov za ohranjanje kulturne dediščine; svetovanje pri razpisih programov drugih sektorjev									
Komac T.	2	V/R	3	30	770 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje in svetovanje lastnikom pri razpisih drugih sektorjev ali agencij 							I-XII			
Nosilne institucije: MK, ZVKDS, MNVP, JZ TNP, parkovne občine							Ciljna vrednost			

Kazalnik: število svetovanj lastnikom pri razpisih							3			
B2.3	ohranjanje planin, vasi in posameznih grajenih ambientov in dominant v prostoru									
Komac T.	1	V/R	3	160	3.454 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> spremljanje in vrednotenje stanja (pregled območij posameznih aktivnih planin ter objektov) 							IV-X			
Sodelujoče institucije: ZVKDS, PLS, KS							Ciljna vrednost			
Kazalnik: število pregledanih planin (inventarizacija stanja)							5			
B2.4	razglasitev evidentiranih enot nepremične kulturne dediščine v narodnem parku za kulturne spomenike in zagotavljanje pogojev za njihovo ohranjanje, urejanje in predstavljanje									
Komac T.	2	V	0	0	0 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> v letu 2024 ni načrtovanih aktivnosti 										
Nosilne institucije: ZVKDS, MK							Ciljna vrednost			
Kazalnik: /										
B2.5	zagotavljanje finančnih sredstev za obnovo najpomembnejših objektov nepremične kulturne dediščine v narodnem parku in za izvajanje predkupne pravice države ali občine za odkup ogroženih oziroma izjemnih spomenikov nepremične kulturne dediščine									
Komac T.	3	V	1	200	7.363 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> vsebina naloge B2.5 je sorodna vsebini naloge B2.2 zato je opisana pod to nalogo 							I-XII			
Nosilne institucije: MK, ZVKDS							Ciljna vrednost			
Kazalnik: /										
B2.6	nadaljevanje sistematičnega raziskovanja na območju narodnega parka in izvajanje predhodnih arheoloških terenskih pregledov, sond in raziskav									
Komac T.	1	V	0	0	0 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> v letu 2024 ni načrtovanih aktivnosti 										

Nosilne institucije:								Ciljna vrednost			
Kazalnik: /											
B3.1	ozaveščanje in izobraževanje lokalnih prebivalcev o pomenu in načinih ohranjanja dediščinskih kulturnih in zgodovinskih krajin										
Zakotnik	1	V	2	90	1.656 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> ozaveščanje in izobraževanje (npr. priprava člankov, vključitev vsebin v predstavitvena gradiva narodnega parka, program Unesco MaB, DEKD) 								I-XII			
Sodelujoče institucije: ZVKDS, ZRC SAZU, Tolminski muzej, Partnerstvo kraške suhozidne gradnje, Zavod Anima mundi, Turizem Bohinj								Ciljna vrednost			
Kazalnik: izvedba izobraževalnih delavnic obnove suhih zidov								2			
B3.2	zagotavljanje ohranjanja značilnih naravnih in ustvarjenih prvin v kmetijski kulturni krajini										
Zakotnik	1	V	3	150	4.420 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> seznam ustvarjenih prvin, pomembnih za prepoznavnost kulturnih krajin (grajeni, reliefni in vegetacijski člani krajinske zgradbe - integralni del krajinske tipologije (v povezavi z A9.1 in C7.3) priprava predloga usmeritev za varstvo, ohranjanje in vzdrževanje kakovostnih krajinskih prvin nadaljevanje z izvedbo raziskave stanja in značilnosti suhozidne gradnje v narodnem parku 								IV-XII			
								IV-IX			
								I-VI			
Sodelujoče institucije: ZVKDS, MK, UL FF								Ciljna vrednost			
Kazalnik: izvedba raziskave stanja in značilnosti suhozidne gradnje v izbranem delu narodnega parka								1			
B4.1	vklučevanje predmetov premične kulturne dediščine v ozaveščevalne programe ter skrb za zbirki premične kulturne dediščine znotraj informacijskih mest										
Odar	2	V/O	4	150	2.811 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> redno vzdrževanje premične kulturne dediščine v Domu Trenta (vključno s prvo fazo prenove Trentarskega muzeja - podroben opis aktivnosti 2024 se nahaja pod D1.1), v Infocentru Triglavsko roža Bled in v Centru Triglavskega narodnega parka Bohinj redno vzdrževanje premične kulturne dediščine na Pocarjevi domačiji - podroben opis aktivnosti 2024 se nahaja pod D1.4 								I-XII			
								I-XII			

•	vključevanje ogleda Rogarjeve žage venecijanke v okviru vodenj po Poti tehnične dediščine (Trenta) in Soški poti							I-XII			
Sodelujoče institucije: Tolminski muzej, Gornjesavski muzej, ZVKDS, Biotehniška fakulteta								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število vzdrževanih zbirk na info mestih TNP								4			
B4.2	sodelovanje s kulturnimi ustvarjalci pri pripravi razstav in drugih ozaveščevalnih programov in vzpostavitve galerijske dejavnosti										
Kunstelj Pavlovski, Pretner	3	V/O	1	20	417 €	400 €	nejavna	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
•	občasne razstave (likovne, etnološke) na info mestih TNP so v mnogih primerih pripravljene v sodelovanju z likovnimi ustvarjalci in zbiratelji premične KD z BOJA in širše, lokacija priprave in izvedbe je praviloma vezana na info mesta TNP							I-XII			
Sodelujoče institucije: posamezniki in organizacije (likovniki, ljubiteljski zbiratelji premične kulturne dediščine) z Biosfernega območja Julijske Alpe								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število izvedenih razstav s področja premične kulturne dediščine								1			
B5.1	spodbujanje nosilcev k ohranjanju nesovne dediščine ter sodelovanje pri dejavnostih za ohranjanje in prenašanje oblik tradicionalnih znanj										
Kunstelj Pavlovski	2	V/O	3	50	887 €	400 €	nejavna	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
•	ozaveščevalne aktivnosti na info mestih TNP in na terenu so pogosto vezane na ohranjanje tradicionalnega znanja, kjer tečaj/delavnico izvaja domačin z biosfernega območja Julijske Alpe, poleg delavnic so praviloma izvedena strokovna predavanja s strani strokovnjakov in nosilcev tradicionalnih znanj, ciljna skupina so domačini in obiskovalci Biosfernega območja Julijske Alpe							I-XII			
Sodelujoče institucije: posamezniki (nosilci tradicionalnih znanj) in organizacije z Biosfernega območja Julijske Alpe								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število izvedenih delavnic tradicionalnega znanja/premične in nesovne kulturne dediščine za različne ciljne skupine (premična in nesovna kulturna dediščina sta navedeni skupaj zaradi povezanosti obeh področij)								>30			
B5.2	raziskovanje nesovne KD v narodnem parku ter izobraževanje, ozaveščanje, populariziranje in promoviranje nesovne KD v narodnem parku med obiskovalci in pri širši javnosti										
Kunstelj Pavlovski	2	V/O	3	40	871 €	0 €		0 €			

Aktivnosti	Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• vsebina naloge B5.2 je sorodna vsebini naloge B5.1, zato je opisana pod to nalogo	I-XII			
Sodelujoče institucije:	Ciljna vrednost			
Kazalnik: /				

2.3 Upravljavsko področje: C. Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj

Koda	Naloga										
Nosilec	P	PS	Število zaposlenih na nalogi	Število ur	Stroški dela	Stroški za nalogo	Vir	Investicije	Vir		
C1.1	dejavna vloga pri izvajanju ukrepov kmetijske politike za obdobje 2023–2027 na podlagi sprejetih določb ZTNP-1										
Koren	1	R	1	40	1.057 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• sodelovanje pri usklajevanju in izvajanju ukrepov PRP 2023-2027 na območju narodnega parka								I-XII			
Sodelujoče institucije: KGZS, MKGP								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število ukrepov, ki se izvajajo v letu 2024								2			
C1.2	spodbujanje kmetov k vključevanju v ukrepe KOP-OP in ekološko kmetovanje										
Koren	1	R	2	120	2.676 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• izvajanje ukrepov podpore razvoju ekoloških kmetij - javni razpis (v povezavi z C1.3)								I-XII			
Sodelujoče institucije: KGZS								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število izvedenih projektov na ekoloških kmetijah (javni razpis)								3			
C1.3	spodbujanje pridelave in predelave osnovnih kmetijskih surovin in lesa ter vstopanje kmetij v sheme kakovosti (zaščiteni izdelki, FSC, znak kakovosti narodnega parka ...)										

Koren	1	R	2	470	9.206 €	106.500 €	MNVP 56. člen	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• javni razpis (sofinanciranje projektov končnih upravičencev) (v povezavi s B2.1, B2.3, C1.2, C1.4, C.2.2, C3.2, E3.2)								I-XII			z
• pravilnik, sheme državnih pomoči, izvedba razpisa (zunanj izvajalec) - strokovna, pravna in administrativna pomoč (v povezavi s C1.2, C1.4, C.2.2, C3.2, E3.2)								I-XII			z
• svetovanje nosilcem kmetijske dejavnosti								I-XII			
Sodelujoče institucije:								Ciljna vrednost			
Kazalnik:											
število izvedenih razvojnih projektov na kmetijah (javni razpis)								9			
število opravljenih svetovanj								16			
C1.4	ohranjanje in razvijanje planinskega pašništva kot oblike tradicionalne rabe kmetijskih zemljišč in vzdrževanje za narodni park značilne krajine										
Koren	1	V/R	3	260	6.446 €	3.200 €	MNVP 56. člen	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• daljinsko spremljanje živali na prosti planinski paši								I-XII			z
• svetovanje nosilcem kmetijske dejavnosti (posamezniki, PS, AS)								I-XII			
• izvajanje razvojnih ukrepov podpore kmetijskim gospodarstvom (posamezniki, PS, AS) (v povezavi z C1.3) (Javni razpis)								I-XII			
Sodelujoče institucije: AS, PS								Ciljna vrednost			
Kazalnik:											
število spremljanih tropov živali								17			
število opravljenih svetovanj								7			
število sofinanciranih projektov								5			
število zvedenih pilotnih projektov čiščenja odpadnih voda								1			
C2.1	priprava smernic za razvoj trajnostnega turizma in spodbujanje njihove uporabe										
Odar	3	R	2	150	3.841 €	1.500 €	MNVP	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• izvajanje aktivnosti ANUORD (v sodelovanju z deležniki z Biosfernega območja Julijske Alpe)								I-XII		y	
• izvajanje aktivnosti (noveliranega) Razvojnega načrta Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije (v sodelovanju z deležniki z Biosfernega območja Julijske Alpe)								I-XII		y	

	<ul style="list-style-type: none"> izvajanje aktivnosti, opredeljenih z Akcijskim načrtom za razvoj trajnostnega turizma in promocija Čezmejne ekoregije Julijske Alpe v okviru Evropske listine za trajnostni turizem (CETS) v zavarovanih območjih 							I-XII		y		
	<ul style="list-style-type: none"> izvedba čezmejnega Foruma Transboundary Ekoregija Julijske Alpe za trajnostni razvoj turizma v Triglavskem narodnem parku - Naravnem parku Julijsko predgorje (v povezavi z E2.1) 							IX - XI		y		
	<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje pri pripravi lokalnih, regionalnih in nacionalnih dokumentov drugih nosilcev s področja trajnostnega turizma 							I-XII		y		
Sodelujoče institucije: Turizem Bohinj, Turizem Dolina Soče, Turizem Kranjska Gora, Turizem Bled, LTO Radovljica, Zavod za turizem in kulturo Žirovnica, TIC Jesenice, Občina Gorje, BSC Kranj, RAGOR, PRC, Naravni park Julijsko predgorje									Ciljna vrednost			
Kazalnik: vključevanje vsebin načrtov s področja trajnostnega turizma v programe deležnikov z Biosfernega območja Julijske Alpe									1			
število izvedenih predstavitev načrtov s področja trajnostnega turizma in trajnostne mobilnosti deležnikom in resornim ministrstvom/odločevalcem									>10			
število izvedenih dogodkov čezmejne ekoregije Julijske Alpe (forum, obisk dobre prakse)									1			
C2.2	razvijanje trajnostnega turizma in kakovostne nadgradnje treh nosilnih turističnih produktov narodnega parka (zeleni turizem, kulturna dediščina in identiteta narodnega parka, aktivnosti v naravi)											
Odar	2	R	3	200	5.162 €	6.000 €	5.000 MNVP 56. člen, 1.000 nejavna	0 €				
Aktivnosti									Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje pri izvajanju nalog ANUORD 							I-XII		y		
	<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje pri izvajanju nalog (noveliranega) Razvojnega načrta Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije 							I-XII		y		
	<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje pri izvajanju nalog Akcijskega načrta za razvoj trajnostnega turizma Čezmejne ekoregije Julijske Alpe 							I-XII		y		
	<ul style="list-style-type: none"> priprava vsebin za EU projekte vključno s potencialnimi srečanji za potrebe priprave projektnih prijavnic 							I-XII		y		
	<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje v in sofinanciranje SJA 							I-XII		y	z	
	<ul style="list-style-type: none"> uvajanje ekostandardov v turistično gospodarstvo (v povezavi s C3.2, C1.3) 							I-XII		y		
Sodelujoče institucije: Turizem Bohinj, Turizem Dolina Soče, Turizem Kranjska Gora, Turizem Bled, BSC Kranj, RAGOR, PRC, parkovne občine, Naravni park Julijsko predgorje									Ciljna vrednost			
Kazalnik: število pripravljenih projektnih vlog na razpise									2			
število novo vključenih ponudnikov v zeleno shemo slovenskega turizma in v ZKTNP									4			
C2.3	okrepitev sodelovanja z vsemi lokalnimi turističnimi organizacijami in ponudniki, ki delujejo na območju Julijskih Alp											
Odar	2	V/R	4	390	10.323 €	10.000 €	MNVP 56. člen	0 €				

Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> ANUORD - ukrep 10: priprava in izdaja poletne in zimske sezone publikacije za obiskovalce za spodbujanje trajnostnega turizma in umirjanja prometa v TNP in BOJA 								I-XII			z
<ul style="list-style-type: none"> priprava in izvedba izobraževanj za deležnike s področja turizma in izobraževanja z Biosfernega območja Julijske Alpe (v povezavi z D1, D4.1, E2.1 in E3.2) 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje pri posameznih aktivnostih nosilcev (partnerjev) na območju TNP, vezanih na vsebine trajnostnega turizma/trajnostne mobilnosti 								I-XII			
Sodelujoče institucije: Turizem Bohinj, Turizem Dolina Soče, Turizem Kranjska Gora, Turizem Bled, LTO Radovljica, Zavod za turizem in kulturo Žirovnica, TIC Jesenice, Občina Gorje, BSC Kranj, RAGOR, PRC, Naravni park Julijsko predgorje, Društvo Baška dediščina, TD Soča Trenta, TD Gorje, TD Soča Lepena, TD Bohinjska Bela, TD Dovje Mojstrana, TD Kranjska Gora, nekatere turistične agencije z BOJA, Gornjesavski muzej (SPM), ZVGS idr.								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število izvedenih izobraževanj za deležnike s področja turizma Biosfernega območja Julijske Alpe								3			
število izdanih publikacij (v sodelovanju z deležniki s področja turizma Biosfernega območja Julijske Alpe)								3			
C3.1	podpiranje podjetniških projektov, ki prispevajo k ustvarjanju delovnih mest, dvigu dodane vrednosti na zaposlenega in aktivni politiki zaposlovanja, namenjanje posebne pozornosti projektom trajnostne rabe naravnih virov in spodbujanju razvoja novih poslovnih modelov										
Koren	3	R	1	150	3.962 €	20.000 €	MNVP 56. člen	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> analiza socioekonomskih značilnosti (demografija, gospodarska in zaposlitvena gibanja) - v povezavi s C4.1 in E4.3 								IV-XII			z
Sodelujoče institucije:								Ciljna vrednost			
Kazalnik: izdelana analiza								1			
C3.2	razvoj in uveljavitev Znaka kakovosti narodnega parka										
Koren	2	R	3	510	9.004 €	10.000 €	8.000 MNVP 56. člen, 2.000 nejavna	91.288 €	62.500 MNVP 56. člen, 28.788 EKOREGIJA		
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> izvajanje aktivnosti in investicijskih del za prestrukturiranje Centra TNP Bohinj v Center BOJA v podporo razvoju ZKTNP in KBZ BOJA - ureditev trga in zunanjih površin vključno z javno razsvetljavo (skladno z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja) in z urejanjem elementov zelene infrastrukture, skladno s PZI (vključno z gradbenim in projektantskim nadzorom, (v povezavi s C2.2, C3.2, D1.2 in v povezavi s projektoma EKOREGIJA in FRACTAL) 								I-XII			z

	• izvajanje aktivnosti projekta EKOREGIJA (podroben opis aktivnosti 2023 se nahaja v poglavju Projekti v izvajanju)	I-VIII									
	• priprava in izvedba projekta podpore nosilcem znaka ZKTNP (v povezavi s C2.2, C1.3, C1.2 in E3.2, C1.4)	I-XII							z		
Sodelujoče institucije:								Ciljna vrednost			
Kazalnik: izvedena ureditev trga in zunanjih površinah vključno z elementi zelene infrastrukture uspešno zaključen projekt EKOREGIJA								1 1			
C4.1	uvajanje dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju vzgoje, izobraževanja, socialnega varstva, zdravstva in drugih javnih služb, ki bodo omogočale nadstandardno izvajanje teh										
Koren	2	R	4	650	13.242 €	20.000 €	MNVP 56. člen	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	• izvajanje nadstandardnih programov obšolskih dejavnosti v OŠ na območju parkovnih občin preko Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe: spodbujanje izobraževanja na področju naravovarstvenih vsebin in trajnostnega razvoja, priprava in izvedba dveh edicij časopisa Skupnosti šol BOJA, razvoj in distribucija spletnih vsebin Triglavske zakladnice vključno z urejanjem podatkov, izvajanje aktivnosti za strokovni kader, strokovna in organizacijska podpora prejemnicam ZKTNP pri izvajanju ozaveščevalnih in izobraževalnih aktivnostih na območju TNP (v povezavi z E2.2 in E2.1)							I-XII			z
	• analiza izvajanja javnih storitev (dostopnost in kakovost družbenih dejavnosti, javnih služb, storitvenih in oskrbnih funkcij) - v povezavi s C3.1							IV-XII			
Sodelujoče institucije: osnovne šole članice Skupnosti šol BOJA (38 matičnih in podružničnih šol), RRA, PLS								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število obiskov spletne strani Triglavska zakladnica (v obdobju september - december 2023 - 3.522) število novih uporabnikov spletne strani Triglavska zakladnica (v obdobju september - december 2023 - 1.230) število izdanih publikacij in drugih izobraževalnih/ozaveščevalnih orodij								>80.000 >20.000 2			
C4.2	podpiranje ranljivih skupin in socialnega podjetništva, povečevanje družbene vključenosti										
Koren	3	R	0	0	0 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	• v letu 2024 ni načrtovanih aktivnosti										
Sodelujoče institucije:								Ciljna vrednost			
Kazalnik: /											
C4.3	spodbujanje znanja, spretnosti, ozaveščevanja, izobraževanja in vseživljenskega učenja za boljšo zaposljivost										

Koren	2	R	0	0	0 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> v letu 2024 ni načrtovanih aktivnosti 											
Sodelujoče institucije:								Ciljna vrednost			
Kazalnik: /											
C5.1	celovita ureditev okoljske infrastrukture na območjih poselitve v narodnem parku (vodooskrba, odvajanje in čiščenje odpadnih voda)										
Gregorič	2	R	2	60	1.192 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> spremljanje razpisov in obveščanje o razpisih 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> celovita analiza stanja območij poselitve in opredelitev potrebnih varstvenih ukrepov v okviru postopka novelacije NU TNP (v povezavi z E4.3) 								I-XII			
Nosilne institucije: MNVP, PLS, DRSV, strokovne organizacije								Ciljna vrednost			
Kazalnik: /											
C5.2	celovita okoljsko-energetsko ureditev infrastrukture in saniranje posameznih objektov in skupin objektov v narodnem parku										
Gregorič	2	R	1	120	2.246 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> spremljanje razpisov in obveščanje o razpisih 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje pri pripravi ukrepov zmanjšanja obremenjevanja okolja - s poudarkom na odvajanju odpadne vode s planinskih koč (v povezavi z nalogo A5.4) 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> celovita analiza stanja planinskih koč v narodnem parku in opredelitev potrebnih varstvenih ukrepov v okviru postopka novelacije NU TNP (v povezavi z E4.3) 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> na primeru planinske koč izvedba analize koristnosti in stroškov ponudbe koč v povezavi z vplivom na okolje (v povezavi z A5.3, D3.3) 								I-XII			
Nosilne institucije: MNVP, MGTŠ, PZS								Ciljna vrednost			
Kazalnik: poročilo analize koristnosti in stroškov								1			
C5.3	podpiranje urejanja širokopasovne infrastrukture in mobilnega omrežja na območju belih lis znotraj narodnega parka, prednostno v naseljih										

Zakotnik	2	R	2	15	363 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• spodbujanje aktivnosti za nadgradnjo omrežja v narodnem parku								I-XII			
• spremljanje razpisov in obveščanje o razpisih								I-XII			
Nosilne institucije: PLS, MGTŠ, MDP in AKOS, MJU								Ciljna vrednost			
Kazalnik: izvedba aktivnosti, ki prispevajo k urejanju širokopasovne infrastrukture in mobilnega omrežja na območju belih lis ter večji zmogljivosti omrežij znotraj poselitvenih območij v narodnem parku								1			
C5.4	promoviranje »nizkoogljičnega narodnega parka«, prilagojenega na podnebne spremembe: spodbujanje aktivnosti in demonstracijskih projektov, ki prispevajo k zmanjšanju izpustov CO2 in prilagajanju na podnebne spremembe (npr. nadomeščanje neobnovljivih virov energije, predvsem fosilnih goriv, z obnovljivimi viri energije ...)										
Zakotnik	3	V/R	1	10	351 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• spodbujanje aktivnosti in demonstracijskih projektov v narodnem parku								I-XII			
• spremljanje razpisov in obveščanje PLS o razpisih								I-XII			
Nosilne institucije: MzI, MNVP, Ekosklad, PLS								Ciljna vrednost			
Kazalnik: izvedba aktivnosti, ki prispevajo k »nizkoogljičnemu« narodnemu parku								1			
C6.1	zagotavljanje varne cestne infrastrukture do naselij s stalno poselitvijo v narodnem parku										
Zakotnik	3	R	2	110	3.699 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• sodelovanje pri načrtovanju obnove cestne infrastrukture v narodnem parku (omrežje državnih in lokalnih cest)								I-XII			
Nosilne institucije: DRSI, DRI, PLS								Ciljna vrednost			
Kazalnik: vključenost varstvenih usmeritev v projekte in izvedbo obnovitvenih in rekonstrukcijskih del na cestnih odsekih								1			
C6.2	uresničevanje načrtov urejanja in umirjanja prometa v narodnem parku in izvajanje demonstracijskih projektov trajnostne mobilnosti										
Zakotnik	2	R	3	390	11.579 €	80.000 €	MNVP ZO narave	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1

	<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje pri izdelavi strokovnih podlag, prometnih študij, projektnih rešitev, oblikovanju prometnih režimov za prometno najbolj obremenjene ceste v narodnem parku (umirjanje prometa - skleda Bohinjskega jezera, Uskovnica, Pokljuka, dolina Tolminke, Lepena, Vrsnik, Krma, Kot) 	I-XII							
	<ul style="list-style-type: none"> ANUORD - ukrep 2: umirjanje prometa v TNP: sofinanciranje izvajanja sezonskih javnih prevozov in/ali prevozov na klic (električna vozila v lasti TNP in v uporabi PLS) na območju Triglavskega narodnega parka za zmanjšanje prometne obremenjenosti najbolj obiskanih delov in v podporo večji mobilnosti domačinov na območjih TNP, kjer je mreža javnih prevozov šibka oziroma je dejansko ni, vključno z zunanjo strokovno podporo pri realizaciji ukrepov umirjanja prometa in umeščanju električnih vozil v PLS, vključno z zunanjo pomočjo pri vnosu in urejanju podatkov na spletišču www.tnp.si in na drugih spletnih orodjih namenjenih umirjanju prometa 	I-XII							
	<ul style="list-style-type: none"> ANUORD - ukrep 2: umirjanje prometa v dolini Vrata: implementacija in realizacija prometnega režima (skladnega z naravovarstvenim soglasjem) na državni cesti v dolini Vrata 	I-XII							
	<ul style="list-style-type: none"> ANUORD - ukrep 2: umirjanje prometa na cesti čez prelaz Vršič: implementacija in realizacija prometnega režima 	I-XII							
	<ul style="list-style-type: none"> ANOURD - ukrep 2: pravno formalna ureditev prometnega režima in zaračunavanja cestnine za vožnjo na Mangrsko sedlo 	I-XII							
	<ul style="list-style-type: none"> ANOURD - ukrep 2: uskladitev načrtovanja prometnega režima z Zavodom za gozdove in občino Bohinj, na podlagi v letu 2023 podanega predloga omejitve uporabe gozdne ceste za dostop do Planine Uskovnica in priprava predloga omejitve uporabe državne ceste Ribčev Laz - Ukanc 	I-XII							
	<ul style="list-style-type: none"> ANUORD - ukrep 7.1: Izvedba aktivnosti za preprečevanje panoramskih letov motornih letal (tudi helikopterjev) pod dovoljeno višino - priprava strokovnega predloga na podlagi ZTNP-1 in NU ter uskladitev varnostne okrožnice CAA 	I-XII							
Sodelujoče institucije: MZI (DRSI), PLS, DRI, Agencija za civilno letalstvo						Ciljna vrednost			
Kazalnik: izvedena aktivnost umirjanja prometa v TNP vključno s podporo večji mobilnosti domačinov (vključitev e-vozil v lasti TNP v PLS)						1			
C7.1	povečevanje vključenosti javnega zavoda v lokalne, regionalne in nacionalne procese razvojnega in prostorskega načrtovanja, še zlasti pri pripravi novih razvojnih politik								
Zakotnik	1	R	5	1.220	20.790 €	0 €	0 €		
Aktivnosti									
	<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje pri pripravi lokalnih, regionalnih in nacionalnih razvojnih in prostorskih dokumentov 					I-XII			
	<ul style="list-style-type: none"> priprava ANPLS v letu 2024 					I-IV			
	<ul style="list-style-type: none"> spremljanje izvajanja projektov ANPLS v letu 2024 					XI-XII			
Sodelujoče institucije: MNVP, MGTŠ, RRA, PLS						Ciljna vrednost			
Kazalnik: pripravljen ANPLS v letu 2024						1			
pregledani projekti ANPLS 2024						1			

C7.2	kakovostna nadgradnja prostorskega načrtovanja in projektiranja objektov z večjim poudarkom na upoštevanju značilnih krajinskih in poselitvenih vzorcev, oblikovne podobe vaških naselij, krajevnih stavbnih značilnosti, namenske rabe zemljišč, varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in sanaciji razvrednotenih območij										
Zakotnik	2	R	4	185	4.823 €	7.500 €	MNVP 56. člen	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	• priprava strokovnih podlag in mnenj za prostorske akte (usmeritve za opredelitev podrobnejše namenske rabe prostora) in posege v prostor							I-XII			
	• izdaja publikacije o stavbni tipologiji na območju Julijskih Alp (lektoriranje in tisk publikacije (v povezavi z B2.1))							I-VI			z
Nosilne institucije: PLS (z izdelovalci prostorskih aktov), MNVP, ZVKDS ... Sodelujoče institucije: ZVKDS, ZRSVN, prostorski načrtovalci								Ciljna vrednost			
Kazalnik: izveden tisk in izdaja publikacije o stavbni tipologiji								1			
C7.3	zagotovitev varstva, ohranjanja in vzdrževanja izjemnih krajin in krajinskih območij nacionalne prepoznavnosti (ohranjanje krajinske zgradbe, tradicionalne rabe zemljišč, poselitvenih vzorcev, kakovostne podobe naselij in izstopajočih arhitekturnih členov)										
Zakotnik	1	V/R	2	60	2.012 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	• preveritev in uskladitev predloga območij nacionalne prepoznavnosti na območju narodnega parka (v povezavi z A9.2 in B3.2)							I-IX			
Nosilne institucije: MNVP, MK Sodelujoče institucije: ZVKDS, ZRSVN, MKGP, MNVP (SON), BF								Ciljna vrednost			
Kazalnik: usklajen predlog območij širše prepoznavnosti								1			
C7.4	podpiranje pobud krajevnih skupnosti, vasi, zaselkov (vaških skupnosti) za prenove vasi, krepitev njihove identitete, uveljavljanje posebnosti in ohranjanje avtentične podobe (celostna obnova vasi)										
Zakotnik	2	R	4	120	3.171 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	• sodelovanje z RRA, PLS, LAS-i pri pripravi razvojnih projektov							I-XII			
Sodelujoče institucije: ZVKDS, PLS in KS								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število pripravljenih projektov								3			
C7.5	v povezavi z izvajanjem neposrednega nadzora v naravi nad posegi v prostor zagotoviti učinkovit inšpekcijski nadzor in pravočasno ukrepanje ob nedovoljenih posegih (še posebej tistih, ki lahko ogrožajo ali razvrednotijo nepremično kulturno dediščino)										

Zakotnik	1	V	4	100	2.686 €	0 €	0 €				
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
•	svetovanje, ozaveščanje in usmerjanje lastnikov ter investorjev o posegih in gradnjah na območju narodnega parka						I-XII				
•	spremljanje stanja in izmenjava podatkov med pristojnimi službami znotraj JZ TNP						I-XII				
•	sodelovanje z inšpekcijskimi službami in medobčinskim redarstvom						I-XII				
•	strokovna pomoč nadzorni službi pri izvajanju neposrednega nadzora nad posegi v prostor						I-XII				
Sodelujoče institucije: IRSNVP, medobčinsko inšpekcijsko redarstvo, ZVKDS, ZRSVN								Ciljna vrednost			
Kazalnik: izvedba delovnih sestankov z inšpekcijskimi službami, določitev prednostnih nalog								2			

2.4 Upravljavsko področje: D. Obiskovanje in doživljanje

Koda		Naloga									
Nosilec	P	PS	Število zaposlenih na nalogi	Število ur	Stroški dela	Stroški za nalogo	Vir	Investicije	Vir		
D1.1	zagotovitev delovanja informacijskega središča Dom Trenta										
Pretner	1	O	12	8.055	152.437 €	15.000 €	10.000 MNVP 56. člen, 5.000 tržna	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
•	delovanje info središča vključno s Trentarskim muzejem (v povezavi s TD Soča Trenta in Turizmom Dolina Soče, vključno s študentskim/pogodbenim delom)						I-XII				
•	prva faza prenove Trentarskega muzeja (arhitekturni in grafični del) - v povezavi z B4.1						I-XII			z	
•	izvajanje dogodkov v info središču in na terenu (JZ TNP, partnerski, brezplačni in tržni najemi, delavnice na terenu v dolini Soče in Trente: predhodno najavljene aktivnosti / razpisne aktivnosti po delovnem koledarju dogodkov IIS 2023)						I-XII				
•	oddaja prenočitvenih zmogljivosti v najem in brezplačni najemi za parkovne izobraževalne in ozaveščevalne programe						I-XII				

<ul style="list-style-type: none"> • priprava in izvedba izobraževanj za deležnike s področja turizma in izobraževanja z BOJA (v povezavi z C2.3, D4.1 in E3.2) 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje s PLS in ponudniki pri urejanju turističnih programov in infrastrukture v dolini Soče in Trente 								I-XII			
Sodelujoče institucije: Turizem dolina Soče, Občina Bovec, KD Triglav Trenta, TD Soča Trenta, Turizem Dolina Soče, drugi deležniki pri organizaciji programa itd.								Ciljna vrednost			
Kazalnik: enak ali povečan obisk v primerjavi s predhodnim letom (obisk v letu 2023: 20.134 obiskovalcev)								>21.000			
D1.2	zagotovitev delovanja Centra TNP Bohinj										
Kunstelj Pavlovski	2	O	4	1.350	24.735 €	5.000 €	tržna	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> • delovanje info središča in TIC Stara Fužina (v povezavi s Turizmom Bohinj, vključno s študentskim/pogodbenim delom) 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> • izvajanje vsebin izobraževanja in ozaveščanja za različne ciljne skupine po naročilu (vodeni ogledi, delavnice,...) 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> • izvajanje dogodkov v info središču in na terenu (JZ TNP, partnerski, brezplačni in tržni najemi, delavnice na terenu na območju Bohinja: predhodno najavljene aktivnosti / razpisne aktivnosti po delovnem koledarju dogodkov IIS 2024; v povezavi z E2.1) 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje s PLS in ponudniki pri urejanju turističnih programov in informacijske parkovne infrastrukture v Bohinju 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> • priprava in izvedba izobraževanj za deležnike s področja turizma in izobraževanja z Biosfernega območja Julijske Alpe (v povezavi z C2.3, D4.1 in E3.2) 								I-XII			
Sodelujoče institucije: Turizem Bohinj, deležniki pri organizaciji programa itd.								Ciljna vrednost			
Kazalnik: enak ali povečan obisk v primerjavi s predhodnim letom, vključno s partnerskim sodelovanjem v TIC Stara Fužina (obisk v letu 2023: 18.971 obiskovalcev; od tega Center TNP Bohinj: 8.815, TIC Stara Fužina: 10.156)								>20.000			
D1.3	zagotovitev delovanja Infocentra Triglavska roža Bled										
Odar	1	O	7	2.580	39.785 €	8.500 €	1.500 občina Bled, 2.500 nejavna, 4.500 tržna	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> • delovanje info središča (vključno z deležem ur Turizma Bled in študentskim/pogodbenim delom) 								I-XII			

•	izvajanje vsebin izobraževanja in ozaveščanja za različne ciljne skupine po naročilu (vodeni ogledi, delavnice,...)	I-XII									
•	izvajanje dogodkov v info središču in na terenu (JZ TNP, partnerski, brezplačni in tržni najem: predhodno najavljene aktivnosti / razpisne aktivnosti po delovnem koledarju dogodkov IIS 2024; v povezavi z E2.1)	I-XII									
•	soupravljanje info pulta in soorganizacija dogodkov Infocentra Triglavsko roža Bled v sodelovanju s Turizmom Bled	I-XII									
•	priprava in izvedba izobraževanj za deležnike s področja turizma in izobraževanja z Biosfernega območja Julijske Alpe (v povezavi z C2.3, D4.1 in E3.2)	I-XII									
Sodelujoče institucije: Turizem Bled, deležniki pri organizaciji programa itd.			Ciljna vrednost								
Kazalnik: enak ali povečan obisk v primerjavi s predhodnim letom (obisk v letu 2023 : 25.440 obiskovalcev)			>26.000								
D1.4	zagotovitev delovanja Pocarjeve domačije										
Smolej	2	V/R	3	265	4.880 €	7.800 €	5.800 MNVP 56. člen, 2.000 nejavna	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
•	delovanje info točke (vključno s študentskim in pogodbenim delom)							V-IX			
•	izvedba vsaj 2 dogodkov za najširšo javnost (predhodno najavljene aktivnosti / razpisne aktivnosti po delovnem koledarju dogodkov IIS 2024)							V-IX			
•	izvajanje šolskih delavnic in drugih aktivnosti po naročilu							V-IX			
•	konserviranje predmetov v zbirki (v povezavi z B4.1)							V-XI			z
•	redna vzdrževalna dela, skladno z opravljenimi strokovnimi analizami stanja objektov in priporočili							V-X			z
Sodelujoče institucije: Gornjesavski muzej, SPM, ZVKDS			Ciljna vrednost								
Kazalnik: povečan obisk v primerjavi s predhodnim letom (obisk v letu 2023: 278 obiskovalcev)			>700								
D1.5	zagotovitev delovanja informacijske točke v Zeleni hiši v Kobaridu in sodelovanja z muzejem oziroma PLS										
Odar	1	O	2	350	6.844 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
•	soupravljanje info pulta							I-XII			
•	vzdrževanje digitalne info točke vključno z vsebinami umirjanja prometa v TNP							I-XII			
•	izvedba vsaj 2 dogodkov za najširšo javnost (predhodno najavljene aktivnosti / razpisne aktivnosti po delovnem koledarju dogodkov IIS 2024)							I-XII			

<ul style="list-style-type: none"> oskrbovanje info točke z materiali TNP 								I-XII			
Sodelujoče institucije: Turizem Dolina Soče, Občina Kobarid, Fundacija Poti miru, PRC, KGZS								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število izvedenih dogodkov na info točki TNP v organizaciji JZ TNP								2			
D1.6	zagotovitev delovanja informacijske točke v Slovenskem planinskem muzeju (SPM) v Mojstrani in sodelovanja z muzejem oziroma PLS										
Odar	1	O	1	50	1.512 €	2.500 €	nejavna	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> vzdrževanje digitalne info točke v SPM vključno z vsebinami umirjanja prometa v TNP 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> sofinanciranje študentskega/pogodbenega dela (po dogovoru z GMJ; 200 študentskih ur) 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> izvedba vsaj 3 dogodkov za najširšo javnost (predhodno najavljene aktivnosti / razpisne aktivnosti po delovnem koledarju dogodkov IIS 2024) 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> izvajanje vodenj za šolske skupine v SPM po pogodbi – vodenje po Triglavski Bistrici (v povezavi z D4.1) 								V-VI, IX-X			
<ul style="list-style-type: none"> oskrbovanje info točke z materiali TNP 								I-XII			
Sodelujoče institucije: Gornjesavski muzej (SPM), Občina Kranjska Gora, TD Dovje Mojstrana								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število izvedenih dogodkov na info točki TNP v organizaciji JZ TNP								3			
število izvedenih vodenj za šolske skupine v SPM / Pot Triglavске Bistrice								>6			
D1.7	vzdrževanje obstoječe in vzpostavitev nove informacijske točke pri zainteresiranih deležnikih in povezovanje dela javnega zavoda z aktivnostmi posameznih nosilcev										
Odar	2	O	1	20	619 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> vzdrževanje obstoječih info točk in oskrba z gradivi/publikacijami TNP 								I-XII			
Sodelujoče institucije: zainteresirani deležniki, TIC, vzgojno-izobraževalne inštitucije								Ciljna vrednost			
Kazalnik: redna oskrba info točk z gradivi/publikacijami TNP								1			
D1.8	vzpostavitev informacijske postaje v Zatoľminu, v objektu Lokarjev skedenj pri Tolminskih koritih										
Zakotnik	2	O	0	0	0 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> v letu 2024 ni načrtovanih aktivnosti (spremenjen status stavbe) 											

Sodelujoče institucije: lastnik objekta								Ciljna vrednost			
Kazalnik: /											
D2.1	vzdrževanje in posodabljanje infrastrukture na terenu, s katero upravlja javni zavod										
Odar	1	V/R	33	2.815	53.881 €	40.000 €	MNVP 56. člen	5.000 €	MNVP 56. člen		
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> ANUORD - ukrep 4: letno vzdrževanje označevalnih, informativnih, usmerjevalnih in opozorilnih znakov parkovne infrastrukture po seznamu del 2024 (menjava poškodovanih in/ali dotrajanih znakov in drugih objektov, nameščanje novih znakov in objektov parkovne infrastrukture) na območju TNP; letno vzdrževanje parkovnih poti - zavarovanje, sečnja potencialno nevarne lesne mase, urejanje/odstranjevanje/menjava dotrajanih oz. poškodovanih delov, nasipanje poti, urejanje/gradnja poti in odpravljanje posledic vremenskih ujm 2023 in 2024: Soška pot vključno z rosaliom in spomenikom Kugy, razgledna točka Šupca, info točka Stari tamar, soteska Mlinarice, Pokljuška soteska, barje Goreljek, Pot Triglavске Bistrice in slap Peričnik, parkirišče Pocar, učna pot Mangrt, priprava načrtov ureditev in izvedb na parkovnih poteh v primeru tovrstnih potreb (npr. vremenske ujme); dokončna ureditev odseka Pokljuške poti, ki je bil v obliki povratne zanke umeščen z aktivnostmi projekta VrH Julijcev 								I-XII		y	z
<ul style="list-style-type: none"> zagotovitev primerne in varne orodja ter pripomočkov za vzdrževanje parkovne infrastrukture in dobrin (v povezavi z D1.1, D1.2, D1.3) 								I-XII			z
<ul style="list-style-type: none"> izvajanje protokola vzdrževanja parkovne infrastrukture 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> vzdrževanje ažurnega stanja prostorskih podatkov parkovne infrastrukture in parkovnih poti, celosten pregled infrastrukture TNP v lasti/upravljanju JZ TNP (v sodelovanju z NNS in zunanjimi sodelavci) 								I-XII		y	
<ul style="list-style-type: none"> urejanje/pridobivanje prostorske dokumentacije za parkovno infrastrukturo TNP (pridobivanje soglasij ARSO, ZVKDS, ZGS, DRSV in DRSI ter soglasja lastnikov zemljišč) 								I-XII			
Sodelujoče institucije: soglasodajalci, deležniki v prostoru, soinvestitorji								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število redno vzdrževanih objektov parkovne informacijske infrastrukture								>600			
število redno vzdrževanih parkovnih poti v upravljanju JZ TNP								5			
urejen dostop za gibalno ovirane osebe (dostop z invalidskim vozičkom) na vsaj eni izmed točk								>1			
D2.2	ureditev parkovne poti v koritih Mostnice (na Vojah), vzpostavitev nove poti v Pologu in sodelovanje z deležniki pri vzpostavitvi novih poti										
Odar	2	O	3	80	2.519 €	0 €		0 €			

Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1	
• sodelovanje pri urejanju poti Triglavске Bistrice							I-XII		y		
• sodelovanje pri urejanju informacijske infrastrukture na bohinjskih planinah							I-XII				
• sodelovanje pri urejanju poti ob koritih Mostnice							I-XII		y		
• sodelovanje pri urejanju poti do slapa Savica in v soteski Vintgar							I-XII		y		
• sodelovanje pri urejanju poti Planica Tamar							I-XII		y		
• sodelovanje pri urejanju poti v Tolminskih koritih in spremljajočih ureditvah							I-XII		y		
• sodelovanje pri snovanju in vzpostavitvi družinske učne poti na Rudnem polju							I-XII				
• sodelovanje pri urejanju poti Juliana							I-XII				
• sodelovanje pri urejanju povezovalne poti Triglavski narodni park - Naravni park Julijsko predgorje							I-XII				
• sodelovanje pri urejanju Poti miru							I-XII				
• sodelovanje pri urejanju poti Alpe Adria Trail							I-XII				
• sodelovanje pri urejanju učne poti Vogel							I-XII		y		
Sodelujoče institucije: LTO, občine, ZRSVN, ZVKD, ARSO, turistično gospodarstvo							Ciljna vrednost				
Kazalnik: število vzdrževanih poti na območju TNP upravljanju/soupravljanju drugih deležnikov/z drugimi deležniki							>10				
D2.3	prilagoditev posameznih točk in delov parkovnih poti za osebe s posebnimi potrebami										
Albinini	3	O	3	120	2.888 €	0 €	27.000 €	MNVP 56. člen			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1	
• ANUORD - ukrep 4: izvedba protiprašne zaščite in utrditve za namen ureditve dostopa za osebe s posebnimi potrebami do Šupce ali spomenika dr. Juliusu Kugyju							I-XII		y	z	
Sodelujoče institucije: organizacije za dostopnost, deležniki iz turizma							Ciljna vrednost				
Kazalnik: izvedena protiprašna zaščita							1				
D2.4	dokončanje smernic (tipologije) za enoten videz parkovne in druge infrastrukture za obiskovanje in spodbujanje njihove uporabe tudi pri drugih uporabnikih prostora										
Odar	1	O	1	10	303 €	0 €	0 €				
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1	

<ul style="list-style-type: none"> spodbujanje uporabe Pravilnika o označevanju zavarovanih območij naravnih vrednot med deležniki TNP oziroma BOJA pri umeščanju informativnih/označevalnih/usmerjevalnih/opozorilnih znakov v prostor 	I-XII										
Sodelujoče institucije: MNVP (SON), PLS in drugi deležniki z aktivnostmi na območju TNP/BOJA				Ciljna vrednost							
Kazalnik: število pravnih oseb (deležnikov), ki na območju TNP uporabljajo Pravilnik o označevanju zavarovanih območij naravnih vrednot				>10							
D3.1	vzpostavitev monitoringa obiskovanja narodnega parka in analiziranje vplivov, predvsem v prvem in drugem varstvenem območju										
Arih	2	V	5	350	6.888 €	0 €	0 €				
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1	
<ul style="list-style-type: none"> ANUORD - ukrep 1: izvajanje monitoringa obiskovanja v poletni in zimski sezoni z avtomatskimi števci za spremljanje obiska/pohodnikov, kolesarjev in prometa; kvalitativno in kvantitativno spremljanje obiskovanja; prikaz podatkov najširši javnosti preko spletišča www.tnp.si (v povezavi z A1.1) 	I-XII										
Sodelujoče institucije: ZRSVN, PZS, LTO							Ciljna vrednost				
Kazalnik: število nameščenih enot opreme za spremljanje pritiska obiska/pohodnikov, kolesarjev in prometa							<20				
D3.2	izdelava strokovne podlage za določitev naravnih vrednot in delov parka, ki se lahko uredijo za ogledovanje in obiskovanje, in določitev delov narodnega parka, ki se lahko uporabljajo; priprava vzorčnega primera vzpostavitve koncesijske rabe po 33. členu ZTNP-1										
Zdešar	2	V	2	110	2.609 €	15.000 €	MNVP 56. člen	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> ANOURD - ukrep 5.2: aktivnosti za sprejem in uveljavitev odredbe za omejitev soteskanja na Fratarici in Predelici in vzpostavitev sistema za opravljanje dejavnosti v skladu z nosilno zmogljivostjo (v sodelovanju z MNVP in ZRSVN) - povezava z D3.3 in D3.4 	I-XII										
<ul style="list-style-type: none"> ANUORD - ukrep 3: priprava predloga nosilne zmogljivosti za obiskovanje Triglava 	I-XII						z				
<ul style="list-style-type: none"> ANOURD - ukrep 3.3.: sodelovanje pri ureditvi pravnega razmerja za skrbnike naravnih vrednot, ki so urejene za obiskovanje - Mostnica, Vintgar, Tolminska korita, Slap Savica 	I-XII										
Nosilne institucije: MNVP Sodelujoče institucije: JZ TNP, ZRSVN							Ciljna vrednost				
Kazalnik: izdelana nosilna zmogljivost za Triglav							1				

D3.3	priprava akcijskega načrta za usmerjanje obiskovanja na območju narodnega parka, predvsem za prvo in drugo varstveno območje, in nato izvajanje predvidenih ukrepov										
Odar	1	V	3	215	6.110 €	5.000 €	MNVP 56. člen	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> potrditev ANUORD, vzporedno izvajanje aktivnosti skladno z akcijskim načrtom vključno z zunanjo strokovno podporo, izvedba usklajevalnih sestankov in delavnic z deležniki (v povezavi z D3.2 in D3.4) 								I-XII			z
Sodelujoče institucije: MNVP (SON), ZRSVN, občine, LTO, DRSI								Ciljna vrednost			
Kazalnik: potrjen ANUORD (MNVP)								1			
D3.4	priprava akcijskega načrta upravljanja športnih in rekreacijskih dejavnosti na območju narodnega parka										
Zdešar	2	V	6	1.450	24.860 €	51.000 €	2.000 MNVP, 34.000 MNVP 56. člen, 15.000 nejavna	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> ANUORD - ukrep 10: vzdrževanje in razvoj spletišča www.tnp.si (za osebne računalnike in mobilne naprave) za učinkovito informiranje, ozaveščanje, izobraževanje in opozarjanje obiskovalcev narodnega parka o varstvenih režimih varstvenih območij in mirnih območij TNP v digitalnih prostorskih sistemih s široko in uporabniku prijazno predstavljeno vsebino varstvenih režimov upošteva motiv obiskovanja, razvoj in distribucija vsebin vključno z urejanjem podatkov (vzdrževanje programske opreme in vsebin na platformah OutdoorActive, maPZS, Open Street Map in drugih, članstvo v NVO Digitize the planet) (v povezavi z A1.1, C2, D1, D2, E1 in E2) udeležba na konferenci MMV (monitoring and management of visitors in recreational and protected areas) in predstavitev prispevka o soteskanju - Nemčija ANOURD ukrep 5: usklajevanje z deležniki, določitev režimov rabe ter vzpostavitev in vzdrževanje infrastrukture za izvajanje rekreacijskih dejavnosti na vodotokih - povezava z D3.2 								I-XII			z
<ul style="list-style-type: none"> ANOURD ukrep 5: usklajevanje z deležniki, določitev režimov rabe ter vzpostavitev in vzdrževanje infrastrukture za izvajanje rekreacijskih dejavnosti na vodotokih - povezava z D3.2 								IX			
<ul style="list-style-type: none"> ANOURD ukrep 5: usklajevanje z deležniki, določitev režimov rabe ter vzpostavitev in vzdrževanje infrastrukture za izvajanje rekreacijskih dejavnosti na vodotokih - povezava z D3.2 								I-XII			z
Sodelujoče institucije: DRSV, ZZRS, ZRSVN, PZS, ZGS, interesne skupine								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število sotesk z urejeno infrastrukturo								2			
predstavitev upravljanja soteskanja mednarodni strokovni javnosti								1			
D3.5	priprava akcijskega načrta za sanacijo območja Pokljuka z Rudnim poljem (ob upoštevanju rezultatov strokovne študije – PVO za Rudno polje)										

Zakotnik	1	V	2	55	1.732 €	3.000 €	MNVP 56. člen	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> izvajanje sanacijskih in omilitvenih ukrepov, skladno z OPN, okoljskim poročilom in odločbo MNVP 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> priprava predloga ukrepov umirjanja prometa na Pokljuki - v sodelovanju z deležniki 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> spremljanje stanja in izvajanje okrepljenega naravovarstvenega nadzora 								I-XII			
<ul style="list-style-type: none"> vzdrževanje obstoječih in morebitna umestitev dodatnih zapornic na izbranih odsekih gozdnih cest, kjer je treba zagotoviti strogo namensko uporabo gozdne infrastrukture 								V-X	x	y	z
Sodelujoče institucije: ZRSVN, ZGS, NVO, MNVP, DRSI in DRI, SV (MO), interesne skupine, lastniki zemljišč								Ciljna vrednost			
Kazalnik: vključenost vsebin in območja v ANUORD in predlog prilagojenega prometnega režima								1			
D3.6	ob nahajališčih rastlinskih vrst (npr. lepi čveljc), ki so zelo obiskana in na katerih obiskovalcev ni mogoče preusmeriti na druge poti, postaviti table, ki obiskovalce obveščajo o zavarovanosti in pomenu varstva vrst (OP Natura 2000)										
Arih	3	V	0	0	0 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> za leto 2024 ni načrtovanih aktivnosti 											
Sodelujoče institucije:								Ciljna vrednost			
Kazalnik: /											
D3.7	na območjih gnezdišč in zimskih zatočišč belke preučiti pritisk rekreacijskih dejavnosti na to vrsto, in če je potrebno, obstoječe dejavnosti preusmeriti na druga območja (OP Natura 2000)										
Arih	3	V	0	0	0 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> za leto 2024 ni načrtovanih aktivnosti 											
Sodelujoče institucije: ZRSVN, DOPPS, PZS, Turizem Bohinj								Ciljna vrednost			
Kazalnik: /											
D4.1	okrepitev vodniške službe, oblikovanje tematskih programov vodenja, usposabljanje vodnikov in zagotovitev ustrezne promocije vodniških storitev										
Odar	2	O	3	180	3.632 €	0 €		0 €			

Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1	
<ul style="list-style-type: none"> aktivnosti se bodo izvajale v okviru delovanja info središč (v povezavi z D1) in sodelovanja z deležniki s področja turizma (v povezavi s C2.3) 							I-XII				
Sodelujoče institucije:							Ciljna vrednost				
Kazalnik: /											
D4.2	nadaljevanje in nadgradnja sezonskih periodičnih programov na parkovnih poteh										
Odar	3	O	9	550	9.817 €	0 €	0 €				
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1	
<ul style="list-style-type: none"> aktivnosti se bodo izvajale v okviru delovanja info središč (v povezavi z D1) in sodelovanja z deležniki s področja turizma (v povezavi s C2.3) 							I-XII		y		
Sodelujoče institucije:							Ciljna vrednost				
Kazalnik: /											

2.5 Upravljavsko področje: E. Upravljavsko administrativne naloge

Koda	Naloga									
Nosilec	P	PS	Število zaposlenih na nalogi	Število ur	Stroški dela	Stroški za nalogo	Vir	Investicije	Vir	
E1.1	zagotavljanje obveščanja ciljnih javnosti									
Mlakar	1	V/R	13	3.190	68.835 €	31.690 €	2.700 MNVP, 27.500 MNVP 56. člen, 1.490 tržna	0 €		
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
<ul style="list-style-type: none"> priprava in izdaja časopisa Svet pod Triglavom (1 redna številka, 1 tematska številka LIFE FOR SEEDS-stroški v A3.1) 							I - XII			

	<ul style="list-style-type: none"> • obveščanje in informiranje širše javnosti o delu in aktivnostih JZ TNP (sporočila za javnost, vabila na dogodke, sodelovanje z mediji, priprava prispevkov), komunikacija z različnimi deležniki in komunikacijska podpora dogodkom, akcijam in projektnim aktivnostim 		I - XII								
	<ul style="list-style-type: none"> • spremljanje medijskih objav (s pomočjo orodja determ, nekdanji mediatoolkit) 		I - XII								
	<ul style="list-style-type: none"> • omogočanje dostopa do informacij javnega značaja za medije, priprava odgovorov na novinarska in druga vprašanja 		I - XII								
	<ul style="list-style-type: none"> • obveščanje javnosti preko novičnika 		I - XII								
	<ul style="list-style-type: none"> • ANUORD - ukrep 10: vzdrževanje in razvoj spletišča www.tnp.si (za osebne računalnike in mobilne naprave) za učinkovito informiranje, ozaveščanje, izobraževanje in opozarjanje obiskovalcev narodnega parka o vsebinah TNP za različne starostne in interesne skupine (TNP, Triglavski park, ZKTNP), vključujoč vtičnike za dostopnost, urejanje piškotkov, rezervacijske sisteme, prodajne kanale, gostovanje na strežniku (artikli in storitve JZ TNP in ZKTNP), vključno z vnosom in urejanjem podatkov, grafičnimi, lektorskimi in prevajalskimi storitvami (v povezavi z A1.1, C2, D1, D2, D3.4 in E2) 		I-XII					z			
Sodelujoče institucije: projektni partnerji								Ciljna vrednost			
Kazalnik:											
število izdanih časopisov								2			
število objavljenih novic na spletni strani JZ TNP								52			
število poslanih e-novic preko novičnika								12			
število obiskov spletišča TNP (za leto 2023 - v obdobju september - december 2023 - 150.000)								>500.000			
število novih uporabnikov spletišča TNP (za leto 2023 - v obdobju september - december 2023 - 36.300)								>100.000			
E2.1	kakovostna nadgradnja, medsebojna povezanost in segmentiranje ozaveščevalnih in informativno izobraževalnih programov za lokalne prebivalce, obiskovalce in širšo javnost ter posodobitev programov za otroke in mlade, vključene v vse stopnje izobraževanja										
Odar	1	O/R	13	3.220	67.960 €	101.872 €	2.000 MNVP, 21.500 MNVP 56. člen, 43.372 Fractal, 34.000 nejavna, 1.000 tržna	7.500 €	Fractal		
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	<ul style="list-style-type: none"> • izdajanje tiskovin in sodelovanje pri izdaji tiskovin deležnikov - priprava in/ali ponatis publikacij za usmerjanje obiska (različne zloženke o učnih poteh), sodelovanje s Skupnostjo parkov Slovenije, prevajalske in lektorske storitve, razstavni grafični/publikacijski/fotografski/protokolarni/promocijski materiali na info mestih, priprava člankov za slovenske in tuje strokovne (in druge) revije...) (v povezavi s C2, C4, C6) 		I-XII					y			

	<ul style="list-style-type: none"> izvajanje ozaveščevalnih aktivnosti na info mestih TNP in na terenu (predhodno najavljene aktivnosti (po naročilu) in kampanje / razpisne aktivnosti in kampanje po delovnem koledarju dogodkov IIS 2024, vključno s projektnimi aktivnostmi in vključno z vsemi strokovnimi ekskurzijami po Sloveniji in tujini za deležnike, študijske skupine partnerjev in delegacij iz tujine; program Mladi nadzornik, ZKTNP,... (v povezavi s C2, C4.1, D1 in E2.2) 	I-XII		y	z						
	<ul style="list-style-type: none"> izvajanje aktivnosti projekta FRACTAL - spodbujanje zelene infrastrukture v mestnih in podeželskih naseljih v Alpah/Foster Green Infrastructure in the Alps (podroben opis aktivnosti 2023 se nahaja v poglavju Projekti v izvajanju) 	I- IX			z						
	<ul style="list-style-type: none"> izvajanje aktivnosti obeleževanja obletnic JZ TNP - aktivnosti za obeležitev 100 letnice razglasitve Alpskega varstvenega parka (podroben opis aktivnosti se nahaja v poglavju 2.12 Izvajanje aktivnosti za obeležitev 100-letnice podpisa zakupne pogodbe za ustanovitev Alpskega varstvenega parka 	I-VIII									
	<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje naravovarstvenih nadzornikov pri ozaveščanju in informiranju obiskovalcev o predpisanih omejitvah in ukrepih na območju narodnega parka 	I-XII		y							
	<ul style="list-style-type: none"> priprava in izvedba delovnih akcij prostovoljskih skupin 	I-XII		y							
Sodelujoče institucije: LTO, TD Bohinj, TD Soča Trenta, Skupnost Julijske Alpe, MNVP, STO, Gornjesavski muzej, Občina Bohinj, Zveza tabornikov Slovenije in drugi		Ciljna vrednost									
Kazalnik: povečanje obiska udeležencev na programih E2.1 JZ TNP v primerjavi z 2023 (v 2023: 7.677) povečanje obiska udeležencev na programih E2 v primerjavi z 2023 (v 2023: 12.555)		>8.000 >13.000									
E2.2	nadaljevanje in nadgradnja izobraževalnih programov za predšolske, šolske in dijaške skupine, programa Mladi nadzornik in programov za interpretatorje										
Odar	2	O/R	8	1.590	28.162 €	500 €	Alparc	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
	<ul style="list-style-type: none"> izvajanje aktivnosti v okviru SŠBOJA (po delovnem koledarju dogodkov IIS 2024, vključno z Belarjevimi dnevi, DEKD, Mladi na vrhu/Alparc, ekskurzija v Nockberge/Rezijo/PŠJ, za člane SŠBOJA strokovna ekskurzija za učitelje (v povezavi s C4.1 in E2.1) 	I-XII		y							
	<ul style="list-style-type: none"> izvajanje delavnic in vodenj za šole na info mestih TNP in na terenu po naročilu 	I-XII		y							
	<ul style="list-style-type: none"> izvajanje razpisnih delavnic in vodenj za šole in druge deležnike na info mestih TNP in na terenu 	I-XII		y							
	<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje v kvizu za osnovnošolce v okviru Skupnosti naravnih parkov Slovenije (v povezavi z E1.1) 	I-XII									
	<ul style="list-style-type: none"> izvajanje aktivnosti za OŠ po pogodbi s SPM (v povezavi z D1.6 in D4.1) 	I-XII									
	<ul style="list-style-type: none"> mentorstvo dijakom in študentom na opravljanju praktičnega dela v JZ TNP 	I-XII									
	<ul style="list-style-type: none"> izvajanje programa Mladi nadzornik v sodelovanju s Skupnostjo šol BOJA: izvedba vsaj 5 naravoslovnih oziroma terenskih dni za skupino Mladi nadzornik, nadgradnja Triglavске zakladnice z vsebinami Mladi nadzornik, vključevanje vsebin Mladi nadzornik v spletne aktivnosti in tiskane publikacije JZ TNP, sodelovanje organizacijo EUROPARC (v povezavi s C4.1 in E2.1) 	I-XII		y							
	<ul style="list-style-type: none"> udeležba na letnem izobraževanju ALPARC za pedagoško dejavnost (2 udeleženca s strani JZ TNP) 	I-XII									

Sodelujoče institucije: vzgojno-izobraževalne inštitucije, Zavod RS za šolstvo, Biotehniški center Naklo, Visoka strokovna šola za gostinstvo in turizem Bled, Fakulteta za znanosti o okolju (Univerza Nova Gorica), Srednja naravovarstvena šola Šempeter pri Gorici								Ciljna vrednost			
Kazalnik: povečanje obiska udeležencev na programih E2.2 v primerjavi z 2023 (v 2023: 4.878) povečanje obiska udeležencev na programih E2 v primerjavi z 2023 (v 2023: 12.555)								>6.000 >13.000			
E3.1	sodelovanje s strokovnimi službami, izobraževalnimi in znanstvenimi ustanovami in upravljavci naravnih dobrin na območju narodnega parka										
Zakotnik	1	V/R	9	400	8.527 €	0 €	0 €				
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1	
● sodelovanje z različnimi organizacijami na področju izmenjave prostorskih in drugih podatkov							I-XII				
● organiziranje obdobjnih sestankov (izmenjava informacij, podatkov, medsebojno usklajevanje programov)							I-XII				
Sodelujoče institucije: MNVP, ZRSVN, ZGS, SURS, GURS, ZK, ZVKDS, PZS, RRA, KGZ, Skupnost naravnih parkov Slovenije ...								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število organiziranih sestankov, srečanj, delavnic								6			
E3.2	izvajanje mednarodnih obveznosti in promovirati narodni park s pomočjo pridobljenih mednarodnih priznanj										
Potočnik	1	V/R	13	1.410	37.843 €	48.800 €	23.100 MNVP, 18.000 Unesco MaB	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1	
● izvajanje del in nalog, izhajajočih iz članstva v mednarodnih omrežjih (Federacija EUROPARC, Mreža zavarovanih območij v Alpah - ALPARC, Alpska konvencija, diploma Sveta Evrope - upoštevanje priporočil, izpolnjevanje obveznosti, Natura 2000) in partnerstev							I-XII				
● sodelovanje v mreži zavarovanih območij ALPARC in v odborih (generalna skupščina, redni sestanki)							I-XII				
● sodelovanje in redna srečanja s čezmejnimi partnerskim parkom in upravljavcem MAB Julijske Alpe, Italija, Naravni park Julijsko predgorje							I-XII				
● re-evaluacija certifikata Evropske listine za trajnostni razvoj turizma v zavarovanih območjih (Federacija Europarc) za čezmejno območje Ekoregija Julijske Alpe							I-XII				
● re-evaluacija certifikata Transboundary Parks (Federacija Europarc) za čezmejno območje Ekoregija Julijske alpe							I-XII				
● srečanje zaposlenih v zavarovanih območjih v Alpah Memorial Danilo Re 2024 (NP Kalkalpen)							I				
● sodelovanje pri pripravi skupnih aktivnosti z Naravnim parkom Julijsko predgorje, Naravnim parkom Dobratsch in nevladnimi organizacijami iz Slovenije, Italije in Avstrije							I-XII				

●	izvajanje UNESCO MaB programa za leto 2024 (po pogodbi s SNK UNESCO)	I-XII					
●	udeležba na letnem srečanju nosilcev certifikata Transboundary Parks, Federacija Europarc, v Narodnem parku Haldi (Norveška/Finska)	IX					
●	udeležba na konferenci Euro MAB, Nemčija	I-XII					
●	sodelovanje in izmenjava izkušenj z Narodnim parkom Crater Lake, s katerim ima JZ TNP podpisan sporazum o pobratenu	VI					
●	sodelovanje in izmenjava izkušenj z National Park Service USA na področju digitalnega usmerjanja obiska, pod okriljem Veleposlaništva ZDA v Ljubljani (Embassy Science Fellow Proposal)	I-XII					
●	strokovno srečanje in obisk Narodnega parka Snowdonia, s katerim ima JZ TNP sklenjen sporazum (na povabilo NPS)	IV					
●	strokovno srečanje s predstavniki BO Berchtesgaden in NP Berchtesgaden vključno s skupnim dogodkom na sejmu ITB Berlin (v sodelovanju s slovenskim veleposlaništvom v Nemčiji)	II-III					
●	strokovno srečanje s predstavniki NP Lake District in podpis dogovora o pobratenu na slovenski ambasadi v Londonu, ZK ter na WTM	XI					
●	razglasitev čezmejnega območja UNESCO MAB Julijske Alpe (razglasitev v Parizu in skupna zloženka)	V-VI					
●	udeležba na mednarodnem srečanju EUROPARC Junior Ranger 2024 (lokacija še ni znana)	VI-VIII					
●	UNESCO MaB Julijska Alpe (v povezavi z C1.3 D1.3 in E2.1), organizacija Dneva biosfernih območij 2023 (stroški v C3.2)	I-XII					
Sodelujoče institucije: Sodelujoče institucije: MNVP, Urad komisije UNESCO, ALPARC, Svet Evrope, EUROPARC, upravljavci naravnih parkov, Veleposlaništvo ZDA, Narodni park Snowdonia, Narodni park Hochtaunus, Narodni park Crater Lake - ZDA			Ciljna vrednost				
Kazalnik: sodelovanje JZ TNP na vsaj treh mednarodnih dogodkih razglasitev čezmejnega programa MAB UNESCO JA izvedeni sestanki ožje skupine čezmejne Ekoregije Julijske Alpe			>10 1 > 4				
E4.1	skrb za gospodarno, učinkovito in zakonito poslovanje javnega zavoda; priprava letnih programov dela in ustreznih poročil						
Potočnik	1	0	17	6.260	134.959 €	0 €	0 €
Aktivnosti							
●	nadgrajevanje in usklajevanje internih aktov in aktivnosti za pravilno poslovanje zavoda	I-XII					
●	administriranje kadrovske zadeve	III, XI					
●	koordinacija postopkov ocenjevanja in napredovanja javnih uslužbencev	I-XII					
●	priprava letnih programov dela, polletnih in letnih poročil, koordinacija priprave	I-XII					
●	delo v tajništvu in arhiviranje dokumentarnega gradiva	I-XII					
●	zagotovitev spremljanja aktualne zakonodaje in novosti s področja poslovanja	I-XII					

● redni obdobjni, kontrolni in predhodni zdravstveni pregledi, obnovitvena cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu	I-XII										
● nadgradnja elektronskega poslovanja (elektronsko podpisovanje, ...)	I-XII										
Sodelujoče institucije: MNVP (SON), ZZS, ZPIZ, Zavod RS za zaposlovanje, Dolenc Janez - zasebna ambulanta				Ciljna vrednost							
Kazalnik: pripravljen in potrjen program dela pripravljeno in potrjeno poročilo o delu				1 1							
E4.2 zagotovitev preglednega računovodskega in knjigovodskega poslovanja in finančnega poročanja											
Dijak	1	0	4	5.600	118.745 €	3.000 €	MNVP	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
● tekoče računovodsko spremljanje poslovnih dogodkov								I-XII			
● priprava in usklajevanje zakonsko predpisanih ali drugače zahtevanih poročil oziroma načrtov za pristojne institucije in druge uporabnike računovodskih informacij								I-XII			
● vodenje sintetičnih in analitičnih evidenc skladno z opredelitvijo razmejitve dejavnosti javne službe in dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu na podlagi sodil za razmejevanje dejavnosti								I-XII			
● koordinacija, kontrola in usklajevanje računovodskega spremljanja poslovanja med glavnim računovodstvom ter prihodkovno/stroškovnimi mesti								I-XII			
● računovodsko spremljanje izvajanja domačih in mednarodnih projektov ter priprava finančnih poročil								I-XII			
● izvedba notranje revizije skladno s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ								IX-XII			
Sodelujoče institucije: MNVP (SON), MF, FURS, AJPES, UJP, inštitucije projektni partnerji								Ciljna vrednost			
Kazalnik: delež knjigovodskih listin, obdelan v roku 30 dni od dneva prejema/izdaje do končnega evidentiranja v poslovnih knjigah								93%			
spremljanje izvajanja načrta upravljanja in priprava ustreznih poročil in akcijskih načrtov											
Potočnik	1	0	12	1.535	40.508 €	40.000 €	MNVP	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
● spremljanje izvajanja NU TNP								I-XII			
● sodelovanje z ostalimi nosilci in sodelujočimi deležniki pri izvajanju upravljavskih nalog in aktivnosti								I-XII			
● izhodišča za pripravo (program priprave) NU TNP za obdobje 2026-2035								I-III			
● aktivnosti v postopku priprave NU TNP za obdobje 2026-2035 (priprava analitičnih gradiv, delavnice, forum, priprava strokovnih podlag, sodelovanje s sektorji in strokovnimi institucijami, PLS, priprava osnutka NU ...)								I-XII			

Sodelujoče institucije: MNVP (SON, DRSV, DPGS), MOPE (ARSO), MDDSZ, MGTŠ, MKRR, MzI (DRSI), MIZŠ, MKGP, MK, MNZ, MO, MZ, MVI; ZRSVN, ZVKDS, ZzRS ...								Ciljna vrednost			
Kazalnik: s strani MNVP potrjena izhodišča za pripravo NU TNP 2026-2035 (sklep ministra)								1			
izdajanje soglasij in mnenj na podlagi določb ZTNP-1 in ZON											
Potočnik	1	0	8	2.770	62.997 €	0 €		0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• vodenje in odločanje v upravnih postopkih (izdaja soglasij in mnenj v zakonskih rokih)								I-XII			
• implementacija nalog, ki izhajajo iz okoljske, naravovarstvene, prostorske in gradbene zakonodaje								I-XII			
• sodelovanje s institucijami (območne enote ZRSVN, ZVKDS, ARSO, DRSV, ZGS, KGZS, UE)								I-XII			
• informiranje in svetovanje strankam								I-XII			
• vodenje evidenc izdanih soglasij in mnenj (podatkovna baza)								I-XII			
Sodelujoče institucije: MNVP, ZRSVN, ZVKDS, ARSO, DRSV, ZGS, UE								Ciljna vrednost			
Kazalnik: število izdanih strokovnih mnenj (na podlagi 30. člena ZTNP-1)								~200			
število izdanih soglasij (na podlagi 31. člena ZTNP-1)								~150			
število odgovorov v postopkih prometa z nepremičninami (uveljavljanje predkupne pravice)								~120			
število svetovanj (posegi v prostor)								~150			
E4.5	organizacija dela organov zavoda in najmanj enkrat na dve leti sklic forum zainteresirane javnosti skladno z ZTNP-1 in statutom javnega zavoda										
Potočnik	1	0	4	670	20.184 €	9.330 €	MNVP	0 €			
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
• priprava in izvedba sej Strokovnega sveta in Sveta Javnega zavoda TNP								I-XII			
• priprava in izvedba foruma zainteresirane javnosti								I-III			
Sodelujoče institucije: MNVP								Ciljna vrednost			
Kazalnik: izvedba sej Sveta								3			
izvedba sej Strokovnega sveta								4			
izvedba foruma zainteresirane javnosti								1			
E4.6	redno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih javnega zavoda s ciljem kakovostnega izvajanja nalog upravljavca										
Stojan	1	0	10	330	6.601 €	5.470 €	MNVP	0 €			

Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
•	planinski vodniki - kopno izpopolnjevanje (licenčno)						I-XII			
•	srečanje zaposlenih iz Skupnosti naravnih parkov Slovenije						VI-IX			
•	posamezna strokovna izobraževanja, ki so specifična posameznim delovnim mestom in so opredeljena v načrtu izobraževanja in usposabljanja za leto 2024 (javna naročila, kadri, prostorske zadeve, ...)						I-XII			
•	priprava na strokovni izpit iz upravnega postopka in strokovni izpit						I-IX			
•	tečaj prve pomoči na delovnem mestu						I-III			
•	usposabljanje za varno delo						I-III			
Sodelujoče institucije: PZS, Skupnost naravnih parkov Slovenije							Ciljna vrednost			
Kazalnik: delež zaposlenih vključenih v izobraževalne aktivnosti							40%			
E4.7	skrb za vzdrževanje obstoječe in nakup nove opreme za potrebe delovanja zavoda in izvajanja javne službe in upravljanje različnih podatkovnih baz									
Marolt	1	V	9	1.815	30.748 €	16.720 €	15.220 MNVP, 1.500 tržna	71.000 €	MNVP	
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
•	periodični pregledi motornih žag, na 3 leta						I			
•	zagotovitev ustrezne opreme v skladu s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu						I-III			
•	zagotovitev službene opreme zaposlenim, skladno s potrebami (prednostno nadomestitev dotrajane in manjkajoče opreme)						I-XII			
•	letno servisiranje gasilne opreme						I-XII			
•	periodični pregledi delovne opreme in orodja						I-XII			
•	zagotavljanje administracije in vzdrževanje informacijsko-komunikacijskega okolja na Bledu, Trenti, Kobaridu in Stari Fužini ter za NNS (zunanj izvajalec)						I-XII			
•	nadomestitev iztrošene ali nedelujoče IKO opreme (omrežna stikala, WiFi dostopne točke itd.)						I-XII			
•	vzdrževanje dostopa do državnega omrežja (licence za HKOM)						I-XII			
•	vzdrževanje programov v uporabi JZ TNP (nadgradnja oziroma vzdrževanje licenc; antivirus, EPP, Office, Spica, Zoom idr.)						I-XII			
•	prenos e-pošte na gostovanje poštnih predalov na MS Exchange strežniku z zaščito pred zlonamerno kodo, ter rešitev za večstopenjsko avtentikacijo						I-VI			
•	nadgradnja strežniške infrastrukture (diskovni prostor, požarni zid)						I-VI			
•	prenova računalniških segmentov za zaposlene (nadomestitev iztrošenih delovnih postaj in zaslonov)						I-XII			

•	redno vzdrževanje osnovnih sredstev, drobnega inventarja in opreme za tekoče delovanje zavoda	I-XII								
•	nadomestitev izrabljenega drobnega inventarja (objekti v upravljanju JZ TNP skladno s potrebami)	I-XII								
•	vzdrževanje delovne opreme, orodja in strojnega parka (motorne žage, kosilnice, freza, el. orodje idr.)	I-XII								
•	zamenjava drobnega konferenčnega materiala (slušalke z mikrofoni, webcam, dif. reflektorji, HDMI-VGA adapterji, žarnice za projektorje, kabli itd.)	I-XII								
•	redno vzdrževanje voznega parka (28 vozil + prikolice)	I-XII								
•	zamenjava dveh službenih vozil z vozili na 4 kolesni pogon z odprodajo starih vozil	I-XII								
Sodelujoče institucije:		Ciljna vrednost								
Kazalnik: nadgrajen strežnik zamenjani službeni vozili zamenjane delovne postaje 4x preneseni e-poštni predali iz HKOM na MS Exchange			1							
			2							
			4							
			60							
E4.8	povečanje obsega sredstev iz virov, ki niso odvisni od državnega proračuna, s katerimi se nadgrajujejo naloge javne službe in ki omogočajo izvajanje nekaterih ukrepov načrta upravljanja									
Potočnik	1	0	9	930	25.626 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
•	sodelovanje pri izvajanju obstoječih projektov					I-XII				
•	priprava in usklajevanje novih projektnih idej					I-XII				
•	priprava novih prodajnih artiklov in povečanje raznolikosti ponudbe na prodajnih mestih JZ TNP					I-XII				
•	druge aktivnosti usmerjene k pridobivanju neproračunskih sredstev za nadgradnjo nalog javne službe in izvajanje nekaterih ukrepov načrta upravljanja					I-XII				
Sodelujoče institucije: projektni partnerji							Ciljna vrednost			
Kazalnik: število pripravljenih novih projektnih idej število novih artiklov na prodajnih mestih JZ TNP								4		
								10		
E5.1	priprava dolgoročnega programa upravljanja državne lastnine in lastnine javnega zavoda									
Potočnik	1	0	2	110	3.933 €	0 €	0 €			
Aktivnosti							Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
•	nadaljnje aktivnosti v zvezi s preverjanjem možnega prenosa upravljanja nepremičnin v državni lasti					I-XII				

Sodelujoče institucije: MNVP, SKZGS, SiDG, MKGP								Ciljna vrednost			
Kazalnik: povečanje površin (v ha) zemljišč v državni lasti v prvem varstvenem območju TNP v upravljanju JZ TNP								~450			
E5.2	urejanje nepremičnin, ki jih upravlja javni zavod										
Marolt	2	V	24	8.600	116.744 €	0 €		205.000 €	48.000 MNVP, 152.000 kupnina Jadranovo, 5.000 odškodnina		
Aktivnosti								Obdobje izvajanja	PUN	ReNPVO	56.čl. ZTNP-1
● izvedba postopkov oddaje nepremičnin v lasti ali v upravljanju JZ TNP								I-XII			
● periodični pregledi vgrajene opreme v objektih JZ TNP (peči, dimniške naprave, plinska instalacija, električna instalacija, dvigala, vrata, APZ, klimatski sistem idr.)								I-XII			
● tekoče vzdrževanje nepremičnin v upravljanju JZ TNP (čiščenje objektov in okolice, tekoča vzdrževalna dela, pluzenje/odvoz snega, čiščenje kurilnih naprav)								I-XII			
● redni pregledi gasilnikov in hidrantov v objektih v Trenti								V			
● s pogodbenim delom zagotavljanje pomoči pri čiščenju objektov JZ TNP (tudi za nadomeščanje za bolniških odsotnosti in dopusta)								I-XII			
● nabava in montaža nove govorne naprave v dvigalu v Domu Trenta								IV-V			
● tekoče vzdrževanje vodovodnih in elektroinstalacij na objektih JZ TNP								I-XII			
● nujnejša vzdrževalna dela (sanacija kritični poškodovanih dimnikov, zamakanje streh, dovozne poti itd.)								I-XII			
● gospodarjenje z gozdovi v upravljanju JZ TNP (sanitarne sečnje)								I-XII			
● vgradnja rampe/potopnega stebrička na dovozu IC Bohinjka								I-X			
● ureditev prostora za namestitev in priklop agregata za Domu Trenta in Hišo Trentarskih vodnikov (investicija)								IX-X			
● prenova kopalnice v Domu Trenta (apartma št. 9)								I-III			
● sanacija strehe na upravi								I-XII			
● sanacija strehe na koči Planinka								I-XII			
● sanacija temeljev in verande male kočje Krstenica								I-X			
● sanacija po požaru (koča Mežakla)								I-IX			
Sodelujoče institucije:								Ciljna vrednost			
Kazalnik: sanirane strehe/ohišja								3			
sanacija notranjosti objektov								2			

2.6 Sodelovanje pri izvajanju in izvajanje ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti

Naravovarstvene naloge so podrobno opredeljene po posameznih poglavjih letnega programa dela JZ TNP. Mednje spadajo sistematično spremljanje stanja posameznih sestavin biotske raznovrstnosti, preverjanje stanja gozdnih zemljišč v upravljanju JZ TNP, izboljšanje poznavanja prostora narodnega parka ter dejanske varstvene ukrepe, s katerimi se bo ohranjalo dobro stanje vrst in habitatnih tipov ali prispevalo k njihovemu izboljšanju. Prostorsko so načrtovane aktivnosti omejene na zavarovano območje, pri čemer pa bo upravljavec narodnega parka tudi v letu 2024 v skladu s predpisi o ohranjanju narave in zavarovanem območju izvajal nekatere varstvene aktivnosti tudi zunaj narodnega parka. Slednje na primer vključujejo izvajanje čezmejnega monitoringa gamsa in alpskega kozoroga, usmerjanje načrtovanja gospodarjenja z gozdovi ter izvedbe celovite analize stanja v postopku priprave strokovnih izhodišč novelacije NU TNP. Intenzivno so bodo izvajale tudi aktivnosti v zvezi s postopkom priprave predloga projekta VrH Julijcev 2.

2.7 Izvajanje neposrednega nadzora

Izvajanje neposrednega nadzora v naravi bo kot vsa prejšnja leta tudi v letu 2024 temeljilo na spoštovanju vsebin ZON in ZTNP-1. Stremeli bomo k skupnemu cilju še boljše učinkovitosti - profesionalnosti naravovarstveno nadzorne službe, večja prepoznavnost službe na terenu ter dosledno in strokovno vodenje postopkov.

Tudi v letu 2024 bomo največji poudarek naravovarstvenemu nadzoru namenili visokogorju predvsem najbolj obiskanih predelov narodnega parka, ki smo že v preteklih letih posledično ugotavljali morebitne kršitve. Osredotočili se bomo na območja Sedmerih jezer, Krnsko jezero, Kriška jezera, Mangarta ter območje Fužinskih planin. Prav tako se bomo osredotočili na izhodiščne točke za obisk visokogorja, alpske doline kot so Vrata, Krma, Kot, Lepena, Zadnjica, Planina Kuhinja ter širše območje planote Pokljuke, predvsem v zimskih mesecih še posebej širšo okolico Biatlonskega centra na Rudnem polju. Po že utečenem sodelovanju z drugimi službami nadzora (policijo, gorsko policijsko enoto in medobčinsko redarsko službo) bomo tudi v letošnjem letu z dobro medsebojno komunikacijo še izboljšali nadzor območja narodnega parka.

Izvajanje naravovarstvenega nadzora v smislu še bolj učinkovitega - poostrelega nadzora načrtujemo v mesecu juliju, avgustu in glede na vremenske razmere tudi ob vikendih v septembru. Načrtovali bomo skupne akcije večjega števila nadzornikov na območjih, za katere bomo pričakovali množične obiske. V letu 2024 načrtujemo, glede na izkušnje iz preteklih let, da bomo naravovarstveni nadzor izvajali po dva nadzornika in več dni skupaj (vikend). V poletni sezoni se bomo osredotočili predvsem na prekrške povezane z divjim kampiranjem in kopanjem v visokogorskih jezerih. Predvidene akcije naravovarstvenih nadzornikov:

- v dolini Sedmerih jezer s poudarkom na Črnem jezeru (3 akcije),
- Krnsko jezero (2 akciji),
- Kriška jezera (1 akcija),
- Bohinjsko jezero in Mangart (predvsem v vsebinah kot so parkiranje in vožnja v naravnem okolju – 2 akciji),
- območje Pokljuke predvsem v času športnih prireditev in med vikendi,
- določene vsebine naravovarstvenega nadzora še posebno na platoju Pokljuka bomo izvajali v najbolj obremenjenih poletnih mesecih, ob vikendih ter v jesenskem mesecu v času aktivne rasti gliv.

Kot vsa prejšnja leta načrtujemo tudi v letu 2024 skupne akcije z Gorsko policijsko enoto. Natančne datume in poti skupnega nadzora bomo določili naknadno glede na razpoložljivost Gorske policijske enote, vremenske razmere in število obiskovalcev po lokacijah. Poudarek bo še vedno na primerni opremljenosti obiskovalcev še posebno na tistih poteh, ki zajemajo območja visokogorja. Na območju Bohinjskega jezera načrtujemo že utečeno sodelovanje z medobčinsko redarsko službo predvsem v zakonskih razmejitvah pristojnosti in posledično kaznovanja na širšem območju Bohinjskega jezera (od

20. junija, julij in avgust ter vikende v septembru). V jesenskih mesecih načrtujemo dve akciji z gozdarskim inšpektorjem v času intenzivne rasti gob na območju Pokljuke in Mežakle.

Izobraževanja naravovarstvenih nadzornikov v letu 2024:

- dopolnilno izobraževanje za naravovarstvene nadzornike s strani sodelavcev iz strokovnih služb: posegi v prostor, SDMS,
- izobraževanje na temo izvajanja neposrednega nadzora v naravi na mirnih območjih uveljavljenih s projektom VrH Julijcev
- zaradi zakonske obveznosti moramo izpeljati obnovitveni tečaj iz prve pomoči

Vse skupne akcije »poostreženega naravovarstvenega nadzora«, ki jih nameravamo izvesti v prihodnjem letu bomo predhodno objavili na naši spletni strani. Pred pričetkom turistične sezone načrtujemo informiranje širše javnosti preko medijev predvsem v vsebinah obnašanja in bontonu obiskovanja narodnega parka. Vse zgoraj omenjene vsebine bodo veliko prispevale k boljši informiranosti obiskovalcev in posledično k boljšemu upoštevanju naravovarstvenih režimov v narodnem parku.

Predvidevamo nakup uniforme za naravovarstvene nadzornike s strani MNVP. Z dronom bomo pričeli postopno uresničevati cilj še bolj natančnega monitoringa prostoživečih divjih živali predvsem v nedostopnih predelih parka s poudarkom na prvo varstveno območje. Predvidevamo tudi nadgradnjo posamezne tehnične opreme naravovarstvenih nadzornikov, ki naravovarstveni nadzorniki neobhodno potrebujejo za izvajanje javne službe.

2.8 Izvajanje naravovarstvenih in razvojnih nalog, ki so opredeljene v 56. členu ZTNP-1

V finančnem načrtu za leto 2024 so zagotovljena finančna sredstva za izvajanje nalog in aktivnosti iz 56. člena ZTNP-1 v višini 825.000 EUR.

Naloge so na podlagi obveznosti, ki so opredeljene v ZTNP-1, NU TNP in PUN, razdeljene na naravovarstvene naloge in razvojne naloge.

Tabela 2: Naloge financirane iz 56. člena ZTNP-1

Koda v PDFN	Naloga s kratkim opisom	PS (V, R, V/R)	Materialni stroški (M), investicije (I)	Znesek
A1.1	podpora varstvenemu ukrepu ugotavljanja stanja onesnaženosti in izvedbe čistilne akcije za izboljšanje stanja Brezna pod lovsko kočo na Komni (katastrska številka 1677)	V	M	4.100 €
A1.1	evidentiranje pritiskov in groženj - vzdrževanje opreme avtomatskega spremljanja pritiska obiskovanja na mirna območja, uveljavljena z aktivnostmi projekta VrH Julijcev	V	M	5.100 €
A1.1	ANUORD - ukrep 1: evidentiranje pritiskov in groženj - izvajanje kontinuiranega spremljanja obiska na območju TNP (vznemirjanje prostoživečih živalskih vrst zaradi obiskovanja, množičen planinski obisk v poletni sezoni, prometna obremenjenost) - UKREP 1 ANUORD - avtomatizirano spremljanje obiska: sistematično zbiranje podatkov števecv pohodnikov v digitalni prostorski bazi, prenos podatkov posameznih števecv pohodnikov v realnem času v digitalno prostorsko bazo, prenos podatkov števecv pohodnikov iz digitalne prostorske baze preko API na spletišče www.tnp.si vključno s prikazom obremenjenosti (tabelarni, grafični, prostorski), razvoj prenosa podatkov števecv pohodnikov iz digitalne prostorske baze na druge "outdoor" platforme (maPZS in Outdooractive), namestitvev in vzdrževanje treh kolesarskih števecv, tehnično vzdrževanje števecv (zavarovanje, servisi, menjava baterij	V	M	15.000 €

Koda v PDFN	Naloga s kratkim opisom	PS (V, R, V/R)	Materialni stroški (M), investicije (I)	Znesek
	...), izobraževalne aktivnosti na področju spremljanja obiska (vse aktivnosti v povezavi z D3.1, D3.3, D3.4 in E1.1)			
A1.1	ANUORD - ukrep 1: evidentiranje pritiskov in groženj - izvajanje kontinuiranega spremljanja obiska na območju TNP (vznemirjanje prostoživečih živalskih vrst zaradi obiskovanja, množičen planinski obisk v poletni sezoni, prometna obremenjenost) - UKREP 1 ANUORD - namestitev vsaj 25 števecov za avtomatsko spremljanje obiska/pohodnikov, kolesarjev in prometa - nakup števecov za spremljanje obiska na najbolj obremenjenih lokacijah na območju TNP, kjer ni na voljo sekundarnih podatkov (povezavi z D3.1)	V	I	8.000 €
A1.1	sistematično spremljanje stanja prostoživečih živalskih vrst - zagotavljanje učinkovitega evidentiranja živali v LPN Triglav z nakupom optičnih pripomočkov	V	I	12.000 €
A1.1	zagotovitev analize vzorcev okoljske DNA Dvojnega jezera za spremljanje učinka varstvenega ukrepa odstranjevanja rib iz Dvojnega jezera	V	M	700 €
A1.1	evidentiranje pritiskov in groženj - spremljanje spoštovanja predpisanih pravil ravnanj v zvezi z dejavnostjo nabiralništva v TNP z nakupom dveh umerjenih tehtnic za količinsko preverjanje	V	M	1.000 €
A1.1	nadaljnje sodelovanje JZ TNP pri izvedbi prostorskih analiz narodnega parka v zvezi z aktivnostmi vzpostavljanja čezmejnega sodelovanja med Slovenijo, Italijo in Avstrijo (projekt Plan2Connect)	V/R	M	2.000 €
A1.1	sistematično spremljanje stanja - preverjanje stanja dvoživk na izbranih območjih Triglavskega narodnega parka, prednostno na lokacijah kalov, obnovljenih z aktivnostmi projekta VrH Julijcev	V	M	10.000 €
A1.1	sistematično spremljanje stanja - organizacija izobraževanja za NNS v zvezi s trenutnim stanjem in načrtovanimi aktivnostmi JZ TNP na področju sistematičnega spremljanja stanja varstveno pomembnih sestavin biotske raznovrstnosti po sprejetju PUN	V	M	1.000 €
A1.1	izvedba analiz za ugotavljanje stanja in trendov populacij izbranih vrst divjadi v narodnem parku in oblikovanje načrta izvajanja potrebnih raziskav za dolgoročno upravljanje s populacijami v zavarovanem območju	V	M	10.000 €
A1.3	vzdrževanje in nadgradnja GIS-ov (SDMS, ArcGIS) ter sorodnih programov z namenom učinkovitega upravljanja internih podatkovnih zbirk, zajema podatkov, kartografijo (Adobe) in za potrebe povezave z dokumentnim sistemom (EPP) z namenom učinkovitega izvajanja nadzora nad prostorskimi posegi na terenu in evidentiranja odkupa zemljišč	V/R	M	25.950 €
A3.1	renaturacija NATURA 2000 habitatnega tipa, vrstno bogata travišča s prevladujočim navadnim volkom (Nardus) na silikatnih tleh v montanskem pasu (in submontanskem pasu v celinskem delu Evrope) (6230) na območju Slemenove špice (v povezavi z A1.1, A1.2, A1.4, A3.1, A3.2, E1.1, E2.1, E2.2 in v povezavi s projektom LIFE FOR SEEDS)	V	M	35.000 €
A4.2	pridobitev uradnih cenitev vrednosti gozdnih zemljišč v zasebni lasti, ki so predmet odkupa ali ukrepov pogodbenega varstva, izvedba parcelacij, geodetskih izmer in kritje ostalih stroškov postopka	V	M	1.500 €
A4.2	izvajanje varstvenega ukrepa pogodbenega varstva z odkupom mrtvega ali poškodovanega drevja na gozdnih parcelah v zasebni lasti	V	M	25.000 €

Koda v PDFN	Naloga s kratkim opisom	PS (V, R, V/R)	Materialni stroški (M), investicije (I)	Znesek
A4.3	zagotovitev naprednih orodij za zaščito pašnih živali in spremljanje stanje prisotnosti zveri na pašnih površinah	V	I	10.000 €
A4.3	zagotavljanje pogojev za hrambo vzorcev monitoringa velikih zveri	V	I	500 €
A4.3	izvajanje nalog aktivnega upravljanja velikih zveri v alpskem prostoru v zvezi z ustrezno pripravo iz narave odvzetih osebkov za njihovo uporabo v izobraževalne in ozaveščevalne namene	V	M	1.500 €
A5.1	izvedba varstvenega ukrepa v obliki delovne akcije odstranjevanja makrofytov iz Dvojnega jezera	V	M	3.000 €
A5.1	zagotavljanje nadaljnega izlova jezerske zlatovčice in pisanca iz Dvojnega jezera za doseganje trajnosti rezultatov projekta VrH Julijcev	V	M	7.000 €
A5.3	na primeru planinske kočice izvedba analize koristnosti in stroškov ponudbe kočice v povezavi z vplivom na okolje (v povezavi s C5.2, D3.3)	V/R	M	12.000 €
A5.5	spremljanje stanja izvirov in visokogorskih jezer, izvedeno skladno z veljavnimi standardi in pravili stroke (vzorčenje, analiza) ter analiza vzorcev in določitev vira fekalnega onesnaženja po metodi MST	V	M	48.150 €
A10.1	izvajanje postopkov predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v TNP (glede na podatke iz preteklih let v letu 2024 pričakujemo cca. 130 ponudb za prodajo zemljišč), vključno s pripravo pogodb	V/R	I	150.000 €
C1.3	javni razpis (sofinanciranje projektov končnih upravičencev) (v povezavi s B2.1, B2.3, C1.2, C1.4, C.2.2, C3.2, E3.2)	R	M	100.000 €
C1.3	pravilnik, sheme državnih pomoči, izvedba razpisa (zunanji izvajalec) - strokovna, pravna in administrativna pomoč (v povezavi s C1.2, C1.4, C.2.2, C3.2, E3.2)	R	M	6.500 €
C1.4	daljinsko spremljanje živali na prosti planinski paši	V/R	M	3.200 €
C2.2	sodelovanje v in sofinanciranje SJA	R	M	5.000 €
C2.3	ANUORD - ukrep 10: priprava in izdaja poletne in zimske sezone publikacije za obiskovalce za spodbujanje trajnostnega turizma in umirjanja prometa v TNP in BOJA	V/R	M	10.000 €
C3.1	analiza socioekonomskih značilnosti (demografija, gospodarska in zaposlitvena gibanja) in izvajanja javnih storitev (dostopnost in kakovost družbenih dejavnosti, javnih služb, storitvenih in oskrbnih funkcij) - v povezavi s C4.1 in E4.3)	R	M	20.000 €
C3.2	izvajanje aktivnosti in investicijskih del za prestrukturiranje Centra TNP Bohinj v Center BOJA v podporo razvoju ZKTNP in KBZ BOJA - ureditev trga in zunanjih površin vključno z javno razsvetljavo (skladno z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja) in z urejanjem elementov zelene infrastrukture, skladno s PZI (vključno z gradbenim in projektantskim nadzorom, (v povezavi s C2.2, C3.2, D1.2 in v povezavi s projektoma EKOREGIJA in FRACTAL)	R	I	62.500 €
C3.2	priprava in izvedba projekta podpore nosilcem znaka ZKTNP (v povezavi s C2.2, C1.3, C1.2 in E3.2, C1.4)	R	M	8.000 €
C4.1	izvajanje nadstandardnih programov obšolskih dejavnosti v OŠ na območju parkovnih občin preko Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe: spodbujanje izobraževanja na področju naravovarstvenih vsebin in trajnostnega razvoja, priprava in izvedba dveh edicij časopisa Skupnosti šol BOJA, razvoj in distribucija spletnih vsebin Triglavske zakladnice vključno z urejanjem podatkov, izvajanje aktivnosti za strokovni kader, strokovna in organizacijska podpora prejemnicam ZKTNP pri izvajanju	V/R	M	20.000 €

Koda v PDFN	Naloga s kratkim opisom	PS (V, R, V/R)	Materialni stroški (M), investicije (I)	Znesek
	ozaveščevalnih in izobraževalnih aktivnostih na območju TNP (v povezavi z E2.2 in E2.1)			
C7.2	stavbna tipologija za prostor Julijskih Alp: sofinanciranje tiska priročnika	V/R	M	7.500 €
D1.1	prva faza prenove Trentarskega muzeja (arhitekturni in grafični del) - v povezavi z B4.1	V/R	M	10.000 €
D1.4	konserviranje predmetov v zbirki Pocarjeve domačije (v povezavi z B4.1)	V	M	800 €
D1.4	redna vzdrževalna dela, skladno z opravljenimi strokovnimi analizami stanja objektov in priporočili	V	M	5.000 €
D2.1	ANUORD - ukrep 4: letno vzdrževanje označevalnih, informativnih, usmerjevalnih in opozorilnih znakov parkovne infrastrukture po seznamu del 2024 (menjava poškodovanih in/ali dotrajanih znakov in drugih objektov, nameščanje novih znakov in objektov parkovne infrastrukture) na območju TNP; letno vzdrževanje parkovnih poti - zavarovanje, sečnja potencialno nevarne lesne mase, urejanje/odstranjevanje/menjava dotrajanih/poškodovanih delov, nasipanje poti, urejanje/gradnja poti in odpravljanje posledic vremenskih ujm: Soška pot vključno z rosaliom in spomenikom Kugy, razgledna točka Šupca, info točka Stari tamar, soteska Mlinarice, Pokljuška soteska, barje Goreljek, Pot Triglavске Bistrice in slap Peričnik, parkirišče Pocar, učna pot Mangrt, priprava načrtov ureditev in izvedb na parkovnih poteh v primeru tovrstnih potreb (npr. vremenske ujme), vzpostavitev učne poti Pokljuška pot na območju Mrzlega studenca	V/R	M	40.000 €
D2.1	zagotovitev primerne in varne orodja ter pripomočkov za vzdrževanje parkovne infrastrukture in dobrin (v povezavi z D1.1, D1.2, D1.3)	V/R	I	5.000 €
D2.3	ANUORD - ukrep 4: izvedba protiprašne zaščite in utrditve za namen ureditve dostopa za osebe s posebnimi potrebami do Šupce ali spomenika dr. Juliusu Kugyju	R	I	27.000 €
D3.2	ANUORD - ukrep 3: priprava predloga nosilne zmogljivosti za obiskovanje Triglava - 2.faza (ANOURD - ukrep 3)	V/R	M	15.000 €
D3.3	potrditev ANUORD, vzporedno izvajanje aktivnosti skladno z akcijskim načrtom vključno z zunanjo strokovno podporo, izvedba usklajevalnih sestankov in delavnic z deležniki (v povezavi z D3.2 in D3.4)	V/R	M	5.000 €
D3.4	ANUORD - ukrep 10: vzdrževanje in razvoj spletišča www.tnp.si (za osebne računalnike in mobilne naprave) za učinkovito informiranje, ozaveščanje, izobraževanje in opozarjanje obiskovalcev narodnega parka o varstvenih režimih varstvenih območij in mirnih območij TNP v digitalnih prostorskih sistemih s široko in uporabniku prijazno predstavljeno vsebino varstvenih režimov upošteva motiv obiskovanja, razvoj in distribucija vsebin vključno z urejanjem podatkov (vzdrževanje programske opreme in vsebin na platformah OutdoorActive, maPZS, Open Street Map in drugih, članstvo v NVO Digitize the planet) (v povezavi z A1.1, C2, D1, D2, E1 in E2)	V	M	27.000 €
D3.4	usklajevanje z deležniki, določitev režimov rabe ter vzpostavitev in vzdrževanje infrastrukture za izvajanje rekreacijskih dejavnosti na vodotokih - povezava z D3.2	V/R	M	7.000 €
D3.5	vzdrževanje obstoječih in morebitna umestitev dodatnih zapornic na izbranih odsekih gozdnih cest, kjer je treba zagotoviti strogo namensko uporabo gozdne infrastrukture	V	M	3.000 €

Koda v PDFN	Naloga s kratkim opisom	PS (V, R, V/R)	Materialni stroški (M), investicije (I)	Znesek
E1.1	ANUORD - ukrep 10: vzdrževanje in razvoj spletišča www.tnp.si (za osebne računalnike in mobilne naprave) za učinkovito informiranje, ozaveščanje, izobraževanje in opozarjanje obiskovalcev narodnega parka o vsebinah TNP za različne starostne in interesne skupine (TNP, Triglavska zakladnica, ZKTNP), vključujoč vtičnike za dostopnost, urejanje piškotkov, rezervacijske sisteme, prodajne kanale, gostovanje na strežniku (artikli in storitve JZ TNP in ZKTNP), vključno z vnosom in urejanjem podatkov, grafičnimi, lektorskimi in prevajalskimi storitvami (v povezavi z A1.1, C2, D1, D2, D3.4 in E2)	V/R	M	27.500 €
E2.1	izvajanje ozaveščevalnih aktivnosti na info mestih TNP in na terenu (predhodno najavljene aktivnosti (po naročilu) in kampanje / razpisne aktivnosti in kampanje po delovnem koledarju dogodkov IIS 2024, vključno s projektnimi aktivnostmi in vključno z vsemi strokovnimi ekskurzijami po Sloveniji in tujini za deležnike, študijske skupine partnerjev in delegacij iz tujine; program Mladi nadzornik, ZKTNP,... (v povezavi s C2, C4.1, D1 in E2.2)	R	M	7.000 €
E2.1	izvajanje aktivnosti projekta FRACTAL - spodbujanje zelene infrastrukture v mestnih in podeželskih naseljih v Alpah/Foster Green Infrastructure in the Alps (podroben opis aktivnosti se nahaja v poglavju Projekti v izvajanju)	V/R	M	14.500 €
SKUPAJ				825.000 €

Načrtovana sredstva bodo namenjena kritju materialnih stroškov (550.000 EUR) in investicij (275.000 EUR). Del investicij so tudi odkupi zemljišč, ki so naravovarstveno pomembna in ustrezajo merilom NU TNP in se bodo realizirale skladno s Programom odkupa, zakupa, najema ali zamenjave zemljišč, ki so v narodnem parku v zasebni lasti za leto 2024, sprejetim na podlagi 53. člena ZTNP-1.

Tabela 3: Porazdelitev porabe sredstev 56. člena ZTNP-1 glede na varstvene (V), razvojne (R) in kombinacijo naravovarstvenih ter razvojnih (V/R) nalog

PS (V, R, V/R)	SKUPAJ	MATERIALNI STROŠKI	INVESTICIJE
V	234.350 €	203.850 €	30.500 €
R	236.000 €	146.500 €	89.500 €
V/R	354.650 €	199.650 €	155.000 €
SKUPAJ	825.000 €	550.000 €	275.000 €

Razdelitev finančnih sredstev je pripravljena glede na prioritete letnega načrta, aktualnost izvedbe nalog v tekočem letu in v povezavi z aktivnostmi projektov v izvajanju, zato lahko v nekaterih primerih načrtovana poraba pomeni odstopanje od finančnega okvira NU TNP.

2.9 Priprava akcijskega načrta za sofinanciranje projektov parkovnih lokalnih skupnosti

JZ TNP parkovne lokalne skupnosti: Bled, Bohinj, Bovec, Gorje, Jesenice, Kranjska Gora, Kobarid, Tolmin (v nadaljevanju občine) pozove za posredovanje projektov skladno z usklajenimi in potrjenimi Navodili parkovnim lokalnim skupnostim pri prijavi in izvedbi projektov, investicij in dejavnosti v Triglavskem narodnem parku za leto 2024. Sledi priprava Akcijskega načrta parkovnih lokalnih skupnosti (v nadaljevanju ANPLS).

Ta je sestavljen iz vsebinskega in finančnega dela. V vsebinskem delu, ki ga pripravi JZ TNP, ANPLS opredeljuje podrobnejše cilje, ki so pomembni za uresničevanje namena narodnega parka in so določeni v Načrtu upravljanja TNP (NU TNP). Finančni del ANPLS pripravi JZ TNP v sodelovanju z občinami, v njem so izbrani projekti občin, vključno s finančnim ovrednotenjem ter viri financiranja, s katerimi občine načrtujejo doseganje projektnih ciljev.

Ker je ANPLS enoletni program, načrtovana sredstva, ki so namenjena za financiranje projektov v 2024 niso prenosljiva v naslednje leto. Zato je ključnega pomena, da občine zelo dobro časovno načrtujejo izvedbo projektov, kar je povezano tudi s pravočasno oddajo predloga zahtevka za izplačilo z vsemi prilogami v pregled JZ TNP in nato končna oddaja zahtevka najkasneje do 20. 11. na ministrstvo v skladu s četrtem odstavkom 5. člena Uredbe.

Občine lahko finančni del ANPLS spreminjajo (predvidoma konec avgusta) v delu, ki določa prioriteto listo financiranja projektov ali deleža sofinanciranja posameznega projekta. Spremembe so možne tudi v smislu prerazporejanja sredstev za sofinanciranje med posameznimi projekti ANPLS dotične občine. Pred izstavitvijo zahtevka na MNVP vsak izveden projekt vsebinsko in finančno potrdi JZ TNP na podlagi predloženih dokazil in listin (kopije računov, dokazil o plačilu storitev in blaga, slikovnega ali video gradiva in drugih dokazil, ki potrjujejo izvedbo vseh načrtovanih aktivnosti po posameznih projektih).

Skladno z dopisom Ministrstva za finance, imajo občine za financiranje projektov za leto 2024 na razpolago skupno 5.888.615,00 EUR, kot sledi: Bled 77.730,00 EUR, Bohinj 1.861.980,00 EUR, Bovec 1.420.922,00 EUR, Gorje 684.846,00 EUR, Jesenice 31.799,00 EUR, Kobarid 311.508,00 EUR, Kranjska Gora 747.854,00 EUR, Tolmin 751.976,00 EUR. Sredstva so zagotovljena na posebni proračunski postavki v finančnem načrtu MNVP.

2.10 Izvajanje nalog za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb

Sklad za podnebne spremembe je vzpostavljen na podlagi Zakona o varstvu okolja v okviru državnega proračuna in je namenjen podpori ukrepov za blaženje ter prilagajanje posledicam podnebnih sprememb. Sklad se finančno vzdržuje s prihodki od prodaje emisijskih kuponov, s katerimi se dodeljuje pravica do emisije toplogrednih plinov. Za njegovo upravljanje je pristojno MOPE, ki s pripravo programa porabe sredstev določi merila za upravičenost namenov porabe sredstev, način razdelitve sredstev ter ukrepe, ki bodo financirani s temi sredstvi. Med ukrepi Programa porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leta 2023-2026, ki ga je z odlokom sprejela Vlada RS, se sredstva med drugim namenjajo podpori aktivnostim za ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov v zvezi z varstvom mokrišč, omejevanju širjenja invazivnih tujerodnih vrst, krepitevi ekosistemskih storitev in ohranjanju krajinskih značilnosti, s sredstvi sklada pa so podprte tudi aktivnosti na področju blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje v kmetijstvu. V letu 2024 bo za izvedbo navedenih aktivnosti na območju narodnega parka skupaj namenjeno 93.300 EUR sredstev iz Sklada za podnebne spremembe, in sicer: 22.000 EUR za stroške dela, 62.300 EUR za materialne stroške in 9.000 EUR za investicije.

2.10.1 Podnebni sklad - invazivke

Invazivne tujerodne rastline so se v preteklih desetletjih na območju TNP pojavljale le mestoma in v manjšem obsegu. V zadnjih letih postaja problem vse večji, pojavljajo se nove lokalitete in nove vrste. Tudi širjenje teh vrst je vse hitrejše, ki na območje prihajajo same ali s človekovim delovanjem predvsem po dolinah tudi že v osrednji del narodnega parka. Pričakujemo, da se bodo v naslednjih letih zaradi ogrevanja ozračja začele širiti tudi na višje nadmorske višine in na območja novih odprtih površin, kot so gozdne poseke, ki jih je zaradi nujnih sanacijskih ukrepov vse več. Invazivne tujerodne vrste ogrožajo predvsem habitatne tipe in vrste ob vodah in ekstenzivnih travnikih, prodiščih in meliščih. V prihodnosti pa lahko resno ogrozijo tudi alpsko floro.

Veliki pajesen je ena bolj razširjenih tujerodnih drevesnih vrst na južni in zahodni strani Triglavskega narodnega parka. Opazno je širjenje po dolini Trente navzgor. **Načrtovane aktivnosti vključujejo nadaljevanje v letih 2021 in 2022 pričetega odstranjevanja velikega pajesena na štirih (4) že**

vzpostavljenih testnih območjih odstranjevanja in razširitev aktivnosti na še eno (1) dodatno testno lokacijo.

Poleg velikega pajesena biotsko pestrost ogrožajo tudi druge invazivne tujerodne vrste. V preteklih letih so bile vzpostavljene testne ploskve za odstranjevanje japonskega dresnika, pelinolistne žvrklje, žlezave nedotike in pavlovnije. V letu 2024 bomo na nekaterih ploskvah preizkusili novo metodo odstranjevanja z RootWave-aparatom.

Vnos neavtohtonih živalskih vrst predstavlja resno nevarnost domorodnim vrstam. Z večjo konkurenčnostjo jih izrinjajo, kar privede do zmanjšanja domačih populacij ali celo njihovega izumrtja. Ekosistemi, pred tem vrstno zelo bogati, postajajo vse bolj biotsko revni in spremenjeni. Spremenijo se prehranjevalne verige in pretok snovi. Izginotje samo enega člana lahko povzroči verižno reakcijo, ki spremeni celotno funkcioniranje določenega življenjskega okolja, ki se je vzpostavljalo milijone let.

Potujoča trikotničarka velja danes za eno najbolj invazivnih tujerodnih vrst na svetu. V novem okolju lahko školjke v kratkem času postanejo zelo številne. To jim omogočata izredna prilagodljivost na različne okoljske razmere in razmnoževanje s planktonsko ličinko »veliger«. Zunaj območja naravne razširjenosti tudi nimajo tekmecev za življenjski prostor, saj so edine školjke, ki se pritrjujejo na trdno podlago. Leta 2010 so jo potapljači opazili v Blejskem jezeru, kjer se poleti odvijajo številne rekreativne dejavnosti. Zaradi velike pretočnosti rekreativcev iz Blejskega v Bohinjsko jezero obstaja tveganje, da se školjka prenese tudi v Bohinjsko jezero. V letu 2021 razvita metodologija za hitro zaznavo in preventivno delovanje se bo v letu 2024 porabila na Bohinjskem jezeru in po potrebi nadgradila.

Načrtovana sredstva v višini 21.300 EUR bodo namenjena kritju materialnih stroškov.

Tabela 4: Načrtovane naloge, financirane iz Sklada za podnebne spremembe

Naloga s kratkim opisom	Materialni stroški (M), investicije (I)	Znesek
zbiranje podatkov o stanju in razširjenosti tujerodnih vrst na območju MAB Julijske Alpe	M	3.000 €
testno odstranjevanje invazivnih tujerodnih drevesnih vrst, ki so na uvrščene na seznam ITV, ki zadevajo Unijo: veliki pajesen (4 stare in 1 nova lokacija) ter spremljanje stanja na testnih območjih odstranjevanja drugih tujerodnih rastlinskih vrst, ki ogrožajo domorodne vrste: japonski dresnik (5 lokacij - Bohinj 2, Radovna 1, Mangartska cesta 1, Pokljuka 1); pelinolistna žvrklja (12 lokacij - Bohinj 2, Trenta 10) in vpeljava novih metod odstranjevanja	M	13.000 €
uporaba protokola za zgodnje zaznavanje invazivnih tujerodnih vrst: školjka trikotničarka (umetne podlage za pritrjevanje, pregledovanje pod vodo, okoljska DNA)	M	5.300 €
SKUPAJ		21.300 €

2.10.2 Podnebni sklad – mokrišča

Način upravljanja z zemljišči s prisotnimi površinami mokrišč v narodnem parku in delih posebnih varstvenih območij zunaj zavarovanega območja v veliki meri sledi ciljem in varstvenim ukrepom, ki jih opredeljujeta NU TNP in PUN. Pri ohranjanju barij in močvirij je osnovno vodilo prepustitev naravnim procesom, če ti niso pospešeni zaradi človekove dejavnosti, pri vseh dejavnostih in posegih na barjih ter močvirjih in vplivnih območjih pa se prednostno upošteva njihovo varovanje. Z NU TNP so kot mirna območja določena tri aktivna visoka barja in eno nizko barje na Pokljuki, kjer se zahteva popolna izključitev vseh človekovih dejavnosti. S sredstvi Podnebnega sklada se bo v letu 2024 preverilo stanje ostalih habitatnih tipov mokrišč, prednostno bazičnih nizkih barij (HT_7230) na Pokljuki, zbrani prostorski podatki pa bodo osnova za nadaljnje vključevanje obravnavanih negozdnih habitatnih tipov kot mirnih območij.

Načrtovana sredstva v višini 26.000 EUR bodo namenjena kritju materialnih stroškov (12.000 EUR), investicij (4.000 EUR) in stroškom dela (10.000 EUR).

Aktivnosti se bodo izvajale v sklopu naloge A6.1.

Tabela 5: Načrtovane naloge, financirane iz Sklada za podnebne spremembe

Naloga s kratkim opisom	Materialni stroški (M), investicije (I)	Znesek
izvedba analize stanja habitatnih tipov mokrišč, prednostno bazičnih nizkih barij (HT_7230) v vzhodnem delu narodnega parka	M	10.000€
zagotavljanje potrebne opreme za izvedbo urejanje rezultatov analize stanja habitatnih tipov mokrišč, prednostno bazičnih nizkih barij (HT_7230) v vzhodnem delu narodnega parka	I	2.000€
ciljno terensko kartiranje mokriščnih habitatnih tipov	M	2.000€
zagotavljanje potrebne opreme za neposredni vnos terensko zbranih prostorskih podatkov v evidenco JZ TNP pri ciljnem terenskem kartiranju mokriščnih habitatnih tipov	I	2.000€
SKUPAJ		16.000€

2.10.3 Podnebni sklad – Ekosistemske storitve

Ohranjena narava nudi človeku številne koristi, ki se najpogosteje opredeljujejo kot ekosistemske storitve. Slednje so praviloma enkratne in neponovljive, zato sta njihovo ohranjanje in vzdrževanje izjemnega pomena, njihov pomen za človeka pa je prepoznan in priznan tako s strani strokovne javnosti kot tudi nosilcev politik. Upravljavski pristopi pogosto vodijo v izčrpavanje naravnih ekosistemov, kar je še posebej izrazito v občutljivih gorskih območjih, kot so Alpe. V preteklem dvoletnem obdobju je JZ TNP sodeloval v pilotnih aktivnostih identifikacije, kartiranja in vrednotenja ekosistemskih storitev na pilotnem območju Bohinjskega jezera z okolico, pri čemer se je izkazalo, da so razpoložljivi podatki o nekaterih prostorskih nosilcih nepopolni in zahtevajo dodatna terenska preverjanja. V letu 2024 se bo na širšem območju Bohinjskega jezera zato opravilo potrebna terenska preverjanja in z zbranimi podatki dopolnilo že obstoječo prostorsko evidenco. Posebna pozornost pa bo usmerjena tudi na izvedbo celovite analize delovanja planinskih koč, ki so pomemben element zagotavljanja kulturnih ekosistemskih storitev, vendar s svojim delovanjem lahko predstavljajo tudi pritisk na stanje naravnega okolja. Za izboljšanje kulturnih ekosistemskih storitev se bo v letu 2024 tudi pričelo z aktivnostmi načrtovanja odstranitve pregrade na Močivcu.

Načrtovana sredstva v višini 22.000 EUR bodo namenjena kritju materialnih stroškov (14.000 EUR), investicij (2.000 EUR) in stroškom dela (6.000 EUR).

Aktivnosti se bodo izvajale v sklopu naloge A1.1.

Tabela 6: Načrtovane naloge, financirane iz Sklada za podnebne spremembe

Naloga s kratkim opisom	Materialni stroški (M), investicije (I)	Znesek
priprava načrta odstranitve pregrade na Močivcu in uskladitev z deležniki	M	7.000€
terensko preverjanje razširjenosti in stanja prostorskih nosilcev za identifikacijo ekosistemskih storitev na območju narodnega parka, za katere so podatki ob upoštevanju v letu 2023 izvedenih analiz nepopolni	M	7.000€
zagotavljanje potrebne opreme za neposredni vnos terensko zbranih prostorskih podatkov v evidenco JZ TNP pri terenskem preverjanju razširjenosti in stanja prostorskih nosilcev za identifikacijo ekosistemskih storitev na območju narodnega parka	I	2.000€
SKUPAJ		16.000€

2.10.4 Podnebni sklad – krajinske značilnosti

Na podlagi na ravni MNVP usklajene metodologije se bo nadaljevala identifikacija krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti. Opravljeni bodo terenski ogledi, popisi in kartiranje naravnih in kulturnih krajinskih prvin na območjih še neobravnavanih krajinskih enot v narodnem parku. Izvedeno bo vrednotenje glede na njihovo splošno in posamično pojavnost ter pomen na ravni zavarovanega območja in obravnavane enote.

Pripravljen bo pregled dejavnosti in način izvajanja le-teh (preveritev vpliva na rabo prostora, ureditev ter neposrednih in posrednih vplivov na krajinske značilnosti). Za obravnavane prostorske enote bodo pripravljene usmeritve in priporočila za dejavnosti z namenom ohranjanja kakovostnih krajinskih značilnosti in prvin. (NU TNP 2016-2025, A9.1 in posredno B3.2 in C7.3).

Načrtovana sredstva v višini 18.000 EUR bodo namenjena kritju materialnih stroškov (10.000 EUR), investicij (3.000 EUR) in stroškom dela (5.000 EUR).

Tabela 7: Načrtovane naloge, financirane iz Sklada za podnebne spremembe

Naloga s kratkim opisom	Materialni stroški (M), investicije (I)	Znesek
identifikacija krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti - pregled vseh krajinskih enot skladno z metodologijo	M	7.000€
oblikovanje usmeritev za dejavnosti z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti za posamezne zvrsti krajinskih prvin	M	3.000€
zagotovitev potrebne opreme za terensko preverjanje stanja posameznih zvrsti krajinskih prvin	I	3.000€
SKUPAJ		13.000€

2.10.5 Podnebni sklad – Ohranjanje in obnova ekstenzivnih travišč

Na področju izvajanja aktivnosti uporabe razpoložljivih podatkov iz uradnih evidenc za identifikacijo in vrednotenje prostorskih elementov kmetijske krajine se je kot največja omejitev izkazala nezmožnost presojanja ekstenzivnosti oziroma intenzivnosti rabe traviščnih habitatnih tipov. Slednje je namreč ključnega pomena za nadaljnje opredeljevanje naravovarstvene pomembnosti tovrstnih kmetijskih zemljišč, pri čemer metodologija za tovrstno opredeljevanje ni razvita, prav tako se kartiranje s strani pristojnih nosilcev za izvajanje skupne evropske kmetijske politike ne izvaja. Z aktivnostmi, podprtimi s sredstvi Podnebnega sklada, se bo zato v letu 2024 pripravilo predlog meril za kategorizacijo ravni intenzivnosti rabe travišč in njihovo testno preverjanje na terenu.

Načrtovana sredstva v višini 6.000 EUR bodo namenjena kritju materialnih stroškov (5.000 EUR), in stroškom dela (1.000 EUR).

Aktivnosti se bodo izvajale v sklopu naloge A3.1.

Tabela 8: Načrtovane naloge, financirane iz Sklada za podnebne spremembe

Naloga s kratkim opisom	Materialni stroški (M), investicije (I)	Znesek
priprava meril za kategorizacijo in terensko prepoznavanje travišč z vidika intenzivnosti kmetijske rabe in vrstne sestave	M	5.000€
SKUPAJ		5.000€

2.11 Izvajanje ukrepov za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst

Ključni varstveni ukrepi na področju preprečevanja vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst na območju TNP so bili vsebinsko ter stroškovno opredeljeni v letu 2020 ter vključeni v osnutek

Akcijskega načrta za tujerodne vrste, ki ga za obravnavano področje predvideva NU TNP. JZ TNP bo v letu 2024 izvajal različne aktivnosti v zvezi z invazivnimi tujerodnimi vrstami, ki vključujejo vsakoletno redno spremljanje stanja in pojavljanja tujerodnih vrst na območju TNP in MAB, redno spremljanje stanja testnih ploskev odstranjevanja (1 ploskev vključena v končno sanacijo, ki vključuje setev ajde), usposabljanje naravovarstvenih nadzornikov in gozdarjev za prepoznavanje in spremljanje stanja, dopolnjevanje in vzdrževanje evidence prostorskih podatkov in dejansko izvedbo varstvenih ukrepov odstranjevanja osebkov. Sredstva Sklada za podnebne spremembe bodo vsebinsko usmerjena na problematiko invazivnih tujerodnih vrst, še posebej v aktivnosti preprečevanja širjenja velikega pajesena in zgodnje zaznave pojava invazivnih tujerodnih vrst v Bohinjskem jezeru in na območjih degradiranega gozdnega prostora narodnega parka. Načrtovano je tudi tesno sodelovanje z ZRSVN pri izvedbi izobraževanja. Na področju sodelovanja z ZGS se bodo izvajale aktivnosti preverjanja rešitev glede načina upravljanja z alpskim kozorogom. Posebna pozornost problematiki invazivnih tujerodnih vrst bo namenjena tudi na načrtovalski ravni, še posebej v postopkih obnove lovskoupravljaljskih načrtov, območnih gozdnogospodarskih načrtov ter na področju upravljanja voda.

2.12 Izvajanje aktivnosti za obeležitev 100-letnice podpisa zakupne pogodbe za ustanovitev Alpskega varstvenega parka

Leto 2024 bo za Triglavski narodni park, območje Julijskih Alp in slovensko naravovarstvo jubilejno. 100-letnica podpisa zakupne pogodbe za ustanovitev Alpskega varstvenega parka, predhodnika Triglavskega narodnega parka, je pomemben mejnik v zgodovini razvoja naravovarstva in prizadevanj za zavarovanje dela Julijskih Alp v obliki edinega narodnega parka v Sloveniji. Obeleževanje 100-letnice poteka pod sloganom Varstvo je obstoj.

Častno pokroviteljstvo nad obeleževanjem 100-letnice je prevzela predsednica Republike Slovenije dr. Nataša Pirc Musar.

Vse letošnje dogajanje v izvajanju Javnega zavoda Triglavski narodni park bo povezano z obeleževanjem 100-letnice, vsi redni dogodki bodo imeli enak uvod. K praznovanju se priključujejo tudi drugi deležniki in različne institucije, ki bodo svoje dogodke vključevali v praznovanje 100-letnice. Celoletno dogajanje bomo predstavljali preko različnih medijev in na spletni strani www.tnp.si, pod posebnim zavihkom 100-letnica. Izdali bomo tudi tiskan program. Predvideni dogodki obeleževanja 100-letnice:

- 26. januar 2024 – Znamka ob 100-letnici Triglavskega narodnega parka
- 14. februar 2024 – Obiskovanje Triglavskega narodnega parka v luči 100-letnice in mednarodnega sodelovanja v Bohinju
- 19. marec 2024 – Vključitev električnih kombi vozil v lokalne skupnosti Triglavskega narodnega parka
- 31. maj 2024 – Osrednji dogodek obeleževanja 100-letnice s podelitvijo Belarjevih priznanj v Trenti
- 28. september 2024 – Odprtje razstave likovnega natečaja Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe na Bledu
- 12. november 2024 – Strokovni posvet ob 100-letnici na Bledu.

Obletnica bo rdeča nit vseh partnerskih dogodkov JZ TNP v letu 2024, aktivnosti v sklopu Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe, ter ostalih aktivnosti povezanih z vsebino in pojavnostjo narodnega parka na celotnem Biosfernem območju Julijske Alpe in širše.

3 PROJEKTI

Aktivno vključevanje v projektno delo pomembno prispeva k delovanju JZ TNP pri doseganju temeljnih ciljev zavarovanega območja, razvita kontinuiteta projektnih aktivnosti in vzpostavljena mreža

uspešnega sodelovanja z mednarodnimi partnerji pa zagotavljata stalen razvoj zavarovanega območja. Sodelovanje v projektih temelji na potrebah narodnega parka in podpora delovanja JZ TNP, vključno z možnostmi projektnih zaposlitev ter s tem kadrovske okrepitve upravljavca. Z vidika vsebinske ustreznosti projektnega sodelovanja je osnovno vodilo prispevati k temeljnim ciljem zavarovanega območja. Na področju varstva so to predvsem ohranjanje narave in varstvo kulturne dediščine, med razvojnimi vsebinami pa tiste, ki prispevajo k ohranjanju tradicionalne rabe prostora in naravnih virov ter razvoju trajnostnega turizma in učinkovitega usmerjanja obiska. Vsebinska primernost se vedno utemeljuje tudi z vidika uresničevanja nalog, ki so kot prednostne opredeljene v NU TNP. Postopek presojanja je urejen z internimi navodili JZ TNP, kjer se poleg vsebinske ustreznosti med drugim preverjajo finančne in kadrovske zmožnosti projektnega sodelovanja.

V nadaljevanju so projekti predstavljeni v treh sklopih:

- projekti v izvajanju (v katere je JZ TNP že aktivno vključen in sodeluje pri njihovem izvajanju),
- projekti v prijavi (ki so bili pripravljene in so v postopku ocenjevanja ali potrjevanja) in
- načrtovani projekti (pri katerih JZ TNP sodeluje pri pripravi projektnih predlogov).

V aktivnostih programa dela, kadrovskem načrtu in v finančnem načrtu so vključeni le projekti v izvajanju. V kolikor bo prišlo do potrditve katerega od novih projektov, bodo aktivnosti, kadri in finančni del v program dela vključeni naknadno.

JZ TNP bo tudi v letu 2024 spremljal razpise različnih operativnih programov ter sodeloval s pobudniki po projektnem sodelovanju, vključno s preverjanjem skladnosti prejetih pobud s cilji narodnega parka ter finančnimi in kadrovskimi zmožnostmi JZ TNP.

3.1 Projekti v izvajanju

Vsebina aktivnosti projektov v izvajanju JZ TNP izhaja iz NUTNP. Projekti poleg upoštevanja izhodišč in usmeritev iz NUTNP predstavljajo dodano vsebinsko in finančno vrednost izvajanju posameznih naravovarstvenih in razvojnih nalog 56. člena ZTNP-1. Aktivnosti projektov, ki so skladne in sofinancirane iz 56. člena ZTNP-1 za leto 2024 so vključene v aktivnosti posamezne naloge v vsebinskem pregledu nalog poglavja 2 in med spodaj načrtovanimi aktivnostmi označene z (z).

3.1.1 LIFE »Semenska banka« (LIFE for Seeds)

(NU TNP: A1.1, A1.2, A1.4, A3.1, A3.2, E1.1, E2.1, E2.2)

Vrsta naloge: V

Opis, cilji in načrtovani rezultati projekta:

Rezultati kartiranj habitatnih tipov so pokazali, da se površine evropsko pomembnih traviščnih habitatnih tipov na celotnem ozemlju Slovenije manjšajo. Razlogi so različni, največkrat pa gre za nerabo oziroma zaraščanje, prekomerno gnojenje, zaraščanje s tujerodnimi invazivnimi vrstami ali degradacijo zaradi prekomerne rabe v rekreacijske namene ali za potrebe gozdarjenja. Pri sanacijah degradiranih posebnih travišč pa se je tudi pokazalo, da ni na voljo ustreznih semenskih mešanic, ki bi bile podobne naravnim.

Projekt se osredotoča na varovanje in ohranjanje naslednjih prioritarnih habitatnih tipov:

-Presihajoča jezera (Natura 2000 koda 3180*)

-Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia) (*pomembna rastišča kukavičevk) (Natura 2000 koda 6210(*))

-Vrstno bogata travišča s prevladujočim navadnim volkom (Nardus stricta) na silikatnih tleh v montanskem pasu (in submontanskem pasu v celinskem delu Evrope) (Natura 2000 koda 6230*)

V okviru projekta se bo izvedla renaturacija omenjenih habitatnih tipov v treh zavarovanih območjih Slovenije in sicer v Krajinskem parku Goričko, Notranjskem regijskem parku in Triglavskem narodnem parku. JT TNP bo v okviru projekta prevzel renaturacijo HT 6210(*) na 5, 5 ha in HT 6230* na 2,7 ha. Naloge vključujejo čiščenje zaraščenih površin, košnjo, sanacijo erodiranih delov in odstranitev tujerodnih invazivnih vrst ter zatavljanje z ustreznimi semenskimi mešanici, ki bodo pripravljene v okviru projekta Poleg konkretnih varstvenih nalog bo potekalo tudi spodbujanje kmetov k ohranjanju prioriteten HT, različna izobraževanje, razstave in ozaveščevalne akcije.

Vrednost projekta z DDV:	5.351.723,00 EUR
Delež JZ TNP z DDV:	462.211,00 EUR
Delež sofinanciranja:	75 % EU, 20 % MNVP, 5% JZ TNP
Trajanje projekta:	1. 9. 2021 - 31. 12. 2026
Programsko področje	Programsko področje: LIFE 2020 - Nature and Biodiversity
Vodilni partner	Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS)
Sodelujoči partnerji	Kmetijski inštitut Slovenije (KIS), Krajinski park Goričko (KPG), Notranjski regijski park (NRP), Triglavski narodni park (TNP)
Upravljavsko področje in kode nalog v programu dela, kamor vsebinsko sodi projekt	A (Ohranjanje narave): A1.1, A1.2, A1.4, A3.1, A3.2 E (Upravljavsko administrativne naloge): E1.1 E (Ozaveščevalne in izobraževalne naloge): E2.1, E2.2

Nosilec v JZ TNP	Menegalija		
Število zaposlenih na nalogi	1,25		
	Skupaj	Projektna sredstva	Lastna sredstva
Stroški dela	37.500 EUR	35.625 EUR ¹	1.875 EUR ³
Stroški vezani na nalogo	69.610 EUR	66.130 EUR ¹	3.480 EUR ²
Investicije	3.120 EUR	2.964 EUR ¹	156 EUR ³
Vir sredstev celotne porabe:	Od 110.230 EUR: ¹ projektne viri EU in PP 231301 - Mednarodni projekti LIFE, projekt - 2560-23-0065 LIFE Varstvo travnišč s semensko banko in obnovo 104.719 EUR, ² sredstva MNVP iz PP 231324 – Triglavski narodni park (del sredstev za izvajanje nalog iz 56. člena ZTNP-1) 3.480 EUR, ³ nejavni viri 2.031 EUR		

Načrtovane aktivnosti v letu 2024:

- koordinacija projektnih aktivnosti, sodelovanje s partnerji, administracija projekta;
- terenska določitev dodatnih travnikov za nabiranje semen na projektnem območju Julijske Alpe, priprava lastniške strukture teh travnikov ter vzpostavitev komunikacije z lastniki;
- nabiranje semen in za semensko banko s habitatnih tipov 6210(*) in 6230* na projektnem območju Julijske Alpe, sušenje semen in transport do Infrastrukturnega centra Jablje (z);
- podpisi pogodb z lastniki zemljišč, kjer je predvideno nabiranje semena ter z lastniki kjer je predviden odkup zelenega mulča (z);

- pričetek sanacije erozijskih žarišč na Slemenovi špici (6230*) (z);
- spremljanje stanja travnika na planini Konjščica (6230*) po renaturaciji (dodatno nabiranje semen in setev, po potrebi postavitev zaščitne ograje) (z);
- organizacija košnje na donorskih površinah) (6210(*)) in organizacija transporta zelenega mulča na površine, ki so bile posekane na planini Uskovnica (z);
- nadaljevanje renaturacije travnikov na Uskovnici 6210(*), raztros zelenega mulča in setev nabranega materiala (z);
- izvedba intervjujev pri vsaj 5 lastnikih parcel z dobro ohranjenimi travniki s habitatnima tipoma 6210(*) in 6230* glede njihovega načina upravljanja travnikov; analiza dobljenih podatkov in sodelovanje pri pripravi poročila;
- čiščenje in košnja 2 ha travnika v Radovni (HT 6210(*)) in sanacija dela travnika, ki ga je zajela ujma (z);
- priprava vsebin projekta za uradno stran projekta, TNP stran, facebook in za druge medije obveščanja;
- vsebinska zasnova razstave o travnikih v Infocentru Dom Trenta;
- realizacija mobilne razstave o travnikih (z);
- izvedba 2 predavanj, 2 otroških delavnic in priprava programa izobraževanja za turistične delavce (vodniki in informatorji);
- sodelovanje na Belarjevih dnevih;
- organizacija dogodka na Pocarjevi domačiji;
- izpeljava mladinskega tabora (z);
- izvedba delavnic za otroke v okviru predstavitve didaktičnega kita za sejanje semen za skupnost šol v TNP (skupaj z mobilno razstavo o travnikih) (z);
- priprava vsebine in izdaja ene številke Sveta pod Triglavom (z);
- priprava promocijskih semenskih vrečk (z).

3.1.2 Projekt sodelovanja med lasi: “Vzpostavitev pogojev za EKO regijo BO JA”

(NU TNP: A3.4, A4.3, C1.2, C1.3, C1.4, C3.2.1, D1.2, E3.2)

Vrsta naloge: V/R

Opis, cilji in načrtovani rezultati projekta:

Upoštevaajoč potencialne Triglavskega narodnega parka in Biosfernega območja UNESCO MaB Julijske Alpe projekt EKOREGIJA izpostavlja dve osrednji aktivnosti, in sicer:

- vzpostavitev podpornega okolja za razvoj ekološkega in sonaravnega kmetovanja ter preusmerjanja kmetij iz konvencionalnega na ekološki način kmetovanja. Z izvedbo mikro pilotnih projektov se pokažejo načini možnega povezovanja in vzpostavljanja kratkih verig med prirajo, predelavo in prodajo lokalnih in ekoloških izdelkov (tudi v javne ustanove). Izobraževalne in komunikacijske aktivnosti bodo približale lokalno hrano in ekološko kmetovanje nasploh, širši javnosti tudi preko vzpostavitve informacijskega centra Biosfernega območja Julijske Alpe;
- vzpostavitev učinkovite medsektorske povezanosti (kmetijstvo, turizem, naravovarstvo,...), ki je osnova za uspešno delovanje kratkih dobavnih verig. Z inovativnimi digitalnimi rešitvami se poenostavlja distribucijo ekološke in lokalno pridelane hrane. Raziskave in razvoj visokotehnoloških rešitev z namenom racionalizacije rabe in ohranjanja visokogorskih pašnikov kot bistvenega dejavnika razvoja trajnostnega turizma in priraje visokokakovostnega mesa in mleka.

Cilji projekta:

1. Podpora razvoju ekološkega kmetovanja na širšem območju Julijskih Alp.
2. Vzpostavljanje modela eko regije ter krepitev obstoječih in vzpostavitev novih podpornih mehanizmov za delovanje trga lokalne hrane in ekoloških kmetijskih pridelkov in izdelkov.
3. Okrepiti povezovanje ključnih nosilcev razvoja v območju za pripravo operativnih strateških usmeritev ter krepitev lokalnih prehranskih verig na območju BO JA, s poudarkom na povezovanju kmetijstva in turizma.

4. Izvajati aktivnosti za blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje v gorskem kmetijstvu ter ohranjati biotsko pestrost.

Trajanje projekta:	1.9.2022 - 30.08.2024
Vrednost projekta z DDV:	374.233,33 EUR
Delež JZ TNP z DDV:	66.040,00 EUR
Delež sofinanciranja:	85 % EKSRP, 15 % + DDV JZ TNP
Programsko področje	PRP 2014-2020; podukrep 19.3: Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine;
Vodilni partner	Posoški razvojni center (LAS Dolina Soče)
Sodelujoči partnerji	Javni zavod Triglavski narodni park (TNP), Poslovno podporni center (BSC) Kranj, Posoški razvojni center (PRC), Turizem Bohinj, Občina Tolmin, Občina Kanal Ob Soči, Občina Kobarid, Občina Bovec, Osnovna šola Bohinjska Bistrica, Osnovna šola Most Na Soči, Združenje ekoloških kmetov Severne Primorske, Društvo rejcev drobnice Zgornjega Posočja, Kmetijska zadruga Tolmin, Invalidsko podjetje Posočje d.o.o., Kmetijsko gozdarska zadruga (KGZ) Slovenije, Mlekarna Planika Kobarid, Danica Bohinj Turizem, Gozdarsko kmetijska zadruga (GKZ) Srednja vas Bohinj, Eko Kmetija Kenda Marko, Eko Kmetija Loncner Janez, Eko Kmetija Pr Tonejovc Simona Kejžar, Eko Kmetija Fister Aleš, Eko Kmetija Črv Viktorija
Upravljavsko področje in kode nalog v programu dela, kamor vsebinsko sodi projekt	A (Ohranjanje narave): A3.4, A4.3 C (Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj): C1.2, C1.3, C1.4 D (Ozaveščevalne in izobraževalne naloge): D1.2 E (Upravljavsko administrativne naloge): E3.2

Nosilec v JZ TNP	Koren		
Število zaposlenih na nalogi	/		
	Skupaj	Projektna sredstva	Lastna sredstva
Stroški dela	/	/	/
Stroški vezani na nalogo	/	/	/
Investicije	33.868 EUR	28.788 EUR ¹	12.531 EUR ²
Vir sredstev celotne porabe:	Od 33.868 EUR: ¹ projektni viri iz sredstev sklada EKSRP na PP 140021 Program razvoja podeželja 2014–2020 – EU in 140022 Program razvoja podeželja 2014–2020 – slovenska udeležba 28.788 EUR, ² sredstva MNVP iz PP 231324 – Triglavski narodni park (del sredstev za izvajanje nalog iz 56. člena ZTNP-1) 12.531 EUR		

Načrtovane aktivnosti v letu 2024:

- koordinacija projektnih aktivnosti vključno z zaključnimi aktivnostmi,
- sodelovanje s partnerji, administracija projekta;
- udeležba na sestankih partnerjev;

- izvajanje aktivnosti in investicijskih del za prestrukturiranje Centra TNP Bohinj v Center BOJA v podporo razvoju ZKTNP in KBZ BOJA - ureditev trga in zunanjih površin (z).

3.1.3 FRACTAL (Foster gReen infrAStruCture in The ALps)

(NU TNP: A1.1, C3.2, D1.2, D1.3, E1.1, E2.1, E2.2)

Vrsta naloge: V/R

Opis, cilji in načrtovani rezultati projekta:

Cilj projekta FRACTAL (Fostering Green InfraStruCture in The Alps) - Spodbujanje zelene infrastrukture v mestnih in podeželskih naseljih v Alpah - je standardizirati zahteve za načrtovanje zelene infrastrukture na lokalni ravni ter razviti izobraževalna orodja, namenjena širjenju ozaveščenosti pomena zelene infrastrukture med različnimi ciljnimi skupinami.

Javni zavod Triglavski narodni park načrtuje aktivnosti na področju promocije projekta in s tem posledično ozaveščanje o pomenu zelene infrastrukture v podporo biodiverziteti in ohranitvi opreševalcev. Z aktivnostmi bomo izpostavili potrebo po večji rabi/vključenosti zelene infrastrukture na lokalni/regionalni ravni, pomen ozaveščanja o zeleni infrastrukturi ter specifične ciljne skupine in najširšo javnost in spodbujali k vključevanju zelene infrastrukture v šolske učne programe in druge aktivnosti, izvajanje v lokalnih skupnostih.

Trajanje projekta:	1.4.2023 - 30.9.2024	18 mesecev
Vrednost projekta z DDV:	445.786,00 EUR	
Delež JZ TNP z DDV:	100.000,00 EUR	
Delež sofinanciranja:	75 % EU, 25 % JZ TNP	
Programsko področje	Interreg	
Vodilni partner	Università di Bolzano - Facoltà di Scienze della Formazione	
Sodelujoči partnerji	Javni zavod Triglavski narodni park (SI), Nacionalni inštitut za biologijo (SI), Università di Bolzano - Facoltà di Scienze della Formazione (IT), Business Agency Burgenland – Naturparkmanagement (AT)	
Upravljavsko področje in kode nalog v programu dela, kamor vsebinsko sodi projekt	A (Ohranjanje narave): A1.1 C (Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj): C3.2 D (Obiskovanje in doživljanje): D1.2, D1.3 E (Upravljavsko administrativne naloge): E1.1, E2.1, E2.2	

Nosilec v JZ TNP	Pintar		
Število zaposlenih na nalogi	3*		
	Skupaj	Projektna sredstva	Lastna sredstva
Stroški dela	13.420 EUR	10.065 EUR ¹	3.355 EUR ³
Stroški vezani na nalogo	57.830 EUR	43.372 EUR ¹	14.458 EUR ²

Investicije	10.000 EUR	7.500 EUR ¹	2.500 EUR ³
Vir sredstev celotne porabe:	Od 81.250 EUR: ¹ projektni viri iz sredstev sklada ERDF 60.937 EUR, ² sredstva MNVP iz PP 231324 – <i>Triglavski narodni park</i> (del sredstev za izvajanje nalog iz 56. člena ZTNP-1) 14.458 EUR, ³ nejavni viri 5.855 EUR		

* stroški plač predstavljajo tudi lastno udeležbo JZ TNP v projektu (lastna udeležba se obravnava se kot prispevek v naravi; v finančnih izkazih po dejavnostih ni izkazana posebej, ampak je del stroškov javne službe)

Načrtovane aktivnosti v letu 2024:

- koordinacija projektnih aktivnosti vključno z zaključnimi aktivnostmi, sodelovanje s partnerji, administracija projekta;
- udeležba na sestankih partnerjev;
- izvedba dogodkov namenjenih promociji projekta in ozaveščanje o Zeleni infrastrukturi ter s tem povezanimi vsebinami najširši javnosti (z);
- ureditev okolice Infosredišča TRB in Centra TNP Bohinj v skladu s smernicami zelene infrastrukture kot prikaz dobre prakse ureditve prostora namenjenega širši javnosti (z);
- izvedba mednarodnega dogodka "Re-green festival" z osrednjo temo spodbujanja in podpore zeleni infrastrukturi v mestnih in podeželskih naseljih na območju in v zaledju TNP (z);
- pomoč partnerjem pri razvoju in izvedbi orodij za šolsko publiko kot npr. infografika, namizna igra ter drugih učnih pripomočkov;
- izvedba prispevkov v najmanj 5 različnih znanstveno izobraževalnih publikacijah;
- zasnova in realizacija animiranega filma (z);
- pomoč partnerjem pri razvoju izobraževalnega modela Zelena infrastruktura za dijake in študente;
- izvajanje delavnic, ki bodo osnova za aktivno vključevanje lokalnih in regionalnih deležnikov, ki lahko pripomorejo k razvoju in implementaciji zelene strukture v prostor in kasnejšemu skupnemu podpisu "Zaveze o zeleni infrastrukturi";
- izvedba srečanja upravnega odbora projekta Fractal;
- izvajanje drugih promocijskih aktivnosti projekta in aktivnosti na področju mreženja.

3.2 Projekti v postopku potrjevanja

3.2.1 LIVEALPSNATURE - Varovanje biodiverzitete z inovativnimi pristopi usmerjanja obiska in komuniciranja v alpskih zavarovanih območjih

(NU TNP: A1, C2, C6, D1, D3)

Vrsta naloge: V/R

Opis, cilji in načrtovani rezultati projekta:

Projekt LiveAlpsNature se osredotoča na povezavo med ohranjanjem biodiverzitete, turizmom in rekreativnimi aktivnostmi v zavarovanih območjih v alpskem svetu. Projekt si prizadeva za povezovanje ohranjanja biodiverzitete, koristi za človeško zdravje in lokalnih ekonomskih potreb z inovativnimi strategijami upravljanja turizma. Z združevanjem ciljev varstva biodiverzitete z lokalnimi strategijami turizma želi projekt okrepiti zavarovana območja Alp in relevantne deležnike pri spodbujanju ohranjanja zdravju koristnega alpskega okolja. Projekt uvaja koncept 'One Health Tourism', ki vključuje inovativno in vključujoče upravljanje obiskovalcev. Poudarja se transnacionalni in več deležniški pristop upravljanja aktivnosti v naravnem okolju, kar pripomore h omilitvi vpliva intenzivnega turizma na občutljivih območjih. Izbrana pilotna območja bodo tesno sodelovala z občinami in deležniki pri neposredni izvedbi strategij. Projekt pa poudarja tudi sodelovanje na ravni Strategije EU za Alpsko regijo (EUSALP) in Alpske konvencije, kar zagotavlja dolgoročen vpliv na regijo.

Rezultati projekta LiveAlpsNature bodo ključno prispevali k razvoju trajnostnega turizma v alpski regiji. S sodelovanjem med lokalnimi deležniki, upravljavci zaščitene območij in spletnimi platformami se bo še povečala ozaveščenost obiskovalcev o aktivnostih v občutljivih naravnih območjih. To bo prispevalo tudi k ohranjanju biodiverzitete, krepitvi regionalne ekonomske vrednosti in zadovoljstvu obiskovalcev

tega prostora. Povečala se bo dostopnost informacij o turističnih destinacijah v zaščiteneh območjih, kar bo rezultat tesnejšega sodelovanja med upravljavci, komunikacijskimi platformami in lokalnimi deležniki. Projekt pa bo okrepil tudi izvajanje Alpske konvencije in ciljev strategije EUSALP za varstvo biodiverzitete.

Trajanje projekta:	1.7.2024 - 1.7.2027
Vrednost projekta z DDV:	3.000.000,00 EUR
Delež JZ TNP z DDV:	240.800,00 EUR
Delež sofinanciranja:	75% EU, 25% JZ TNP
Programsko področje	Interreg Alpine Space
Vodilni partner	ALPARC – Alpine Network of Protected Areas (FR)
Sodelujoči partnerji	AT - Paracelsus Medical University Salzburg – private foundation (AT), Ossola Protected Areas Management Body (IT), Javni zavod Triglavski narodni park (SI), Swiss National Park (CH), Berchtesgaden National Park (DE), Ecrins national Park (FR), Conservatory of natural areas in Haute-Savoie (FR), CIPRA International Lab GmbH (AT), Parco Naturale Mont Avic (IT), Turizem Bohinj (SI)
Upravljavsko področje in kode nalog v programu dela, kamor vsebinsko sodi projekt	C (Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj): C2 D (Obiskovanje in doživljanje): D3 E (Upravljavsko administrativne naloge): E1

Načrtovane aktivnosti v letu 2024:

- sodelovanje s prijaviteljem projekta v nadaljnjih postopkih potrjevanja predloga projekta

3.2.2 ITINERANT - S TRAJNOSTNIM TURIZMOM DO BOLJŠE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA NA BIOSFERNEM OBMOČJU JULIJSKE ALPE

(NU TNP: C1, C2, D1, E2, E3.2)

Vrsta naloge: V/R

Opis, cilji in načrtovani rezultati projekta:

Naravni park Julijske pregorje in Triglavski narodni park sta partnerska parka in povezana v Čezmejno Ekoregijo Julijske Alpe ter hkrati tudi upravljavca vsak svojega Biosfernega območja. Izpostavljena sta diametralno nasprotnim antropogenim pritiskom. Na slovenski strani je prisoten izjemen pritisk turizma, na italijanski strani si želijo večjega obiska, hkrati pa se soočajo z odseljevanjem prebivalstva.

Projekt se navezuje tudi dva strateška stebra strategije EU za biotsko raznovrstnost:

- obnova narave in trajnostno upravljanje v vseh sektorjih in ekosistemih
- krepitev okvira upravljanja biotske raznovrstnosti, znanja in raziskav

Cilji projekta so ponuditi odgovore na izzive oblikovanja bolj etične in trajnostne turistične ponudbe z razvojem celostne in edinstvene čezmejne turistične strategije, hkrati pa se osredotočajo tudi na ozaveščanje mladih, lokalnih deležnikov in turistov o naravnih in kulturnih vrednotah na čezmejnem Biosfernega območja Julijske Alpe ter na izvajanje skupnega, inovativnega in čezmejnega upravljanja turističnega obiska.

Trajanje projekta:	1.7.2024 - 31.12.2026
Vrednost projekta z DDV:	1.375.000,00 EUR

Delež JZ TNP z DDV:	123.450,00 EUR
Delež sofinanciranja:	80% EU, 20% JZ TNP
Programsko področje	Interreg SL - ITA
Vodilni partner	Ente Parco naturale delle Prealpi Giulie
Sodelujoči partnerji	Javni zavod Triglavski narodni park (SI), Institute of Slovenian culture (IT), Posoški razvojni center (SI), Občina Gemona (IT), Občina Kobarid (SI)
Upravljavsko področje in kode nalog v programu dela, kamor vsebinsko sodi projekt	C (Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj): C1.1, C2.1, C2.2., C2.3) D (Obiskovanje in doživljanje): D1.1 E (Upravljavsko administrativne naloge): E2.1, E2.2, E 3.2

Načrtovane aktivnosti v letu 2024:

- sodelovanje s prijaviteljem projekta v nadaljnjih postopkih potrjevanja predloga projekta.

3.2.3 AlpsLife – Varstvo življenja v Alpah z monitoringom in upravljanjem alpske biotske raznovrstnosti za prihodnost

(NU TNP: A1, A3, A4, A5, A6, E3, E4)

Vrsta naloge: V

Opis, cilji in načrtovani rezultati projekta:

Biotska pestrost Alp je podvržena številnim pritiskom in grožnjam, pri čemer je za njihovo učinkovito ohranjanje potrebno aktivno sodelovanje in usklajeno izvajanje varstvenih ukrepov vseh držav alpskega loka. Skupno načrtovanje politik in dejansko ukrepanje sta dodatno otežena zaradi slabega poznavanja stanja prostoživečih vrst in ekosistemov ter različnih metodoloških pristopov na področju izvajanja monitoringov, prav tako ni opredeljenih ekoloških kazalnikov za ugotavljanje stanja in trendov. Navedene izzive naslavlja projekt AlpsLife, v okviru katerega je načrtovana določitev ekoloških kazalnikov iz analize obstoječih monitoringov ter njihovo preverjanje na pilotnih območjih, vključno z območjem narodnega parka. Zbrani in usklajeni podatki monitoringov iz skupno 7 pilotnih območij se bodo uporabili pri ovrednotenju stanja Natura 2000 prostoživečih vrst ter prepoznavi območij za prednostno izvajanje varstvenih ukrepov. Eden izmed pomembnih ciljev projekta je tudi vzpostavitev tvornega čezmejnega in institucionalnega sodelovanja na vsealpski, nacionalni in regionalni ravni.

Trajanje projekta:	1.7.2024 - 1.7.2027
Vrednost projekta z DDV:	2.810.000,00 EUR
Delež JZ TNP z DDV:	120.544,00 EUR
Delež sofinanciranja:	75% EU, 25% JZ TNP
Programsko področje	Interreg Alpine Space
Vodilni partner	IT – EURAC Research
Sodelujoči partnerji	University of Innsbruck (AT), ALPARC – the Alpine Network of Protected Areas (FR), CIPRA International Lab GmbH (AT), Italian Institute for Environmental Protection and Research (IT), Berchtesgaden National Park Administration Deutschland (DE), Gesäuse National Park (AT), Haute-Savoie Conservatory of Natural Spaces (FR), Gran Paradiso National Park (IT), Swiss National Park (CH), Javni zavod Triglavski narodni park (SI)

Upravljavsko področje in kode nalog v programu dela, kamor vsebinsko sodi projekt	A (Ohranjanje narave): A1, A3, A4, A5, A6 E (Upravljavsko administrativne naloge): E3, E4
--	--

Načrtovane aktivnosti v letu 2024:

- sodelovanje s prijaviteljem projekta v nadaljnjih postopkih potrjevanja predloga projekta.

3.3 Načrtovani projekti

JZ TNP bo tudi v letu 2024 spremljal razpise različnih operativnih programov ter sodeloval s pobudniki po projektnem sodelovanju, vključno s preverjanjem skladnosti prejetih pobud s cilji narodnega parka ter finančnimi in kadrovskimi zmožnostmi JZ TNP. Poleg tekočega spremljanja objavljenih razpisov različnih operativnih programov in sodelovanja s pobudniki po projektnem sodelovanju bodo naloge JZ TNP v letu 2024 prednostno usmerjene tudi v sodelovanje pri pripravi nekaterih projektnih predlogov.

Tabela 9: Seznam načrtovanih projektov

Naslov projekta	Povzetek/cilji projekta	Ključne aktivnosti	Ocenjena vrednost	Potencialni vir sredstev	Časovni okvir (trajanje)	Predvideni/potencialni partnerji
LIFE4Adapt	prispevek k celoviti izvedbi nacionalne strategije prilagajanja podnebnim spremembam z določitvijo ključnih vrzeli in preprek pri izvajanju ukrepov; izvedba pilotnih ukrepov z večstranskimi učinki	vsebina je urejena v 13 delovnih sklopov in vključuje aktivnosti na področju večje ozaveščenosti deležnikov o potrebnosti pravilnega prilagajanja na pričakovane posledice podnebnih sprememb	23.540.000	program LIFE	108 mesecev (9 let)	MOPE, ARSO, ...
VrH Julijcev 2	izboljšanje stanja kvalifikacijskih Natura 2000 vrst in habitatnih tipov; učinkovito usmerjanje obiskovanja	uveljavljanje mirnih območij, ukrepi v gozdnem prostoru, tradicionalna obnova kalov, sanacija planinskih koč, urejanje prometne obremenitve Pokljuke, revitalizacija kmetijskih površin	6.000.000	OP za izvajanje skupne evropske kohezijske politike 2023-2028	48 mesecev (4 leta)	JZ TNP, ZRSVN

4 KADROVSKI NAČRT

Podlage za pripravo kadrovskega načrta so:

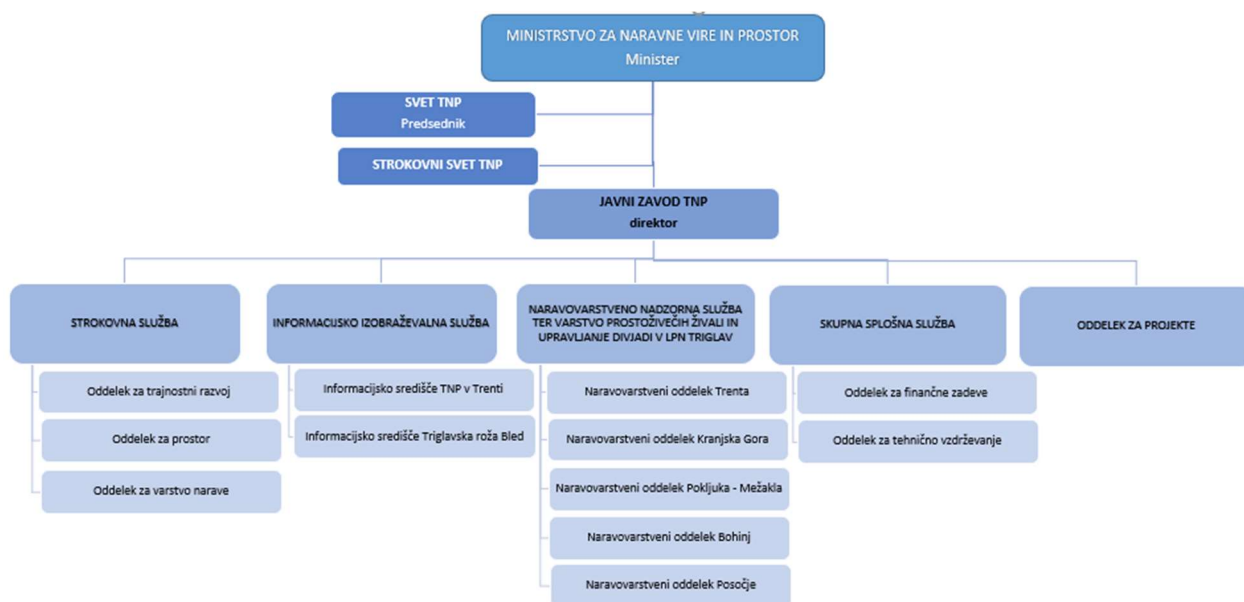
Podlage za pripravo kadrovskega načrta so:

- Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22, 54/22 – ZUPŠ-1, 114/23 in 136/23 – ZIUZDS),

- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22),
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 150/22) in
- Uredbo o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS, št. 123/23).

4.1 Organizacijska struktura JZ TNP

Slika 1: Organizacijska struktura

4.2 Zaposlenost

V planiranih stroških dela za leto 2024 odražajo:

- sistemske ukrepe na področju plač v javnem sektorju, ki so bili sprejeti v preteklih letih,
- vsakoletno realizacijo napredovanj javnih uslužbencev,
- premestitve javnih uslužbencev na druga delovna mesta in
- nove zaposlitve, ki so bile in bodo realizirane skladno s sprejetimi kadrovskimi načrti.

V letu 2024 bo realizirana nadomestna zaposlitev zaradi upokojitve javne uslužbenke realizirana tudi na delovnem mestu hišnik- ekonom IV.

V letu 2024 bo realizirana tudi ena (1) zaposlitev, financirana s sredstvi Podnebnega sklada, in sicer na delovno mesto naravovarstveni sodelavec III.

Tabela 10: Nove zaposlitve v letu 2024

Šifra delovnega mesta	Delovno mesto	Služba / oddelek	Datum realizacije zaposlitve	Trajanje in čas zaposlitve	Vir financiranja
I017043	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	ODDELEK ZA PROJEKTE	01.03.2024	določen čas do 31.12.2024, polni delovni čas	Podnebni sklad
J034019	HIŠNIK - EKONOM IV	SKUPNA SPLOŠNA SLUŽBA / ODDELEK ZA TEHNIČNO VZDRŽEVANJE	01.03.2024	določen čas enega leta, polni delovni čas	javna služba

Javni uslužbenci bodo v letu 2024 napredovali v višji plačni razred skladno z določili Zakona o sistemu plač v javnem sektorju.

Tabela 11: Kadrovski načrt

Zaposleni, ki jih financira MNVP	I. – IV. TR	V. TR	VI. TR	VII. TR	VIII. TR	IX. TR	Skupaj
Št. zaposlenih na dan 30.9.2023	4	20	4	28	-	-	56,00
1. Št. zaposlenih na dan 31.12.2024 (a+b)	4	20	4	29,5	0	0	57,50
a) Št. zaposlenih za določen čas	2	-	-	1	-	-	3
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas	2	20	4	28,50	-	-	54,50
Št. zaposlenih s krajšim delovnim časom	-	-	-	1	-	-	1
Število napredovanj v plačne razrede	-	5	1	11	-	-	17
Število premestitev	-	-	-	-	-	-	0
Število upokojitev	2	1	1	-	-	-	4
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev	2	1	1	-	-	-	4
Število odpovedi pogodb o zaposlitvi	-	-	-	-	-	-	0
2. Število zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov: tržna dejavnost, projektno delo itd.	-	-	-	2,25	-	-	2,25
3. Skupaj število zaposlenih na dan 31.12.2024 (1+2)	4	20	4	32	-	-	59,75

Na dan 31. 12. 2024 bo v JZ TNP zaposlenih 59,75 javnih uslužbencev, in sicer:

I. 57,50 javnih uslužbencev s pogodbo o zaposlitvi **zaposlenih na javni službi**, od tega:

- 53 javnih uslužbencev zaposlenih za nedoločen čas s polnim delovnim časom,
- 1 javna uslužbenka, zaposlena za nedoločen čas, deloma prerazporejena na projekt Life Semenska banka (0,75 zaposlenega),
- 1 javna uslužbenka, zaposlena za nedoločen čas s krajšim delovnim časom (0,75 zaposlenega)

- 3 javni uslužbenci zaposleni za določen čas s polnim delovnim časom in

II. 2,25 javnih uslužbencev s pogodbo o zaposlitvi **zaposlenih na projektih**:

- 2 javna uslužbenca zaposlena s polnim delovnim časom na projektu Life Semenska banka in Podnebnem skladu in
- 1 javna uslužbenka z 2 urama na dan prerazporejena prerazporejeni na projekt Life Semenska banka (0,25 zaposlenega).

Tabela 12 – Kadrovski načrt – število zaposlenih po virih financiranja je pripravljena skladno z Uredbo o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2024 in 2025. Vsi javni uslužbenci (razen zaposlenih na projektu) so s pogodbo o zaposlitvi zaposleni na javni službi, vendar pa nekateri del ur mesečno opravijo tudi na drugih dejavnostih (tržni dejavnosti, javni službi financirani iz drugih virov). Vir financiranja teh zaposlenih se določi glede na dejansko opravljene ure. V spodnji tabeli je podano število zaposlenih po virih financiranja glede na sklenjene pogodbe o zaposlitvi.

Tabela 12: Kadrovski načrt - po virih

VIR FINANCIRANJA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 1. 1. 2024	ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 1. 1. 2025
1. Državni proračun	57,50	57,50
2. Proračun občin		
3. ZZS in ZPIZ		
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV-		
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu		
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe		
7. Sredstva prejetih donacij		
8. Sredstva Evropske unije ali drugih mednarodnih virov, vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	1,25	2,25
9. Sredstva proračuna države za zaposlene iz prvega, drugega in tretjega odstavka 25. člena Zakona o zdravniški službi in iz tretjega odstavka 34. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti		
10. Sredstva iz sistema javnih del		
11. Sredstva stabilnega financiranja, raziskovalnih projektov ter za projekte in programe, namenjene za internacionalizacijo, odprtost in kakovost v izobraževanju in znanosti		
točke)	58,75	59,75
Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 4	57,50	57,50
Skupno število pod točkami 5, 6, 7, 8, 9 in 10	1,25	2,25

Tabela 13: Sistemiziranost delovnih mest

	Število sistemiziranih DM po veljavnem pravilniku	Število zasedenih DM na dan 31.12.2023	Predvideno število zasedenih DM na dan 31.12.2024	Predvideno število zasedenih DM na dan 31.12.2025
DIREKTOR NARODNEGA PARKA	1	1	1	1
VISOKI NARAVOVARSTVENI SVETNIK	2	2	2	2
NARAVOVARSTVENI SVETNIK	14	8	8	8
VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	13	6	6	6
NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	13	8	9	8
NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III - PRIPRAVNIK	2	1	0	0
SODELAVCI NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH IV	2	2	2	2
SODELAVCI NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH V	2	2	2	2
VODNIK V ZAVAROVANEM OBMOČJU IV	1	0	0	0
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK II	6	2	2	2
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK III	1	0	0	0
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK IV	1	1	1	1
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	12	12	12	13
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V-I	6	4	4	4
SAMOSTOJNI STROKOVNI SODELAVEC V	1	1	1	1
PRAVNIK VII/2	1	1	1	1
FINANČNIK VII/2 (I)	1	1	1	1
FINANČNIK VII/1	1	1	1	1
SAMOSTOJNI SVETOVALEC VII/2	1	1	1	1
INFORMATIK VII/1	1	0	0	0
POSLOVNI SEKRETAR VI	1	1	1	1
VZDRŽEVALEC V (I)	1	1	1	1
OSKRBNIK IV	1	1	1	1
ČISTILKA II	2	2	2	2
HIŠNIK EKONOM IV	1	1	1	1
SKUPAJ	88	60	60	60

4.3 Ostale oblike dela

V letu 2024 načrtujemo delo zunanjih sodelavcev, in sicer:

- pogodbeno delo zunanjih sodelavcev za občasna dela (pomoč pri čiščenju objektov v lasti JZ TNP in pomoč pri delu informacijsko izobraževalne službe);
- študentsko delo (pomoč v informacijskih središčih in pomoč pri delu informacijsko izobraževalne službe).

Tudi v letu 2024 bomo dijakom in študentom omogočili izvajanje obvezne delovne prakse.

4.4 Izobraževanje

V letu 2024 načrtujemo naslednja izobraževanja:

- kopno izpopolnjevanje za planinske vodnike;
- priprava na strokovni izpit iz upravnega postopka in strokovni izpit;
- srečanje zaposlenih v zavarovanih območjih Slovenije;
- tečaj prve pomoči na delovnem mestu ter usposabljanje za varno delo.

Ostala izobraževanja bodo glede na sprejet finančni načrt opredeljena v Načrtu izobraževanja in usposabljanja, ki bo pripravljen skladno s Pravilnikom o izobraževanju in usposabljanju v Javnem zavodu Triglavski narodni park. V izobraževalne bo vključenih 40 % zaposlenih.

5 FINANČNI NAČRT

5.1 Uvod

Pri pripravi finančnega načrta JZ TNP so bili upoštevane zakonske podlage, vsebine NU TNP in Izhodišča za pripravo programa dela in finančnega načrta za leto 2024, posredovana s strani resornega ministrstva v januarju 2024.

Za izvajanje nalog in aktivnosti iz programa dela v letu 2024 JZ TNP načrtuje različne vire sredstev. Poraba sredstev je načrtovana skladno z načrtovanimi nalogami v vsebinskem delu programa dela in predhodnih poglavjih.

V finančnem načrtu je predstavljen pregled sredstev (prihodkov) po posameznih virih, ki mu sledi pregled njihove porabe (odhodki). Predstavljen je poslovni izid, posebej pa je opredeljena investicijska poraba ter spremembe v bilanci stanja.

5.2 Sodila za razporejanje prihodkov in stroškov oziroma odhodkov

Pri izkazovanju prihodkov JZ TNP upošteva določbe 17. člena Zakona o računovodstvu in v poslovnih knjigah izkazuje prihodke po vrstah in dejavnostih:

- iz naslova opravljanja javne službe,
- iz drugih virov in
- iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (tržna dejavnost).

Pri razporejanju stroškov na stroškovna mesta upošteva sodilo vzroka in učinka, kar pomeni, da se dejavnosti zaradi katerih so stroški nastali, bremeni s stroški, ki se nanje tudi nanašajo. Pri tem so stroški lahko:

- neposredni stroški, ki jih je možno razporediti na stroškovno mesto na podlagi izvirnih listin (npr. računov), na podlagi katerih je mogoče ugotoviti mesto nastanka poslovnega dogodka oziroma neposredno povezavo s posamezno dejavnostjo, ali
- posredni stroški, ki nastajajo pri izvajanju različnih dejavnosti hkrati, zato se jih na stroškovna mesta v ustreznih deležih razporeja s pomočjo sodil in ključev.

JZ TNP je pri pripravi finančnega načrta za leto 2024 upošteval izhodišča za razmejitev dejavnosti javnih zavodov na področju ohranjanja narave. Na tej osnovi in z upoštevanjem cilja zagotovitve usklajenosti prihodkov in odhodkov po dejavnostih je razmejil dejavnosti na javno službo in tržno dejavnost, ter pripravil ključe in sodila za svoje dejavnosti.

Vrsta dejavnosti	Posredni stroški	Ključ	Sodilo
Prodaja publikacij, izdelkov domače obrti, spominkov in drugega trgovskega blaga v info centru Triglavska roža Bled	stroški elektrike, komunale, odvoza smeti, ogrevanja, varovanja, zavarovanja, nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, stroški vzdrževanja, telefona, poštnih storitev, pisarniškega materiala	m ² /ure; površina ki se uporablja za tržno dejavnost v razmerju do celotne površine in delež ur zaposlenih na tržni dejavnosti v razmerju do vseh njihovih ur ter razmerje načrtovanih prihodkov po dejavnostih na uro vloženega dela	3% tržna dejavnost, 97% javna služba
Prodaja publikacij, izdelkov domače obrti, spominkov in drugega trgovskega blaga v centru TNP Bohinj	stroški elektrike, komunale, odvoza smeti, ogrevanja, zavarovanja, nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, stroški vzdrževanja, čiščenja, telefona, poštnih storitev, pisarniškega materiala	m ² /ure; površina ki se uporablja za tržno dejavnost v razmerju do celotne površine in delež ur zaposlenih na tržni dejavnosti v razmerju do vseh njihovih ur ter razmerje načrtovanih prihodkov po dejavnostih na uro vloženega dela	5% tržna dejavnost, 95% javna služba
Prodaja publikacij, izdelkov domače obrti, spominkov in drugega trgovskega blaga v informacijskem središču Dom Trenta	stroški vzdrževanja, telefona, poštnih storitev, pisarniškega materiala, nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, stroški vzdrževanja, stroški komunikacij	m ² /ure; delež ur zaposlenih na tržni dejavnosti v razmerju do vseh njihovih ur ter razmerje načrtovanih prihodkov po dejavnostih na uro vloženega dela	43% tržna dejavnost, 57% javna služba
Oddaja prenočitvenih namestitev v Domu Trenta	stroški elektrike, komunale, odvoza smeti, zavarovanja, nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča	m ² /ure; površina ki se uporablja za tržno dejavnost v razmerju do celotne površine in obdobje uporabe	70% tržna dejavnost, 30% javna služba
Oddaja prenočitvenih namestitev v hišah in kočah TNP	stroški vzdrževanja, čiščenja, stroški elektrike, komunale, odvoza smeti, ogrevanja, zavarovanja, nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča	m ² /ure; površina ki se uporablja za tržno dejavnost v razmerju do celotne površine	100% tržna dejavnost
Lovska dejavnost	stroški zbiralnic divjačine (stroški elektrike, komunale), strelivo,	ure; delež ur zaposlenih na tržni dejavnosti v razmerju do	10% tržna dejavnost,

	zavarovanje, tiskovine, odvoz živalskih tkiv, material za uporabo v hladilnicah, stroški uporabe opreme	vseh njihovih ur ter razmerje načrtovanih prihodkov po dejavnostih na uro vloženega dela	90% javna služba
Vse tržne dejavnosti skupaj	stroški direktorja in zaposlenih v skupni splošni službi	načrtovane ure zaposlenih na tržni dejavnosti v razmerju do vseh načrtovanih ur	4% tržna dejavnost, 96% javna služba
Vse tržne dejavnosti skupaj	stroški informacijske tehnologije	načrtovane ure zaposlenih, ki pri delu redno uporabljajo računalniško strojno in programsko opremo na tržni dejavnosti v razmerju do vseh načrtovanih ur ter razmerje načrtovanih prihodkov po dejavnostih na uro vloženega dela	4% tržna dejavnost, 96% javna služba
Vse tržne dejavnosti skupaj	stroški voznega parka	načrtovane ure zaposlenih, ki so skrbniki ali stalni uporabniki službenih vozil na tržni dejavnosti v razmerju do vseh načrtovanih ur ter razmerje načrtovanih prihodkov po dejavnostih na uro vloženega dela	6% tržna dejavnost, 94% javna služba

5.3 Načrtovani prihodki

Skupna vrednost načrtovanih prihodkov JZ TNP za leto 2024 je 3.552.927 EUR. Viri predvidenih prihodkov oziroma prejetih sredstev so opredeljeni v nadaljevanju.

5.3.1 Prihodki MNVP in drugih javnih virov

- Sredstva proračuna RS – MNVP za dejavnost javne službe

Izhodišča za pripravo programa dela in finančnega načrta za leto 2024 določajo višino in razrez sredstev proračuna za JZ TNP, ki so v letu 2024 zagotovljena na dveh proračunskih postavkah.

Sredstva proračunske postavke 231324 – *Triglavski narodni park* skupaj znašajo 3.230.500 EUR in so namenjena kritju stroškov dela, materialnih stroškov in investicij. Sredstva navedene proračunske postavke so namenjena izvajanju nalog rednih nalog javne službe, izvajanju nalog, ki so opredeljene v 56. členu ZTNP-1, in izvajanju aktivnosti in ukrepov iz Akcijskega načrta za obravnavanje prednostnih poti vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst.

Sredstva na proračunski postavki 231325 – *Zavarovana območja narave* v znesku 80.000 EUR pa so zagotovljena za ukrepe umirjanja prometa (podpora PLS in sofinanciranje javnih prevozov na območju TNP).

Tabela 14: Sredstva proračuna po proračunskih postavkah

Številka in naziv proračunske postavke	ukrep v NRP	Stroški dela v EUR	Materialni stroški v EUR	Investicije v EUR	Skupaj	Namen porabe sredstev
PP 231324 - Triglavski narodni park	2511-11-0005 Izvajanje upravljavskih nalog	1.875.000	400.000		2.836.500	redna dejavnost
PP 231324 - Triglavski narodni park	2511-11-0005 Izvajanje upravljavskih nalog		11.500			invazivke
PP 231324 - Triglavski narodni park	2511-11-0005 Izvajanje upravljavskih nalog		550.000			naloge 56. člena ZTNP-1
PP 231324 - Triglavski narodni park	2550-23-0004 Investicije ohranjanja narave 2023-2026			119.000	394.000	redna dejavnost
PP 231324 - Triglavski narodni park	2550-23-0004 Investicije ohranjanja narave 2023-2026			275.000		naloge 56. člena ZTNP-1
PP 231325 - Zavarovana območja narave	2511-11-0005 Izvajanje upravljavskih nalog		80.000		80.000	trajnostna mobilnost
SKUPAJ		1.875.000	1.041.500	394.000	3.310.500	

- Sredstva proračuna RS – Sklad za podnebne spremembe

Na proračunskih postavkah Sklada za podnebne spremembe so v letu 2024 zagotovljena sredstva za izvajanje ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov v okviru prilagajanja na podnebne spremembe.

Tabela 15: Sredstva Sklada za podnebne spremembe po proračunskih postavkah

Številka in naziv proračunske postavke	ukrep v NRP	Stroški dela v EUR	Materialni stroški v EUR	Investicije v EUR	Skupaj	Namen porabe sredstev
231758 - Sklad za podnebne spremembe	2511-11-0005 - Izvajanje upravljavskih nalog		21.300		21.300	preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst
231758 - Sklad za podnebne spremembe	2511-11-0005 - Izvajanje upravljavskih nalog	10.000	12.000		26.000	obvladovanje vplivov podnebnih sprememb na mokrišča
231758 - Sklad za podnebne spremembe	2560-23-xxxx - Investicije ohranjanja biotske raznovrstnosti			4.000		
231758 - Sklad za podnebne spremembe	2511-11-0005 - Izvajanje upravljavskih nalog	6.000	14.000		22.000	ukrepi na področju ekosistemskih storitev
231758 - Sklad za podnebne spremembe	2560-23-xxxx - Investicije ohranjanja biotske raznovrstnosti			2.000		
231758 - Sklad za podnebne spremembe	2511-11-0005 - Izvajanje upravljavskih nalog	5.000	10.000		18.000	ukrepi na področju krajinskih značilnosti
231758 - Sklad za podnebne spremembe	2560-23-xxxx - Investicije ohranjanje biotske raznovrstnosti			3.000		

Številka in naziv proračunske postavke	ukrep v NRP	Stroški dela v EUR	Materialni stroški v EUR	Investicije v EUR	Skupaj	Namen porabe sredstev
231758 - Sklad za podnebne spremembe	2511-11-0005 - Izvajanje upravljavskih nalog	1.000	5.000		6.000	ohranjanje in obnova ekstenzivnih travišč
Skupaj		22.000	62.300	9.000	93.300	

- Sredstva proračuna RS – ostali viri

V finančni načrt je vključeno izvajanja programa Unesco MaB za TNP, biosferno območje Julijske Alpe. Sredstva programa v višini 18.000 EUR bodo predvidoma zagotovljena na proračunski postavki MVZI 569510 – *Progami Unesco*.

- Sredstva občinskega proračuna

Načrtovano je tudi sodelovanje JZ TNP na vsakoletnem razpisu za izvajanje prireditev v občini Bled. Predviden obseg sredstev, pridobljenih na razpisu, je 1.500 EUR.

5.3.2 Prihodki projektov

V finančnem načrtu 2024 so upoštevani prihodki za izvajanje projektov:

- LIFE Semenska banka (LIFE for Seeds), projekt programa LIFE in
- Fractal (Foster Green InfraStruCture in The Alps), projekt programa Interreg.

Prihodki projektov so ocenjeni glede na načrtovano vrednost stroškov v letu 2024 in opredeljeni po virih financiranja.

Projekt Life Semenska banka je sofinanciran iz sredstev LIFE (75%), del sofinanciranja zagotavlja MNVP (20%), razlika (5%) je lastni delež JZ TNP.

Projekt Fractal je sofinanciran iz sredstev Interreg (75%), razlika (25%) je lastni delež JZ TNP.

Deleže in razliko pri financiranju navedenih projektov JZ TNP zagotavlja iz sredstev proračuna in lastnih prihodkov.

Tabela 16: Pregled prihodkov za kritje stroškov projektov

v EUR

Naloga	Projekt	EU sredstva	Nacionalno financiranje	Proračunski viri (56. člen ZTNP-1)	Nejavni viri	Skupaj
A3.1	Life Semenska banka	80.333	21.422	3.480	1.875	107.110
E2.1	Fractal	43.372	0	14.458		57.830
	Skupaj	145.127		17.938	1.875	164.940

5.3.3 Prihodki iz nejavnih virov za izvajanje javne službe

Prihodke iz nejavnih virov zavod pridobiva na način, da za posredovane storitve ali blago uporabnikom zaračuna. V ta sklop sodijo tudi prihodki od premoženja ter morebitne donacije. V prihodke je vključen tudi znesek zbranih pristojbin iz naslova upravljanja soteskanja na Fratarici in Predelici. Prihodki iz nejavnih virov za leto 2024 so načrtovani z upoštevanjem realizacije predhodnega leta in ocene obsega koriščenja posamezne dejavnosti. V prihodke iz nejavnih virov je vključen tudi prihodek dela na projektu LifeLynx, v katerem je JZ TNP izbran kot zunanji izvajalec. Vključen je še predviden prispevek Alparc za izvedbo aktivnosti »Mladi na vrhu«. Vključeni so tudi prihodki od obresti za likvidna sredstva na podračunu pri UJP.

Tabela 17: Pregled prihodkov iz nejavnih virov

v EUR

	VRSTA PRIHODKA	Realizacija 2022	Ocena (rebalans) 2023	Plan 2024	Indeks plan 24 / real. 22	Indeks plan 24 / ocena real. 23
7130	DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	59.857	64.900	66.600	111	103
	Vstopnine	14.201	12.000	12.000	85	100
	Predavanja, vodenja po razstavi	1.834	1.800	1.800	98	100
	Kotizacije, delavnice	4.280	14.000	700	16	5
	Vodenja	4.021	3.000	3.000	75	100
	Prodaja divjačine	26.324	27.000	27.000	103	100
	Drugi prihodki, izredni prihodki	9.198	7.100	7.100	77	100
	Pristojbine za soteskanje			15.000	-	-
7103	PRIHODKI OD NAJEMNIN, ZAKUPNIN IN DRUGI PRIHODKI OD PREMOŽENJA	72.046	78.650	76.800	107	98
7102	PREJETE OBRESTI	1.873	5.000	3.000	160	60
7141	DRUGI PRIHODKI, KI NE IZHAJAJO IZ IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE	6.885	5.950	4.700	68	79
730	DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	4.572	10.700		-	-
	SKUPAJ	145.234	165.200	151.100	104	91

5.3.4 Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu

Del prihodkov JZ TNP ustvari tudi z opravljanjem dejavnosti na trgu. Prihodke na trgu ustvarja s prodajo blaga in storitev: oddaja prenočitvenih zmogljivosti, prodaja lastnega koledarja, publikacij in ostalih izdelkov, lovni turizem, prihodki od prefakturiranja. Tak način pridobivanja sredstev je dopolnilo k osnovni dejavnosti zavoda in pomemben vir dohodkov za njegovo delovanje.

Tabela 18: Pregled prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu

v EUR

	VRSTA PRIHODKA	Realizacija 2022	Ocena (rebalans) 2023	Plan 2024	Indeks plan 24 / real. 22	Indeks plan 24 / ocena real. 23
7130	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	297.636	222.700	236.400	79	106
	Prodaja koledarja TNP	7.225	5.000	7.000	97	140
	Prodaja publikacij, drugega blaga	56.912	41.000	46.000	81	112
	Parkovni turizem – nočitve po kočah	166.258	103.700	110.400	66	106
	Lovni turizem	64.981	71.000	71.000	109	100
	Drugi prihodki, prefakturiranje	2.260	2.000	2.000	88	100
7102	PREJETE OBRESTI	0	0	0	-	-
	SKUPAJ	297.636	222.700	236.400	79	106

5.4 Načrtovani odhodki

Načrtovani odhodki javnega zavoda Triglavski narodni park v letu 2024 znašajo 3.551.649 EUR. Poraba po vrstah stroškov je naslednja:

- stroški plač s prispevki in drugi izdatki zaposlenim 57%,
- stroški blaga, materiala in storitev 37%,
- amortizacija in finančni odhodki 1%,
- drugi stroški in drugi odhodki 7%.

5.4.1 Odhodki za izvajanje javne službe

- Odhodki javne službe, kriti iz sredstev proračuna RS – MNVP

Stroški dela 1.875.000 EUR vključujejo stroške plač in drugih izdatkov zaposlenih, prispevke delodajalcev in sredstva za premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. V stroške je vključeno tudi izplačilo redne delovne uspešnosti, stroški jubilejnih nagrad in odpravnin.

Načrtovani stroški dela vključujejo predvidene spremembe na področju zaposlovanja v JZ TNP (napredovanja, prenehanja zaposlitev in nove zaposlitve), ki so predstavljene v poglavju Kadrovski načrt. Upoštevani so tudi ukrepi iz Dogovora o uskladitvi plač javnih uslužbencev, ki predvideva uskladitev plačne lestvice s 1.6.2024 za 3,36%, višji zneski minimalne plače in povečanje zneskov premij Kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbence.

Nekateri od javnih uslužbencev sodelujejo tudi pri izvajanju nalog dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu. Zato je sorazmerni del stroškov plač teh uslužbencev vključen v stroške tržne dejavnosti. Poleg tega pa tudi del stroškov plače direktorja in zaposlenih v skupni splošni službi. Upoštevana je tudi prerazporeditev ene uslužbenke na projektno delo.

Materialni stroški 400.000 EUR vključujejo stroške blaga, materiala in storitev za tekoče delovanje zavoda (263.180 EUR), delno pa stroške izvedbe konkretnih nalog, kot so opredeljene v vsebinskem delu programa dela (136.820 EUR).

Večina sredstev za redne materialne stroške bo namenjena kritju stroškov tekočega poslovanja (električna energija, kurivo, gorivo in stroški vzdrževanja službenih vozil, zavarovanje, zunanja pomoč pri vzdrževanju informacijsko-komunikacijskega okolja, pomoč pri čiščenju, tekoče vzdrževanje), izvajanje programskih vsebin pa bo vključevalo kritje stroškov priprave Načrta upravljanja TNP za novo programsko obdobje, upravljanja z LPN, sodelovanja v mednarodnih organizacijah in vzpostavljanja novih povezav, izdaje publikacij, izvajanja aktivnosti Skupnosti šol BOJA, izvedbe foruma zainteresirane javnosti, sejin, izvedbe obvezne revizije, nakupov službene opreme in izobraževanja.

Materialni stroški 11.500 EUR vključujejo stroške komunikacijskih aktivnosti in drugih ukrepov za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst.

Materialni stroški za izvajanje nalog iz 56. člena ZTNP-1 550.000 EUR zajemajo stroške monitoringov, raziskav in analiz, izvajanja ukrepov iz ANUORD, vzdrževanje in nadgradnjo programov za upravljanje internih podatkovnih zbirk, izvedbe ukrepov pomoči in sofinanciranja preko razpisa na področju kmetijstva, priprave publikacij, sodelovanja v Skupnosti šol BOJA, izmenjave dobrih praks na področju ZKTNP, sofinanciranja ukrepov mednarodnih projektov, vzdrževalnih del na Pocarjevi domačiji, priprave prve faza prenove Trentarskega muzeja, vzdrževanja parkovne infrastrukture in dobrin, digitalizacije in vzdrževanja računalniških aplikacij in spletišča www.tnp.si.

Materialni stroški iz PP 231325 Zavarovana območja narave 80.000 EUR so načrtovani v povezavi z umirjanjem prometa, podporo PLS in sofinanciranjem izvajanja javnih prevozov na prometno najbolj obremenjenih območjih TNP za zmanjšanje prometne obremenjenosti v poletnih mesecih.

- Odhodki javne službe, kriti iz sredstev Sklada za podnebne spremembe

Stroški dela 22.000 EUR vključujejo stroške plač in drugih izdatkov enega zaposlenega, ki bodo financirani iz PP Sklada za podnebne spremembe v različnih deležih, v odvisnosti od vrste naloge, ki jo bo zaposleni opravljal.

Materialni stroški 62.300 EUR, nastali pri izvajanju ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti in spodbujanju trajnostne mobilnosti, bodo financirani iz petih razpoložljivih PP Sklada za podnebne spremembe, skladno z nameni porabe sredstev. Podrobnejša opredelitev porabe s finančnim razrezom je v poglavju 2.10.

- Odhodki javne službe, kriti iz ostalih proračunskih virov

Stroški programa Unesco MaB 18.000 EUR bodo nastali v povezavi z aktivnostmi, ki jih v sodelovanju pri programu skupaj izvajajo zavarovana območja narave, predvidoma za izdelavo digitalnih vsebin (podkastov) o slovenskih Unesco Mab območjih.

- Odhodki javne službe, kriti iz sredstev občinskega proračuna

Materialni stroški 1.500 EUR, ki bodo predvidoma financirani iz sredstev razpisa Občine Bled za sofinanciranje prireditve na območju občine, bodo nastali v povezavi z izvedbo dogodkov v Info središču Triglavsko roža na Bledu..

5.4.2 Odhodki projektov

Stroški dela mednarodnih projektov 37.500 EUR vključujejo stroške projektne zaposlitve 25.900 EUR in delne prerazporeditve ene javne uslužbenke na delo na projektu 11.600 EUR (2 uri/dan), za projekt Life Semenska banka.

Materialni stroški mednarodnih projektov 127.440 EUR se nanašajo na projekte v izvajanju: projekt Life Semenska banka (57.830 EUR) in projekt Fractal (69.610 EUR). Najpogostejše kategorije stroškov v okviru projektov so: stroški sanacije erozijskih žarišč za namen renaturacije Natura 2000 habitatnih tipov (material, stroški prevoza, priprave terena), odškodnine za omogočanje uporabe zemljišč za nabiranje semen za semensko banko, stroški izvedbe razstav, stroški izvedbe delavnic in konferenc, stroški priprave publikacij in animiranega filma ter stroški promocijskega materiala.

Stroški amortizacije 2.655 EUR vključujejo amortizacijo osnovnih sredstev, pridobljenih v okviru mednarodnih projektov, za kritje katere je sicer oblikovan vir v deležu prejetega EU oz. nacionalnega financiranja, delno pa nima vira, zato je vključena v stroške poslovnega leta.

5.4.3 Stroški, kriti iz nejavnih virov za izvajanje javne službe

Stroški dela 4.200 EUR zajemajo stroške za opravljene ure dela v povezavi z nalogami na projektu LifeLynx v katerih je JZ TNP izbran kot zunanji izvajalec in nalogami, neposredno zaračunanimi naročnikom.

Materialni stroški 126.592 EUR so v breme prihodkov iz nejavnih virov razporejeni bodisi s tem, da jih je mogoče neposredno pripisati izvajanju določene naloge bodisi z uporabo ključev in sodil. Vrednost tekočih materialnih stroškov je 59.242 EUR. Stroški vezani na konkretno izvedbo nalog znašajo 67.350 EUR, vključujejo pa predvsem stroške upravljanja LPN, priprave publikacij, mednarodnega sodelovanja, stroške izvedbe dogodkov v info središčih, stroške študentskega dela, stroške priprave vsebin za EU projekte. V znesek so vključeni tudi stroški izvedbe programa »Mladi na vrhu«, financirani s strani organizacije Alparc. Dobro tretjino zneska predstavljajo stroški aktivnosti za obeležitev 100-letnice podpisa zakupne pogodbe za ustanovitev Alpskega varstvenega parka (podrobneje v poglavju 2.12). V stroške je vključena tudi poraba sredstev pristojbin za upravljanje soteskanja, namenjena vzpostavitvi in vzdrževanju infrastrukture za izvajanje rekreacijskih dejavnosti na vodotokih.

Stroški amortizacije 10.000 EUR zajemajo stroške amortizacije naložb in osnovnih sredstev, ki so bile v preteklih letih izvedene v okviru lastne dejavnosti ter amortizacije naložb mednarodnih projektov, za kritje katerih je potrebno zagotoviti delni vir.

Finančni odhodki 4.500 EUR vključujejo obresti in stroške bančne garancije za zavarovanje dolga do občine Bled v zvezi z ureditvijo služnostnih pravic na nepremičnini TNP na Bledu.

5.4.4 Stroški tržne dejavnosti

Stroški dela 88.700 EUR vključujejo stroške plač in drugih izdatkov tistih zaposlenih javnih uslužbencev, ki opravijo del ur za izvajanje tržne dejavnosti, delež posrednih stroškov plač direktorja in zaposlenih v skupni splošni službi ter strošek nadomestila za orožje. Stroški dela tržne dejavnosti so načrtovani z upoštevanjem finančnih posledic ukrepov iz Dogovora o uskladitvi plač javnih uslužbencev in drugih povišanj zneskov v povezavi s stroški plač.

Materialni stroški 143.000 EUR so na tržno dejavnost razporejeni na podlagi tega, da jih je možno neposredno pripisati izvajanju tržne dejavnosti oziroma z uporabo ključev in sodil. Vrednost tekočih stroškov znaša 121.960 EUR (stroški povezani z upravljanjem objektov, namenjenih nočitvam gostov (vzdrževanje, pranje, čiščenje, električna energija, ogrevanje, komunalne storitve, zavarovanje), stroški reprezentance, strošek prodanega trgovskega blaga), vrednost stroškov za izvedbo nalog pa 21.040 EUR (stroški upravljanja LPN, študentskega dela, stroške spremljanja medijskih objav in obveščanja javnosti, mednarodnega sodelovanja in službene opreme).

Stroški amortizacije 4.500 EUR vključujejo amortizacijo osnovnih sredstev, ki so bila v preteklih letih kupljena v okviru tržne dejavnosti.

5.5 Poslovni izid

Finančni načrt za leto 2024 predvideva, da bo neto poslovni izid tekočega leta izravnane. Izkazu uspeha sicer izkazuje bruto pozitivni izid, pri čemer načrtovani prihodki presegajo načrtovane odhodke v znesku obračunanega davka od dohodkov pravnih oseb.

V spodnji tabeli je pregled prihodkov in odhodkov po dejavnostih, iz katerega je razvidno tudi oblikovanje končnega poslovnega izida:

- prihodki in odhodki redne dejavnosti javne službe (zap. 1) so izravnani;
- del sredstev za izvajanje nalog iz 56. člena ZTNP-1 (zap. 2) v znesku 17.938 EUR se namenja za kritje odhodkov pri izvajanju mednarodnih projektov. Z vključitvijo projektne porabe v zahtevke (ki so osnova za knjiženje prihodkov) bodo prihodki realizirani v celoti. Razlika med prihodki in odhodki v preglednici nastane, ker so odhodki mednarodnih projektov v celoti evidentirani pod zaporedno 6;
- prihodki ostalih dejavnosti, za katere so vir proračunska sredstva (zap. 3, 4 in 5) so izravnani;
- pri mednarodnih projektih (zap. 6) prihaja do razlike med nastalimi celotnimi stroški in prihodki iz EU sredstev in nacionalnega financiranja. Prikazana razlika 22.468 EUR je v višini lastne udeležbe v projektih, katere kritje je delno zagotovljeno iz sredstev za izvajanje nalog iz 56. člena ZTNP-1 (17.938 EUR), delno pa iz nejavnih virov (4.530 EUR);
- pozitivna razlika med prihodki in odhodki nejavnih virov (zap. 7) v skupnem znesku 5.808 EUR se delno namenja kritju odhodkov projektov (4.530 EUR), iz preostanka pa se ustvarja pozitivni poslovni izid v znesku obračunanega davka od dohodkov pravnih oseb (1.278 EUR);
- pri tržni dejavnosti (zap. 8) so prihodki usklajeni z odhodki.

Načrtovani bruto poslovni izid leta 2024 je presežek prihodkov nad odhodki v znesku 1.278 EUR. Pri obračunu davka od dohodka je upoštevan presežek pridobitnih dejavnosti (nejavni viri in tržna dejavnost, zap. 7 in 8), zato je osnova za obračun davka 5.808 EUR. Z upoštevanjem izračunanega davka (22% od 5.808 EUR) neto poslovni izid leta 2024 izkazuje vrednost 0 EUR.

Tabela 19: Poslovni izid po dejavnostih

v EUR

	VRSTA DEJAVNOSTI	prihodki 2024	odhodki 2024	razlika
1.	JAVNA SLUŽBA - MNVP redna dejavnost	2.286.500	2.286.500	0
1.1.	plače	1.875.000	1.875.000	0
1.2.	materialni stroški	400.000	400.000	0
1.3.	materialni stroški - invazivke	11.500	11.500	0
2.	JAVNA SLUŽBA - MNVP za 56. člen ZTNP-1	550.000	532.062	17.938
3.	JAVNA SLUŽBA - Zavarovana območja narave	80.000	80.000	0
4.	PODNEBNI SKLAD	84.300	84.300	0
4.1.	plače	22.000	22.000	0
4.2.	materialni stroški	62.300	62.300	0
5.	OSTALE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	19.500	19.500	0
6.	MEDNARODNI PROJEKTI	145.127	167.595	-22.468
6.1.	plače	35.625	37.500	-1.875
6.2.	materialni stroški	109.502	127.440	-17.938
6.3.	amortizacija		2.655	-2.655
7.	NEJAVNI VIRI	151.100	145.292	5.808
7.1.	plače		4.200	
7.2.	materialni stroški		126.592	
7.3.	amortizacija		10.000	
7.4.	finančni odhodki		4.500	
8.	TRŽNA DEJAVNOST	236.400	236.400	0
8.1.	plače		88.900	
8.2.	materialni stroški		143.000	
8.3.	amortizacija		4.500	
8.4.	finančni odhodki			
	SKUPAJ	3.552.927	3.551.649	1.278
	Davek od dohodka pravnih oseb			1.278
	NETO PRESEŽEK			0

5.6 Investicijski odhodki

Predvidena vrednost vseh investicij v letu 2024 je 601.908 EUR in zajema vlaganja ter nakupe osnovnih sredstev iz sredstev proračuna, projektne investicije in investicije iz sredstev kupnine od prodaje objekta v Jadranovem ter drugih sredstev.

Proračunska sredstva za investicije 394.000 EUR so zagotovljena so na proračunski postavki 231324 – Triglavski narodni park.

Del teh sredstev v znesku **119.000 EUR** bo namenjen investicijam za **redno delo**, kar zajema:

- nadgradnjo strežniške opreme (diskovni prostor, požarni zid) – 15.000 EUR,
- zamenjavo računalniške opreme za zaposlene (4 delovne postaje) – 6.000 EUR,
- zamenjavo dveh službenih vozil z vozili na 4-kolesni pogon – 50.000 EUR,
- vgradnjo potopnega stebrička na dovozu k Informacijskemu centru Bohinj – 8.000 EUR,
- sanacijo temeljev in verande male kočice Krstenica – 7.000 EUR,
- sanacijo ostrešja kočice Planinka – 33.000 EUR.

Drugi del proračunskih sredstev v znesku **275.000 EUR** pa bo namenjen investicijski porabi za **izvajanje nalog iz 56. člena ZTNP-1**. Vsebinski prikaz porabe je prikazan v poglavju 2.8 (naloge v preglednici, ki imajo v stolpcu »stroški (M)/investicije (I)« oznako I), izvedba pa zajema:

- nakup opreme za monitoring (spektivi, dvogledi, kamere) – 12.000 EUR,
- nakup števecov za spremljanje obiska – 8.000 EUR,
- nakup opreme za zaščito pašnih živali in spremljanje stanja velikih zveri (kamere, optična oprema, alarmi) – 10.000 EUR,
- nakup hladilne skrinje za hrambo vzorcev monitoringa velikih zveri – 500 EUR,
- odkupe naravovarstveno pomembnih zemljišč – 150.000 EUR,
- investicijska dela za prestrukturiranje Centra TNP Bohinj v Center Biosfernega območja Julijske Alpe – 62.500 EUR,
- nakup orodja in pripomočkov za vzdrževanje parkovne infrastrukture in dobrin – 5.000 EUR,
- izvedba protiprašne zaščite in utrditev terena za ureditev dostopa za osebe s posebnimi potrebami do Šupce in spomenika Juliusa Kugyja – 27.000 EUR.

Proračunska sredstva za investicije 9.000 EUR iz proračunskih postavk 231758 - Sklad za podnebne spremembe vključujejo investicije v:

- računalniško programsko in strojno opremo za zbiranje, urejanje podatkov in analizo stanja habitatnih tipov mokrišč – 4.000 EUR,
- računalniško programsko in strojno opremo za evidentiranje in analiziranje ekosistemskih storitev na območju narodnega parka – 2.000 EUR,
- računalniško programsko in strojno opremo za terensko preverjanje stanja krajinskih značilnosti – 3.000 EUR.

Sredstva za investicije iz projektov 41.908 EUR vključujejo:

- nakup električnega pastirja za varstvo travniških habitatnih tipov iz projekta Life Semenska banka – 3.120 EUR (financiranje delno zagotovljeno iz lastnih sredstev JZ TNP),
- investicijska dela za prestrukturiranje Centra TNP Bohinj v Center Biosfernega območja Julijske Alpe iz projekta EKO regija BOJA – 28.788 EUR (izvedba v povezavi z investicijsko porabo sredstev za izvajanje nalog iz 56. člena ZTNP-1),
- nakup opreme in elementov zunanje ureditve info centrov na Bledu in v Bohinju iz projekta Fractal. – 10.000 EUR (financiranje delno zagotovljeno iz lastnih sredstev JZ TNP).

Sanacija in obnova kočice Mežakla po požaru, katere ocenjena vrednost znaša **5.000 EUR**, bo izvedena s sredstvi **odškodninske odgovornosti**.

Od celotne vrednosti kupnine od prodaje objekta Jadranovo, ki znaša 383.333,33 EUR, bo v letu 2024 del sredstev v višini **152.000 EUR** namenjenih za izvedbo gradbeno obrtniških del na upravi Bled,

skladno s popisi del, pripravljenimi v letu 2022, prvenstveno sanaciji strehe. Preostanek sredstev kupnine bo namenjen za investicije v objekte v lasti JZ TNP, ki bodo realizirane v naslednjih letih.

Tabela 20: Pregled investicijskih izdatkov

v EUR

VIRI FINANCIRANJA	VRSTA INVESTICIJE	DEJAVNOST / PROJEKT					
		redna dejavnost javne službe	naloge 56. člena ZTNP-1	prilagajanje podnebnim spremembam	projektne aktivnosti	lastna dejavnost	SKUPAJ
MNVP PP 231324 - Triglavski narodni park (redne naloge)	strežniška infrastruktura, računalniška oprema, službeno vozilo 2x, potopni strebriček IC Bohinj, gradbeno obrtniška dela kočja Krstenica, sanacija ostrejšja kočja Planinka	119.000					119.000
MNVP PP 231324 - Triglavski narodni park (naloge 56. člena ZTNP-1)	oprema za monitoring, števci obiska, opreme za zaščito pašnih živali in spremljanje stanja velikih zveri, hladilna skrinja za hrambo vzorcev, odkupi zemjišč, investicija v prestrukturiranje info centra v Bohinju, orodje in pripomočki za vzdrževanje, protiprašna zaščita in utrditev Šupca in spomenik Kugy		275.000				275.000
MNVP PP 231758 - Podnebni sklad	računalniška programska in strojna oprema			9.000			9.000
Projekt Life Semenska banka	električni pastir				2.964	156	3.120
Projekt EKO regija BOJA	investicija v prestrukturiranje info centra v Bohinju				28.788		28.788
Projekt Fractal	oprema in elementi zunanje ureditve IC Bled in Bohinj				7.500	2.500	10.000
Kupnina od prodaje objekta Jadranovo	gradbeno obrtniška dela uprava Bled					152.000	152.000
Odškodnina	sanacija kočja Mežakla					5.000	5.000
SKUPAJ		119.000	275.000	9.000	39.252	159.656	601.908

5.7 Bilanca stanja

Predračunska bilanca stanja zajema predvidene spremembe stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev, ki bodo rezultat izvedenih aktivnosti v letu 2024. Njen prikaz je v Tabeli 27.

Stanje neopredmetenih sredstev (00) se v letu 2024 ne spreminja. Povečanja na kontih nepremičnin (02) izhajajo iz naslova izvedbe nakupov zemljišč iz sredstev za izvajanje nalog 56. člena ZTNP-1 ter investicij v nepremičnine, katerih vrednost se povečuje za zneske opravljenih gradbeno obrtniških del. Na kontih opredmetenih osnovnih sredstev (04) nastajajo povečanja zaradi nabav opreme in drugih osnovnih sredstev iz proračunskih in projektnih virov. Ker gre za investicije z zagotovljenim virom, se njihova realizacija odraža tudi na pasivni strani bilance na kontih obveznosti za opredmetena osnovna sredstva (980). Konti popravkov vrednosti (01, 03, 05) so povečani za ocenjeno amortizacijo. Vrednost amortizacije, za katero so zagotovljeni viri za njeno kritje, zmanjšuje stanja ustreznih kontov lastnih virov in dolgoročnih obveznosti (92, 980).

Kratkoročna sredstva vključujejo denarna sredstva v blagajni (10) in sredstva na računih (11) ter kratkoročne terjatve. Stanje dobroimetja na podračunu JZ TNP se v primerjavi s predhodnim letom zmanjšuje zaradi porabe sredstev kupnine od objekta Jadranovo in porabe prejetega predujma za projekt LIFE Semenska banka. Stanje terjatev do kupcev (12) ostaja primerljivo s stanjem ob koncu predhodnega leta oz. se nekoliko zmanjšuje. Večji del stanja kontov terjatev do uporabnikov enotnega kontnega načrta (14) so terjatve za plačilo zahtevkov za plače in materialne stroške iz proračuna. Stanja drugih kratkoročnih terjatev (17) se v primerjavi s preteklim letom zmanjšuje, saj je po zaključku projekta VrH Julijcev konti terjatev ne izkazujejo več zahtevkov projekta, pač pa zgolj vrednost rednih terjatev iz poslovanja (refundacije, DDV). Stanje aktivnih časovnih razmejitev (19) za vnaprej vračunane prihodke se prav tako zmanjšuje, saj so zneski preteklih let vključevali nezaračunane prihodke projekta VrH Julijcev, za katere še niso bili izdani zahtevki, stanje leta 2024 pa vključuje zahtevke za materialne proračunske stroške, ki bodo izdani v prihodnjem letu za preteklo leto.

Na kontih zalog (36) se izkazujejo zaloge trgovskega blaga (publikacije, spominki, drugi prodajni artikli), ki so namenjene prodaji v info središčih. Stanje zalog se bistveno ne spreminja v primerjavi s preteklimi leti, saj se večina trgovskega blaga vodi preko komisijske prodaje, ki se spremlja izvenbilančno.

Zmanjšanje vrednosti v bilanci stanja na kontih kratkoročnih obveznosti za prejete predujme (20) nastaja zaradi porabe predujma projekta Life semenska banka. Konti kratkoročnih obveznosti vključujejo obveznosti zavoda iz tekočega poslovanja: do zaposlenih (21) za plačilo plač zadnjega meseca, obveznosti do dobaviteljev (22), druge obveznosti iz poslovanja (23) za plačilo prispevkov iz plač in DDV ter obveznosti do dobaviteljev proračunskih uporabnikov (24). Stanje obveznosti iz naslova plač je v primerjavi z preteklim letom višje, zaradi višjih stroškov plač in vključitve stroškov redne delovne uspešnosti v zadnji zahtevek leta. Stanje obveznosti do dobaviteljev je primerljivo s preteklim letom, vključuje obveznosti z datumom zapadlosti v prihodnjem letu. Največje je zmanjšanje obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta, na katerih so bili v preteklih letih knjižene obveznosti iz naslova izvedenih aktivnosti tik ob koncu leta, ki so zapadle v plačilo v prihodnjem letu.

Stanje dolgoročnih pasivnih razmejitev (92) se je v letu 2023 zmanjšala porabo sredstev SKZG za izdelavo projektne dokumentacije in izvedbo investicijskih del v upravni stavbi in vključuje vrednost bodočih zneskov amortizacije, ki se knjiži v njihovo breme. Na kontih lastnih virov in dolgoročnih

obveznosti se odraža zmanjšanje obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnova sredstva (980) za obračunano amortizacijo teh sredstev. Hkrati pa se njihovo stanje povečuje za vrednost investicij, financiranih iz proračunskih in projektnih sredstev.

Poleg Bilance stanja so obvezni predračunski računovodski izkazi prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov predstavljeni v tabelah, ki so v prilogi (Tabele 23 - 26). JZ TNP nima finančnih terjatev ali naložb, zato je tabela *Predračunski izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov* prazna in je ni v prilogi.

PRILOGE:

Tabela 21: Načrt stroškov dela

Tabela 22: Pregled izdatkov po virih financiranja

Tabela 23: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta

Tabela 24: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Tabela 25: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

Tabela 26: Predračunski izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

Tabela 27: Predračunska bilanca stanja

Tabela 28: Načrt investicij

Tabela 29: Načrtovanje ukrepov iz PUN

Tabela 30: Izvajanje ukrepov iz Resolucije o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020-2030 (ResNPVO20-30) z nalogam

Tabela 21: Načrt stroškov dela

Načrtovani stroški dela	SKUPAJ 2024	Sredstva MNVP 2024	Drugi viri sredstev	Skupaj sredstva 2024	Dejavnost na trgu 2024	Delež MNVP v %
	1	2	3	4=2+3	5	
a) plače in dodatki	1.504.999	1.390.583	46.931	1.437.514	67.485	92%
od tega dodatki za delo v posebnih pogojih	46.158	42.637	0	42.637	3.521	92%
b) regres za letni dopust	74.516	71.904	2.612	74.516	0	96%
c) povračila in nadomestila	119.799	105.651	4.139	109.790	10.009	88%
d) sredstva za delovno uspešnost	26.887	26.216	671	26.887	0	-
e) sredstva za nadurno delo	0	0	0	0	0	-
f) drugi izdatki (odpravnine, solidarnost itd.)	29.620	28.895	725	29.620	0	98%
SKUPAJ 1. (a+b+c+d+e+f)	1.755.821	1.623.249	55.078	1.678.327	77.494	92%
g) Skupaj bruto plače (a+d+e)	1.531.886	1.416.799	47.602	1.464.401	67.485	92%
h) Skupaj drugi prejemki (b+c+f)	223.935	206.450	7.476	213.926	10.009	92%
i) Skupaj prispevki, davek, premije pokojninskega zavarovanja (j+k)	271.779	251.751	8.622	260.373	11.406	93%
SKUPAJ 2. (g+h+i)	2.027.600	1.875.000	63.700	1.938.700	88.900	92%
j) prispevki	242.129	223.067	7.656	230.723	11.406	92%
k) premije pokojninskega zavarovanja	29.650	28.684	966	29.650	0	97%
struktura virov financiranja stroškov dela v %	100%	92%	3%	96%	4%	

Tabela 22: Pregled izdatkov po virih financiranja

(v EUR)

		VIRI FINANCIRANJA									SKUPAJ
		SREDSTVA DRŽAVNEGA PRORAČUNA (MVNP) ¹⁾	SREDSTVA DRŽAVNEGA PRORAČUNA (MVNP) ZA IZVAJANJE 56. ČLENA ZTNP-1 ²⁾	SREDSTVA DRŽAVNEGA PRORAČUNA (MVNP) ZAVAROVANA OBMOČJA NARAVE ³⁾	SREDSTVA PODNEBNEGA SKLADA ⁴⁾	SREDSTVA DRŽAVNEGA PRORAČUNA (ostala ministrstva) ⁵⁾	SREDSTVA OBČINSKEGA PRORAČUNA ⁶⁾	DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE ⁷⁾	SREDSTVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU ⁸⁾	PROJEKTNA SREDSTVA ⁹⁾	
VRSTA ODHODKA OZ. IZDATKA	a. PLAČE IN DRUGI ODHODKI ZAPOSLENIH SKUPAJ S PRISPEVKI IN DAVKI	1.875.000			22.000			6.075	88.900	35.625	2.027.600
	b. ODHODKI ZA BLAGO IN STORITVE	411.500	550.000	80.000	62.300	18.000	1.500	126.592	143.000	109.502	1.502.394
	c. AMORTIZACIJA							12.655	4.500		17.155
	d. FINANČNI ODHODKI							4.500			4.500
	e. KRITJE DAVKA OD DOHODKA							1.278			1.278
	f. INVESTICIJSKI IZDATKI	119.000	275.000		9.000			157.000		41.908	601.908
	SKUPAJ	2.405.500	825.000	80.000	93.300	18.000	1.500	308.100	236.400	187.035	4.154.835

Opomba: V tabeli so navedene vrednosti porabe sredstev glede na pripadajoče vire financiranja. Predvideno financiranje vključuje sredstva za kritje odhodkov in davka od dohoka pravnih oseb 3.552.927 EUR (zaporedne a., b., c., d. in e.) in sredstva za kritje investicijskih izdatkov 601.908 EUR (zaporedna f.)

- 1) Sredstva za redno dejavnost javne službe ohranjanja narave za kritje tekočih stroškov in investicij, zagotovljena na proračunski postavki 231324 - Triglavski narodni park, vključno s sredstvi za izvajanje aktivnosti in ukrepov za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst
- 2) Sredstva, namenjena izvedbi nalog iz 56. člena ZTNP-1, za kritje materialnih stroškov in investicij, zagotovljena na proračunski postavki 231324 - Triglavski narodni park
- 3) Sredstva za sofinanciranje za ukrepe umirjanja prometa na območju TNP, zagotovljena na proračunski postavki 231325 - Zavarovana območja narave
- 4) Sredstva za izvajanje ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov v okviru prilagajanja na podnebne spremembe, zagotovljena na proračunskih postavkah 231758 - Sklad za podnebne spremembe
- 5) Sredstva za izvajanje programa Unesco MAB za TNP, biosfero območje Julijske Alpe - proračunska postavka MVZI 569510 - Programi Unesco
- 6) Sredstva pridobljena na razpisu za sofinanciranje prireditev v občini Bled
- 7) Sredstva pridobljena iz neproračunskih virov, v primerih, ko za posredovane storitve ali blago JZ TNP uporabnikom zaračuna (npr. predavanja, vodenja, prodaja divjačine, najemnine, projektne naloge), sredstva iz pristojbin za soteskanje, sredstva Alparc (akcija Mladi na vrhu), sredstva kupnine od prodaje objekta Jadrano v sredstva odškodnine za sanacijo kočje Mežakla po požaru
- 8) Sredstva, pridobljena s prodajo blaga in storitev na trgu (oddaja prenočitvenih zmogljivosti, prodaja lovskih storitev, prodaja koledarja, publikacij, drugih prodajnih artiklov, prihodki prefakturiranja)
- 9) Sredstva za izvajanje mednarodnih projektov: sredstva LIFE za projekt Life Semenska banka 82.673 EUR, sredstva MNVP za sofinanciranje projekta Life Semenska banka 22.046 EUR, sredstva sklada EKS RP za projekt Vzpostavitev pogojev za EKO regijo BOJA v znesku 28.788 EUR, sredstva Interreg Alpine Space za projekt Fractal v znesku 50.872 EUR in lastna sredstva zagotovljena za delež financiranja projektne investicij 2.656 EUR

Tabela 23: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta

(v EUR)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	Oznaka za AOP	Realizacija 2022	Ocena (rebalans) 2023	Plan 2024	Indeks plan 24 / real. 22	Indeks plan 24 / ocena real. 23
1	2	3	4	5	6	7	8
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	860	3.084.326	3.483.285	3.547.927	115	102
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	2.988.933	3.407.285	3.464.927	116	102
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862				-	-
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863				-	-
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	95.393	76.000	83.000	87	109
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	1.873	5.000	3.000	160	60
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	5.085	12.700	2.000	39	16
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	867	0	0	0	-	-
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868				-	-
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869				-	-
	D) CELOTNI PRIHODKI	870	3.091.284	3.500.985	3.552.927	115	101
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	871	1.105.225	1.260.382	1.245.435	113	99
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	43.981	38.000	39.500	90	104
460	STROŠKI MATERIALA	873	196.703	183.632	214.774	109	117
461	STROŠKI STORITEV	874	864.541	1.038.750	991.161	115	95
	F) STROŠKI DELA	875	1.775.158	1.960.700	2.027.600	114	103
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	1.326.265	1.493.881	1.531.886	116	103
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	217.406	237.334	242.129	111	102
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	231.487	229.485	253.585	110	111
462	G) AMORTIZACIJA	879	21.279	19.530	17.155	81	88
463	H) DOLGOROČNE REZERVACIJE	880				-	-
del 465	J) DRUGI STROŠKI	881	169.682	111.442	237.927	140	213
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	3.084	4.700	4.500	146	96
468	L) DRUGI ODHODKI	883	15.341	132.250	19.032	124	14
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	884				-	-
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885				-	-
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886				-	-
	N) CELOTNI ODHODKI	887	3.089.769	3.489.004	3.551.649	115	102
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV	888	1.515	11.981	1.278	84	11
	P) PRESEŽEK ODHODKOV	889				-	-
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	20.571	5.759	1.278	6	22
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	891		6.222	0	-	-
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	892	19.056			-	-
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893				-	-
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	57	60	59	104	98
	Število mesecev poslovanja	895	12	12	12	100	100

Tabela 24: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

(v EUR)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662+663+664)	660	3.313.527	234.400
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	3.283.527	181.400
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662		
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663		
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	30.000	53.000
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	3.000	
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	0	2.000
	Č) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667		
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668		
del 764	DRUGI PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669		
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	3.316.527	236.400
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	1.103.905	141.530
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672		39.500
460	STROŠKI MATERIALA	673	178.300	36.474
461	STROŠKI STORITEV	674	925.605	65.556
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	1.938.700	88.900
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	1.464.401	67.485
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	230.723	11.406
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	243.576	10.009
462	G) AMORTIZACIJA	679	12.655	4.500
463	H) REZERVACIJE	680		
465	J) DRUGI STROŠKI	681	236.457	1.470
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	4.500	
468	L) DRUGI ODHODKI	683	19.032	
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+667)	684		
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685		
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686		
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	3.315.249	236.400
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	1.278	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689		
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	1.278	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	691	0	0
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	692		
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693		

Tabela 25: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

(v EUR)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	Oznaka za AOP	Realizacija 2022	Ocena (rebalans) 2023	Plan 2024	Indeks plan 24 / real. 22	Indeks plan 24 / ocena real. 23
1	2	3	4	5	6	7	8
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	4.175.804	4.075.555	3.895.460	93	96
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	3.841.988	3.852.855	3.659.060	95	95
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	2.998.890	3.366.698	3.474.172	116	103
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	2.990.557	3.365.203	3.421.800	114	102
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	2.495.517	2.736.287	3.018.800	121	110
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	495.040	628.916	403.000	81	64
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	1.637	1.495	1.500	92	100
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	1.637	1.495	1.500	92	100
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409				-	-
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410				-	-
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja tekočo porabo	411				-	-
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412				-	-
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	0	0	0	-	-
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414				-	-
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415				-	-
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416				-	-
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417				-	-
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418				-	-
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	6.696	0	50.872	760	-
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (421+422+423+424+425+426+427+428+429+430)	420	843.098	486.157	184.888	22	38
del 7102	Prejete obresti	422	872		3.000	344	-
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423				-	-
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	487	70.977	78.650	80.050	113	102
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	6.148	75.850	73.050	1.188	96
72	Kapitalski prihodki	425	414.264			-	-
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	8.000	10.700		-	-
731	Prejete donacije iz tujine	427				-	-
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428				-	-
782	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih skladov	488	2.158	50.575	28.788	1.334	57
783	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz Kohezijskega sklada	489	340.679	255.432		-	-
784	Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU	490				-	-
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429				-	-

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	Oznaka za AOP	Realizacija 2022	Ocena (rebalans) 2023	Plan 2024	Indeks plan 24 / real. 22	Indeks plan 24 / ocena real. 23
1	2	3	4	5	6	7	8
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	430		14.950		-	-
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433+434+435+436)	431	333.816	222.700	236.400	71	106
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	333.816	222.700	236.400	71	106
del 7102	Prejete obresti	433	0	0	0	-	-
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	3.865.492	4.280.824	4.136.401	107	97
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+466+467+468+469+470)	438	3.657.250	4.062.424	3.904.501	107	96
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	1.446.612	1.628.916	1.678.327	116	103
del 4000	Plače in dodatki	440	1.245.479	1.410.106	1.437.514	115	102
del 4001	Regres za letni dopust	441	79.929	71.299	74.516	93	105
del 4002	Povračila in nadomestila	442	89.045	113.895	109.790	123	96
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	24.028	25.842	26.887	112	104
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444				-	-
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445				-	-
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	8.131	7.774	29.620	364	381
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	231.919	254.671	260.373	112	102
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	111.746	124.999	126.825	113	101
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	91.755	100.141	101.604	111	101
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	1.089	847	860	79	101
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	1.292	1.412	1.433	111	101
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja na podlagi ZKDPZJU	452	26.037	27.271	29.651	114	109
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	1.100.366	1.364.374	1.359.394	124	100
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	114.861	114.799	132.804	116	116
del 4021	Posebni material in storitve	455	12.920	16.130	27.420	212	170
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	102.367	104.290	113.033	110	108
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	84.573	162.631	105.165	124	65
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	26.755	26.175	28.077	105	107
Del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	185.044	208.250	238.945	129	115
Del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	20.357	23.997	29.443	145	123
Del 4027	Kazni in odškodnine	461	20.671	132.250	19.032	92	14
Del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0	0	-	-
Del 4029	Drugi operativni odhodki	463	532.818	575.852	665.475	125	116
403	D. Plačila domačih obresti	464	2.701	4.700	4.500	167	96
404	E. Plačila tujih obresti	465				-	-
410	F. Subvencije	466				-	-

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	Oznaka za AOP	Realizacija 2022	Ocena (rebalans) 2023	Plan 2024	Indeks plan 24 / real. 22	Indeks plan 24 / ocena real. 23
1	2	3	4	5	6	7	8
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467				-	-
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468				-	-
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469				-	-
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	470	875.652	809.763	601.908	69	74
4200	Nakup zgradb in prostorov	471				-	-
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	82.185	338.916	50.000	61	15
4202	Nakup opreme	473	193.102	33.750	57.500	30	170
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	60.597	21.120	-	35
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	153.374	272.000	323.288	211	119
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476				-	-
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	446.991	104.500	150.000	34	144
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478				-	-
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479				-	-
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480				-	-
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	208.242	218.400	231.900	111	106
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	69.270	68.566	77.494	112	113
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	9.307	10.134	11.406	123	113
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	129.665	139.700	143.000	110	102
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	310.312			-	-
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486		205.269	240.941	-	117

Tabela 26: Predračunski izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

(v EUR)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	Oznaka za AOP	Realizacija 2022	Ocena (rebalans) 2023	Plan 2024	Indeks plan 24 / real. 22	Indeks plan 24 / ocena real. 23
1	2	3	4	5	6	7	8
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	550	0	0	0	-	-
500	Domače zadolževanje (552+553+554+555+556+557+558)	551	0	0	0	-	-
5001	Najeti krediti pri poslovnih bankah	552				-	-
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553				-	-
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554				-	-
del 5003	Najeti krediti pri proračunu lokalnih skupnosti	555				-	-
del 5003	Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja	556				-	-
del 5003	Najeti krediti pri drugih javnih skladih	557				-	-
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558				-	-
501	Zadolževanje v tujini	559				-	-
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	560	0	0	0	-	-
550	Odplačila domačega dolga (562+563+564+565+ 566+567+568)	561	0	0	0	-	-
5501	Odplačila dolga poslovnim bankam	562				-	-
5502	Odplačila dolga drugim finančnim institucijam	563				-	-
del 5503	Odplačila dolga državnemu proračunu	564				-	-
del 5503	Odplačila dolga proračunom lokalnih skupnosti	565				-	-
del 5503	Odplačila dolga skladom socialnega zavarovanja	566				-	-
del 5503	Odplačila dolga drugim javnim skladom	567				-	-
del 5503	Odplačila dolga drugim domačim kreditodajalcem	568				-	-
551	Odplačila dolga v tujino	569				-	-
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	570				-	-
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	571	0	0	0	-	-
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	572	310.312			-	-
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	573		205.269	240.941	-	117

Tabela 27: Predračunska bilanca stanja

(v EUR)

ČLENITEV SKUPIN KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Realizacija 2022	Ocena (rebalans) 2023	Plan 2024	Indeks plan 24 / real. 22	Indeks plan 24 / ocena real. 23
1	2	3	4	5	6	7	8
	SREDSTVA						
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA V UPRAVLJANJU	001	6.688.975	7.235.571	7.574.312	113	105
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	224.642	224.642	224.642	100	100
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	66.140	67.825	69.510	105	102
02	NEPREMIČNINE	004	9.273.632	9.650.132	10.096.420	109	105
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	3.684.536	3.884.381	4.084.226	111	105
04	DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	2.970.724	3.403.987	3.559.607	120	105
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	2.029.347	2.090.984	2.152.621	106	103
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008				-	-
07	DOLOGROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009				-	-
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010				-	-
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011				-	-
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	012	1.309.049	1.258.054	696.365	53	55
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	3.360	3.035	2.731	81	90
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	674.474	622.796	357.994	53	57
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	79.637	77.837	76.237	96	98
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	393	393	393	100	100
14	TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	140.927	172.356	181.923	129	106
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0	0	-	-
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0	0	-	-
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	16.920	26.629	13.966	83	52
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0	0	-	-
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	393.338	355.008	63.121	16	18
3	C) ZALOGE	023	17.824	14.799	13.319	75	90
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024				-	-
31	ZALOGE MATERIALA	025				-	-
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026				-	-
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027				-	-
34	PROIZVODI	028				-	-
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029				-	-
36	ZALOGE BLAGA	030	17.824	14.799	13.319	75	90
37	DRUGE ZALOGE	031				-	-
	I. AKTIVA SKUPAJ	032	8.015.848	8.508.424	8.283.996	103	97
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILAČNE EVIDENCE	033				-	-
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV						
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	034	1.037.361	966.049	555.010	54	57
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	91.214	10.664	2.943	3	28
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	145.441	173.504	181.858	125	105
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	184.146	174.165	178.907	97	103
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	77.902	81.268	58.481	75	72
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	525.460	519.431	130.546	25	25
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0	0	-	-
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041				-	-
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042				-	-
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	13.198	7.017	2.275	17	32
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	044	6.978.487	7.542.375	7.728.986	111	102
90	SPLOŠNI SKLAD	045				-	-
91	REZERVNI SKLAD	046				-	-
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	12.852	2.465	2.335	18	95
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048				-	-

ČLENITEV SKUPIN KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Realizacija 2022	Ocena (rebalans) 2023	Plan 2024	Indeks plan 24 / real. 22	Indeks plan 24 / ocena real. 23
1	2	3	4	5	6	7	8
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049				-	-
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREMETENA STREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050				-	-
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051				-	-
9413	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052				-	-
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053				-	-
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0	0	-	-
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0	0	-	-
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	6.984.691	7.539.910	7.726.651	111	102
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057				-	-
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058		6.222		-	-
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	19.056	6.222		-	-
	I. PASIVA SKUPAJ	060	8.015.848	8.508.424	8.283.996	103	97
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061				-	-

Tabela 28: Načrt investicij

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Nadgradnja strežniške infrastrukture</i>						
državni proračun	47.176	17.176	5.000	15.000	5.000	5.000
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri	0					
Skupaj:	47.176	17.176	5.000	15.000	5.000	5.000

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Računalniška oprema (4 postaje ali posamezni elementi)</i>						
državni proračun	58.400	5.400	7.000	6.000	20.000	20.000
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri	0					
Skupaj:	58.400	5.400	7.000	6.000	20.000	20.000

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Službeno vozilo 2x</i>						
državni proračun	205.500	47.500	18.000	50.000	45.000	45.000
občinski proračun	0					
lastna sredstva (presežek)	1.349	1.349				
ostali viri	0					
Skupaj:	206.849	48.849	18.000	50.000	45.000	45.000

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Gradbeno obrtniška dela (potopni stebriček IC Bohinj, koča Krstenica, koča Planinka)</i>						
državni proračun	300.000		27.000	48.000	150.000	75.000
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri	0					
Skupaj:	300.000	0	27.000	48.000	150.000	75.000

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Oprema za monitoring (spektivi, dvogledi, kamere)</i>						
državni proračun	36.535	12.535	12.000	12.000		
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri	0					
Skupaj:	36.535	12.535	12.000	12.000	0	0

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Oprema za spremljanje obiska (števcji)</i>						
državni proračun	113.559	55.559	30.000	8.000	10.000	10.000
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri	0					
Skupaj:	113.559	55.559	30.000	8.000	10.000	10.000

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Oprema za zaščito pašnih živali in spremljanje prisotnosti velikih zveri (kamere, optična oprema, alarmi)</i>						
državni proračun	30.000			10.000	10.000	10.000
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri	0					
Skupaj:	30.000	0	0	10.000	10.000	10.000

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Hladilna skrinja za hrambo vzorcev monitoringa velikih zveri</i>						
državni proračun	500			500		
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri	0					
Skupaj:	500	0	0	500	0	0

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Nakupi zemljišč</i>						
državni proračun	813.500	259.000	104.500	150.000	150.000	150.000
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri	0					
Skupaj:	813.500	259.000	104.500	150.000	150.000	150.000

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Investicijska dela za prestrukturiranje Centra TNP Bohinj v center BOJA</i>						
državni proračun	173.758	41.258	70.000	62.500		
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri	0					
Skupaj:	173.758	41.258	70.000	62.500	0	0

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Orodje in pripomočki za vzdrževanje parkovne infrastrukture in dobrin</i>						
državni proračun	13.600		2.600	5.000	3.000	3.000
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri	0					
Skupaj:	13.600	0	2.600	5.000	3.000	3.000

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Izvedba protiprašne zaščite in utrditve za ureditev dostopa za osebe s posebnimi potrebami do Šupce in spomenika Juliusa Kugyja</i>						
državni proračun	27.000			27.000		
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri	0					
Skupaj:	27.000	0	0	27.000	0	0

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Strojna in programska računalniška oprema</i>						
državni proračun	20.286	6.286	5.000	9.000		
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri	0					
Skupaj:	20.286	6.286	5.000	9.000	0	0

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Električna ograja za potrebe varstva travniških habitatnih tipov</i>						
državni proračun	0					
občinski proračun	0					
lastna sredstva	156			156		
ostali viri - sredstva projekta Life Semenska banka	2.964			2.964		
Skupaj:	3.120	0	0	3.120	0	0

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Investicijska dela za prestrukturiranje Centra TNP Bohinj v center BOJA</i>						
državni proračun	0					
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri - sredstva projekta EKO regija BO JA	28.788			28.788		
Skupaj:	28.788	0	0	28.788	0	0

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Oprema in elementi zunanje ureditve info centrov na Bledu in v Bohinju</i>						
državni proračun	0					
občinski proračun	0					
lastna sredstva	2.500			2.500		
ostali viri - sredstva projekta Fractal	7.500			7.500		
Skupaj:	10.000	0	0	10.000	0	0

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Sanacija strehe uprava Bled</i>						
državni proračun	0					
občinski proračun	0					
lastna sredstva (presežek)	0					
kupnina Jadranovo	152.000			152.000		
Skupaj:	152.000	0	0	152.000	0	0

Naziv investicije:	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2023	2024	2025	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
<i>Sanacija kočje Mežakla po požaru</i>						
državni proračun	0					
občinski proračun	0					
lastna sredstva (presežek)	0					
	5.000			5.000		
Skupaj:	5.000	0	0	5.000	0	0

Vse investicije skupaj	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	2022	2023	2024	naslednja leta
Viri financiranja:	1 do 5	1	2	3	4	5
državni proračun	1.839.814	444.714	281.100	403.000	393.000	318.000
občinski proračun	0	0	0	0	0	0
lastna sredstva	0	0	0	2.656	0	0
ostali viri - sredstva projekta Life Semenska banka	2.964	0	0	2.964	0	0
ostali viri - sredstva projekta EKO regija BO JA	28.788	0	0	28.788	0	0
ostali viri - sredstva projekta Fractal	7.500	0	0	7.500	0	0
kupnina Jadranovo	152.000	0	0	152.000	0	0
ostali viri - odškodnina	5.000	0	0	5.000	0	0
Skupaj:	2.036.066	444.714	281.100	601.908	393.000	318.000

Tabela 29: Načrtovanje ukrepov iz PUN

1. Načrtovanje in poročanje nadzora iz PUN

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Načrtovan nadzor v programu dela (navesti načrtovano število nadzorov in načrtovano število lokacij)	Obdobje izvedbe	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)	Izvedba nadzora
Julijci	belka	se obnovi na	mirne cone	izvajati neposredni nadzor	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A11.1 REDNO DELO: nadzor v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov JZ TNP na mirnih območjih za belko, uveljavljenih v projektu VrH Julijcev (4); število lokacij: 4 število dni nadzora: 15	VI-X	60	1.137,61 €	2.096,02 €	69,19 €	NNS
Julijci	divji petelin	se obnovi na	brez fotografiranja na rastiščih	izvajati neposredni nadzor	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A11.1 REDNO DELO: nadzor v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov JZ TNP na mirnih območjih za divjega petelina na Pokljuki (9), Vitrancu (1); število lokacij: 10 število dni nadzora: 25	IV-X	110	2.085,62 €	2.426,04 €	126,85 €	NNS
Julijci	divji petelin	izboljša se	usmerjena rekreacija in turistični obisk	izvajati neposredni nadzor	prednostno Vitranc, Mesnovec in Klek	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A11.1 REDNO DELO: nadzor v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov JZ TNP na mirnih območjih za divjega petelina na Pokljuki (2), Vitrancu (1); število lokacij: 3 število dni nadzora: 25	IV-X	80	1.516,81 €	528,03 €	92,26 €	prostovoljni nadzorniki, zainteresirani posamezniki
Julijci	planinski orel	se obnovi na	brez fotografiranja na gnezdu	izvajati neposredni nadzor	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A11.1 REDNO DELO: preventivni usmerjeni nadzor v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov JZ TNP nad spoštovanjem pravil ravnanj na mirnih območjih za planinskega orla, določenih z NU TNP 2016-2025 število lokacij: 4 število dni nadzora: 10	VI-IX	150	2.844,02 €	990,06 €	172,98 €	NNS
Julijci	ruševca	se obnovi na	brez fotografiranja na rastiščih	izvajati neposredni nadzor	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A11.1 REDNO DELO: nadzor v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov JZ TNP na izbranih mirnih območjih za ruševca, določenih z NU TNP; število lokacij: 10 število dni nadzora: 10	V-VII	140	2.654,42 €	924,05 €	161,45 €	NNS
Julijci	ruševca	ohrani se	mir na rastiščih	izvajati neposredni nadzor	usmerjati obisk	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A11.1 REDNO DELO: nadzor v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov JZ TNP na izbranih mirnih območjih za ruševca, določenih z NU TNP; število lokacij: 10 število dni nadzora: 10	V-VIII	100	1.896,02 €	660,04 €	115,32 €	NNS

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Načrtovan nadzor v programu dela (navesti načrtovano število nadzorov in načrtovano število lokacij)	Obdobje izvedbe	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)	Izvedba nadzora
Julijci	sokol selec	se obnovi na	brez fotografiranja na gnezdu	izvajati neposredni nadzor	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A11.1 REDNO DELO: reden preventivni nadzor v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov JZ TNP na območjih znanih lokacij gnezda sokola selca; število lokacij: 3 število dni nadzora: 10	V-VIII	60	1.137,61 €	396,02 €	69,19 €	NNS
Julijske Alpe	lepi čoveljc	ohrani se	vrednosti ni znana	izvajati neposredni nadzor	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A11.1 REDNO DELO: nadzor v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov JZ TNP na območju znanih rastišč lepega čoveljca v Martuljku v obdobju cvetenja rastlin; število lokacij: 1 število dni nadzora: 20	V-VI	30	568,80 €	198,01 €	34,60 €	NNS
Julijske Alpe	Trde oligomezotrofne voda z bentoškimi združbami parožnic (Chara spp.)	se obnovi na	brez hranjenja rib in rekreacijskih aktivnosti v visokogorskih jezerih	izvajati neposredni nadzor	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A11.1 REDNO DELO: visokogorska jezera - preventivni usmerjeni nadzor v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov JZ TNP nad spoštovanjem pravil ravnanj število lokacij: 5 število dni nadzora: 15	VII-IX	75	1.422,01 €	495,03 €	86,49 €	NNS
Poključka barja	Aktivna visoka barja	ohrani se	usmerjen turistični obisk	izvajati neposredni nadzor	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A11.1 REDNO DELO: nadzor v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov JZ TNP na mirnih območjih aktivnih visokih barij na Pokljuki, uveljavljenih v projektu VrH Julijcev (3); število lokacij: 3 število dni nadzora: 25	VI-X	75	1.422,01 €	2.195,03 €	86,49 €	NNS
Poključka barja	Bazična nizka barja	se obnovi na	nepoškodovana tla	izvajati neposredni nadzor	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A11.1 REDNO DELO: preventivni nadzor v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov JZ TNP na območjih nizkih barij na Pokljuki; število lokacij: 1 število dni nadzora: 10	VI-X	20	379,20 €	132,01 €	23,06 €	NNS
Poključka barja	Bazična nizka barja	izboljša se	usmerjen turistični obisk	izvajati neposredni nadzor	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A11.1 REDNO DELO: preventivni nadzor v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov JZ TNP na območjih nizkih barij na Pokljuki; število lokacij: 1 število dni nadzora: 10	VI-X	20	379,20 €	132,01 €	23,06 €	NNS
SKUPAJ									920	17.443,35 €	11.172,34 €	1.060,96 €	

2. Načrtovanje in poročanje komunikacije iz PUN

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Načrtovana komunikacijska aktivnost - orodje (koliko-krat)	Načrtovana komunikacijska aktivnost - deležniki (koliko)	Obdobje izvedbe	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)
Julijci	beloglavi jastreb	izboljša se	brez uporabe svinca v lovskih nabojih	komunikacijske aktivnosti	spodbujati lov na divjad v coni in vplivnem območju beloglavega jastreba samo z nesvinčnim strelivom	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A1.1 REDNO DELO: sodelovanje z DOPPS in pristojnimi organizacijami na področju upravljanja z divjadjo pri izobraževalnih in ozaveščevalnih aktivnostih v zvezi s predpisanimi omejitvami uporabe svinčenega streliva aktivnosti: promocija naravovarstvenega pomena varstvenega ukrepa z objavo v medijih (1), sodelovanje JZ TNP na usklajevalnih dogodkih (1)	splošna javnost (30)	I-XI	40	758,41 €	264,01 €	46,13 €
Julijci	divji petelin	se obnovi na	brez fotografiranja na rastiščih	komunikacijske aktivnosti	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A1.1 REDNO DELO: celovito ozaveščanje in informiranje o omejitvah splošne rabe prostora na mirnih območjih za divjega petelina aktivnosti: objave v medijih (3), sporočila za javnost (1)	splošna javnost (3), strokovna javnost (3), nosilci sektorskih politik (2)	III-IX	45	853,21 €	297,02 €	51,89 €
Julijci	divji petelin	izboljša se	usmerjena rekreacija in turistični obisk	komunikacijske aktivnosti	prednostno Vitranc, Mesnovec in Klek	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A1.1 REDNO DELO: celovito ozaveščanje in informiranje o omejitvah splošne rabe prostora na mirnih območjih za divjega petelina aktivnosti: objave v medijih (3), sporočila za javnost (1)	-	-	45	853,21 €	297,02 €	51,89 €
Julijci	planinski orel	izboljša se	brez uporabe svinca v lovskih nabojih	komunikacijske aktivnosti	spodbujati lov na divjad v coni in vplivnem območju planinskega orla samo z nesvinčnim strelivom	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A1.1 REDNO DELO: sodelovanje z DOPPS in pristojnimi organizacijami na področju upravljanja z divjadjo pri izobraževalnih in ozaveščevalnih aktivnostih v zvezi s predpisanimi omejitvami uporabe svinčenega streliva aktivnosti: promocija naravovarstvenega pomena varstvenega ukrepa z objavo v medijih (1), sodelovanje JZ TNP na usklajevalnih dogodkih (1)	splošna javnost (5), strokovna javnost (5), upravljavci zemljišč (1)	I-IX	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Načrtovana komunikacijska aktivnost - orodje (koliko-krat)	Načrtovana komunikacijska aktivnost - deležniki (koliko)	Obdobje izvedbe	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)
Julijci	ruševce	se obnovi na	mir na rastiščih	komunikacijske aktivnosti	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A1.1 REDNO DELO: celovito ozaveščanje in informiranje o omejitvah splošne rabe prostora na mirnih območjih za ruševca aktivnosti: objave v medijih (3), sporočila za javnost (1)	splošna javnost (5), strokovna javnost (5), upravljavci zemljišč (2)	I-IX	5	94,80 €	33,00 €	5,77 €
Julijci	ruševce	izboljša se	usmerjena rekreacija in turistični obisk	komunikacijske aktivnosti	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A1.1 REDNO DELO: celovito ozaveščanje in informiranje o omejitvah splošne rabe prostora na mirnih območjih za ruševca aktivnosti: objave v medijih (3), sporočila za javnost (1)	splošna javnost (5), strokovna javnost (5), upravljavci zemljišč (2)	I-IX	5	94,80 €	33,00 €	5,77 €
Julijske Alpe	Alpska in borealna travnišča na silikatnih tleh	ohrani se	naravno stanje habitatnega tipa	komunikacijske aktivnosti	predvsem na znanih lokacijah	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A3.1 projekt LIFE Semenska banka: usklajevalne, izobraževalne, ozaveščevalne in promocijske aktivnosti v zvezi z obnovo in pomenom habitatnih tipov travnišč v narodnem parku aktivnosti: promocija naravovarstvenega pomena travnišč z objavo v medijih (2), interpretacijska oprema v informacijskem središču JZ TNP (1), izvedba ozaveščevalnih in izobraževalnih dogodkov (4)	agrarne skupnosti (6), strokovne organizacije (2), nevladne organizacije (1), izobraževalne organizacije (2)	I-XI	60	1.137,61 €	396,02 €	69,19 €
Julijske Alpe	enostavna mladomesecina	ohrani se	brez paše	komunikacijske aktivnosti	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga E4.3 REDNO DELO: priprava analitičnih izhodišč za novelacijo NU TNP na področju ohranjanja narave in uskladitev s ključnimi deležniki aktivnosti: usklajevalni sestanki (1)	agrarne skupnosti (6), strokovne organizacije (2), nevladne organizacije (1), izobraževalne organizacije (2)	I-XI	20	379,20 €	132,01 €	23,06 €

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Načrtovana komunikacijska aktivnost - orodje (koliko-krat)	Načrtovana komunikacijska aktivnost - deležniki (koliko)	Obdobje izvedbe	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)
Julijske Alpe	enostavna mladomeseca	ohrani se	brez planinskih in pašnih poti na rastišču	komunikacijske aktivnosti	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga E4.3 REDNO DELO: priprava analitičnih izhodišč za novelacijo NU TNP na področju ohranjanja narave in uskladitev s ključnimi deležniki aktivnosti: usklajevalni sestanki (1)	splošna javnost (5), strokovna javnost (5), upravljavci zemljišč (2)	I-IX	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €
Julijske Alpe	hribski urh	se obnovi na	mreža stoječih vod v različnih sukcesijskih stopnjah brez rib	komunikacijske aktivnosti	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A5.2 REDNO DELO: sodelovanje z lastniki kmetijskih zemljišč pri preverjanju stanja kalov, obnovljenih v projektu VrH Julijcev aktivnosti: skupni terenski ogledi (7) Naloga E4.8 REDNO DELO: usklajevalne in promocijske aktivnosti z lastniki kmetijskih zemljišč pri načrtovanju izbire lokacij obnove kalov v okviru oblikovanja predloga projekta VrH Julijcev2 aktivnosti: usklajevalni sestanki (2)	agrarne skupnosti (4), strokovne organizacije (2), nevladne organizacije (1), izobraževalne organizacije (2)	I-XII	70	1.327,21 €	462,03 €	80,72 €
Julijske Alpe	Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))	se obnovi na	uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradbe gozdov	komunikacijske aktivnosti	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A4.1 REDNO DELO: usklajevalne aktivnosti v postopkih gozdnogospodarskega načrtovanja aktivnosti: usklajevalni sestanki (2)	agrarne skupnosti (4), strokovne organizacije (2), nevladne organizacije (1), izobraževalne organizacije (2)	I-XII	25	474,00 €	165,01 €	28,83 €
Julijske Alpe	Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (Vaccinio-Piceetea)	se obnovi na	uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradbe gozdov	komunikacijske aktivnosti	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A4.1 REDNO DELO: usklajevalne aktivnosti v postopkih gozdnogospodarskega načrtovanja aktivnosti: usklajevalni sestanki (1)	splošna javnost (5), strokovna javnost (5), upravljavci zemljišč (2)	I-IX	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Načrtovana komunikacijska aktivnost - orodje (koliko-krat)	Načrtovana komunikacijska aktivnost - deležniki (koliko)	Obdobje izvedbe	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)
Julijske Alpe	lepi čoveljc	ohrani se	vrednost ni znana	komunikacijske aktivnosti	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga E4.3 REDNO DELO: priprava analitičnih izhodišč za novelacijo NU TNP na področju ohranjanja narave in uskladitev s ključnimi deležniki aktivnosti: usklajevalni sestanki (1)	-	-	15	284,40 €	99,01 €	17,30 €
Julijske Alpe	lepi čoveljc	ohrani se	brez gnojenja na in v okolici rastišč	komunikacijske aktivnosti	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga E4.3 REDNO DELO: priprava analitičnih izhodišč za novelacijo NU TNP na področju ohranjanja narave in uskladitev s ključnimi deležniki aktivnosti: usklajevalni sestanki (1)	rejci živali (5), strokovne organizacije (2), upravljavske organizacije (2), nevladne organizacije (1)	III-VI	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €
Julijske Alpe	lepi čoveljc	ohrani se	brez paše na in v okolici rastišč	komunikacijske aktivnosti	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga E4.3 REDNO DELO: priprava analitičnih izhodišč za novelacijo NU TNP na področju ohranjanja narave in uskladitev s ključnimi deležniki aktivnosti: usklajevalni sestanki (1)	rejci živali (5)	0	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €
Julijske Alpe	rjavi medved	ne več kot	0	komunikacijske aktivnosti	preventivno delovanje za preprečevanje škod in vzdrževanje družbene nosilne kapacitete okolja	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A4.3 REDNO DELO: usklajevalne in komunikacijske aktivnosti z rejci živali, strokovnimi in upravljivskimi organizacijami aktivnosti: redna komunikacija in izmenjava informacij z nosilci kmetijskih gospodarstev (4) Naloga A4.3 REDNO DELO: zagotavljanje ukrepov na področju preprečevanja konfliktnih dogodkov aktivnosti: usklajevalne aktivnosti z lastniki glede označevanja in spremljanja pašnih živali z GPS oddajniki Naloga E4.4 REDNO DELO: usklajevalne aktivnosti v upravnih postopkih aktivnosti: vključevanje JZ TNP v postopke obravnav zahtevkov po izrednih ukrepanjih v narodnem parku (1)	stranke v postopkih (1)	0	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Načrtovana komunikacijska aktivnost - orodje (koliko-krat)	Načrtovana komunikacijska aktivnost - deležniki (koliko)	Obdobje izvedbe	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)
Julijske Alpe	Trde oligo-mezotrofne voda z bentoškimi združbami parožnic (Chara spp.)	se obnovi na	brez hranjenja rib in rekreacijskih aktivnosti v visokogorskih jezerih	komunikacijske aktivnosti	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A5.1 REDNO DELO: izvedba varstvenega ukrepa v obliki delovne akcije odstranjevanja makrofitov iz Dvojnega jezera; zagotavljanje nadaljnega izlova jezerske zlatovčice in pisanca iz Dvojnega jezera za doseganje trajnosti rezultatov projekta VrH Julijcev aktivnosti: pripravljalni usklajevalni sestanki (2) Naloga A5.4 REDNO DELO: izdelava projektne dokumentacije za dodatna suha stranišča, usposabljanje za vzdrževanje in spremljanje delovanja suhih stranišč pri Koči pri Triglavskih jezerih aktivnosti: pripravljalni usklajevalni sestanki (3) Naloga E4.8 REDNO DELO: usklajevalne in promocijske aktivnosti pri načrtovanju nadaljnjih aktivnosti za izboljšanje stanja Dvojnega jezera v okviru oblikovanja predloga projekta VrH Julijcev2 aktivnosti: usklajevalni sestanki (3)	partnerji projekta (4)	-	50	948,01 €	330,02 €	57,66 €
Julijske Alpe	veliki pupek	se obnovi na	mreža stoječih vod v različnih sukcesijskih stopnjah brez rib	komunikacijske aktivnosti	0	Javni zavod Triglavski narodni park	Naloga A5.2 REDNO DELO: sodelovanje z lastniki kmetijskih zemljišč pri preverjanju stanja kalov, obnovljenih v projektu VrH Julijcev aktivnosti: skupni terenski ogledi (7) Naloga E4.8 REDNO DELO: usklajevalne in promocijske aktivnosti z lastniki kmetijskih zemljišč pri načrtovanju izbire lokacij obnove kalov v okviru oblikovanja predloga projekta VrH Julijcev2 aktivnosti: usklajevalni sestanki (2)	splošna javnost (50), strokovna javnost (10)	I-XII	30	568,80 €	198,01 €	34,60 €
SKUPAJ										470	8.911,28 €	3.102,17 €	542,01 €

3. Načrtovanje in poročanje o izvajanju vseh ostalih tipov ukrepov iz PUN

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Vir financiranja	Načrtovanje	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)
Julijci	belka	ohrani se	0,00	določiti metodologijo in vzpostaviti monitoring vrste na območju z vidka podnebnih sprememb	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.1 REDNO DELO: sistematično in priložnostno spremljanje stanja - terensko preverjanje stanja vrste na mirnih območjih, uveljavljenih z aktivnostmi projekta VrH julijcev	75	1.422,01 €	495,03 €	86,49 €
Julijci	belka	se obnovi na	mirne cone	določiti in uveljaviti mirne cone	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A11.1 REDNO DELO: izvajanje usmerjenega in poostrelega nadzora v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov, prostovoljnih nadzornikov in zainteresiranih posameznikov	105	1.990,82 €	693,04 €	121,09 €
Julijci	divji petelin	ohrani se	0,00	nadaljevati monitoring	0	Javni zavod Triglavski narodni park, ZGS	redno delo, ostala proračunska sredstva, projekt	Naloga A1.1 REDNO DELO: redno preverjanje stanja aktivnosti znanih rastišč vrste na 15 mirnih območjih, prednostno na Pokljuki, Vitrancu, Kozličniku, V Vrhu in Voglu Naloga A1.1 REDNO DELO: koordinacija in sodelovanje z upravljavci lovišč v TNP pri preverjanju stanja vrste	160	3.033,63 €	1.056,06 €	4.184,51 €
Julijci	divji petelin	izboljša se	usmerjena rekreacija in turistični obisk	upravljanje zavarovanih območij	prednostno Vitranc, Mesnovec in Klek	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.1 REDNO DELO: nadaljnje aktivnosti usmerjanja splošne rabe prostora na mirnih območjih na Pokljuki in Vitrancu, uveljavljenimi z aktivnostmi projekta VrH Julijcev	40	758,41 €	3.264,01 €	46,13 €

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Vir financiranja	Načrtovanje	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)
Juljici	gozdni jereb	se obnovi na	0,00	vzpostaviti monitoring	0	MKGP, Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo, ostala proračunska sredstva	Naloga A1.1 REDNO DELO: priložnostno zbiranje rostorskih podatkov o varstveno pomembnih vrstah	20	379,20 €	132,01 €	1.023,06 €
Juljici	planinski orel	ohrani se	0,00	monitoring populacije	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo, projekt	Naloga A1.1 REDNO DELO: priložnostno zbiranje prostorskih podatkov o varstveno pomembnih vrstah	40	758,41 €	264,01 €	2.046,13 €
Juljici	planinski orel	se obnovi na	brez plezanja v gnezdiščih	določiti mirne cone	izvesti celostno conacijo glede plezanja in ferat v gnezdiščih ujed	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo, projekt	Naloga E4.3 REDNO DELO: priprava analitičnih izhodišč za novelacijo NU TNP na področju ohranjanja narave in uskladitev s ključnimi deležniki	25	474,00 €	165,01 €	28,83 €
Juljici	planinski orel	ohrani se	brez plezanja v gnezdiščih	upravljanje zavarovanih območij	usmerjati obisk	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A11.1 REDNO DELO: izvajanje usmerjenega in poostrelega nadzora v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov, prostovoljnih nadzornikov in zainteresiranih posameznikov	25	474,00 €	165,01 €	28,83 €
Juljici	planinski orel	ohrani se	mir v okolici (500 m) gnezda planinskega orla od 1. januarja do 31. avgusta	določiti in uveljaviti mirne cone	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A11.1 REDNO DELO: izvajanje usmerjenega in poostrelega nadzora v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov, prostovoljnih nadzornikov in zainteresiranih posameznikov	25	474,00 €	165,01 €	28,83 €

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Vir financiranja	Načrtovanje	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)
Julijci	rušavec	ohrani se	0,00	monitoring populacije	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.1 REDNO DELO: redno preverjanje stanja aktivnosti skupno 15 izbranih območij rastišč vrste, prednostno v Bohinju	130	2.464,82 €	858,05 €	4.149,92 €
Julijci	sokol selec	ohrani se	0,00	monitoring populacije	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.1 REDNO DELO: priložnostno zbiranje prostorskih podatkov o varstveno pomembnih vrstah	61	1.156,57 €	402,62 €	1.070,35 €
Julijci	sokol selec	ohrani se	brez plezanja v gnezdiščih	določiti mirne cone	izvesti celostno conacijo glede plezanja in ferat v gnezdiščih ujed	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo, projekt	Naloga E4.3 REDNO DELO: priprava analitičnih izhodišč za novelacijo NU TNP na področju ohranjanja narave in uskladitev s ključnimi deležniki	18	341,28 €	118,81 €	20,76 €
Julijci	sokol selec	ohrani se	brez plezanja v gnezdiščih	upravljanje zavarovanih območij	usmerjati obisk	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo, projekt	Naloga A11.1 REDNO DELO: izvajanje usmerjenega in poostrelega nadzora v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov, prostovoljnih nadzornikov in zainteresiranih posameznikov	32	606,73 €	211,21 €	36,90 €
Julijci	sokol selec	ohrani se	mir v okolici (300 m) gnezda sokola selca od 1. marca do 30. junija	določiti in uveljaviti mirne cone	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A11.1 REDNO DELO: izvajanje usmerjenega in poostrelega nadzora v naravi s strani naravovarstvenih nadzornikov, prostovoljnih nadzornikov in zainteresiranih posameznikov	15	284,40 €	99,01 €	17,30 €

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Vir financiranja	Načrtovanje	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)
Julijske Alpe	alpska možina	ohrani se	prisotnost vrste	monitoring populacije	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.1 REDNO DELO: sistematično spremljanje stanja na območjih Štuk, Lisca, Kozjega roba	45	853,21 €	297,02 €	51,89 €
Julijske Alpe	alpska možina	ohrani se	brez lesnih vrst	obnovitev	odstraniti lesno zarast	Javni zavod Triglavski narodni park	projekt	Naloga A3.1 REDNO DELO: preverjanje stanja rastišč vrste zvezi z izvedeno odstranitvijo zarasti na širšem območju Lisca in Kozjega roba	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €
Julijske Alpe	Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo (Salix eleagnos) vzdolž njihovih bregov	določi se	vrednost ni znana	kartirati habitatni tip in vzpostaviti monitoring	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga E4.3 REDNO DELO: priprava analitičnih izhodišč za novelacijo NU TNP na področju ohranjanja narave in uskladitev s ključnimi deležniki	25	474,00 €	165,01 €	28,83 €
Julijske Alpe	Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo (Salix eleagnos) vzdolž njihovih bregov	se obnovi na	brez tujerodnih vrst	obnovitev	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.4 REDNO DELO: odstranjevanje tujerodnih vrst iz seznama ITV, ki zadevajo Unijo: žlezava nedotika (3 lokacije – Radovna, Bohinj)	45	853,21 €	13.297,02 €	51,89 €
Julijske Alpe	Alpske reke in lesnata vegetacija z vrbami in nemškimi strojevci (Myricaria germanica) vzdolž njihovih bregov	določi se	vrednost ni znana	kartirati habitatni tip in vzpostaviti monitoring	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga E4.3 REDNO DELO: priprava analitičnih izhodišč za novelacijo NU TNP na področju ohranjanja narave in uskladitev s ključnimi deležniki	15	284,40 €	99,01 €	17,30 €

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Vir financiranja	Načrtovanje	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)
Julijske Alpe	Alpske reke in zelната vegetacija vzdolž njihovih bregov	določi se	vrednost ni znana	kartirati habitatni tip in vzpostaviti monitoring	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga E4.3 REDNO DELO: priprava analitičnih izhodišč za novelacijo NU TNP na področju ohranjanja narave in uskladitev s ključnimi deležniki	20	379,20 €	132,01 €	23,06 €
Julijske Alpe	Bertolonijeva orlica	ohrani se	prisotnost vrste	monitoring populacije	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.1 REDNO DELO: priložnostno zbiranje prostorskih podatkov o varstveno pomembnih vrstah	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €
Julijske Alpe	enostavna mladomesečina	določi se	vrednost ni znana	vzpostaviti monitoring	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.1 REDNO DELO: priložnostno zbiranje prostorskih podatkov o varstveno pomembnih vrstah	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €
Julijske Alpe	enostavna mladomesečina	se obnovi na	ekološkim zahtevam vrste ustrezna kakovost vode	obnovitev	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo, projekt	Naloga E4.3 REDNO DELO: priprava analitičnih izhodišč za novelacijo NU TNP na področju ohranjanja narave in uskladitev s ključnimi deležniki	20	379,20 €	132,01 €	23,06 €
Julijske Alpe	Gorski ekstenzivno gojeni travniki	določi se	vrednost ni znana	kartirati habitatni tip in vzpostaviti monitoring	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.1 REDNO DELO: identifikacija habitatnega tipa v okviru nalog kartiranja negozdnih habitatnih tipov Naloga A3.1 PODNEBNI SKLAD: priprava meril za kategorizacijo in terensko prepoznavanje travišč z vidika intenzivnosti kmetijske rabe in vrstne sestave	70	1.327,21 €	2.962,03 €	80,72 €

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Vir financiranja	Načrtovanje	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)
Julijske Alpe	hribski urh	določi se	vrednost ni znana	popisati stanje populacije in vzpostaviti monitoring	0	MNVP, Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo, ostala proračunska sredstva	Naloga A1.1 REDNO DELO: priložnostno zbiranje prostorskih podatkov o varstveno pomembnih vrstah	30	568,80 €	5.198,01 €	34,60 €
Julijske Alpe	hribski urh	se obnovi na	mreža stoječih vod v različnih sukcesijskih stopnjah brez rib	obnovev	obnoviti kale in zagotoviti povezanost habitata vrste med območji	Javni zavod Triglavski narodni park	projekt	Naloga E4.8 REDNO DELO: usklajevalne aktivnosti z lastniki kmetijskih zemljišč pri načrtovanju izbire lokacij obnove kalov v okviru oblikovanja predloga projekta VrH Julijcev2	40	758,41 €	264,01 €	46,13 €
Julijske Alpe	hribski urh	se obnovi na	prehodnost koridorjev	vzpostavitev podhodov in ograj za dvoživke	0	DRSI, Triglavski narodni park	projekt	Naloga A1.1 REDNO DELO: brez načrtovanih aktivnosti v letu 2024	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €
Julijske Alpe	Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))	se obnovi na	gozdovi brez gospodarjenja	določiti conacijo 2. varstvenega območja za doseganje standardov 1. varstvenega območja	0	Javni zavod Triglavski narodni park, ZGS, ZRSVN	redno delo	Naloga E4.3 REDNO DELO: priprava analitičnih izhodišč za novelacijo NU TNP na področju ohranjanja narave in uskladitev s ključnimi deležniki	35	663,61 €	231,01 €	100.040,36 €
Julijske Alpe	Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpinskega pasu (Vaccinio-Piceetea)	ohrani se	gozdovi brez gospodarjenja	določiti conacijo 2. varstvenega območja za doseganje standardov 1. varstvenega območja	0	Javni zavod Triglavski narodni park, ZGS, ZRSVN	redno delo	Naloga E4.3 REDNO DELO: priprava analitičnih izhodišč za novelacijo NU TNP na področju ohranjanja narave in uskladitev s ključnimi deležniki	35	663,61 €	231,01 €	10.040,36 €

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Vir financiranja	Načrtovanje	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)
Julijske Alpe	kratkodlakava popkoresa	ohrani se	prisotnost vrste	monitoring populacije	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.1 REDNO DELO: brez načrtovanih aktivnosti v letu 2024	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €
Julijske Alpe	lepi čeveljc	določi se	vrednost ni znana	monitoring populacije	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.1 REDNO DELO: sistematično spremljanje stanja na območjih Martuljek, Vrata, Kot, Krma, Krnica, Trstje	70	1.327,21 €	462,03 €	80,72 €
Julijske Alpe	močvirski meček	določi se	vrednost ni znana	popisati stanje populacije in vzpostaviti monitoring	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.1 REDNO DELO: priložnostno zbiranje prostorskih podatkov o varstveno pomembnih vrstah	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €
Julijske Alpe	Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia) (*pomembna rastišča kukavičevk)	določi se	vrednost ni znana	kartirati habitatni tip	0	MNVP, Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo, ostala proračunska sredstva, projekt	Naloga A1.1 REDNO DELO: identifikacija habitatnega tipa v okviru nalog kartiranja negozdnih habitatnih tipov	40	758,41 €	2.764,01 €	46,13 €
Julijske Alpe	Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia) (*pomembna rastišča kukavičevk)	se obnovi na	košnja po datumu v regionalizaciji	odkup in/ali vzdrževanje odkupljenih zemljišč	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo, ostala proračunska sredstva, projekt	Naloga A10.1 REDNO DELO: izvajanje nalog na področju javnega pooblastila za uveljavljanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v zavarovanem območju	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Vir financiranja	Načrtovanje	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)
Julijske Alpe	Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia) (*pomembna rastišča kukavičevk)	se obnovi na	košnja po datumu v regionalizaciji	pogodbeno varstvo	določijo strokovne podlage	MNVP, Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo, ostala proračunska sredstva	Naloga A3.1 REDNO DELO: sodelovanje JZ TNP z lastniki zemljišč pri zagotavljanju prilagojene rabe habitatnega tipa	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €
Julijske Alpe	soška postrv	ohrani se	vrsta je prisotna na 91 km vodotoka, katerega 100 % je primeren habitat	določiti mirne cone	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.1 REDNO DELO: brez načrtovanih aktivnosti v letu 2024	12	227,52 €	79,20 €	13,84 €
Julijske Alpe	Trde oligo-mezotrofne voda z bentoškimi združbami parožnic (Chara spp.)	izboljša se	usmerjen turistični obisk	upravljanje zavarovanih območij	usmerjati obisk	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A5.1 REDNO DELO: nadaljevanje aktivnosti zaključenega projekta VrH Julijcev na področju izvajanja izobraževalnih, ozaveševalnih in nadzornih aktivnosti v zvezi s predpisano omejitvijo rekreacijske rabe visokogorskih jezer	40	758,41 €	10.264,01 €	46,13 €
Julijske Alpe	Trde oligo-mezotrofne voda z bentoškimi združbami parožnic (Chara spp.)	izboljša se	usmerjen turistični obisk	upravljanje zavarovanih območij	usmerjati obisk	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A5.1 REDNO DELO: nadaljevanje aktivnosti zaključenega projekta VrH Julijcev na področju izvajanja izobraževalnih, ozaveševalnih in nadzornih aktivnosti v zvezi s predpisano omejitvijo rekreacijske rabe visokogorskih jezer	30	568,80 €	898,01 €	34,60 €
Julijske Alpe	veliki pupek	določi se	vrednost ni znana	popisati stanje populacije in vzpostaviti monitoring	0	MNVP, Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo, ostala proračunska sredstva	Naloga A1.1 REDNO DELO: priložnostno zbiranje prostorskih podatkov o varstveno pomembnih vrstah	15	284,40 €	5.099,01 €	17,30 €

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Vir financiranja	Načrtovanje	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)
Julijske Alpe	veliki pupek	se obnovi na	mreža stoječih vod v različnih sukcesijskih stopnjah brez rib	obnovitev	obnoviti kale in zagotoviti povezanost habitata vrste med območji	Javni zavod Triglavski narodni park	projekt	Naloga E4.8 REDNO DELO: usklajevalne aktivnosti z lastniki kmetijskih zemljišč pri načrtovanju izbire lokacij obnove kalov v okviru oblikovanja predloga projekta VrH Julijcev2	25	474,00 €	165,01 €	28,83 €
Julijske Alpe	veliki pupek	se obnovi na	prehodnost koridorjev	vzpostavitev podhodov in ograj za dvoživke	0	DRSI, Triglavski narodni park	projekt	Naloga E4.8 REDNO DELO: priprava analitičnih izhodišč pri načrtovanju varstvenih ukrepov v zvezi z ohranjanjem vrste v okviru oblikovanja predloga projekta VrH Julijcev2	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €
Julijske Alpe	Vrstno bogata travišča s prevladujočim navadnim volkom (Nardus stricta) na silikatnih tleh v montanskem pasu (in submontanskem pasu v celinskem delu Evrope)	se obnovi na	ekološkim zahtevam habitatnega tipa prilagojena raba	obnovitev	sanirati pot čez habitatni tip	Javni zavod Triglavski narodni park	projekt	Naloga A3.1 projekt LIFE Semenska banka: izvajanje aktivnosti projekta v zvezi s sanacijo erozijskih žarišč na Slemenovi špici	75	1.422,01 €	35.495,03 €	86,49 €
Julijske Alpe	Zoisova zvončica	ohrani se	prisotnost vrste	monitoring populacije	0	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.1 REDNO DELO: določitev popisnega transekta na širšem območju Vogla za sistematično spremljanje stanja vrste	20	379,20 €	132,01 €	23,06 €

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Vir financiranja	Načrtovanje	Načrtovane ure	Sredstva: Plače (P) (EUR)	Sredstva: Material (M) (EUR)	Sredstva: Investicije (I) (EUR)
Poključna barja	Aktivna visoka barja	se obnovi na	brez paše	določiti mirne cone	omejiti dostop in rabo	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.1 REDNO DELO: spremljanje spoštovanja v projektu VrH Julijcev uvedenih pravil ravnanj omejenega dostopanja z uporabo avtomatskih števcov za spremljanje učinkovitosti varstvenega ukrepa	20	379,20 €	132,01 €	23,06 €
Poključna barja	Bazična nizka barja	se obnovi na	brez paše	določiti mirne cone	omejiti dostop in rabo	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A6.1 PODNEBNI SKLAD: izvedba analize habitnega tipa in drugih pripravljanih aktivnosti za dejansko uveljavitev mirnih območij v prostoru	35	663,61 €	6.231,01 €	40,36 €
Poključna barja	Bazična nizka barja	izboljša se	usmerjen turistični obisk	upravljanje zavarovanih območij	vzdrževati poti in usmerjati obisk na eno lokacijo (Goreljek)	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo, projekt	Naloga A5.1 REDNO DELO: nadaljevanje aktivnosti zaključenega projekta VrH Julijcev na področju izvajanja izobraževalnih in ozaveščevalnih aktivnosti v zvezi s preusmerjanjem pritiska obiskovanja	40	758,41 €	6.264,01 €	46,13 €
Poključna barja	Prehodna barja	se obnovi na	brez paše	določiti mirne cone	omejiti dostop in rabo	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo	Naloga A1.1 REDNO DELO: spremljanje spoštovanja v projektu VrH Julijcev uvedenih pravil ravnanj omejenega dostopanja z uporabo avtomatskih števcov za spremljanje učinkovitosti varstvenega ukrepa	10	189,60 €	66,00 €	11,53 €
Poključna barja	Prehodna barja	izboljša se	usmerjen turistični obisk	upravljanje zavarovanih območij	vzdrževati poti in usmerjati obisk na eno lokacijo (Goreljek)	Javni zavod Triglavski narodni park	redno delo, projekt	Naloga A5.1 REDNO DELO: nadaljevanje aktivnosti zaključenega projekta VrH Julijcev na področju izvajanja izobraževalnih in ozaveščevalnih aktivnosti v zvezi s preusmerjanjem pritiska obiskovanja	30	568,80 €	198,01 €	34,60 €
SKUPAJ									1703	32.289,16 €	99.940,43 €	123.963,92 €

1. ResNPVO20-30 / Preglednica 1: Program varstva rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in ekosistemov in Program ustanavljanja zavarovanih območij in obnove naravnih vrednot

Štev. ukrepa	Cilj / posebni cilj	Vrsta ukrepa	Ukrep	Kazalnik ukrepa	Nosilec / sodelujoči	Rok	JZ TNP PDFN2024 - koda naloge
9	2 / 16	Upravljanje zavarovanih območij	Priprava in izvajanje načrtov upravljanja (NU) v državnih zavarovanih območij.	izdelani NU za vsa državna zavarovana območja z upravljavci	Upravljavci ZO / MOP, MGRT, MK, MKGP	stalna naloga	E4.1, E4.3
17	1,2 / 1, 2, 11, 13, 22	Odkup zemljišč in njihovo upravljanje	Izvajanje odkupov in upravljanje državnih zemljišč, ki: – pomembno prispevajo k izvajanju ukrepov PUN, – so bistvena za varstvo naravnih vrednot ali za njihovo obiskovanje in ogledovanje, – so bistvena za upravljanje zavarovanih območij.	dogovor o izvajanju odkupov in upravljanja državnih zemljišč, ki pomembno prispeva k izvajanju ukrepov PUN; določena prednostna območja za ciljno izvajanje teh ukrepov ter izvajanje ciljnega odkupa	MOP / MKGP, SKZG, SiDG, upravljavci ZO, ARSO	stalna naloga	A1.1, A3.1, A4.2, A10.1, E4.3, E5.1, E5.2
18	1,2 / 1, 2, 11, 13, 22	Pogodbeno varstvo in skrbništvo	Zagotavljanje pogodbenega varstva in skrbništva na naravnih vrednotah in drugih varovanih in zavarovanih območjih, skupaj s podzemnimi jamami s statusom zaprte jame in odprte jame z nadzorovanim vstopom.	urejeno pogodbeno varstvo ali skrbništvo, prednostno na naravnih vrednotah in varovanih območjih, kjer stanje ohranjenosti ni ugodno, na zavarovanih območjih tudi za izvajanje posameznih nalog upravljanja; urejeno skrbništvo za podzemne jame (na način in po metodi skrbništva kot za druge naravne vrednote)	MOP / ZRSVN, MKGP, upravljavci ZO	stalna naloga	A3.1, A4.2, D3.2, D3.3, D3.4
19	2 / 11, 12	Raba naravnih vrednot	Izboljšanje ureditve splošne in posebne rabe naravnih vrednot, tudi podzemnih jam, na način, da se dolgoročno ohranjajo vrednostne lastnosti naravnih vrednot in njihova nematerialna vrednost.	uveljavljena pravila splošne rabe, podeljene pravice za posebno rabo, uveljavljeno redno spremljanje posebne rabe	MOP / ZRSVN, upravljavci ZO	stalna naloga	A1.1, A2.1, D3.2, D3.3, D3.4

Štev. ukrepa	Cilj / posebni cilj	Vrsta ukrepa	Ukrep	Kazalnik ukrepa	Nosilec / sodelujoči	Rok	JZ TNP PDFN2024 - koda naloge
20	2 / 12	Raba naravnih vrednot	Ureditev naravnih vrednot za neškodljivo obiskovanje in ogledovanje oz. fizična zaščita naravnih vrednot, ki jih ogledovanje in obiskovanje lahko ogrozi.	izvedena ureditev naravnih vrednot, prednostno tam, kjer je zaradi varstvenih razlogov potrebno usmerjanje obiskovalcev, omejevanje dostopnosti ali blaženje neposrednih vplivov; zagotovljeno vzdrževanje	MOP / ZRSVN, upravljavci ZO	stalna naloga	A1.1, A1.2, A4.1, D2.1, D3.5
			Vzdrževanje infrastrukture za obiskovanje in ogledovanje oz. fizično zaščito.				D2.1, D2.2
21	2 / 11	Obnovitev naravnih vrednot	Izvajanje obnovitev, kjer je to zaradi lastnosti naravnih vrednot možno in utemeljeno (z upoštevanjem naravnih procesov).	izvedene obnovitve, prednostno na tistih naravnih vrednotah, na katerih imajo lahko nezahtevni obnovitveni ukrepi ali aktivnosti velik pozitivni učinek	MOP / ZRSVN, upravljavci ZO	stalna naloga	A1.1, A1.2, A1.4, A3.1, A5.1, A5.2, D2.1
30	1,2 / 20, 3	Informacijski sistem in zbirke podatkov	Urejanje, dopolnjevanje in redno vzdrževanje:	izpopolnjena, redno vzdrževana podatkovna zbirka o biotski raznovrstnosti, naravnih vrednotah, krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti (določene in prostorsko opredeljene na vsaj polovici zavarovanih območij), z omogočenimi pregledi, iskanji, prenosi, prekrivanji, povezavami različnih podatkov	ARSO, ZRSVN / upravljavci ZO, MOP, MKGP	stalna naloga	A1.1, A1.3, A1.4, A4.5, A9.1
			– podatkovne zbirke o biotski raznovrstnosti, naravnih vrednotah in krajinskih značilnostih, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti,				A1.3, E3.1

Štev. ukrepa	Cilj / posebni cilj	Vrsta ukrepa	Ukrep	Kazalnik ukrepa	Nosilec / sodelujoči	Rok		JZ TNP PDFN2024 - koda naloge
30	1,2 / 20, 3	Informacijski sistem in zbirke podatkov	– pregledovalnika podatkov, ki omogoča ustrezne preglede, iskanja ter prenos podatkov iz zbirke.					A1.3, E3.1
31	1,2 / 20, 3		Vzpostavitev sistema za redno dopolnjevanje, posodabljanje in vzdrževanje zbirke podatkov.			stalna naloga		A1.3, A1.4
32	1,2 / 20, 3		Povezava geolociranih podatkov o prostorski rabi in dejavnostih (kot virih pritiska) s stanjem vrst in habitatnih tipov.				2025	
35	1,2 / 10	Vzgoja in izobraževanje	Usposabljanja za zaposlene na delovnih mestih, ki zadevajo poseganje v naravo.	izvedena usposabljanja	ZRSVN, upravljalci ZO, MIZŠ	od 2025 naprej		A1.6, E4.6
37	1, 2 / 21	Ozaveščanje	Izvajanje rednega ozaveščanja in ozaveščevalnih kampanj za ohranjanje narave in odzivanje na aktualne grožnje in pritiske na naravo, tudi v povezavi s pobudami na evropski in svetovni ravni ter z uporabo sodobnih informacijskih tehnologij.	povečan delež prebivalcev, ki pozna ogroženost in/ali je dejaven pri varstvu narave	MOP, UKOM, ARSO, ZRSVN, upravljalci ZO, ZGS, drugi resorji, NVO	stalna naloga		A1.1, A1.4, D1.1, D1.2, D1.3, D1.4, D1.5, D1.6, D4.1, E1.1, E2.1, E2.2, E3.1, E3.2, E4.1
38	1, 2 / 21	Ozaveščanje	Promocija primerov dobre prakse ohranjanja narave, kjer javni zavodi, zlasti upravljalci ZO, delujejo kot vzor.	predstavljeni primeri dobre prakse	MOP, upravljalci ZO, ZRSVN, NVO	stalna naloga		A1.1, A1.4, E2.1
39	1, 2 / 21	Ozaveščanje	Spodbujanje ozaveščevalnih dejavnosti, ki potekajo z neposredno komunikacijo in vključujejo lokalne deležnike.	delež ozaveščevalnih akcij ali projektov NVO ob sodelovanju lokalnih deležnikov; izvedene dejavnosti ozaveščanja na prepoznanih območjih, kjer naravo neposredno ogrožajo dejavnosti ljudi	MOP, ZRSVN, ZGS, upravljalci ZO, NVO	stalna naloga		A1.1, A1.4, A5.6, D1.1, D1.2, D1.3, D1.4, D1.5, D1.6, D4.1, E1.1, E2.1, E2.2

Štev. ukrepa	Cilj / posebni cilj	Vrsta ukrepa	Ukrep	Kazalnik ukrepa	Nosilec / sodelujoči	Rok		JZ TNP PDFN2024 - koda naloge
39	1, 2 / 21	Ozaveščanje	Spodbujanje ozaveščanja, ki omogoča spremembo obnašanja na območjih, kjer naravo neposredno ogrožajo lokalne dejavnosti (npr. rekreacija).					A1.1, A1.2, D2.1, D3.4, E1.1, E2.1
47	1,2 / 9	Zelena infrastruktura	Oblikovanje novih predstavitvenih primerov doseganja ciljev ohranjanja narave na državnih kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljiščih.	vsaj devet novih predstavitvenih primerov (po trije na kmetijska, gozdna in vodna zemljišča) doseganja ciljev ohranjanja narave, vsak na najmanj 50 ha	MOP, MKGP, SKZG, SiDG, DRSV, ZRSVN, upravljavci ZO			A4.3, C7.2, C7.3

2. ResNPVO20-30 / 10. Strateški načrt ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji

Podrobni državni cilji in usmeritve	Ukrepi	Kazalnik	Nosilci	Viri financiranja	Povezan ukrep preglednice 1	Z ukrepi povezana poglavja NPVO 2020–2030 in drugi programi	JZ TNP PDFN2024 - koda naloge	
Krovni državni cilj A: Izboljšanje stanja ohranjenosti vrst in njihovih habitatov								
Podrobni državni cilj 1: Stanje habitatnih tipov (HT) in vrst, skupaj z gensko pestrostjo, se bo do leta 2030 izboljšalo oziroma ohranjalo.								
Usmeritve	1.1 Zagotoviti pogoje za učinkovito ohranjanje oziroma izboljšanje stanja slovensko in evropsko pomembnih HT.	1.1.3 V okviru gospodarjenja z gozdovi izboljšati izvajanje specifičnih zahtev nekaterih specializiranih kvalifikacijskih Natura 2000 HT.	stanje specializiranih kvalifikacijskih HT	ZGS, ZO, ZRSVN	državni proračun	6, 8, 15, 17, 48	PRP	A1.1, A1.2, A4.1, A4.2, E4.4, A12.1
	1.2 Prednostno na Natura 2000 območjih opredeliti HT, ki jih je treba izboljšati oziroma znova vzpostaviti ter določiti za to najbolj primerna območja.	1.2.1 HT določiti stopnjo ogroženosti - pripraviti rdeči seznam zanje.	sprejetje novega pravilnika	ZRSVN, ZRS, upravljavci ZO	državni proračun	3		A1.1, A1.2, A1.3

Štev. ukrepa	Cilj / posebni cilj	Vrsta ukrepa	Ukrep	Kazalnik ukrepa	Nosilec / sodelujoči	Rok		JZ TNP PDFN2024 - koda naloge
Usmeritve	1.3 Zagotoviti izboljšanje stanja vrst z Rdečega seznama v RS in kvalifikacijskih vrst območij Natura 2000.	1.3.3 Pripraviti in izvajati akcijske načrte za zagotavljanje ugodnega stanja najbolj ogroženih skupin /vrst.	število sprejetih načrtov, izvedene aktivnosti, stanje zadevnih vrst	MOP, ZGS, ZRSVN, ZRS, upravljavci ZO	državni proračun, projekti	6	PUN	A1.1, A1.2, A1.4, A4.3, A12.1, D3.3, D3.4, D3.5
		1.3.4 V okviru gospodarjenja z gozdovi izboljšati izvajanje specifičnih zahtev specializiranih kvalifikacijskih Natura 2000 vrst, ki to potrebujejo.	stanje specializiranih kvalifikacijskih vrst	MOP, MKGP, ZRS, upravljavci ZO	državni proračun	6, 8, 15, 17	GGN	A1.1, A4.1
		1.3.5 Razširiti nadzor nad dejavniki ogrožanja biotske raznovrstnosti (v nadaljnjem besedilu: BR) v Sloveniji.	stanje specializiranih kvalifikacijskih vrst	MOP, MKGP, MZI, upravljavci ZO	državni proračun, projekti	40		A1.1, A11.1
		1.3.6 Prepoznati in ohraniti ter po potrebi znova vzpostaviti ekološke povezave, ki omogočajo gensko izmenjavo med populacijami.	število in delež izvedenih projektov	MOP, ZRSVN, ZGS, upravljavci ZO	skladi in programi EU	12, 14, 44, 45		A1.1, A4.3, A12.1, C7.5, E4.8
Podrobni državni cilj 2: Do leta 2030 bodo kmetijstvo, gozdarstvo, vodarstvo in akvakulture povečale vključevanje varstva slovensko in evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov v svoje programe								
Usmeritve	2.1 V kmetijske strategije in programe za razvoj podeželja vključiti količinsko opredeljene cilje za ohranjanje BR, ki bodo prilagojeni regionalnim in lokalnim potrebam ter usklajeni s stroko.	2.1.1 Varovati kmetijsko krajino z mehanizmi kmetijske politike ter ozaveščanjem kmetov.	obseg in delež površin	MOP, ZO, ZRSVN, MKGP	državni proračun	6, 17, 36, 38, 46	PRP, PUN	C1.1, C1.2, C3.2
		2.1.2 Upravljati travniške HT prilagojeno geografskim enotam.	obseg travniških površin, vključenih v ukrepe razvoja podeželja	MOP, MKGP; ZO, ZRSVN	državni proračun, projekti	2, 6		A3.1, C1.1, C1.2
		2.1.3 Spodbuditi ekstenzivno pašo na območjih, kjer je bilo pašništvo opuščeno.	površina pašnih površin	MOP, MKGP, ZO	državni proračun	2, 6		A3.1, C1.4
		2.1.4 Ohraniti, vzpostaviti in vzdrževati robne habitate (npr. mejice).	dejanska raba	MKGP, MOP, ZGS, ZO, MKGP	državni proračun	6		A1.1, A9.1, A9.3
		2.1.5 Dosledno izvajati nadzor nad prepovedjo preoravanja.	obseg rezerviranih površin	MKGP, MOP, ZO, MKGP	državni proračun	6, 40		A11.1
	2.2 Okrepiti ukrepe za ohranjanje BR v programih in načrtih za gospodarjenje z gozdovi.	2.2.3 Razglasiti gozdne rezervate, ki bodo služili namenom varstva BR.	površina gozdnih rezervatov	ZGS, ZO	državni proračun	46	A1.2, A4.2	
Podrobni državni cilj 3: Do leta 2020 bodo ITV in njihove poti vnosa prepoznane. Do leta 2025 bodo ITV in njihove poti vnosa obvladovane.								

Štev. ukrepa	Cilj / posebni cilj	Vrsta ukrepa	Ukrep	Kazalnik ukrepa	Nosilec / sodelujoči	Rok		JZ TNP PDFN2024 - koda naloge
Usmeritve	3.1 Sprejeti zakonodajo s področja ITV in vzpostaviti medresorsko usklajeno in organizirano izvajanje aktivnosti povezanih z ITV.	3.1.3 Delo s področja ITV uskladiti med sektorji, NVO, lokalnimi skupnostmi, stroko in privatnimi podjetji, zavodi ter drugimi deležniki.	število skupnih aktivnosti	MOP, upravljavci ZO	državni proračun	22		A1.4
	3.2 Doseči splošno ozaveščenost o ITV.	3.2.1 Izobraževati in ozaveščati širše javnosti o problematiki ITV (kaj to je, zakaj je to težava, kaj lahko vsak stori ...).	ozaveščenost prebivalstva	ZRSVN, upravljavci ZO	državni proračun, projekti	37, 38, 39		A1.4, D1.1, D1.2, D1.3, E1.1, E2.1, E2.2
		3.2.2 Vključevati javnosti pri preprečevanju, naselitvi, širitvi ITV (pridobiti podporo pri in za izvajanje ukrepov) in zbiranju podatkov.						A1.4, D1.1, D1.2, D1.3, E1.1, E2.1, E2.2
	3.4 Vzpostaviti sistem zgodnjega odkrivanja.	3.4.1 Vzpostaviti sistem za spremljanje opozoril in obveščanje, ki bo podprt s sistemom načrtnega spremljanja (monitoringa), s poudarkom na ključnih mestih vnosa, ter inšpekcijskega nadzora.	število obvestil	ZRSVN, upravljavci ZO, MOP	državni proračun, projekti	1, 22, 40		A1.4
		3.4.2 Vzpostaviti sistem hitrega odziva ob zaznanem pojavu oziroma ob opozorilu o ITV (določitev aktivnosti za preprečitev, odstranitev, kontrolo ali zadrževanje).						A1.4
		3.4.3 Dopolniti sistem presoje tveganja namernega vnosa in naselitve v sodelovanju z drugimi sektorji (zdravstvo, veterina, carina, kmetijstvo).	število presoj tveganja	ZRSVN, ZO, MOP, MKGP, ZZV, UVHVVR, carina	državni proračun			A1.4
3.5 Izvajati aktivnosti za obvladovanje ITV.	3.5.1 Izdelati in izvajati sistem obvladovanja ITV.	posebni operativni programi	ZRSVN, ZO, ZGS, ZRS	državni proračun, projekti	1, 7, 22		A1.4	

Štev. ukrepa	Cilj / posebni cilj	Vrsta ukrepa	Ukrep	Kazalnik ukrepa	Nosilec / sodelujoči	Rok		JZ TNP PDFN2024 - koda naloge
Usmeritve	3.6 Izvajati ukrepe za obnovo ekosistemov, ki so prizadeti zaradi ITV.	3.6.1 Vzpostaviti sistem sprejemanja ukrepov za obnovo ekosistemov, ki bo vezan na sistema zgodnjega odkrivanja in obvladovanja.	površina uspešno revitaliziranih oziroma obvladanih območij	Lastniki oziroma upravljavci zemljišč, izvajalci ukrepov	povzročitelj vnosa ITV, državni proračun	1, 7, 21, 22		A1.4
Krovni državni cilj B: Znanje, razumevanje in ozaveščenost o BR in njenem pomenu se bo povečalo na vseh ravneh družbe.								
<u>Podrobni državni cilj 4: Do leta 2030 bo izboljšano raziskovanje in spremljanje stanja BR.</u>								
Usmeritve	4.1 Izpopolniti mednarodno primerljivo spremljanje stanja kazalcev BR, s poudarkom na kazalcih trendov vrst.	4.1.1 Vzpostaviti načrtno spremljanje (monitoring) na izbranih indikatorskih skupinah organizmov glede na strokovne potenciale v Sloveniji.	število in delež izvedenih monitoringov	MOP, ZRSVN upravljavci ZO	državni proračun, projekti	28		A1.1
		4.1.2 Izvajati obsežnejša načrtna spremljanja (monitoring) na pilotnih območjih.	število izvedenih monitoringov	MOP, ZRSVN upravljavci ZO	državni proračun, projekti	28		A1.1, A3.1, A4.5, A5.1, A5.2, A6.1, A12.1, D3.1
	4.2 Okrepiti zmogljivosti ustanov in posameznikov, ki sodelujejo pri ohranjanju BR.	4.2.2 Pri opravljanju nalog iz naslova ohranjanja BR spodbujati vključevanje prostovoljcev (t.i. citizen science).	število prostovoljcev, vključenih v ohranjanje BR	MOP, upravljavci ZO	državni proračun, projekti	38, 39		A1.1, A11.1, E2.1
<u>Podrobni državni cilj 5: Do leta 2030 bo BR bolje vključena v obvezne vsebine formalnega izobraževanja, izboljšano bo tudi neformalno izobraževanje</u>								
Usmeritve	5.2 Vsebine BR vključiti v naravoslovne učne programe.	5.2.3 Zagotoviti, da bo poudarek pri spoznavanju BR na lokalnem okolju.	obseg vsebin iz lokalnega okolja v učnih programih	ZZŠ, upravljavci ZO	državni proračun	33		C4.1, E2.2
<u>Podrobni državni cilj 6: Do leta 2030 bo poskrbljeno za ustrezno informiranje javnosti o pomenu BR.</u>								
Usmeritve	6.1 Izboljšati informiranje javnosti ter uporabo in uvajanje novih informacijskih tehnologij.	6.1.1 Posodobiti posredovalnico informacij in izboljšati informiranje javnosti.						E1.1, E2.1
		6.1.2 Prek posredovalnice informacij skrbeti za sprotno obveščanje javnosti o novostih na področju BR in o možnostih sodelovanja pri različnih akcijah in postopkih odločanja, vezanih na ohranjanje BR.	število obiskov strani	ZRSVN, MOP, upravljavci ZO	državni proračun, projekti	37		E1.1

Štev. ukrepa	Cilj / posebni cilj	Vrsta ukrepa	Ukrep	Kazalnik ukrepa	Nosilec / sodelujoči	Rok		JZ TNP PDFN2024 - koda naloge	
Usmeritve		6.1.3 Zagotoviti promocijo BR na spletnih straneh javnih služb, ki so povezane z BR in predstavitev povezave med ohranjanjem BR in dostopu do ekosistemskih storitev.	število strani, kjer so dostopne informacije o BR	MOP, ZRSVN, upravljavci ZO, ARSO	državni proračun	38, 39		C4.1, D3.4, E1.1	
	6.4 Spremljati javno mnenje o BR (skladno z načrtom za celotni NPVO)	6.4.2 Rezultate javnomnenjskih anket smiselno prenesti do odločevalcev na ustreznih ravneh odločanja.	predstavitev rezultatov deležnikom, povezanih z BR	MOP, ZRSVN, upravljavci ZO	državni proračun			E4.1, E4.3, E4.5	
	6.5 Turizem uporabiti kot promotor in ozaveščevalec o BR.	6.5.1 Vključevati vsebine BR v načrte turizma in sodelovati pri identifikaciji potencialnih območij za njegov razvoj.	obseg vključenih vsebin o BR	MOP, MGRT, upravljavci ZO	državni proračun, projekti	37, 39			C2.1, C2.2, C2.3, D3.3, D3.4, D3.5
		6.5.2 Izboljšati programe promocije BR za obiskovalce ZO in območij Natura 2000, ki naj bodo vključeni v programe upravljanja.							A1.4, D1.1, D1.2, D1.3, E1.1, E2.1, E2.2
	6.6 Podpreti različne oblike sodelovanja z in med podjetji ter NVO pri ozaveščanju, izobraževanju, usposabljanju in drugih oblikah komuniciranja ter pri pripravah na skupne projekte.	6.6.1 Razvijati mrežo prostovoljcev in programov za prostovoljce (sodelovanje pri inventarizacijah, spremljanju stanja, izobraževanju), da bodo bolje prispevali k ohranjanju BR.	število prostovoljcev oziroma izvedenih programov	MOP, upravljavci ZO, NVO	državni proračun, projekti	37, 38, 39			A11.1, E2.1
		6.6.2 Srečanja med predstavniki medijev, pristojnih ministrstev, javnih služb, podjetij in NVO, ki delujejo na področju varovanja narave, z namenom iskanja možnosti sodelovanja.	število in obseg ter vključenost deležnikov	NVO, upravljavci ZO, MOP, ZRSVN	državni proračun, projekti				E3.1, E4.1
<u>Podrobni državni cilj 7: Do leta 2030 se bo povečala promocija BR in prepoznavanje dobrih praks, ki jo podpirajo.</u>									
Usmeritve	7.1 Prepoznavati in razvijati blagovne znamke, ki prispevajo k izboljšanju stanja ohranjenosti BR.	7.1.1 Spodbujati blagovne znamke, ki obsegajo blago, storitve in način pridelave / izdelave.	število izdelkov in storitev	MOP, MKGP, upravljavci ZO, MGRT	državni proračun, projekti	38	NPVO 2020-2030/ pogl. 8.5	C2.2, C3.2	
		7.1.2 Izboljšati sodelovanje z mediji.	ozaveščenost prebivalstva	MOP, ZRSVN, upravljavci ZO	državni proračun, projekti	37, 38, 39		E1.1, E2.1	

Štev. ukrepa	Cilj / posebni cilj	Vrsta ukrepa	Ukrep	Kazalnik ukrepa	Nosilec / sodelujoči	Rok		JZ TNP PDFN2024 - koda naloge
Krovni državni cilj C: Za ohranjanje BR bo izboljšano interdisciplinarno sodelovanje, medsektorsko povezovanje in celosten pristop.								
Podrobni državni cilj 8: Najpozneje do leta 2030 bodo vsebine BR vključene v ključne državne in lokalne strategije ter procese odločanja.								
Usmeritve	8.1 Vsebine BR smiselno vključevati v vse strategije.	8.1.2 Zagotoviti vključevanje zavez o ohranjanju BR v sektorske akcijske načrte.	število oziroma delež akcijskih načrtov z vključenim določilom o BR	MOP, upravljavci ZO, ZRSVN	državni proračun			A4.1, A5.6, A6.2, A12.1, C2.1, C7.1, E4.1, E4.3
Podrobni državni cilj 9: Do leta 2030 se bodo obstoječa Natura 2000 območja in ZO ohranjala z učinkovitim upravljanjem in dobro povezanim sistemom.								
Usmeritve	9.2 Kadrovsko in strokovno okrepiti upravljavske skupine.	9.2.1 Sodelovati pri spodbujanju krepitve zmogljivosti upravljavskih skupin in njihovih rednih izobraževanjih in usposabljanjih.	število aktivnosti	MOP, upravljavci ZO, ZRSVN	državni proračun	36		C2.2
	9.3 Usmerjati razvoj in spodbujati trajnostne modele rabe prostora.	9.3.2 Izboljšati upravljanje državnih zemljišč, da bodo bolje služila ohranjanju BR.	površina ZO in območij Natura 2000 v lasti države	MOP, upravljavci ZO	državni proračun	6, 17, 18		A3.1, E5.1, E5.2
Podrobni državni cilj 10: Do leta 2025 bodo tradicionalna znanja, inovacije, znanstvene podlage in tehnologije vključeni v ohranjanje BR.								
Krovni državni cilj D: Za ohranjanje BR bodo zagotovljene finančne spodbude								
Podrobni državni cilj 11: Najpozneje do leta 2025 bodo spodbude in subvencije, ki škodujejo BR prepoznane in odpravljene.								
Usmeritve	11.2 Spodbujati ciljna plačila, ki spodbujajo ohranjanje BR.	11.2.1 Povečati obseg spodbud zasebnim lastnikom za izvajanje ukrepov za ohranjanje ogroženih HT na Natura 2000 območjih in ZO.	obseg finančnih spodbud	MOP, MKGP, ZRSVN, ZO	državni proračun, projekti	42		A3.1, A4.2, C1.3, C1.4, C3.2
Podrobni državni cilj 12: Do leta 2030 bodo zagotovljeni viri financiranja za raziskave in programe ter projekte, ki podpirajo ohranjanje in obnavljanje BR.								
Usmeritve	12.2 Olajšati pogoje za prijavo na projekte.	12.2.2 Izboljšati kapacitete prijaviteljev in jih preko posredovalnice informacij obveščati o razpisanih projektih ter o možnih virih financiranja.	Število izvedenih dejavnosti za izboljšanje zmogljivosti prijaviteljev	MOP, ZRSVN, upravljavci ZO, MIZŠ	državni proračun, projekti			E4.1, E4.8

6. točka dnevnega reda

Načrt upravljanja Triglavskega narodnega parka in izvajanje

Predlagatelj: dr. Tit Potočnik

Poročevalec: dr. Tit Potočnik

Gradivo:

- Poročilo o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za obdobje 2016-2020

- Poročilo o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za obdobje 2021-2022

Predlog sklepov:

6.1 Člani Sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park so se seznanili s Poročilom o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za obdobje 2016-2020.

6.2 Člani Sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park so se seznanili s Poročilom o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za obdobje 2021-2022.

POROČILO

O IZVAJANJU NAČRTA UPRAVLJANJA TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA 2016-2025 ZA OBDOBJE 2016-2020

Bled, oktober 2021, dopolnitev julij 2022 in november 2023

OSEBNA IZKAZNICA

Pravna podlaga za ustanovitev ZO	Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04-uradno prečiščeno besedilo, 61/06-ZDru-1, 8/10-ZSKZ-B, 46/14, 21/18-ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22-ZDeb, 105/22-ZZNŠP in 18/23-ZDU-10 – v nadaljnjem besedilu: ZON), Zakon o Triglavskem narodnem parku (Uradni list RS, št. 52/10, 46/14-ZON-C, 60/17 in 82/20) - v nadaljnjem besedilu: ZTNP-1)
Datum ustanovitve ZO	datum prvega zavarovanja (zakupna pogodba): 1. julij 1924 obnovitev zavarovanja: 26. maj 1961 razširitev zavarovanega območja: 14. junij 1981 veljavno zavarovanje po ZTNP-1: 15. julij 2010
Nacionalna kategorija zavarovanja	narodni park
IUCN kategorija zavarovanja	II. kategorija (narodni park) / V. kategorija (zavarovana krajina)
Mednarodni status	NATURA 2000: POO Radovna most v Sr. Radovni – jez HE Vintgar (SI3000133) POO Julijske Alpe (SI3000253) POO Bohinjska Bistrica in Jereka (SI3000348) POO Poključka barja (SI3000278) POV Julijci (SI5000019) Biosferno območje Julijske Alpe (UNESCO - MAB) Diploma Sveta Evrope Alparc – mreža zavarovanih območij v Alpah Čezmejna ekološka regija Julijske Alpe (skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje v Reziji) Pilotno območje Alpske konvencije (skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje v Reziji) Listina za trajnostni razvoj turizma (skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje v Reziji)
Lega ZO	Julijske Alpe / severozahodni del Slovenije
Velikost ZO in varstvenih območij	Skupna površina zavarovanega območja: 83.982 ha prvo varstveno območje: 31.488 ha drugo varstveno območje: 32.412 ha tretje varstveno območje: 20.082 ha
Število naravnih spomenikov	43
Število naravnih rezervatov	3
Število naravnih vrednot	330 (in 743 jam)
Število kulturnih spomenikov	4 (državnega pomena), 41 lokalnega pomena
Število enot kulturne dediščine	376
Število naselij v ZO	33 (21 v celoti, 12 deloma)
Število prebivalcev v ZO	2.337 (vir: Statistični urad RS, januar 2018)
Upravljanje	Uredba o Načrtu upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016-2025 (Uradni list RS, št. 34/16)

Celovito poročilo obsega oceno izvajanja Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 (Uradni list RS, št. 34/16 – v nadaljevanju NU TNP) za obdobje 2016-2020. Poročilo z oceno o izvajanju NU TNP za petletno obdobje je pripravljeno na podlagi letnih poročil upravljavca zavarovanega območja, tj. Javnega zavoda Triglavski narodni park (v nadaljevanju JZ TNP) o delu za leta 2016, 2017, 2018, 2019 in 2020, poročil o izvajanju NU TNP za obdobji 2016-2017 in 2018-2019 ter poročil sektorjev in agencij, direktij, zavodov v njihovi sestavi, v pristojnost katerih spada izvajanje posameznih vsebin.

Struktura poročila je urejena tako, da vsebinsko sledi poglavjem NU TNP, skladno z opredeljenimi upravljavskimi področji:

- A Ohranjanje narave
- B Varstvo kulturne dediščine
- C Ohranjanje poselitve in trajnostnega razvoja
- D Obiskovanje in doživljanje narodnega parka
- E Upravno-administrativne naloge

Vsebinsko so realizirane aktivnosti v poročilu predstavljene z operativnimi cilji in nalogami. Podani so skupna ocena in kazalniki doseganja operativnih ciljev, v nadaljevanju pa podrobnejše izvajanje aktivnosti po posameznih nalogah, tako da je zagotovljena preglednost in celovitost spremljanja izvajanja NU TNP v obdobju od 2016 do 2020. Kazalniki so prikazani glede na izhodiščno stanje (leto 2015) oziroma glede na doseženo stopnjo (delež, število ...) z NU TNP opredeljenih ciljnih vrednosti. Pri operativnih ciljih, ki v NU TNP niso imeli določenih kazalnikov, so smiselno povzeti kazalniki iz letnih programov dela.

V okviru poročila izvedenih aktivnosti so po upravljavskih področjih smiselno vključeni tudi posamezni vsebinski sklopi (poglavja 19 *Usmeritve za celostno ohranjanje kulturne dediščine*, 20 *Usmeritve za sanacijo razvrednotenih območij* in 21 *Izhodišča za usmerjanje obiska v narodnem parku*), ki so sicer skladno z določbami četrtega odstavka 50. člena Zakona o Triglavskem narodnem parku (Uradni list RS, št. 52/10, 46/14-ZON-C, 60/17 in 82/20 – v nadaljevanju ZTNP-1) v NU TNP obravnavani v samostojnih podpoglavjih.

V NU TNP so opredeljeni varstveni režimi (NU TNP – poglavje V), torej *Podrobna opredelitev varstvenih režimov* (NU TNP – podpoglavje 15), *Izjeme glede na prepovedi iz ZTNP-1* (NU TNP – podpoglavje 15 in *Merila* za odločitev o skladnosti nameravanega ravnanja, posega ali dejavnosti z določbami ZTNP-1 v postopku izdaje soglasij javnega zavoda (NU TNP – podpoglavje 17) ter *Varstvene in razvojne usmeritve za dejavnosti* (NU TNP – poglavje V), ki se upoštevajo pri izvajanju rednih nalog javne službe, še posebej v postopkih priprave prostorskih aktov, načrtov rabe naravnih dobrin (npr. gozdnogospodarski in lovskoupravljaljski načrti, ribiškokogojitveni načrti, načrti upravljanja povodij) in razvojnih dokumentov, pri izdaji mnenj v postopkih izdaje strokovnih mnenj za pripravo naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev in soglasij, pri izdaji soglasij na podlagi 31. člena ZTNP-1 in pri pripravi odgovorov v postopkih uveljavljanja predkupne pravice države pri prometu z nepremičninami v narodnem parku.

Pri izvajanju posameznih upravljavskih nalog in aktivnosti so tako vsebinsko kakor tudi finančno zadolženi posamezni sektorji. V procesu priprave poročila so ministrstva ter agencije in zavodi posredovali podatke o izvedenih aktivnosti v poročevalskem petletnem obdobju 2016-2020. Večina izvedenih aktivnosti in porabe finančnih sredstev ministrstev, razen Ministrstva za okolje in prostor ter Ministrstva za kulturo, se uvršča med naloge upravljavskega področja C – ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj. Podrobnejši pregled izvedenih aktivnosti resorjev je podan v Prilogi 3: *Sodelovanje ministrstev pri izvajanju upravljavskih nalog in aktivnosti*.

Prednostne aktivnosti na področju ohranjanja narave so se izvajale v sodelovanju z Zavodom RS za varstvo narave. V prvem petletnem obdobju izvajanja NU TNP se je na področju ohranjanja narave usmerjeno izvajalo sistematično spremljanje stanja izbranih sestavin biotske raznovrstnosti in evidentiranje zaznanih pritiskov človekove dejavnosti nanje – prednostno za Natura 2000 kvalifikacijske vrste in habitatne tipe posebnih varstvenih območij. Spremljalo se je stanje naravnih vrednot v narodnem parku. Izvedene so bile številne aktivnosti na področju splošne in posebne rabe zaradi obiskovanja obremenjenih naravnih vrednot in delov narodnega parka (priprava strokovnih podlag za določitev nosilne zmogljivosti, ocen ogroženosti, predlogi skrbništva ...). Na območju Lovišča s posebnim namenom Triglav-Bled se je izvajalo vsakoletno sistematično spremljanje stanja izbranih vrst divjadi. V izdelavi so bile strokovne podlage za pripravo akcijskih načrtov za ohranjanje biotske raznovrstnosti v narodnem parku in za ravnanja s tujerodnimi vrstami. Na področju sonaravnega gospodarjenja z gozdovi so se cilji zavarovanega območja uspešno vključevali v postopke obnove gozdnogospodarskih načrtov in posege na izvedbeni ravni ter z izvajanjem ukrepov pogodbenega varstva. Pristopilo se je k zbiranju podatkov o dejavnosti zeliščarstva in nabiralništva. Na področju ohranjanja dobrega stanja voda pa so bile aktivnosti usmerjene na pridobivanje oziroma izmenjavo izkušenj ter na spremljanje stanja nekaterih visokogorskih jezer v narodnem parku (podrobne analize stanja Dvojnega jezera). Na Dvojnem jezeru se je pričelo z izvajanjem večletnega izlova rib, na jezeru na Planini Pri jezeru pa se je izvedlo enkratno odstranjevanje rib in makrofitov. Izvajalo se je spremljanje delovanja malih komunalnih čistilnih naprav pri planinskih kočah ter skupaj s strokovno skupino pripravilo in usklajevalo rešitve za zmanjšanje obremenjevanja okolja. Na podlagi programskih sredstev iz naslova 56. člena ZTNP-1 se je z izvedenimi odkupi 27 gozdnih zemljišč obseg nepremičnin v lasti države povečal za skupno površino 52,86 ha. V obdobju od 2016 do 2020 so potekale aktivnosti priprave nabora prvin krajinske pestrosti z vidika pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti, vključno s preverjanjem stanja na terenu. Naravovarstveno nadzorna služba je zagotavljala neposredni nadzor v naravi in izvajanje določb predpisov s področja ohranjanja narave ter koordinirala aktivnosti z ostalimi pristojnimi službami. Opravljene so bile vse predpisane naloge na področju upravljanja LPN Triglav, nadgrajeno je bilo sodelovanje z ostalimi upravljavci lovišč na območju narodnega parka. Izvedeni so bili strokovna predavanja, tematska srečanja, izobraževalni posveti in delavnice, dogodki ob vsakoletnih mednarodnih dnevih s področja ohranjanja narave, pripravljene razstave in druge aktivnosti, namenjene promociji in ozaveščanju različnim ciljnim skupin javnosti o pomenu narave.

Prednostne aktivnosti na področju varstva kulturne dediščine so se izvajale v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Obsegale so spremljanje stanja kulturne dediščine (prednostno planine in suhozidna gradnja), pripravo kulturnovarstvenih smernic za prostorske akte parkovnih občin, pripravo stavbne tipologije za območje parkovnih občin, vključevanje poselitvenih in stavbarskih tipoloških značilnosti pri pripravi mnenj k posegom v prostor, analizo posameznih planin ter strokovno pomoč in svetovanje na področju načrtovanja ustrezne rabe prostora in graditve objektov v narodnem parku. JZ TNP je pri ustreznem ravnanju z muzejskimi zbirkami sodeloval s pristojnimi muzeji, na področju nesnovne kulturne dediščine pa z različnimi združenji, društvi in nosilci tradicionalnih znanj. Izdelane so bile strokovne podlage za stavbno tipologijo na območju občin Bohinj, Gorje in Kobarid, prav tako pa je bil izdan priročnik tipologije bohinjskih planin z usmeritvami za vzdrževanje in obnovo pašnih objektov. Na področju premične in nesnovne kulturne dediščine so bili opravljeni redni vzdrževalni posegi na posameznih eksponatih, ki so razstavljeni v informacijskih objektih TNP. Izvedeni so bili strokovna predavanja, tematska srečanja, izobraževalni posveti in delavnice, dogodki ob vsakoletnih Dnevih evropske kulturne dediščine, pripravljene razstave in druge aktivnosti, namenjene promociji in ozaveščanju različnim ciljnim skupin javnosti o pomenu kulturne dediščine.

Na področju ohranjanja poselitve in vzdržnega razvoja so se sodelovanju s Skupnostjo Julijske Alpe in parkovnimi občinami oblikovale projektne ideje z vsebinami trajnostnega turizma in usmerjanja ter ozaveščanja obiskovalcev narodnega parka. V letu 2020 so bila zagotovljena dodatna sredstva za sofinanciranje razvojnih projektov parkovnih lokalnih skupnosti, ki so bila črpana skladno z *Uredbo o*

merilih in kriterijih za spodbujanje in financiranje projektov, investicij ter izvajanje dejavnosti v Triglavskem narodnem parku (Uradni list RS, št. 116/20) ter sprejetim dvoletnim akcijskim načrtom v obdobju 2020-2021. V sodelovanju z deležniki so bile okrepljene dejavnosti upravljanja Biosfernega območja Julijske Alpe, zlasti v sodelovanju s Skupnostjo Julijske Alpe, Posoškim razvojnim centrom, Turizmom Bohinj in osnovnimi šolami. Opravljena je bila raziskava *Turistični obisk Biosfernega območja Julijske Alpe*, pripravljen in nato tudi posodobljen *Razvojni načrt Biosfernega območja Julijske Alpe* kot trajnostne turistične destinacije. V sodelovanju z Naravnim parkom Julijsko predgorje sta bila uspešno podaljšana certifikat *Čezmejna ekoregija Julijske Alpe* in *Evropska listina za trajnostni razvoj turizma v zavarovanih območjih*. Izvedene so bile promocijske aktivnosti znaka kakovosti TNP. Velika pozornost je bila namenjena izvajanju aktivnosti na področju urejanja prostora in graditve objektov (strokovne podlage za stavbno tipologijo v posameznih parkovnih lokalnih skupnostih, tipologija bohinjskih planin, opredelitev krajinskih območij nacionalne prepoznavnosti), na področju prometne infrastrukture in umirjanja prometa (poskusne sezonske in priložnostne aktivnosti umirjanja prometa na mangrtski cesti, v Vratih in na območju Bohinjskega jezera), na področju kmetijstva in predelave osnovnih kmetijskih surovin (podpora kmetijskim gospodarstvom, delavnice, svetovalno delo, razvoj kolektivnih blagovnih znamk in znaka kakovosti TNP) ter na področju izobraževanja, informiranja in ozaveščanja. Z mrežo ustanovljene Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe, v katero je vključenih 38 osnovnih šol, so bile opravljene številne aktivnosti – z namenom približati vsebine s področja varstva narave in upravljanja zavarovanega območja najmlajšim.

Na področju obiskovanja je upravljavec v sodelovanju z deležniki s področja turizma izvajal aktivnosti informiranja, ozaveščanja in usmerjanja vedno večjega števila obiskovalcev v narodnem parku. Izvedeni so bili programi za različne ciljne skupine v informacijskih mestih TNP in na terenu, v sodelovanju z drugimi organizacijami se je okrepila mreža informacijskih mest. Na področju parkovne infrastrukture je bilo v okviru nadgradnje in posodobitve obstoječe parkovne infrastrukture zamenjanih več kot 100 objektov na izhodiščih in na parkovnih poteh. Za namen ogledovanja je bila posodobljena parkovna infrastruktura dveh naravnih spomenikov državnega pomena – območja slapu Peričnik in Pokljuške soteske. Izvedena so bila izobraževalna in tematska vodenja, nadgrajeni so bili vodniški programi na območju TNP, v sodelovanju s Skupnostjo Julijske Alpe je bil vsako leto realiziran celoletni tečaj za regijske turistične vodnike Biosfernega območja Julijske Alpe, na katerem so bile tudi vsebine TNP. JZ TNP pripravil predlog metodologije izračuna nosilne zmogljivosti in metodologijo testno preizkusil najprej na primerih Vintgarja in Tolminskih korit, nato za obiskovanje Savice, prav tako pa so bili izvedeni postopki zbiranja potrebnih vhodnih podatkov (izračun časa hoje, razdalje ...) za Martuljske slapove, Mostnico in Bohinjsko jezero. V izdelavi so strokovne podlage za pripravo akcijskih načrtov za usmerjanje obiskovanja in za upravljanje športnih in rekreacijskih dejavnosti.

Na področju izvajanja upravno administrativnih nalog se je obstoječa komunikacijska orodja nadgradilo z vzpostavitvijo družbenih omrežij (Facebook, Instagram in Youtube). Nadgradila sta se tudi spletna stran in elektronsko obveščanje. Aktivnosti so bile večinoma načrtovane in usklajene v sodelovanju z deležniki s področja turizma znotraj Biosfernega območja Julijske Alpe. V okviru sodelovanja s šolami smo vzpostavili Skupnost šol Biosfernega območja Julijske Alpe in okrepili digitalno/spletno izobraževanje za učence in zainteresirano javnost. Večji obseg dela je bil opravljen na področju upravnih postopkov, ki se vodijo na podlagi javnih pooblastil – izdaja mnenj (prostorski načrti in načrti rabe naravnih virov, posegi v prostor, posegi v naravo, legalizacija objektov daljšega obstoja), izdaja soglasij upravljavca (določila 31. člena ZTNP-1) in priprava odgovorov glede uveljavljanja predkupne pravice pri prometu z nepremičninami (v primerih uveljavljene predkupne pravice tudi postopki odkupov z vknjižbo zemljišč v last države). Mednarodno povezovanje (EUROPARC, ALPARC, Alpska konvencija, Ekoregija Julijske Alpe, tuja zavarovana območja) je pomembno prispevalo k izmenjavi znanj, upravljaljskih praks in večji prepoznavnosti narodnega parka. Izpolnjene so bile obveznosti, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih parkovnih mrežah ter programov in priznanj. Na podlagi izvedenskega obiska in pregleda izpolnjevanja pogojev in priporočil jeseni 2018 ter poročila in ocene je bila obnovljena tudi Diploma Sveta Evrope za naslednje 10 letno obdobje (do 5. 5. 2029).

JZ TNP je uskladił posamezne interne akte z veljavno zakonodajo ter pristopil k posodobitvi oz. pripravi novih internih aktov. Z namenom priprave programa upravljanja državne lastnine na območju narodnega parka je skušal od ministrstev pridobiti evidence o nepremičninah v državni lasti, prav tako pa je pripravil predlog programa upravljanja nepremičnin za testno območje skleda Bohinjskega jezera. Pripravljen je bil predlog za ureditev statusa nepremičnin v državni lasti, na podlagi katerega je Vlada RS izdala sklep o upravljanju nepremičnin. Pričelo se je izvajanje postopkov prenosa lastnine zemljišč iz –»družbene lastnine« na »Republiko Slovenijo«. Na nepremičninah in nepremičninah, ki jih upravlja JZ TNP (upravna stavba na Bledu, Dom Trenta, Hiša Trentarskih vodnikov, Pocarjeva in Guharjeva domačija v Zg. Radovni, kočje na Goreljku, Vršiču, Lepih kopiščih, Vogarju, V lazu in Sedmerih jezerih), so bila opravljena najbolj nujna vzdrževalna dela. V objektih JZ TNP je bil urejen požarni red. Z nakupom novih vozil (in odprodajo starih) se je posodobil vozni park JZ TNP, vzpostavil se je tudi sistem polnilnic za električna vozila.

K izvajanju upravljaljskih nalog in aktivnosti so poleg JZ TNP pomemben delež prispevali tudi vladni resorji (z agencijami, direktijami, zavodi) in parkovne lokalne skupnosti. Z neposrednimi varstvom, rabo in upravljanjem območja narodnega parka so bile najbolj povezane naloge in aktivnosti MOP, Agencije RS za okolje, ZRSVN, DRSV in IRSOP (opravljanje strokovnih in upravnih nalog na področju ohranjanja narave, upravljanja voda, krajinske pestrosti, parkovne infrastrukture, izvajanja varstvenih projektov, urejanja prostora in rabe naravnih virov, umirjanja prometa in trajnostne mobilnosti, nadzora) ter MK z ZVKDS (opravljanje strokovnih in upravnih nalog na področju varstva nepremične ter premične in nesnovne kulturne dediščine, obnove objektov nepremične dediščine, sodelovanje pri pripravi stavbne tipologije) in muzeji (muzejska in arheološka dejavnost). Na področjih v pristojnosti MKGP so se izvajale naloge in aktivnosti izvajanja programov razvoja podeželja (razpisi za sofinanciranje naložb, ukrepe: kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (KOPOP) in ekološko kmetijstvo (EK), strategija lokalnega razvoja z izvajanjem dejavnosti lokalnih akcijskih skupin), Zavoda za gozdove Slovenije z načrtovanjem in upravljanjem gozdov (gozdnogospodarski načrti), upravljanjem z divjadjo, izvajanjem monitoringov ter vzpostavitev ekocelic in režimom prilagojene rabe gozdov, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije s kmetijsko gozdarskima zavodoma in kmetijsko svetovalno službo na področju svetovanja v kmetijstvu), razpisov za sofinanciranje investicij v kmetijstvu, lesarstvu in predelavi (pripis dodatnih točk za projekte z območja narodnega parka). MzI z DRSI je načrtoval in izvedel obnovitvena dela na odsekih posameznih državnih cest v narodnem parku, pristopil pa je tudi k načrtovanju prilagoditve prometnih režimov na z obiskom najbolj obremenjenih cestnih odsekih in zimskega vzdrževanja cest na območju visokih barij; z Javno agencijo za civilno letalstvo RS se je urejalo tematiko nadzora nad turističnim zračnim prometom in brezpilotnimi letalniki. MGRT je bil prednostno dejaven na področju regionalnega (večina parkovnih občin je uvrščena med obmejna problemska območja) in lokalnega razvoja (podpora izvajanju dejavnosti lokalnih akcijskih skupin), turizma in podjetništva (razpisi za naložbe s pripisom dodatnih točk za projekte z območja narodnega parka). MZ je oblikoval sistemske rešitve na področju nujne medicinske pomoči in mreže urgentnih centrov (območji Zgornjega Posočja in zgornje Gorenjske) in uvedbe »turističnih« ambulant Bovec in Bohinj (v poletni sezoni). MIZŠ je podprlo posamezne nadstandardne rešitve v osnovnih šolah in vrtcih na območju narodnega parka in v njegovem zaledju. Dejavnosti MDDSZ z enotami centrov za socialno delo na območju Gorenjske in Zgornjega Posočja so bile usmerjene v pomoč in podporo ranljivim skupinam (vključno s približevanjem uporabnikom na težje dostopnih krajih) in sofinanciranje socialnovarstvenih programov (pripis dodatnih točk za projekte z območja narodnega parka). Na področjih v pristojnosti MNZ oziroma policije so največ aktivnosti obsegali nadzor (usposabljanje naravovarstvenih nadzornikov, sodelovanje pri skupnih nadzorih in preventivnih akcijah) in intervencije (gorske, prometne in druge nesreče, iskalne akcije, pomoč pri postopkih naravovarstvene službe). MO in Uprava RS za zaščito in reševanje sta posodobila ocene za posamezne vrste ogroženosti in karte ogroženosti; Slovenska vojska je sodelovala pri oskrbi v visokogorju, prav tako pa so na območju narodnega parka potekala tudi posamezna usposabljanja vojske v gorskih razmerah. Parkovne lokalne skupnosti so v poročevalskem obdobju vodile postopke priprave in sprejemanja sprememb in dopolnitev občinskih prostorskih načrtov ter pripravile občinske strategije razvoja turizma in trajnostnega razvoja, celostne prometne strategije občin, v katerih so bili

upoštevani cilji narodnega parka ter varstvene in razvojne usmeritve za dejavnosti, opredeljene z NU TNP.

Projekti

V obdobju od uveljavitve NU TNP predstavlja projektno delo izredno pomemben prispevek h kakovostnemu izvajanju z NU TNP opredeljenih nalog in s tem v zvezi k doseganju temeljnih ciljev zavarovanega območja. Zagotovljeno redno projektno udejstvovanje je v teh letih vzpostavilo mrežo uspešnega sodelovanja z domačimi in mednarodnimi partnerji. Tako kot v obdobju od 2016 do 2020 je bilo tudi v obravnavanem poročevalskem obdobju osnovno vodilo prispevati k temeljnim ciljem zavarovanega območja in izvajanju prednostnih nalog, opredeljenih z NU TNP. Na področju varstva sta bili to predvsem ohranjanje narave in varstvo kulturne dediščine, med razvojnimi vsebinami pa tiste, ki prispevajo k ohranjanju tradicionalne rabe prostora in naravnih virov. Pri presojanju vključevanja se poleg vsebinske ustreznosti preverjajo tudi finančne zmožnosti in kadrovske zahteve (možnost projektnih zaposlitev in s tem kadrovska krepitev upravljavca) projektne sodelovanja. V obdobju od 2016 do 2020 je tako JZ TNP kot partner sodeloval pri izvajanju 12 projektov, ob upoštevanju tudi drugih oblik sodelovanja javnega zavoda v projektih aktivnostih (opazovalec, pilotno območje), pa je bil vključen v 17 projektov. Vsebinsko je bilo 6 projektov opredeljenih kot ozko varstvenih, 2 kot razvojna, preostalih 9 pa predstavljajo prispevek tako k varstvu kot tudi trajnostnemu razvoju zavarovanega območja. Med varstvenimi projekti je zagotovo najzahtevnejši projekt »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«, ki se izvaja od leta 2019 in katerega vodilni partner je JZ TNP ter bo v štiriletnem obdobju pomembno prispeval k izboljšanju stanja vrst in habitatnih tipov ter doseganju varstvenih in razvojnih ciljev na področju upravljanja območij Natura 2000 v narodnem parku. Ob koncu leta 2020 je v izvajanju 11 projektov, v načrtovalski fazi oziroma v fazi potrjevanja pa 3 projekti.

Izvajanje kadrovskega načrta

Politika zaposlovanja se izvaja na način, da se ne ustvarja primanjkljajev na sredstvih za stroške dela, istočasno pa število zaposlenih na javni službi, financiranih iz javnih virov, ne presega dovoljenega števila zaposlenih določenega v kadrovskih načrtih za posamezno leto. Skupno število zaposlenih (zaposlenih, ki izvajajo naloge javne službe in projektnih zaposlenih) se je v poročevalskem obdobju v primerjavi z letom 2015 povečalo. Na dan 31. 12. 2020 je skupni ekvivalent polnih zaposlitev (EPZ) znašal 60,50, kar je za 4,5 več kot leta 2015 (1. 1. 2015). Dne 31. 12. 2020 je skupni EPZ v javni službi znašal 56,22, kar je 1,28 manj, kot je bilo za leto 2020 načrtovano v NU TNP.

Izvajanje finančnega poročila

Za namene izvajanja NU TNP je JZ TNP v petletnem obdobju 2016-2020 porabil 11.864.835 EUR. Sredstva so bila zagotovljena iz državnega proračuna, mednarodnih projektov, lastnih prihodkov (nejavni prihodki za izvajanje javne službe in tržna dejavnost zavoda) in drugih javnih virov (sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, Sklada za podnebne spremembe in programa Unesco MAB ter na javnem razpisu pridobljena sredstva Občine Bled za sofinanciranje prireditev v Info centru Triglavska roža Bled).

Druge sektorske javne vire (sredstva EU, sredstva drugih ministrstev, sredstva parkovnih lokalnih skupnosti) za izvajanje NU TNP zagotavljajo nosilci upravljaljskih nalog in aktivnosti v okviru svojih letnih programov dela in finančnih načrtov.

Za sofinanciranje občinskih razvojnih projektov v TNP so bila na podlagi 4. odstavka 11. člena ZTNP-1 v letu 2020 zagotovljena dodatna sredstva iz državnega proračuna v višini 1 mio EUR, ki so bila izplačana neposredno parkovnim lokalnim skupnostim.

Preglednica s podrobnejšo predstavitvijo finančnega ovrednotenja realizacije nalog v letih 2016-2020 po posameznih upravljaljskih področjih je prikazana v Prilogi 1 k temu poročilu.

Ocena uspešnosti

Doseganje zastavljenih operativnih in upravljavskih ciljev v prvem petletnem obdobju izvajanja NU TNP je ocenjeno kot uspešno.

Na podlagi uporabljenih 69 kazalnikov, določenih z NU TNP, je bilo 65 % načrtovanih aktivnosti uspešno izvedenih. Delež delne realizacije aktivnosti je ovrednoten z 23 % načrtovanih aktivnosti. V 6 % aktivnosti realizacija ni bila dosežena, za enak odstotek aktivnosti, katerih nosilci so bili drugi sektorji, pa ni razpoložljivih podatkov.

Na podlagi uporabljenih 99 kazalnikov, določenih za operativne naloge v letnih programih dela JZ TNP, je bilo 65 % načrtovanih aktivnosti uspešno izvedenih. Delež delne realizacije aktivnosti je ovrednoten s 22 % načrtovanih aktivnosti. V 6 % aktivnosti realizacija ni bila dosežena. Za 7 kazalnikov (7 % delež) ni razpoložljivih podatkov.

Med delno realiziranimi aktivnostmi so: kartiranje (inventarizacija) habitatnih tipov, monitoring biotske raznovrstnosti v gozdovih, uveljavitev mirnih območij, revitaliziranje kmetijskih zemljišč, priprava akcijskih načrtov in načrta upravljanja nepremičnin v državni lasti (in v upravljanju JZ TNP), aktivnosti na področju družbenih dejavnosti. Naštete aktivnosti bo treba prednostno realizirati v naslednjem pet letnem obdobju.

Glavni razlogi za nedoseganje posameznih zastavljenih kazalnikov so: izvedba drugih aktivnosti aktualnih nalog, ki niso bile predvidene z NU TNP (npr. urejanje področja splošne in posebne rabe delov zavarovanega območja, sodelovanje v skupnosti Julijske Alpe, izvajanje razvojnih usmeritev na podlagi spremembe 11. člena ZTNP-1 v letu 2020, sodelovanje pri obravnavi predpisov ter sprememb in dopolnitev predpisov s področja ohranjanja narave in programskih dokumentih), spremenjene prioritete in povečan obseg posameznih aktivnosti v primerjavi z načrtovanim (npr. usmerjanje obiskovanja in trajnostna mobilnost, projektno delo, koordinacija Biosfernega območja Julijske Alpe, naloge z aktivnostmi za prilagajanje podnebnim spremembam), podcenjena časovnica za izvedbo posameznih nalog (npr. priprava akcijskih načrtov, program upravljanja nepremičnin v državni lasti), daljši proces usklajevanja podzakonskih aktov, slabša kadrovska pokritost, manjši obseg finančnih sredstev, omejitve in prilagoditve delovanja v času epidemije COVID-19 v letu 2020 ter pomanjkanje izhodiščnih evidenc (za pripravo program upravljanja nepremičnin v državni lasti) in verodostojnih analitičnih podatkov (izvedba monitoringov in predhodna izdelava strokovnih podlag za pripravo akcijskih načrtov). V zadnjem letu je bil opravljen bistveno povečan obseg dela na področju trajnostnega razvoja (izvajanje razvojnih usmeritev na podlagi 10. in 11. člena ZTNP-1): priprava *Uredbe o merilih in kriterijih za sofinanciranje projektov, investicij ter izvajanje dejavnosti*, priprava *Akcijskega načrta za sofinanciranje parkovnih lokalnih skupnosti 2020–2021* in izvajanje akcijskega načrta (v sodelovanju s parkovnimi lokalnimi skupnostmi).

Nosilci ali sodelujoči pri posameznih aktivnostih (predvsem na upravljavskih področjih B – varstvo kulturne dediščine in C - Ohranjanje poselitve in trajnostnega razvoja) so drugi sektorji (npr. MK in ZVKDS, Mzi-DRSI, MOP, MKGP, MGRT, MZ, MDDSZ in MIZŠ) in regionalni razvojni agenciji, zato je izvedba aktivnosti vezana na njihove letne programe, kadrovske zmožnosti in finančne načrte, sama realizacija pa posledično odstopa časovnice in ciljev ter posledično tudi od načrtovanih kazalnikov.

Izhodišča za aktivnosti v obdobju 2021 do 2025

Na podlagi ocene izvajanja NU TNP je bilo sicer ugotovljenih nekaj odstopanj od načrtovanih aktivnosti, vendar le-te niso takega obsega in pomena, da večina opredeljenih upravljavskih ciljev ne bi bila dosežena do konca veljavnosti NU TNP in da bi bilo potrebno spreminjati NU TNP.

Spremenjenim razmeram v prostoru in posameznim bolj izpostavljenim prednostnim nalogam se bo JZ TNP prilagajal z letnimi programi, v katerih bodo izpostavljene aktivnosti:

- na področju ohranjanja narave:
 - krepitev izvajanja nalog varstva narave, predvsem v prvem in drugem varstvenem območju (skladno s cilji in nameni IUCN upravljalne kategorije II narodni park),
 - dopolnitev seznama mirnih območij (za izbrane vrste in habitatne tipe) ter prilagoditev poteka meja in pravih ravnanj na obstoječih mirnih območjih, ki so že dejansko uveljavljena v prostoru in usklajena z deležniki,
 - priprava akcijskih načrtov (za ohranjanje biotske raznovrstnosti in za ravnanje s tujerodnimi vrstami),
 - ustrežna ter prepoznavna vloga in obravnava Programa upravljanja območij Natura 2000 znotraj vsebin NU TNP,
 - odvajanje odpadnih vod iz planinskih koč ob visokogorskih jezerih,
 - z načrtovano dinamiko dodeljevanja razpoložljivih sredstev je v naslednjih letih pričakovati hitrejše povečevanje deleža nepremičnin v državni lasti v narodnem parku;
- na področju varstva kulturne dediščine:
 - vzpostavitev in delovanje varstvenega sklada ali vsebinsko primerljivega modela sofinanciranja obnove objektov, pomembnih za ohranjanje stavbnih tipoloških značilnosti v narodnem parku;
- na področju ohranjanja poselitve in trajnostnega razvoja:
 - načrtovanje in uveljavitev programov umirjanja prometa,
 - spodbujanje trajnostne mobilnosti (krepitev linij in frekvenc javnega potniškega prometa),
 - prilagajanje podnebnim spremembam,
 - priprava letnih akcijskih načrtov za financiranje projektov parkovnih lokalnih skupnosti (skladno z določili četrtega odstavka 11. člena po spremembah ZTNP-1),
 - koordiniranje upravljanja Biosfernega območja Julijske Alpe (povečan obseg nalog in aktivnosti, sodelovanje z drugimi biosfernimi območji v Sloveniji in čezmejno sodelovanje – vzpostavitev čezmejnega UNESCO MaB območja Julijske Alpe),
 - sodelovanje v Skupnosti Julijske Alpe;
- na področju obiskovanja in doživljanja narodnega parka:
 - ureditev posebne rabe naravnih vrednot na delih, na katerih se zaračunava vstopnina,
 - priprava in izvajanje skupnega akcijskega načrta (za usmerjanje obiskovanja in rekreacijskih dejavnosti v naravi);
- na področju upravno-administrativnih nalog:
 - priprava programa upravljanja nepremičnin v državni lasti na območju narodnega parka,
 - izvedba kadrovske analize (preveritev z vidika zmožnosti izvajanja načrtovanih upravljalških nalog).

Okrepiti bo treba sodelovanje z drugimi sektorji (tudi z regionalnimi razvojnimi agencijami) z vidika ustrežnejšega izpolnjevanja v NU TNP opredeljenih nalog (npr. na področju vzpostavitve varstvenega sklada za obnovo stavbne dediščine, na področju razvojnih nalog – spodbujanje zaposlovanja in socialnega podjetništva, izboljšanje javnih storitev, ureditev okoljske infrastrukture, vzdržnega razvoja turizma in usmerjanja obiskovanja, okoljske sanacije planinskih koč, umirjanja prometa in trajnostne mobilnosti, zmanjševanje izpustov CO₂ in prilagajanje podnebnim spremembam, urejanje digitalne infrastrukture – odprava belih lis), vključno z zagotavljanjem finančnih sredstev.

Ocena izvajanja NU TNP v poročevalskem obdobju skladno z določbami 7. člena ZTNP-1 obsega tudi ugotovitve bistveno spremenjenih okoliščin (predvsem z vidika razvoja dopuščenih dejavnosti v posameznih varstvenih območjih), zaradi katerih bi bilo potrebno izvesti spremembe meje (drugega) varstvenega območja. Ugotovljena so posamezna razhajanja med opisom zunanje meje narodnega parka in notranjih mej varstvenih območij iz ZTNP-1 (Priloga 2) ter dejanskim grafičnim prikazom poteka meje (podatkovna baza ARSO, 2010), ki so tehnične, delno pa tudi vsebinske narave in bi se lahko odpravila skladno z določili tretjega odstavka 9. člena in prvega odstavka 69. člena ZTNP-1. Na podlagi *Navodil o načinu določitve digitalnega zemljiško katastrskega prikaza meja Triglavskega narodnega parka na parcelo natančno*, ki jih je izdala ministrica za okolje in prostor (MOP, št. 356-16/2015 z dne 16. 12. 2015), ter strokovnih (tehničnih in vsebinskih) izhodišč za prikaz meje, ki jih je

pripravil JZ TNP, je bila pripravljena korekcija poteka meje, ki bo omogočila enoznačno interpretacijo meje. S predlagano prilagoditvijo meje se ne spreminja skupne površine narodnega parka, niti razmerja med osrednjim in robnim območjem narodnega parka. *Prikaz predlaganih popravkov poteka meje* je podan v Prilogi 2 k temu poročilu.

A1 VZPOSTAVITEV KAKOVOSTNEGA MONITORINGA PROSTOŽIVEČIH VRST IN HABITATNIH TIPOV

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Poznavanje stanja sestavin biotske raznovrstnosti v narodnem parku je v splošnem ocenjeno kot nepopolno, zato JZ TNP vsako leto ob upoštevanju kadrovske in finančne zmožnosti skuša zmanjšati obseg nepoznavanja z zagotavljanjem sistematičnega zbiranja prostorskih podatkov za varstveno pomembne vsebine. Redne prednostne naloge upravljavca zavarovanega območja so vključevale sistematično in priložnostno zbiranje prostorskih podatkov o izbranih varstveno pomembnih sestavinah biotske raznovrstnosti, zaznanih pritiskih človekove dejavnosti nanje in vključevanje zbranih podatkov v evidenco javnega zavoda. Aktivnosti so bile predvsem usmerjene na prostoživeče vrste, ki so predmet varstva v okviru evropskega ekološkega omrežja območij Natura 2000 in tiste, s katerimi se upravlja po predpisih na področju divjadi in lovstva. Za gamsa in alpskega kozoroga so se nadaljevale aktivnosti priprave strategije čezmejnega upravljanja. Pozornost je bila namenjena tudi preverjanju stanja znanih rastišč invazivnih tujerodnih prostoživečih rastlinskih vrst, prostorska evidenca JZ TNP pa se je dodatno dopolnjevala z literaturnimi podatki o razširjenosti varstveno pomembnih vrst in raziskavah v zavarovanem območju ter s podatki iz evidenc drugih organizacij. Na področju spremljanja in vrednotenja pritiskov človekove dejavnosti je bila v poročevalskem obdobju izpostavljena problematika obiska, kjer je JZ TNP na izbranih lokacijah vzpostavil spremljanje z uporabo avtomatskih števec obiska. V manjšem obsegu od načrtovanih so se nadaljevale aktivnosti za pripravo akcijskega načrta za ohranjanje biotske raznovrstnosti v narodnem parku, uspešno pa je bil v letu 2020 pripravljen osnutek akcijskega načrta za ravnanje s tujerodnimi vrstami za nadaljnje usklajevanje z deležniki. Tvorno je bilo sodelovanje s strokovnimi organizacijami. Z izvajanjem štiriletnega projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« se vzpostavljajo pogoji za izvedbo varstvenih ukrepov, ki bodo v naslednjih letih prispevali k izboljšanju stanja izbranih kvalifikacijskih Natura 2000 prostoživečih vrst in habitatnih tipov.

Na podlagi v poročevalskem obdobju sistematično zbranih podatkov je mogoče podati nekatere grobe ocene o stanju izbranih sestavin biotske raznovrstnosti. Tako je zaskrbljujoče stanje nekaterih visokogorskih jezer, za njihovo izboljšanje bo treba vložiti mnogo navora in medsektorskega sodelovanja. Neugodno je tudi stanje travniških habitatov z rastišči alpske močine, ki se ponekod postopoma preraščajo z lesno vegetacijo, trend nezadržnega opuščanja tradicionalne kmetijske dejavnosti v narodnem parku pa predstavlja resno grožnjo za prostoživeče vrste, vezane na travnišča. Opuščanje tradicionalne oblike planinskega pašništva posredno vodi tudi v zaraščanje kalov ter s tem izgube povezanosti vodnih habitatov za dvoživke. Problematično je stanje gozdnih ekosistemov v narodnem parku, ki se je v zadnjih petih letih izrazito poslabšalo zaradi posledic naravnih ujm, kot so žled, gradacija podlubnikov ter vetrolomi in snegolomi. Navedena degradacija poslabšuje primernost habitata za vrste, vezane na gozdni prostor. Stalna prisotnost velikih zveri v narodnem parku povečuje tveganja za porast konfliktnih dogodkov, kar lahko ogrozi sicer pozitivno dinamiko postopnega naravnega vračanja rjavega medveda in volka v alpski prostor. Naravno delovanje gozdnih in negozdnih ekosistemov pa vse bolj ogroža nezadržni porast pritiska obiskovanja narodnega parka, ki še dodatno poslabšuje primernost življenjskega prostora za prostoživeče živalske in rastlinske vrste.

Uresničevanje nalog operativnega cilja A1 je nujno za doseganje prednostnega cilja upravljanja zavarovanega območja, pri čemer so naloge po obsegu in vsebini zahtevne in zahtevajo specifična znanja ter sodelovanje različnih služb JZ TNP. V poročevalskem obdobju se je zagotavljal sistematičen in koordiniran pristop zbiranja ter vzdrževanja podatkov, pomembnih za upravljanje zavarovanega območja, vzpostavljeno je sodelovanje s ključnimi strokovnimi organizacijami, ki se bo v naslednjih letih nadgrajevalo.

Kljub prednostni obravnavi nalog in njihovi vsebinski nadgradnji pa se nekatere naloge, ki so opredeljene v NU TNP, niso izvedene v načrtovanem obsegu, še zlasti v zvezi z vzpostavljanjem celovitega sistematičnega zbiranja prostorskih podatkov ter pripravo predloga akcijskih načrtov na področjih ohranjanja biotske raznovrstnosti in ravnanja s tujerodnimi vrstami v narodnem parku.

Kazalniki

1. Površina letno kartiranih habitatnih tipov / število Natura 2000 kvalifikacijskih habitatnih tipov, ki so vključeni v monitoring s strani JZ TNP: ciljna vrednost: 2000 ha/12 habitatnih tipov; vrednost 2016: 200 ha/12 habitatnih tipov; vrednost 2017: 344 ha/12 habitatnih tipov; vrednost 2018: 200 ha/5 habitatnih tipov; vrednost 2019: 50 ha / 2 habitatna tipa; vrednost 2020: 20 ha/5 habitatnih tipov
2. Število prostoživečih vrst, za katere se izvaja populacijski monitoring: vse vrste/vrste, ki jih spremlja JZ TNP/kvalifikacijske Natura 2000 vrste: ciljna vrednost: 50/20/20; vrednost 2016: 20/10/4; vrednost 2017: 22/13/5; vrednost 2017: 22/13/5; vrednost 2018: 22/13/5; vrednost 2019: 24/13/7; vrednost 2020: 24/13/7
3. Izdelan akcijski načrt za ohranjanje biotske raznovrstnosti v TNP: ciljna vrednost: 1; vrednost 2016: 0; vrednost 2017: 0,1; vrednost 2018: 0,1; vrednost 2019: 0,2; vrednost 2020: 0,3
4. Izdelan akcijski načrt za tujerodne vrste: ciljna vrednost: 1; vrednost 2016: 0; vrednost 2017: 0,1; vrednost 2018: 0,1; vrednost 2019: 0,2; vrednost 2020: 0,7
5. Povečanje podatkovnih vnosov v zbirki JZ TNP (%): izhodišče: NP; vrednost 2016: 10-15 %; vrednost 2017: 10-15 %; vrednost 2018: 10-15 %; vrednost 2019: 15-20 %; vrednost 2020: 15-20 %
6. Število znanih lokacij z japonskim dresnikom/orjaško zlato rozgo/velikim pajesenom na vzorčnih popisnih ploskvah TNP: ciljna vrednost: 168/112/36; vrednost 2016: 168/112/36; vrednost 2017: 277/127/38; vrednost 2018: 307/169/46; vrednost 2019: 322/203/79; vrednost 2020: 385/217/80
7. Število tujerodnih rastlinskih vrst (praprotnic in semenk) / živalskih vrst (vretenčarji) na območju TNP: ciljna vrednost: 18/7; vrednost 2016: 19/7; vrednost 2017: 19/7; vrednost 2018: 19/7; vrednost 2019: 19/7, vrednost 2020: 24/10
8. Število letno izdanih števil publikacije *Acta Triglavensia*: ciljna vrednost: 2; vrednost 2016: 1; vrednost 2017: 1; vrednost 2018: 1; vrednost 2019: 1; vrednost 2020: 1
9. Delež (%) kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov območij Natura 2000 v narodnem parku v ugodnem ohranitvenem stanju po Direktivi o pticah /Direktivi o habitatih - vrste / Direktivi o habitatih - habitatni tipi: ciljna vrednost: 29/39/50; vrednost 2016: 29/39/50; vrednost 2017: 29/39/50; vrednost 2018: 29/39/49; vrednost 2019: 29/39/49; vrednost 2020: 29/39/49

A1.1 Redni monitoring prostoživečih vrst, habitatnih tipov, pritiskov in groženj ter učinkovitosti izvedenih ukrepov varstva

Sistematično spremljanje stanja prostoživečih vrst

V obdobju 2016-2020 je JZ TNP na področju sistematičnega zbiranja prostorskih podatkov o prostoživečih vrstah živali in rastlin izvedel naslednje aktivnosti:

- Lepi čeveljc (*Cypripedium calceolus*): preverjanje stanja vrste na znanih rastiščih v Vratih, Krnici, Krmi, Kotu, planini Trstje, širšem območju Martuljka, to je ob potoku Martuljek in v gozdnem prostoru pod Špikom ter širšem obrežnem pasu desnega brega Save Dolinke od Gozd Martuljka do Belega potoka; v povprečju je bilo na letni ravni preverjeno 114 lokacij in popisano 922 rastlin; vsaj 40 lokacij je prvič evidentiranih; ureditev in vnos zbranih podatkov v evidenco JZ TNP.
- Alpska možina (*Eryngium alpinum*): podrobna preveritev stanja na znanih rastiščih vrste na Štukah, Home, planini Osredki, Kozjem robu in območju Lisca; v povprečju je bilo na letni ravni preverjeno 22 lokacij in popisano 1.227 rastlin; na rastiščih vrste pod Liscem v skupni površini 0,3 ha je bila v letu 2020 kot varstveni ukrep projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku« odstranjena lesna zarast na podlagi strokovnega elaborata ZRC SAZU.

- Enostavna mladomesečina (*Botrychium simplex*): preverjeno stanje na rastišču vrste na Malem polju in potrjena njena prisotnost.
- Tujerodne rastlinske vrste: preverjeno stanje znanih rastišč tujerodnih vrst v Radovni in na območju Bohinja, Pokljuke in Trente; evidentiranje 381 novih rastišč tujerodnih rastlinskih vrst (žlezava nedotika, enoletna suholetnica, japonski dresnik, kanadska zlata rozga, orjaška zlata rozga, topinambur, robinija, veliki pajesen); ob koncu leta 2020 je število evidentiranih v narodnem parku prisotnih tujerodnih rastlinskih vrst 24 na skupno 1956 lokacijah.
- Divji petelin (*Tetrao urogallus*): usklajeno preverjanje stanja aktivnosti znanih rastišč vrste na območju TNP, kjer so pri terenskem preverjanju poleg naravovarstvenih nadzornikov sodelovale tudi lovske družine, katerih lovišča v celoti ali deloma ležijo na zavarovanem območju; zagotovljeno zbiranje podatkov na enotnem popisnem obrazcu in kartografskih prilogah, pripravljenih s strani JZ TNP; predmet monitoringa s strani JZ TNP na letni ravni je bilo preko 15 mirnih območij, preverjanje 6 rastišč na vplivnem območju Športnega centra Pokljuka (v polmeru 2 km) ter celoletno spremljanje vrste na predmetnem območju sta se zagotavljali s strani ZGS (MKGP); vrednotenje zbranih podatkov in uskladitev meja in pravil ravnanj za mirna območja na Pokljuki, ki bodo uveljavljena v prostoru z aktivnostmi projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku«.
- Rušavec (*Tetrao tetrix*): podrobno vsakoletno preverjanje stanja vrste na izbranih mirnih območjih v letnem obsegu 15 rastišč; poudarjeno preverjanje stanja populacije na širšem območju Vogla za ovrednotenje naravovarstvene pomembnosti mirnega območja Vogel (ID 27).
- Belka (*Lagopus mutus*): podrobno preverjanje stanja populacij na Kaninu in Mangrtu v okviru aktivnosti projekta »Nat2Care« in širše okolice Velega polja (Tosc, Draški vrh, Hribarice, Škednjovec, Mišelj vrh in Ledine) z aktivnostmi projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«.
- Veliki pupek (*Triturus carnifex*): v letih 2019 in 2020 zagotovljeno preverjanje stanja vrste na znanih lokacijah v vzhodnem delu narodnega parka; potrjena prisotnost vrste na 6 od skupno 351 preverjenih lokacijah.
- Hribski urh (*Bombina variegata*): v letih 2019 in 2020 zagotovljeno preverjanje stanja vrste na znanih lokacijah v vzhodnem delu narodnega parka; potrjena prisotnost vrste na 57 od skupno 351 preverjenih lokacijah.
- Volk (*Canis lupus*): celovito spremljanje stanja prisotnosti vrste v LPN Triglav s strani naravovarstvenih nadzornikov po metodologiji monitoringa vrste projekta LIFE »WolfAlp«s (v povezavi z A4.3); potek v zimskem obdobju 2017/2018, 2018/2019 in 2019/2020 po t.i. *snowtracking* metodologiji; v letih 2019 in 2020 potrditev prisotnosti vrste z evidentiranjem škodnih primerov na divjadi in drobnici ter z neposrednim opažanjem osebkov; ARSO je v petletnem obdobju NU TNP v parkovnih lokalnih skupnostih obravnaval 79 škodnih primerov.
- Divjad: vsakoletno sistematično zbiranje podatkov v LPN Triglav z dvodnevним sistematičnim zbiranjem podatkov o stanju gamsa (*Rupicapra rupicapra*) na območjih Vrat, Kriških podov in V Plazih ter stanja alpskega kozoroga (*Capra ibex*) na Jalovcu, Kaninu in v Vratih; vnos rezultatov opazovanj v evidenco JZ TNP, upoštevanje zbranih podatkov o stanju izbranih vrst divjadi v LPN Triglav pri opredelitvi ocene njihove številčnosti in trenda gibanja populacij; v okviru sodelovanja JZ TNP v projektu »AlpBioNet2030« je bila v letu 2019 izvedena analiza in nadgradnja protokola monitoringa gamsa in alpskega kozoroga ter načelna uskladitev z ostalimi upravljavci lovišč v narodnem parku; izvajanje rednega spremljanja zdravstvenega stanja živali prostoživečih vrst in vključevanje podatkov v evidenco o odvzemu (v poročevalskem obdobju je evidentirano 29 gamsov in 7 alpskih kozorogov, obolelih za garjami); prav tako je bil evidentiran pogin enega ruševca in povoz enega planinskega zajca. V sodelovanju s KIS je bilo vzpostavljeno sistematično vrednotenje vpliva rastlinojede divjadi (jelen) na stanje popašenosti izbranih lokacij travišč v narodnem parku (Radovna, Trenta).
- Glive: izvedeno oblikovanje protokola monitoringa gliv v gozdnem prostoru in ranljivih ekosistemih narodnega parka ter dejansko spremljanje uspevanja za nabiralništvo zanimivih vrst gliv (jesenski goban, lisička) v gozdnem prostoru Pokljuke.

Sistematično spremljanje stanja habitatnih tipov

Izvedeno je bilo sistematično kartiranje negozdnih habitatnih tipov na skupno 270 ha površin na območjih Bohinja, Pokljuke (Jelje, Koprivnik), Velike in Male Pišnice, Radovne in Mangrtskega sedla in Trente; v projektu »Nat2Care« je bilo izvedeno podrobno floristično in vegetacijsko kartiranje območja Mangrta in spremljanje periglacialne flore na Kaninu.

Evidentiranje pritiskov in groženj

Pri izvajanju sistematičnega spremljanja stanja divjega petelina, ruševca, divjadi, lepega čoveljca, alpske mošine, velikega pupka in hribskega urha so se med drugim zbirale informacije o zaznanih pritiskih človekove dejavnosti.

JZ TNP je v letu 2016 sodeloval na mednarodni konferenci »Wildlife in Winter Sport Activities« v Franciji s predstavitvijo analize vpliva zimske rekreacije na živali prostoživečih vrst.

V projektu »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« so se v letih 2019 in 2020 opredelile in z deležniki uskladile lokacije ter potrebni ukrepi za omilitev posledic obiskovanja na izbranih mirnih območjih, vključno z umestitvijo potrebne infrastrukture (ograje, fizične prepreke) in števcov za avtomatsko spremljanje obiska. V letu 2018 je bilo zagotovljeno spremljanje pritiska rekreacijskih dejavnosti na vodotoke (Sava Bohinjka, Soča, Fratarica). V poročevalskem obdobju je JZ TNP tudi vzpostavil avtomatsko štetje obiskovalcev na izbranih območjih z umestitvijo števcov za avtomatsko spremljanje obiska. Ob koncu leta 2020 je bilo v prostoru narodnega parka umeščeno skupaj 34 števcov za avtomatsko spremljanje obsega obiska.

Priložnostno evidentiranje prostoživečih vrst

Kot redna naloga so se v poročevalskem obdobju na območju TNP priložnostno zbirali prostorski podatki o nekaterih drugih varstveno pomembnih prostoživečih vrstah, kot na primer kranjska lilija ter rjavi medved, šakal, planinski zajec, volk, alpski kozliček, planinski orel, ruševca, divji petelin, gozdni jereb, smrdokavra.

A1.2 Priprava akcijskega načrta za ohranjanje biotske raznovrstnosti v narodnem parku

V poročevalskem obdobju izvajanja NU TNP so bila na podlagi analize ukrepov, ki jih v zvezi z upravljanjem posebnih varstvenih območij v TNP določa *Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015-2020*, nalog iz NU TNP in zbranih podatkov o varstveno pomembnih sestavinah biotske raznovrstnosti v zavarovanem območju oblikovana in nadgrajena osnovna vsebinska izhodišča akcijskega načrta. V letu 2017 je bila pripravljena tudi projektna naloga za pripravo akcijskega načrta. V letih 2018 in 2019 so bila pridobljena vsebinska izhodišča za oblikovanje varstvenih ukrepov na visokogorskih jezerih in na področju varstva ter upravljanja z gozdovi v narodnem parku, v letu 2020 pa za skupine praprotnic in semenk ter ptiče.

A1.3 Vzdrževanje in vsebinsko dopolnjevanje interne podatkovne zbirke javnega zavoda

Prostorska evidenca JZ TNP se je v poročevalskem obdobju dopolnila s preko 10.000 zbranimi podatki o razširjenosti Natura 2000 vrst, divjadi in habitatnih tipov, ki so bili predmet sistematičnega spremljanja. Dodatno se je evidenca dopolnila tudi s podatki o prostorski razširjenosti varstveno pomembnih vrst, pridobljenih iz javno objavljenih strokovnih gradiv, ki ob koncu leta 2020 vključuje preko 8.000 zapisov. JZ TNP je tudi vzdrževal ažurnost evidence s pridobivanjem podatkov iz evidenc drugih organizacij, na primer ZGS in ZRSVN.

A1.4 Preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst

V zvezi s problematiko tujerodnih vrst je JZ TNP redno preverjal stanje (v povezavi z A1.1) znanih rastišč tujerodnih vrst v TNP, ter pregledoval nova območja. Izvajal je aktivnosti odstranjevanja in preizkušanja različnih metod odstranjevanja japonskega dresnika (Radovna, Mangrtsko sedlo, Bohinj), pelinolistne žvrklje (Trenta) in žlezave nedotike (Bohinj, Pokljuka, Radovna). V letu 2019 je bil uspešno odstranjen japonski dresnik na 1 ploskvi z metodo zastiranja. Aktivno je tudi sodeloval z RAGOR-jem pri

odstranjevanju japonskega dresnika v Vratih in Občino Bohinj pri vzpostavljanju novih testnih ploskev odstranjevanja japonskega dresnika na območju Bohinja. Oblikovana je bila tudi skupna strategija z Občino Bohinj za nadaljnje odstranjevanje japonskega dresnika na znanih rastiščih. Sodeloval je na mednarodni konferenci »*European Workshop on Control and Eradication of Invasive Alien Plant Species*« na Madžarskem ter strokovnem posvetu v okviru projekta »*LIFE-ARTEMIS*«, organiziral pa je tudi naravoslovne dni za osnovnošolce s predavanjem in terenskim prepoznavanjem tujerodnih vrst rastlin. V letu 2017 je bila tudi oblikovana projektna naloga za akcijski načrt.

V letu 2020 je bil pripravljen osnutek akcijskega načrta za ravnanje s tujerodnimi vrstami v narodnem parku, s podrobnim vsebinskim in finančnim načrtom za obdobje petih let.

S sredstvi podnebne sklada so bile izvedene naloge v zvezi s pripravo podstrani o invazivnih tujerodnih vrst (ITV) na spletni strani TNP (sistem za obveščanje in hitro odkrivanje novih vrst), pripravo ozaveščevalnih in izobraževalnih vsebin o ITV za digitalne medije ter pripravo in izvedbo strokovnega posveta. JZ TNP je organiziral tudi naravoslovne dni za osnovnošolce s predavanjem in terenskim prepoznavanjem tujerodnih vrst rastlin.

A1.5 Zagotovitev pogojev za začasno ali trajno hrambo mrtvih živali ali rastlin ali njihovih delov neposredno pri upravljavcu narodnega parka

Aktivnosti so predvidene v drugem petletnem obdobju izvajanja, skladno s časovnico NU TNP.

A1.6 Spodbujanje, usmerjanje in podpiranje znanstvenega raziskovanja

Sodelovanje z raziskovalnimi organizacijami

V okviru rednih nalog je JZ TNP v obdobju 2016-2020 aktivno sodeloval s strokovnimi organizacijami na področju raziskovanja (izviri, visokogorska jezera, barja, geologija, podnebne spremembe, biologija, gozdarstvo, kmetijstvo, krajina) ter spodbujal usmerjanje razpisov diplomskih nalog na območje TNP. Tvorno je bilo sodelovanje s študenti biologije, vključno s celovitimi predstavitvami nalog in aktivnosti na področju upravljanja narodnega parka. Na področju projektne dela pa so se izvajale aktivnosti z različnimi raziskovalnimi organizacijami o skupnem projektne sodelovanju oziroma njihovem vključevanju v izvajanje projektne aktivnosti.

Evidenca raziskav

Zagotovljeno je bilo vsebinsko vzdrževanje zbirke podatkov o znanstvenih raziskavah v narodnem parku, v katero so trenutno vključeni podatki o več kot 550 opravljenih raziskavah. V obdobju 2016-2020 je bilo skupaj izdano tudi 46 soglasij za izvedbo znanstveno raziskovalnih nalog v TNP, pripravljeno ter izdano je bilo pet števil znanstveno – izobraževalne publikacije *Acta Triglavensia*.

A2 OHRANJANJE NARAVNIH VREDNOT IN OŽJIH ZAVAROVANIH OBMOČIJ

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Z izvedenim monitoringom je JZ TNP v obdobju od 2016 do 2020 izboljšal poznavanje stanja naravnih vrednot v narodnem parku, s pripravo predloga sprememb poteka meja za nekatera ožja zavarovana območja pa zagotovil ustrezna izhodišča za njihov ustrezen kartografski prikaz. V poročevalskem obdobju so bile na JZ TNP oblikovane pobude za določitev novih naravnih vrednot, na podlagi zbranih razpoložljivih podatkov o stanju izbranega gozdnega rezervata pa pripravljena izhodišča za presojo primernosti njegove vključitve v register naravnih vrednot.

Naloge v okviru operativnega cilja A2 se v veliki meri izvajajo skladno z načrtovanim obsegom in dinamiko, ki ju določa NU TNP.

V prvem petletnem obdobju izvajanja načrta upravljanja je bilo v sodelovanju z ZRSVN zaradi ugotovitev pri spremljanju stanja naravnih vrednot, zaradi novega vrednotenja pregledanih naravnih vrednot ter zaradi uničenja posameznih, predvsem drevesnih naravnih vrednot iz registra izbrisanih 21 naravnih vrednot, zaradi sprememb meja in odprave nekaterih manjših napak v prvotnem seznamu so bile na novo dodane 3, sicer že obstoječe naravne vrednote, v seznam pa dodanih še 5 na novo opredeljenih naravnih vrednot.

Z izvajanjem nalog in aktivnosti se je v celoti sledilo operativnemu cilju, opredeljenemu z NU TNP.

Kazalniki

1. Število letno pregledanih NV: ciljna vrednost: 20/leto; vrednost 2020: 102 pregledanih NV v obdobju 2016-2020

A2.1 Analiza obstoječe grafične opredelitve ožjih zavarovanih območij in priprava predloga popravljenih opredelitev

JZ TNP je pripravil strokovne podlage za spremembo grafične opredelitve naravnih spomenikov Fosili v Kozji dnini, Veliko Prisojnikovo okno, Grapa pod Travnikom in slap Črne vode ter Šum v Blejskem Vintgarju. V sodelovanju z ZRSVN je bil izveden pregled analognih kart in digitalnih podatkov za navedene spomenike.

A2.2 Pregled in ocenitev stanja naravnih vrednot in ožjih zavarovanih območij v narodnem parku

Na področju sistematičnega spremljanja stanja je bilo v obdobju od 2016 do 2020 v sodelovanju z ZRSVN skupaj preverjeno 102 razglašanih naravnih vrednot. Pri podrobnejšem preverjanju stanja naravnih vrednot je bila vključena tudi osrednja enota ZRSVN, sodelovali pa so tudi posamezni strokovnjaki z različnih področij (ZRC SAZU, Univerza v Ljubljani, Geološki zavod Slovenije ...). O spremenjenem oziroma poslabšanem stanju naravne vrednote je JZ TNP obvestil pristojno inšpekcijo in v postopku skupaj z ZRSVN pripravil smernice za sanacijo oz. povrnitev v prvotno stanje.

JZ TNP je v sodelovanju z ZRSVN izvedel predavanje o izkušnjah s spremljanjem stanja naravnih vrednot v TNP na strokovnem posvetu o naravnih vrednotah. Upravljavca narodnega parka je zagotovil varstveni ukrep izvedbe arborističnega obrezovanja Gogalovega lipovca v Zg. Radovni (v letu 2017) in lipe v vasi Soča – naravne vrednote in naravnega spomenika (v letu 2018).

Od 312 naravnih vrednot v narodnem parku (naravne vrednote brez jam) jih je po analizi in oceni JZTNP 289 ohranjenih, 13 spremenjenih, 2 zelo spremenjeni, stanje 8-ih pa je neznano. V primerjavi z analizo stanja iz leta 2016 ostaja stanje naravnih vrednot skoraj v celoti nespremenjeno. Še naprej je zaradi opuščanja kmetijske rabe opazno zaraščanje grbinastih travnikov, v območjih naravnih vrednot, ki so urejene za obiskovanje, se povečujejo ureditveni posegi za zagotovitev varnosti obiskovalcev. Zaradi naravnih procesov (starost, vremenske ujme, podori, potresi, podnebne spremembe) so posamezne naravne vrednote izgubile lastnosti, zaradi katerih so bile prepoznane kot naravne vrednote ali pa jih enostavno ni več (snežišča v visokogorju, drevesne naravne vrednote ...), zaradi opuščanja neustreznih dejavnosti pa se je ponekod izboljšalo stanje (npr. opustitev izkoriščanja materiala iz melišč pod Studorjem).

A2.3 Priprava predlogov za ZRSVN za določitev novih naravnih vrednot

Pripravljeno je bilo sedem predlogov za razglasitev novih naravnih vrednot (Batogniško sedlo – megalodontidne školjke, Dolina Bala – ledeniški relief, Maselnik – manganizirani amoniti, nahajališče fosilov pod Cesarjem, Radovna – grbinasti travniki, Dolenčev zatrep v Srednji Radovni – tisa, Konavčev žleb – jelka) ter en predlog za spremembo obstoječe naravne vrednote (Adam in Eva – skalna samotarja nad Jezerskim prevalom). Izmed predlaganih so bile tri naravne vrednote na novo vpisane v register naravnih vrednot (območja). Zbrani so bili tudi dostopni podatki o gozdnem rezervatu Grušnica za izvedbo analize stanja.

A3 OHRANJANJE TRAVIŠČ

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V letih 2016-2020 so bile v okviru operativnega cilja A3 izvedene vsebinske analize stanja traviščnih habitatov z vidika opredelitve naravovarstveno pomembnih območij, določitve za nabiranje zanimivih prostoživečih rastlinskih vrst ter potrebnih ukrepov za izboljšanje stanja posameznih sestavin biotske raznovrstnosti. Potekalo je tudi aktivno sodelovanje z nosilci kmetijskih gospodarstev.

Uresničevanje operativnega cilja A3 je med drugim v veliki meri povezano z nalogami s področja ukrepov skupne kmetijske politike, ki jih NU TNP določa v sklopu operativnega cilja C1. Z izsledki analiz so vzpostavljena primerna izhodišča za dejanske varstvene ukrepe, ki jih bo JZ TNP uresničeval v prihodnjih letih v okviru rednega ali projektnega dela. Z izvajanjem nalog in aktivnosti, opredeljenih z NU TNP, se je v veliki meri sledilo operativnemu cilju, odstopanja od načrtovanega obsega realizacije so zaznana pri varstvenih ukrepih v obliki pogodbenega varstva in odkupa ter celovitega vrednotenja problematike nabiralništva.

Kazalniki

1. Površina travišč nad / pod gozdno mejo: ciljna vrednost: NP/NP; vrednost 2016: NP/NP; vrednost 2020: NP/NP
1. Površina kartiranih habitatov in površina s ponovljenimi kartiranjem za ugotavljanje trendov: ciljna vrednost: 50.000 ha/5.000 ha; vrednost 2016: 31.000 ha/0; vrednost 2020: 31.720/0
2. Površina travišč, vključenih v pogodbeno varstvo po pogodbi z JZ TNP: ciljna vrednost: 15 ha; vrednost 2016: 0; vrednost 2020: 0
3. Površina travišč, ki jih JZ TNP odkupi: ciljna vrednost: 5 ha; vrednost 2016: 0; vrednost 2020: 0
4. Ohranitveno stanje rastlinskih vrst, zanimivih za nabiranje: ciljna vrednost: ugodno; izhodišče: NP; vrednost 2020: NP
5. Delež planin, ki imajo urejen in z naravovarstvenimi cilji usklajen pašni red: ciljna vrednost: 100 %; vrednost 2016: NP; vrednost 2020: 100 %

A3.1 Ohranjanje območij naravovarstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst s pogodbenim varstvom ali odkupom

Prostorska informacija o traviščih, ki za dolgoročni obstoj zahtevajo prilagojeno rabo, se je v letu 2019 nadgradila s pridobljenimi izhodišči za evidentiranje in ukrepanje na grbinastih travnikih v narodnem parku, za ohranjanje slednjih s spodbudami KOPOP ukrepov v okviru skupne kmetijske politike pa je bilo v letu 2020 vzpostavljeno tudi aktivno sodelovanje z ZRSVN in KGZ. Pri izvajanju projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« je bila zagotovljena konkretizacija in izvedba varstvenega ukrepa odstranitve lesne zarasti na rastiščih alpske močine na območju Lisca in Kozjega roba na skupni površini 0,3 ha.

V letu 2020 so se v okviru projekta »Vpeljava pridelave ohranjevalnih semenskih mešanic za obnovo degradiranega travne ruše na območju Športnega centra Pokljuka« preverjale različne možnosti sanacije razvrednotenih travnatih površin (predvsem tekaških prog); na območju Rudnega polja je bila vzpostavljena tudi vzorčna ploskev za pridelavo semenske mešanice avtohtonih trav.

A3.2 Ob čezmernem zaraščanju rastišč varstveno pomembnih vrst zagotoviti pozno poletno košnjo

V projektu »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« so bila izvedena usklajevanja z agrarnimi skupnostmi na območjih izbranih planin in drugih travišč (Čadrški vrh, Duplje, Predolina, Lisec, Štuke) za odstranitev lesne vegetacije. V poročevalskem obdobju je JZ TNP sodeloval v delovnih akcijah čiščenja zaraščajočih se traviščnih habitatnih tipov (Duplje, Velo polje, Dedno polje, Ovčarija, Vorančojca).

A3.3 Na ključnih nahajališč za nabiranje zanimivih rastlinskih vrst izvesti analizo vplivov nabiranja in drugih dejavnosti na stanje teh vrst

V letu 2016 pripravljen seznam s preko 100 prstoživečih vrst rastlin, ki so ali bi lahko bile predmet nabiralništva v TNP, se je v poročevalskem obdobju vsebinsko nadgrajeval s podatki iz drugih razpoložljivih virov. Na območju Mesnovca na Pokljuki je bila izvedena prostorska analiza razširjenosti borovničevja v gozdnem prostoru. V zvezi z aktivnostmi sodelovanja JZ TNP v projektu »LENA – Lokalno gospodarstvo in varstvo narave v Podonavju« se je problematika nabiralništva vsebinsko nadgradila s formalno vključitvijo mednarodnih meril in standardov FairWild v koncept znaka kakovosti TNP.

A3.4 Določitev naravovarstveno sprejemljivih pašnih redov in ukrepov za preprečevanje nezakonite paše za območja planin in skupnih pašnikov

V obdobju od 2016 do 2020 ni bilo načrtovanih aktivnosti saj je priprava pašnih redov pogojena že z ukrepi skupne kmetijske politike. Pri preverjanju obstoječih pašnih redov niso bile ugotovljene naravovarstveno sporne določbe.

A4 OHRANJANJE IN SONARAVNO GOSPODARJENJE Z GOZDOVI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem obdobju se je nadaljevalo izvajanje rednih nalog s področij gozdnogospodarskega načrtovanja in operativnih nalog v gozdnem prostoru narodnega parka. Tvorno je potekalo sodelovanje z vsemi pristojnimi organizacijami in službami ter drugimi deležniki. Izvajati so se pričeli tudi ukrepi nadomestil in sorodnih ukrepov za prilagojeno gospodarjenje, s projektnimi aktivnostmi v obliki sadnje plodonosnega drevja in čiščenja preseka pa se je izboljševalo stanje habitata za koonoge kure na Pokljuki. Problematika velikih zveri in nabiralništva se je obravnavala tako v okviru rednih nalog kot tudi s projektnim sodelovanjem JZ TNP, v pripravi je nadgradnja obstoječega monitoringa v obliki gozdne inventure za izboljšanje poznavanja stanja biotske raznovrstnosti v gozdnem prostoru narodnega parka. Sprejemljivost uporabe modernih tehnologij sečnje in spravila lesa se je med drugim presojala v okviru projektnega dela. Ob upoštevanju trenutnega stanja gozdov zaradi gradacije podlubnikov in posledic naravnih ujm je tudi v prihodnjih letih pričakovati vse večje težnje po izvajanju nujnih sanacijskih ukrepov v prvem varstvenem območju narodnega parka. Izvajanje operativnega cilja je z manjšim odstopanjem na področju upravljanja z velikimi zvermi v narodnem parku, celovitemu vrednotenju nabiralništva in usmerjanju uporabe moderne tehnologije pri gospodarjenju z gozdovi potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi z NU TNP.

Kazalniki

1. Površina gozdov z izjemno poudarjeno funkcijo varovanja naravne dediščine/biotopsko funkcijo: ciljna vrednost: vsaj 24.796 ha/ vsaj 2.820 ha; vrednost 2016: 24.796 ha/2.820 ha; vrednost 2020: 24.796 ha /2.820 ha
2. Delež gozdov po stopnjah ohranjenosti drevesne sestave; ciljna vrednost: ohranjeni 53,6 % spremenjeni 35,5 % močno spremenjeni 10,5 % izmenjani 0,4 %; vrednost 2016: ohranjeni 53,6 % spremenjeni 35,5 % močno spremenjeni 10,5 % izmenjani 0,4 %; vrednost 2020: ohranjeni 53,2 % spremenjeni 35,1 % močno spremenjeni 10,8 % izmenjani 0,8 %
3. Površina gozdov, na katerih so oblikovane ekocelice: ciljna vrednost: vsaj 9.170 ha; vrednost 2016: 9.170 ha; vrednost 2020: 9.170 ha
4. Površina gozdov z oblikovanimi mirnimi območji: ciljna vrednost: vsaj 1.783 ha; vrednost 2016: 1.783 ha; vrednost 2020: 1.783 ha
5. Število/skupna površina razglašanih gozdnih rezervatov: ciljna vrednost: 11/5.346 ha; vrednost 2016: 11/5.346 ha; vrednost 2020: 11/5.346 ha
6. Površina odkupljenih gozdov, v katerih velja omejitev gospodarjenja z gozdom: ciljna vrednost: 30 ha; vrednost 2016: 0; vrednost 2020: 32,30 ha
7. Ohranitveno stanje gozdnih dobrin, zanimivih za nabiranje: ciljna vrednost: ugodno; vrednost 2016: NP; vrednost 2020: NP
8. Površina gozda, na kateri se izvaja poseben monitoring biotske raznovrstnosti: ciljna vrednost: 1.000 ha; vrednost 2016: 0; vrednost 2020: 0

A4.1 Določiti ključna območja za varstvo vrst in habitatnih tipov v gozdovih in tam, kjer je potrebno, zagotoviti prilagojeno rabo ali izključitev iz rabe

Gozdnogospodarsko načrtovanje

V poročevalskem obdobju je JZ TNP sodeloval z ZRSVN, ZGS in lastniki gozdov pri vsebinskem usklajevanju načrtovanega gospodarjenja z gozdovi v skupno 4 postopkih obnove gozdnogospodarskih načrtov enot in sicer GGN GGE Pokljuka (2016-2025), GGN GGE Kranjska Gora (2017-2026), GGN GGE Soča Trenta (2017-2026), GGN GGE Kobarid (2019-2028) in GGN GGE Tolmin (2021-2030). S tem v zvezi so bile pripravljene strokovne podlage upravljavca zavarovanega območja, ki so se po predhodni uskladitvi v veliki meri vključile v naravovarstvene smernice ZRSVN. ZGS je kot pristojni načrtovalec zagotovil redno inventuro gozdov v GGE, načrtovanih za obnovo, v skladu z veljavnimi načrti pa so revirni gozdarji in drugi uslužbenci ZGS določali in označevali ukrepe v naravi.

Na operativni ravni so v sklopu rednih nalog potekali pregledi in vsebinske uskladitve osnutkov elaboratov za izgradnjo vlak za izvedbo nujnih sanacijskih ukrepov, vključno s terenskimi usklajevalnimi ogledi. Z aktivnostmi projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« se je v letu 2019 opredelilo lokacije v gozdnem prostoru Pokljuke za sadnjo plodonosnega drevja, ki se je v letih 2019 in 2020 dejansko izvedla na Pokljuki in Mežakli. Na Pokljuki se je s projektom »VrH Julijcev« v letu 2020 tudi očistilo gozdne preseke na skupni površini 18 ha.

A4.2 Odkup ali zagotovitev odškodnin ali oprostitev plačila davščin in pristojbin za zasebne lastnike gozdov, v katerih velja omejitev ali popolna prepoved gospodarjenja z gozdovi

V okviru projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« so za ohranitev triprstega detla v letih 2019 in 2020 potekali razgovori z zasebnimi lastniki gozdov na Pokljuki in Mežakli za odkup ali vzpostavitev oziroma uvajanje prilagojenega gospodarjenja z gozdovi. V zvezi s pogodbenim varstvom sta bila uspešno izvedena ukrepa odkupa lesa podrtega drevja v Trenti in okolici planine V Plazeh.

A4.3 Ohranitev selitvenih koridorjev in ekosistemov za velike zveri, vzpostavitev mirnih območij ter sprejetje in izvajanje ukrepov za blažitev konfliktov

V poročevalskem obdobju se je problematika velikih zveri v narodnem parku med drugim obravnavala v okviru sodelovanja JZ TNP kot partnerja v letu 2018 zaključenega projekta Life »WolfAlps«, ki naslavlja problematiko volka v italijanskem in slovenskem delu Alp. V projektu je JZ TNP izvajal poglobljeno evidentiranje znakov prisotnosti volka v TNP oziroma zimski monitoring (*snowtracking*), pripravil dokumentarni film, zagotovil organizirana vodenja šolskih skupin in zainteresiranih posameznikov ter pripravil številne prispevke za medijsko objavo, z aktivnostmi pa nadaljeval tudi po formalnem zaključku projekta. JZ TNP je skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje sodeloval tudi kot čezmejno pilotno območje za ekološko povezanost v projektu »ForAdapt«, ki je obravnaval problematiko čezmejnega upravljanja z rjavim medvedom z analizo možnosti oblikovanja čezmejne strategije. Za preprečevanje konfliktnih dogodkov na področju planinskega pašništva je JZ TNP zagotovil opremljanje pašnih živali s sledilnimi napravami ter nabavil zaščitne ograje. Potekala je komunikacija z rejci, problematika stalne prisotnosti večjega števila volkov v TNP pa je bila v letu 2019 med drugim obravnavana kot samostojna točka na forumu zainteresirane javnosti. V letu 2019 je bil izveden tudi izredni ukrep odvzema iz narave rjavega medveda na območju LPN Triglav. ZGS je v poročevalskem obdobju izvajal monitoring velikih zveri ter promoviral in izvajal nekatere konkretne ukrepe za preprečevanje škodnih dogodkov. V letu 2020 je bilo vzpostavljeno tudi sodelovanje JZ TNP v projektu LIFE »Lynx«, kjer je načrtovan varstveni ukrep doselitve risov tudi na območju LPN Triglav. S tem v zvezi so bili organizirani usklajevalni dogodki z deležniki in zgrajena izpustitvena obora na Pokljuki.

A4.4 Izvedba analize vplivov rekreativnega in komercialnega nabiranja gozdnih dobrin na ciljne vrste ter oblikovanje predlogov varstvenih nalog

V povezavi z nalogo A3.3 je JZ TNP v poročevalskem obdobju vsebinsko nadgrajeval seznam za nabiralništvo zanimivih vrst s podatki iz drugih razpoložljivih virov. Na območju Mesnovca na Pokljuki je bila izvedena prostorska analiza razširjenosti borovničevja v gozdnem prostoru. V zvezi z aktivnostmi sodelovanja JZ TNP v projektu »LENA – Lokalno gospodarstvo in varstvo narave v Podonavju«, se je problematika nabiralništva vsebinsko nadgradila s formalno vključitvijo mednarodnih meril in standardov FairWild za trajnostno rabo v koncept znaka kakovosti TNP. Problematika pritiska nabiralništva v gozdnem prostoru je tudi predmet projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«, kjer se bo slednje omejevalo na ključnih območjih za divjega petelina z uveljavitvijo mirnih območij.

A.4.5 V gozdovih narodnega parka nadgraditi trenutno izvajanje nacionalnega programa monitoringa gozdov in gozdnih ekosistemov

V letih 2016-2020 se je nadaljevalo sodelovanje JZ TNP z javno gozdarsko službo pri uskladitvi in izvajanju vsebinsko nadgrajene redne gozdne inventure v gozdovih narodnega parka. Tako je ZGS kot partner projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« jeseni 2019 izvedel floristični popis zeliščne plasti in evidentiral mravljišča na lokacijah načrtovane sadnje plodnosne drevesne vegetacije, v letu 2020 pa oblikoval in z JZ TNP uskladil predlog metodologije spremljanja stanja varovalnih gozdov v zavarovanem območju.

A4.6 Opredelitev in spremljanje naravovarstveno sprejemljive uporabe novih in obstoječih tehnologij sečnje in spravila lesa v gozdovih narodnega parka

V postopku obnove GGN GGE Pokljuka za obdobje 2016-2025 so bila v sodelovanju z ZRSVN in ZGS pripravljena in vsebinsko usklajena merila za presojanje dopustnosti uporabe modernih tehnologij sečnje in spravila lesa na območju obravnavane gozdnogospodarske enote. Med drugim je bila pripravljena sintezna karta primernosti tal za strojno sečnjo, ki opredeljuje dopustnost strojne sečnje na Pokljuki, nekatere omejitve oziroma prepovedi. Smernice glede načina izvajanja strojne sečnje in izobraževanja izvajalcev so bile delno posodobljene v okviru aktivnosti projekta »Links4Soils«, katerega partner je bil med drugim ZGS, JZ TNP pa uradni opazovalec projekta. Tematika je bila obravnavana na terenski delavnici »Vpliv gozdarskih tehnologij na tla« na Pokljuki v oktobru 2018, na kateri je sodelovalo preko 80 predstavnikov ključnih deležnikov s področja upravljanja z gozdovi.

A4.7 Določitev izhodišč glede nujnih varstvenih nalog, ki se lahko izjemoma izvedejo na območjih brez načrtovanega izkoriščanja gozdov za ohranjanje in krepitev varovalne vloge gozdov in zagotavljanje nujnih varstvenih ukrepov v gozdovih

JZ TNP je v poročevalskem obdobju obravnaval tri zahteve za izvedbo nujnih ukrepov v varovalnih gozdovih ali v gozdovih prvega varstvenega območja in sicer na območju planine Blato, v Trenti (nad Mlinarico) in okolici planine V Plazeh.

A5 OHRANJANJE DOBREGA STANJA VODA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Aktivnosti za izboljšanje stanja visokogorskih jezer so bile prednostno usmerjene v Dvojno jezero ter Jezero na Planini pri Jezeru. Za obnovo nekaterih kalov je bil pripravljen osnutek tehničnega elaborata. Spremljanje odpadnih voda in iskanje učinkovitih tehničnih rešitev sta bila s strani JZ TNP prednostno usmerjena na planinske kočice. Stanje voda se je spremljalo na devetih izviri, podrobneje pa sta bili analizirani tudi Dvojno jezero in Jezero na Planini pri Jezeru. Varstveni ukrepi za alpske reke in obrežno vegetacijo so bili izpostavljeni v posameznih upravnih postopkih. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi z NU TNP.

Kazalniki

1. Vzpostavljen celovit inventar vodnih virov: ciljna vrednost: delno vzpostavljen; vrednost 2016: NE; vrednost 2020: NE
2. Število vodnih teles z odvzetimi vzorci vode za kemijsko in mikrobiološko analizo: ciljna vrednost: 10; vrednost 2016: 0; vrednost 2020: 14

A5.1 V izbranih visokogorskih jezerih in drugih stoječih vodah izvesti ukrepe za odstranitev tujerodnih vrst rib in druge ukrepe za sanacijo ekološkega stanja

V okviru priprave projektnega predloga »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« so bila pripravljena analitična izhodišča v zvezi s stanjem Dvojnega jezera in z možnimi tehnologijami za izboljšanje ekološkega stanja. V letu 2017 se je spremljalo tudi stanje Črnega jezera, Krnskega jezera in Dvojnega jezera. V slednjem je bila poleg jezerske zlatovčice potrjena prisotnost pisanca, kar bo dodatno otežilo sanacijo ekološkega stanja jezera. Dodatne izkušnje na področju ukrepov izlova rib iz visokogorskih jezer sta JZ TNP in ZZRS pridobila na mednarodni konferenci »International Meeting on the Conservation of High Mountain Lakes« v Italiji.

V letu 2018 je bil izveden sledilni poskus, ki je potrdil neposredno podzemno povezavo med iztokom čiščene odpadne vode iz planinske kočice in Dvojnim jezerom ter tako upravičil domnevo o njenem vplivu na stanje jezera. Pridobljena so bila *Strokovna izhodišča za oblikovanje varstvenih ukrepov za visokogorska jezera v TNP* ter izvedena raziskava stanja Dvojnega jezera in jezera na Planini Pri jezeru.

V povezavi z ukrepi varstva za izboljšanje stanja Dvojnega jezera v okviru projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« je bil sklenjen dogovor o sodelovanju med PZS, PD Ljubljana Matica in JZ TNP, ustanovljena je bila strokovna skupina za iskanje tehničnih rešitev in optimizacijo delovanja čistilne naprave, ki se je redno sestajala, izdelana je bila analiza delovanja kočice in čistilne naprave, idejna tehnološka rešitev in projektna dokumentacija za nadgradnjo obstoječega sistema čiščenja odpadne vode ter hidrogeološko poročilo Doline Triglavskih jezer, podrobneje tudi lokacije ob Dvojnem jezeru. V letu 2020 je bila v povezavi z nalogo A5.5 opravljena analiza vzorca okoljske DNA (eDNA) iz Dvojnega jezera.

V okviru aktivnosti Podnebnega sklada je bil v letu 2019 izveden intenzivni izlov rib v Jezeru na Planini pri Jezeru.

A5.2 Vzpostavitev evidence kalov na območju narodnega parka, zagotovitev rednega spremljanja stanja vrst v njih in po potrebi izvedba ukrepov za ohranjanje obstoječih ali izgradnjo novih

V letu 2016 je bila pripravljena podatkovna plast in maska za vnašanje podatkov o kalih, preverjena pa sta bila vegetacija in živalstvo v osmih kalih na območju Bohinja in Pokljuke. Evidenca ob koncu leta 2017 vključuje 69 kalov, v okviru priprave projektnega predloga »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« pa je načrtovana obnova skupaj sedemnajst opuščenih ali zaraščajočih se kalov na živih planinah in pašnikih.

Vzpostavljena evidenca JZ TNP vsebuje 25 zapisov s prostorsko informacijo o kalih v narodnem parku. V letu 2018 in 2019 je bilo pregledanih 14 kalov. V okviru projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst

in habitatnih tipov v TNP« so bili izdelani osnutki tehničnih elaboratov za tradicionalno obnovo 13 kalov, s tem v zvezi pa je bilo vzpostavljeno tvorno sodelovanje z zasebnimi lastniki.

A5.3 Inventarizacija vodnih virov na območju narodnega parka in ovrednotenje njihovega gospodarskega pomena

V poročevalskem obdobju ni bilo načrtovanih aktivnosti v zvezi z inventarizacijo vodnih virov v narodnem parku, oz. so bile zaradi COVID-19 aktivnosti preusmerjene na druge prednostne naloge.

A5.4 Evidentiranje in ovrednotenje virov onesnaževanja ter predlaganje ukrepov za sanacijo in/ali njihova izvedba

V celotnem poročevalskem obdobju je v sodelovanju s PZS potekalo spremljanje delovanja MKČN in drugih sistemov za ravnanje z odpadno vodo na planinskih kočah. V letu 2018 je bil izveden tudi dvodnevni seminar za oskrbnike planinskih koč glede upravljanja čistilnih naprav. Poleg tega je JZ TNP sofinanciral ukrepe za izboljšanje delovanja čistilnih naprav pri 6 planinskih kočah (Kosijev dom na Vogarju, Koča pri izviru Soče, Koča na Uskovnici, Koča pod Bogatinom, Vodnikov dom, Pogačnikov dom na Kriških podih). Od leta 2019 dalje so bili številni sestanki prednostno usmerjeni v obravnavo problematike odpadnih voda ob Dvojnem jezeru – v povezavi s projektom »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«.

JZ TNP je v povezavi z nalogo C5.1 leta 2018 sofinanciral znanstveno raziskavo dela napajalnega zaledja vodnega vira Ovčje jame v dolini reke Radovne, ki je obsegala izvedbo sledilnega poskusa na območju Pernikov.

A5.5 Spremljanje stanja voda na območju narodnega parka z mrežo merilnih mest za fizikalni, kemijski, biološki in količinski monitoring površinskih in podzemnih voda

DRSV je v letih 2016 in 2017 pripravil program ukrepov upravljanja voda ter sprejel Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021 in Načrt upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2016-2021 (pri pripravi je sodeloval tudi ZRSVN). Na izvedbeni ravni so potekale aktivnosti s ciljem ohranjanja dobrega stanja voda, kot so preverbe določitve in razvrstitve vodnih teles površinskih voda, oblikovanje strokovnih podlag za vključevanje ciljev stanja voda v celovite presoje vplivov na okolje, presoje vplivov na okolje, vodno dovoljenje in vodno soglasje, priprava strokovnih podlag za odvzeme naplavin in za plovbo na motorni pogon na Bohinjskem jezeru.

Poleg rednega monitoringa voda, ki ga na 4 merilnih mestih v TNP izvaja ARSO v okviru svojih rednih nalog, je od leta 2018 dalje JZ TNP vzorčil 9 izvirov (Triglavsko Bistrica, Lipnik, Velika in Mala Savica, Kropa, Soča, Krajcarica, Tolminka, izvir na Malem polju) in v kemijske in mikrobiološke analize skupno oddal 65 vzorcev izvirov. V povezavi z nalogo A5.1 se je spremljalo tudi stanje Dvojnega jezera in Jezera na Planini Pri jezeru. Na strokovnih posvetih so bili predstavljeni rezultati meritev ter začetni pogovori s pristojnimi organizacijami in strokovnimi institucijami glede koncepta monitoringa voda v TNP.

Na podlagi tvornega sodelovanja in formalnega sporazuma med JZ TNP in Narodnim parkom Crater Lake iz ZDA je v letu 2019 strokovnjak navedenega sestrskega parka testno uporabil metodo inventarizacije visokogorskih jezer s pristopom analize okoljske DNA (eDNA).

5.6 Prepustitev območja alpskih rek in obrežne lesne vegetacije naravnim procesom in zagotovitev rednega spremljanja stanja

JZ TNP je v zvezi z zagotavljanjem dobrega stanja habitatnih tipov sodeloval na različnih tematskih delavnicah in strokovnih posvetih ter pri pripravi strokovnih podlag DRSV za pripravo uredb o koncesijah za odvzem naplavin Save Dolinke ter pri pripravi smernic za program dela DRSV.

Upravljavalec narodnega parka je sodeloval v različnih upravnih postopkih, v katerih je podal varstvene usmeritve za posege na vodnih zemljiščih, ekološko sprejemljivi pretok ipd.

V letu 2018 je bilo opravljeno tudi kartiranje obrežne lesne vegetacije v Radovni v skupni površini 24 ha.

A6 PREPUSTITEV BARIJ NARAVNIM SUKCESIJSKIM PROCESOM

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Izdelana je karta območij barjanskih in mokriščnih površin. Z odobritvijo projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« so bili dejansko vzpostavljeni pogoji za uveljavitev mirnih območij, kjer bodo izključene vse oblike rabe na najbolj ranljivih površinah. Nadaljevalo se je sodelovanje JZ TNP v denacionalizacijskem postopku, predmet katerega je med drugim vračanje zemljišč aktivnih visokih barij na Pokljuki. Z izvajanjem nalog in aktivnosti, opredeljenih z NU TNP, se je z delnim odstopanjem na področjih izločanja pritiskov človekove dejavnosti na stanje barjanskih površin sledilo operativnemu cilju.

Kazalniki

1. Površina barjanskih in močvirnih površin v ugodnem stanju: ciljna vrednost: 15 ha; vrednost 2016: NP; vrednost 2020: NP
2. Dolžina odsekov javnih cest v vplivnem območju barij, kjer veljajo omilitveni ukrepi: ciljna vrednost: 3 km; vrednost 2016: 0; vrednost 2020: 0

A6.1 Inventarizacija vseh barjanskih in močvirnatih površin na območju narodnega parka in zagotovitev dolgoročnega spremljanja stanja

JZ TNP je pripravil karto razširjenosti barjanskih in mokriščnih površin, ki so predmet varstva v okviru evropskega ekološkega omrežja območij Natura 2000. Največ močvirnih površin je bilo evidentirano na Pokljuki (67 ha) ter na območju Bohinja in Radovne (okoli 10 ha).

Na aktivnih visokih barjih na Pokljuki se je izvajal naravovarstveni nadzor in aktivnosti projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« z namenom uveljavitve mirnih območij.

A6.2 Omejitev ter prilagoditev vseh posegov in dejavnosti na najranljivejših delih barij

V poročevalskem obdobju so bile izvedene pripravljalne aktivnosti v okviru projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«, v okviru katerega so bila podrobno opredeljena območja visokobarjanskih površin, kjer se bodo izvedli ukrepi celovite uveljavitve mirnih območij v naravi. Uveljavitev režima mirnih območij je načrtovano za visoka barja Goreljek, Šijec in Blejsko barje. Slednji sta tudi predmet denacionalizacije, zato so v letih 2017-2020 potekale usklajevalne aktivnosti z denacionalizacijskim upravičencem. Izvajale so se tudi aktivnosti na področju komuniciranja vsebine za splošno javnost glede mirnih območij in opredelitve prostorske umestitve pripadajoče parkovne infrastrukture. Izvedla se je uskladitev umestitve tras tekaških prog zunaj barjanskih površin (Goreljek).

A6.3 Prilagoditi zimsko upravljanje in vzdrževanje odsekov javnih cest na vplivnih območjih visokih in nizkih barij

Pripravljeno je bilo poročilo o zimskem vzdrževanju cest na Pokljuki (tipi in količina posipnih materialov), analiza vplivov na naravo (na tla, podzemne vode ter vegetacijo) s predlogi za izboljšanje stanja, ki je bilo predstavljeno upravljalcem državne ceste. Z aktivnostmi projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« se bo nadaljevalo pri iskanju izvedljivih in učinkovitih rešitev.

A6.4 Preučitev vpliva obstoječega načina odvodnjavanja z javnih cest na vplivnih območjih visokih in nizkih barij na varovane habitatne tipe

Aktivnosti za ureditev odvodnjavanja na odseku državne ceste RT-905/1097 Mrzli Studenec-Jereka, ki poteka mimo Blejskega barja in Šijca, se izvajajo v okviru izvajanja projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«. V letu 2020 je JZ TNP s sredstvi 56. člena ZTNP-1 pridobil študije za ureditev odvodnjavanja (hidrogeološko kartiranje, geomehanske meritve, geodetski posnetek in projektantska idejna zasnova za pridobivanje projektnih pogojev) odpadnih in padavinskih voda na odseku državne ceste na vplivnem območju aktivnega visokega barja Šijec.

A7 OHRANJANJE JAM, MELIŠČ IN SKALOVIJ

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Aktivnosti JZ TNP so bile usmerjene predvsem na območja melišč, kjer je na manjših površinah izkazana potreba po omilitvi posledic človekove dejavnosti. Za jame in skalovja ni bilo zaznane potrebe po ukrepanju, vsekakor pa bo potrebno v prihodnjih letih vzpostaviti celovit koncept monitoringa. Z izvajanjem nalog in aktivnosti, opredeljenih z NU TNP, se je z manjšim odstopanjem na področju vrednotenja stanja jam sledilo operativnemu cilju.

Kazalniki

1. Ohranitveno stanje melišč in skalovij: ciljna vrednost: ugodno; vrednost 2016: ugodno; vrednost 2020: ugodno
2. Število jam na območju TNP v ugodnem stanju: ciljna vrednost: 743; vrednost 2016: 743; vrednost 2020: 743
3. Površina območij z ovrednotenim negativnim vplivom rabe na vrste in habitatne tipe: ciljna vrednost: 5; vrednost 2016: NP; vrednost 2020: 5
4. Ohranitveno stanje jamskih prostoživečih živalskih vrst: ciljna vrednost: ugodno; vrednost 2016: NP; vrednost 2020: NP

A7.1 Določiti ključna območja melišč, skalnatih pobočij in apnenčastih podov za varstvo vrst in habitatnih tipov in izvajati potrebne varstvene ukrepe

JZ TNP je izvedel analizo negativnih vplivov človeka na melišča, kjer je bilo ugotovljenih 20 lokacij občutnih sprememb zaradi delovanja človeka, to je vzpostavljenih poti in uporabe bližnjic. Skupna dolžina problematičnih poti znaša okoli 10 km. Vzpostavljeno je tvorno sodelovanje s PZS in z upravljavci planinskih poti pri uravnavanju pritiska obiskovanja na naravovarstveno pomembne habitatne tipe melišč in skalnih podov ter ozaveščanje uporabnikov v okviru akcije »Vaš korak je pomemben«. Izvedena so bila tudi predavanja za deležnike (PZS, PD, AO).

A7.2 Jamskemu živemu svetu časovno prilagoditi raziskovanje in spremljanje stanja jam ter izvajanja jamarstva in ogledovanja jam

V poročevalskem obdobju ni bilo izvedenih aktivnosti v zvezi z izvajanjem ukrepov v jamah.

A8 OHRANJANJE OBMOČIJ NATURA 2000 ZUNAJ NARODNEGA PARKA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

S čezmejnimi projektnimi sodelovanjem so se med drugim izvajale aktivnosti za izboljšanje poznavanja stanja varstveno pomembnih sestavin biotske raznovrstnosti na delih posebnih varstvenih območij zunaj območja narodnega parka. Slednje predstavlja osnovo za uvedbo potrebnih ukrepov varstva. Izvajanje operativnega cilja je delno sledilo načrtovanemu obsegu, saj redno spremljanje stanja varstveno pomembnih sestavin biotske raznovrstnosti in izvajanje varstvenih ukrepov še ni celovito vzpostavljeno.

Kazalniki

1. Število kvalifikacijskih vrst/habitatnih tipov na delih območij POO Julijske Alpe in kvalifikacijskih vrst v POV Julijci zunaj TNP v ugodnem ohranitvenem stanju: ciljna vrednost POO: 5/5, POV: 10; vrednost 2016: POO: 5/NP, POV: 13; vrednost 2020: POO: 5/NP, POV: 13
2. Površina letno kartiranih habitatnih tipov na območjih zunaj TNP: ciljna vrednost: 200 ha; vrednost 2016: 0; vrednost 2020: 0
3. Površina varstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst s prisotnimi pritiski: ciljna vrednost: pod 500 ha; vrednost 2016: NP; vrednost 2020: NP
4. Ohranitveno stanje habitatnih tipov in habitatov vrst s prisotnimi pritiski: ciljna vrednost: ugodno; vrednost 2016: NP; vrednost 2020: NP

A8.1 Zagotovitev inventarizacije in monitoringa varstveno pomembnih prostoživečih vrst in habitatnih tipov

Na področju čezmejnega sodelovanja je v poročevalskem obdobju potekalo aktivno sodelovanje JZ TNP z Naravnim parkom Julijsko predgorje pri oblikovanju predlogov projektov, prednostno usmerjenih v upravljanje območij Natura 2000. V obdobju izvajanja odobrenega projekta »*Nat2Care*«, to je v letih od 2017 do 2020, so se uskladile metodologije zbiranja prostorskih podatkov, ki so bile dejansko uporabljene pri zbiranju podatkov o izbranih kvalifikacijskih vrstah in habitatnih tipih na delih POO Julijske Alpe in POV Julijci zunaj narodnega parka, na primer pri monitoringu belke na Kaninu, vegetacijskih popisih periglacialne flore ter inventarizaciji kozače in alpskega kozlička.

A8.2 Opredelitev območij varstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst in zagotovitev ohranjanja teh območij s pogodbenim varstvom ali skrbništvom

Z aktivnostmi projekta »*Nat2Care*« se je med drugim analiziralo in kritično ovrednotilo terensko zbrane podatke o izbranih prostoživečih vrstah in habitatnih tipih, pri čemer ni bilo ugotovljene potrebe za uvajanje varstvenih ukrepov pogodbenega varstva ali skrbništva, potrebnih za ohranjanje ali izboljšanje stanja varstveno pomembnih habitatnih tipov ali habitatov vrst.

A8.3 Zagotovitev prilagojene ali omejene rabe na ključnih območjih za varstvo vrst in habitatnih tipov

Na področju sektorskega načrtovanja, prednostno v postopkih obnove gozdnogospodarskih načrtov (npr. GGN GGE Kobarid, GGN GGE Tolmin), je JZ TNP potrebne varstvene ukrepe na posebnih varstvenih območjih zunaj narodnega parka vključeval v strokovne podlage, ki so bile tudi upoštevane v naravovarstvenih smernicah ZRSVN.

A9 OHRANJANJE KRAJINSKE PESTROSTI TER ZNAČILNIH KRAJINSKIH VZORCEV IN KRAJINSKIH GRADNIKOV

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Izvajale so se aktivnosti na področju določitve za biotsko raznovrstnost pomembnih prvin krajinske pestrosti, zagotovljeno je bilo upoštevanje krajinskih značilnosti pri sektorskem načrtovanju in prostorskih posegih. Izvajanje operativnega cilja je z minimalnim odstopanjem potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi z NU TNP.

Kazalniki

1. Število opisanih/ovrednotenih krajinskih enot: ciljno stanje 16/12; v letu 2016: stanje 6/3; v letu 2017: stanje 9/6 v letu 2018: stanje 11/7; v letu 2019: stanje 13/9; v letu 2020: stanje 15/11

A9.1 Zagotovitev ohranjanja in vzdrževanja krajinske pestrosti, značilnih krajinskih gradnikov in značilnih krajinskih vzorcev

Potekale so aktivnosti priprave nabora prvin krajinske pestrosti z vidika pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti, vključno s preverjanjem stanja na terenu. Izvajali so se tudi terenski ogledi za pripravo strokovnih podlag za pripravo krajinske tipologije (inventarizacija in vrednotenje ter spremljanje stanja krajinskih enot) z oblikovanjem predloga usmeritev za dejavnosti v prostoru – v povezavi z nalogama B3.2 in C7.3). V CRP projektu: Nadgradnja metodologije določanja območij nacionalne prepoznavnosti krajine (nosilec Biotehniška fakulteta) sta bili kot pomembni merili prepoznavnosti vključeni tudi krajinska pestrost ter ohranjenost in skladnost krajinskih prvin in vzorcev.

Izvajali so se terenski ogledi z namenom spremljanja stanja posameznih krajinskih enot, predvsem z vidika ugotavljanja sprememb rabe prostora.

Na področju sektorskega načrtovanja (prostorski akti, načrti rabe naravnih virov) je JZ TNP s strokovnim podlagami in z vključevanjem usmeritev zagotavljal celovito upoštevanje značilnosti in posebnosti krajin posameznih območij narodnega parka. Prav tako so bile krajinske prvine ustrezno obravnavane (vključevanje usmeritev za njihovo ohranjanje) v postopkih izdaje mnenj h graditvi objektov in prostorskim ureditvam.

A9.2 Določitev ključnih območij krajinske pestrosti in zagotovitev njihovega ohranjanja

V letu 2016 je potekala priprava nabora izhodišč ter oblikovanje meril in kriterijev za določitev najpomembnejših območij krajinske pestrosti, kar se je v letu 2017 nadaljevalo z izdelavo strokovnih podlag z oblikovanjem meril za določitev najpomembnejših območij krajinske pestrosti. Merila izhajajo iz regionalizacije krajinskih tipov in izsledkov novejših raziskovalnih nalog.

V letu 2018 je bil pripravljen nabor meril in kriterijev za določitev najpomembnejših območij krajinske pestrosti. V letu 2019 so bile v izdelavi strokovne podlage ter pripravljen osnutek z merili za določitev najpomembnejših območij krajinske pestrosti. Izbor meril izhaja iz regionalizacije krajinskih tipov in izsledkov novejših raziskovalnih nalog. Na podlagi preveritve meril in kriterijev na posameznih izbranih območjih je bil v letu 2020 oblikovan osnutek s potencialnimi območji, ki ustrezajo merilom za krajinske naravne vrednote državnega pomena.

Izvedeni so bili terenski ogledi z inventarizacijo območij krajinske pestrosti na večjem delu narodnega parka.

A9.3 Spremljanje stanja krajinske pestrosti, značilnih krajinskih vzorcev in krajinskih gradnikov

Oblikovan je bil koncept metodologije za spremljanje stanja za narodni park najbolj značilnih krajinskih značilnosti, vzorcev in nosilcev krajinske zgradbe, ki temelji na spremembah namenske rabe prostora (naravne in antropogene prvine). Posamezni metodološki koraki in kriteriji (časovne serije DOF,

daljinsko zaznavanje, bilance površin kmetijskih zemljišč, terenske preveritve, analiza foto dokumentacije ...) so bili preverjeni na posameznih izbranih manjših območjih krajinskih enot. Spremljanje se izvaja s terenskimi ogledi, tudi ob pripravi strokovnih mnenj h gradnjam in k prostorskim ureditvam.

A10 UVELJAVLJANJE PREDKUPNE PRAVICE DRŽAVE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

JZ TNP je uspešno izvajal odkupe na podlagi zakonskega pooblastila na področju uveljavljanja predkupne pravice države do nakupa nepremičnin. Obseg izvedenih odkupov temelji na finančnih zmožnostih upravljavca zavarovanega območja. Izvajanje operativnega cilja je preseglo skupno ciljno vrednost odkupa površin iz načrta upravljanja. Razlog je bil v črpanju dodatnih finančnih sredstev na podlagi 85. a člena Zakona o ohranjanju narave. Do negativnega odstopanja je prišlo pri doseganju ciljne vrednosti kazalnika odkupa travišč. Razlog je predvsem v nepričakovano majhni ponudbi tovrstnih površin v prometu z nepremičninami in njihovem neizpolnjevanju z NU TNP opredeljenih meril za odkup.

Kazalniki

1. Površina nepremičnin (travišča/gozdovi v ha), za katero se uveljavi predkupna pravica države: ciljno stanje: 15/30 (skupaj s pogodbenim varstvom); vrednost 2016: 0/3,97; vrednost 2017: 0,86/2,81; vrednost 2018: 0/21,14; vrednost 2019: 0/9,97; vrednost 2020: 0/14,97
2. Letno povečanje površine nepremičnin (travišča/gozdovi v ha) z uvedenim ukrepom pogodbenega varstva: ciljno stanje: 15/30 (skupaj z uveljavljeno predkupno pravico); vrednost 2016: 0/0; vrednost 2017: 0,0/0,0; vrednost 2018: 0/0; vrednost 2019: 0/2,0; vrednost 2020: 0/2,5

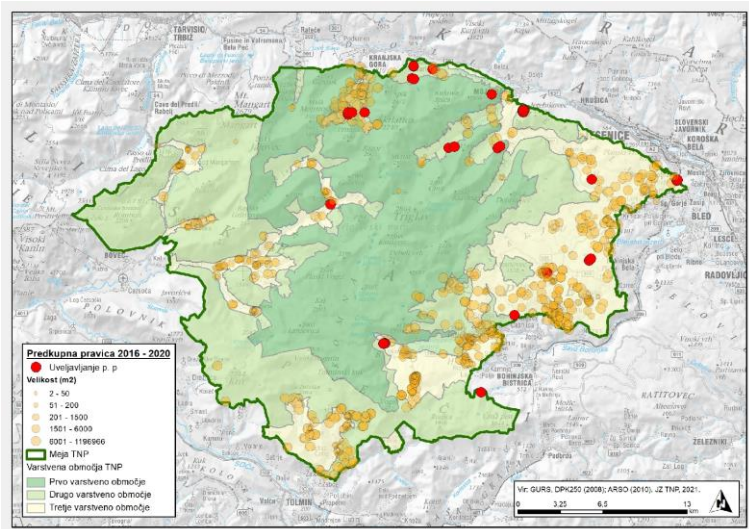
A10.1 Uveljavljanje predkupne pravice države

V obdobju od 2016 do 2020 je JZ TNP skupaj obravnaval 694 vlog za prodajo zemljišč v zavarovanem območju. Od tega je v 13 primerih šlo za pripravo mnenja in odstop vloge na ARSO zaradi prodaje zemljišča v lasti RS. JZ TNP je uveljavil predkupno pravico države do nakupa nepremičnin v 16 primerih za zemljišča s skupno površino 52,86 ha in skupno vrednostjo 172.268,23 EUR. Gre za gozdna zemljišča v dolini Vrata (18,94 ha), na območju dolin Krma in Kot (1,36 ha), na Mežakli (9,79 ha), v Bohinju (5,3 ha), dolini Pišnice in Vršiške ceste (3,5 ha), na območju potoka Martuljka in JV od Gozd Martuljka (3,8 ha), na območju doline Kot in Mojstrane (5,8 ha) in na Pokljuki (6,3 ha). Odkupljeno je bilo tudi zemljišče visokega barja Goreljek v velikosti 0,86 ha.

Izkoriščena je bila tudi možnost koriščenja sredstev od prodaje zemljišč v lasti države na zavarovanem območju (določila 3. točke prvega odstavka 85.a člen ZON).

V vseh primerih uveljavljanja predkupne pravice se je upoštevalo merila in kriterije, ki so opredeljeni v poglavju 24.4 NU TNP.

Slika 1: Lokacije zemljišč, ki so bila predmet vlog za prodajo zemljišč na območju narodnega parka v letih 2016-2020

A11 UČINKOVIT NEPOSREDNI NADZOR V NARAVI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Izvajale vse potrebne aktivnosti, ki vključujejo aktivno sodelovanje in usklajevanje z ostalimi nadzornimi organi in službami ter terensko preverjanje spoštovanja predpisanih pravil ravnanj ter izrekanje opozoril in glob. Učinkovitost nadzora v naravi se je zagotavljala tudi z rednimi izobraževanji in usposabljanji naravovarstvenih nadzornikov. Naravovarstveni nadzor je bil usmerjen zlasti v visokogorje predvsem v območja visokogorskih jezer (Dolina Triglavskih jezer, Krnska jezera ...), na širše območje Bohinjskega jezera in Pokljuko in na izhodiščne točke za obisk visokogorja (Doline Vrat, Krme, Kota, Zadnjice). Velik obseg dela v poletnih sezonah je bil opravljen s sodelovanjem pri urejanju prometnih razmer – spoštovanje prometnega režima na cesti proti Mangrtskemu sedlu, proti Planini Blato in na širšem območju Pokljuke. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z načrtovanim obsegom in upoštevanjem aktualnih sezonskih razmer.

Kazalniki

1. Povprečno letno število ur nadzornikov na terenu za naloge neposrednega nadzora: ciljna vrednost: načrtovano 15.300 ur/leto; vrednost 2016: 15.773 ur; vrednost 2017: 15.897 ur; vrednost 2018: 15.627 ur; vrednost 2019: 17.475 ur; vrednost 2020: 18.319 ur; letno povprečje v obdobju 2016-2020: 16.618 ur
2. Povprečno letno število ur nadzornikov na terenu za naloge varstva narave: ciljna vrednost: načrtovano 3.800 ur/leto; vrednost 2016: 5.349 ur; vrednost 2017: 5.777 ur; vrednost 2018: 5.929 ur; vrednost 2019: 5.344 ur; vrednost 2020: 4.618 ur; letno povprečje v obdobju 2016-2020: 5.416 ur
3. Povprečno letno število ur nadzornikov na terenu za naloge ozaveščanja: ciljna vrednost: načrtovano 700 ur/leto; vrednost 2016: 732 ur; vrednost 2017: 776 ur; vrednost 2018: 975 ur; vrednost 2019: 298 ur; vrednost 2020: 173 ur; letno povprečje v obdobju 2016-2020: 591 ur

A11.1 Izvajanje neposrednega nadzora v naravi v narodnem parku

Izobraževanje, usposabljanje in usklajevanje

Pred začetkom vsake poletne turistične sezone so potekale usklajevalne aktivnosti o izvajanju nadzora – med JZ TNP in ostalimi pristojnimi nadzornimi službami: Policijsko postajo (PP) Bovec, PP Tolmin, PP Bled in PP Kranjska gora, medobčinsko redarstvo na območju parkovnih lokalnih skupnosti ter gradbena, okoljska in gozdarska inšpekcija. Nadaljevalo se je vzpostavljeno strokovno sodelovanje z Gorsko enoto Posebne policijske enote v zelo uspešnih skupnih preventivnih akcijah v visokogorju v času najbolj množičnega obiska – vikendi v juliju in avgustu. V obravnavanem poročevalskem obdobju so bila organizirana redna tematska usposabljanja naravovarstvenih nadzornikov.

Nadzor v naravi

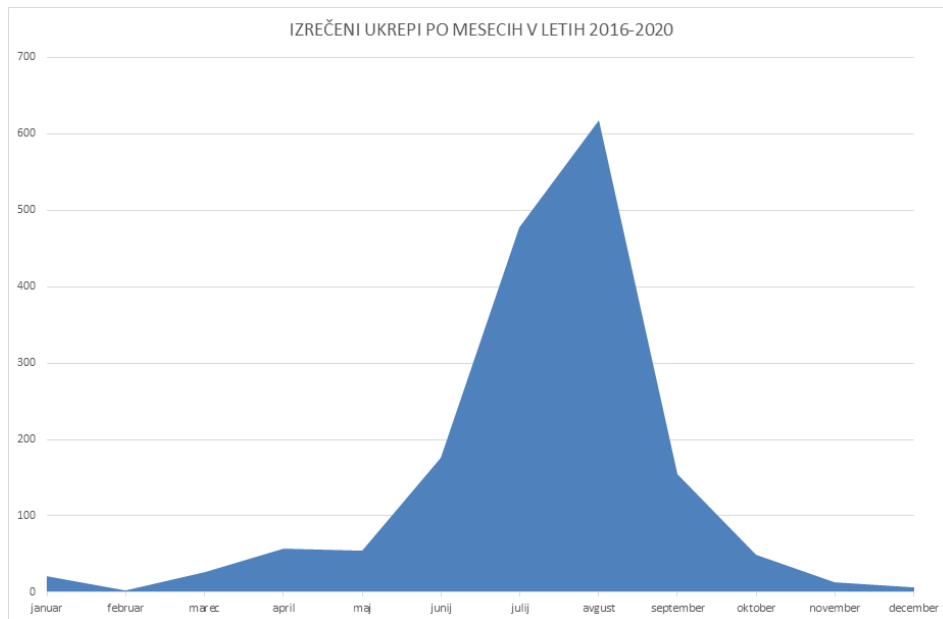
JZ TNP je izvajal neposredni nadzor v naravi skladno z veljavnimi predpisi. Prednostne naloge so se izvajale s preverjanjem spoštovanja predpisanih varstvenih režimov na območjih visokogorskih jezer, na območjih planinskih poti in na izhodiščih, ki vodijo na najbolj obiskane vrhove, ter območjih planin. Okrepljen je bil nadzor na območju Pokljuke, v poletnem času pa na obali Bohinjskega jezera in v visokogorju (Triglavsko pogorje, Dolina Triglavskih jezer). Uredile so se tudi pravno-formalne podlage za vključevanje prostovoljnih nadzornikov v izvajanje neposrednega nadzora v naravi, kar se bo uresničevalo v naslednjih letih. Pri izvajanju nadzora je JZ TNP v aktivnosti vključeval ostale pristojne nadzorne službe. Tako so pri izvajanju nadzora nad vožnjo v naravnem okolju in nedovoljenim šotorjenjem sodelovali policisti Policijske uprave Kranj, vsako leto v višku sezone obiskovanja visokogorja so se izvajali skupni obhodi z gorsko policijsko enoto, v sezoni rasti gob se je v nadzor

vključevala gozdarska inšpekcija. Poostren in usmerjen naravovarstveni nadzor se je izvajal v obdobju cvetenja rastlin lepega čveljca na območju Martuljka.

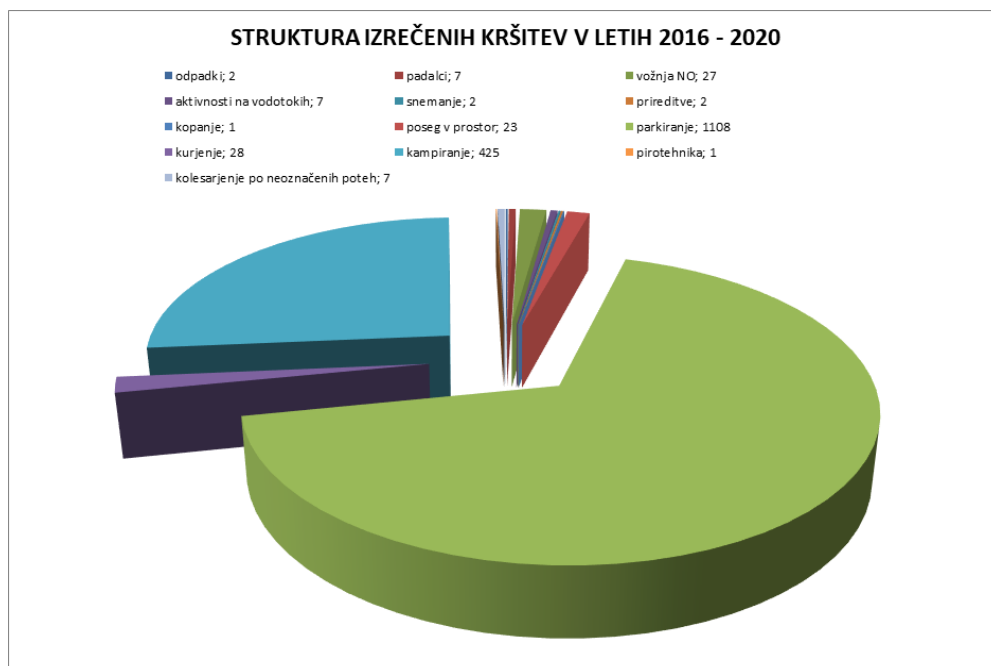
A11.2 Vodenje postopkov in odločanje o prekrških

Naravovarstveni nadzorniki so največ kršitev, ki so se zlasti nanašale na nepravilno parkiranje, kurjenje zunaj za te namene urejenih mest, vožnjo v naravnem okolju, šotorjenje zunaj za to določenih mest, nedovoljene ali neskladne posege v prostor (glej sliko 3), ugotovili in vodili ustrezne prekrškovne postopke v poletnih mesecih (julij in avgust) ter ob vikendih v jesenskem obdobju. Aktivno je bilo sodelovanje predstavnikov naravovarstvene nadzorne službe v različnih delovnih skupinah (spremembe in dopolnitve ZON, spletna prekrškovna aplikacija, izpitne komisije) in z drugimi prekrškovnimi organi (PP Kranjska Gora, PP Bovec, PP Bled, enota SENP, Medobčinski inšpektorat Jesenice in Bled, Sodišče Jesenice, FURS ter inšpekcijske službe posameznih ministrstev).

Slika 2: Prikaz števila kršitev po mesecih v obdobju 2016-2020

Slika 3: Prikaz števila izrečenih opozoril glede na posamezne vrste ravnanj, skladno z ZTNP-1 obdobju 2016-2020

A12 UPRAVLJANJE DIVJADI V NARODNEM PARKU

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Na področju upravljanja z divjadjo v Lovišča s posebnim namenom (LPN) Triglav Bled so se izvajale vse načrtovane aktivnosti. V tem obdobju so bili vzpostavljeni tudi pogoji za nadgrajeno sodelovanje z ostalimi upravljavci lovišč v narodnem parku kot tudi na čezmejni ravni. Celovito upravljanje z divjadjo se med drugim zagotavlja tudi z aktivnim sodelovanjem JZ TNP z ostalimi upravljavskimi, strokovnimi in nadzornimi organizacijami ter službami.

Kazalniki

1. Povprečno letno število ur JZ TNP na področju upravljanja z divjadjo v LPN Triglav: ciljna vrednost: načrtovano 9.800 ur/leto; vrednost 2016: 10.265 ur; vrednost 2017: 9.666 ur; vrednost 2018: 8.803 ur; vrednost 2019: 9.494 ur; vrednost 2020: 8.985 ur; letno povprečje v obdobju 2016-2020: 9.443 ur

A12.1 Upravljanje LPN Triglav in drugih lovišč v narodnem parku

JZ TNP je v poročevalskem obdobju 2016-2020 zagotavljal celovito upravljanje LPN Triglav v obsegu in na način, ki ga določajo predpisi na področjih divjadi in lovstva ter ohranjanja narave. S tem v zvezi je potekala redna komunikacija z ZGS (pristojnim načrtovalcem) pri izmenjavi podatkov ter v postopkih priprave, usklajevanja in potrjevanja letnih načrtov LPN Triglav kot tudi sodelovanje v različnih organih lovskega upravljanja (OZUL). Vsako leto so bili za Lovsko-čuvajske okoliše v LPN Triglav pripravljene interni lovski letni načrti. Skladno z vsebinami lovskih načrtov so se izvajali ukrepi zimskega krmljenja divjadi, umeščanja in vzdrževanja lovskih objektov, biomeliorativni in biotehniški ukrepi, redno izvajanje nadzora nad odvzemom divjadi, sistematično in priložnostno spremljanje stanja populacij izbranih vrst divjadi. Okrepilo se je sodelovanje z drugimi upravljavci lovišč v TNP (s sosednjimi lovskimi družinami na območju narodnega parka) na področjih načrtovanja in upravljanja divjadi ter zbiranja in izmenjave prostorskih podatkov, prednostno divjega petelina in ruševca. Sodelovanje JZ TNP je potekalo tudi s strokovnimi organizacijami pri koordinaciji in izvedbi raziskav divjadi visokogorskega habitata (gams, kozorog, svizec, navadni jelen), zbiranju vzorcev tkiv divjadi za redno spremljanje zdravstvenega stanja. Izdelana so bila Izhodišča za postavitve operativnega protokola monitoringa številnosti gamsa in kozoroga v Triglavskem narodnem parku. V mirnih območjih se je izvajal monitoring s spremljanjem in vrednotenjem vplivov prostočasnih dejavnosti na prostoživeče živalske vrste (evidentiranje pritiskov). Na področju izobraževanja so bile organizirane tudi predstavitve za šole in vrtce.

Območje TNP je bilo skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje kot pilotno območje vključeno v projekt »AlpBioNet2030 – Usklajeno upravljanje s prosto živečimi živalmi in njihovim življenjskim prostorom v Alpah«. JZ TNP je med drugim sodeloval pri oblikovanju koncepta enotnega upravljanja z gamsom in alpskim kozorogom na čezmejnem območju z Italijo, ki na slovenski strani vključuje celotno Triglavsko lovsko upravljavsko območje (LUO) in del Gorenjskega LUO, na italijanski strani pa LUO Tarvisiano. V projektu se je ugotavljalo tudi vpliv divjadi na stanje popašenosti izbranih travnišč (Radovna, Trenta, Perniki)..

JZ TNP je sodeloval pri pripravi projektnega predloga in prijavi projekta LIFE »AlpsLeadFree« za uporabo in promocijo brez svinčenega streliva na območju narodnega parka. Projekt, pri katerem bi JZ TNP sodeloval kot partner, ni bil odobren.

A12.2 Izvajanje vsebin letnih načrtov LPN Triglav in drugih lovišč v narodnem parku

JZ TNP je izvajal reden lovsko čuvajski nadzor v vseh 14 lovsko-čuvajskih okoliših. Sistematično so se na podlagi pripravljenih protokolov zbirali prostorski podatki o varstveno pomembnih vrstah, kot sta divji petelin in ruševca. Naloge izvajanja letnih načrtov so vključevale sproten odvzem divjadi, ogled prijavljenih škod po divjadi (predvsem jelenjadi) na premoženju in zagotavljanje odškodnin,

sodelovanje z drugimi upravljavci lovišč, javno gozdarsko službo, inšpekcijskimi službami in strokovnimi organizacijami. Pri izvajanju izrednih varstvenih ukrepov v prvem varstvenem območju narodnega parka so bila v celoti upoštevane varstvene usmeritve, opredeljeni z NU TNP.

Skladno z letnimi načrti LPN Triglav se je z biomeliorativnimi deli zagotavljalo vzdrževanje krmnih njiv, košnja travnikov in pašnikov (16,5 ha) ter grmišč (7 ha), gozdnega roba kot tudi priprava pasišč (5,65 ha) in kaluž (6) z namenom povečanja prehrambne zmogljivosti okolja ter sanacija škod po divjadi. Med biotehniškimi deli je potekalo vzdrževanje lovsko-tehničnih objektov, kot so lovske preže (182 objektov), solnice (552 objektov), krmišča (17 objektov) in lovskih stez (vzdrževanje 23,8 km stez).

Pri izvajanju lova so bile upoštevane vse predpisane aktivnosti v zvezi z odvzemom, pripravo materialnih dokazov in trupov uplenjene divjadi za nadaljnjo oddajo ter vzdrževanjem zbiralnic. Zagotovljena je bila tudi skrb za razvoj lovske kinologije (šolanje in vodenje službenih psov, skrb za izobraževanje vodnikov).

B1 OZAVEŠČANJE O KULTURNI DEDIŠČINI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Izvedeni so bili številni dogodki z namenom predstavitve, izobraževanja in ozaveščanja o pomenu vseh zvrsti kulturne dediščine v narodnem parku. Vzpostavljeno in nadgrajeno je sodelovanje z območnima enotama ZVKDS in muzeji v parkovnih lokalnih skupnostih. Na podlagi protokola za spremljanje stanja kulturne dediščine, ki je bil pripravljen v sodelovanju s pristojnima institucijama (MK – Informacijsko-dokumentacijski center za dediščino in ZVKDS), so bili opravljeni terenski ogledi za potrebe spremljanja stanja nepremične kulturne dediščine. Vzpostavljena je bila redna izmenjava podatkov med JZ TNP in pristojnimi institucijami. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z načrtom.

Kazalniki

1. Spremljanje stanja v register vpisanih enot nepremične kulturne dediščine s terenskimi ogledi: ciljna vrednost: 105 enot; vrednost 2020: opravljen pregled 68 (realizacija 65 %)

B1.1 Evidentiranje, raziskovanje, dokumentiranje, predstavljanje in vrednotenje vseh zvrsti kulturne dediščine

JZ TNP je:

- izvajal samostojne in skupne razstave, ozaveščanje lastnikov dediščine, vodeni ogledi, proučevanje planinske tematike, predavanja in predstavitve na sejmih in posvetih, muzejski večeri, prilagoditve stalne razstave tujcem in ranljivim skupinam ...),
- priprava vsebin in izvajanje programa *Dnevov evropske kulturne dediščine*,
- vključevanje dediščinskih vsebin narodnega parka v pedagoške programe,
- delavnice za odrasle in šolsko mladino,
- evidentiranje na terenu, zbiranje in urejanje premične dediščine (Občina Bohinj),
- vzpostavljeno redno sodelovanje pri ažuriranju evidenc NKD (vključno z izmenjavo podatkov, skladno z ustaljenim protokolom).

B1.2 Spremljanje stanja kulturne dediščine

Skladno s protokolom za spremljanje stanja kulturne dediščine, ki je bil pripravljen v sodelovanju s pristojnima institucijama (MK – INDOK in ZVKDS), so bile prednostno obravnavane tiste enote, ki so kakorkoli ogrožene ali so bile predmet načrtovanih posegov (vzdrževalna dela, rekonstrukcija itd.) - pregledanih je bilo 68 registriranih enot nepremične kulturne dediščine. Z namenom posodabljanja evidenc so bili izvedeni terenski ogledi ter redna izmenjava podatkov med JZ TNP in pristojnimi institucijami. Poseben poudarek je bil dan evidentiranju planin, ki so po eni strani podvržene negativnim vplivom, kot so opuščanje kmetijske rabe, nedovoljeni in neprimerni posegi (spremembe namembnosti, prizidave ...), po drugi strani pa so deležne razvoja (obnova sirarn, hlevov, kalov ...). V register nepremične dediščine so bile vpisane 3 nove enote z območja narodnega parka.

B1.3 Krepitev prepoznavnosti, simbolnega pomena in identitete narodnega parka

- vodenje po stalnih razstavah, ki vključujejo tudi dediščinske vsebine o narodnem parku,
- pogodbeno sodelovanje kulturnovarstvenih inštitucij z JZ TNP pri različnih dejavnostih (razstave, vodenja, izobraževalne aktivnosti ...),
- vključevanje kulturne dediščine v vsebine parkovne infrastrukture (informacijske table),
- vodenje skupin z namenom spoznavanja arhitekture in tradicionalnega načina življenja v alpskem prostoru, planinskega pašništva, tehniške dediščine,
- aktivno vključevanje kulturnovarstvenih vsebin narodnega parka v programe *Dnevov evropske kulturne dediščine*,
- izvedba počitniških delavnic (npr. peka kruha, kmečka opravila, tečaj šivanja, običaji),

- pripravljene so bile nove in posodobljene obstoječe razstave (npr. *Miti in legende*, arheološka razstava *Prapoti skozi prapoti*, panjske končnice, slikarske in fotografske razstave),
- v sodelovanju z deležniki so bile pripravljene nove občasne razstave v informacijskih centrih (slikarske in fotografske razstave),
- organiziranje različnih kulturnih dogodkov (npr. folklorni nastopi, pripovedovanje zgodb, v sodelovanju z RTV predstavitev gorenjskega narečja, v sodelovanju z LUJ študijski krožek *Kako so v Bohinju včasih živeli*, raziskovanje starih iger ...),
- izvedba predavanj, priprava člankov o stavbni tipologiji,
- predstavitev uspešnih primerov popotresne obnove dediščinskih objektov v Soči in Trenti – v okviru projekta ATLAS (maj 2019),
- vključevanje vsebin o kulturni dediščini v publikacije, ki jih izdaja JZ TNP,
- ozaveščanje lokalnega prebivalstva in obiskovalcev narodnega parka o vsebinah kulturne dediščine, ki so smiselno predstavljene tudi na tablah parkovne infrastrukture,
- priprava gradiva za delavnice za učence šol, ki so vključene v Skupnost šol Biosfernega območja Julijske Alpe.

B2 OHRANJANJE NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Potekalo je aktivno delovanje upravljavca na področju svetovanj investitorjem in projektantom – v različnih fazah načrtovanja in izvedbe gradenj. Svetovanje se je izvajalo tudi v sklopu uradnih ur v terenskih pisarnah. Varstvo kulturne dediščine na področju poselitve in stavbarstva se je vključevalo v prostorsko načrtovanje in pripravo strokovnih mnenj k posegom v prostor. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z načrtom.

Kazalniki

1. Število svetovancev v zvezi z ohranjanjem značilnosti stavbne tipologije pri gradnjah:
 - a) v letih 2016 in 2017 ciljna vrednost: 120 svetovanj; vrednost 2016: 175, vrednost 2017: 175
 - b) v letih 2018, 2019 in 2020 ciljna vrednost: 150 svetovanj; vrednost 2018: 171; vrednost 2019: 158; vrednost 2020: 146
2. Vključevanje varstva kulturne dediščine v mnenja upravljavca v postopkih izdaje kulturnovarstvenih soglasij – delež (v %) glede na vsebinsko ustrezne in popolne vloge: ciljna vrednost: 100; vrednost 100
3. Število predlogov za razglasitev kulturnih spomenikov: ciljna vrednost: 8; vrednost 2020: 3 predlogi s pripravljenimi strokovnimi podlagami

B2.1 Prednostno usmerjanje gradenj k prenovi obstoječega stavbnega fonda in nadomestni gradnji objektov; spoštovanje lokalne stavbne tipologije; spodbujanje k ohranjanju tradicionalnih gradbeno-obrtnih tehnik in gradiv

- sodelovanje s pristojnimi institucijami (ZVKDS, FA, muzeji Šola prenove),
- svetovanje investitorjem (pooblaščenecem, projektantom ...) v zvezi z ohranjanjem značilnosti stavbne tipologije,
- priprava projektne naloge in izdelava dveh vsebinskih sklopov strokovnih podlag za stavbno tipologijo v občinah Bohinj, Gorje in Kobarid,
- sestanki o možnostih priprave stavbne tipologije za parkovne lokalne skupnosti v Zgornjem Posočju (v sodelovanju z občinami, PRC, arhitekti iz lokalnega okolja),
- priprava tipologije bohinjских planin ter usmeritve za vzdrževanje in obnovo pašnih objektov (v obliki digitalnega priročnika). Vsebinsko in oblikovno urejanje gradiva ter izdaja knjižne oblike priročnika (z usmeritvami za vzdrževanje in obnovo planšarskih objektov),
- vključevanje usmeritev ter upoštevanje poselitvenih in stavbarskih tipoloških značilnosti v strokovnih mnenjih upravljavca v postopkih izdaje kulturnovarstvenih pogojev in soglasij k posegom v prostor,
- izvedba sestankov, terenskih ogledov, svetovanj (v sodelovanju z ZVKDS – območnima enotama Kranj in Nova Gorica) in priprava predhodnih mnenj in usmeritev,
- obravnava suhozidne gradnje (popis, posveti – DEKD, delavnice, delavnice, priprava priporočil za ohranjanje in vzdrževanje ...).

B2.2 Vzpostavitev Varstvenega sklada – sklada za sofinanciranje projektov za ohranjanje kulturne dediščine; svetovanje pri razpisih programov drugih sektorjev

- pregled obstoječih primerljivih pravilnikov oz. razpisov (na ravni posameznih občin),
- priprava koncepta pravil za delovanje »Varstvenega sklada« (v sodelovanju z ZVKDS – OE Kranj),
- vzpostavitev sklada ni bila realizirana, ker Ministrstvo za kulturo ne razpolaga s finančnimi viri, prav tako pa oporeka formalni podlagi. Kljub načelni podpori integralnemu pristopu povezovanju vseh deležnikov stalno zniževanje proračunskih sredstev za ohranjanje kulturne dediščine in zakonodaja na področju (so)financiranja obnove objektov in območij kulturne dediščine ne omogočata izvrševanje določb NU TNP glede ustanovitve varstvenega sklada za sofinanciranje projektov za ohranjanje nepremične kulturne dediščine.

B2.3 Ohranjanje planin, vasi in posameznih grajenih ambientov in dominant v prostoru

- opravljena terenski ogled in fotodokumentiranje posameznih aktivnih planin z objekti (Zaprikraj in Zappleč, Kašina, Leskovca, Razor, Mangrtska planina, Polog in Planina pod Osojnico v Zg. Posočju ter Pečana, Vodični vrh, Voje, Grintovica, Uskovnica, Zajamniki, Planina Pri Jezeru, Dedno polje, Ovčarija, Viševnik, Velo polje in Vogar v Občini Bohinj),
- priprava usmeritev za varstvo kakovostnih prvin in značilnosti planin in naselij pri pripravi občinskih prostorskih načrtov in strokovnih mnenj upravljavca v postopkih izdaje kulturnovarstvenih pogojev in soglasij za posege v prostor,
- sodelovanje v delovni skupini za pripravo programskega dokumenta: *Razvoj bohinjskih planin: Strateški koncept trajnostnega razvoja planin v Občini Bohinj* (nosilec Občina Bohinj, 2018),
- spominska cerkev sv. Duha v Javorci: obnovitvena dela na cerkvi in dostopni poti,
- sodelovanje pri načrtovanju popotresne obnove Turarjeve domačije v Gorenji Trenti, Francove domačije v Kneških Ravnah in obnove žage venecijanke in rak Na Skali,
- Pocarjeva domačija: spremljanje stanja, ekspertna analiza stanja lesenih delov in izvedba nujnih vzdrževalnih del, priprava *Elaborata za sanacijo vlage na stanovanjski hiši* ter priprava osnutka načrta upravljanja Pocarjeve domačije,
- Aljažev stolp: ob 240-letnici postavitve je bila izvedena temeljita obnova (Restavratorski center ZVKDS).

B2.4 Razglasitev evidentiranih enot nepremične kulturne dediščine (NKD) v narodnem parku za kulturne spomenike in zagotavljanje pogojev za njihovo ohranjanje, urejanje in predstavljanje

- priprava predlogov za razglasitev ambienta cerkve sv. Janeza Krstnika v Ribčevem Lazu in Oplenove hiše pod Studorjem za kulturna spomenika državnega pomena (dogovor o pripravi strokovnih podlag),
- usklajevanje predlogov prezentacije posameznih objektov NKD (arheološka najdišča, Pot miru – ostaline 1. sv. vojne),
- usmeritve za obnovo žag venecijank Na Skali (Krbulnik) in pri Mlinarju (ob sotočju Vrsnice in Soče) ter mlinov in žag venecijank v Stari Fužini in Zgornji Radovni,
- nominacija cerkve sv. Duha v Javorci za Znak evropske dediščine (ZED) in uradna dodelitev znaka (žirija Evropske komisije).

B2.5 Zagotavljanje finančnih sredstev za obnovo najpomembnejših objektov nepremične kulturne dediščine v narodnem parku in za izvajanje predkupne pravice za odkup ogroženih oz. izjemnih spomenikov nepremične kulturne dediščine

- objavljena sta bila spomeniško-varstvena projektna razpisa za leti 2017-2018 in za leti 2019-2020 (upoštevani šesti odstavek 11. člena ZTNP-1, ki določa pripisom dodatnih točk, v višini 10 % od najvišjega možnega števila točk.): z območja TNP ni bilo prijavi,
- spominska cerkev sv. Duha v Javorci: izvedena 2. faza restavratorskih posegov (sanacija strešne kritine in postavitve varovalne ograje) ter obnova dostopne poti z rekonstrukcijo izvirne lesene ograje,
- Turarjeva domačija v Trenti: pripravljala dela za začetek popotresne obnove hiše,
- domačija V mlinu (Soča 51): statična sanacija žage in zamenjava lesene macesnove kritine,
- domačija pri Francu v Kneških Ravnah: novogradnja stanovanjske hiše,
- cerkev Marije Device Lavretanske v Trenti: izvedba dvojne drenaže okrog stavbe in zaščita temeljev pred talno vlago,
- cerkev sv. Janeza Krstnika v Ribčevem Lazu: restavriranje poslikave na pročelju v lopi, dokumentiranje, čiščenje in lokalno retuširanje gotških poslikav,
- Pocarjeva domačija v Zgornji Radovni: strokovni ogledi in analize objektov ter priprava poročil o stanju ter priporočil za sanacijo (ZVKDS, BF, Zavod za sanacije in rekonstrukcije objektov), izvedba rednih vzdrževalnih del, priprava načrta upravljanja (osnutek načrta upravljanja kulturnega spomenika),

- hiša z mlinom in žaga v Stari Fužini: menjava vodnega kolesa ter rekonstrukcija sifona.

B2.6 Nadaljevanje sistematičnega raziskovanja na območju narodnega parka in izvajanje predhodnih arheoloških terenskih pregledov, sond in raziskav na potencialnih arheoloških lokacijah na območjih načrtovanih posegov v prostor

- priprava usmeritev za varstvo novih arheoloških lokalitet v strokovne podlage za spremembe in dopolnitve prostorskih aktov in opredelitev kulturnovarstvenih pogojev za posege v prostor na teh lokalitetah,
- izvedena je bila delna ureditev in prezentacija arheološkega najdišča Planja na Voglu,
- izvajanje arheoloških raziskav na planinah Zaslav, Leskovca pod Krnom in Razor ter v Spodnjih Bohinjskih gorah,
- izvajanje arheoloških raziskav z namenom pregleda slabo znanih najdišč (topografija in izkop poskusnih sond),
- Trenta – Zaselek pri Cerkvi: ob cerkvi Marije Device Lavretanske (EŠD 17650 in EŠD 4012): opravljena je bila geofizikalna raziskava v okviru predhodnih arheoloških raziskav nekdanjih fužin,
- izvedba arheoloških raziskav lokacij z namenom določitve arheološkega potenciala: Murnova glava, Krn Grad.
- izvajanje arheoloških raziskav – testni izkopi: Zadnji Vogel – Poljanca, Dedno Polje – Vodene rupe, Bošinka,
- arheološke raziskave Inštituta za arheologijo ZRC SAZU:
 - območja Krstenice, Kvadre in Vodene rupe, območja Pod Šijo na Voglu, območja pod Štapcami in Zlatih vod pod Viševnikom,
 - območja Tolminskega Migovca in pod Škrbino, pod Zelenim vrhom, na Srenjskem prevalu pod Viševnikom, na Gladki Grivi pod Jalovcem, območja Rodice, Dednega polja in Zgornje Ovčarije,
 - območji Pod Razorci nad planino Zapotok in Staro utro na Rutarski Trenti.

B3 OHRANJANJE KULTURNE KRAJINE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Vzpostavljeno je bilo spremljanje stanja posameznih dediščinskih krajin, predvsem planin. V pripravi so strokovne podlage, ki obsegajo nabor prvin – gradnikov kulturne krajine ter usmeritve za njihovo ohranjanje in vzdrževanje. Izvajanje operativnega cilja je z manjšim odstopanjem potekalo skladno z načrtom.

Kazalniki

1. Delež območja, v katerem so opredeljene značilne ustvarjene prvine krajine: ciljna vrednost: 50 %; vrednost 2020: 40 %

B3.1 Ozaveščanje in izobraževanje lokalnih prebivalcev o pomenu in načinih ohranjanja dediščinskih kulturnih in zgodovinskih krajin

- priprava vsebin o dediščinskih in zgodovinskih krajinah v predstavitvenem gradivu za načrtovano čezmejno MaB območje in v članku za časopis Skupnosti šol biosfernega območja,
- sodelovanje z Občino Bohinj, ZVKDS in predstavniki krajevne skupnosti Koprivnik-Gorjuše glede načrtovanih ureditev na Koprivniku – ureditev trga, sirarne, premestitev ceste mimo cerkve, postavitve mlina ...,
- priprava gradiva za prijavo na razpis projekta: »*Pregled tipologije, coniranja in ozaveščanja o ohranjanju in vzdrževanju kozolcev*«.
- izobraževalna ekskurzija v okviru programa *Dnevov evropske kulturne dediščine* (Dolina Tolminke),
- uvodni posvet o suhozidni gradnji v alpskem prostoru; predavanje ter terenski ogled suhozidne gradnje v alpskem prostoru (v sklopu *Dnevov kulturne dediščine 2020*),
- sodelovanje z Občino Bohinj, ZVKDS in predstavniki krajevne skupnosti Stara Fužina – Studor glede načrtovanih ureditev javnih površin v Stari Fužini in Studorju.

B3.2 Zagotavljanje ohranjanja značilnih naravnih in ustvarjenih prvin v kmetijski kulturni krajini

- sodelovanje v delovni skupini za pripravo programskega dokumenta – strategije *Razvoj Bohinjskih planin: Strateški koncept trajnostnega razvoja planin v Občini Bohinj* (nosilec Občina Bohinj, 2018),
- določitev prvin, pomembnih za prepoznavnost kulturnih krajin (grajeni, reliefni in vegetacijski členi krajinske zgradbe) – integralni del priprave krajinske tipologije (v povezavi z A9.1 in C7.3),
- določitev ustvarjenih prvin v odprtem prostoru (ograje, miri, kašte, apnenice, znamenja ...), pomembnih za prepoznavnost kulturnih krajin,
- priprava izhodišč usmeritev oz. pravil ravnanja in priporočil za varstvo, ohranjanje in vzdrževanje kakovostnih krajinskih prvin,
- vključevanje značilnosti in posebnosti ter prvin kmetijske kulturne krajine v strokovne podlage za pripravo naravovarstvenih in kulturnovarstvenih smernic,
- priprava strokovnih podlag (zbiranje in pregled gradiv, terenski ogledi, popisi, usmeritve za ohranjanje in vzdrževanje) za potrebe ohranjanja in vzdrževanja suhozidne gradnje.

B4 OHRANJANJE PREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Izvedenih je bilo več razstav s področja etnologije in likovne umetnosti. Pri pripravi in izvedbi razstav smo sodelovali z lokalnimi skupnostmi, inštitucijami s področja kulturne dediščine in likovnimi ustvarjalci. Zbirke premične kulturne dediščine v informacijskih mestih JZ TNP so bile redno vzdrževane. Informacijska mesta TNP so v širšem prostoru in med različnimi deležniki prepoznana kot lokalna središča za ohranjanje in ozaveščanje o pomenu premične kulturne dediščine. Z izvedenimi aktivnostmi je bil načrtovan operativni cilj, opredeljen v NU TNP, presežen.

Kazalniki

1. Število izvedenih razstav s področja premične kulturne dediščine: ciljna vrednost: 6 razstav; vrednost 2020: izvedeno 16 dogodkov

B4.1 Vključevanje predmetov premične kulturne dediščine v ozaveščevalne programe ter skrb za zbirki premične kulturne dediščine znotraj informacijskih mest

- evidentiranje na terenu, zbiranje urejanje premične dediščine (območje TNP v občinah Tolmin, Kobarid in Bovec),
- evidentiranje na terenu, zbiranje urejanje premične dediščine (območje TNP v občini Bohinj),
- redno konservatorsko čiščenje in vzdrževanje Oplenove hiše in razstavnih eksponatov,
- redno konservatorsko čiščenje in vzdrževanje predmetov v Planšarskem muzeju,
- Pocarjeva domačija: vključevanje v izobraževalne in ozaveščevalne programe, inventura muzejske zbirke ter dogovor o inventarizaciji po standardih muzejske stroke z Gornjesavskim muzejem, priprava osnutka načrta upravljanja Pocarjeve domačije, zagotavljanje primernih razmer za hranjenje zbirke (spremljanje stanja objektov in strokovne analize, izvedba rednih vzdrževalnih del),
- izvedeno redno vzdrževanje premične kulturne dediščine na informacijskih mestih TNP (Pocarjeva domačija v Zgornji Radovni, Dom Trenta – Trentarski muzej, Triglavska roža Bled in Center TNP Bohinj v Stari Fužini),
- vključevanje ogleda Rogarjeve žage venecijanke Na Logu v Trenti v okviru vodenj po Poti tehnične dediščine,
- popotresna obnova stanovanjske stavbe na Turarjevi domačiji v Trenti.

B4.2 Sodelovanje s kulturnimi ustvarjalci pri pripravi razstav in drugih ozaveščevalnih programov in vzpostavitev galerijske dejavnosti

V prostorih posameznih informacijskih mest so bile izvedene lastne in gostujoče razstave z likovnega, etnološkega, arheološkega, fotografskega področja s spremljajočimi predavanji in programom. Prav tako so se izvajali posamezni tečaji tradicionalnega znanja.

Na področju ohranjanja premične kulturne dediščine so bile izvedene razstave s področja etnologije in likovne umetnosti. Pri pripravi in izvedbi razstav smo sodelovali z lokalnimi skupnostmi in inštitucijami s področja kulturne dediščine.

B5 OHRANJANJE NESNOVNE KULTURNE DEDIŠČINE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Nadaljevanje vzpostavljenega sodelovanja z nosilci tradicionalnih znanj na območju narodnega parka. Delavnice smo izvajali na parkovnih mestih, osrednja stična točka je bil Center TNP Bohinj (blagovna znamka Bohinjsko). Najbolj pogoste ciljne skupine so bile zaključene šolske skupine, družine in zainteresirani posamezniki. V sodelovanju s partnerskimi inštitucijami (RAGOR) smo izvajali delavnice, tečaje, predavanja in izobraževanja na temo nesnovne kulturne dediščine. Z izvedenimi aktivnostmi je bil načrtovani operativni cilj, opredeljen v NU TNP, presežen.

Kazalniki

1. Število izvedenih delavnic tradicionalnega znanja/premične in nesnovne kulturne dediščine za različne ciljne skupine (osnovnošolske skupine, izobraževalne delavnice, sezonske aktivnosti, tradicionalne prireditve) na informacijskih mestih narodnega parka in/ali na terenu (v soorganizaciji z nosilci nesnovne kulturne dediščine): ciljna vrednost: 175 delavnic; vrednost 2020: 209 izvedenih delavnic

B5.1 Spodbujanje nosilcev k ohranjanju nesnovne dediščine ter sodelovanje pri dejavnostih za ohranjanje in prenašanje oblik tradicionalnih znanj

- izvedeni tečaji in delavnice tradicionalnega znanja (rokodelstvo, ročna dela – šivanje, vezenje, kvačkanje, pletenje košar, izdelava velikonočnih butaric, kulinarika, sirarska delavnica, kuhanje žgancev, ličkanje koruze, rofkanje turšce in izdelava piščalk iz vrbe, obdelava lesa, kmečka opravila v zimskem času, lutkarska delavnica ...),
- izobraževalne delavnice za šolske skupine (npr. spoznavanje kulturne dediščine) in konservatorske delavnice,
- oživljanje izročila (otepanje, ljudsko pripovedništvo, pripovedovalski večeri mitov in legend, gostovanje folklornih otroških skupin, stare otroške ljudske igre),
- tematska vodenja: Soška pot z venecijanko in kulturno krajino, Planinsko pašništvo, vodenje po vaškem središču Stara Fužina, vodenje ob suhozidih na območju Bohinjske Bele,
- lutkovni predstavi *Krivopetnice* in *Zlatorog* na Pocarjevi domačiji,
- srečanje *Ledinska imena v Stari Fužini in pod Studorom* (v sodelovanju z RAGOR-jem) v Centru TNP Bohinj,
- etnološki večeri (npr. alpsko pašništvo v dolini Trente, rezijanska kultura),
- predpremiera dokumentarne oddaje o gorenjskem narečju (RTV Slovenija),
- študijski krožek (v sodelovanju z LUJ) *Kako so včasih živeli v Bohinju?*,
- projekcije etnografskih filmov (v sodelovanju s SAZU),
- priprava, organizacija in sodelovanje pri dogodkih v okviru *Dnevov evropske kulturne dediščine*,
- sodelovanje na Kravjem balu z otroškimi delavnicami (pastirske igre),
- soorganizacija tradicionalnih prireditev npr. *Trentarski senjem*.

B5.2 Raziskovanje nesnovne dediščine v narodnem parku ter izobraževanje, ozaveščanje, popularizacija in promocija nesnovne dediščine med obiskovalci in v širši javnosti

- raziskava mlečnih planin na Tolminskem (Tolminski muzej v sodelovanju s Slovenskim etnografskim muzejem),
- izdelovanje vodovodnih lesenih cevi v Tolminu (*Dnevi evropske kulturne dediščine*),
- pregled/proučevanje arhivskega gradiva in preostale dokumentacije oz. virov kot pomoč investitorju za obnovo in ponovni zagon žage venecijanke – Krbulnik (Vas na Skali) in Soča (Mlinar),
- priprava prijave na razpis za LAS – projekt *»Pregled tipologije, coniranja in ohranjanja kozolcev«*,
- inventarizacija pašnih planin Zgornjega Posočja za pripravo vpisa *»Planinska paša in predelava mleka«* v Register nesnovne kulturne dediščine (ZVKDS - OE Nova Gorica),
- vpis enot z nosilci v TNP v Register nesnovne kulturne dediščine: *skodlarstvo, piparstvo, planinska paša in predelava mleka, slamokrovstvo, raba hišnih imen*,

- igre na star način – veliki otroški dogodki v Infocentru na Bledu in v Slovenskem planinskem muzeju (*Dnevi evropske kulturne dediščine*).

C1 OHRANJANJE KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN KMETIJSKE KRAJINE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Glavni namen operativnega cilja je bil ohranjanje kmetijskih zemljišč v rabi v obsegu kot je bil ob začetku izvajanja NU TNP. Aktivnosti so bile usmerjene v krepitev sodelovanja s pristojnimi institucijami (MKGP, Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije). Objavljeni so bili tudi razpisi, kjer so pripravljavci upoštevali določbe 10. in 11. člena ZTNP-1 glede razvojnih usmeritev. JZTNP je spremljal izvajanje ukrepov skupne kmetijske politike v okviru Programa razvoja podeželja 2014-2020 (PRP 2014-2020). Poudarek je bil na svetovanju zainteresiranim posameznikom, društvom in skupnostim pri prijavi na razpise. Vzpostavljeno je bilo sodelovanje pri skupnih projektih lokalnih akcijskih skupin (LAS) ter izvajanju ukrepov na podlagi uredbe CLLD. Izvedene so bile čistilne akcije ter oskrba nedostopnih planin. Izvajanje poteka skladno z opredelitvami v NU TNP. Odstopanja pri deležu zemljišč, ki so vključena v ukrepe kmetijsko-okoljsko-podnebnih plačil (KOPOP), so posledica spremenjenih pogojev za vstopanje v to vrsto ukrepov na področju planinskega pašništva.

Kazalniki:

1. Površina vseh zemljišč s kmetijsko rabo po dejanski rabi: ciljna vrednost 2020: 8.938 ha; vrednost 2020: 8.209 ha
2. Obseg kmetijskih zemljišč v uporabi: ciljna vrednost: ciljna vrednost: 3.528; vrednost 2016: 3.674 ha; vrednost 2020: 3.916 ha
3. Delež zemljišč v aktivni kmetijski rabi, na katerih se izvaja ekološko kmetovanje: ciljna vrednost: 15%; vrednost 2016: 10,2 %; vrednost 2020: 12%
4. Delež zemljišč v območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (OMD), ki so ključna v ukrepe kmetijsko-okoljskih plačil: ciljna vrednost: 65,5%; vrednost 2016: 65,5 %; vrednost 2020: 42 % (do odstopanja prihaja zaradi spremembe pogojev KOPOP ukrepov planinska paša in planinska paša s pastirjem)
5. Število objavljenih razpisov, pri katerih se je upošteval ZTNP-1: vrednost 2020: 17
6. Število odobrenih vlog z območja parkovnih občin: ciljna vrednost 2016: 0; vrednost 2020: 44

C1.1 Dejavnost vloga pri izvajanju ukrepov kmetijske politike za obdobje 2014-2020 na podlagi sprejetih določb ZTNP-1

Program razvoja podeželja 2014-2020

V okviru objavljenih razpisov MKGP iz PRP 2014-2020 so bile odobrene vloge, ki se nanašajo na območje parkovnih lokalnih skupnosti na podukrepu:

- P3.1: Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti: Na skupno 5 objavljenih javnih razpisih so bile odobrene 4 vloge.
- 4.2: Podpora za naložbe v predelavo in trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov: Na skupno 6 objavljenih javnih razpisih so bile odobrene 4 vloge.
- 4.3: Podpora za naložbe v infrastrukturo povezano z razvojem kmetijstva in gozdarstva (operacija – gradnja gozdnih cest in vlak): Na skupno 4 objavljenih javnih razpisih je bilo odobrenih 9 vlog.
- 8.6 Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov: Na skupno 7 objavljenih javnih razpisih je bilo odobrenih 27 vlog.

Razpisi so upoštevali šesti odstavek 11. člena ZTNP-1 s pripisom dodatnih točk, v višini 10 % od najvišjega možnega števila točk.

Strategija lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD)

V letu 2016 sta bila z odločbami MKGP potrjeni LAS Dolina Soče in LAS Gorenjska Košarica, ki delujeta na območju narodnega parka. Oba sta pridobila dodatnih 15 % finančnih sredstev glede na finančni okvir sklada EKSRP, ki je določen v strategiji lokalnega razvoja (SLR). Skupna vrednost dodatnih sredstev iz sklada EKSRP za izvajanje operacij na območju narodnega parka je znašala 601.647 EUR. Oba LAS-a glede na potrebe in oddane vloge na javni poziv LAS, lahko za izvedbo operacij na območju narodnega parka namenita tudi več sredstev, in sicer ima:

- LAS Gorenjska košarica v okviru podukrepa 19.2 *Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja*, ki ga vodi skupnost na območju TNP, potrjenih 5 projektov.
- LAS Dolina Soče iz podukrepa 19.2 *Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja*, ki ga vodi skupnost na območju TNP potrjenih 6 projektov.

Pri pripravi obeh strategij so bili ob sodelovanju JZ TNP in celotnega podpornega okolja podeželja ter parkovnih občin, upoštevani tudi cilji, ki jih zasleduje NU TNP.

Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine (LAS)

V okviru podukrepa 19.3 *Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine* se na območju TNP izvaja skupni projekt LAS z naslovom »*Približajmo UNESCO biosferna območja prebivalcem*«. LAS Dolina Soče ima v okviru projekta odobrenih 47.894 EUR, od tega izplačana 1. faza projekta v višini 19.385 EUR; LAS Gorenjska košarica pa ima v okviru projekta odobrenih 85.044 EUR, do konca leta 2020 še ni bilo izplačil.

C1.2 Spodbujanje kmetov k vključevanju v ukrepe KOPOP in ekološko kmetovanje

Na celotnem območju parkovnih lokalnih skupnosti (PLS) je opazen trend povečevanja števila vključenih kmetij v ukrepe KOPOP kakor tudi skupnega obsega izvajanja ukrepov. V letu 2020 je bilo v ukrep:

- *Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje*, vključenih 79 KMG s 634 GVŽ z območja parkovnih občin.
- *Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija*, je bilo vključenih 11 KMG na 12 ha površin na območju parkovnih občin.
- *Ekološko kmetovanje (EK)* je bilo vključenih 182 KMG na 2.750 ha zemljišč na območju parkovnih občin.

Aktivnosti Mreže za podeželje

JZ TNP sodeluje tudi z Mrežo za podeželje, ki spodbuja vključevanje kmetov v ukrepe kmetijsko-okoljska-podnebnih plačil (KOPOP) in ekološko kmetovanje (EK). Poleg splošnega informiranja in ozaveščanja javnosti o ukrepih PRP 2014-2020 je *Mreža za podeželje* pripravila tiskana in spletna gradiva za promocijo ukrepov KOPOP in EK ter pomoč kmetom za izvajanje omenjenih ukrepov (npr. *Vstop kmetov v KOPOP in EK, Program aktivnosti KOPOP in EK, obvestilo Aktivnosti in dolžnosti pri izvajanju ukrepa KOPOP in EK*). Za namen ozaveščanja in promocijske aktivnosti spodbujanje vključevanja kmetov v ukrepe KOPOP in ekološko kmetovanje je bilo iz sredstev *Mreže za podeželje* (tehnična pomoč PRP 2014-2020) na ravni celotne Slovenije v 2018 izplačano 3.070 EUR in v 2019 pa 13.811 EUR.

MKGP in ARSKTRP sta ob podpori *Mreže za podeželje* izvedli usposabljanje o KOPOP ukrepih in njihovem izvajanju, v elektronskih in tiskanih medijih so bile objavljene številne vsebine o ukrepih KOPOP, EK, OMD in DŽ. Informiranje je potekalo tudi na sejnih, izdane pa so bile tudi različne publikacije in zgibanke.

C1.3 Spodbujanje pridelave in predelave osnovnih kmetijskih surovin in lesa ter vstopanje kmetij v sheme kakovosti (zaščiteni izdelki, FSC, znak kakovosti narodnega parka ...)

Na področju predelave osnovnih kmetijskih surovin in shem kakovosti so bile izvedene naslednje aktivnosti:

- storitve svetovanja glede priraje in predelave osnovnih kmetijskih surovin,

Podpora kmetijskim gospodarstvom na podlagi nalog in sredstev, opredeljenih z določbami 56. člena ZTNP-1:

Podpora kmetijskim gospodarstvom ter priprava in izvedba razpisa. Sofinanciranih je bilo 10 različnih kmetijskih gospodarstev v letih 2018-2020 v višini 64.572 EUR.

C1.4 Ohranjanje in razvijanje planinskega pašništva kot oblike tradicionalne rabe kmetijskih zemljišč in vzdrževanje za narodni park značilne krajine

Z namenom ohranjanja in razvijanja planinskega pašništva so izvedene naslednje aktivnosti:

- storitve svetovanja glede:
 - izvajanja osnovne kmetijske dejavnosti na planinah,
 - izvajanja dopolnilnih dejavnosti na planinah,
 - sprememb veljavne zakonodaje iz področja planinskega pašništva,
 - izvajanja ukrepov skupne kmetijske politike in Programa razvoja podeželja.
- KOPOP ukrepi na področju planinskega pašništva:
 - V ukrep paša po čredinkah (KRA_CRED) je bilo v letu 2020 vključenih 15 KMG na 664 ha. V petletnem obdobju je bilo za ukrep KRA_CRED na območju parkovnih občin izplačano 200.692 EUR,
 - V ukrep planinska paša s pastirjem (KRA_PAST) je bilo v letu 2020 vključenih 36 KMG na 1.882 ha. V petletnem obdobju je bilo za ukrep KRA_PAST na območju parkovnih občin izplačano 949.745 EUR.
- pripravljene in izvedene razpisi in sofinanciranje projektov na podlagi 56. člena ZTNP-1:
 - Na razpis se je uspešno prijavilo 7 različnih pašnih ali agrarnih skupnosti, ki gospodarijo s planinskimi pašniki na območju parka, na katerih se opravlja tudi predelava mleka.

C2 USKLAJEN RAZVOJ TRAJNOSTNEGA TURIZMA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Aktivnosti so bile usmerjene v krepitev sodelovanja s pristojnimi institucijami (MGRT, Slovenska turistična organizacija, Skupnost Julijske Alpe). Objavljeni so bili tudi razpisi, kjer so pripravljavci upoštevali določbe 10. in 11. člena ZTNP-1 glede razvojnih usmeritev. Izdelane so strateške smernice za Biosferno območje Julijske Alpe (*Razvojni načrt Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije*) in za Čezmejno ekoregijo Julijske Alpe, izvedene številne izobraževalne aktivnosti, prijavljeni različni EU/CLLD projekti s področja usmerjanja obiska, povezovanje na področju izobraževalnih/vodniških aktivnosti in predvsem vzpostavljene sinergije na področju upravljanja informacijskih središč/informacijskih pultov na informacijskih mestih TNP. V našete aktivnosti so bili vključeni deležniki s področja turizma. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z opredelitvami v NU TNP.

Kazalniki:

1. Število prijavljenih in izvajanih projektov, ki jih vodi Skupnost Julijske Alpe: ciljna vrednost: 5; vrednost 2020: 6
2. Število soupravljanjih informacijskih pultov: ciljna vrednost: 6; vrednost 2016: 0; vrednost 2020: 5
3. Število skupno izdanih sezonskih publikacij: ciljna vrednost: 3; vrednost 2016: 1; vrednost 2020: 3
4. Število izvedenih dogodkov čezmejne ekoregije Julijske Alpe: ciljna vrednost: 5; vrednost 2016: 4; vrednost 2020: 4

C2.1 Priprava smernic za razvoj trajnostnega turizma in spodbujanje njihove uporabe

Smernice z naslovom »Razvojni načrt biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije« so bile pripravljene v okviru izvajanja programa UNESCO MaB 2016. Načrt je bil pripravljen v sodelovanju s podpornim okoljem v področja turizma (LTO-ji s celotnega območja Julijskih Alp), usklajen z MOP in MGRT ter potrjen s strani vseh županov parkovnih občin. Razvojni načrt je bil zaradi izredne rasti turističnih prihodov in nočitev v letu 2020 noveliran. V obdobju 2018 in 2020 so bile v sodelovanju z regionalnima razvojnim agencijama (PRC in RAGOR) izvedene projektne aktivnosti, zasnovane v razvojnem načrtu, in prednostno namenjene vzpostavitvi Pohodniške poti Juliana/Juliana Trail in nadgradnji trajnostne mobilnosti v lokalnih skupnostih.

C2.2 Razvijanje trajnostnega turizma in kakovostne nadgradnje treh nosilnih turističnih produktov narodnega parka (zeleni turizem, kulturna dediščina in identiteta narodnega parka, aktivnosti v naravi)

Objave javnih razpisov MGRT, pri katerih so bile upoštewane določbe ZTNP-1:

- javni razpis za spodbujanje razvoja novih in inovativnih produktov turističnega gospodarstva,
- javni razpis za spodbujanje razvoja integralnih turističnih produktov,
- javni razpis za spodbujanje uvajanja okoljskih znakov za turistične nastanitve je bil izveden v letih 2018 in 2019. Poslovni subjekti z območja TNP so v letu 2018 prejeli 13.670,90 EUR in v letu 2019 31.400,00 EUR, skupno v obeh letih 45.070,90 EUR nepovratnih sredstev iz naslova javnega razpisa za pokritje stroškov uvedbe okoljskega znaka in za promocijo.
- javni razpis za spodbujanje razvoja integralnih turističnih produktov (dodelitev dodatnih točk v sklopu meril). V sklopu zadevnega razpisa so bili odobreni projekti, ki se izvajajo na območju narodnega parka in sicer:
 - »Feel no Limits« v višini 54.103 EUR,
 - »Razvoj inovativnega turističnega produkta Tematski izleti z e-kolesi« v višini 171.430 EUR,
 - »Visoko nad vsakdanom« v višini 199.900 EUR,
 - »E-bike Tour Bled – spoznavanje tradicije in znamenitosti z e-kolesom« v višini 197.680 EUR.

- javni razpis za sofinanciranje razvoja in promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji 2018-2019 (dodelitev dodatnih točk v sklopu meril). V okviru zadevnega razpisa je bilo odobreno sofinanciranje vodilnim turističnim destinacijam na območju TNP (Bled, Bohinj, Kranjska Gora, Dolina Soče) v skupni višini 346.500 EUR v letih 2018-2019 in 351.938 EUR v letih 2020-2021.

Aktivnosti v povezavi razvoja trajnostno naravnanih turističnih produktov in usmerjanja obiska na območju TNP in Biosfernem območju Julijske Alpe

Izvajali so se projekti razpisov LAS v sodelovanju JZ TNP, regionalnih razvojnih agencij ter LTO-jev v okviru delovanja skupnosti Julijske Alpe. Projekti so bili pripravljene na podlagi *Razvojnega načrta Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije*.

Pripravljene in na razpise prijavljene projekti, ki so se izvajali v obdobju 2018-2020:

- »Smer TNP« (Gorenjska),
- »Zelene rešitve«,
- »Tematske poti v Dolini Soče«,
- »Pot Julijske Alpe/JA Trail«,
- »Interpretacija naravne in kulturne dediščine v dolini Soče kot popestritev turistične ponudbe – INTERKULT«,
- »Približajmo UNESCO biosferna območja prebivalcem« (LAS Gorenjska košarica, LAS Dolina Soče),
- »ZELENE REŠITVE« (prenova vaškega jedra v Stari Fužini),
- »LOKALP – Alpska konvencija.

Priprava izhodišč za sistematično spremljanje obiska na območju TNP:

- izvedena raziskava »Turistični obisk biosfernega območja Julijske Alpe«, ki je bila predstavljena na več strokovnih srečanjih v Sloveniji in v tujini. Povzetek objavljen v znanstvenem časopisu JZ TNP Acta Triglavensia.

Aktivnosti komunikacije in promocije

- priprava in izdaja sezonskih časopisov *Triglavski narodni park/Triglav National Park* v sodelovanju z deležniki s področja turizma (letna in zimska edicija),
- sodelovanje z naravovarstvenimi vsebinami v tiskanih in digitalnih edicijah Skupnosti Julijske Alpe.

C2.3 Okrepitev sodelovanja z vsemi lokalnimi turističnimi organizacijami in ponudniki, ki delujejo na območju Julijskih Alp

Soupravljanje informacijskih pultov JZ TNP in LTO-jev v informacijskih centrih TNP in Turistično-informacijskih centrih

- Center TNP Bohinj, Triglavsko roža Bled, Slovenski planinski muzej Mojstrana in Zelena hiša TIC Kobarid.

Organizacija in izvedba strokovnih srečanj, delavnic, posvetov, izobraževanj

- strokovna srečanja za predstavnike turističnega gospodarstva,
- izobraževalna vodenja za turistične delavce z Biosfernega območja Julijske Alpe na informacijskih mestih,
- predstavitve gorskega vodništva na informacijskih mestih JZ TNP,
- strokovne ekskurzije,
- čezmejni forum Transboundary ekoregija Julijske Alpe,
- seminarji na temo gorskega vodništva,
- nadgradnja in sodelovanje pri izvedbi tečaja za pridobitev licence turistični vodnik Julijske Alpe /Triglavski narodni park.

C3 RAZVOJ PODJETNIŠTVA IN SPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Aktivnosti so bile usmerjene v krepitev sodelovanja s pristojnimi institucijami (MGRT) .. V poročevalskem obdobju je bil dokončno vpeljan znak kakovosti TNP. Objavljeni so bili tudi razpisi, kjer so pripravljavci upoštevali določbe 10. in 11. člena ZTNP-1 glede razvojnih usmeritev. Zainteresiranim posameznikom in institucijam je JZ TNP podajal informacije in pomoč v povezavi z izpolnjevanjem pogojev, vezanih na ZTNP-1. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z načrtovanimi aktivnostmi, opredeljenimi v NU TNP.

Kazalniki

1. Število objavljenih razpisov z upoštevanjem določb ZTNP-1: vrednost 2016: 0; vrednost 2020: 11
2. Število nosilcev in uporabnikov ZKTNP: ciljna vrednost: 15; vrednost 2016: 0; vrednost 2020: 15

C3.1 Podpiranje podjetniških projektov, ki prispevajo k ustvarjanju delovnih mest, dvigu dodane vrednosti na zaposlenega in aktivni politiki zaposlovanja, namenjanje posebne pozornosti projektom trajnostne rabe naravnih virov in spodbujanju razvoja novih poslovnih modelov

Aktivnosti v okviru objavljenih razpisov MGRT na področju regionalnega razvoja

- javni razpis za ekonomsko poslovno infrastrukturo 2016-2017,
- javni razpis za ekonomsko poslovno infrastrukturo 2017-2018,
- javni razpis za dodeljevanje posojil kmetijskim in gozdarskim projektom (Slovenski regionalni razvojni sklad),
- javni razpis za reprogramiranje investicijskih posojil v prirejo mleka – v letu 2016,
- javni razpis za sofinanciranje operacij ekonomsko-poslovne infrastrukture,
- javni razpis spodbude za rast podjetij na področju lesa v letu 2017,
- javni razpis »Spodbude za MSP za razvoj in uvajanje novih produktov v lesarstvu 2.0«,
- javni razpis za izbor operacij za učne izdelovalne laboratorije 2017/2018 (socialno podjetništvo).
- javni razpis »Turistične kapacitete na obmejnih problemskih območjih 2018«. Na podlagi omenjenega javnega razpisa je bilo v letu 2019 skupaj sofinanciranih 9 operacij v skupni vrednosti 1.331.444,68 EUR subvencije. Operacije so se izvajale tudi na območju parkovnih lokalnih skupnosti TNP,
- v skladu z 32. členom *Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014-2020* (Uredba CLLD) javne pozive objavljajo lokalne akcijske skupine (LAS) ter izvajajo postopke za izbor operacij. Za operacijo »Ozelenitev degradiranih območij v urbanih naseljih« je partnerica Občina Bled v letu 2019 prejela nepovratna sredstva v višini 34.770,14 EUR. Navedena operacija je bila prijavljena na 1. javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev strategije lokalnega razvoja za Las Gorenjska košarica za programsko obdobje 2014-2020,
- v letih 2016-2018 sta bila objavljena dva javna razpisa za sofinanciranje komunalne opremljenosti Ekonomsko poslovnih con. Sredstva so bila namenjena izključno občinam za ureditev javne infrastrukture poslovnih con. S tem ukrepom je bilo občinam omogočeno, da so svoje poslovne cone bodisi v celoti zapolnile, bodisi širile in vanje vključile čim večje število novih MSP. V obeh razpisih so prednost pred drugimi prijavitelji imele občine na območju TNP, saj so operacije tega območja imele možnost dodatnih 10 točk v primeru, da je del občine prijaviteljica na območju Triglavskega narodnega parka, kot je to določeno v ZTNP-1. Na oba razpisa se je iz regij (Goriška, Gorenjska) prijavila le Občina Ajdovščina, ki pa ni na območju narodnega parka.

MGRT spodbuja tudi predelavo lesa. V obravnavanem obdobju sta bila sofinancirana dva projekta v občinah Bled in Bohinj. Prvemu so bila odobrena nepovratna sredstva v višini 315.000 EUR, drugemu pa ugoden kredit v višini 1,6 mio EUR. Izvajale so se tudi promocijske aktivnosti z namenom dviga

ozaveščanja javnosti o pozitivnih učinkih rabe lesa in spodbujanja lesno-predelovalne panoge, kar pozitivno vpliva tudi na razvoj območja TNP.

Projekt »LENA – Lokalno gospodarstvo in varstvo narave v Podonavju«

Pridobitev podatkov lokalnih skupnosti na Gorenjskem o projektih, ki spodbujajo razvoja zelenega gospodarstva (nosilec BSC Kranj).

C3.2 Razvoj in uveljavitev znaka kakovosti narodnega parka

Vzpostavljen je bil certifikacijski sistem znaka kakovosti Triglavskega narodnega parka (ZKTNP). Namen vzpostavitve in delovanja certifikacijskega sistema ZKTNP v splošnem je označevanje območja, objektov, izdelkov, blaga in storitev ter dejavnosti ter pomeni oznako območja izvora in kakovosti prehranskih izdelkov, izdelkov domače in umetne obrti, gostinsko-turističnih in drugih javnih ter zasebnih storitev na območju občin Triglavskega narodnega parka in/ali Biosfernega območja Julijske Alpe. ZKTNP zagotavlja podporo izvajanju različnim aktivnostim na območju narodnega parka, ki so v skladu s cilji parka ter izpolnjevanje nadstandardnih zahtev s področij varstva okolja, ohranjanja narave in biotske raznovrstnosti ter ohranjanja kulturne dediščine. Izdelkom in storitvam zagotavlja večjo prepoznavnost.

Namen podeljevanja ZKTNP je tudi povezovanje obstoječih certifikacijskih sistemov na področju varstva okolja, ohranjanja narave, kakovosti, geografskega porekla in trajnostnega razvoja, ki so v skladu s cilji parka in zagotavljajo izdelkom in storitvam ter dejavnostim višjo kakovost.

V letu 2020 je bil pripravljen in izveden projekt podpore nosilcem ZKTNP (izobraževanje nosilcev ZKTNP, komunikacijske aktivnosti, izdelava digitalnega izobraževalnega materiala, nadgradnja spletne strani, priprava materialov, označitev prostorov, ozaveščanje in promocija, nabava promocijskih izdelkov, izmenjava dobre prakse ...).

C4 KAKOVOSTNEJŠA DOSTOPNOST JAVNIH SLUŽB

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Aktivnosti so bile usmerjene v krepitev sodelovanja s pristojnimi institucijami (MZ, MDDSZ, MIZŠ) JZ TNP je sodeloval pri izvajanju aktivnostih, ki so opredeljene v NU TNP, in sicer predvsem pri spremljanju novih ali sprememb in dopolnitev obstoječih predpisov s tega področja ter pri izvedbi programov. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno sektorskimi programskimi dokumenti.

Kazalniki

1. Število oblikovanih in/ali izvedenih programov ali projektov: ciljna vrednost: 5; vrednost 2016: 0; vrednost 2020: 5

C4.1 Uvajanje dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju vzgoje, izobraževanja, socialnega varstva, zdravstva in drugih javnih služb, ki bodo omogočale nadstandardno izvajanje le-teh

Po posameznih področjih so bile izvedene naslednje aktivnosti:

Ministrstvo za zdravstvo (MZ)

- širitev dejavnosti – zagotavljanje programa ortodontske dejavnosti v Bovcu 05. tima,
- krepitev službe nujne medicinske pomoči (NMP),
- podpora razvoju – razpis za sofinanciranje programov NMP:
 - v letu 2018: sofinanciranje vozila urgentnega zdravnika,
 - v letu 2019: sofinanciranje nujnega reševalnega vozila,
- ustanovitev centra za duševno zdravje odraslih (OZG Gorenjska),
- širitev patronažne službe Zdravstvenega doma (ZD) Tolmin,
- priprava celovite rešitve za zdravniško oskrbo v času turizma: predlog za:
 - uvedbo turistične ambulante Bovec uvrstitev ZD Tolmin na seznam strateške točke za izvajanje NMP – satelitski urgentni center (SUC) – uvedba triaže v SUC,
- ambulantna kardiološka rehabilitacija (Splošna bolnišnica Jesenice),
- priprava projekta za sofinanciranje vzletno-pristajalnega mesta za helikoptersko NMP v Zgornjem Posočju,
- sodelovanje z lokalno skupnostjo pri prenovi prostorov urgence (SUC).

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ)

- javni razpis za sofinanciranje socialnovarstvenih programov (skladno s šestim odstavkom 11. člena ZTNP-1 dodatne točke za izvajalce s področja TNP),
- sprejem *Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu* (Uradni list RS, št. 54/17, v nadaljevanju: ZSV-H), ki je določil pravno podlago za izvedbo reorganizacije centrov za socialno delo (CSD) – CSD na območju TNP še naprej delujejo kot lokalni centri, ki so postali enote območnega CSD Kranj (CSD Radovljica in Jesenice) in območnega CSD Nova Gorica (CSD Tolmin). Vzpostavljene so tudi krajevne pisarne centrov (CSD Severna Primorska, Enota Idrija v Cerknem, Enota Tolmin: Bovec, Kobarid),
- zagotovljena dostopnost storitev za vse ranljive ciljne skupine (institucionalno varstvo, skupnostne oblike pomoči, družinski pomočnik in storitev oskrbe v drugi družini, osebna asistenca). Pri spremljanju ciljev *Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva* na področju zagotavljanja dostopnosti in dosegljivosti socialnovarstvenih storitev se opaža vsakoletno izboljšanje ponudbe storitev, tudi za območje Triglavskega narodnega parka,
- na MDDSZ je bila ustanovljena posebna projektna skupina za socialno aktivacijo na podlagi javnih razpisov se izvajajo programi socialne aktivacije, ki so na voljo tudi uporabnikom na območju TNP,
- izvaja se institut družinski pomočnik in storitev oskrbe v drugi družini.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ)

V zvezi z znižanjem normativov v osnovnih šolah je bil na Sektorju za osnovno šolstvo opravljen sestanek z ravnateljema OŠ Bovec (podružnica Soča) in OŠ Simona Kosa Podbrdo. Ugotovljeno je bilo, da zaradi premajhnega števila učencev sistemska sprememba normativov ni smiselna, in da je situacijo smotrneje reševati v okviru specifik, na podlagi prošelj šol. Za OŠ Bovec in vrtca v Soči oziroma Žagi ni bilo podanih tovrstnih vlog, za OŠ Simona Kosa Podbrdo so bile v šolskem letu 2018/2019 odobrene naslednje specifik:

- sistemizacija dodatnih 10 ur drugega strokovnega delavca v oddelku 1., 2. in 3. razreda,
- sistemizacija dodatnih 12 ur za ločeno poučevanje v kombiniranem oddelku 8. in 9. razreda,
- sistemizacija ur interesnih dejavnosti (zamenjava s pevskim zborom in 4 dodatne sistemizirane ure).

Ocena letnih sredstev, ki jih ministrstvo v ta namen letno namenja, znaša 30.200 EUR.

JZ TNP je izvajal nadstandardne šolske programe na OŠ na območju TNP: sofinanciranje stroškov v povezavi z doseganjem normativov pri kombiniranih oddelkih na osnovnih šolah, skladno s veljavnimi pravilniki.

Izvedeni so bili programi obšolskih dejavnosti v OŠ na območju parkovnih občin preko Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe:

- nadgradnja spletne aplikacije za osnovnošolce o biodiverziteti Triglavska zakladnica za širši krog ranljivih skupin (slepi in slabovidni, dislektiki),
- analiza, evalvacija in uskladitev vsebin Triglavske zakladnice s programi in učnimi načrti za osnovne šole,
- nakup licence za pripravo interaktivnih učnih vsebin na Triglavski zakladnici *iSpring*,
- spodbujanje trajnostnega razvoja,
- lokalna pridelava hrane,
- nakup sadnih drevesnih vrst,
- spodbujanje izobraževanja o krožnem gospodarstvu (analiza šol za potrebe prehoda v delovanje brez plastičnih artiklov za enkratno uporabo in priprava učnih gradiv),
- priprava in izvedba letnega časopisa Skupnosti šol BOJA) (v povezavi z E2.2).

C4.2 podpiranje ranljivih skupin (mladi, starejši, otroci, brezposelni ...) in socialnega podjetništva, povečevanje družbene vključenosti

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ)

- zagotovljena dostopnost storitev za vse ranljive ciljne skupine (institucionalno varstvo, skupnostne oblike pomoči, družinski pomočnik in storitev oskrbe v drugi družini),
- vzpostavitev koordinatorjev po CSD,
- razpisani programi socialne aktivacije, ki so na voljo tudi uporabnikom na območju TNP.

C5 UREJANJE KOMUNALNE IN TELEKOMUNIKACIJSKE INFRASTRUKTURE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Aktivnosti so bile usmerjene v krepitev sodelovanja s pristojnimi institucijami (gospodarske javne službe s področja komunalne in telekomunikacijske infrastrukture) Delovanje JZ TNP je bilo usmerjeno v spodbujanje in krepitev izvajanja aktivnosti, ki prispevajo k celovitemu urejanju za lokalno raven nujne gospodarske javne infrastrukture – s poudarkom na okoljski infrastrukturi. PLS so del svojih proračunskih sredstev namenjale kakovostni oskrbi s pitno vodo ter odvajanju in čiščenju odpadnih voda. JZ TNP je v sodelovanju s PZS spodbujal upravljavce planinskih koč k izboljšanju delovanja obstoječih MKČN. Posamezni operaterji mobilnih omrežij so izboljšali pokritost z mobilnim signalom in širokopasovnim omrežjem. Izvajanje operativnega cilja, v delu, ki je v pristojnosti upravljavca narodnega parka, je potekalo skladno z NU TNP.

Kazalniki

1. Število naselij brez dostopa do širokopasovnega omrežja: ciljna vrednost: 3; vrednost 2016: 5; vrednost 2020: 5
2. Število MKČN na planinskih kočah, pri katerih so upravljavci izboljšali delovanje: ciljna vrednost: 5; vrednost 2016: 0; vrednost 2020: 6

C5.1 Celovita ureditev okoljske infrastrukture na območjih poselitve v narodnem parku (vodooskrba, odvajanje in čiščenje odpadnih voda)

V letu 2016 so se izvajale aktivnosti priprave t.i. *Celovitega medregionalnega projekta TNP* (sestanki, zbiranje in obdelava podatkov gospodarskih javnih služb, pristojnih za oskrbo s pitno vodo in odvajanje odpadnih voda), ki pa kasneje ni šel v končno pripravo in izvedbo.

V okviru aktivnosti Direktorata za vode in investicije (MOP) je bil pripravljen sistem za izvajanje *Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2014-2020*, s poudarkom na Prednostni naložbi: 6.2: *Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal* ter spodbujanje ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem Natura 2000 in zelenimi infrastrukturami.

JZ TNP je sofinanciral izvedbo znanstvene raziskave dela napajalnega zaledja vodnega vira Ovčje jame v dolini reke Radovne, ki jo je za zagotavljanje kakovosti pitne vode iz zajetja Ovčja jama financirala Infrastruktura Bled d.o.o. (izvajalec obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo v občini Gorje). Raziskava je obsegala izvedbo sledilnega poskusa na območju Pernikov. V okviru rednih nalog je upravljavec narodnega parka sodeloval s pristojnimi službami glede konkretnih posegov v prostor, ki ogrožajo vire pitne vode, prav tako pa tudi v upravnih postopkih glede načrtovanja rešitev za varovanje virov pitne vode.

C5.2 Celovita okoljsko-energetsko ureditev infrastrukture in saniranje posameznih objektov in skupin objektov v narodnem parku, ki so zunaj območij poselitev, zajetih v operativnem programu, skladno s celovitim konceptom infrastrukturnega opremljanja in urejanja: vodooskrba, odvajanje in čiščenje odpadnih voda s sistemom malih komunalnih čistilnih naprav, energetska oskrba in sanacija, celovito ravnanje z odpadki

V povezavi z nalogo A5.4 so bile izvedene aktivnosti svetovanja posameznim planinskim društvom glede upravljanja planinskih koč, predvsem glede načina odvajanja odpadnih voda s planinskih koč in energetske sanacije planinskih koč (sodelovanje z različnimi strokovnimi inštitucijami).

C5.3 Podpiranje urejanja širokopasovne infrastrukture in mobilnega omrežja na območju belih lis znotraj narodnega parka, prednostno v naseljih

Še vedno obstajajo bele lise, ker kljub posameznim razpisom (za razvoj podeželja) ni izraženega (tržnega) interesa operaterjev za nadgradnjo širokopasovnega mobilnega omrežja na območju poselitve v narodnem parku.

Dogradila so je mreža posameznih baznih postaj.

C5.4 Promoviranje »nizkoogljičnega narodnega parka«, prilagojenega na podnebne spremembe: spodbujanje aktivnosti in demonstracijskih projektov, ki prispevajo k zmanjšanju izpustov CO₂ in prilagajanju na podnebne spremembe (npr. nadomeščanje neobnovljivih virov energije, predvsem fosilnih goriv, z obnovljivimi viri energije ...)

JZ TNP je v sodelovanju z naravnim parkom Julijsko Predgorje junija 2017 (v okviru letnega srečanja EUROPARC čezmejnih območij v Trenti) organiziral mednarodni posvet o omilitvenih ukrepih in prilagoditvah na podnebne spremembe. Preverjale so se možnosti sodelovanja pri prijavih projektnih predlogov, ki se vsebinsko navezujejo na problematiko podnebnih sprememb.

Kupljena so bila električna vozila za JZ TNP. Rešitve projekta »Parkiraj in doživi« so prispevale k spodbujanju mehke mobilnosti in zmanjšanju obremenjenosti z vplivi motornega prometa (emisijski izpusti).

V tem obdobju so bili objavljeni razpisi za občine (za nakup e-vozil za prevoz potnikov, za naložbe v učinkovito rabo in obnovljive vire energije, zamenjavo starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso, nakup ali predelavo okolju prijaznejših vozil za cestni promet. V letih od 2018 do 2020 je bilo na javnem razpisu MGRT *Podpora mikro, malim in srednje velikim podjetjem s področja turizma za povečanje snovne in energetske učinkovitosti na obmejnem problemskem območju* na območju parkovnih občin odobreno 15 projektov za sofinanciranje energetske sanacije nastanitvenih objektov (v skupni vrednosti 1.600.789 EUR). V okviru obravnave prostorskih posegov se je spodbujalo energetske in okoljske sanacije objektov.

S sredstvi Sklada za podnebne spremembe so se izvajale naloge za prilagajanje podnebnim spremembam: vzpostavljene so bile polnilnice za električna vozila (7), kupljene so bile prenosne polnilnice za električna vozila (5), izvedba ukrepov ozaveščanja o invazivnih tujerodnih vrstah (posvet, delavnici in predavanja), spremljanju njihove razširjenosti, pripravi in izvajanju ukrepov zgodnjega odkritja in hitrega odziva ter izvajanju ukrepov za obvladovanje močno razširjenih vrst. Pozornost je bila namenjena tudi izvedbi delne odstranitve vnesenih rib v jezero na Planini Pri jezeru.

Pripravljena je bila dokumentacija za (kasneje potrjena) projekta, ki sta ciljno usmerjena:

- k ozaveščanju, poglobljanju znanja mlajših generacij na področju prilagajanja in blaženja podnebnih sprememb (s poudarkom na ohranjanju biotske raznovrstnosti in pomenu zavarovanega območja, v povezavi s trajnostnim razvojem) – projektni predlog »Skupaj za Alpe«,
- h konkretnemu reševanju umirjanja prometa v alpskih dolinah (soočanje problematike podnebnih sprememb in trajnostne mobilnosti): v dolini Tolminke in ob Bohinjskem jezeru do Ukanca) – projektni predlog »LOKALP«.

Z objavljenimi razpisi se seznanja lokalne skupnosti in ostale deležnike na območju narodnega parka.

C6 UREJANJE PROMETNE INFRASTRUKTURE IN TRAJNOSTNA MOBILNOST

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Aktivnosti so bile usmerjene v krepitev sodelovanja s pristojnimi institucijami (MzI-DRSI in DRI, parkovne občine, regionalne razvojne agencije, ZGS) pri pripravi programov umirjanja prometa ter operativnih ukrepov za izboljšanje urejenosti prometnic in prometne varnosti. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi v NU TNP.

Kazalniki:

1. Število izvedenih projektov na temo trajnostne mobilnosti in umirjanja prometa: ciljna vrednost: 3; vrednost 2016: 1; vrednost 2020: 3
2. Število občin, kjer so bili vzpostavljeni shuttle (Hop on-Hop off) prevozi v podporo trajnostni mobilnosti: ciljna vrednost: 5; vrednost 2016: 0; vrednost 2020: 5

C6.1 Zagotavljanje varne cestne infrastrukture do naselij s stalno poselitvijo v narodnem parku

Ukrepi na državnih cestah se financirajo iz državnega proračuna proračunskega porabnika DRSI. Zakon o cestah določa sofinanciranje določenih elementov državne ceste v naseljih (pločniki, cestna razsvetljava ...) s strani občine. Ukrepi na občinskih cestah se financirajo iz proračunov občin, dolžina občinskih cest se upošteva pri določitvi višine sredstev iz državnega proračuna v okviru sistema financiranja občin. Zakon o cestah dodatnega sofinanciranja ukrepov na občinskih cestah ne določa, zato ni možna kakršnakoli drugačna obravnava cestne infrastrukture v TNP s strani MzI.

V obdobju od 2016 do 2020 so bile na državnih cestah na območju narodnega parka izvedene posodobitve, obnove in rekonstrukcije vozišč na 14 odsekih in rekonstrukcija treh mostov. Na občinski cestni infrastrukturi so bile izvedene rekonstrukcije in obnove cestnih odsekov (cesta Zatoľmin-Čadrg, Zatoľmin-Polog in dostopna pot do Javorce; dostopne poti do podkrnskih planin, v Bavšici, Soča-Lepena, Soča-Mišja vas z mostom v Črešnjici, Kršovec-Jablenca) ter ureditev parkirišč (pred Tolminskimi koriti, pri Izviru Soče).

Izdelana je bila projektna dokumentacija za posamezne odseke cest in ureditve ob cestah (Predel-Bovec, Krnica-Mrzli Studenec, Mojstrana-Vrata), prav tako se pripravlja program za urejanje cestne infrastrukture (cestni odseki Erika-Vršič in Vršič-Trenta, parkirišče in počivališče Stari Tamar ob Ruski cesti, parkirišče v Zg. Radovni, Mrzli Studenec-Rudno polje, Srednja vas-Bohinjska Češnjica in pešpot Bohinjsko jezero-Stara Fužina).

V fazi projektiranja so posamezni odseki cest (Soča-Lepena, Mišja vas-Log) in ureditev parkirišč (v Zadnjici, Zadnji Trenti, v Lepeni pri Velikih koritih Soče, pred Klužami).

C6.2 Uresničevanje načrtov urejanja in umirjanja prometa v narodnem parku in izvajanje demonstracijskih projektov trajnostne mobilnosti

V poročevalskem obdobju so bila izvedena svetovanja ter podane usmeritve glede:

- celostne prometne strategije Občine Tolmin,
- celostne prometne strategije Občine Bled,
- vzpostavitev ustrežnejšega prometnega režima (umirjanje prometa) na Ruski oz. vršiški cesti,
- umirjanja prometa v dolini Vrata,
- umirjanja prometa na cestah RT 907/1101 Krnica-Zg. Radovna, RT 908/1383 Mojstrana-Vrata in RT 902/1019 Strmec-Mangrtsko sedlo.

JZTNP je v sodelovanju s partnerji izvajal projekt »Parkiraj in doživi naravo«.

Izdelan je bil akcijski načrt urejanja prometa v Bohinju, ki načrtuje vzpostavljene treh linij brezplačnih shuttle prevozov ter urejen sistem parkirišč v povezavi z območjem jezerske sklade. Vzpostavljen tudi sistem »Kartica gost Bohinja«.

V občinah Kobarid in Tolmin, Kranjska gora in Bled so bili vzpostavljeni tudi Hop on-Hop off prevozi.

Sodelovanje pri pripravi programov umirjanja prometa na ravni PLS: Priprava projektne dokumentacije za:

- ureditev parkirišč v dolini Zadnjice ter ob trdnjavi Kluže (Občina Bovec),
- ureditev avtobusnih postajališč na državnih cestah Kranjska Gora-Vršič-Bovec in Predel-Bovec (DRSI),
- obvestilne table o urejanju prometa v dolini Vrata (Občina Kranjska Gora),
- izdelava DIIP za izvedbo naložb in ukrepov za umirjanje prometa v dolini Vrata (v sodelovanju z Občino Kranjska Gora),
- uvajanje občasnih javnih prevozov na območju Bohinja (Občina Bohinj).

Sodelovanje pri izdelavi strokovnih podlag, projektnih rešitev, oblikovanju prometnih režimov za prometno obremenjene ceste (v poletni sezoni) v narodnem parku (umirjanje prometa):

- sodelovanje v delovni skupini DRSI za pripravo ukrepov umirjanja prometa na državnih cestah v narodnem parku,
- usklajevalni sestanki in usmeritve pri pripravi prometnega režima na Ruski oz. vršiški in mangrški cesti ter v Radovni,
- sestanki s Policijo in Agencijo RS za varnost prometa,
- posredovanje pobud za umirjanje (omejevanje) prometa na Pokljuki (zgornji plato), skledi Bohinjskega jezera, vršiški (Ruski) cesti, v Vratih in dolini Tolminke,
- pripravljena in izdana publikacija v podporo trajnostni mobilnosti,
- priprava predloga za optimizacijo javnih avtobusnih linij (DRSI).

Priprava in izvedba demonstracijskih aktivnosti umirjanja prometa na prometno najbolj obremenjenih delih TNP):

- v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi (usklajevalni sestanki, usmeritve, soglasja, organizacija) izvedeni promocijski dnevi umirjanja prometa na območju Vrat (avgust 2018) ter na območjih Ukanca, mangrške ceste in doline Vrata (v juliju in avgustu 2019), na območju Tolminskih korit in doline Tolminke (v juliju in avgustu 2020),
- uvedba javnega prevoza na mangrški cesti (vikendi v juliju in avgustu 2020).

C7 KREPITEV RAZVOJNEGA IN PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA V NARODNEM PARKU

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem petletnem obdobju je JZ TNP sodeloval pri izdelavi strokovnih podlag in mnenj v postopku priprave sprememb in dopolnitev obstoječih prostorskih občinskih aktov (OPN), v katerih je bila pozornost namenjena opredelitvi skladne namenske rabe prostora (preveritev možnosti širitve poselitve) in ustrezni organizaciji v prostoru, upoštevanju značilnosti poselitvenih vzorcev, umeščanja stavb in lokalne stavbne tipologije. Na letni ravni je bilo obravnavanih 200 do 235 zahtevkov za gradnje in prostorske ureditve. Pri usmerjanju posegov v prostor je bil dan poudarek svetovanju v različnih fazah načrtovanja in izvedbe. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi v NU TNP.

Kazalniki

1. Število izdelanih strokovnih podlag (z dopolnitvami) in mnenj k prostorskim aktom: ciljna vrednost: 3/leto; vrednost 2016: 2; vrednost 2017: 3; vrednost 2018: 3; vrednost 2019: 2; vrednost 2020: 5 (skupaj 15)
2. Število pripravljenih mnenj k posegom v prostor: ciljna vrednost: 180-200/leto; vrednost 2016: 227; vrednost 2017: 221; vrednost 2018: 198; vrednost 2019: 219; vrednost 2020: 237
3. Število izdelanih analiz stanja izjemnih krajin: ciljna vrednost: 10; vrednost 2020: 7

C7.1 Povečevanje vključenosti javnega zavoda v lokalne, regionalne in nacionalne procese razvojnega in prostorskega načrtovanja, še zlasti pri pripravi novih razvojnih politik

JZ TNP je aktivno sodeloval s PLS, regionalnimi razvojnimi agencijami, ministrstvi ter drugimi strokovnimi institucijami v povezavi z vključevanjem varstvenih in razvojnih usmeritev za posamezne dejavnosti (upoštevanje določb ZTNP-1 in NU TNP) v razvojne strateške, programske, prostorske in sektorske načrte.

Na podlagi navodil MOP in *Uredbe o merilih in kriterijih za spodbujanje in sofinanciranje projektov, investicij ter izvajanje dejavnosti v Triglavskem narodnem* je bil pripravljen *Akcijski načrt za sofinanciranje občinskih projektov* na podlagi 10. in 11. člena ZTNP-1 za leto 2020 v višini 1 MIO EUR.

C7.2 Kakovostna nadgradnja prostorskega načrtovanja in projektiranja objektov z večjim poudarkom na upoštevanju značilnih krajinskih in poselitvenih vzorcev, oblikovne podobe vaških naselij, krajevnih stavbnih značilnosti, namenske rabe zemljišč, varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in sanaciji razvrednotenih območij

- sodelovanje pri pripravi smernic in mnenj v postopkih priprave sprememb OPN posameznih parkovnih lokalnih skupnosti,
- izdelava državne karte ogroženosti (z oceno ogroženosti za regijo in občine), ki zajema tudi območje občin v narodnem parku (nosilec Uprava RS za zaščito in reševanje – izpostavi Kranj in Nova Gorica),
- dopolnitev ocene ogroženosti ob jedrski in radiološki nesreči v RS ter ocena ogroženosti zaradi nesreče zrakoplova. Razredi oziroma stopnje ogroženosti občin znotraj narodnega parka se z ažuriranimi ocenama niso spremenili,
- priprava strokovnih mnenj h gradnjam in k drugim prostorskim ureditvam v postopku izdaje naravovarstvenih in kulturnovarstvenih mnenj in soglasij,
- pomoč in svetovanje lastnikom, investitorjem, pooblaščenecem, projektantom ... pri načrtovanju objektov (vključno s pripravo usmeritev in/ali predhodnih mnenj),
- analiza naselbinskih vzorcev in stavbnih tipov ter priprava smernic za oblikovanje objektov: priprava strokovnih podlag za stavbno tipologijo narodnega parka s funkcionalnim zaledjem (občine Bohinj, Gorje in Kobarid),
- priprava *Tipologije bohinjskih planin* ter usmeritve za vzdrževanje in obnovo planšarskih objektov (izdaja priročnika).

C7.3 Zagotovitev varstva, ohranjanja in vzdrževanja izjemnih krajin in krajinskih območij nacionalne prepoznavnosti (ohranjanje krajinske zgradbe, tradicionalne rabe zemljišč, poselitvenih vzorcev, kakovostne podobe naselij in izstopajočih arhitekturnih členov)

- CRP projekt: *Nadgradnja metodologije določanja območij nacionalne prepoznavnosti krajine* (izvajalec BF – Oddelek za krajinsko arhitekturo): sodelovanje pri pripravi študije za podrobnejšo obravnavo območij nacionalne prepoznavnosti v državnem strateškem prostorskem aktu in opredelitvi pravil za urejanje prostora na teh območjih (za območje narodnega parka) (v povezavi z A9.1 in B3.2),
- priprava strokovnih podlag o izjemnih krajinah v narodnem parku (pregled stanja, inventarizacija, predlog izjemnih krajin in delno vrednotenje),
- preučevanje in vzdrževanje suhozidne gradnje v Bohinju (in posoškem delu TNP) – v povezavi z nalogo B3.1.

C7.4 Podpiranje pobud krajevnih skupnosti, vasi, zaselkov (vaških skupnosti) za prenove vasi, krepitev njihove identitete, uveljavljanje posebnosti in ohranjanje avtentične podobe (celostna obnova vasi)

V poročevalskem obdobju so bile izvedene aktivnosti svetovanja glede prijav na razpise iz Programa razvoja podeželja, urejanja vaških jeder ter drugih potreb različnih krajevnih skupnosti. Sodelovali smo z zainteresiranimi LAS, PLS pri oblikovanju in pripravi različnih razvojnih idejnih rešitev ureditve javnih prostorov (npr. Stara Fužina, Koprivnik, Gorjuše, Soča).

C7.5 V povezavi z izvajanjem neposrednega nadzora v naravi nad posegi v prostor zagotoviti učinkovit inšpekcijski nadzor in pravočasno ukrepanje ob nedovoljenih posegih (še posebej tistih, ki lahko ogrožajo ali razvrednotijo nepremično kulturno dediščino)

V poročevalskem obdobju so bile izvedene aktivnosti svetovanja in usmerjanja investitorjev o posegih in gradnjah na območju narodnega parka. Naravovarstvena služba je izvajala neposreden nadzor v naravi nad posegi v prostor. Pri zahtevnejših posegih so se v času izvajanja del opravljali terenski ogledi z namenom spremljanja stanja zavarovanega območja. Z različnimi inšpekcijskimi službami je bilo opravljenih več sestankov in skupnih terenskih ogledov z namenom učinkovitejšega nadzora gradenj v narodnem parku.

JZ TNP na podlagi *Gradbenega zakona*, ki je bil uveljavljen 1. 6. 2018, sodeluje v postopkih upravnih enot v postopkih legalizacije oz. izdaje dovoljenja za objekte daljšega obstoja, tako da je v tem obdobju na zaprosilo upravnih enot pripravil 104 mnenja.

D1 MREŽA INFORMACIJSKIH MEST

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem obdobju so informacijska mesta nemoteno delovala. Izrazitega porasta dogodkov in obiskovalcev informacijskih mest ni bilo zaznati. Skupno število obiskovalcev na informacijskih mestih TNP je znašalo v poročevalskem obdobju več kot 700.000. V letu 2020 je bil zaradi posledic COVID-19 in sprejetih ukrepov obisk v informacijskih mestih bistveno nižji, prav tako pa je bil v manjšem obsegu izveden program dogodkov. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z NU TNP, odstopanja so zabeležena v letu 2020 zaradi posledic epidemije COVID-19. Hkrati je opazen trend stagnacije oziroma upadanja obiskovalcev info središč zaradi vedno večje razpoložljivosti informacij na spletu. Zagotavljanja informacij preko spleta je ena izmed prednostnih nalog Informacijsko izobraževalne službe.

Kazalniki

1. Število obiskovalcev Informacijsko izobraževalnega središča Dom Trenta: ciljna vrednost: 30.000; vrednost 2016: cca. 12.000; vrednost 2020: 12.781
2. Število obiskovalcev Centra TNP Bohinj: ciljna vrednost: 25.000; vrednost 2016: 0; vrednost 2020: 8.304
3. Število obiskovalcev Infocentra Triglavsko roža Bled: ciljna vrednost: 30.000; vrednost 2016: 10.000; vrednost 2020: 12.153
4. Število obiskovalcev v Pocarjevi domačiji: ciljna vrednost: 2.000; vrednost 2016: 1.500; vrednost 2020: 30
5. Število obiskovalcev točke v Zeleni hiši v Kobaridu: ciljna vrednost: 3.000; vrednost 2016 NP; vrednost 2020: 6.622
6. Število obiskovalcev točke v Slovenskem planinskem muzeju: ciljna vrednost: 30.000; vrednost 2016: 15.000; vrednost 2020: 10.561
7. Število obiskovalcev na vseh informacijskih mestih v upravljanju JZ TNP: ciljna vrednost: 120.000; vrednost 2016: NP; vrednost 2020: 33.268
8. Število obiskovalcev na vseh informacijskih mestih TNP: ciljna vrednost: 70.000; vrednost 2020: 50.451
9. Število informacijskih mest TNP: ciljna vrednost: 7; vrednost 2016: 3; vrednost 2020: 6

D1.1 Zagotovitev delovanja Informacijskega središča Dom Trenta

Informacijsko središče TNP Dom Trenta je v poročevalskem obdobju beležilo nemoteno delovanje in konstantno naraščanje števila obiskovalcev. Center je odprt skladno z delovnim časom. V obdobjih prenavljanja posameznih odsekov in objektov (mostov) na cesti čez Vršič in s tem omejevanja prevoznosti avtobusov je število šolskih in drugih organiziranih skupin padalo. Podobna situacija je bila v letu 2020 zaradi epidemije COVID-19. Vsi objekti (Dom Trenta, Hiša trentarskih vodnikov in Hiša Trenta) in njihova okolica so bili redno vzdrževani. Zaradi posledic ujme oktobra 2018 sta bila prenovljena poda v dveh apartmajih v Domu Trenta.

V obdobju 2016-2020 je bilo v centru izvedeno 688 dogodkov v organizaciji JZ TNP in drugih inštitucij. V tem obdobju je center obiskalo 113.273 obiskovalcev. Postavljene so bile razstave v okviru JZ TNP in v soorganizaciji lokalnih društev, deležnikov Biosfernega območja Julijske Alpe, Naravnega parka Julijsko predgorje in širše.

D1.2 Zagotovitev delovanja Centra TNP Bohinj

Center TNP Bohinj je v letih 2016-2020 nemoteno deloval, zaradi zaprtja ceste in prenove vaškega jedra v Stari Fužini (center je bil zaradi gradbišča občasno nedostopen, skozi celoten čas gradnje (eno leto) pa neoznačen) pa je število obiskovalcev iz leta 2018 na 2019 rahlo upadlo. Na manjši obisk v letu 2020 je vplivala epidemija COVID-19. Od aprila 2017 dalje je informacijski pult upravljan v sodelovanju s

Turizmom Bohinj, kar je potekalo konstruktivno in uspešno ter predstavlja dodano vrednost pri delovanju centra in doseganju ciljev. V centru deluje svetovalna pisarna JZ TNP (strokovna služba, projektni sodelavci). Center je odprt vsak dan z izjemo določenih dela prostih dni.

Objekta z okolico sta bila redno vzdrževana. Okolica centra je bila v letu 2017 nadgrajena z didaktičnimi igrali s področja biotske raznovrstnosti in opremljena z informacijskimi tablami TNP.

V obdobju 2016-2020 je bilo v centru izvedeno 1.129 dogodkov v organizaciji JZ TNP in drugih inštitucij. V tem obdobju je center obiskalo 64.126 obiskovalcev. Postavljene so bile razstave v okviru JZ TNP in v organizaciji deležnikov z območja občine Bohinj in širše (Biosferno območje Julijske Alpe).

Delovanje Centra TNP Bohinj v sodelovanju z lokalnimi deležniki s področja turizma zasleduje tudi cilje lokalnih strategij s področja razvoja turizma (*Strategija razvoja in trženja destinacije Bohinj 2012-2016*).

D1.3 Zagotovitev delovanja Infocentra Triglavsko roža Bled

Infocenter Triglavsko roža Bled v poročevalskem obdobju beleži nemoteno delovanje. Center je odprt vsak dan v letu. Informacijski pult je upravljan v sodelovanju s Turizmom Bled. Objekt je v skladu s finančnimi zmožnostmi redno vzdrževan.

V obdobju 2016-2020 je bilo v centru izvedenih 407 dogodkov v organizaciji JZ TNP in drugih inštitucij. V tem obdobju je center obiskalo 168.984 obiskovalcev. Postavljene so bile razstave v okviru JZ TNP in v organizaciji deležnikov z Biosfernega območja Julijske Alpe ter širše.

D1.4 Zagotovitev delovanja Pocarjeve domačije

Pocarjeva domačija v Zgornji Radovni je kulturni spomenik državnega pomena in eno izmed informacijskih mest TNP. Kompleks vsebuje objekte in eksponate, ki so po dogovoru pregledani v sodelovanju z ZVKDS – OE Kranj in Gornjesavskim muzejem Jesenice (GMJ) oziroma z drugimi ustreznimi strokovnimi institucijami. JZ TNP skozi pedagoške aktivnosti na Pocarjevi domačiji promovira, ozavešča in izobražuje o pomenu nepremične, premične in nesnovne kulturne dediščine različne ciljne skupine, prednostno šolske skupine v okviru izobraževalnih delavnic za osnovne šole. Pocarjeva domačija je kot informacijska točka redno obratovala v poletnih mesecih (julij, avgust) ob vikendih (sobota in nedelja). Hkrati je glede na povpraševanje in po naročilu odprta za zaključene skupine. V okviru rednega programa dogodkov in prireditev predstavlja prizorišče, ki je prednostno namenjeno domačinom z območja Radovne, Mojstrane, Dovjega in Krnice/Gorij.

V poročevalskem obdobju so se na objektih domačije izvajala redna vzdrževalna dela, v letu 2019 pa smo poleg rednih vzdrževalnih del izvedli v sodelovanju z GMJ popis zbirke Pocarjeve domačije, naročili sistemsko analizo mehanskih lastnosti lesa na gospodarskem poslopju in na podlagi pripravljene analize BF izvedli delno odstranitev desk na dvojnem stropu govejega hleva in namestitvev prezračevalnih lin na vratih govejega hleva. V letu 2020 je bil pripravljen elaborat za sanacijo vlage v hiši v sodelovanju z Zavodom za sanacijo in rekonstrukcijo objektov, nameščeni so bili novi merilniki vlage, za preureditev parkirišča pa je bila izdelana projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Objekt je v poročevalskem obdobju obiskalo 3.447 obiskovalcev, večinoma v sklopu zaključenih skupin oz. skupin po naročilu.

D1.5 Zagotovitev delovanja informacijske točke v Zeleni hiši Kobarid in sodelovanja z muzejem oziroma parkovno lokalno skupnostjo

JZ TNP v sodelovanju z LTO Sotočje (do leta 2017) oz. Turizmom Dolina Soče upravlja informacijsko točko TNP Zelena hiša v Kobaridu.

V letih 2016 in 2017 je bila v sodelovanju z občino Kobarid izvedena prenova informacijske točke v okviru projekta EGP »Parkiraj in doživi naravo!«. V poročevalskem obdobju je JZ TNP sofinanciral izvajanje informacijske dejavnosti na info točki, ki je redno oskrbovana z gradivi TNP. V poletnih sezonah se je v dogovoru s Turizmom Dolina Soče izvajal program tedenskih organiziranih/razpisnih vodenj v Tolminskih koritih in drugih vodenih aktivnosti. V poročevalskem obdobju je JZ TNP pripravil

14 kulturno/strokovnih dogodkov (240-letnica prvega pristopa na Triglav, Divjina Rusije, Dinaridi, odprtje različnih razstav, izobraževalni seminarji za turistično gospodarstvo ...).

V letih 2016-2020 se je programov, ki jih je na info točki izvajal JZ TNP, udeležilo skupaj 292 ljudi.

D1.6 Zagotovitev delovanja informacijske točke v Slovenskem planinskem muzeju (SPM) v Mojstrani in sodelovanja z muzejem oziroma parkovno lokalno skupnostjo.

JZ TNP v sodelovanju s Slovenskim planinskim muzejem upravlja info točko TNP Slovenski planinski muzej. V letu 2016 je bila izvedena prenova informacijske točke, vzpostavljena je bila info točka trajnostne mobilnosti. Informacijska točka je redno oskrbovana z gradivi TNP.

V poročevalskem- obdobju je JZ TNP sofinanciral izvajanje informacijske dejavnosti na info točki (v obliki sofinanciranja študentskih ur). V teh letih je JZ TNP pripravil 13 kulturno/strokovnih dogodkov (pogovorni večeri *Vodni krog TNP, 240-letnica prvega pristopa na Triglav*, Dinaridi; odprtje različnih razstav, izobraževalni seminarji za turistično gospodarstvo ...).

V okviru informacijske točke so potekali razpisani poletni programi tedenskih organiziranih vodenj po Poti Triglavске Bistrice in drugih vodenih aktivnosti v dogovoru s Slovenskim planinskim muzejem.

V letih 2016-2020 je bilo na programih, ki jih na informacijski točki izvaja JZ TNP, skupno 1.512 udeležencev. Informacijsko točko je v poročevalskem obdobju obiskalo 258.819 ljudi.

D1.7 Vzdrževanje obstoječe in vzpostavitev nove informacijske točke pri zainteresiranih deležnikih in povezovanje dela javnega zavoda z aktivnostmi posameznih nosilcev

V poročevalskem obdobju so bile obstoječe informacijske točke vzdrževane in oskrbovane s tiskovinami TNP. V poročevalskem obdobju je JZ TNP izvajal predsezonsko izobraževanje za informatorje na informacijskih mestih Biosfernega območja Julijske Alpe in druge deležnike s področja turizma. V sodelovanju z njimi so bili pripravljene in izvedeni turistični programi, kjer upravljavec narodnega parka sodeluje kot usmerjevalec in/ali izvajalec, prednostno na parkovnih tematskih poteh.

D1.8 Vzpostavitev informacijske postaje v Zatoľminu, v objektu Lokarjev skedenj pri Tolminskih koritih

V Informacijski postaji Lokarjev skedenj v poročevalskem obdobju ni bilo izvedenih aktivnosti.

D2 PARKOVNA INFRASTRUKTURA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem obdobju je bilo izvedenih več kot 80 menjav in novih postavitev parkovne infrastrukture v lasti JZ TNP in deležnikov (prednostno PLS in LTO). V letu 2019 je bila odprta *Pohodniška pot Juliana*. JZ TNP je sodeloval pri pripravi *Pravilnika o označevanju zavarovanih območij, naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in območij Natura 2000 (Uradni list RS, št. 145/21)* in pripravi priročnika o izvajanju Pravilnika. Pripravil je tudi katalog CGP parkovne infrastrukture TNP. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi z NU TNP.

Kazalniki

1. Delež urejenih in vzdrževanih parkovnih poti in infrastrukture: ciljna vrednost: 80 %; vrednost 2016: 70%; vrednost 2020: 85% (v lasti JZ TNP in lokalnih skupnosti)
2. Število lokalnih skupnosti, v katerih je infrastruktura usklajena s podobo/smernicami TNP: na območju vseh PLS investitorji za potrebe informiranja o naravnih vrednotah in vsebinah območja TNP uporabljajo grafično podobo TNP (100%).

D2.1 Vzdrževanje in posodabljanje infrastrukture na terenu, s katero upravlja javni zavod

V poročevalskem obdobju so bila izvedena nujna vzdrževalna dela na parkovni infrastrukturi TNP. Vzpostavljena je bila prostorska baza podatkov o objektih parkovne infrastrukture TNP (več kot 600 objektov v lasti JZ TNP), ki se redno ažurira in nadgrajuje. V sodelovanju s partnerji je bilo zamenjanih več kot 100 objektov parkovne infrastrukture v okviru projektov CLLD in nejavnih virov financiranja javne službe, in sicer na naslednjih območjih: mangrtska cesta, dolina Koritnice, Log pod Mangrtom, Možnica, Bavšica, Soška pot, Trenta, Zadnjica, Šupca, Vršič, Stari Tamar, Mala Pišnica, Martuljek, dolina Vrata, Bohinjsko jezero, Stara Fužina, Mostnica in Voje, Vogar, Blato, Gorjuše, Goreljek, planina Kuhinja, planina Razor, Radovna, Poključka soteska, Peričnik ... Hkrati je osrednje vodilo zmanjševanje skupnega števila objektov parkovne infrastrukture z ustrezno racionalizacijo in združevanjem informacij na parkovni infrastrukturi.

Osnovni namen informacijske infrastrukture v lasti JZ TNP je informirati obiskovalce na izhodiščih. V sodelovanju z deležniki s področja turizma pa posamezne parkovne poti opremiti z ustreznimi informacijami.

Skladno s pravnimi podlagami so bila pridobljena ustrezna soglasja strokovnih inštitucij. V postopke pridobivanja soglasij so bili prednostno vključeni tudi lastniki zemljišč, tako pravne kot fizične osebe.

Za potrebe vzdrževanja parkovne infrastrukture je bil pripravljen protokol, prav tako je vzpostavljeno ažurno spremljanje zbirnika prostorskih podatkov o parkovni infrastrukturi.

V letu 2020 so bila opravljena obsežnejša vzdrževalna dela na Soški poti. Predvsem na mestih, ki so zelo obremenjena z obiskovalci.

D2.2 Ureditev parkovne poti v koritih Mostnice (na Vojah), vzpostavitev nove poti v Pologu in sodelovanje z deležniki pri vzpostavitvi novih poti

Parkovne poti predstavljajo pomembno vlogo tako z vidika usmerjanja obiskovanja kot krepitev turistične ponudbe v v TNP. Parkovne poti na območju TNP so bile v poročevalskem obdobju vzdrževane in nadgrajene s strani upravljavcev (Soška pot, Korita Mostnice, Pot Triglavске Bistrice, Tolminska korita, dolina Tamar, informacijske table ob mangrtski cesti, pohodniška pot Alpe-Jadran/AAT ...). V okviru priprave projektov CLLD so bile izvedene usklajevalne aktivnosti z deležniki, ki urejajo parkovne poti na območju Tolminskih korit, korit Mostnice, Triglavске Bistrice, Loga pod Mangrtom, Koritnice, Mangrtskega sedla in drugih manjših (točkovnih) lokacij. Prenove oz. nadgradnje parkovnih poti so v sodelovanju s PLS načrtovane na vseh omenjenih lokacijah.

Potekali so pogovori z Občino Kranjska Gora (in ZGS) o usmerjanju obiskovanja območja Male Pišnice (naravni spomenik in gozdni rezervat).

Leta 2019 je bila po zahtevnem usklajevanju in umeščanju urejena in odprta krožna daljinska Pohodniška pot Juliana, (267 km, ana 16 dnevnih etap), trasirana po obodu Julijskih Alp. Posamezne parkovne poti, prednostno na Pokljuki, se načrtujejo v okviru projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«.

JZ TNP je sodeloval tudi pri vzdrževanju/menjavi/postavitvi informacijskih tabel drugih deležnikov v prostoru (KUD Gozd Martuljek, PD Srednja vas ...).

Zaradi neustreznega stanja sta bila v letu 2020 za obiskovanje urejena dva naravna spomenika državnega pomena (območje slapa Peričnik in Pokljuška soteska) – s prilagoditvijo poteka poti, z razglednimi točkami, varovalnimi ograjami, informacijskimi tablami in usmerjevalnimi oznakami. Na območju slapa Peričnik se je urejalo tudi lastništvo in upravljanje. Ureditvena dela na področju informacijske parkovne infrastrukture so potekala tudi na območju Radovne (vzpostavitev treh informacijskih točk).

D2.3 Prilagoditev posameznih točk in delov parkovnih poti za osebe s posebnimi potrebami

V letu 2016 in 2017 so potekala manjša vzdrževalna dela na območju razgledne ploščadi Šupca in razgledne točke Kugyjev spomenik. V letih 2018-2020 so v sodelovanju z Veleposlaništvom ZDA potekale aktivnosti projekta »*Accessibility for all*«, ki je prednostno namenjen ureditvi opreme za slepe in slabovidne v info središčih TNP ter izobraževanju zaposlenih za delo s slepimi in slabovidnimi. Preverjene so bile možne rešitve dostopnosti slepim in slabovidnim v informacijskih objektih Dom Trenta in Bohinjka v Stari Fužini.

D2.4 Dokončanje smernic (tipologije) za enoten videz parkovne in druge infrastrukture za obiskovanje in spodbujanje njihove uporabe tudi pri drugih uporabnikih prostora

V poročevalskem obdobju so bili izvedeni sestanki z MOP-SON za potrebe usklajevanja celostne grafične podobe parkovne infrastrukture TNP.

D3 USMERJANJE OBISKOVANJA SKLADNO Z VARSTVENIMI CILJI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem obdobju so bila pripravljena izhodišča, na podlagi katerih je bila oblikovana tudi metodologija sistematičnega spremljanja obiskovanja z namenom načrtovanja aktivnosti za učinkovito usmerjanje obiska v narodnem parku in zagotavljanja skladnosti s prednostnimi cilji zavarovanega območja. Izvedeno je bilo spremljanje obiska na izbranih lokacijah ter evidentiranje pritiskov in groženj na zaradi obiska obremenjenih območjih. Vzpostavljeno je bilo sodelovanje z drugimi organizacijami (redno pridobivanje, zbiranje in urejanje podatkov o obisku). Problematika usmerjanja obiskovanja in različnih rekreacijskih dejavnosti je vsebinsko vključena tudi v različne projekte in v pripravo akcijskega načrta za usmerjanje obiskovanja ter športnih in rekreacijskih dejavnosti. Aktivnosti za doseganje operativnega cilja zaradi kompleksnosti tematike, obsega nalog, nedorečenih pravnih podlag in številnih deležnikov zaostaja za načrtovano časovnico NU TNP.

Kazalniki

1. Priprava projektних nalog za pripravo akcijskih načrtov: ciljna vrednost: 3; vrednost 2020: 3 izdelane projektne naloge
2. Delež (%) poškodovanosti rastlin lepega čoveljca / alpske močine na označenih nahajališčih: ciljna vrednost: pod 10 %; vrednost 2016: 2/0; vrednost 2017: 1/0; vrednost 2018: 0/0; vrednost 2019: 5/NP; vrednost 2020: 2/0
3. Število letno zabeleženih kršitev varstvenega režima na označenih nahajališčih lepega čoveljca / alpske močine; ciljna vrednost: manj kot 2/2; vrednost 2016: 1/0; vrednost 2017: 0/0; vrednost 2018: 0/0; vrednost 2019: 1/NP; vrednost 2020: 0/0
4. Število v prostoru prostorsko opredeljenih mirnih območij za belko: ciljna vrednost: 5; vrednost 2016: 5; vrednost 2020: 9

D3.1 Vzpostavitev monitoringa obiskovanja narodnega parka in analiziranje vplivov, predvsem v prvem in drugem varstvenem območju

V letu 2016 in 2017 so bili zbrani obstoječi statistični podatki s področja obiskovanja Biosfernega območja Julijske Alpe s poudarkom na obiskovanju TNP. Upošteva se sodobna izhodišča s področja spremljanja obiska (okoljska, socialna ... nosilnost okolja) je bila v letu 2016 izvedena javnomnenjska raziskava o obiskovanju TNP.

V letu 2017 je bila kvalitativna raziskava nadgrajena z multiplo analizo. Potekale so priprave na prijavo projektov CLLD, v katerih je ena izmed osrednjih načrtovanih aktivnosti JZ TNP vzpostavitev metodologije za spremljanje obiska z uporabo avtomatskih števec obiska. Projekt z vsebino spremljanja obiska je načrtovan tako na gorenjskem (s poudarkom na alpskih dolinah) kot na primorskem delu (s poudarkom na visokogorju) narodnega parka.

Kvantitativni in kvalitativni rezultati so bili predstavljeni v raziskavi »*Turistični obisk Biosfernega območja Julijske Alpe*«. V skrajšani obliki je bila raziskava predstavljena na Mednarodnem srečanju raziskovalcev zavarovanih območij v Alpah (Narodni park Visoke Ture, Salzburg 2017).

V letih 2018 in 2019 je na podlagi raziskave »*Turistični obisk Biosfernega območja Julijske Alpe*« potekalo nadaljnje spremljanje obiska z uvedbo avtomatskih števec obiska. V letu 2018 smo se osredotočili na vstopne točke za ožje območje Triglava in Doline Triglavskih jezer, v letu 2019 pa poleg navedenega območja tudi v alpskih dolinah in v visokogorju Mangrtskega sedla (projekti CLLD). Skupno je bilo v obeh letih nameščenih 30 števec za spremljanje obiska. Med aktivnosti projektov CLLD je vključena tudi [metodologija spremljanja obiskovanja TNP](#).

V letu 2020 je bila nadgrajena in dokončana metodologija za spremljanje obiska. Na 34 lokacijah se je nadaljevalo spremljanje obiska ter evidentiranje pritiskov in groženj na najbolj obremenjenih oz. ranljivih območjih narodnega parka. Pripravljeno je bilo poročilo z analizo kvalitativnih in kvantitativnih podatkov.

D3.2 Izdelava strokovne podlage za določitev naravnih vrednot in delov parka, ki se lahko uredijo za ogledovanje in obiskovanje ter določitev delov narodnega parka, ki se lahko rabijo. Pripraviti vzorčen primer vzpostavitve koncesijske rabe po 33. členu ZTNP-1.

V letih 2016 in 2017 je bil pripravljen predlog vsebin *Akcijskega načrta za usmerjanje obiskovanja*.

V obdobju 2018-2019 je JZ TNP aktivno sodeloval pri pripravi novelacije ZON-a (predvidene spremembe pravne ureditve področja: splošna in posebna raba naravnih vrednot oz. delov zavarovanega območja). Zaradi znatnega povečanja pritiska obiskovanja na naravne vrednote, predvsem tistih, ki so urejene za namen ogledovanja in obiskovanja (Vintgar, Tolminska korita, Slap Savica, Mostnica), je JZ TNP pripravil predlog metodologije izračuna nosilne zmogljivosti za tovrstne naravne vrednote. V sodelovanju z MOP in ZRSVN je JZ TNP metodologijo testno preizkusil na primeru Vintgarja in Tolminskih korit, za katere je pripravil tudi oceno ogroženosti naravnih vrednot zaradi obiskovanja. V letu 2020 je bil pripravljen metodološki izračun nosilne zmogljivosti za obiskovanje Savice, prav tako pa so bili izvedeni postopki zbiranja potrebnih vhodnih podatkov (izračun časa hoje, razdalje ...) za Martuljske slapove, Mostnico in Bohinjsko jezero.

JZ TNP je sodeloval tudi pri urejanju zatečenega stanja rabe naravnih vrednot, ki se izvaja brez sklenjenih pravno formalnih razmerij z JZ TNP, ki je skladno z ZTNP-1 formalni upravljavec narodnega parka. ter pri določanju kriterijev za določanje višine nadomestila za rabo naravnih vrednot oziroma delov narodnega parka skladno s 149. členom ZTNP-1.

D3.3 Priprava akcijskega načrta za usmerjanje obiskovanja na območju narodnega parka, predvsem za prvo in drugo varstveno območje, in nato izvajanje predvidenih ukrepov

V letih 2016 in 2017 so bila oblikovana osnovna vsebinska izhodišča akcijskega načrta, v letu 2017 je bila izdelana projektna naloga za pripravo akcijskega načrta.

V letih 2018 in 2019 so bile pripravljene strokovne podlage in zasnova *Akcijskega načrta za usmerjanje obiska in športno-rekreacijske dejavnosti* po posameznih področjih in območjih. Akcijski načrt bo na podlagi podatkov o monitoringu današnjega stanja in predvidenih trendih obiska vseboval prednostne in izvedljive ukrepe za (pre)usmerjanje, obvladovanje in upravljanje obiska, prometa in rekreacijskih dejavnosti, s katerimi bo v naslednjih zmanjšan pritisk in vpliv na naravo, okolje in lokalno prebivalstvo (socialni vidik). Akcijski načrt bo sonaravno usmerjen, s prioriteto na okoljskem področju; socialni in ekonomski procesi so predvideni, spremljani in usklajeni z deležniki in prednostno usmerjeni na manj ranljiva območja (izven visokogorskih območij, upoštevanje mirnih območij ...).

V letu 2020 so bile v sodelovanju z deležniki za potrebe akcijskega načrta opravljene pripravljalne aktivnosti, usklajevalni sestanki, poudarek pa je bil dan preveritvi pravnega urejanja izhodiščnih stanj na posameznih lokacijah.

D3.4 Priprava akcijskega načrta upravljanja športnih in rekreacijskih dejavnosti na območju narodnega parka

V poročevalskem obdobju se je v okviru študentskega dela spremljalo izvajanje rekreacijskih dejavnosti na vodotokih, predvsem soteskanje na Fratarici in plovba na Savi Bohinjki. Zaradi bistvenega povečanja izvajanja soteskanja na vodotokih znotraj narodnega parka je JZ TNP skupaj z ZRSVN in MOP pripravil osnutek metodologije za izračun nosilne zmogljivosti izvajanja soteskanja na primeru Fratarice. Izvedeni so bili usklajevalni sestanki s Soteskarsko zvezo Slovenije, opravljena je bila tudi analiza in izmenjava izkušenj glede načina upravljanja s primerljivimi soteskami v Alpah. Potekala je izmenjava izkušenj glede rekreacijskih dejavnosti na vodotokih s predstavniki narodnega parka Gesäuse. JZ TNP je z Občino Bohinj sodeloval pri vključevanju sprejemljivih vstopno-izstopnih mest na Bohinjskem jezeru in vodotokih v fazah priprave plovbnega režima in OPN. JZ TNP je pristopil k določitvi ustreznega pretoka Save Bohinjke, pri katerem se z izvajanjem rekreacijskih dejavnosti ne vpliva negativno na ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst – izdelan je bil 2D hidravlični model za izbran odsek Save Bohinjke ter začetna faza habitatnega modeliranja.

Na področju gorskega kolesarjenja se je na podlagi podatkov naravovarstvene nadzorne službe JZ TNP ocenila skladnost izvajanja dejavnosti glede na izhodišča NU TNP in naravovarstveno sprejemljivih tras, določenih v NU TNP. JZ TNP je aktivno sodeloval v medresorski skupini za ureditev gorskega kolesarjenja v Sloveniji ter z MOP in gorsko kolesarsko javnostjo v procesu priprave izhodišč za spremembo ZON. V tem obdobju so potekali tudi sestanki s predstavniki gorsko kolesarskih združenj (Odprimo poti, PZS) v zvezi s pripravo akcijskega načrta in usklajevanje glede izvajanja NU s področja gorskega kolesarjenja.

JZ TNP je sodeloval pri oblikovanju in usklajevanju projektnih idej in predlogov za reševanje problematike rekreacijskih dejavnosti (rekreacija na vodotokih, gorsko kolesarjenje) v narodnem parku. Predstavniki JZ TNP so bili aktivni udeleženci (predavanja, delavnice, izmenjava izkušenj) v ALPARC-ovem projektu »WeWild« na temo zimске rekreacije v zavarovanih območjih v Alpah. Na podlagi izoblikovanih osnovnih vsebinskih izhodišč je bila v letu 2017 izdelana tudi projektna naloga za pripravo akcijskega načrta.

V letu 2019 je bila sprejeta odločitev o združitvi akcijskega načrta upravljanja športno rekreacijskih dejavnosti ter v skupni *Akcijski načrt za usmerjanje obiska in športno-rekreacijske dejavnosti*.

V letu 2020 so se pripravljale aktivnosti zaradi okoliščin (epidemija COVID-19) v omejenem obsegu nadaljevale: preveritev pravnega urejanja izhodiščnih stanj na posameznih lokacijah, usklajevanje z deležniki, oblikovanje delovne skupine za področje gorskega kolesarjenja in preveritev ustreznosti z NU TNP opredeljenih sprejemljivih tras s predlogom novih odsekov poti.

D3.5 Priprava akcijskega načrta za sanacijo območja Pokljuka z Rudnim poljem (ob upoštevanju rezultatov strokovne študije – PVO za Rudno polje)

Območje Rudnega polja je bilo predmet obravnave v postopkih priprave OPN Občine Bohinj, okoljskega poročila z dodatnim Poročilom o vplivih na okolje za posege, dejavnosti in ravnanja na območju Rudnega polja na Pokljuki, gozdnogospodarskega načrta GGE Pokljuka (upoštevanje naravovarstvenih smernic), poročila MOP z naborom omilitvenih ukrepov za biatlonski center, ki je bilo posredovano Evropski komisiji, ter ureditvenih in sanacijskih ukrepov, ki jih je MOP naložil Smučarski zvezi Slovenije. S strani MOP (Sektor za okoljske presoje) je bila vzpostavljena *Delovna skupina za spremljanje izvajanja omilitvenih in sanacijskih ukrepov* (usklajena sta bila tudi sanacijski načrt za vodni zbiralnik in krajinski ureditveni načrt za območje biatlonskega centra). Glede na uspešno kandidaturo za organizacijo Svetovnega prvenstva v biatlonu (februar 2021) so bili z nosilci urejanja prostora preverjeni in usklajeni postopki preureditve posameznih odsekov tekaških prog in stadiona ter nadgradnja podporne infrastrukture.

Zaradi medsebojne vsebinske prepletenosti in že opravljene večine sanacijskih in omilitvenih ukrepov je bila v letu 2019 sprejeta odločitev o združitvi akcijskega načrta za sanacijo območja Pokljuka z Rudnim poljem v skupni *Akcijski načrt za usmerjanje obiskovanja in športno-rekreacijske dejavnosti*, ki za obravnavano območje vključuje usmeritve za izvajanje prireditev in tekmovanj, strokovne podlage za gozdarstvo, dopolnitev in uskladitev prometne študije in usmeritve za mirujoči promet (umirjanje prometa) za Pokljuko.

Vzporedno so se vsebinsko opredelile aktivnosti in izvajali začetni ukrepi v projektu »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku«, tudi za zgornji plato Pokljuke. Z namenom vzpostavljanja boljšega stanja visokih barij, populacij divjega petelina in gozdnega jereba se načrtuje vzpostavitev mirnih območij z označitvijo, usmerjevalno infrastrukturo in preusmerjanjem obiskovanja, razbremenjevanje platoja zaradi naraščajočega obiska in motornega prometa z ukrepi umirjanja prometa – s postavitvijo zapornic na posameznih gozdnih cestah, merilniki hitrosti, spodbujanjem javnega prevoza, ureditvijo informacijske točke na Mrzlem studencu in ozaveščevalnimi aktivnostmi.

V letu 2020 so se v projektu »Vpeljava pridelave ohranjevalnih semenskih mešanic za obnovo degradiranega travne ruše na območju Športnega centra Pokljuka« preverjale različne možnosti

sanacije razvrednotenih travnatih površin (predvsem tekaških prog), vzpostavljena je bila tudi vzorčna ploskev za pridelavo semenske mešanice avtohtonih trav.

Na širšem območju Rudnega polja se izvaja okrepljeno spremljanje stanja in izvajanje poostrelega naravovarstvenega nadzora preko celega leta.

D3.6 Postaviti table ob nahajališčih rastlinskih vrst (npr. lepi čeveljc), ki so zelo obiskana in na katerih obiskovalcev ni mogoče preusmeriti na druge poti. Table so namenjene ozaveščanju o zavarovanosti in pomenu varstva vrst (OP Natura 2000)

V poročevalskem obdobju je JZ TNP v okviru rednega spremljanja stanja lepega čeveljca in alpske možine zbiral podatke o zaznanih pritiskih obiskovanja rastišč. Na podlagi izsledkov izvedene analize zaznanih poškodb rastlin in njihovega habitata so bili za alpsko možino opredeljeni izvedbeni varstveni ukrepi projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«, ki med drugim vključujejo umestitev informacijskih tabel, s katerimi se obiskovalce rastišč opozarja o varstveni pomembnosti alpske možine in predpisanih pravil ravnanj.

D3.7 Na območjih gnezdišč in zimskih zatočišč belke preučiti pritisk rekreacijskih dejavnosti na to vrsto, in če je potrebno, obstoječe dejavnosti preusmeriti na druga območja (OP Natura 2000)

V okviru priprave projektnega predloga »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« so bila opredeljena območja ključnih habitatov belke za prednostno prilagajanje ali omejevanje rekreacijskih dejavnosti. Urejanje slednjih je med drugim tudi predmet aktivnosti projekta v izvajanju »Nat2Care«.

V okviru aktivnosti obeh zgoraj navedenih projektov so bili izvedeni popisi in vrednotenje pomena popisnih območij za belko (Kanin, Mangrt, Tosc, Velo polje, Hribarice). Opravljen je natančen opis in iskanje gnezd belke na Mangrtskem sedlu ter zagotovljen nadzor v najbolj z obiskom obremenjenem delu sezone. V sklopu projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« je bil v juniju 2019 organiziran tabor prostovoljcev z namenom iskanja in varovanja gnezd belk, pri čemer ni bilo potrebe za dejansko izvedbo varstvenega ukrepa zaradi posebnih vremenskih razmer v spomladanskem in poletnem času. V Informacijskem centru JZ TNP je bilo v letu 2019 organizirano tudi tematsko predavanje o belki.

D4 INFORMIRANJE IN VODENJE OBISKOVALCEV

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem obdobju je bila izvedena nadgradnja izobraževanja/tečaja za pridobitev licence turistični vodnik Julijske Alpe, v okviru katere je bil podpisan sporazum in izveden posodobljen tečaj. Opredeljena je večja vključenost vsebin s področja ohranjanja narave in TNP. JZ TNP je postal sooblikovalec vodniškega tečaja za pridobitev licence Združenja gorskih vodnikov Slovenije (ZGVS), tako da sodeluje v okviru programa s seminarjem, ki obsega terenski in kabinetni del. V tem obdobju je bilo v sodelovanju z deležniki s področja turizma načrtovanih in izvedenih več terenskih vodenj na parkovnih poteh. Povpraševanje po vodniških storitvah na območju TNP narašča, tako da postajajo pomemben del lokalne turistične ponudbe, sodelovanje JZ TNP predstavlja pomembno dodano vrednost. Na podlagi skupne nadgradnje izobraževalnega programa za turistične vodnike Julijskih Alp JZ TNP sodeluje v vsakoletnem izobraževanju Skupnosti Julijskih Alp za regionalnega turističnega vodnika Julijske Alpe, kar omogoča večjo vključenost vsebin ohranjanja narave in narodnega parka. Pripravljena so bila izhodišča za izobraževanje interpretatorjev narave. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi z NU TNP.

Kazalniki

1. Število certificiranih parkovnih vodnikov, ki izvajajo vodenja: ciljna vrednost: 15; stanje 2020: 6 vodnikov JZ TNP
2. Število vseh vodenj, ki jih izvede JZ TNP: ciljna vrednost: 50-75 na letni ravni; vrednost 2016: 99; vrednost 2017: 103; vrednost 2018: 62; vrednost 2019: 50; vrednost 2020: 39 (posledica epidemioloških razmer)
3. Število udeležencev vseh vodenj, ki jih izvede JZ TNP: ciljna vrednost: 1.500; vrednost 2016: 2.475; vrednost 2017: 2.572; vrednost 2018: 1.996; vrednost 2019: 2.277; vrednost 2020: 624 (posledica epidemioloških razmer)

D4.1 Okrepitev vodniške službe, oblikovanje tematskih programov vodenja, usposabljanje vodnikov in zagotovitev ustrezne promocije vodniških storitev

V letih 2016 in 2017 je bila izvedena nadgradnja obstoječih vodniških programov z vidika prostorske in časovne uskladitve. V sodelovanju z deležniki s področja turizma so bila nadgrajena in promovirana vodenja na naslednjih parkovnih poteh: Pot Triglavске Bistrice, Korita Mostnice, Tolminska korita in Soška pot. Vodenja so se za ciljne skupine izvajala po naročilu in napovedanih razpisih – v poletni sezoni; osrednja pozornost je bila namenjena vodenju šolskih skupin na terenu in v informacijskih centrih.

V okviru izobraževalnih aktivnosti so se zaposleni z aktivno licenco planinski vodnik PZS skladno s programoma dela JZ TNP udeleževali obnovitvenih zimskih in poletnih izobraževanj za vodnike PZS. V sodelovanju z deležniki s področja turizma je JZ TNP v sodelovanju z LTO-ji Biosfernega območja Julijske Alpe in Višjo strokovno šolo za gostinstvo in turizem Bled nadgradil in izvajal izobraževanje za turistične vodnike Julijskih Alp. Vsebine TNP so bile v sklopu novega izobraževanja nadgrajene prostorsko in časovno. V sodelovanju z Združenjem gorskih vodnikov (GV) Slovenije je bil pripravljen koncept izobraževanja za pripravnike GV (vsebine: narava, kulturna krajina, informacijska mesta, naravovarstveno nadzorna služba, usmerjanje obiska). Omenjene aktivnosti služijo kot podlaga za pripravo in izvedbo certificiranega programa parkovni vodnik – interpretator narodnega parka.

Vodniška dejavnost je bila dodatno podkrepljena s podpornimi akcijami/kampanjami, namenjenimi usmerjanju obiska na terenu. Poleg že uveljavljenih akcij *Pirotehnika v TNP NE!* in *Zmerno je pravo za zdravo naravo* je bila v sodelovanju s PZS (Komisija za varstvo gorske narave in Komisija za planinska pota) uvedena tudi kampanja *Vaš korak je pomemben – Hodite po označenih poteh*.

D4.2 Nadaljevanje in nadgradnja sezonskih periodičnih programov na parkovnih poteh

Vsebine naloge D4.2 so sorodne nalogam D4.1 oz. jih dopolnjujejo, zato so v celoti predstavljene v predhodni točki (D4.1) poročila.

E.1 OBVEŠČANJE CILJNIH JAVNOSTI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem obdobju 2016-2020 je JZ TNP posodobil in okrepil digitalno pojavnost z vzpostavitvijo družbenih omrežij in nadaljeval obveščanje in ozaveševalne kampanje o dogodkih, programih in aktivnostih za informiranje širše javnosti ter založniško dejavnost. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi v NU TNP.

Kazalniki

1. Posodobitev digitalnega komuniciranja z vzpostavitvijo družbenih omrežij (povečan obisk spletne strani: ciljno stanje: 3-5 % rast letno; vrednost 2017: 40.580; vrednost v 2018: 91.582; vrednost 2019: 141.085; vrednost 2020: 106.224

E1.1 Zagotavljanje obveščanja ciljnih javnosti prek klasičnih medijev (časopis, strokovne publikacije in publikacije za obiskovalce) ter razvijanje digitalnega informiranja prek spletnega portala narodnega parka in sodobnih mobilnih naprav

V letu 2016 je JZTNP pristopil k nadgradnji in posodobitvi spletnega mesta www.tnp.si, ki je bilo vzpostavljeno leta 2008. Prenovljena spletna stran s preglednejšim in sodobnejšim dostopom do informacij JZ TNP ter prilagoditvijo na sodobne električne naprave je pričela delovati v začetku leta 2017. Z novo spletno stranjo je bil posodobljen tudi sistem elektronskega obveščanja (newsletter) o dogodkih in programih JZ TNP. Skladno s Splošno uredbo o varstvu podatkov (uredbo GDPR – *General Data Protection Regulation*) se je nadgradilo spletno stran in elektronsko obveščanje ter digitalno komunikacijska orodja z vzpostavitvijo družabnih omrežij (Facebook): <https://www.facebook.com/triglav.national.park.official/> in Instagram: <https://www.instagram.com/triglav.national.park> in kanal Youtube).

JZ TNP se s svojimi vsebinami in aktivnostmi predstavlja tudi na spletnih sodeluje skupnosti Naravnih parkov Slovenije (www.naravniparkislovenije.si).

V letu 2020 se je zaradi posledic epidemije COVID-19 prilagodilo obveščanje z izvajanjem spletnih vsebin/programov za najširšo javnost in šolske ciljne skupine kot posledica prilagajanja posledicam COVID-19 (skupno število spletnih obiskovalcev: 77.984; šolska ciljna skupina: 49.768; programi za širšo javnost: 28.216).

Redno se obveščala o aktivnostih in delovanju JZ TNP ter programih in dogodkih preko sporočil za javnost, sodelovali z mediji (lokalni, regionalni, nacionalni), za nekatere teme so bile izvedene ozaveševalne kampanje (npr. za informiranje o nabiranju gozdnih sadežev, hoji po označenih planinskih poteh, pirotehniko), izvedene so bile novinarske konference in zagotovljen dostop do informacij javnega značaja. JZTNP je sodeloval z medijskimi hišami in novinarji ter pripravljaj odgovore na novinarska vprašanja. Zaposleni so sodelovali v televizijskih oddajah (npr. Evropski dan narave na TV Slovenija, naši heroji na Plac.Siol, o obisku gora pozimi za TV Bled, o projektnem delu JZ TNP na Nemški nacionalni televiziji) ter v različnih pogovorih za radio (npr. Studio ob 17:00 na Radiu Slovenija o zavarovanih rastlinskih vrstah in krajše pogovorne oddaje) in v pripravi prispevkov v tiskanih medijih.

Vsako leto je bil izdan časopis *Svet pod Triglavom*, ki ga brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva na območju Triglavskega narodnega parka. Poleg časopisa so bile izdane tudi druge publikacije (npr. znanstvena publikacija *Acta triglavensia*, stenski koledar, časopis skupnosti šol Biosfernega območja, različne zloženke).

E.2 RAZUMEVANJE VREDNOT IN CILJEV NARODNEGA PARKA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem obdobju je bila izvedena temeljita prenova programov JZ TNP na informacijskih mestih in na terenu. Beležena je rast obiska na informacijskih mestih TNP, prednostno v info središčih. Dogodki so bili prostorsko in časovno razpršeni, večji poudarek je bil namenjen izvajanju aktivnosti na terenu. Aktivnosti so bile večinoma načrtovane in usklajene v sodelovanju z deležniki s področja turizma Biosfernega območja Julijske Alpe. V okviru sodelovanja s šolami je bila vzpostavljena Skupnost šol Biosfernega območja Julijske Alpe in okrepljeno digitalno/spletno izobraževanje za učence in zainteresirano javnost. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z NU TNP. V letu 2020 je bil zaradi posledic COVID-19 in sprejetih ukrepov obisk v informacijskih mestih bistveno nižji, prav tako pa je bil v manjšem obsegu izveden program dogodkov.

Kazalniki

1. Število udeležencev ozaveščevalnih programov javnega zavoda – učenci in dijaki: ciljna vrednost: 2.500; vrednost 2017: 5.781; vrednost 2019: 8.046; vrednost 2020: 1.991
2. Število udeležencev ozaveščevalnih programov javnega zavoda – drugi obiskovalci: ciljna vrednost: 1.300; vrednost 2017: 7.603; vrednost 2019: 8.234; vrednost 2020: 4.167 (spletni doseg: 28.216)

E2.1 Kakovostna nadgradnja, medsebojna povezanost in segmentiranje ozaveščevalnih in informativno-izobraževalnih programov za lokalne prebivalce, obiskovalce in širšo javnost ter posodobitev programov za otroke in mlade, vključene v vse stopnje izobraževanja

V poročevalskem obdobju je JZTNP izvedel prenavo programov za domačine in obiskovalce TNP. Dogajanje je bilo prostorsko razpršeno na vseh parkovnih mestih in učnih poteh. V sodelovanju z deležniki je bilo v primerjavi s preteklimi leti doseženo izrazito povečanje števila udeležencev dogodkov.

JZ TNP je pripravil *Katalog doživetij*, strokovna srečanja za turistične delavce območja Biosfernega območja Julijske Alpe. Sezonska publikacija Triglavski narodni park je bila pripravljena in izdana na letni ravni (v sodelovanju s Skupnostjo Julijske Alpe) ter distribuirana po TIC-ih Skupnosti Julijske Alpe (preko 20 TIC-ov).

V letu 2020 so bile začete aktivnosti v povezavi s pripravo programa obeležitve 40. letnice TNP v letu 2021 (sestanki vzpostavljene delovne skupine, pojavnost, program aktivnosti, dogovori s potencialnimi partnerji, izvajalci, podporniki ...).

E2.2 nadaljevanje in nadgradnja izobraževalnih programov za predšolske, šolske in dijaške skupine, programa Mladi nadzornik in programov za interpretatorje

JZTNP je pripravil *Katalog doživetij*, katalog ponudbe JZ TNP za osnovne šole, izvedel več strokovnih srečanj za učitelje osnovnih šol, sodeloval na srečanjih otrok v partnerskih zavarovanih območjih. Izvajal šolske delavnice po naročilu ter okrepili sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami Biosfernega območja Julijske Alpe. Izobraževalni programi JZ TNP so potekali v informacijskih mestih in na terenu.

Za področje razvoja šolskih programov je JZ TNP pripravil izhodišča z namenom vključevanja v predlog prenove vsebin v postopku sprememb in dopolnitev kurikulumuma (na državni ravni). Z namenom optimalnega doseganja ciljev na področju izobraževanja je bila ustanovljena Skupnost šol Biosfernega območja Julijske Alpe, ki združuje 38 matičnih in podružničnih osnovnih šol, vanjo je vključenih preko 7.000 učencev. Cilj skupnosti je sodelovati pri vzgoji in izobraževanju bodočih nosilcev trajnostnega razvoja na območju TNP in BOJA. Prednostno so obravnavani učenci PLS. V letih 2018 in 2019 je JZ TNP vzpostavil digitalno izobraževanje preko *Triglavske zakladnice*, izdal redni letni časopis za člane Skupnosti šol BOJA ter izvedel kabinetne in terenske delavnice v sodelovanju z drugimi zavarovanimi območji in partnerji. Nadgrajena je bila spletna aplikacija za osnovnošolce o biotski raznovrstnosti *Triglavska zakladnica* za širši krog ranljivih skupin (slepi in slabovidni, dislektiki) ter opravljena analiza,

evalvacija in uskladitev vsebin *Triglavske zakladnice* s programi in učnimi načrti za osnovne šole. Izveden je bil nakup licence *iSpring* za pripravo interaktivnih učnih vsebin na *Triglavski zakladnici* (spodbujanje trajnostnega razvoja: lokalno pridelana hrana, lokalno značilne sadne drevesne vrste, spodbujanje izobraževanja o krožnem gospodarstvu s prehodom v delovanje brez plastičnih artiklov za enkratno uporabo, priprava učnih gradiv ...), vsako leto je bila pripravljena in izdana nova številka časopisa Skupnosti šol BOJA.

E.3 SODELOVANJE Z USTANOVAMI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V obdobju 2016-2020 se je nadaljevalo in nadgrajevalo sodelovanje z naravovarstvenimi in kulturnovarstvenimi ustanovami, znanstvenimi in raziskovalnimi inštitucijami na nacionalni ravni, izobraževalnimi ustanovami, institucijami s področja razvoja podeželja, drugimi institucijami za izmenjavo podatkov ter mednarodnimi organizacijami. Članstvo v mednarodnih parkovnih povezavah in sodelovanje s tujimi inštitucijami ter izpolnjevanje obveznosti in upoštevanje priporočil, ki izhajajo iz prejetih mednarodnih priznanj in listin, so prispevali k boljšemu upravljanju in prepoznavnosti narodnega parka. V tem obdobju so bile izvedene strokovne izmenjave zaposlenih in redna srečanja s partnerskimi parki in mednarodnimi organizacijami. Leta 2017 je bil Narodnim parkom Crater Lake iz ZDA podpisan sporazum o pobratenju, leta 2018 pa sporazum o sodelovanju z Naravnim rezervatom Kronotski iz Rusije. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi v NU TNP.

Kazalniki

1. Sodelovanje na mednarodnih dogodkih in predstavitev ter izvedba mednarodnih izmenjav med zavarovanimi območji s predstavitvijo dobrih praks: 23 dogodkov oz. predstavitev (strokovna srečanja Mreže zavarovanih območij ALPARC – generalna skupščina in odbori, EuroMAB – Biosferna območja, srečanja v okviru članstva EUROPARC redna srečanja) in 7 mednarodnih izmenjav (Naravni park Julijsko predgorje, NP Snowdonia, NP Crater Lake, Naravni park Hoch Taunus),
2. Pridobitev *Listine za trajnostni razvoj v ekoregiji Julijske Alpe* (TNP in Naravni park Julijsko predgorje)
3. Izdelan »Razvojni načrt Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije«
4. Izdelan koncept označevanja informacijske infrastrukture Biosfernega območja Julijske Alpe z vključenim katalogom označevanja zavarovanih območij naravnih vrednot
5. Podpisana pogodba Skupnosti Julijske Alpe o sodelovanju in sofinanciranju aktivnosti s strani deležnikov in JZ TNP

E3.1 Sodelovanje s strokovnimi službami, izobraževalnimi in znanstvenimi ustanovami in upravljavci naravnih dobrin na območju narodnega parka z namenom ozaveščanja

- okrepljeno sodelovanje z izobraževalnimi in znanstvenimi ustanovami (BF, FF, FGG, Fakulteta za znanosti o okolju, BC Naklo; ZRC – SAZU, Zavod RS za šolstvo, Zveza za tehnično kulturo Slovenije, Hidroinštitut, Urbanistični inštitut; ZRSVN, ARSO, ZVKDS, ZGS, DRSV, ZzRS, PZS, KGZS, RRA in LAS) – sestanki, delavnice, delovna srečanja, usklajevanje,
- sodelovanje z institucijami s področja razvoja podeželja (KGZ, KSS, PRC, LAS dolina Soče, LAS Gorenjska košarica ...),
- izmenjava prostorskih podatkov in strokovnih podlag med upravljavcem zavarovanega območja in izobraževalnimi in znanstvenimi ustanovami in upravljavci naravnih dobrin,
- redno sodelovanje pri izmenjavi podatkov z ZRSVN in ZVKDS.

E3.2 Izvajanje mednarodnih obveznosti, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih omrežjih in mednarodnih programov in promoviranje narodnega parka s pomočjo pridobljenih mednarodnih priznanj (območje Unesco MAB, diploma Sveta Evrope, certifikat za čezmejno pilotno regijo za ekološko povezanost, Europa nostra, Alpska konvencija)

V poročevalskem obdobju so bile samostojno ali v sodelovanju s strokovnimi institucijami in izvajanjem nalog na področju mednarodnih obveznosti izvedene naslednje aktivnosti:

- izvajanje del in nalog, izhajajočih iz članstva v mednarodnih omrežjih in partnerstev,

- Diploma Sveta Evrope: priprava letnih poročil o upoštevanju priporočil in izpolnjevanju obveznosti, študijski obisk izvedenca Sveta Evrope (september 2018) in obnovitev diplome za naslednjih 10 let (5. 5. 2019 – 5. 5. 2029),
- EUROPARC: udeležba na Generalnih skupščinah ALPARC (Gesäuse, Avstrija, 28. 1. 2017 in Nemčija, 25. 1. 2019) ter sestanku Upravnega odbora ALPARC (v letih 2017, 2019 in 2020), sodelovanje na letnem srečanju Europarc za čezmejna območja NP Thayatal/Pody (CZ-A) in na letni konferenci Europarc (Narodni park Cairngorms, Aviemore, Škotska v letu 2018) ter udeležba na letni konferenci (Latvija, 2019) in letnem srečanju EUROPARC/Transboundary (Čezmejna območja; Finska, Paanajari, 2019),
- sodelovanje na letnih strokovnih posvetih Mreže zavarovanih območij ALPARC v okviru rednih srečanj naravovarstvenih nadzornikov (Memorial Danilo Re),
- sodelovanje z Naravnim parkom Julijsko Predgorje: redna srečanja, Dan Alpske konvencije in udeležba na Dnevu parkov v Venzonu, sodelovanje na Belarjevih dnevih, izmenjava programa Mladi nadzornik, ponatis promocijskih brošur (splošna brušura in predstavitev tipičnih proizvodov), redna srečanja delovne skupine in povezovanje na različnih delovnih področjih, vsebinsko povezanih s skupnimi čezmejnimi aktivnostmi in EU projekte, podpis nove vizije sodelovanja, izveden Forum (Bardo/Lusevera, Furlanija – Julijska krajina), udeležba deležnikov na Kmečkem sejmu v Resiuti v oktobru, izmenjava zaposlenih, izmenjava podatkov za območje MAB, izvedba letnega foruma Listine za trajnostni razvoj, izvedbo skupnega opazovanja divjadi, sodelovanje na mednarodnem srečanju/izmenjavi šol,
- sodelovanje z Narodnim parkom Crater Lake: priprava skupnega projekta kandidiranja za projektna sredstva na Veleposlaništvu ZDA v Sloveniji, obojestranska izmenjava (srečanje strokovnih sodelavcev parkov) s parkom Crater Lake,
- sodelovanje z Narodnim parkom Snowdonia (Wales) – obojestranska izmenjava (srečanje strokovnih sodelavcev parkov) na podlagi sporazuma med parkoma,
- obojestranska izmenjava (srečanje strokovnih sodelavcev parkov) z Naravnim parkom Hoch Taunus,
- podpis sporazuma o sodelovanju z Naravnim rezervatom Kronotsky: odprtje razstave *Divjina Rusije* (gostovanje razstave v zavarovanih območjih v Alpah),
- Alpska konvencija: sodelovanje na konferenci Stalnega sekretariata Alpske konvencije v Bohinju (leta 2016), sodelovanje v Platformi za ekološko omrežje (priprava gradiv, udeležba na sestankih platforme, sodelovanje s parki Alpske mreže za zavarovana območja) in uresničevanje programa sodelovanja čezmejnega pilotnega območja za ekološko omrežje med narodnim parkom in Naravnim parkom Julijsko predgorje,
- pridobljena listina – certifikat za trajnostni razvoj v zavarovanih območjih pri Federaciji EUROPARC (čezmejno območje Triglavski narodni park – Naravni park Julijsko Predgorje),
- revalorizacija in obnova *Evropske listine za trajnostni turizem* in certifikata za čezmejno sodelovanje (EUROPARC),
- udeležba na mednarodnih delavnicah in strokovnih posvetih.

Upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe in izvajanje programa Unesco MAB

Upravljanje in izvajanje programa v poročevalskem obdobju sta obsegali aktivnosti označevanja biosfernega območja, razvojne in izobraževalne aktivnosti ter mreženje (networking) na področju trajnostnega turizma in trajnostne mobilnosti, izobraževalne aktivnosti za deležnike s področja turizma, aktivnosti s področja nepremične kulturne dediščine, čezmejno sodelovanje z regijskim parkom Julijsko predgorje, nadgradnjo sodelovanja z izobraževalnimi ustanovami biosfernega območja.

Izvedene so bile naslednje aktivnosti:

- priprava in izvajanje letnih programov,
- udeležba na konferenci EUROMAB – Biosphere Reserves UNESCO MAB – Conference Dublin 2019 World Network of Biosphere Reserves/*Local Actions for Global Challenges* (Irska, 1. do 4. 4. 2019)
- povezovanje in sodelovanje z občinami na območju Biosfernega območja Julijske Alpe (sofinanciranje delovanja in formalizacije skupnosti Julijske Alpe),

- projektno sodelovanje: aktivno povezovanje deležnikov različnih področij Biosfernega območja Julijskih Alp, priprava in prijava projektnih predlogov na razpise LAS ter njihovo izvajanje: *Usmerjanje obiska v Triglavskem narodnem parku, Zelene rešitve – Inovativni pristopi in rešitve za trajnostno prenovo degradiranih in opuščenih območij na Gorenjskem, Pot Julijske Alpe/JA Trail, Interpretacija narave in kulturne dediščine, Približajmo UNESCO biosferna območja prebivalcem, Skupaj za Alpe,*
- sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami Biosfernega območja Julijske Alpe, katerega cilj je nadstandardno izvajanje osnovnošolskega izobraževanja ter obšolskih dejavnosti: ustanovitev in vsebinska vzpostavitev Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe (mreža 38 osnovnih in podružničnih šol Biosfernega območja Julijske Alpe, v katero je vključenih več kot 7.000 osnovnošolskih učencev. S ciljem približati vsebine varovanja narave in upravljanja zavarovanega območja najmlajšim je bila pripravljena *Strategija izobraževalnih aktivnosti JZ TNP* za področje predšolskega in osnovnošolskega izobraževanja Biosfernega območja Julijske Alpe ter izvedene številne aktivnosti: srečanje otrok biosfernih območij, predstavitev programov TNP za učitelje z nadgradnjo učnega gradiva, izobraževanje o lokalno pridelani hrani, ureditev visokih gred), vzpostavitev interaktivnih informacijskih točk, priprava spletne platforme (*Triglavska zakladnica*), krepitev identitete – ohranjanja kulturne dediščine, ekskurzija v Rezijo,
- izvajanje aktivnosti *Razvojnega načrta Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije*: koordinacija, sestanki skupnosti Julijske Alpe in razvijanje skupnih aktivnosti: digitalne vsebine, tiskovine, parkovna infrastruktura, razvojne vsebine,
- sodelovanje na področjih kmetijstva in turizma ter povezovanje na območju Biosfernega območja Julijske Alpe: načrtovanje produkta *Pohodniška pot Julijske Alpe* in *Urejanje načel trajnostnega turizma v zavarovanih območjih*, priprava in izvedba izobraževanja za turistične informatorje in vodnike ter predstavnike turističnega gospodarstva iz Biosfernega območja Julijske Alpe,
- priprava priložnostnih (likovnih, etnoloških) razstav na informacijskih mestih TNP (v sodelovanju z likovnimi ustvarjalci in zbiratelji premične kulturne dediščine z Biosfernega območja Julijske Alpe in zaledja),
- ohranjanje tradicionalnega znanja: tečaji, delavnice, strokovna predavanja s strani poznavalcev in nosilcev tradicionalnih znanj iz Biosfernega območja Julijske Alpe,
- spremljanje obiska Biosfernega območja Julijske Alpe (pridobivanje kvalitativnih in kvantitativnih podatkov o obisku, podlage za ukrepe na področju usmerjanja obiska, športno-rekreacijskih dejavnosti in na območju Pokljuke),
- informiranje in ozaveščanje: izdaja letnega časopisa Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe in sezonske publikacije JZ TNP (zimski časopis Triglavski narodni park – Biosferno območje Julijske Alpe),
- sodelovanje pri pripravi projektnih predlogov in izvajanju projektov (LAS: *Približajmo UNESCO biosferna območja prebivalcem*).

E4 TEKOČE IZVAJANJE UPRAVNO-ADMINISTRATIVNIH NALOG

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

JZ TNP je v poročevalskem obdobju zagotavljal tekoče poslovanje in izvajanje administrativnih nalog z rednim finančnim spremljanjem poslovanja, s pripravo programov in poročil, celovitim izvajanjem nalog na upravnem področju, izvajanjem politike zaposlovanja, skladno z izhodišči MOP in veljavno zakonodajo. Zaposleni v JZ TNP so se izobraževali v okviru finančnih možnosti. Prav tako se je v okviru finančnih možnosti in potreb zagotavljalo vzdrževanje sredstev javnega zavoda. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi v NU TNP.

Kazalniki

1. Število projektov, s katerimi se zagotavlja kakovostna interpretacija narave in pomen tradicionalne človekove dejavnosti za njeno ohranjanje: ciljna vrednost: 3/leto; vrednost 2016: 1; vrednost 2017: 3; vrednost 2018: 3; vrednost 2019: 9; vrednost 2020: 7
2. Število dejavnosti za vključevanje javnosti v upravljanje narodnega parka:
 - a) število sestankov s prebivalci parkovnih lokalnih skupnosti: 2
 - b) število izvedenih forumov zainteresirane javnosti: 1
3. Naložbe v izobraževanje in usposabljanje (število izvedenih programov, tečajev, seminarjev, usposabljanj): ciljna vrednost: 10; vrednost 2016: 8; vrednost 2017: 9; vrednost 2018: 11; vrednost 2019: 7; vrednost 2020: 3

E4.1 Skrb za gospodarno, učinkovito in zakonito poslovanje javnega zavoda; priprava letnih programov dela in ustreznih poročil

JZ TNP je v poročevalskem obdobju zagotavljal tekoče letno poslovanje in izvajanje administrativnih nalog.

V letu 2018 se je na podlagi sklepa sveta TNP predčasno zaključilo izvajanje Sanacijskega načrta. Pripravljeno je bilo *Poročilo o izvajanju sanacijskega programa JZ TNP 2014-2018*.

Pripravljene so bili *Programi dela in finančni načrti* za posamezno leto v poročevalskem obdobju ter letna *Poročila o delu in finančna poročila JZ TNP*, prav tako pa tudi polletna poročila o delu. Za mesečna poročila je bilo vzpostavljeno novo preglednejše evidentiranje izvedenih nalog.

Nadgrajenih in sprejetih je bilo več internih aktov: *Pravilnik o delovnih razmerjih, Pravilnik o uporabi službenih avtomobilov v Javnem zavodu Triglavski narodni park, Poslovnik o izvajanju lovskih nalog, Pravilnik o ugotavljanju alkoholiziranosti in prisotnosti nedovoljenih psihoaktivnih substanc pri delavcih, Pravilnik o podeljevanju Belarjevega priznanja* ipd. Za namene prenove sistemizacije je bil izveden »posnetek« stanja obstoječe sistemizacije).

Kadrovske zadeve se izvajajo sprotno in v predpisanih rokih. Politika zaposlovanja se izvaja na način, da se ne ustvarja primanjkljajev na sredstvih za stroške dela, istočasno pa število zaposlenih na javni službi, financiranih iz javnih virov, ne presega dovoljenega števila zaposlenih, določenega v kadrovskih načrtih za posamezno leto. Skupno število zaposlenih (zaposlenih, ki izvajajo naloge javne službe in projektnih zaposlenih) se je v letu 2020 v primerjavi z letom 2015 povečalo. Na dan 31. 12. 2020 je skupni ekvivalent polnih zaposlitev (EPZ) znašal 60,50, kar je za 4,5 več kot leta 2015 (1. 1. 2015).

JZ TNP je sodeloval v postopkih priprave predpisov, ki vsebinsko urejajo posamezna področja varstva in upravljanja narodnega parka (spremembe in dopolnitve ZON ter podzakonskih aktov, ZUreP in GZ s podzakonskimi akti, v postopkih denacionalizacije ter pri pripravi različnih gradiv (izvajanje ZTNP-1, razvojne usmeritve ...). V letu 2020 je bil sprejet *Zakon o spremembi Zakona o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1B – Uradni list RS, št. 82/20)*, s katerim se je spremenil način zagotavljanja sredstev za sofinanciranje razvojnih nalog parkovnih lokalnih skupnosti na podlagi četrtega odstavka 11. člena ZTNP-1. Z deležem vplačane dohodnine se bo od leta 2021 naprej iz državnega proračuna parkovnim občinam dodelilo bistveno več namenskih sredstev.

Izvajanje ZTNP-1, predvsem razvojnih vsebin, je bilo obravnavano na sejah delovnih telesih in rednih zasedanjih Državnega zbora in Državnega sveta (2017).

V okviru predstavitev na Forumu zainteresirane javnosti v Kobaridu, 14. 11. 2019 je bilo pripravljeno in obravnavano poročilo o izvajanju ZTNP-1 in NU TNP (izpostavljene razvojne vsebine – znak kakovosti, obiskovanje, problematika velikih zveri v razmerju do planinske paše v narodnem parku).

E4.2 Zagotovitev preglednega računovodskega in knjigovodskega poslovanja in finančnega poročanja

JZ TNP je v poročevalskem obdobju skrbel za pregledno računovodsko in knjigovodsko poslovanje. Uvedena sodila za razmejevanje dejavnosti in delitev stroškov na stroškovne nosilce so bila dopolnjena tako, da je zagotovljeno spremljanje programskih stroškov po nalogah iz NU TNP. V letu 2017 je bil s strani MOP opravljen notranji nadzor poslovanja JZ TNP, kateremu je sledilo oblikovanje popravljalnih ukrepov ter sodelovanje pri njihovi izvedbi. V letu 2018 je bila opravljena notranja revizija področja službenih potovanj, v letu 2020 pa notranja revizija pravilnosti izvedbe in pridobivanja prihodkov iz naslova začasnega oddajanja nepremičnin v uporabo ali najem.

V letu 2018 je bil dokončno zaključen program sanacije preteklih izgub, JZ TNP je v poročevalskem obdobju posloval pozitivno, pretekle zadolžitve so bile poplačane.

JZ TNP je v poročevalskem obdobju sodeloval pri več mednarodnih projektih: »Recharge.green«, »Parkiraj in doživi naravo!«, Life »WolfAlps«, »Nat2Care«, Life »NaturaViva« in več projektih CLLD, »Skupaj za Alpe« in »Vpeljava pridelave ohranjevalnih semenskih mešanic za obnovo degradirane travne ruše na območju Športnega centra Pokljuka«. Skladno s pogodbenimi obveznostmi projektov so bila pripravljena vmesna poročila in končna poročila projekta.

Kljub temu, da so bili nekateri projekti zaključeni že pred leti, se je del pogodbenih obveznosti glede poročanja preneslo tudi na leta obravnavanega časovnega obdobja. Tako so bila pripravljena poročila o doseganju ciljev projektov »Climaparks«, »Julius«, IC Bohinjka.

Po triletnem dopolnjevanju in usklajevanju projektne in investicijske dokumentacije (2016-2019) je bila leta 2019 sprejeta Odločitev o podpori operacije, s katero se je začel izvajati štiriletni projekt »Vrh Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«, v katerem ima JZ TNP vlogo vodilnega partnerja.

E4.3 Spremljanje izvajanja načrta upravljanja in priprava ustreznih poročil in akcijskih načrtov

V poročevalskem obdobju je bilo pripravljenih več gradiv, ki izhajajo iz določb ZTNP-1 in opredelitev NU TNP: sodelovanje z MOP (SON) na področju ureditve rabe naravnih vrednot, zavarovanega območja ali njegovega dela za ogledovanje in obiskovanje (ocena nosilne zmogljivosti, skrbništvo ...), umirjanje prometa (pobude za omejitev motornega prometa na posameznih najbolj obremenjenih odsekih cest v narodnem parku), izvajanje razvojnih usmeritev na podlagi 10. in 11. člena ZTNP-1 (sodelovanje pri pripravi *Uredbe o merilih in kriterijih za spodbujanje in sofinanciranje projektov, investicij ter izvajanje dejavnosti, ki se nanašajo na razvojne usmeritve v Triglavskem narodnem parku* (sprejeta 9. 1. 2020), izdelava strokovnih podlag za akcijske načrte, upoštevanje NU TNP v prostorskih načrtih in razvojnih dokumentih ter načrtih rabe naravnih dobrin.

Spremljanje izvajanja NU TNP se izvaja prek dvoletnih poročil in letnih poročil o delu JZ TNP ter sodelovanja z MOP in sektorji (tudi njihovimi notranjimi organizacijskimi enotami) – usklajevalni sestanki glede izvajanja posameznih aktivnosti z njihove pristojnosti. V letih 2018 in 2020 sta bili pripravljene in obravnavane Poročili o izvajanju NU TNP za leti 2016 in 2017 ter za leti 2018 in 2019.

V okviru predstavitev na Forumu zainteresirane javnosti v Kobaridu (14. 11. 2019) je bilo pripravljeno in obravnavano poročilo o izvajanju NU TNP za leti 2016 in 2017. V obravnavi so bile izpostavljene razvojne vsebine (10. in 11. člen ZTNP-1), vključno z *Znakom kakovosti TNP*, usmerjanje obiskovanja ter problematika velikih zveri v razmerju do planinske paše).

E4.4 Izdajanje soglasij in mnenj na podlagi določb ZTNP-1 in ZON

Obsežen del nalog je bil opravljen na področju izvajanja upravnih nalog:

- priprava strokovnih podlag za naravovarstvene in kulturnovarstvene smernice za OPN in načrte rabe naravnih virov (mnenja, dopolnitve mnenj, usklajevanje ...),
- izdaja mnenj k posegom v prostor in posegom v naravo – izdani sta bili 1.102 mnenji, vključno s predhodnimi mnenji oz. usmeritvami (preglednica spodaj),
- na zaprosilo upravnih enot je bilo pripravljenih tudi 104 mnenj v postopkih legalizacije »objektov daljšega obstoja«, zgrajenih pred letom 1998 (skladno z določbami GZ). Večina postopkov se nanaša na počitniške objekte, ki so bili v preteklem obdobju zgrajeni brez dovoljenj in v nasprotju z varstvenimi režimi ZTNP.

Preglednica 1: Število izdanih mnenj k posegom v prostor na območju narodnega parka (v letih 2016-2020):

Vrste objektov	Mnenja		Predhodna mnenja
	Pozitivna	Negativna	
Kmetijski objekti:			
- stan (vzdrževalna dela, gradnja), hlev (rušitev, gradnja, vzdrževalna dela)	67	5	3
- pomožni kmetijski objekti (kozolec, nadstrešek, čebelnjak, lopa, senik, rastlinjak, ograja, kmečka lopa, skedenj)	86	5	5
Stanovanjski objekti:			
- novogradnja	45	5	3
- rekonstrukcija, spr. namembnosti, dozidava, vzdrževalna dela (asfaltiranje, stavbno pohištvo, streha), rušitev	69	1	4
- pomožni objekti za lastne potrebe (ograja, dovoz, garaža, drvarnica, nadstrešek)	42	2	3
Gostinski, turistični objekti (apartmajski objekt, TIC, začasni gostinski objekt, vodohran, lopa, bar, elektro priključek)	70	14	10
Planinske kočice (suho stranišče, nadstrešek, lopa, plinohran, MKČN, bivač, zimska soba)	39	2	6
Počitniški objekti (MKČN, nadstrešek, legalizacija, vzdrževalna dela, lopa, rekonstrukcija, oporni zid, solarni panel)	95	21	5
Infrastruktura: vodovod – gradnja, obnova, naprava za obdelavo vode; nadstrešek parkomata, elektroenergetsko omrežje – daljnovod, kablovod; kanalizacija – zbiralni kanal, javna sanitarna enota, sanitarni objekt; MKČN, greznica, ekološki otok; prometna infrastruktura – rekonstrukcija ceste, investicijsko vzdrževalna dela na cesti, most, parkirišča, gozdne vlake, avtobusno postajališče, skladišče posipnih materialov, kanadska vrata, ograja ob poti, pomol, e-polnilna postaja; telekomunikacijska infrastruktura, bazna postaja; parkovna infrastruktura, urbana oprema	306	17	28
Drugo: obnova poti, krčitev gozda, tematska pot, čiščenje struge, športno igrišče, konjeniška pot, športni objekt, kamp, žaga, vrtina, krmišče, znamenje, lovska kočica, dela na vodotokih, razgledna ploščad, deponija lesa, toplotna črpalka, učna pot, info table, športni objekt, izravnava terena, obora, maneža, kapelica, vrtina, kulturni dom	104	10	28
SKUPAJ (izdana mnenja)	923	82	97

- izdaja soglasij upravljavca, skladno z določili 31. člena ZTNP-1 – izdanih 774 soglasij, 8 odločb, 152 odgovorov (za prireditve in tekmovanja v tretjem varstvenem območju narodnega parka) (*Preglednica 2* spodaj),

Preglednica 2: Število izdanih soglasij na podlagi določil 31. člena ZTNP-1 (v letih 2016-2020):

Poseg, ravnanje, dejavnost (31. člen ZTNP-1)	Število soglasij	
1. znanstvene raziskave	80	
2. odvzemi mineralov in fosilov v izobraževalne ali znanstvene namene	1	
3. odvzem mivke, peska in prodaja iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč	0	
4. odvzemi živali prostoživečih vrst, ki niso zavarovane po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in niso divjad ali ribe, iz narave za namene, določene s tem zakonom	3	
5. letenje z motornimi zrakoplovi za potrebe geodetskega, filmskega ter dokumentarnega snemanja in znanstvene raziskave	5	
6. prirejanje javnih shodov, prireditev in športnih tekmovanj	114 soglasij	152 odgovorov
	Σ 266	
7. šotorjenje in taborjenje zunaj za to določenih mest	20 soglasij	2 odločbi
	Σ 22	
8. turistične, športne in rekreacijske dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah, ki niso ribolov po predpisih, ki urejajo sladkovodno ribištvo	98	
9. vzletanje in pristajanje z jadrnimi padali, zmaji ali baloni	1	
10. uporaba motornih sani in drugih vozil na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu v primerih, določenih s tem zakonom	11	
11. postavljanje znakov za označevanje zgodovinskih in tematskih poti	3	
12. snemanje filmov, videospotov in videoproduktov za javno predvajanje	427 (6 neg)	
13. odvzem rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, v komercialne namene	5	
SKUPAJ (izdana soglasja in odgovori)	774 soglasij (152 odgovorov)	

- v postopkih, ki so jih vodili drugi sektorji (predvsem ARSO), je JZ TNP izdal 6 mnenj,
- priprava odgovorov glede uveljavljanja predkupne pravice pri prometu z nepremičninami) – obravnava 703 zahtevkov,
- vodenje podatkovnih baz z evidencami.

E4.5 Organizacija dela organov zavoda in najmanj enkrat na dve leti sklic forum zainteresirane javnosti skladno z ZTNP-1 in statutom javnega zavoda

V letu 2016 so bile izvedene tri redne seje Sveta JZ TNP. Strokovni svet javnega zavoda se je sestal na treh sejah.

V letu 2017 so bile izvedene štiri redne seje, ena izredna seja in dve dopisni seji Sveta JZ TNP. Strokovni svet javnega zavoda se je sestal na dveh sejah.

V letu 2018 so bile izvedene štiri redne seje Sveta JZ TNP. Strokovni svet javnega zavoda se je sestal na treh sejah.

V letu 2019 je bilo izvedeno šest rednih sej Sveta JZ TNP. Strokovni svet javnega zavoda se je sestal na petih sejah.

V letu 2020 so bile izvedene dve redni seji, ena izredna seja in ena konstitutivna seja Sveta JZ TNP. Strokovni svet javnega zavoda se je sestal na eni redni in treh dopisnih sejah.

V letu 2019 je bil sklican in izveden forum zainteresirane javnosti (Kobarid, 14. 11. 2019).

E4.6 Redno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih javnega zavoda s ciljem kakovostnega izvajanja nalog upravljavca

Posamezni zaposleni so se v obdobju od 2016 do 2020 udeležili najmanj 38 različnih izobraževanj, tečajev in seminarjev. Sodelovali so na različnih obnovitvenih oziroma periodičnih izobraževanjih, kot so npr. usposabljanje za planinske vodnike, seminar za NNS, usposabljanje o požarnem redu ...

E4.7 Skrb za vzdrževanje obstoječe in nakup nove opreme za potrebe delovanja zavoda in izvajanja javne službe in upravljanje različnih podatkovnih baz

Za nemoteno delovanje JZ TNP na področju informacijske in komunikacijske opreme je bil zamenjan glavni strežnik in vzpostavljeno glavno omreženje z novimi mrežnimi stikali. Nadgrajevalo se je obstoječo računalniško mrežo za potrebe vzpostavitve enotnega WiFi dostopa na vseh oddaljenih lokacijah. Postopno se predvideva delen umik iz HAKOM omrežja, na katerem se bo ohranilo vse potrebne dostope za potrebe vodenja uradnih postopkov in evidenc.

JZ TNP je prejel v last 15 električnih avtomobilov in vzpostavil sistem polnilnih postaj za električne avtomobile. Z odprodajo starih avtomobilov in s sredstvi presežka prihodkov nad odhodki so bila kupljena nova terenska vozila, s čimer se je deloma posodobilo vozni park JZ TNP.

Izvedene so bile investicije na področju računalniške opreme, ureditev polnilne postaje za električna vozila na upravi, nabavljena je bila oprema za potrebe naravovarstvenega nadzora (žage, oprema za prekrškovni organ, avtomobilski prikolici, prenosne polnilnice za električna vozila in nova terenska vozila). V Domu Trenta in na upravi sta bila vzpostavljena Wi-Fi in UPS. Izvedene so bile aktivnosti za uvedbo elektronskega sistema registracije delovnega časa in pristopne kontrole ter aktivnosti za uvedbo elektronskega popisa osnovnih sredstev. Podatkovna baza ArcGIS je bila nadgrajena na način, da je zaposlenim dosegljiva preko mreže in ni več vezana na število kupljenih licenc.

E4.8 Povečanje obsega sredstev iz virov, ki niso odvisni od državnega proračuna, s katerimi se nadgrajujejo naloge javne službe in ki omogočajo izvajanje nekaterih ukrepov načrta upravljanja

JZ TNP je skladno s prevzetimi obveznostmi sodeloval pri izvajanju obstoječih projektov. Vsebinsko in časovno izvajanje projektnih aktivnosti je potekalo skladno s projektnimi prijavnici.

Glede načrtovanega projektnega dela sta potekala priprava in dopolnjevanje novih projektnih idej z iskanjem projektnih virov za realizacijo projektnih ciljev, opredeljenih z NU TNP. Ob prijavi je bilo izvedeno usklajevanje s potencialnimi projektnimi partnerji.

V obdobju 2016-2020 je v 12 projektih JZ TNP sodeloval kot projektni partner ter dodatno v 5 projektih deloval kot uradni opazovalec ali projektno območje. Ob koncu leta 2020 je v izvajanju 11 projektov, v načrtovalski fazi oziroma v fazi potrjevanja pa še 3 projekti (*»LIFE AlpsLeadFree«*, *»Krožno gospodarstvo – Ukinitev plastike za enkratno uporabo«* in *»LIFE Semenska banka«*).

Skupna vrednost sredstev, ki jih je JZ TNP pridobil za izvajanje projektov v poročevalskem obdobju, je 660.775 EUR.

Preglednica 3: Seznam projektov, v katerih je JZ TNP v obdobju 2016-2020 sodeloval kot projektni partner, uradni opazovalec ali projektno območje.

Naziv projekta	Finančni program	Vrsta projekta	Status JZ TNP	Trajanje projekta
ALP.BIO.NET2030 - Integrative Alpine wildlife and habitat management for the next generation	Evropski sklad za regionalni razvoj, program Območje Alp (Alpine Space)	varstveni	zunanj izvajalec	2016-2019
AlpFoodWay - A cross-disciplinary, transnational and participative approach to Alpine food cultural heritage	Evropski sklad za regionalni razvoj, program Območje Alp (Alpine Space)	razvojni	uradni opazovalec	2016-2019

ForAdapt - Assessing the potential of forest adaptation to climate change	INRA Metaprogrammes	varstveni	pilotno območje	2015-2017
INTERKULT - Interpretacija naravne in kulturne dediščine kot popestritev turistične ponudbe v dolini Soče	Program razvoja podeželja RS 2014 – 2020	varstveno-razvojni	vodilni partner	2019-2020
LIFE NaturaViva - Ohranjanje in promocija biodiverzitete Slovenije	LIFE+ program	varstveno-razvojni	projektni partner	2017-2022
LIFE WolfAlps - Wolf in the Alps: Implementation of coordinated wolf conservation actions in core areas and beyond	LIFE+ 2012 Narava	varstveni	projektni partner	2013-2018
Links4Soils - Linking Alpine Soil Knowledge to Sustainable Ecosystem Management and Capacity Building	Evropski sklad za regionalni razvoj, program Območje Alp (Alpine Space)	varstveni	uradni opazovalec	2017-2019
LOKALP	Alpska konvencija	varstveno-razvojni	projektni partner	2020
Nat2Care – Spodbujanje skupnosti za ohranjanje in obnavljanje čezmejnih območij Natura 2000	Interreg V/A – Program čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2014 – 2020	varstveni	projektni partner	2017-2020
Parkiraj & doživi naravo: Celovito uvajanje okolju prijazne mobilnosti v Triglavskem narodnem parku za ohranjanje in pravo doživljanje narave	Program finančnega mehanizma EGP 2009-2014	varstveno-razvojni	projektni partner	2015-2017
Projekt sodelovanja med LAS-i - Približajmo UNESCO (MaB) biosferna območja prebivalcem	LAS Dolina Soče	razvojni	projektni partner	2019-2020
Projekt sodelovanja med LAS-i - Približajmo UNESCO (MaB) biosferna območja prebivalcem	LAS Gorenjska košarica	razvojni	projektni partner	2019-2020
SKUPAJ ZA ALPE	Alpska konvencija	varstveno-razvojni	vodilni partner	2020
SMER TNP - Usmerjanje obiska v Triglavskem narodnem parku	LAS Gorenjska košarica	varstveno-razvojni	projektni partner	2019-2020
USMERJANJE OBISKA V TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU – POT JULIJSKE ALPE/JA TRAIL	Program razvoja podeželja RS 2014 – 2020	varstveno-razvojni	projektni partner	2019-2020
Vpeljava pridelave ohranjevalnih semenskih mešanic za obnovo degradirane travne ruše na območju Športnega centra Pokljuka	MKGP	varstveni	projektni partner	2020-2021
VrH Julijcev - Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku	OP za izvajanje evropske kohezijske politike 2014-2020, Kohezijski sklad	varstveno-razvojni	vodilni partner	2019-2022
ZELENE REŠITVE - Inovativni pristopi in rešitve za trajnostno prenovo degradiranih in opuščenih območij na Gorenjskem	LAS Gorenjska košarica	varstveno-razvojni	projektni partner	2019-2020

E5 UPRAVLJANJE NEPREMIČNIN

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Nepremičnine v lasti in upravljanju je JZ TNP vzdrževal skladno s finančnimi zmožnostmi. V letu 2018 je bil preko Državnega odvetništva Republike Slovenije sprožen postopek prenosa lastnine iz »Družbene lastnine – imetnik pravice uporabe Triglavski narodni park« na »Republiko Slovenijo«. Po prenosu nekaterih zemljišč v last Republike Slovenije, je bil novelirano Sklepa Vlade RS o nepremičninah, ki so v upravljanju JZ TNP, ki poleg teh zemljišč vključuje tudi zemljišča, ki so bila v letih 2016, 2017 in 2018 predmet uveljavljanja predkupne pravice. Za objekt v Jadranovem sta bili izvedeni legalizacija in kategorizacija. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z načrtom, razen priprave dolgoročnega programa upravljanja z državno lastnino

Kazalniki

1. Delež objektov z urejenim lastniškim in upravljavskim statusom nepremičnin: ciljna vrednost: 60 %; vrednost 2016: urejen status 50% objektov; vrednost 2020: urejen status 72% objektov

E5.1 Pripraviti dolgoročni program upravljanja z državno lastnino in lastnino javnega zavoda.

V zvezi s pripravo programa upravljanja z državno lastnino v upravljanju JZ TNP in lastnino JZ TNP so bili v letih 2016 in 2017 pridobljeni oz. pripravljene potrebni podatki.

V letu 2017 je bil izdelan *Program upravljanja in gospodarjenja z nepremičninami v lasti in upravljanju JZ TNP*, katerega cilji so:

- konkretizirati aktivnosti JZ TNP na področju upravljanja z nepremičninami, ki mu jih nalaga desetletni NU TNP,
- analizirati trenutno stanje na področju nepremičnin,
- ovrednotiti upravljaljske pomembnosti posamezne nepremičnine,
- načrtovati aktivnosti za dobo veljavnosti sprejetega NU TNP.

Program predvideva, da je za vzdrževanje objektov v lasti in upravljanju JZ TNP potrebnih cca. 1.600.000 EUR, kar z razpoložljivimi sredstvi (proračunskimi sredstvi za investicije na letni ravni ter del sredstev iz lastnih prihodkov) ni mogoče izvesti.

V letih 2019 in 2020 je potekal in bil deloma zaključen postopek prenosa lastnine iz »Družbene lastnine – imetnik pravice uporabe Triglavski narodni park« na »Republiko Slovenijo«. Na Republiko Slovenijo je bilo prenesenih in v zemljiško knjigo vpisanih devetnajst (19) zemljišč. Za ta zemljišča in za zemljišča, ki so bila v letih 2016, 2017 in 2018 predmet uveljavljanja predkupne pravice, je bil pripravljen predlog za novelacijo Sklepa Vlade Republike Slovenije o upravljanju nepremičnin. V letu 2020 je bil za 19 zemljišč v lasti države na območju narodnega parka urejen zemljiško-knjižni status lastnine (prenos lastnine iz družbene lastnine na Republiko Slovenijo). Na podlagi predloga JZ TNP je bil izveden postopek in nato pridobljen Sklep Vlade Republike Slovenije o upravljanju nepremičnin (skupaj 45 zemljišč).

Za potrebe priprave dolgoročnega programa upravljanja državne lastnine so bila vsa ministrstva zaprosena za posredovanje njihovih evidenc o nepremičninah v državni lasti. V letu 2019 je bil pripravljen predlog programa upravljanja nepremičnin v državni lasti za testno območje Bohinjskega jezera, ki je bil v letu 2020 dopolnjen in usklajen z MOP-SON.

E5.2 Urejati nepremičnine, s katerimi upravlja javni zavod.

Za objekte v upravljanju JZ TNP se je urejal status lastništva.

Izvedena je bila ekološka sanacija posameznih objektov, skladno z določeno prioriteto. Glede na omejene finančne možnosti so bila izvedena prenovitvena dela (upravna stavba), redna in investicijska vzdrževalna dela na objektih v lasti in upravljanju JZ TNP. Opravljeni so bili redni pregledi in meritve, servisi instalacij v posameznih objektih. Na podlagi priprave potrebne dokumentacije z vsemi upravnimi dovoljenji so bile zgrajene štiri rastlinske čistilne naprave pri parkovnih kočah na Vršiču, Goreljku (Planinka in Goreljek) ter v Zgornji Radovni (Guhar).

V letu 2016 je bila planirana prodaja treh nepremičnin na naslovu Rečiška cesta 1a na Bledu. Decembra 2016 je potekalo zbiranje ponudb za izvedbo postopka prodaje nepremičnin, prodaja januarja 2017 ni bila izvedena, ker ni prispela nobena ponudba za nakup. Ministrstvo za finance je v dopisu, št. 356-7/2014/16 z dne 26. 5. 2017, podalo svoje mnenje glede prodaje, ki določa, da je kupnina od prodaje premoženja skladno z 80. členom v povezavi s 43. členom *Zakona o javnih financah* prihodek proračuna države oziroma občine, ki je lastnik premoženja, če ni s posebnim zakonom drugače določeno. Kupnina od prodaje državnega premoženja se lahko uporabi samo za gradnjo, nakup in vzdrževanje stvarnega premoženja države. Zaradi dejstva, da z ukrepom prodaje nepremičnega premoženja ni mogoče prispevati k sanaciji pretekle izgube, so bile aktivnosti na tem področju ustavljene.

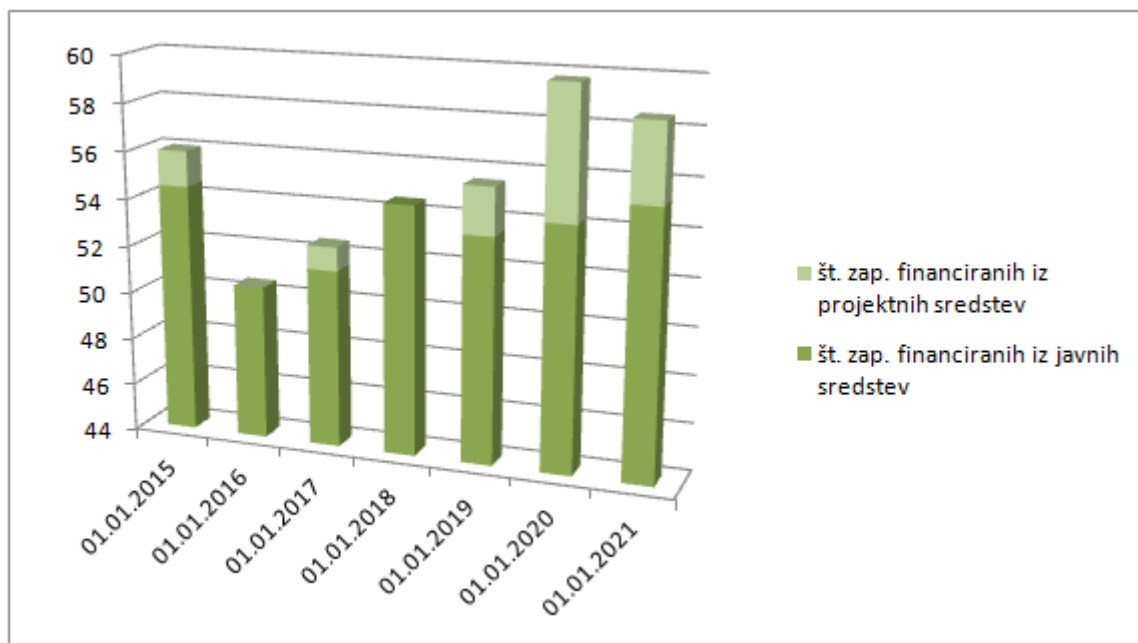
V letu 2019 je bil urejen lastniški status nepremičnine v Jadranovem. Izvedeni sta bili legalizacija in kategorizacija objekta. Izvedene so bile investicije na področju ureditve poslovnih prostorov, regulacije ogrevalnega sistema na upravi, zamenjava streh na obeh kočah na Planini Laz ter koči na Lepih Kopiščih. V okviru rednega vzdrževanja objektov JZ TNP sta bili izvedeni sanaciji vodovodov na planini Vogar in na Mežakli. Opravljen je bil energetski pregled upravne stavbe. V 27 stavbah TNP je bil urejen požarni red.

Gospodarjenje z gozdovi v upravljanju JZ TNP je potekalo skladno z letnimi načrti GGN.

Stanje zaposlitev v javnem zavodu v obdobju 2016-2020

Skupno število zaposlenih se je v obdobju od 2016 do 2020 povečalo predvsem na račun projektnih zaposlitev. Na dan 31. 12. 2020 je skupni ekvivalent polnih zaposlitev (EPZ) znašal 60,50, kar je za 4,50 več kot leta 2015 (1. 1. 2015).

Slika 4: Prikaz števila zaposlenih v letih 2015-2020

Projektne zaposlitve

Število zaposlenih, za izvajanje projektov, se je v letih izvajanja NU TNP spreminjalo glede na število projektov v izvajanju. Največji preskok v številu zaposlenih na projektih, v obravnavanem obdobju, se je zgodil z odobritvijo in s pričetkom izvajanja kohezijskega projekta »VrH Julijcev«.

V letih 2016 in 2017 je bila zaposlitev realizirana na projektu »Parkiraj&doživi naravo!«, v letu 2018 na projektih »Nat2Care« in LIFE »NaturaViva«, v letu 2019 na projektih »Nat2Care«, LIFE »NaturaViva« in »VrH Julijcev«, v letu 2020 pa na projektih LIFE »NaturaViva«, projektih CLLD, »VrH Julijcev« in »Pokljuka«.

Preglednica 4: Stanje zaposlitev v Javnem zavodu Triglavski narodni park, financiranih iz projektnih sredstev

Naziv delovnega mesta	Število zaposlenih 1. 1. 2015	Organizacijska enota	Število zaposlenih 1. 1. 2016	Število zaposlenih 1. 1. 2017	Število zaposlenih 1. 1. 2018	Število zaposlenih 1. 1. 2019	Število zaposlenih 1. 1. 2020	Število zaposlenih 1. 1. 2021
Naravovarstveni svetnik	1	OP	0	0	0	0	1	1
Višji naravovarstveni svetovalec	0	OP	0	0	0	0	1	0
Naravovarstveni sodelavec III	1	OP	0	1	0	2	3	2
Visoki naravovarstveni svetnik	0	SS	0	0	0	0	0	1

Naravovarstveni svetnik	0	SS	0	0	0	0	1	1
Naravovarstveni svetnik	0	SSS	0	0	0	0	1	1
SKUPAJ ZAPOSLENIH	2		0	1	0	2	7	6
SKUPAJ EKVIVAL. POLNIH ZAPOSILITEV	1,5		0	1	0	2	5,5	3,28

Legenda organizacijskih enot: OP – Oddelek za projekte, SS - strokovna služba, SSS - skupna splošna služba

Razvoj javne službe

Zaradi izvajanja politike kadrovanja na način, da se ni ustvarjalo primanjkljajev na sredstvih za stroške dela in da število zaposlenih na javni službi, financiranih iz javnih virov, ni preseglo dovoljenega števila zaposlenih določenega v *Izhodiščih za pripravo programa dela in finančnega načrta* za posamezno leto, število zaposlenih ni sledilo potrebam po povečanju, opredeljenim z NU TNP.

Na dan 31. 12. 2020 je skupni ekvivalent polnih zaposlitev (EPZ) znašal 56,22, kar je za 1,72 več kot leta 2010, za 4,72 več kot leta 2016 in za 1,28 manj, kot je bilo načrtovano v NU TNP za leto 2020.

Preglednica 5: Načrtovano in ocena realizacije ekvivalentov polnih zaposlitev na javni službi po posameznih upravljavskih področjih

Upravljavsko področje	2016			2017			2018			2019			2020		
	Plan	Realizacija*	Indeks realizacije	Plan	Realizacija*	Indeks realizacije	Plan	Realizacija*	Indeks realizacije	Plan	Realizacija*	Indeks realizacije	Plan	Realizacija*	Indeks realizacije
A – ohranjanje narave in naravnih virov	20,7	20,1	97	20,7	21,3	103	20,7	20,7	100	20,7	21,3	103	21,7	22,3	103
B – ohranjanje kulturne dediščine	2,2	0,5	23	2,2	0,5	23	2,2	0,8	35	2,2	1,1	50	2,2	1,1	52
C – trajnostni razvoj in ohranjanje podeželja	4,8	2,1	44	4,8	2,2	46	4,8	1,2	26	4,8	2,0	42	5,8	3,4	59
D – obiskovanje in doživljanje	13,7	11,8	86	13,7	12,5	91	13,8	11,7	85	13,8	10,0	73	13,8	9,0	65
E – upravno administrativne naloge	14,1	17	121	14,1	18	128	14,0	19,1	136	14,0	19,8	141	14	20,4	146
SKUPAJ NA LETO	55,5	51,5	93	55,5	54,5	98	55,5	53,5	96	55,5	54,3	98	57,5	56,2	98

* Ocena realizacije števila zaposlenih po posameznih področjih je izračunana na podlagi deležev opravljenih ur na upravljavskih področjih

Doseganje ciljev in izpolnjevanje upravljaljskih ukrepov – kazalniki za spremljanje učinkov NU TNP

Preglednica 6: Ocena učinkovitosti izvajanja NU TNP za obdobje 2016-2020 glede na opredeljene kazalnike (NU TNP – Tabela 19)

Ime kazalnika	Izhodiščna vrednost (leto podatka)	Ciljna vrednost 2020	Realizacija 2000
1. Delež kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov območij Natura 2000 v narodnem parku v ugodnem ohranitvenem stanju: a) ptice po Direktivi o pticah (N = 28) b) druge vrste po Direktivi o habitatih (N = 23) c) habitatni tipi po Direktivi o habitatih (N = 27)	a) 29 % (2013) b) 39 % (2013) c) 50 % (2013)	a) 29 % b) 45 % c) 55 %	a) 23 % b) 35 % c) 48 %
2. Delež ožjih zavarovanih območij in naravnih vrednot v ugodnem stanju: a) ožja zavarovana območja (N = 46) b) naravne vrednote brez jam (N = 312) c) jame (N = 743)	a) 78 % (2010) b) 82 % (2010) c) ni podatka	a) 80 % b) 82 % c) določiti v AN	a) 80 % b) 92 % c) NP
3. Površina gozdov s posebnim režimom gospodarjenja za ohranjanje biotske pestrosti in posebnih elementov narave: a) površina ekocelic b) mirna območja c) površina gozdov s posebnim namenom brez ukrepanja (gozdni rezervati) d) gozdovi s posebnim namenom z dovoljenim ukrepanjem e) varovalni gozdovi	a) 0 ha (2013) b) 9.170 ha (2013) c) 1.783 ha (2015) d) 23.912 ha (2012) e) 26.610 ha (2012)	a) določiti v AN b) 9.170 ha c) 1.783 ha d) 23.912 ha e) 26.610 ha	a) NP b) 7.560 ha c) 1.786 ha d) 25.636 ha e) 25.533 ha
4. Nepremičnine, za katere se uveljavi predkupna pravica države ali so vključene v pogodbeno varstvo: a) površina travišča b) površina gozdnatih površin c) število odkupljenih objektov, ki so evidentirani kot nepremična kulturna dediščina	a) 0 ha (2014) b) 0 ha (2014) c) 0	a) 15 ha b) 30 ha c) 1	a) 0,86 ha b) 52,86 ha c) 0
5. Izvajanje nalog javne službe neposrednega nadzora v naravi in nalog lovskočuvarske službe v LPN Triglav: a) število ur nadzornikov na terenu za naloge neposrednega nadzora b) število ur nadzornikov na terenu za naloge varstva narave c) število ur nadzornikov na terenu za naloge ozaveščanja d) število ur na vsebinah upravljanja LPN Triglav	a) 15.300 (2014) b) 3.800 (2014) c) 700 (2014) d) 9.800 (2014)	a) 16.000 b) 4.500 c) 800 d) 10.000	a) 18.319 ur (povp. 16.618 ur/letno) b) 4.681 ur (povp. 5.416 ur/letno) c) 173 ur (povp. 591 ur/letno) d) 8.9443 ur (povp. 9.443 ur/letno)
6. Število enot KD, za katere bodo v postopku razglasitve za spomenik nepremične kulturne dediščine pripravljene strokovne podlage: a) spomenik državnega pomena b) spomenik lokalnega pomena	a) 3 objekti (2014) b) 41 objektov (2014)	a) 8 objektov b) 48 objektov	a) 3 objekti b) 50 objektov
7. Pomoč in spodbude javnega zavoda prebivalcem narodnega parka pri načrtovanju gradenj, skladnih s stavbnim izročilom v narodnem parku: a) število svetovancev v zvezi z obnovo/gradnjo b) število prejemnikov spodbud za obnovo kulturne dediščine iz »varstvenega sklada«	a) 120 oseb (2014) b) 0 prejemnikov (2014)	a) 160 oseb/leto b) 2 prejemnikov/leto	a) 146 oseb/leto (2020) b) 0
8. Površina kmetijskih zemljišč v narodnem parku: a) površina vseh zemljišč s kmetijsko rabo po dejanski rabi b) površina trajnih travnikov c) površina kmetijskih zemljišč, porastlih z gozdnim drevjem	a) 8.938 ha (2011) b) 3.528 ha (2011) c) 429 ha (2011)	a) 8.938 ha b) 3.528 ha c) 400 ha	a) 8.209 ha b) 3.500 ha c) 380 ha
9. Delež kmetijskih zemljišč s prilagojenimi načini kmetovanja: a) površina kmetijskih zemljišč, za katera se izplačujejo izravnalna plačila za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (OMD)	a) 3.674 ha (2011)	a) 3.674 ha	a) 3.900 ha

b) delež zemljišč v aktivni kmetijski rabi, na katerih se izvaja ekološko kmetovanje	b) 10,2 % (2011)	b) 15 %	b) 12,3 %
c) delež zemljišč OMD, ki so vključena v ukrepe kmetijsko-okoljskih plačil	c) 65,5 % (2011)	c) 65,5 %	c) 44 %
d) površina travnišč z vzpostavljenimi ukrepi pogodbenega varstva/odkupa	d) 0/0 ha (2011)	d) 15/5 ha	d) 0
10. Podjetniški potencial kmetijskih gospodarstev:			
a) število kmetij z registriranimi dopolnilnimi dejavnostmi v TNP	a) 47 (2011)	a) 55	a) 56
b) število kmetij z registriranimi živilskimi obrati ali drugo dejavnostjo	b) 10 (2011)	b) 15	b) 20
c) število certificiranih proizvajalcev zaščitene izdelkov	c) 0 (2013)	c) 4	c) 3
11. Oblikovanje in izvedba programov za povečanje vključenosti prebivalstva v vseživljenjsko učenje:			
a) število oblikovanih programov	a) 0 (2015)	a) 1	a) 2 (PRC, RAGOR)
b) število izvedb programov	b) 0 (2015)	b) 2	b) 2
c) število vključenih posameznikov	c) 0 (2015)	c) 20	c) 550
12. Oblikovanje in izvedba programov za usposabljanje za boljše zaposljivost:			
a) število oblikovanih programov	a) 0 (2015)	a) 1	a) 2 (PRC, RAGOR)
b) število izvedb programov	b) 0 (2015)	b) 2	b) 2
c) število vključenih posameznikov	c) 0 (2015)	c) 20	c) 50
13. Urejenost gospodarske javne infrastrukture in dostopnost javnih storitev:			
a) delež ustrezno očiščene odpadne vode glede na celotno obremenitev prebivalcev narodnega parka z urejenim odvajanjem in čiščenjem odpadnih voda	a) 10 % (2011)	a) 75 %	a) 57 % (podatki do 2019)
b) število naselij v območju belih lis brez dostopa do širokopasovnega omrežja	b) 5 naselij (2011)	b) 3 naselja	b) 5 naselij
14. Stanje gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov s sedežem v naseljih, ki so v celoti v narodnem parku:			
a) število podprtih podjetij (kazalnik učinka)	a) 0 (2015)	a) 20	a) 20
b) povečanje bruto dodane vrednosti malih in srednje velikih podjetij (kazalnik rezultatov)	b) 0 (2015)	b) 5 %	b) ni podatka
c) povečanje čistih letnih prihodkov gospodarskih družb in s. p.-jev (kazalnik rezultatov)	c) 0 (2015)	c) 4 %	c) ni podatka
d) število delovnih mest v gospodarskih družbah in pri samostojnih podjetnikih	d) 287 (2010)	d) 297	d) ni podatka
e) število registriranih uporabnikov znaka kakovosti TNP	e) 0 (2015)	e) 15	e) 15
15. Trendi v turizmu:			
a) skupno število nočitev v naseljih Bohinj, Pokljuka, Log pod Mangrtom, Soča, Trenta, Lepena	a) 234.391 nočitev (2009)	a) 245.000 nočitev	a) 418.454 nočitev
b) delež vseh nočitev od junija do septembra v naseljih Bohinj, Pokljuka, Log pod Mangrtom, Soča, Trenta, Lepena glede na celo leto	b) 70 % (2009)	b) 65 %	b) 87,73%
c) število certificiranih vodnikov po narodnem parku	c) 0 (2013)	c) 10 vodnikov	c) 6 vodnikov (60%)
d) število oblikovanih in na tujih trgih predstavljenih novih inovativnih programov s področja trajnostnega turizma na območju Julijskih Alp	d) 0 (2015)	d) 5 programov	d) 8 programov (160%)
16. Oblikovanje in izvedba programov družbene aktivacije in njihovo povezovanje z zaposlitvenimi programi:			
a) število oblikovanih programov	0 (2015)	a) 2	a) 2 (PRC, RAGOR)
b) število izvedb programov	0 (2015)	b) 3	b) 2 (PRC, RAGOR)
c) število vključenih posameznikov	0 (2015)	c) 30	c) 50
17. Oblikovanje in izvajanje pilotnih inovativnih projektov za približevanje ranljivih skupin trgu dela:			
a) število oblikovanih programov	0 (2015)	a) 1	a) 4
b) število izvedb programov	0 (2015)	b) 2	b) 4
c) število vključenih posameznikov	0 (2015)	c) 20	c) 450
18. Infrastruktura in ponudba storitev za obiskovanje narodnega parka:			
a) število informacijskih središč	a) 2 (2015)	a) 2	a) 3 (150%)
b) število informacijskih postaj	b) 3 (2015)	b) 3	b) 3 (100%)
c) število informacijskih točk	c) 2 (2015)	c) 4	c) 6 (150%)
d) število obiskovalcev vseh parkovnih informacijskih objektih	d) 70.000/leto (2015)	d) 100.000/leto	d) 50.451 (50,5%)
e) delež naravovarstveno urejene parkovne infrastrukture za javni dostop, usmerjanje, informiranje in obveščanje obiskovalcev	e) 70 % (2015)	e) 80 %	e) 85%

19. Število udeležencev ozaveščevalnih programov javnega zavoda: a) učenci in dijaki b) drugi obiskovalci	a) 2.500/leto (2015) b) 1.300/leto (2015)	a) 3.000/leto b) 1.400/leto	a) 1.591 b) 4.129
20. Število projektov, s katerimi se zagotavlja kakovostna interpretacija narave in pomen tradicionalne človekove dejavnosti za njeno ohranjanje	0 (2015)	1 (2020)	8 (2017 - 2020)
21. Število dejavnosti za vključevanje javnosti v upravljanje narodnega parka: a) število ur delovanja terenske pisarne b) število sestankov s prebivalci parkovnih lokalnih skupnosti c) število izvedenih forumov zainteresirane javnosti	a) 40 b) 4 c) 1/leto (2012)	a) 50 b) 5 c) 1 vsaki dve leti	a) 50 b) 4 c) 1 (v letu 2019)
22. Izvajanje administrativnih nalog: a) delež vlog za mnenja/soglasja, ki jih javni zavod pravočasno obravnava	a) 100 % (2014)	a) 100 %	a) 100 % (v letu 2020 obravnavanih 550 zahtevkov)
23. Upravljanje nepremičnin javnega zavoda: a) delež objektov z urejenim lastniškim in upravljavskim statusom nepremičnin (N = 40)	a) 50 % (2014)	a) 60 %	a) 72%
24. Naložbe v izobraževanje in usposabljanje: a) število izvedenih programov	a) 0	a) 10	a) 46

Pojasnila k realizaciji:

- add 1) Realizirane vrednosti temeljijo na poročanju ZRSVN o stanju vrst in habitatnih tipov za obdobje 2013-2018 na ravni Alpske biogeografske regije oziroma stanju vrst ptic na nacionalni ravni za zadevno obdobje. Iz tega razloga so dopustna odstopanja od dejanskega stanja na ravni POO in POV na območju TNP, za katera je JZ TNP pristojni upravljavec.
- add 3.b) Izhodiščna vrednost mirnih območij izhaja iz osnutka NU TNP v fazi javne razgrnitve po PLS (2012), realizirana vrednost pa po dejanskem sprejetju NU TNP (2016). Dodatno povečanje površine mirnih območij je utemeljeno pričakovano z aktivnostmi projekta *VrH Julijcev*, kjer se vzpostavljajo še 4 mirna območja za belko, ki jih veljavni NU TNP ne vključuje.
- add 3c) Realizirana vrednost površine gozdnih rezervatov temelji na analizi gozdnega prostora v TNP, izvedeni v okviru zaključenega projekta *recharge.green* (program Območje Alp) in za 3 ha odstopa od izhodiščne vrednosti iz leta 2013.
- add 3d) Realizirana vrednost površine GPN z dovoljenim ukrepanjem temelji na analizi gozdnega prostora v TNP, izvedeni v okviru zaključenega projekta *recharge.green* (program Območje Alp) in odstopa od podatkov, pridobljenih s strani ZGS v postopku priprave analitičnih izhodišč za NU TNP (2012).
- add 3e) Realizirana vrednost površine varovalnih gozdov temelji na analizi gozdnega prostora v TNP, izvedeni v okviru zaključenega projekta *recharge.green* (program Območje Alp) in odstopa od podatkov, pridobljenih s strani ZGS v postopku priprave analitičnih izhodišč za NU TNP (2012).
- add 5) Naloge ozaveščanja so bile v zadnjih dneh letih izvedene v manjšem obsegu zaradi prednostnega izvajanja naravovarstvenega nadzora na območjih povečanega obiska (predvsem v visokogorju in zatrepih alpskih dolin – izhodiščnih točk za obisk visokogorja); del teh nalog se je prenesel na aktivnosti IIS.
- add 6) V realizaciji je navedeno število predlogov za razglasitev, za katere so bile pripravljene strokovne podlage (ZVKDS), vendar se postopek zavarovanja ni nadaljeval na ravni Ministrstva za kulturo oz. lokalne skupnosti.
- V poročevalskem obdobju sta bili registrirani tudi dve enoti nepremične kulturne dediščine: Goreljek – Bregarjev stan (EŠD 30439) in Ukanc – arheološko najdišče na planini Zadnji Vogel (EŠD 30709 ter tri enote nesnovne dediščine: Bovški govor, Raba hišnih imen ter Planinska paša in predelava mleka.
- add 7b) »Varstveni sklad« zaradi sistemskih razlogov (pravnih podlag) in nezagotovitve finančnega vira ni bil vzpostavljen.
- add 11 in 12) Obe vrsti programov, ki se tudi vsebinsko povezujeta, predstavljata programe regionalnih razvojnih agencij, ki so se pripravili in izvajali bodisi v okviru njihove javne službe bodisi

- v okviru različnih projektov. Podatki kazalnikov se nanašajo na celotno območje, ki jih pokrivajo razvojne agencije.
- add 13a) Po podatkih MOP za leto 2019 je na območju TNP na javno kanalizacijo priključenih 49,9 % obremenitve, nepretočne greznice ima cca. 5 %, MKČN pa 2 % (skupaj: 56,8 %). V to niso vključeni objekti, ki skladno z veljavnimi področnimi predpisi uporabljajo obstoječe pretočne greznice. Ocene, koliko je takih objektov, ni možno pridobiti.
 - Add 14b) Podatek kazalnika ni relevanten, ker v socio-ekonomski analizi iz obdobja priprave NU TNP tudi izhodiščno stanje ni preverljivo.
 - add 15a) Izraziti vpliv posledic epidemije COVID-19 na zmanjšanje števila nočitev na območju Julijskih Alp (in Slovenije) v letu 2020.
V letu 2020 je bilo največ nočitev v naseljih na območju TNP zabeleženo (>50.000 nočitev/leto):
 - o Ukanc (98.124)
 - o Ribčev Laz (76.097)
 - o Soča (59.078)
 - o Stara Fužina (55.847).
 - add 15 b) V letu 2020 je povprečni delež nočitev (na območju TNP) v obdobju junij – september znašal 87,73%. Največji delež nočitev v obdobju junij – september so imela naslednja naselja:
 - o Soča (99%)
 - o Lepena (98,5%)
 - o Trenta (98%)
 - o Ukanc (91%).
 - add 15c) Število certificiranih planinskih vodnikov (različnih kategorij, z veljavno licenco) delujočih v okviru JZTNP. Realizacija nižja od načrtovane zaradi nezadostnega števila zaposlenih na tej nalogi.
 - add 15d) Število inovativnih programov s področja trajnostnega turizma v izvajanju JZTNP ali deležnikov in predstavljenih na tujih trgih v zadnjih 5 letih.
 - add 18d) Izraziti vpliv posledic epidemije COVID-19 na zmanjšanje števila obiskovalcev parkovnih informacijskih objektov (kjer poteka sistematično štetje obiskovalcev), v letu 2019 je število obiskovalcev na lokacijah Informacijski izobraževalno središče TNP Dom Trenta, Center TNP Bohinj, Infocenter TRB, Pocarjeva domačija in Slovenski planinski muzej in Zelena hiša v Kobaridu znašalo 176.359.
 - add 19a) Izraziti vpliv posledic epidemije na zmanjšanje števila udeležencev (učenci in dijaki), v letu 2019 se je programov udeležilo 8.380 učencev in dijakov. Vzporedno z izvajanjem rednih programov so bili uvedeni spletni programi in dogodki. Število obiskovalcev (učencev in dijakov) spletnih programov in dogodkov v letu 2020 je znašalo 49.768.
 - add 19b) Izraziti vpliv posledic epidemije na zmanjšanje števila udeležencev na drugih programih, v letu 2019 se je (drugih) programov udeležilo 8.234 obiskovalcev. Vzporedno z izvajanjem rednih programov so bili uvedeni spletni programi in dogodki. Število obiskovalcev (drugih) spletnih programov in dogodkov v letu 2020 je znašalo 28.216.
 - add 20) Skupno število projektov v obdobju 2016-2020 izvajanih v okviru različnih finančnih virov: CLLD, projekti sodelovanja med LAS-i, Podnebni sklad – Alpska konvencija, LIFE.
 - Add 22) Število postopkov izdaje odgovorov (predkupna pravica), mnenj (posegi v prostor) in soglasij (31. člen ZTNP-1) iz leta v leto narašča (od 492 v letu 2015 do 550 v letu 2020), kar vpliva na časovne obremenitve strokovne službe.
 - Add 23) JZ TNP pospešeno ureja status lastništva in upravljanja nepremičnin, tako da delež urejenih nepremičnin dosega skoraj tri četrtine objektov.
 - Add24) Področje programov izobraževanja in usposabljanja presega načrtovane vrednosti.

Ocena izvajanja NU TNP v prvem petletnem obdobju skladno z določbami drugega odstavka 7. člena ZTNP-1 obsega tudi ugotovitve bistveno spremenjenih okoliščin (predvsem z vidika razvoja v posameznih varstvenih območjih dopuščenih dejavnosti), zaradi katerih bi bilo potrebno izvesti spremembe meje (drugega) varstvenega območja.

JZ TNP ocenjuje, da se večina problemov glede poteka notranjih meja varstvenih območij vsebinsko navezuje na gozdna zemljišča oziroma njihovo funkcijo in gospodarjenje. Gozdarska dejavnost se izvaja skladno s splošnimi usmeritvami gozdnogospodarskih načrtov območij ter bolj podrobnimi usmeritvami in ukrepi gozdnogospodarskih načrtov enot. Vsebine zavarovanega območja so preko izdelanih strokovnih podlag in naravovarstvenih smernic ter usklajevanja upravljavskih in varstvenih usmeritev, katerih nosilec je ZRSVN v sodelovanju z JZ TNP, vključene v gozdnogospodarsko načrtovanje. Glede na omejitve je gozdarstvo v narodnem parku prilagojeno v času in prostoru, v primerjavi z gozdnimi površinami zunaj zavarovanih območij imata bistveno večji pomen ekološka funkcija (varovalna, ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot) ter socialna funkcija gozdov (estetska, turistična in rekreacijska funkcija). Upravljavca v strokovnih podlagah glede načinov in obsega gospodarjenja z gozdovi sledi predpisanim varstvenim režimom za posamezno varstveno območje ter z NU TNP opredeljenim varstvenim in razvojnim usmeritvam za gozdarstvo, pri čemer so gozdovi v prvem varstvenem območju narodnega parka in v gozdnih ter naravnih rezervatih praviloma prepuščeni naravnim procesom, z gozdovi v drugem in tretjem območju pa se upravlja sonaravno in mnogonamensko, tako da se zagotavlja trajno stabilnost gozdnih ekosistemov in funkcije gozdov.

Gozdnogospodarsko načrtovanje ima 10-letni cikel, tako da je v poročevalskem obdobju obnovljena približno polovica GGN gozdnogospodarskih enot v narodnem parku (znotraj gozdnogospodarskih območij Bled in Tolmin). V vseh obnovljenih GGN so strokovne podlage upravljavca narodnega parka vključene v naravovarstvene smernice nosilca (ZRSVN), prav tako pa JZ TNP sodeluje v posameznih fazah postopka priprave in usklajevanja GGN. Zaradi navedenega je smiselno, da se predlog morebitnih prilagoditev oziroma sprememb notranjih meja varstvenih območij pripravi po zaključeni obnovi vseh GGN na območju narodnega parka.

Ob upoštevanju ugotovljenih posameznih razhajanj med opisom zunanje meje narodnega parka in notranjih mej varstvenih območij iz ZTNP-1 (Priloga 2) ter dejanskim grafičnim potekom meje (podatkovna baza ARSO, 2010) pa se skladno z določili tretjega odstavka 9. člena in prvega odstavka 69. člena ZTNP-1 predlaga tehnične in manjše vsebinske popravke meje, ki so posledica topografskih značilnosti in varstvenih zahtev.

Tehnični popravki obsegajo prilagoditev poteka meje glede na:

- parcelne meje zemljišč v digitalnem katastrskem načrtu (zemljiško katastrski prikaz),
- uskladitev poteka državne meje med Slovenijo in Italijo,
- uskladitev meje z mejami gozdnogospodarskih odsekov in s potekom gozdnih cest.

Vsebinski popravki obsegajo:

- uskladitev z opisom meje (ZTNP-1 – Priloga 2),
- uskladitev s topografskimi značilnostmi (TTN5, TTN10, DTK25 in DTK50 ter digitalni ortofoto načrt) in varstvenimi zahtevami (doseganje namenov varstvenih območij),
- v največji meri izločitev gospodarskih gozdov iz prvega varstvenega območja,
- izločitev lovnih površin v upravljanju lovskih družin iz prvega varstvenega območja,
- izločitev bivalnih (počitniških) objektov iz prvega varstvenega območja.

Na podlagi *Navodil o načinu določitve digitalnega zemljiško katastrskega prikaza meja Triglavskega narodnega parka na parcelo natančno*, ki jih je izdala ministrica za okolje in prostor (MOP, št. 356-16/2015 z dne 16. 12. 2015), ter tehničnih in vsebinskih izhodišč za prikaz meje je skladno z tretjim odstavkom 9. člena ZTNP-1 izdelana korekcija poteka meje, ki bo omogočila enoznačno interpretacijo. Pri pripravi prikaza meje je bil upoštevan tudi v letu 2020 ažuriran digitalni katastrski načrt. Ažuriranje je izvedla Geodetska uprava Republike Slovenije v obdobju 2018-2020 na območju celotnega ozemlja Republike Slovenije s projektom *Lokacijske izboljšave zemljiškokatastrskega prikaza* (v okviru *Programa*

projektov eProstor). S projektom so bili izboljšani podatki zemljiškega katastra, kar je omogočilo ustrežnejšo povezavo z drugimi prostorskimi podatki, ki izkazujejo topografsko stanje v naravi.

S prilagoditvijo meje se ne spreminja skupna površina narodnega parka, niti razmerje med osrednjim in robnim območjem narodnega parka. Prikaz popravkov poteka meje je predstavljen v Prilogi 2 k poročilu.

Na podlagi ugotovljene ocene uresničevanja ciljev, nalog, ukrepov in aktivnosti ter realizacije kazalnikov, opredeljenih z NU TNP, ter razvojnih trendov (npr. bistveno večji obisk in porast motornega prometa) in spremenjenih razmer (npr. zagotavljanje sredstev za sofinanciranje razvojnih projektov parkovnih lokalnih skupnosti, vpliv epidemije COVID-19), so se pri izvajanju NU TNP v poročevalskem obdobju pokazale naslednje neskladnosti, ki utemeljujejo predvsem potrebo po manjših prilagoditvah, načrta upravljanja za naslednje petletno obdobje, ne pa tudi njegove spremembe, in sicer:

Upravljavska področja

A Ohranjanje narave:

- dopolnitev seznama mirnih območij (za izbrane vrste in habitatne tipe) ter prilagoditev poteka meja in pravil ravnanj na obstoječih mirnih območjih, ki so že dejansko uveljavljena v prostoru in usklajena z deležniki,
- priprava akcijskih načrtov (za ohranjanje biotske raznovrstnosti in za ravnanje s tujerodnimi vrstami),
- vključitev dodatnih nalog v upravljavsko področje v zvezi s sodelovanjem JZ TNP v postopkih priprave strokovnih podlag za naravovarstvene smernice za ribiškogojitvene načrte ribiških okolišev in načrte upravljanja z vodami (primerljiv pristop sodelovanja JZ TNP s postopkom priprave gozdnogospodarskih načrtov),
- ustrezna ter prepoznavna vloga in obravnava *Programa upravljanja območij Natura 2000* znotraj NU TNP,
- odvajanje odpadnih vod iz planinskih koč ob visokogorskih jezerih,
- z načrtovano dinamiko dodeljevanja razpoložljivih sredstev je v naslednjih letih pričakovati hitrejšo povečevanje deleža nepremičnin v državni lasti v narodnem parku,
- zagotovitev možnosti izvajanja vseh nalog z upravljavskega področja A s sredstvi 56. člena ZTNP-1 (skladnost z določbami drugega odstavka 56. člena: *ukrepi varstva narave in kulturne dediščine*) – npr. A5.1, A5.2 in A12.1.

B Varstvo kulturne dediščine:

- vzpostavitev in delovanje varstvenega sklada ali vsebinsko primerljivega modela sofinanciranja obnove objektov, pomembnih za ohranjanje stavbnih tipoloških značilnosti v narodnem parku,
- možnost izvajanja nalog z upravljavskega področja B s sredstvi 56. člena ZTNP-1 (skladnost z določbami drugega odstavka 56. člena: *ukrepi varstva narave in kulturne dediščine*) – npr. B2.1 in B2.3.

C Ohranjanje poselitve in trajnostnega razvoja:

- omejevanje dostopa z osebnimi vozili na območju narodnega parka (državne in lokalne ceste),
- spodbujanje javnega potniškega prometa
- spodbujanje in sofinanciranje projektov in investicij v parkovnih lokalnih skupnostih – izvajanje razvojnih usmeritev v narodnem parku,
- koordiniranje upravljanja Biosfernega območja Julijske Alpe (povečan obseg nalog in aktivnosti, sodelovanje z drugimi biosfernimi območji v Sloveniji in čezmejno sodelovanje – vzpostavitev čezmejnega UNESCO MaB območja Julijske Alpe).

D Obiskovanje in doživljanje narodnega parka:

- sprememba prioritete (iz 2 v 1) pri nalogi D1.2 (zagotovitev delovanja Centra TNP Bohinj)
- sprememba prioritete (iz 2 v 1) pri nalogi D2.1 (vzdrževanje in posodabljanje parkovne infrastrukture),
- vzpostavitev informacijske postaje v Zatoľminu (preveritev potreb in interesov – sodelovanje s Turizmom Dolina Soče na območju Tolminskih korit in doline Tolminke),
- usklajevanje režimov na območju Bohinjskega jezera,
- omejitev soteskanja na Fratarici in Predelici (na podlagi nosilne zmogljivosti in dogovorov z lokalno skupnostjo),

- ureditev rabe naravnih vrednot na območjih, na katerih se zaračunava vstopnina,
- priprava skupnega akcijskega načrta (za usmerjanje obiskovanja in rekreacijskih dejavnosti v naravi).

E Upravno-administrativne naloge:

- nadgradnja izvajanja nalog iz NU TNP v okviru projektnega dela (E4.8), ki bi moralo biti ob upoštevanju dejanskega stanja na področju projektnega sodelovanja JZ TNP bistveno bolj vključeno v naloge, s katerimi moramo dosegati upravljalvske cilje (pripravljalna dela se uvrščajo v upravljalvska področja E, vsebinsko in izvedbeno pa sodi v upravljalvska področja A, C in D),
- priprava programa upravljanja nepremičnin v državni lasti na območju narodnega parka,
- izvedba kadrovske analize (preveritev z vidika zmožnosti izvajanja načrtovanih upravljalvskih nalog).

Ostalo

- preveritev doseganja standardov kakovosti upravljanja: izvajanje nalog varstva narave, predvsem v prvem in drugem varstvenem območju, skladno s cilji in nameni IUCN upravljalvske kategorije II (narodni park),
- podrobna opredelitev varstvenih režimov:
 - delno v vzročno-posledični vsebinski povezavi z morebitnimi spremembami in dopolnitvami ZTNP-1 (prednostno na področjih razmejitve pristojnosti med inšpekcijskim in naravovarstvenim nadzorom, obravnave novih dejavnosti in ravnanj ter večjega obsega oziroma intenzivnosti dejavnosti, predvsem na področju obiskovanja, preveritev kazenskih določb),
 - dopolnitve oz. ažuriranje kartografskih prikazov v Prilogi 2 k NU TNP,
 - merila za izdajo soglasij (izoblikovanje podrobnejših kriterijev – npr. za snemanje z uporabo zrakoplovov in brezpilotnih letalnikov),
- kadrovski in finančni načrt: skladno z NU TNP potrebna okrepitev znotraj strokovne službe,
- sodelovanje sektorjev: pri nalogah, katerih nosilci so drugi sektorji, je mogoče zaznati odstopanja od vsebinskih nalog in aktivnosti, prav tako pa se zagotavljajo manjša finančna sredstva,
- izvajanje določil četrtega odstavka 11. člena in priprava Akcijskega načrta za financiranje parkovnih lokalnih skupnosti.

Ugotovitve

JZ TNP ugotavlja, da predstavljena odstopanja na podlagi opravljenih preveritev niso takega obsega in pomena, da opredeljeni upravljalvske cilji ne bi bili doseženi do konca veljavnosti NU TNP.

Spremenjenim razmeram (npr. usmerjanje obiskovanja in trajnostna mobilnost, koordinacija biosfernega območja Julijske Alpe, sodelovanje v skupnosti Julijske Alpe, priprava in izvajanje akcijskih načrtov za izvajanje razvojnih usmeritev parkovnih lokalnih skupnosti na podlagi 11. člena ZTNP-1 ...) in posameznim prednostnim nalogam se bo upravljevec prilagajal z letnimi programi.

V doseganje upravljalvskih ciljev je že v poročevalskem petletnem obdobju usmerjeno tudi projektno delo, ki ob pripravi NU TNP zaradi takratnega finančnega stanja zavoda ni bilo izpostavljeno. Aktivno vključevanje v projektno delo bo poudarjeno tudi v bodoče. Pri projektih je treba zagotavljati finančna sredstva za pokrivanje lastnega deleža.

Skladno s kadrovskim načrtom za izvajanje NU TNP bi bilo potrebno zaradi obsega in raznovrstnosti nalog okrepiti javno službo na področju ohranjanja narave in naravnih virov ter na področju trajnostnega razvoja.

Večji poudarek bo dan pripravi akcijskih načrtov, ki zamuja predvsem zaradi pomanjkanja izhodiščnih verodostojnih analitičnih podatkov, povezanih z vzpostavitvijo monitoringov in predhodno izdelavo strokovnih podlag. Ob tem je treba opozoriti, da se številne varstvene, razvojne in upravljalvske vsebine akcijskih načrtov že izvajajo na izvedbeni ravni v okviru letnih programov dela ter projektnih aktivnosti (npr. sodelovanje v procesu priprave Programa upravljanja območij Nature 2000 za aktualno programsko obdobje in letno poročanje o izvajanju ukrepov; poskusna vzpostavitev mirnih območij,

posebna raba delov narodnega parka, preverjanje stanja rastišč tujerodnih vrst ter izvajanje ukrepov ozaveščanja in odstranjevanja, *Razvojni načrt Biosfernega območja Julijske Alpe*, ukrepi trajnostne mobilnosti in umirjanja prometa, izvajanje sanacijskih ureditev in omilitvenih ukrepov na območju Rudnega polja, spremljanje stanja in okrepljen naravovarstveni nadzor).

Na ravni medsektorskega sodelovanja (tudi delovanja regionalnih razvojnih agencij) se pričakuje ustrežnejše izpolnjevanje opredeljenih nalog (npr. na področju nalog varstva kulturne dediščine – vzpostavitev varstvenega sklada za sofinanciranje obnove objektov in območij stavbne dediščine, na področju razvojnih nalog – spodbujanje zaposlovanja, izboljšanje javnih storitev, ureditev okoljske infrastrukture, zmanjševanje izpustov CO₂ in prilagajanje podnebnim spremembam, urejanje širokopasovne infrastrukture).

Izvajanje NU TNP je potekalo v finančnih okvirih, ki so bili določeni s finančnim načrtom JZ TNP za posamezno leto poročevalskega obdobja. V obdobju od 2016 do 2020 je bila višina razpoložljivih sredstev odvisna od višine letnih proračunskih sredstev, črpanja evropskih sredstev, pridobivanja sredstev iz nejavnih virov in tržne dejavnosti zavoda. Sredstva, ki so jih za izvajanje nalog NU TNP namenila druga ministrstva, in možnosti črpanja sredstev prek javnih razpisov posameznih sektorjev, objavljenih v obdobju od 2016 do 2020, niso prikazana (delno – glede na posredovanje podatkov so navedena v Prilogi 3: *Sodelovanje ministrstev pri izvajanju upravljavskih nalog in aktivnosti*).

Finančno ovrednotenje izvajanja ukrepov iz načrta upravljanja

Finančno poročilo o izvajanju NU TNP za petletno obdobje 2016-2020 je pripravljeno na podlagi finančnih poročil JZ TNP v obdobju od 2016 do 2020. Preglednice porabljenih sredstev, ki so predstavljene v nadaljevanju, zagotavljajo primerljivost z letnimi finančnimi poročili. V pregled porabe za izvedbo ukrepov NU TNP so vključeni stroški oz. izdatki za:

- stroške dela (stroške plač in drugih izdatkov zaposlenim),
- materialne stroške in stroške storitev tekočega poslovanja,
- materialne stroške, ki so nastali neposredno v povezavi z izvedbo konkretnih nalog,
- stroške amortizacije,
- finančne odhodke,
- investicije v opremo in nepremičnine v lasti oz. upravljanju javnega zavoda.

Od leta 2018 naprej je bila skladno z dinamiko porabe, določeno v NU TNP, realizirana poraba sredstev za izvajanje programa varstvenih in razvojnih vsebin, skladno z določili 56. člena ZTNP-1.

Viri financiranja načrta upravljanja s termiskim načrtom

Pregled finančnega ovrednotenja realizacije NU TNP v obdobju 2016-2020 po upravljavskih področjih je pripravljen z upoštevanjem naslednjih virov financiranja:

- proračun RS (MOP),
- lastni prihodki JZ TNP,
- sredstva EU, drugih mednarodnih programov in donacij za projekte in vsebine, ki jih neposredno izvaja JZ TNP kot nosilec ali partner projekta,
- sredstva drugih javnih virov, ki jih prejme JZ TNP.

Financiranju izvajanja dejavnosti redne službe ohranjanja narave so bila v poročevalskem obdobju namenjena sredstva državnega proračuna, ki so bila zagotovljena na proračunski postavki MOP, št. 153241 – Triglavski narodni park. Višina proračunske postavke je v letih 2016-2020 primerljiva z načrtovano višino sredstev v NU TNP. Sredstva proračuna so bila na voljo za kritje stroškov dela, tekočih materialnih stroškov in stroškov povezanih z izvedbo posameznih nalog ter za financiranje investicij.

Višina proračunske postavke je bila v letih 2016-2020 nekoliko višja od načrtovane višine v NU TNP. Povečanje večinoma izhaja iz zagotavljanja sredstev za višje stroške dela zaradi zakonskih sprememb.

Manjše povečanje v letu 2020 je posledica odobritve sredstev za nakup naravovarstveno pomembnih zemljišč. JZ TNP je prejel proračunska sredstva iz postavke kupnin od prodaje zemljišč na območjih naravnih vrednot ali v zavarovanih območjih v lasti države (proračunska postavka 160373 – Stvarno premoženje – sredstva od kupnin prodaje državnega premoženja). S sredstvi je bil izveden nakup zemljišča v znesku 55.413 EUR, kar je evidentirano v upravljavskem področju E.

V skladu z NU TNP so bila v letih 2018, 2019 in 2020 zagotovljena programska sredstva, namenjena za izvajanje naravovarstvenih in razvojnih nalog, katerih financiranje je opredeljeno z določili 56. člena ZTNP-1. Od načrtovanih 220.000 EUR v letu 2018 je bilo porabljenih 196.161 EUR, od načrtovanih 420.000 EUR v letu 2019 je bilo porabljenih 419.955 EUR, od načrtovanih 437.200 EUR v letu 2020 pa je bilo je bilo porabljenih 435.560 EUR. Od skupno porabljenih 1.051.676 EUR je bilo 189.684 EUR investicijske porabe, 861.992 EUR pa materialnih stroškov.

V celotnem poročevalskem obdobju je JZ TNP sodeloval tudi pri izvajanju domačih in mednarodnih projektov, v prvih letih z naravnostjo k racionalizaciji, kot je predvideval sanacijski program. Leto 2016 je bilo namenjeno predvsem pripravi novih projektnih prijav in navezovanju partnerstev. V letu 2016 je JZ TNP sodeloval pri izvajanju dveh mednarodnih projektov, od katerih se je eden formalno zaključil v januarju 2017. Ob koncu leta 2017 je bil JZ TNP uspešen pri kandidaturi z dvema novima projektoma. V letu 2018 je JZ TNP sodeloval pri izvajanju treh mednarodnih projektov, še vedno pa so bile aktivnosti usmerjene k pripravi novih projektnih prijav in navezovanju partnerstev. Veliko priprav je bilo posvečeno projektu »VrH Julijcev«, ki je tako vsebinsko kot finančno zahteven. Finančni učinek vključevanja v projekte je izrazitejši v letih 2019 in 2020, stroški izvajanja projektov pa so nastali v vseh kategorijah (plače, materialni stroški, amortizacija, investicije). V letu 2020 se je izvajalo 12 projektov, od katerih se jih je pet v tem letu tudi zaključilo.

JZ TNP del sredstev za izvajanje svojih nalog pridobiva tudi z nastopanjem na trgu. Poročilo o izvajanju finančnega načrta je pripravljeno na podlagi poročil o delu in finančnih poročil JZ TNP za obdobje od 2016 do 2020. Zato so v poročilu tudi pri sredstvih lastne dejavnosti upoštevane bruto vrednosti nastalih stroškov in virov za njihovo kritje. Realizacija nejavnih prihodkov za izvajanje javne službe, kot tudi realizacija prihodkov tržne dejavnosti je bila v poročevalskem obdobju dobra, z izjemo leta 2020, ko je bilo potrebno poslovanje prilagoditi situaciji v povezavi z epidemijo COVID-19. V vseh letih je JZ TNP ustvaril presežek prihodkov nad odhodki. Iz ustvarjenih presežkov lastne dejavnosti se je v letih 2016-2018 še vedno pokrivala izguba iz preteklih obdobj. Sicer pa so bila sredstva porabljena za kritje stroškov izvajanja lastne dejavnosti, kritje lastne udeležbe pri mednarodnih projektih, v letih 2019 in 2020 pa delno tudi za pokritje manjka pri stroških javne službe.

Sredstva iz drugih javnih virov, ki so vključena v finančno poročilo, zajemajo zgolj finančna sredstva, ki jih je JZ TNP neposredno pridobil iz drugih proračunskih virov. To vključuje:

- sredstva SKZG v letih 2016-2018 v skupnem znesku 121.807 EUR. Sredstva so bila namenjena za izvajanje ukrepov ohranjanja biotske raznovrstnosti na kmetijskih zemljiščih in gozdovih ter za odkupe naravovarstveno pomembnih zemljišč,
- sredstva Sklada za podnebne spremembe v višini 487.095 EUR. V letu 2017 se je MOP priključil skupnemu javnemu naročilu MJU za nakup električnih vozil za potrebe upravljavcev zavarovanih območij v okviru katerega je JZ TNP pridobil 13 vozil na električni pogon Renault ZOE v skupni vrednosti 370.487 EUR in 2 vozili Renault Kangoo v skupni vrednosti 54.303 EUR, v letu 2018 so bila sredstva porabljena za ureditev polnilnic za električna vozila 22.507 EUR (v obeh letih ima vpliv na izrazito povečan indeks realizacije na upravljavskem področju E), v letu 2019 pa za izvedbo ukrepov ozaveščanja in obvladovanja invazivnih tujerodnih vrst 39.798 EUR,
- sredstva MIZŠ, ki so bila JZ TNP neposredno dodeljena za izvajanje programa Unesco MaB v višini 40.000 EUR. Sredstva so bila porabljena za pripravo vsebinskih izhodišč za trajnostni turistični produkt »Pohodniška pot okrog Julijskih Alp«, študijo o stavbni tipologiji zgornje Bohinjske doline, izvedbo ekskurzije z namenom izmenjave dobrih praks med biosfernimi območji, izobraževanje in koordinacijo delovanja ter promocijo skupnosti Julijske Alpe, vzpostavitev mreže šol TNP in Biosfernega območja Julijske Alpe in tisk publikacije »Poletje v Bohinju – Na počitnice brez avtomobila« in pripravo novelacije *Razvojnega načrta Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije*,
- sredstva občine Bled, pridobljena na razpisu za sofinanciranje prireditev na območju občine Bled v višini 4.297 EUR. Sredstva so bila porabljena za nastale stroške pri izvedbi dogodkov in razstav v Info centru Triglavska roža Bled.

Druge sektorske javne vire (viri EU, sredstva proračuna RS – resornih ministrstev, parkovnih lokalnih skupnosti), ki so potrebni za izvajanje ukrepov načrta upravljanja, so posamezni nosilci zagotavljali v okviru lastnih proračunskih načrtov in razpisov.

V preglednici je prikazano finančno ovrednotenje realizacije NU TNP glede na finančne vire po upravljavskih področjih.

Preglednica 7: Finančno ovrednotenje realizacije NU TNP v obdobju 2016-2020 po upravljaljskih področjih (v EUR)

Upravljaljsko področje	skupni stroški	Viri za izvajanje nalog					delež (%)
		skupaj viri proračun (javna služba)	skupaj viri proračun (dodatna sredstva – 56. člen ZTNP-1)	skupaj viri mednarodni projekti	skupaj lastni prihodki (JZ TNP)	skupaj drugi javni viri	
1	2	3	4	5	6	7	8
A - ohranjanje narave in naravnih virov	3.649.586	2.764.873	454.560	191.243	139.727	99.183	30,8
B - ohranjanje kulturne dediščine	152.780	151.968	0	0	812	0	1,3
C - ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	867.604	298.772	403.104	136.946	18.731	10.051	7,3
D - obiskovanje in doživljanje	2.279.088	1.618.094	152.617	12.365	486.511	9.501	19,2
E - upravno administrativne naloge	4.915.777	3.282.385	41.395	266.221	791.312	534.464	41,4
SKUPAJ	11.864.835	8.116.092	1.051.676	606.775	1.437.093	653.199	100,0
delež (%)	100,0	68,4	8,9	5,1	12,1	5,5	

V naslednjih dveh preglednicah sta prikazani dinamika financiranja NU TNP za obdobje 2016-2020, v katerih niso zajeta sredstva drugih sektorjev, ter podrobnejša predstavitev porabe sredstev proračuna.

Preglednica 8: Dinamika financiranja NU v obdobju 2016-2020 (brez drugih javnih virov – seštevek virov 3+4+5+6 iz predhodne preglednice) (v EUR)

Upravljaljsko področje	Skupaj plan NU	Plan NU 2016-2020	Realizacija 2016-2020	Indeks real./ plan NU	Indeks real./ plan NU 2016-2020	Plan 2016	Realizacija 2016	Indeks 2016	Plan 2017	Realizacija 2017	Indeks 2017
A - ohranjanje narave in naravnih virov	9.871.148	3.788.133	3.550.402	36,0	93,7	646.167	521.974	80,8	609.072	549.773	90,3
B - ohranjanje kulturne dediščine	853.154	352.048	152.780	17,9	43,4	58.786	25.138	42,8	58.786	27.596	46,9
C - ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	3.621.984	1.209.183	857.554	23,7	70,9	138.247	65.201	47,2	143.623	54.912	38,2
D - obiskovanje in doživljanje	5.808.875	2.741.953	2.269.587	39,1	82,8	927.242	384.330	41,4	392.427	444.404	113,2
E - upravno administrativne naloge	5.435.674	2.412.863	4.381.313	80,6	181,6	437.408	753.807	172,3	440.973	753.930	171,0
SKUPAJ	25.590.835	10.504.180	11.211.636	43,8	106,7	2.207.849	1.750.451	79,3	1.644.881	1.830.615	111,3
delež (%)	100,0	41,0	43,8			8,6	6,8		6,4	7,2	

Upravljavsko področje	Plan 2018	Realizacija 2018	Indeks 2018	Plan 2019	Realizacija 2019	Indeks 2019	Plan 2020	Realizacija 2020	Indeks 2020
A - ohranjanje narave in naravnih virov	774.122	679.451	87,8	850.676	901.047	105,9	908.096	898.157	98,9
B - ohranjanje kulturne dediščine	64.286	26.813	41,7	95.595	34.867	36,5	74.595	38.366	51,4
C - ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	168.447	99.062	58,8	301.294	283.637	94,1	457.573	354.742	77,5
D - obiskovanje in doživljanje	424.506	460.606	108,5	456.438	491.115	107,6	541.340	489.132	90,4
E - upravno administrativne naloge	465.639	862.408	185,2	505.471	1.023.540	202,5	563.371	987.628	175,3
SKUPAJ	1.897.000	2.128.339	112,2	2.209.475	2.734.206	123,7	2.544.975	2.768.025	108,8
delež (%)	7,4	8,3		8,6	10,7		9,9	10,8	

Preglednica 9: Dinamika financiranja NU v obdobju 2016-2020 iz proračunskih virov MOP (vir 3 iz preglednice 7) (v EUR)

Upravljavsko področje	Skupaj plan NU	Plan NU 2016-2020	Realizacija 2016-2020	Indeks real./plan NU	Indeks real./plan NU 2016-2020	Plan 2016	Realizacija 2016	Indeks 2016	Plan 2017	Realizacija 2017	Indeks 2017
A - ohranjanje narave in naravnih virov	6.894.389	2.999.374	2.764.872	40,1	92,2	566.208	492.986	87,1	578.272	532.266	92,0
B - ohranjanje kulturne dediščine	636.779	294.548	151.968	23,9	51,6	58.786	25.138	42,8	58.786	27.596	46,9
C - ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	1.637.984	689.883	298.772	18,2	43,3	138.247	43.420	31,4	121.123	52.209	43,1
D - obiskovanje in doživljanje	4.249.450	1.803.728	1.618.094	38,1	89,7	339.882	352.859	103,8	345.427	306.682	88,8
E - upravno administrativne naloge	4.845.670	2.226.739	3.282.386	67,7	147,4	419.014	611.725	146,0	418.528	643.965	153,9
SKUPAJ	18.264.272	8.014.272	8.116.092	44,4	101,3	1.522.136	1.526.128	100,3	1.522.136	1.562.718	102,7
delež (%)	100,0	43,9	44,4			8,3	8,4		8,3	8,6	

Upravljavsko področje	Plan 2018	Realizacija 2018	Indeks 2018	Plan 2019	Realizacija 2019	Indeks 2019	Plan 2020	Realizacija 2020	Indeks 2020
A - ohranjanje narave in naravnih virov	587.622	520.134	88,5	614.176	570.296	92,9	653.096	649.191	99,4
B - ohranjanje kulturne dediščine	56.786	26.813	47,2	60.595	34.055	56,2	59.595	38.366	64,4
C - ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	125.947	46.070	36,6	138.294	56.131	40,6	166.273	100.942	60,7
D - obiskovanje in doživljanje	342.451	326.926	95,5	364.883	316.515	86,7	411.085	315.112	76,7
E - upravno administrativne naloge	437.194	647.781	148,2	472.051	678.955	143,8	479.951	699.959	145,8
SKUPAJ	1.550.000	1.567.724	101,1	1.650.000	1.655.952	100,4	1.770.000	1.803.570	101,9
delež (%)	8,5	8,6		9,0	9,1		9,7	9,9	

Preglednica 10: Dinamika porabe dodatnih sredstev (56. člen ZTNP-1) po upravljaljskih področjih v obdobju 2016-2020 (vir 4 iz preglednice 7) (v EUR)

Upravljavsko področje	Skupaj plan NU	Plan NU 2016-2020	Realizacija 2016-2020	Indeks real./plan NU	Indeks real./plan NU 2016-2020	Plan 2016	Realizacija 2016	Indeks 2016	Plan 2017	Realizacija 2017	Indeks 2017
A - ohranjanje narave in naravnih virov	2.490.000	607.000	454.560	18,3	74,9	0	0	-	0	0	-
B - ohranjanje kulturne dediščine	41.375	12.500	0	0,0	0,0	0	0	-	0	0	-
C - ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	1.704.000	464.300	403.104	23,7	86,8	0	0	-	0	0	-
D - obiskovanje in doživljanje	394.625	126.200	152.617	38,7	120,9	0	0	-	0	0	-
E - upravno administrativne naloge	170.000	50.000	41.395	24,4	82,8	0	0	-	0	0	-
SKUPAJ	4.800.000	1.260.000	1.051.676	21,9	83,5	0	0	-	0	0	-
delež (%)	100,0	26,3	21,9			0,0	0,0		0,0	0,0	

V spodnji preglednici je prikazana realizacija sredstev, zagotovljenih na podlagi določil 56. člena ZTNP-1, glede na vrsto naloge (varstvena, razvojna in varstveno-razvojna naloga):

Preglednica 11: Finančna realizacija programskih sredstev po ZTNP-1 v obdobju 2016-2020 glede na vrsto naloge: varstvena, razvojna in varstveno-razvojna

Vrsta nalog	Skupaj	Delež (%)
Varstvene	488.797 €	46,5
Razvojne	400.433 €	38,1
Varstveno-razvojne	162.446 €	15,4
SKUPAJ	1.051.676 €	100

V spodnji preglednici je prikaz porabljenih sredstev v povezavi s prioriteto izvedbe nalog glede na pomen in vpliv, ki ga imajo za doseganje ciljev NU. Naloge so po pomenu razporejene v tri skupine:

- prva prioriteta (1): izvedba naloge je nujna za doseganje zastavljenega cilja,
- druga prioriteta (2): izvedba naloge pomembno prispeva k doseganju zastavljenega cilja, opustitev naloge pomeni, da cilj ne bo dosežen v celoti,
- tretja prioriteta (3): naloga v manjši meri prispeva k doseganju zastavljenega cilja, zato se izvede, če je na voljo dovolj finančnih in človeških virov.

Preglednica 12a: Finančna realizacija izvedbe nalog v obdobju 2016 – 2020 glede na njihovo prioriteto

Prioriteta nalog	Skupaj	Delež (%)
Redna naloga (1)	9.165.293 €	77,2
Redna naloga (2)	2.545.009 €	21,5
Redna naloga (3)	154.533 €	1,3
SKUPAJ	11.864.835 €	100

Preglednica 12b: Finančna realizacija izvedbe nalog glede na njihovo prioriteto (brez sektorskih sredstev)

Prioriteta nalog	Skupaj	Delež (%)
Redna naloga (1)	9.016.269 €	77,5
Redna naloga (2)	2.469.227 €	21,2
Redna naloga (3)	150.930 €	1,3
SKUPAJ	11.864.835 €	100

Podrobnejša preglednica s finančno realizacijo izvajanja vseh nalog po upravljaljskih področjih je v Prilogi 1 k temu poročilu.

Za izvajanje posameznih upravljaljskih nalog in aktivnosti so tako vsebinsko kakor tudi finančno zadolženi posamezni sektorji. Ob pripravi poročila so bila ministrstva zaprosena za posredovanje podatkov glede izvedenih aktivnosti v poročevalskem petletnem obdobju 2016-2020. Iz njihovih poročil, ki so bila posredovana v obdobju med 5. 2. 2021 in 3. 5. 2021, je mogoče povzeti naslednje:

Iz poročil je mogoče povzeti, da so bile z nalogami neposrednega in posrednega varstva, rabe in upravljanja območja narodnega parka najbolj izpostavljene naslednje aktivnosti sektorjev:

- MOP, Agencija RS za okolje, DRSV, ZRSVN in IRSOP: opravljanje strokovnih in upravnih nalog na področju ohranjanja narave, upravljanja voda, krajinske pestrosti, urejanju parkovne infrastrukture, izvajanja varstvenih projektov, splošne in posebne rabe naravnih virov, urejanja prostora, obiskovanja, umirjanja prometa in trajnostne mobilnosti, priprave in izvajanja akcijskih načrtov, inšpekcijskega nadzora;
- MK z ZVKDS in muzeji: opravljanje strokovnih in upravnih nalog na področju varstva nepremične ter premične in nesnovne kulturne dediščine; razpisi za obnove objektov nepremične dediščine ter njihovo načrtovanje in izvajanje; sodelovanje pri pripravi stavbne tipologije; ozaveščevalne in izobraževalne aktivnosti (razstave, delavnice, tematska vodenja, publikacije, članki ...), projektno delo; muzejske zbirke;
- MKGP: izvajanje nalog in aktivnosti izvajanja programov razvoja podeželja: razpisi za sofinanciranje naložb in ukrepe (kmetijsko-okoljska-podnebna plačila in ekološko kmetijstvo), lokalnega razvoja (izvajanje dejavnosti lokalnih akcijskih skupin); razpisi za sofinanciranje investicij v kmetijstvu, lesarstvu in predelavi (pripis dodatnih točk za projekte z območja narodnega parka). Zavod za gozdove Slovenije z območnima enotama Bled in Tolmin je izvajal aktivnosti na področju načrtovanja in upravljanja gozdov (gozdnogospodarski in gozdnogojitveni načrti), upravljanja z divjadjo, izvajanja monitoringov ter vzpostavitve ekocelic in režima prilagojene rabe gozdov. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije s kmetijsko gozdarskima zavodoma in kmetijsko svetovalno službo je opravila obsežno svetovalno delo z različnih ravni kmetijstva razvoja podeželja; Zavod za ribištvo je pripravil ribiškogojitvene načrte, programe za obvladovanje invazivnih tujerodnih vrst;
- MGRT je bil prednostno dejaven na področju regionalnega (večina parkovnih občin je uvrščena med obmejna problemska območja) in lokalnega razvoja (podpora izvajanju dejavnosti lokalnih akcijskih skupin Dolina Soča in Gorenjska košarica – priprava strategij lokalnega razvoja in izbor operacij), turizma (razpisi za spodbujanje inovativnih integralnih produktov, za uvajanje okoljskih znakov v turistične objekte, za promocijo turističnih destinacij s pripisom dodatnih točk za projekte z območja narodnega parka), in podjetništva (razpisi za naložbe malih in srednje velikih podjetij s pripisom dodatnih točk za projekte z območja narodnega parka);
- MzI z DRSI (in Družbo za upravljanje investicij – DRI d.o.o.): načrtovanje in izvedba obnovitvenih del na odsekih posameznih državnih cest v narodnem parku; načrtovanje prilagoditve prometnih režimov na z obiskom najbolj obremenjenih cestnih odsekih; na področju varstva okolja zaradi prometa se načrtuje prilagojeno zimsko vzdrževanje cest na območju visokih barij in izvaja monitoring dvoživk na cesti skozi dolino Radovna. Na sestankih z Javno agencijo za civilno letalstvo RS se je urejalo tematiko nadzora nad turističnim zračnim prometom in brezpilotnimi letalniki;
- MZ je poleg preventivnih programov in izvedbe investicij v objekte na pokrajinski ravni oblikoval systemske rešitve na področju nujne medicinske pomoči (delo mobilnih enot) in mreže urgentnih centrov (območji Zgornjega Posočja in zgornje Gorenjske) in uvedbe »turističnih« ambulant Bovec in Bohinj (v poletni sezoni);
- MIZŠ je podprlo posamezne nadstandardne rešitve v osnovnih šolah in vrtcih na območju narodnega parka in v njegovem zaledju;
- MDDSZ z enotami centrov za socialno delo na območju Gorenjske in Zgornjega Posočja je svoje aktivnosti (institucionalno varstvo, skupnostne oblike pomoči, družinski pomočnik in storitev oskrbe v drugi družini, osebna asistenca) usmeril v pomoč in podporo ranljivim skupinam (izboljšanje prostorske pokritosti vključno s približevanjem uporabnikom na težje dostopnih krajih) in

sofinanciranje socialnovarstvenih programov (pripis dodatnih točk za projekte z območja narodnega parka);

- MNZ oziroma policija sta izvedla največ aktivnosti na področjih nadzora (usposabljanje naravovarstvenih nadzornikov, sodelovanje pri skupnih nadzorih in preventivnih akcijah) in intervencij (gorske, prometne in druge nesreče, iskalne akcije, pomoč pri postopkih naravovarstvene službe);
- MO in Uprava RS za zaščito in reševanje sta posodobila ocene za posamezne vrste ogroženosti in karte ogroženosti; Slovenska vojska je sodelovala pri oskrbi v visokogorju, prav tako pa so na območju narodnega parka potekala tudi posamezna usposabljanja vojske v gorskih razmerah.

Na podlagi navedenega je mogoče ugotoviti, da se vse aktivnosti in financiranje ministrstev, razen Ministrstva za okolje in prostor ter Ministrstva za kulturo, uvrščajo v naloge upravljaljskega področja C – ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj.

Podrobnejši pregled izvedenih aktivnosti resorjev je podan v Prilogi 3 k temu poročilu: *Sodelovanje ministrstev pri izvajanju upravljaljskih nalog in aktivnosti.*

PRILOGE

- Priloga 1: **Finančno ovrednotenje realizacije nalog v letih 2016-2020 glede na vir financiranja**
- Priloga 2: **Prikaz predlaganih popravkov poteka meje**
- Priloga 3: **Sodelovanje ministrstev pri izvajanju upravljavskih nalog in aktivnosti**

PRILOGE

Priloga 1: Finančno ovrednotenje realizacije nalog v letih 2016-2020 glede na vir financiranja

Koda	Prioriteta	Vrsta naloge	Skupaj stroški	Viri za izvajanje nalog				
				Skupaj viri proračun JZ	Skupaj viri proračun PS	Skupaj viri mednarodni projekti	Skupaj lastni prihodki JZ	Skupaj drugi javni viri
A1.1	1	V	649.560 €	363.980 €	163.099 €	120.324 €	2.157 €	- €
A1.2	1	V	57.028 €	14.792 €	42.135 €	- €	101 €	- €
A1.3	1	V	15.630 €	15.579 €	- €	- €	51 €	- €
A1.4	1	V	41.387 €	25.205 €	1.440 €	- €	129 €	14.613,00 €
A1.5	2	V	- €	- €	- €	- €	- €	- €
A1.6	1	0	26.620 €	26.508 €	- €	- €	112 €	- €
SKUPAJ A1			790.225 €	446.064 €	206.674 €	120.324 €	2.550 €	14.613 €
A2.1	1	V	501 €	501 €	- €	- €	- €	- €
A2.2	1	V	19.267 €	17.630 €	1.561 €	- €	76 €	- €
A2.3	2	V	434 €	433 €	- €	- €	1 €	- €
SKUPAJ A2			20.202 €	18.564 €	1.561 €	- €	77 €	- €
A3.1	1	V	31.005 €	2.880 €	19.679 €	8.426 €	20 €	- €
A3.2	2	V	17.688 €	16.380 €	- €	- €	1.308 €	- €
A3.3	2	V	3.642 €	2.665 €	- €	- €	977 €	- €
A3.4	1	V	377 €	377 €	- €	- €	- €	- €
SKUPAJ A3			52.712 €	22.302 €	19.679 €	8.426 €	2.305 €	- €
A4.1	1	V	38.516 €	19.137 €	17.700 €	1.532 €	147 €	- €
A4.2	1	V	61.923 €	6.356 €	51.819 €	3.631 €	117 €	- €
A4.3	2	V	115.444 €	61.681 €	10.673 €	24.200 €	18.890 €	- €
A4.4	2	V	243 €	243 €	- €	- €	- €	- €
A4.5	1	V	- €	- €	- €	- €	- €	- €
A4.6	1	V	232 €	231 €	- €	- €	1 €	- €
A4.7	1	V	731 €	718 €	- €	- €	13 €	- €
SKUPAJ A4			217.089 €	88.366 €	80.192 €	29.363 €	19.168 €	- €
A5.1	2	V	91.031 €	25.787 €	15.822 €	23.996 €	241 €	25.185 €
A5.2	2	V	10.019 €	4.728 €	- €	5.270 €	21 €	- €
A5.3	3	V	18 €	18 €	- €	- €	- €	- €

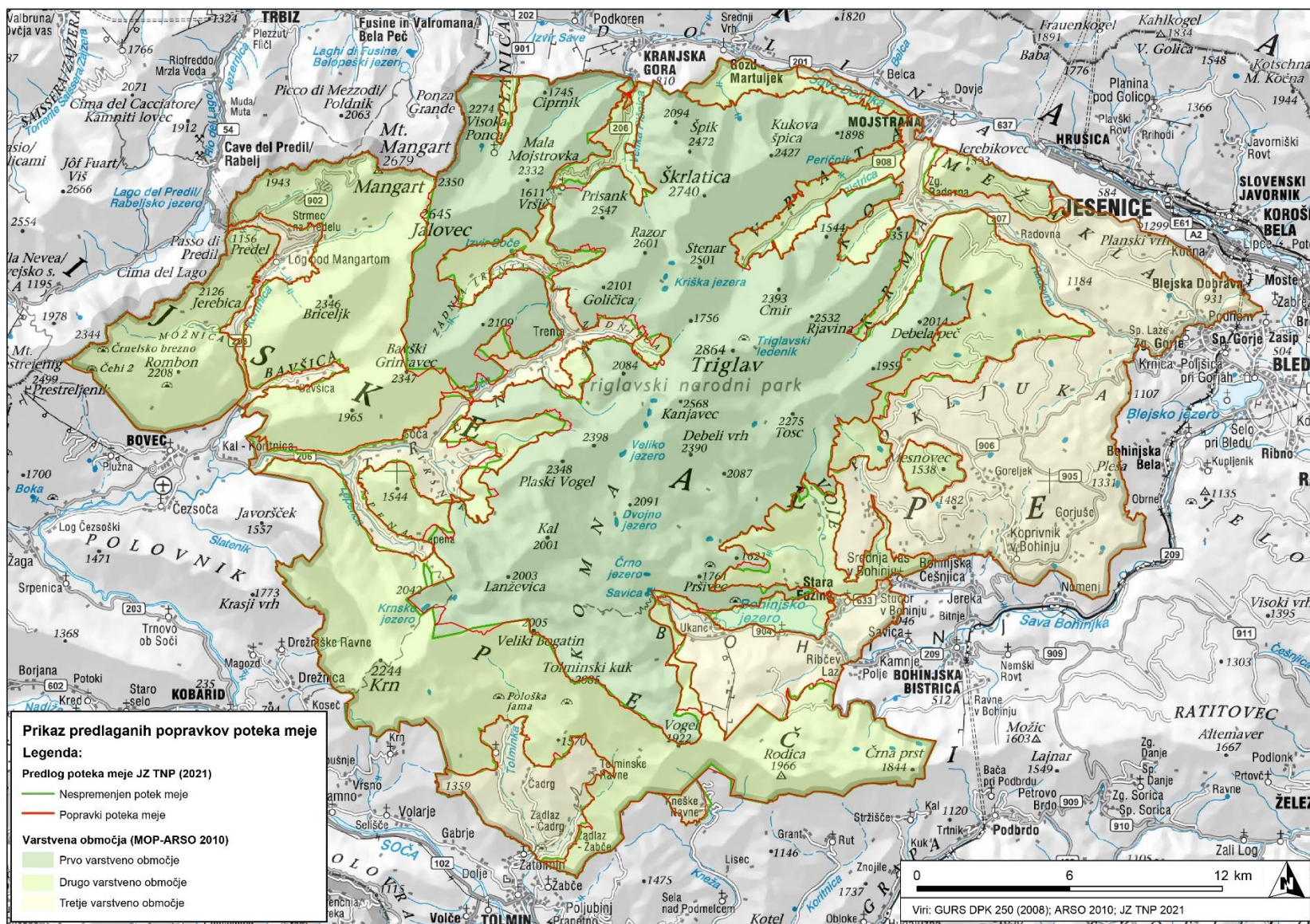
A5.4	2	V	21.070 €	12.361 €	8.654 €	- €	55 €	- €
A5.5	2	V	73.729 €	18.524 €	55.055 €	- €	150 €	- €
A5.6	3	V	3.289 €	3.282 €	- €	- €	7 €	- €
SKUPAJ A5			199.156 €	64.700 €	79.531 €	29.266 €	474 €	25.185 €
A6.1	2	V	1.176 €	1.167 €	- €	- €	9 €	- €
A6.2	1	V	9.503 €	9.413 €	- €	- €	90 €	- €
A6.3	2	V	2.638 €	2.628 €	- €	- €	10 €	- €
A6.4	2	V	15.920 €	170 €	15.750 €	- €	- €	- €
SKUPAJ A6			29.237 €	13.378 €	15.750 €	- €	109 €	- €
A7.1	2	V	1.366 €	1.360 €	- €	- €	6 €	- €
A7.2	2	V	81 €	79 €	- €	- €	2 €	- €
SKUPAJ A7			1.447 €	1.439 €	- €	- €	8 €	- €
A8.1	2	V	4.847 €	967 €	- €	3.864 €	16 €	- €
A8.2	2	V	30 €	30 €	- €	- €	- €	- €
A8.3	2	V	- €	- €	- €	- €	- €	- €
SKUPAJ A8			4.877 €	997 €	- €	3.864 €	16 €	- €
A9.1	1	V	15.005 €	14.910 €	- €	- €	95 €	- €
A9.2	2	V	1.343 €	1.338 €	- €	- €	5 €	- €
A9.3	2	V	4.619 €	4.592 €	- €	- €	27 €	- €
SKUPAJ A9			20.967 €	20.840 €	- €	- €	127 €	- €
A10.1	1	V/R	173.491 €	83.723 €	40.050 €	- €	205 €	49.513 €
SKUPAJ A10			173.491 €	83.723 €	40.050 €	- €	205 €	49.513 €
A11.1	1	V	1.215.864 €	1.196.986 €	11.123 €	- €	7.755 €	- €
A11.2	1	V	70.320 €	69.931 €	- €	- €	389 €	- €
SKUPAJ A11			1.286.184 €	1.266.917 €	11.123 €	- €	8.144 €	- €
A12.1	1	V/R	205.216 €	201.560 €	- €	- €	3.656 €	- €
A12.2	1	V	648.783 €	536.023 €	- €	- €	102.888 €	9.872 €
SKUPAJ A12			853.999 €	737.583 €	- €	- €	106.544 €	9.872 €
SKUPAJ A			3.649.586 €	2.764.873 €	454.560 €	191.243 €	139.727 €	99.183 €
B1.1	1	V	2.560 €	2.537 €	- €	- €	23 €	- €
B1.2	1	V	7.699 €	7.638 €	- €	- €	61 €	- €
B1.3	2	V	7.538 €	7.485 €	- €	- €	53 €	- €
SKUPAJ B1			17.797 €	17.660 €	- €	- €	137 €	- €
B2.1	1	V/R	64.138 €	63.794 €	- €	- €	344 €	- €

B2.2	2	V/R	510 €	504 €	- €	- €	6 €	- €
B2.3	1	V/R	17.256 €	17.161 €	- €	- €	95 €	- €
B2.4	2	V	913 €	906 €	- €	- €	7 €	- €
B2.5	3	V	3.590 €	3.590 €	- €	- €	- €	- €
B2.6	1	V	123 €	123 €	- €	- €	- €	- €
SKUPAJ B2			86.530 €	86.078 €	- €	- €	452 €	- €
B3.1	1	V	2.555 €	2.547 €	- €	- €	8 €	- €
B3.2	1	V	20.937 €	20.832 €	- €	- €	105 €	- €
SKUPAJ B3			23.492 €	23.379 €	- €	- €	113 €	- €
B4.1	2	V	5.454 €	5.431 €	- €	- €	23 €	- €
B4.2	3	V/R	3.600 €	3.581 €	- €	- €	19 €	- €
SKUPAJ B4			9.054 €	9.012 €	- €	- €	42 €	- €
B5.1	2	V/R	4.071 €	4.057 €	- €	- €	14 €	- €
B5.2	2	V	11.836 €	11.782 €	- €	- €	54 €	- €
SKUPAJ B5			15.907 €	15.839 €	- €	- €	68 €	- €
SKUPAJ B			152.780 €	151.968 €	- €	- €	812 €	- €
C1.1	1	R	7.471 €	7.411 €	- €	- €	60 €	- €
C1.2	1	R	4.792 €	4.750 €	- €	- €	42 €	- €
C1.3	1	R	91.357 €	22.463 €	68.824 €	- €	70 €	- €
C1.4	1	R	42.055 €	17.037 €	24.944 €	- €	74 €	- €
SKUPAJ C1			145.675 €	51.661 €	93.768 €	- €	246 €	- €
C2.1	3	R	24.054 €	13.371 €	5.000 €	- €	2.080 €	3.603 €
C2.2	2	R	224.776 €	40.082 €	58.409 €	118.842 €	5.503 €	1.940 €
C2.3	2	R	44.107 €	32.219 €	10.000 €	- €	113 €	1.775 €
SKUPAJ C2			292.937 €	85.672 €	73.409 €	118.842 €	7.696 €	7.318 €
C3.1	3	R	5.249 €	289 €	- €	- €	4.960 €	- €
C3.2	2	R	37.011 €	12.626 €	21.605 €	- €	47 €	2.733 €
SKUPAJ C3			42.260 €	12.915 €	21.605 €	- €	5.007 €	2.733 €
C4.1	2	R	63.126 €	21.365 €	38.148 €	- €	3.613 €	- €
C4.2	3	R	58 €	58 €	- €	- €	- €	- €
C4.3	3	R	320 €	320 €	- €	- €	- €	- €
SKUPAJ C4			63.504 €	21.743 €	38.148 €	- €	3.613 €	- €
C5.1	2	R	2.212 €	2.204 €	- €	- €	8 €	- €
C5.2	2	R	5.055 €	5.035 €	- €	- €	20 €	- €

C5.3	2	R	224 €	224 €	- €	- €	- €	- €
C5.4	3	V/R	382 €	381 €	- €	- €	1 €	- €
SKUPAJ C5			7.873 €	7.844 €	- €	- €	29 €	- €
C6.1	3	R	10.459 €	10.399 €	- €	- €	60 €	- €
C6.2	2	R	151.662 €	18.694 €	113.153 €	18.104,0 €	1.711 €	- €
SKUPAJ C6			162.121 €	29.093 €	113.153 €	18.104 €	1.771 €	- €
C7.1	1	R	33.835 €	33.734 €	- €	- €	101 €	- €
C7.2	2	R	87.282 €	28.073 €	59.105 €	- €	104 €	- €
C7.3	1	V	12.295 €	8.339 €	3.916 €	- €	40 €	- €
C7.4	2	R	9.580 €	9.517 €	- €	- €	63 €	- €
C7.5	1	V	10.242 €	10.181 €	- €	- €	61 €	- €
SKUPAJ C7			153.234 €	89.844 €	63.021 €	- €	369 €	- €
SKUPAJ C			867.604 €	298.772 €	403.104 €	136.946 €	18.731 €	10.051 €
D1.1	1	V/R	883.672 €	646.806 €	15.618 €	- €	221.248 €	- €
D1.2	1	V/R	250.573 €	187.311 €	1.000 €	- €	59.388 €	2.874 €
D1.3	1	V/R	365.050 €	220.822 €	1.000 €	- €	136.747 €	6.481 €
D1.4	2	V/R	49.107 €	25.359 €	14.905 €	- €	8.843 €	- €
D1.5	2	V/R	30.810 €	27.152 €	1.000 €	- €	2.658 €	- €
D1.6	1	V/R	50.190 €	42.119 €	1.000 €	- €	6.925 €	146 €
D1.7	2	V/R	6.727 €	6.711 €	- €	- €	16 €	- €
D1.8	2	V/R	- €	- €	- €	- €	- €	- €
SKUPAJ D1			1.636.129 €	1.156.280 €	34.523 €	- €	435.825 €	9.501 €
D2.1	1	V/R	317.152 €	203.240 €	75.402 €	4.154 €	34.356 €	- €
D2.2	2	V/R	16.451 €	16.410 €	- €	- €	41 €	- €
D2.3	3	V/R	20.655 €	13.062 €	- €	- €	7.593 €	- €
D2.4	1	V/R	16.098 €	14.914 €	- €	- €	1.184 €	- €
SKUPAJ D2			370.356 €	247.626 €	75.402 €	4.154 €	43.174 €	- €
D3.1	2	V	36.411 €	36.183 €	- €	- €	228 €	- €
D3.2	2	V	6.819 €	6.763 €	- €	- €	56 €	- €
D3.3	1	V	29.529 €	16.181 €	13.267 €	- €	81 €	- €
D3.4	2	V	51.131 €	21.623 €	29.425 €	- €	83 €	- €
D3.5	1	V	12.785 €	5.656 €	- €	7.083 €	46 €	- €
D3.6	3	V	1.349 €	1.349 €	- €	- €	- €	- €
D3.7	3	V	6.594 €	5.425 €	- €	1.128 €	41 €	- €

SKUPAJ D3			144.618 €	93.180 €	42.692 €	8.211 €	535 €	- €
D4.1	2	V/R	53.069 €	51.485 €	- €	- €	1.584 €	- €
D4.2	3	V/R	74.916 €	69.523 €	- €	- €	5.393 €	- €
SKUPAJ D4			127.985 €	121.008 €	- €	- €	6.977 €	- €
SKUPAJ D			2.279.088 €	1.618.094 €	152.617 €	12.365 €	486.511 €	9.501 €
E1.1	1	V/R	295.657 €	256.452 €	7.816 €	21.442 €	6.800 €	3.147 €
SKUPAJ E1			295.657 €	256.452 €	7.816 €	21.442 €	6.800 €	3.147 €
E2.1	1	V/R	298.261 €	112.616 €	- €	168.525 €	14.615 €	2.505 €
E2.2	2	0	107.663 €	94.709 €	3.270 €	- €	8.243 €	1.441 €
SKUPAJ E2			405.924 €	207.325 €	3.270 €	168.525 €	22.858 €	3.946 €
E3.1	1	V/R	39.526 €	39.311 €	- €	- €	215 €	- €
E3.2	1	V/R	181.640 €	110.626 €	4.150 €	20.130 €	14.609 €	32.125 €
SKUPAJ E3			221.166 €	149.937 €	4.150 €	20.130 €	14.824 €	32.125 €
E4.1	1	0	782.709 €	756.359 €	- €	- €	26.350 €	- €
E4.2	1	0	476.152 €	396.739 €	- €	21.176,00 €	58.237 €	- €
E4.3	1	0	34.867 €	34.756 €	- €	- €	111 €	- €
E4.4	1	0	316.753 €	315.077 €	- €	- €	1.676 €	- €
E4.5	1	0	42.187 €	41.904 €	- €	- €	283 €	- €
E4.6	1	0	38.790 €	37.970 €	- €	- €	820 €	- €
E4.7	1	V	968.141 €	331.755 €	5.257 €	16.470,00 €	163.951 €	450.708 €
E4.8	1	0	128.964 €	108.024 €	- €	7.478,00 €	11.632 €	1.830 €
SKUPAJ E4			2.788.563 €	2.022.584 €	5.257 €	45.124 €	263.060 €	452.538 €
E5.1	1	0	38.323 €	23.896 €	- €	- €	14.427 €	- €
E5.2	2	V	1.166.144 €	622.191 €	20.902 €	11.000 €	469.343 €	42.708 €
SKUPAJ E5			1.204.467 €	646.087 €	20.902 €	11.000 €	483.770 €	42.708 €
SKUPAJ E			4.915.777 €	3.282.385 €	41.395 €	266.221 €	791.312 €	534.464 €
SKUPAJ NU 2016-2020			11.864.835 €	8.116.092 €	1.051.676 €	606.775 €	1.437.093 €	653.199 €
SKUPAJ A			3.649.586 €	2.764.873 €	454.560 €	191.243 €	139.727 €	99.183 €
SKUPAJ B			152.780 €	151.968 €	- €	- €	812 €	- €
SKUPAJ C			867.604 €	298.772 €	403.104 €	136.946 €	18.731 €	10.051 €
SKUPAJ D			2.279.088 €	1.618.094 €	152.617 €	12.365 €	486.511 €	9.501 €
SKUPAJ E			4.915.777 €	3.282.385 €	41.395 €	266.221 €	791.312 €	534.464 €
SKUPAJ NU 2016-2020			11.864.835 €	8.116.092 €	1.051.676 €	606.775 €	1.437.093 €	653.199 €

Priloga 2: Prikaz predlaganih popravkov poteka meje

Priloga 3: Sodelovanje ministrstev pri izvajanju upravljaljskih nalog in aktivnosti

1. Ministrstvo za zdravje (MZ)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Načrtovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v obdobju 2016-2020	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> • podpora nadstandardnemu razvoju zdravstva v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih (7. točka 10. člena ZTNP-1), • prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MZ za spodaj navedene vsebine. 	<ul style="list-style-type: none"> • preventivni programi za zagotavljanje zdravja, • sistemske rešitve na področju spreminjanja normativov glede nujne medicinske pomoči in mreže urgentnih centrov (območji Zgornjega Posočja in zgornje Gorenjske) • investicije za SB Jesenice: <ul style="list-style-type: none"> - oprema za več javnih zdravstvenih zavodov – 799.427 EUR - razvoj, digitalizacija in vzpostavitev informacijskega sistema – 300.000 EUR - medicinska in varovalna oprema COVID-19 – 150.881 EUR - urgentni center Jesenice – 2.460 EUR - prenova bolnišnične lekarne – 199.496 EUR - energetska sanacija – 1.730.088 EUR - požarna sanacija – 139.734 EUR - novogradnja – 25.461 EUR • investicije na primarni ravni (izvedba javnih razpisov za prijavo predlogov investicijskih projektov oziroma posameznih investicijskih ukrepov na področju primarne ravni zdravstvene dejavnosti): <ul style="list-style-type: none"> - Bled: nakup terminalov – 11.496 EUR - Tolmin: nakup terminalov – 11.420 EUR - Gorje: nakup nujnega reševalnega vozila – 49.576 EUR - Bovec: nakup nujnega reševalnega vozila – 55.084 EUR, - Bled: nakup avtomatskih zunanjih defibrilatorjev (AED z zunanjo omarico) – 3.574 EUR, 	
C 4.1	<p> uvedba dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju vzgoje, izobraževanja, socialnega varstva, zdravstva in drugih javnih služb, ki bodo omogočale nadstandardno njihovo izvajanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sistemske rešitve na področju spreminjanja normativov glede nujne medicinske pomoči in mreže urgentnih centrov (območji Zgornjega Posočja in zgornje Gorenjske). 	<ul style="list-style-type: none"> • spremljanje dela mobilnih enot nujne medicinske pomoči v skladu s Pravilnikom o službi NMP na podlagi polletnih poročil, ki jih izvajalci posredujejo MZ (na območju TNP: ZD Jesenice, ZD Bled, ZD Bohinj, ZP Kranjska Gora, ZD Tolmin ter druge enote, ki so navedene v Prilogi 1: <i>Mreža enot NMP in DS Pravilnika o službi NMP</i>), • spremljanje dela urgentnih centrov (na območju TNP: UC Jesenice – financiranje 0,25 tima DS1), 	

	(MIZŠ, MDDSZ, MZ, MNZ, MJU, JZTNP, RRA)		<ul style="list-style-type: none"> • izvedba javnega razpisa za izbor operacij »Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih« (Uradni list št. 56/2017 z dne 16. 10. 2017), • skladno s <i>Pravilnikom o pogojih izvajanja helikopterske nujne medicinske pomoči</i> (Uradni list RS, št. 81/16), ki je stopil v veljavo 31.12.2016, se HNMP med drugim uporablja tudi, kadar je mesto dogodka na težko dostopnem terenu ali oddaljeno od najbližje enote nujne medicinske pomoči (npr. reševanje v gorah). Združena ekipa HNMP in GRSZ med drugim pokriva tudi območje TNP – 54.036 EUR/leto, • širitev mreže javno dostopnih avtomatskih defibrilatorjev in mreže prvih posredovalcev, • širitve programov: zdravstveno varstvo in nujna medicinska pomoč <ul style="list-style-type: none"> - pilotski projekt skrajševanja čakalnih dob: e-posvet (SB Jesenice/ZD Kranj) – 82.000 EUR/leto, - zagotavljanje programa ortodontske dejavnosti v Bovcu (ZD Tolmin) – 27.079 EUR/leto, - dispanzer za žene – 62196 EUR/leto, - širitev patronažne službe ZD Tolmin – 29.055 EUR/leto, - mobilni paliativni timi (SB Jesenice) – 365.610 EUR/leto, - sofinanciranje dežurne zdravstvene službe ZD Jesenice – 99.389 EUR/leto, - mobilna enota nujnega reševalnega vozila (ZD Tolmin) – 61.710 EUR/leto. • priprava celovite rešitve za zdravniško oskrbo v času turizma: <ul style="list-style-type: none"> - uvedba turistične ambulante Bovec (ZD Tolmin) – 69.212 EUR/leto, - uvedba turistične ambulante Bohinj (ZD Bohinj) – 56.370 EUR/leto, • uvrstitev ZD Tolmin na seznam strateških točk za izvajanje NMP - satelitski urgentni center (SUC) –163.237 EUR/leto; • ambulantna kardiološka rehabilitacija (SB Jesenice) – 209.000 EUR. 	
--	---	--	--	--

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

- priprava *Pravilnika o reševanju na smučiščih*,
- priprava projekta za sofinanciranje vzletno-pristajalnega mesta za helikoptersko NMP v Zgornjem Posočju
- sodelovanje z lokalno skupnostjo pri prenovi prostorov urgence za satelitski urgentni center (SUC).

2. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v obdobju 2016-2020	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> podpora nadstandardnemu razvoju socialnega varstva v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih, predvsem (7. točka 10. člena ZTNP-1), prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MDDSZ za spodaj navedene vsebine. 	<ul style="list-style-type: none"> javni razpis za sofinanciranje socialnovarstvenih programov (dodatne točke za izvajalce s področja TNP) 	
C4.1	uvajanje dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju socialnega varstva in drugih javnih služb, ki bodo omogočale njihovo nadstandardno izvajanje (MIZŠ, MDDSZ, MZ, MNZ, MJU, JZTNP, RRA)	<ul style="list-style-type: none"> priprava predlogov za sistemsko umeščanje predvidenih nadstandardov in izvajanje nadstandardnih ukrepov. 	<ul style="list-style-type: none"> sprejet <i>Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu</i>, ki predstavlja podlago za reorganizacijo centrov za socialno delo (glej obrazložitev spodaj v točki 1.) 	
C4.2	podpiranje ranljivih skupin (otroci, mladi, starejši, brezposelni), socialnega podjetništva ter povečevanje socialne vključenosti (MDDSZ, občine, ZVKDS, RRA, Stanovanjski sklad RS)	<ul style="list-style-type: none"> oblikovaje in izvajanje programov usposabljanj, izobraževanj, mentorstva ..., oblikovanje in izvajanje različnih razvojnih programov (npr. javna dela, študijski krožki ...). 	<ul style="list-style-type: none"> zagotovljena dostopnost storitev za vse ranljive ciljne skupine (institucionalno varstvo, skupnostne oblike pomoči, družinski pomočnik in storitev oskrbe v drugi družini, osebna asistenca), programi socialne aktivacije, institut družinski pomočnik in storitev oskrbe v drugi družini, razpisani programi socialne aktivacije (glej obrazložitev spodaj v točkah 2. in 3.) 	

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

1. Dopolnitev Zakona o socialnem varstvu bo omogočila izvedbo reorganizacije CSD:

Sprejem Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu (dopolnitev Zakona o socialnem varstvu) je omogočila izvedbo reorganizacije centrov za socialno delo (CSD). Projekt reorganizacije vključuje tri spremembe: sprememba organizacijske strukture, uvedbo informativnega izračuna ter projekt socialne aktivacije. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 54/17, v nadaljevanju: ZSV-H) je bil v Državnem zboru Republike Slovenije sprejet 19. 9. 2017. S 1. 10. 2018 pa so se začele uporabljati določbe ZSV-H, vezane novo organizacijsko strukturo CSD. S spojitvijo dotedanjih 62 centrov za socialno delo je bilo ustanovljeno 16 novih centrov za socialno delo s 63 enotami. Na ravni novega (območnega)

centra za socialno delo je organizirana skupna splošna služba (kadrovska služba, računovodstvo, tehnično-administrativna služba ...), služba za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev in skupna strokovna služba, katere del je tudi služba za koordinacijo in pomoč žrtvam (interventna služba ter (kjer so bili ustanovljeni že prej) krizni centri). Centri za socialno delo ostajajo za uporabnike dostopni na enak način, kot do tedaj, javna mreža se ni zmanjšala, temveč povečala za eno enoto, saj se je dotedanji CSD Maribor razdelil na dve enoti. Namen spremembe organizacijske strukture centrov za socialno delo je okrepljeno strokovno delo, v smislu pomoči in podpore ranljivih ciljnih skupin. Na območju Triglavskega narodnega parka še naprej delujejo kot centri za socialno delo, ki so postali enote CSD Gorenjska (Enota Radovljica in Enota Jesenice) in CSD Severna Primorska (Enota Tolmin). Projekt reorganizacije še ni zaključen, torej načrtovani učinki še niso v celoti doseženi. So pa ponekod že doprinesli k izboljšanju mreže in približevanju uporabnikom tudi na težje dostopnih krajih, predvsem z namenom približati se uporabnikom. V ta namen so bile ponekod že vzpostavljene krajevne pisarne centrov (CSD Severna Primorska, Enota Idrija v Cerknem, Enota Tolmin: Bovec, Kobarid).

2. Zagotavljanje dostopnosti storitev:

Pri spremljanju ciljev *Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva* na področju zagotavljanja dostopnosti in dosegljivosti socialnovarstvenih storitev opažamo vsakoletno izboljšanje ponudbe storitev, tudi za območje Triglavskega narodnega parka.

3. Socialna aktivacija:

Na MDDSZ se je vzpostavila Projektna enota za delovanje sistema socialne aktivacije (v nadaljevanju PE SA), v kateri se je zaposlilo 54 oseb, od tega 48 koordinatorjev socialne aktivacije (v nadaljevanju KSA), ki delujejo v 16 regijskih mobilnih enotah po Sloveniji in 6 osebe na centrali PE SA, ki zagotavljajo vodenje, strokovno in tehnično podporo KSA ter nemoten potek projekta. Projekt socialne aktivacije predstavlja celovit pristop, ki naslavlja problematiko dolgotrajno brezposelnih oseb in dolgotrajnih prejemnikov denarne socialne pomoči.

V obdobju od junija 2017 dalje se je izvajalo pet javnih razpisov za programe socialne aktivacije (v nadaljevanju programi SA). V okviru teh so se izvajali štiri različni programi SA, in sicer dolgi programi (11 mesečni programi SA), kratki programi (3 mesečni programi SA), programi 4. javnega razpisa za sofinanciranje projektov (6 mesečni programi SA) ter programi 5. javnega razpisa (v nadaljevanju 5. JR) za sofinanciranje projektov SA (8 mesečni programi SA), ki spodbujajo razvoj in izvajanje programov socialnega vključevanja in SA v storitvenih dejavnostih in nevladnem sektorju.

Na 5. JR MDDSZ so bili izbrani izvajalci, ki od septembra 2019 dalje izvajajo 8 mesečne programe SA za različne ciljne skupine. Namenjeni so začasno nezaposljivim ali neaktivnim osebam s kompleksno socialno problematiko, in sicer za sledeče ciljne skupine: polnoletne osebe, ki imajo dovoljenje za stalno bivanje ali slovensko državljanstvo, polnoletne ženske iz drugih kulturnih okolij z jezikovnimi ovirami, ki imajo dovoljenje za stalno bivanje ali slovensko državljanstvo in polnoletne romske ženske, ki imajo dovoljenje za stalno bivanje ali slovensko državljanstvo. Programi SA so na voljo tudi uporabnikom na območju Triglavskega narodnega parka.

Izvajalske organizacije za izvedbo programov SA so bile izbirane na podlagi javnih razpisov. V glavnem gre za nevladne organizacije - izvajalce oz. projektna partnerstva s precejšnjimi in tudi dolgoletnimi delovnimi izkušnjami na področju izvajanja socialno-varstvenih programov oz. opolnomočenja in usposabljanja ranljivih družbenih skupin za uspešno integracijo v širšo (lokalno) družbo in učinkovito vključevanje na trge dela (tj. pridobivanje zaposlitvenih kvalifikacij, delovnih izkušenj in zaposlitve).

S projektom se sodeluje pri zmanjševanju deleža ljudi pod pragom revščine, predvsem s spodbujanjem zaposlovanja in dela vseh starostnih skupin. Namen operacije je prepoznavanje, usmerjanje, motiviranje, vključevanje ter spremljanje vključenih oseb. Njen namen je tudi podpreti vključene v SA pri njihovi reaktivaciji, integraciji v različne družbene sisteme in posledično ponovno vključitvi na primarni, sekundarni in terciarni trg dela. Z vzpostavitvijo celovitega sistema SA tako operacija posledično prispeva k večji socialni vključenosti in zmanjšanju tveganja revščine, prejemnikov denarne socialne pomoči in drugih izključenih oseb. Tekom izvajanja se je izkazalo, da je velika potreba pri navedeni kategoriji brezposelnih oseb prav obravnava na nivoju prve socialne pomoči, osebne pomoči, storitve CSD. Ravno iz tega razloga se je pilotna storitev SA izkazala za zelo učinkovito. Izkazalo se je, da imajo težave ne samo pri iskanju zaposlitve zaradi slabše usposobljenosti, ampak da imajo tudi kompleksnejše zdravstvene in socialne težave, ki so povzročile dolgotrajno brezposelnost.

Projekt omogoča intenzivnejšo obravnavo na socialnovarstvenem področju in na področju zaposlovanja zgoraj navedenim ciljnim skupinam tudi s pomočjo sodelovanja z deležniki s področja sociale, zdravja - z izvajalci javnih zdravstvenih preventivnih programov, šolstva, zaposlovanja, pravosodja in policije ter nevladnimi in humanitarnimi organizacijami. Glede na zgoraj opisano situacijo in stanje na tem področju je glavni cilj projekta razvoj in vzpostavitev celovitega sistema SA, ki zagotavlja transparentno, usklajeno in celostno obravnavo oseb, ki vstopajo v programe SA, ter ustrezno povezuje vse relevantne institucije, in sicer CSD, UD, lokalne skupnosti in delodajalce. Dodano vrednost predstavljala tudi vloga KSA, ki obravnava in spremlja posameznika

skozi celoten proces vključitve v sistem SA. Pri tem je ključno zlasti dejstvo, da je KSA vključen tudi v proces opredelitve kam vključene osebo odidejo iz programov SA in spremlja posameznika tudi po zaključku navedenega programa. Osebe se po zaključku programa vključijo v programe aktivne politike zaposlovanja, se vrnejo na trg dela ali se vključijo v številna neformalna izobraževanja. SA pomembno prispeva h krepitvi socialne mreže posameznikov, vključenih v programe SA. Prav tako osebe pridobijo nova funkcionalna in delovna znanja za lažje približevanju k trgu dela oziroma v iskanje novih možnosti za dodatno izobraževanje in usposabljanje ter seveda tudi reševanje njihove socialne situacije.

3. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v obdobju 2016-2020	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> upoštevanje vsebin 10. in 11. člena ZTNP-1 pri pripravi javnih razpisov (dodatne „točke« za TNP), prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MGRT za spodaj navedene vsebine. 	<p><u>Področje regionalnega razvoja:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Javni razpis: <i>Ekonomska poslovna infrastruktura 2016-2017</i>: razpisanih je bilo 11.466.666,66 EUR za leti 2016 in 2017, razpis je bil objavljen 24.6.2016. V merilih za izbor operacij je umeščen samostojen kriterij: »Prispevek k skladnemu regionalnemu razvoju« (maks. 10 točk). Operacija, ki leži na območju TNP = 10 točk; Operacija, ki leži na problemskem območju = 5 točk). Prijavitelj prejme za operacijo 10 točk v primeru, da je sedež samoupravne lokalne skupnosti na območju TNP. V okviru javnega razpisa ni bilo odobrenih operacij iz območja TNP, Javni razpis: <i>Ekonomska poslovna infrastruktura 2017-2018</i>: razpisanih je bilo 15.000.000,00 EUR za leti 2017 in 2018, razpis je bil objavljen 14.7.2017. V merilih za izbor operacij je umeščen samostojen kriterij: »Prispevek k skladnemu regionalnemu razvoju« (maks. 10 točk). Operacija, ki leži na območju TNP = 10 točk; Operacija, ki leži na problemskem območju = 5 točk). Prijavitelj prejme za operacijo 10 točk v primeru, da je sedež samoupravne lokalne skupnosti na območju TNP. V okviru javnega razpisa ni bilo odobrenih operacij iz območja TNP, v skladu z <i>Uredbo o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD)</i>, v programskem obdobju 2014-2020 morajo lokalne akcijske skupine (LAS) pri izboru operacij na območjih iz ZTNP-1, upoštevati določbe ZTNP-1 in operacijam pripisati dodatne točke, v višini 10 % od najvišjega možnega števila točk. Namen pristopa CLLD je spodbujanje celovitega in uravnoteženega razvoja lokalnih območij po pristopu »od spodaj navzgor«. Cilj pristopa CLLD je spodbujanje socialnega vključevanja, ustvarjanje in ohranjanje delovnih mest ter boj proti revščini in kakršnikoli diskriminaciji, zmanjševanje regionalnih razvojnih razlik in gospodarski razvoj območij. Poleg tega pa je cilj prispevati k ohranjanju narave, varstvu okolja, kulturne dediščine, kulturne krajine in njenih elementov. Za pripravo in objavo javnih pozivov je odgovoren LAS, ki lahko javne pozive objavlja v celotnem programskem obdobju. Za programsko obdobje 2014-2020 je za LAS (izvajanje pristopa CLLD, pripravo Strategij lokalnega razvoja in izvajanje le-teh) namenjeno iz sklada ESRR 30,4 mio EUR. Znotraj tega je za dva LAS (LAS Dolina Soče in LAS Gorenjska košarica) na voljo 2,24 mio EUR. <p><u>Področje internacionalizacije, podjetništva in tehnologije</u></p> <p>Posebnih ukrepov za območje TNP se ne izvaja, saj so ukrepi usmerjeni v podjetja, predvsem MSP, na celotnem ozemlju RS (seveda s tem tudi za območje TNP).</p>	

C1.3	<p>spodbujanje pridelave in predelave osnovnih kmetijskih surovin in lesa ter vstopanje kmetij v sheme kakovosti (zaščiteni izdelki, FSC, znak kakovosti narodnega parka ...) (MKGP, KGZS, ZGS, MGRT, občine)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • svetovanje, usposabljanje in promocija, • priprava, sofinanciranje in izvedba razvojnih projektov, • podpora pri vzpostavljanju gozdno-lesnih verig. 	<p><u>Področje lesarstva</u></p> <p>2016-2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • javni razpis »<i>Spodbude za rast podjetij na področju lesa</i>« v letu 2017. Odprt je bil do 16. 5. 2017, na voljo je 400.000 EUR. Na voljo so bila sredstva za mlada podjetja, ki so bila registrirana ali vpisana v poslovni register od 1. 1. 2016 do 14. 4. 2017 in imajo registrirano dejavnost C16 ali C31. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje operacij podjetij, ki so usmerjena k novim in izboljšanim poslovnim in proizvodnim procesom s ciljem zmanjšanja porabe virov (materiala, vode, energije ...), ki uvajajo uporabo lesnih ostankov in odpadkov, razvijajo zelene produkte ter delujejo na področju rabe lesa). V okviru javnega razpisa ni bilo odobrenih operacij iz območja TNP. • javni razpis »<i>Spodbude za MSP za razvoj in uvajanje novih produktov v lesarstvu 2.0</i>« bo potekal dve leti (2017-2018). Rok za prijavo je potekel 16.8.2017. Razpisana sredstva so v višini 5.045.389,08 EUR in so namenjena malim in srednjim podjetjem na področju obdelave in predelave lesa (registrirana dejavnost C16 in C31), ki so bila registrirana pred 1.1.2015. V okviru merila – lokacija projekta, vlagatelj dobi najvišje število točk, če se projekt izvaja na območju TNP. V okviru javnega razpisa tako ni bilo odobrenih operacij iz območja TNP. • javni razpis »<i>Spodbude za MSP za razvoj in uvajanje novih produktov v lesarstvu 3.0</i>« bo potekal dve leti (2019-2020). Razpisana sredstva so bila sredstva v višini 7.429.450,38 EUR in so namenjena malim in srednjim podjetjem na področju obdelave in predelave lesa (registrirana dejavnost C16 in C31). V okviru merila – lokacija projekta, vlagatelj dobi najvišje število točk, če se projekt izvaja na območju TNP. Nobena od 31 odobrenih operacij ni bila iz območja TNP. Nobena od 42 odobrenih operacij ni bila iz območja TNP. Slovenski regionalno razvojni sklad je v letih 2016 in 2017 objavil: • javni razpis »<i>Spodbude za MSP v lesarstvu</i>« je bil objavljen 26.7.2016. Razpisanih je bilo 5.880.000 EUR za leti 2016 in 2017. Sredstva so bila namenjena malim in srednjim podjetjem s področja obdelave in predelave lesa z glavno ali stransko dejavnostjo C16 in C31. V okviru merila – lokacija projekta, je dobil vlagatelj najvišje število točk, če se je projekt izvajal na območju TNP. V okviru javnega razpisa ni bilo odobrenih projektov z območja TNP, • javni razpis za ugodna posojila podjetniškimi projektom za področje obdelave in predelave lesa v letu 2017. Razpis je imel več razpisnih rokov, zadnjega 31.8.2017, razpisanih je bilo 5 mio EUR. Vlagatelj je imel možnost pridobiti 10 dodatnih točk v primeru, da se projekt nahaja na območju TNP. Prejetih vlog z območja TNP ni bilo. • javni razpis za dodeljevanje posojil kmetijskim in gozdarskim projektom, razpisanih 5 mio EUR za investicije na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja. Razpis je imel več razpisnih rokov, zadnjega 30.11.2017. Vlagatelj lahko pridobi dodatnih 10 točk v primeru, da se projekt nahaja na območju TNP. Prejetih vlog z območja TNP ni bilo. <p>2018-2019:</p>	
------	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> • na področju predelave lesa sta bila sofinancirana dva projekta v občinah (Bled in Bohinj), katerih del se nahaja na območju TNP. Prvemu so bila odobrena nepovratna sredstva v višini 315.000 EUR, drugemu pa ugoden kredit v višini 1,6 mio EUR. • v obdobju 2018-2019 so se izvajale tudi promocijske aktivnosti z namenom dviga ozavešanja javnosti o pozitivnih učinkih rabe lesa in spodbujanja lesnopredelovalne panoge, kar pozitivno vpliva tudi na razvoj območja TNP. V tem obdobju je bilo za promocijo uporabe lesa in lesenih izdelkov skupno namenjenih 690.000 EUR. <p>Javni razpis za reprogramiranje investicijskih posojil v prirajo mleka – 2016. Razpisanih je bilo 8 mio EUR, upravičenci so bili vlagatelji, ki so investirali v prirajo mleka in pri katerih je prišlo do nezmožnosti vračanja zaradi znižanja odkupne cene mleka. Pri točkovanju po javnem razpisu je vlagatelj lahko pridobil dodatnih 10 točk v primeru, da se projekt nahaja na območju TNP. Na reprogram se je v letu 2016 in 2017 prijavilo 41 vlagateljev, vendar noben ni bil iz območja TNP.</p>	
C2.2	<p>razvijanje trajnostnega turizma in kakovostne nadgradnje treh nosilnih turističnih produktov narodnega parka (MGRT, Skupnost Julijske Alpe, LTO, občine, MOP, JZTNP, PZS)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na ravni vseh parkovnih občin sprejet in potrjen Razvojni načrt Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije. 	<p><u>Področje turizma</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • javni razpis za spodbujanje razvoja novih in inovativnih produktov turističnega gospodarstva (dodelitev dodatnih točk v sklopu meril). V sklopu zadevnega razpisa je bil odobren en projekt, ki se nahaja na območju TNP in sicer gre za razvoj produkta »Turistična ponudba višinskih sob v hotelu na Pokljuki po "meri človeka"«, kateremu mu je bilo odobreno sofinanciranje v višini 112.728 EUR, • javni razpis za spodbujanje razvoja integralnih turističnih produktov (dodelitev dodatnih točk v sklopu meril). V sklopu zadevnega razpisa so bili odobreni projekti, ki so se izvajali na območju TNP in sicer »<i>Feel no Limits</i>« v visini 54.103 EUR, »<i>Razvoj inovativnega turističnega produkta Tematski izleti z e-kolesi</i>« v višini 171.430 EUR, »<i>Visoko nad vsakdanom</i>« v višini 199.900,00 EUR, »<i>E-Bike Tour-Bled-Spoznavanje tradicije in znamenitosti z e-kolesom</i>« v višini 197.680,00 EUR, • javni razpis za sofinanciranje razvoja in promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji 2018-2019 (dodelitev dodatnih točk v sklopu meril). V okviru zadevnega razpisa je bilo odobreno sofinanciranje vodilnim turističnim destinacijam na območju TNP (Bled, Bohinj, Kranjska Gora, Dolina Soče) v skupni višini 346.500,00 EUR, • iz naslova javnega razpisa za vodilne destinacije v letu 2020 in 2021 so sofinancirane vodilne destinacije iz območja TNP v skupni višini 351.938 EUR. • javni razpisi za spodbujanje uvedbe okoljskih znakov za turistične nastanitve (dodelitev dodatnih točk v sklopu meril) v obdobju 2016 - 2020. Poslovni subjekti (ponudniki turističnih nastanitvev) z območja TNP so v tem obdobju prejeli skupno 81.070,90 EUR nepovratnih sredstev iz naslova javnega razpisa za pokritje stroškov uvedbe okoljskega/trajnostnega znaka in za promocijo. 	

			<ul style="list-style-type: none"> • javni razpis »Turistične kapacitete na obmejnih problemskih območjih 2018«. Na podlagi omenjenega javnega razpisa je bilo v letu 2019 skupaj sofinanciranih 9 operacij v skupni vrednosti 1.331.444,68 EUR subvencije. Operacije so se izvajale na območju parkovnih lokalnih skupnosti TNP, <p>V letih 2018, 2019 in 2020 je bilo na javnem razpisu Podpora mikro, malim in srednje velikim podjetjem s področja turizma za povečanje snovne in energetske učinkovitosti na obmejnem problemskem območju na območju parkovnih občin odobreno 15 operacij za sofinanciranje in izplačano skupaj 1.600.788,52 EUR sredstev, in sicer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Energetska sanacija Penziona Rožič (Bohinj), • Energetska sanacija hotela in vile Stare (Bohinj), • Energetska prenova – Nebesa Chalets (Kobarid), • Investicija v energetska sanacijo Hotela Rute (Kranjska gora), • Energetska sanacija Alpik (Bohinj), • Energetska obnova apartmajev Brina (Bohinj), • Energetska prenova hotela Hvala (Kobarid), • Energetska sanacija Jasna Chalet resort (Kranjska gora), • Energetska sanacija hotela Alp Bovec (Bovec), • Povečanje snovne in energetske učinkovitosti hise (Kobarid), • Energetska sanacija Hotela Miklič (Kranjska gora), • Energetska obnova apartmajev Arh (Bohinj), • Energetska sanacija apartmajske hiše Berghi (Kranjska gora), • Energetska prenova objekta Kristal Bohinj (Bohinj), • Energetska sanacija planinske koče na Vojah (Bohinj). 	
C3.1	podpiranje podjetniških projektov, ki prispevajo k ustvarjanju delovnih mest, dvigu dodane vrednosti na zaposlenega in aktivni politiki zaposlovanja, namenjanje posebne pozornosti projektom trajnostne rabe naravnih virov in spodbujanju razvoja novih poslovnih modelov (MGRT, MDDSZ, RRA, JZTNP, LTO, KGZS, ZGS)	<ul style="list-style-type: none"> • uveljavljanje celostnega pristopa za območje TNP pri izvajanju operacij OP EKP 2014-2020 (celostni medregionalni projekt TNP kot del RRP-jev gorenjske in goriške regije). 	<p><u>Področje internacionalizacije, podjetništva in tehnologije</u></p> <p>S ciljem rasti in razvoja podjetij in povečanja podjetniške aktivnosti (merjeno z dodano vrednostjo na zaposlenega, kot tudi rastjo števila podjetij in števila novih delovnih mest) so se izvajali ukrepi v okviru (i) finančnih instrumentov v podporo rasti in razvoju, (ii) ukrepov za delovanje in nadgradnjo podjetniškega okolja ter (iii) drugih t.i. mehkih instrumentov v podporo rasti in razvoju.</p> <p>S finančnimi spodbudami je bilo na območju TNP v obdobju 2016-2020 odobrenih 12.5 mio EUR:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.4 mio EUR nepovratnih sredstev (subvencij), • 8.1 mio EUR povratnih sredstev, od tega 1.1 mio EUR kreditov in 7 mio EUR garancij za bančne kredite. <p>Na območju TNP (parkovnih občin) je prejelo sredstva 131 prejemnikov na 54 ukrepih (javnih razpisih/pozivih).</p>	

			<p>V letu 2017 so bile aktivnosti usmerjene na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zagotavljanje dolžniških virov financiranja preko Slovenskega podjetniškega sklada (SPS) in SID banke, • preko SPS je omogočena podpora začetnemu delovanju podjetij (start-up podjetij) v obliki zagonskih sredstev-subvencij, semenskega kapitala (konvertibilna posojila in lastniški vložki) ter vsebinske podpore, • storitve subjektov podpornega okolja. <p>Na območju TNP je bilo v letu 2017 odobrenih:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 295.012 EUR nepovratnih sredstev (subvencij), • 2.024.556,80 EUR povratnih sredstev, od tega: <ul style="list-style-type: none"> - 125.000 EUR kreditov (za investicije v višini 194.947,30 EUR) in - 1.899.556,80 EUR garancij za bančne kredite v višini 2.999.446 EUR (investicijska vrednost: 4.047.924,69 EUR). <p>Sektor za industrijo, spodbujanje inovativnosti in tehnologijo je v letu 2017 subvencioniral dva tekoča projekta in sicer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekt »<i>Avtomatski samonadzorni stroj za mikrokovanje</i>« podjetja Gostol TST d.d., Tolmin, preko Javnega razpisa za dodeljevanje spodbud v okviru iniciative EUREKA za leto 2016 – vrednost projekta znaša 590.028 EUR (projekt se konča 2020); • projekt »<i>Razvoj pametnih regulacij HVAC z integracijo elektronskega nosu in upravljanjem preko oblaka</i>« podjetja SMARTEH Raziskave in razvoj procesne opreme d.o.o., Tolmin, preko javnega razpisa <i>Krepitev kompetenc in inovacijskih potencialov</i> – vrednost projekta znaša 425.200 EUR (projekt se konča 2018). <p><u>Področje socialnega podjetništva:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • javni razpis »<i>Mentorske sheme za socialna podjetja</i>«. Na 1. odpiranju v letu 2018 je bilo na voljo 646.186,00 sredstev, na 2. odpiranju v letu 2019 je bilo na voljo 932.958,99 EUR, na zadnjem v letu 2020 pa 1.601.779,37 EUR. Navedeno je bilo dodatno merilo, ki upošteva regionalni vidik, in sicer: dodatnih 10 točk se nameni, če je sedež prijavitelja na obmejnem problemskem območju ali problemskem območju z visoko brezposelnostjo ali na območju Triglavskega narodnega parka. V okviru javnega razpisa ni bilo nobenega upravičenca iz območja TNP. <p><u>Področje regionalnega razvoja:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • javni razpis: <i>Ekonomska poslovna infrastruktura 2016-2017</i>: razpisanih je bilo 11.466.666,66 EUR za leti 2016 in 2017, razpis je bil objavljen 24.6.2016. V merilih za izbor operacij je umeščen samostojen kriterij: »<i>Prispevek k skladnemu regionalnemu razvoju</i>« (maks. 10 točk). Operacija, ki leži na območju TNP = 10 točk; Operacija, ki leži 	
--	--	--	---	--

			<p>na problemskem območju = 5 točk). Prijavitelj prejme za operacijo 10 točk v primeru, da je sedež samoupravne lokalne skupnosti na območju TNP. V okviru javnega razpisa ni bilo odobrenih operacij iz območja TNP,</p> <ul style="list-style-type: none"> • javni razpis: <i>Ekonomska poslovna infrastruktura 2017-2018</i>: razpisanih je bilo 15 mio EUR za leti 2017 in 2018, razpis je bil objavljen 14.7.2017. V merilih za izbor operacij je umeščen samostojen kriterij: »Prispevek k skladnemu regionalnemu razvoju« (maks. 10 točk). Operacija, ki leži na območju TNP = 10 točk; Operacija, ki leži na problemskem območju = 5 točk). Prijavitelj prejme za operacijo 10 točk v primeru, da je sedež samoupravne lokalne skupnosti na območju TNP. V okviru javnega razpisa ni bilo odobrenih operacij iz območja TNP, • javni razpis za sofinanciranje operacij ekonomsko-poslovne infrastrukture: v merilih za izbor operacij umeščen samostojen kriterij: »Prispevek k skladnemu regionalnemu razvoju« (10 točk). Operacija, ki leži na območju TNP = 10 točk; Operacija, ki leži na enem izmed problemskih območij = 5 točk). Prijavitelj prejme za operacijo 10 točk v primeru, da je del občine prijaviteljice na območju TNP. Razpisanih je bilo 15 mio EUR. V okviru javnega razpisa ni bilo odobrenih operacij za območje TNP, • javni razpis za izbor operacij za učne izdelovalne laboratorije 2017-2018 (socialno podjetništvo): dodano merilo, ki upošteva regionalni vidik – sedež prijavitelja na obmejnem problemskem območju ali problemskem območju z visoko brezposelnostjo ali na območju TNP (10 točk). Razpisanih je bilo 1,2 mio EUR, s sklepi pa dodeljenih 765.258,67 EUR dvema upravičencema, ki nimata sedeža na območju TNP, • projekt »Podjetno nad izzive« (PONI) v razvojni regiji Gorenjska (nosilec BSC Kranj). Skupna vrednost projekta, s katerim se spodbuja podjetništvo za celotno Gorenjsko razvojno regijo, je 852.800,00 EUR (EU in SLO). <p>V letu 2017 je aktivnosti izvajal tudi Slovenski regionalno razvojni sklad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • javni razpis za ugodna posojila podjetniškimi projektom za področje obdelave in predelave lesa v letu 2017. Razpis je imel več razpisnih rokov, zadnjega 31.8.2017, razpisanih je bilo 5 mio EUR. Vlagatelj je imel možnost pridobiti 10 dodatnih točk v primeru, da se projekt nahaja na območju TNP. Prejetih vlog z območja TNP ni bilo. • javni razpis za dodeljevanje posojil kmetijskim in gozdarskim projektom, razpisanih 5 mio EUR za investicije na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja. Razpis je imel več razpisnih rokov, zadnjega 30.11.2017. Vlagatelj lahko pridobi dodatnih 10 točk v primeru, da se projekt nahaja na območju TNP. Prejetih vlog z območja TNP ni bilo. <ul style="list-style-type: none"> • v skladu z 32. členom Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014-2020 (Uredba CLLD) javne pozive objavljajo lokalne akcijske skupine (LAS) ter izvajajo postopke za izbor operacij. V okviru omenjenega gre za operacijo »Ozelenitev degradiranih območij v urbanih naseljih«, kjer je partnerica Občina Bled v letu 2019 prejela nepovratna sredstva v višini 34.770,14 EUR. Navedena 	
--	--	--	---	--

			<p>operacija je bila prijavljena na 1. javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev strategije lokalnega razvoja za Las Gorenjska košarica za programsko obdobje 2014-2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> v letih 2016 do 2018 sta bila objavljena dva javna razpisa (JR) za sofinanciranje komunalne opremljenosti <i>Ekonomsko poslovnih con</i>. Sredstva so bila namenjena izključno občinam za ureditev javne infrastrukture poslovnih con. S tem ukrepom je bilo občinam omogočeno, da so svoje poslovne cone bodisi v celoti zapolnile, bodisi širile in vanje vključile čim večje število novih MSP. <p>V obeh razpisih so prednost pred drugimi prijavitelji imele občine na območju TNP, saj so operacije tega območja imele možnost dodatnih 10 točk v primeru, da je del občine prijaviteljice na območju Triglavskega narodnega parka, kot je to določeno v ZTNP-1. Na oba JR se je iz regij (Goriška, Gorenjske) prijavila le Občina Ajdovščina, ki pa ni na območju narodnega parka.</p>	
C7.1	povečevanje vključenosti javnega zavoda v lokalne, regionalne in nacionalne procese razvojnega in prostorskega načrtovanja, še zlasti pri pripravi novih razvojnih politik (MGRT, Mzi, MOP, RRA, JZTNP, občine)	<ul style="list-style-type: none"> vzpostavljanje in ohranjanje sodelovanja na ravni javnega zavoda – občina, regija, država, vključevanje razvojnih in varstvenih usmeritev NU v razvojne dokumente občin, regije in države. 	<p><u>Področje regionalnega razvoja:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Celostni medregionalni projekt TNP Gorenjska in Goriška razvojna regija) je bil umeščen v RRP 2014-2020 razvojne regije Gorenjske in Goriške in na seznamu pomembnejših projektov za umestitev v dogovor za razvoj regij. V teritorialnem razvojnem dialogu med državo in regij celovitega pristopa na tem projektu ni bilo možno uveljaviti, ker je projekt posegal z vsebinami na več prioritetenih osi oz. investicijskih področij OP 2014-2020. Zato je bilo dogovorjeno, da se umesti v dogovor za razvoj regij samo manjši del vsebine celovitega projekta in sicer tisti del, ki se nanaša na izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP (v okviru 22 projektov, navedenih v sprejetem Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015-2020). Projekt v medresorskem usklajevanju (teritorialni dialog) ni bil potrjen. Direktorat za regionalni razvoj aktivno sodeluje, izvaja in koordinira t.i. Dogovore za razvoj regij (DRR), ki so nov inštrument regionalne politike in s katerim se uresničuje Regionalni razvojni program tako, da se določijo ključni regijski in sektorski projekti.. V okviru Goriške razvojne regije je v okviru DRR umeščen projekt predlog »<i>Državno kolesarsko omrežje Goriške razvojne regije</i>«, ki predvideva izgradnjo kolesarskih poti tudi čez območja občin Bovec, Kobarid in Tolmin. Skupna vrednost celotnega projektne predloga je ocenjena (planirana) na 19.687.181,54 EUR (EU + SLO del + drugi viri). Sodelovanje poteka s Posoškim razvojnim centrom. 	

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo nima dodatnih finančnih sredstev, s katerimi bi lahko reševalo razvojne probleme območja, kot je TNP, vendar *Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja* v 24. členu določa, da so obmejna problemska območja prednostna območja vseh razvojnih politik (*Uredba o določitvi obmejnih problemskih območij*, Uradni list RS, št. 22/11, 97/12 in 24/15), da proračunski uporabniki upoštevajo obmejna problemska območja pri pripravi sektorskih programov in v razpisnih merilih javnih razpisov, ki jih izvajajo na območju cele države, da proračunski uporabniki del finančnih sredstev namenijo za vlagatelje z obmejnih problemskih območij ali določijo projektom s teh območij dodatne točke. Večji del občin v TNP

je vključen v obmejna problemska območja, ki jih določa Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja kot prioriteta območja vseh razvojnih politik. Zato so posebej izpostavljena tudi v *Programu finančnih spodbud MGRT 2015-2020*. Iz Programa finančnih spodbud MGRT 2015–2020 izhajajo možnosti za prednostno obravnavo obmejnih problemskih območij za naslednje ukrepe:

- posebna kvota sredstev za obmejna problemska območja pri izvajanju ukrepov,
- ugodnejši pogoji in merila za projekte iz obmejnih problemskih območij pri izvajanju ukrepov.

V *Uredbi o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike* (Uradni list RS št. 16/13 in 78/15) so v 11. členu določena merila za dodeljevanje sredstev na obmejnih problemskih območjih. Pri dodeljevanju sredstev na podlagi Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja se za obmejna problemska območja pri javnih razpisih, poleg meril za doseganje ciljev posebnih ukrepov in shem državnih pomoči, uporablja z najmanj desetodstotno utežjo tudi uvrstitev v območje parkovne lokalne skupnosti po 11. členu Zakona o TNP. V skladu s proračunskimi možnostmi si MGRT prizadeva zagotavljati sredstva za obmejna problemska območja in vključili obmejna problemska območja med merila javnih razpisov MGRT.

Zelene rešitve, projekt CLLD: Ureja se degradirano območje v Stari Fužini na območju TNP – nosilec je BSC d.o.o. Kranj (aktivnost C7.4).

V skladu z *Uredbo o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD)*, v programskem obdobju 2014-2020, morajo lokalne akcijske skupine (LAS) pri izboru operacij na območjih iz ZTNP-1, upoštevati določbe ZTNP-1 in operacijam pripisati dodatne točke, v višini 10 % od najvišjega možnega števila točk. Namen pristopa CLLD je spodbujanje celovitega in uravnoveženega razvoja lokalnih območij po pristopu »od spodaj navzgor«. Cilj pristopa CLLD je spodbujanje socialnega vključevanja, ustvarjanje in ohranjanje delovnih mest ter boj proti revščini in kakršnikoli diskriminaciji, zmanjševanje regionalnih razvojnih razlik in gospodarski razvoj območij. Poleg tega pa je cilj prispevati k ohranjanju narave, varstvu okolja, kulturne dediščine, kulturne krajine in njenih elementov. Za pripravo in objavo javnih pozivov je odgovoren LAS, ki lahko javne pozive objavlja v celotnem programskem obdobju. Za programsko obdobje 2014-2020 je za LAS (izvajanje pristopa CLLD, pripravo Strategij lokalnega razvoja in izvajanje le-teh) namenjeno iz sklada ESRR 37,5 mio EUR. Na to območje segata dva LAS, in sicer LAS Dolina Soče in LAS Gorenjska košarica. V obdobju 2016-2020 so bila za ta območja namenjena izplačila v naslednji vrednosti:

- LAS Dolina Soče: 482.341,98 EUR,
- LAS Gorenjska košarica: 138.951,51 EUR.

4. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v obdobju 2016-2020	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> podpora nadstandardnemu razvoju šolstva v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih (7. točka 10. člena ZTNP-1), prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MIZŠ za spodaj navedene vsebine. 	Ocena sredstev znaša 30.200 EUR letno.	
C4.1	uvajanje dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju vzgoje, izobraževanja ..., ki bodo omogočale njihovo nadstandardno izvajanje (MIZŠ, MDDSZ, MZ, JZTNP, RRA)	<ul style="list-style-type: none"> sistemske spremembe normativov s področja mrež šol in vrtcev ter določanje glavarine (npr. znižanje normativov pri kombiniranih oddelkih na osnovnih šolah, skladno s pravilnikom za dvojezične šole (OŠ Soča, OŠ Podbrdo). 	<p>V zvezi z znižanjem normativov v osnovnih šolah na območju TNP je bil na Sektorju za osnovno šolstvo opravljen sestanek z ravnateljema OŠ Bovec (podružnica Soča) in OŠ Simona Kosa Podbrdo. Ugotovljeno je bilo, da zaradi premajhnega števila učencev sistemska sprememba normativov ni smiselna. Situacijo je smotrneje reševati v okviru specifik, na podlagi prošelj šol. Za OŠ Bovec in vrtca v Soči oziroma Žagi ni bilo podanih tovrstnih vlog, Za OŠ Simona Kosa Podbrdo so bile v šolskem letu 2018/2019 odobrene naslednje specifik:</p> <ul style="list-style-type: none"> sistemizacija dodatnih 10 ur drugega strokovnega delavca v oddelku 1., 2. in 3. razreda, sistemizacija dodatnih 12 ur za ločeno poučevanje v kombiniranem oddelku 8. in 9. razreda, sistemizacija ur interesnih dejavnosti (zamenjava s pevskim zborom in 4 dodatne sistemizirane ure). <p>Drugih pobud s strani šol in vrtcev ni bilo.</p> <p>Parkovne občine so se lahko prijavljale na javne razpise MIZŠ za sofinanciranje investicij v izobraževalne objekte, vendar pod enakimi pogoji kot ostale občine v RS. MIZŠ je pri javnem razpisu za zbiranje predlogov za sofinanciranje investicij v rekonstrukcije športnih bazenov ter posodobitve ali vzpostavitve novih zunanjih športnih površin v letu 2021 v dodatnem točkovanju opredelilo, da se občinam, ki so se s svojimi projekti prijavile na javni razpis in se nahajajo v območju Triglavskega narodnega parka, pripišejo dodatne 4 točke (upoštevanje šestega odstavka 11. člena ZTNP-1).</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> • sofinanciranje šolskih prevozov iz odmaknjenih gorskih vasi. 	Prevozi učencev v šolo sodijo v izključno pristojnost lokalne skupnosti, pri čemer ni izjem glede na lego občin, razvejanost šolskih okolišev in drugo.	
		<ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje pri pripravi akcijskega načrta za upravljanje športnih in rekreacijskih dejavnosti na območju TNP. 	Na področju športne infrastrukture ni bilo izraženega interesa za umestitev projektov za (so)financiranje.	

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

- ...
- ...

5. Ministrstvo za infrastrukturo (Mzi), Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v obdobju 2016-2020	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> zagotovitev ustrezne gospodarske javne infrastrukture v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih, spodbujanje trajnostne mobilnosti in trajnostne rabe energije (2., 14. točka 10. člena ZTNP-1), prednostno umeščanje območja TNP v letne programe Mzi za spodaj navedene vsebine. 	<ul style="list-style-type: none"> ukrepi na državnih cestah se financirajo iz državnega proračuna proračunskega porabnika DRSI; zakon določa sofinanciranje določenih elementov državne ceste v naseljih (pločniki, cestna razsvetljava ...) s strani občin, ukrepi na občinskih cestah se financirajo iz proračunov občin, dolžina občinskih cest se upošteva pri določitvi višine sredstev iz državnega proračuna v okviru sistema financiranja občin. Zakon o cestah dodatnega sofinanciranja ukrepov na občinskih cestah ne določa, zato ni možna kakršnakoli drugačna obravnava v TNP s strani MZI. 	
A 6.3	prilagojeno upravljanje in vzdrževanje cest (npr. ceste ob barjih) (JZTNP, upravljavci cest – Mzi, DRSI)	<ul style="list-style-type: none"> analiza vplivov, predlog omilitvenih vplivov, izvajanje omilitvenih vplivov. 	<ul style="list-style-type: none"> izvaja se prilagojeno upravljanje in vzdrževanje se izvaja (racionalnost pri posipu s soljo v zimski službi, nameščanje lesenih varnostnih ograj, gradnja tipološko značilnih suho zloženih zidov, bankine iz apnenčevega drobirja, uporaba avtohtonih materialov in surovin iz lokalnih virov ...), na cesti RT 907/1101 Krnica-Zg. Radovna je predviden monitoring povoza dvoživk, ki bo podlaga za odločitev o izvedbi ukrepov za zaščito dvoživk (prehodi za dvoživke, usmerjevalne ograje, rešetke ...), pogodbeni vrednost je 23.399,60 EUR z DDV (med leti 2018-2022), Izdelana je študija obremenitve s hrupom s predlogom protihrupnih ukrepov za cesti R1-206 Kranjska Gora-Bovec in R1-203/1002 Bovec-MP Predel na območju Triglavskega narodnega parka, pogodbeni vrednost študije znaša 21.716,00 EUR z DDV. 	45.115,60 EUR
C6.1	zagotavljanje varne cestne infrastrukture do naselij s stalno poselitvijo v narodnem parku (Mzi, DRSI, občine, MOP)	<ul style="list-style-type: none"> priprava programa za urejanje cestne infrastrukture v narodnem parku, izdelava dokumentacije, izvedba. 	<p><u>Izvedba (gradnja):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> posodobitev makadamskega vozišča na RT 907/1101 Krnica-Zg. Radovna od km 3+850 do km 12+026, preplastitev vozišča R3 633/1086 Jereka-Jezero, rekonstrukcija mostu čez Koritnico v Klužah na R1 203/1002 Predel-Bovec, preplastitev vozišča na R1 203/1002 Predel-Bovec od km 4+300 do km 4+700, obnova vozišča na RT 905/1096 Krnica-Mrzli studenec od km 3+500 do km 6+380 in RT 905/1096 Mrzli studenec-Rudno polje od km 0+000 do km 0+425 obnova vozišča na RT 905/1097 Mrzli studenec-Jereka od km 11+500 do km 13+530, 	16.860.354,34 EUR

			<ul style="list-style-type: none"> • preplastitev vozišča na R3 634/1104 Javornik-Gorje od km 1+940 do km 3+565, • rekonstrukcija dveh mostov na vršiški cesti: pod Šupco in nad Gorenjo Trento na R1 205/1028, • ureditev krožišča v Ratečah na RT 901/1001 Rateče-Planica v km 0+000, • rekonstrukcija ceste R1-203, odsek 1002 Predel-Bovec, od km 4+400 do km 6+500, • rekonstrukcija ceste skozi naselje Stara Fužina na R3-633/1098 Jereka-Jezero od km 4+900 do km 5+860, • ureditev ceste R1-209/1092 Bohinjska Bistrica-Jezero skozi naselje Ribčev Laz od km 5+150 do km 6+070, • ureditev ceste skozi Bohinjsko Češnjico na R3-633/1098 Jereka-Jezero od km 0+705 do km 1+325, • obnova ceste R1-206/1043 Ruska cesta od km 4+275 do km 5+425 skupaj s sanacijo zidu v dolžini 60 m, • gradnja pešpoti in kolesarske povezave ob cesti RT-901/1001 Rateče-Planica od navezave na krožno križišče do Planice. <p><u>Izdelava dokumentacije:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • izdelava projektne dokumentacije PZI – Sanacija podpornih zidov in rekonstrukcija ceste R1-203/1002 Predel-Bovec od km 11+650 do km 12+750, • odstranitev nadstrešnice na MP Predel na R1-203, odsek 1002 Predel-Bovec, v km 0+000 (v izdelavi PZI), • sanacija usadov in vozišča na RT-905, odsek 1096 Krnica-Mrzli Studenec, od km 1+040 do 1+340 (v izdelavi PZI), • protiprašna zaščita na RT-908, odsek 1383 Mojstrana-Vrata, od km 4+375 do 8+100 (izdelan Izvedbeni načrt): predvideni so ukrepi za umirjanje prometa (prepoved za motorna kolesa, prikazovalnik zasedenosti parkirišč), • izdelava projektne dokumentacije PZI – sanacija brežin ter ureditve ceste in hodnika za pešce v območju trdnjave Kluže na cesti R1-203/1002 Prede-Bovec od km 12+870 do km 13+040; • izvedba zaščitnih ukrepov pred padajočim kamenjem - R1-203/1002 Kluže-Bovec od km 12.800 do km 13.020 (v izdelavi PZI). • izdelava idejnih zasnov (IZP) za rekonstrukcijo ceste R1-206 odsek 1043 Ruska Cesta (Erika-Vršič) od km 8+600 do km 8+978 ter odsek 1028 Vršič-Trenta od km 0+000 do km 0+300, • nadaljevanje rekonstrukcije R1-203, odsek 1002 Predel-Bovec, od Strmca do Mlinča med km 1+600 in km 3+400 (PZI), • pešpot Boh. Jezero-Stara Fužina in Srednja vas-Boh. Češnjica. 	
--	--	--	---	--

C6.2	uresničevanje načrtov urejanja in umirjanja prometa (projekti trajnostne mobilnosti) (Mzi, DRSI, MGRT, občine, JZTNP, PZS)	<ul style="list-style-type: none"> • priprava študij, • sodelovanje pri pripravi akcijskega načrta za usmerjanje obiskovanja na območju narodnega parka, • priprava dokumentacije, • izvedba projektov. 	<ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje z JZTNP pri načrtovanju ukrepov za umirjanje prometa na cestah RT 907/1101 Krnica-Zg. Radovna, RT 908/1383 Mojstrana-Vrata in RT 902/1019 Strmec-Mangartsko sedlo; tudi R1 206 Kranjska Gora-Bovec in R1 203/1002 MP Predel-Bovec, • izvedbeni načrt za določitev prometno-tehničnih ukrepov za zmanjšanje hitrosti vozil na R1-206/1029 Trenta-Bovec. 	34.546,00 EUR
C7.1	povečevanje vključenosti javnega zavoda v lokalne, regionalne in nacionalne procese razvojnega in prostorskega načrtovanja, še zlasti pri pripravi novih razvojnih politik (MGRT, Mzi, MOP, RRA, JZTNP, občine)	<ul style="list-style-type: none"> • vzpostavljanje in ohranjanje sodelovanja na ravni javnega zavoda – občina, regija, država, • vključevanje razvojnih in varstvenih usmeritev NU v razvojne dokumente občin, regije in države. 		

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

- ...
- ...

6. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), SKZG, ZGS

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v obdobju 2016-2020	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> ekološko kmetovanje, razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, pridelovanje avtohtonih vrst kulturnih rastlin in gojenje avtohtonih pasem domačih živali, izboljšanje predelave kmetijskih pridelkov in gozdarskih proizvodov, spodbujanje aktivnosti, ki dodatno prispevajo h krepitvi ekoloških in socialnih funkcij gozda v narodnem parku; spodbujanje proizvodov z označbo porekla ali geografsko označbo ali z razvojem blagovne znamke narodnega parka (1., 3., 6., točka 10. člena ZTNP-1), prednostno umeščanje območja TNP v programe MKGP za navedene vsebine. 	<p>PRP 2014-2020</p> <p>Podukrep 3.1: Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> število objavljenih javnih razpisov: 5 štev. odobrenih vlog: 4 število izplačanih vlog: 3 <p>Podukrep 4.2: Podpora za naložbe v predelavo in trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov:</p> <ul style="list-style-type: none"> število objavljenih javnih razpisov: 6 štev. odobrenih vlog: 4 število izplačanih vlog: 2 <p>Podukrep 4.3: Podpora za naložbe v infrastrukturo povezano z razvojem kmetijstva in gozdarstva (operacija - gradnja gozdnih cest in vlak):</p> <ul style="list-style-type: none"> število objavljenih javnih razpisov: 4 štev. odobrenih vlog: 9 število izplačanih vlog: 7 <p>Podukrep 8.6 Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov:</p> <ul style="list-style-type: none"> število objavljenih javnih razpisov: 7 štev. odobrenih vlog: 27 število izplačanih vlog: 17 <p>V okviru ukrepa 10 KOPOP je bilo v letu 2020 v operacijo <i>Reja lokalnih pasem</i>, ki jim grozi prenehanje reje, vključenih 829 KMG skupaj s 6.720 GVŽ (od tega 79 KMG s 634 GVŽ v občinah, ki ležijo v TNP).</p>	<p>odobrena sredstva: 90.331 EUR izplačana sredstva: 38.035 EUR</p> <p>odobrena sredstva: 495.489 EUR izplačana sredstva: 85.808 EUR</p> <p>odobrena sredstva: 119.080 EUR izplačana sredstva: 37.459 EUR</p> <p>odobrena sredstva: 894.190 EUR izplačana sredstva: 584.153 EUR</p> <p>izplačana sredstva 2016-2020 (operacija GEN_PAS): 4.808.616 EUR, od tega v</p>

			<p>V operacijo <i>Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija</i> je bilo vključenih 1.449 KMG na 15.262 ha (od tega 11 KMG na 12 ha v občinah, ki ležijo v TNP).</p> <p>V okviru ukrepa 11 ekološko kmetovanje (EK) je bilo v letu 2020 vključenih 3.572 KMG na 47.422 ha (od tega 182 KMG na 2.750 ha v občinah, ki ležijo v TNP).</p> <p>Lokalnim akcijskim skupinam (LAS) v okviru ukrepa 19, katerih območja so v TNP, se določijo dodatna sredstva iz naslova PRP 2014–2020. Potrjeni sta dve LAS, ki delujeta na območju TNP in sicer LAS Gorenjska košarica ter LAS Dolina Soče.</p> <p>LAS Gorenjska košarica ima v okviru podukrepa 19.2 Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost na območju TNP potrjenih 5 operacij (oz. projekte) v višini 1.007.034,06 EUR. Do konca leta so bili izplačani zahtevki v višini 123.872,20 EUR.</p> <p>LAS Dolina Soče ima iz podukrepa 19.2 Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost na območju TNP potrjenih 6 operacij v višini 496.519,16 EUR, od teh so 4 operacije zaključene iz izplačane v višini 316.132,90 EUR.</p> <p>V okviru podukrepa 19.3 Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine se na območju TNP izvaja skupni projekt LAS z naslovom <i>Približajmo Unescova biosferna območja prebivalcem</i>. LAS Dolina Soče ima v okviru projekta odobrenih 47.893,74 EUR, od tega izplačana 1. faza projekta v višini 19.384,65 EUR; LAS Gorenjska košarica pa ima v okviru projekta odobrenih 85.044,41 EUR, do konca leta 2020 pa še ni bilo izplačil.</p> <p>Obveščanje javnosti in upravičencev.</p>	<p>občinah TNP 521.656 EUR</p> <p>izplačana sredstva 2016-2020 (operacija GEN_SOR): 9.056.174 EUR, od tega v občinah TNP 6.790 EUR</p> <p>izplačana sredstva EK 2016-2020 44.966.873 EUR, od tega v občinah TNP 2.209.025 EUR</p>
--	--	--	--	---

			<p>MKGP, Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja ter Mreža za podeželje v sodelovanju s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenija in drugimi socialnimi partnerji obveščajo splošno javnost in potencialne upravičence o možnostih kandidiranja za nepovratna sredstva Programa razvoja podeželja 2014–2020 za ekološko kmetovanje (ukrep M11), za kmetovanje na okolju in podnebju prijazen način vključno za pridelovanje avtohtonih vrst kulturnih rastlin in gojenje avtohtonih pasem domačih živali (t.i. KOPOP ukrep – M10), za razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah (M4.2), izboljšanje predelave kmetijskih pridelkov (M4.2) in gozdarskih proizvodov (M8.6), spodbujanje proizvodov z označbo shem kakovosti (M3.1) kot tudi obveščanje o številnih drugih ukrepih programa kot so pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete (M6.1), pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij (M6.3), ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju (M9.1), plačilo za dobrobit živali (M14), sodelovanje (M16) in LEADER (M19).</p> <p>Obveščanje na ravni Slovenije je potekalo preko predstavitev javnih razpisov, preko spletnih strani, socialnih medijev, sodelovanjem na kmetijskih sejmih, objav v tiskanih medijih, izdaja tiskanih in spletnih publikacij in predstavitev dobrih praks.</p> <p>Izdaja publikacij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posodobitev in ponatis zbiranke Ark kmetije in Ark središča, • posodobitev in ponatis Varovanje drobnice pred velikimi zvermi. 	
A 4.1	<p>prilagojena raba na naravovarstveno najpomembnejših površinah v gozdovih (MKGP, SKZG, ZGS, MOP, JZTNP, lastniki zemljišč)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • določitev območij, • sodelovanje pri pripravi akcijskega načrta za vzpostavitev ekocelic na območju narodnega parka, • vzpostavitev ekocelic, • spremljanje stanja. 	<p>2016-2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • v letu 2016 je bila predlagana vzpostavitev ekocelic oziroma različnih režimov prilagojene rabe gozdov v gozdnogospodarskih načrtih gozdnogospodarskih enot (GGN GGE) s pričetkom veljavnosti 2016 in 2017 (GGN GGE Pokljuka, Kranjska Gora, Baška grapa, Soča – Trenta). Tako je na primer v GGN za GGE Pokljuka predlagana cona za triprstega detla (151,9 ha) in prilagojeni ukrepi na rastiščih divjega petelina, • pripravljen je tudi predlog razširitev površine VG za spremembo uredbe na podlagi natančnejših podlag. Dodatno se bo aktivnost izvajala tudi v okviru kohezijskih sredstev projekta PUN TNP, ki je v fazi potrjevanja na Ministrstvu za okolje in prostor, • načrt izvajanja monitoringa biotske pestrosti gozdov je bil v sodelovanju z JZTNP predlagan v okviru projekta »recharge.green«, • v vseh enotah, predvidenih za obnovo GGN GGE, se je izvedla redna inventura gozdov, ki vključuje popis stalnih vzorčnih ploskev (SVP) in obnovo sestojne karte. Nekatere dodatne znake (borovničevje, mravljišča, habitatna drevesa, kaluže, zamočvirjene površine), pomembne zlasti za spremljanje habitatnih značilnosti gozdov za gozdne kure, se je na območju GGE Pokljuka ob redni inventuri dodatno popisalo na SVP, rezultati popisa pa so bili podlaga za načrtovanje aktivnosti določitve ekocelic ali gozdov 	

			<p>s posebnim namenom. Na tem območju je bil, v peti zaporedni meritvi, popis opravljen na 1.046 stalnih vzorčnih ploskvah,</p> <ul style="list-style-type: none"> • izveden je bil popis na stalnih vzorčnih ploskvah (kontrolna vzorčna metoda) v GGE Kobarid ter usklajevanje smernic in izdelava GGN ter javna razgrnitev GGN GGE Soča-Trenta, • izvedena sta bila tudi osmi in deveti popis rastišč divjega petelina za leti 2016 in 2017 na vplivnem območju biatlonskega centra na Pokljuki (radij 2 km), ter celoletna spremljava stanja vrste na istem območju (6 rastišč). • v letu 2016 in 2017 so revirni gozdarji in drugi zaposleni na Zavodu za gozdove Slovenije, ob rednem delu, določali in označevali ukrepe v naravi, glede na predvidene usmeritve in ukrepe iz GGN GGE. • v letu 2017 so se izvajale vse aktivnosti (določanje ukrepov, vzpostavitev ekocelic, inventura ...), skladno z načrti za gospodarjenje z gozdovi in dinamiko njihove obnove. Dodatne aktivnosti se izvajajo v okviru projektov, in sicer: »ALPBIONET 2030«, predvsem v zvezi z zagotavljanjem ugodnega stanja habitatov, režima ukrepanja v populacije prostoživečih živali v prvi varstveni coni TNP in preprečevanje konfliktov gozd – divjad, projekt »RockTheAlps«, katerega namen je vzpostavitev režimov in zagotavljanje ugodnega stanja v varovalnih gozdovih, • načrtovan je projekt PUN TNP (»VrH Julijcev«), katerega namen je zagotavljanje ugodnega stanja habitatov za gozdne kure in njihovih populacij ter določanja ukrepov v varovalnih gozdovih ter visokogorskih pašnikovih. V letu 2017, kljub prizadevanjem vseh partnerjev še vedno ni prišlo do sprejetja in pričetka PUN projekta »VrH Julijcev«. Ker je projekt v veliki meri povezan z realizacijo nekaterih ciljev iz Načrta upravljanja, so aktivnosti, za katere je bilo predvideno, da se realizirajo v okviru projekta, v letu 2017 izostale. <p>2018-2019</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprejet je bil GGN GGE Jesenice 2018–2027, ki obravnava tudi gozdove znotraj TNP v dolini Vrat. Za obnovo GGN GGE se je izvedla redna inventura gozdov, ki vključuje popis stalnih vzorčnih ploskev (SVP) in obnovo sestojne karte. Sestavni del načrta je karta funkcij gozdov kot podlaga različnih režimov prilagojene večnamenske rabe gozdov. Pripravljen je tudi predlog sprememb pri površinah varovalni za spremembo uredbe na podlagi natančnejših podlag; • izvedena sta bila tudi deseti in enajsti popis rastišč divjega petelina za leti 2018 in 2019 na vplivnem območju biatlonskega centra na Pokljuki (radij 2 km), ter celoletna spremljava stanja vrste na istem območju (6 rastišč). V letu 2018 in 2019 so revirni gozdarji in drugi zaposleni na Zavodu za gozdove Slovenije, ob rednem delu, določali in označevali ukrepe v naravi, glede na predvidene usmeritve in ukrepe iz GGN GGE; • predlagana je bila vzpostavitev ekocelic oziroma različnih režimov prilagojene rabe gozdov v gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarske enote (GGN GGE) Kobarid s 	
--	--	--	--	--

			<p>pričetkom veljavnosti 2019. V območje TNP spada 14,4 % površine GGE Kobarid, vendar je velika večina zavarovanega območja izven gozdnega prostora (Krnsko pogorje). V GGE Kobarid, predvideni za obnovo GGN GGE, se je v letu 2018 izvedla redna inventura gozdov, ki vključuje popis stalnih vzorčnih ploskev (SVP – v celotni GGE 289) in obnovo sestojne karte,</p> <ul style="list-style-type: none"> • izvajale so se vse aktivnosti (določanje ukrepov, vzpostavitev ekocelic, inventura ...), skladno z načrti za gospodarjenje z gozdovi in dinamiko njihove obnove. Revirni gozdarji in drugi zaposleni na Zavodu za gozdove Slovenije so ob rednem delu določali in označevali ukrepe v naravi, glede na predvidene usmeritve in ukrepe iz GGN GGE. <p>2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • izdelana je bila sprememba GGN GGE Bohinj 2014–2023 (v vezavi), ki obravnava tudi gozdove znotraj TNP, • za obnovo GGN GGE Bled 2021–2030 se je izvedla redna inventura, ki vključuje meritve na stalnih vzorčnih ploskvah (SVP) in izdelavo nove sestojne karte. Sestavni del načrta GGE je tudi karta funkcij gozdov kot podlaga različnih režimov prilagojene večnamenske rabe gozdov v TNP, • potekala so terenska dela za potrebe obnove GGN GGE Tolmin 2021–2030, ki obravnava tudi gozdove znotraj TNP. V procesu obnove GGN GGE se je izvedla redna inventura gozdov, ki vključuje popis stalnih vzorčnih ploskev (SVP) in obnova sestojne karte. Sestavni del načrta je karta funkcij gozdov kot podlaga različnih režimov prilagojene večnamenske rabe gozdov, • sprejeta je bila <i>Uredba o spremembah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom</i> (Uradni list RS, št. 191/20), • izveden je bil dvanajsti redni popis rastišč divjega petelina za tekoče leto na vplivnem območju biatlonskega centra na Pokljuki (radij 2 km) ter celoletna spremljava stanja vrste na istem območju (6 rastišč), • projekt Vrh Julijcev - aktivnosti predstavljene v poglavju A4.3, • izvajanje monitoringa volka v sklopu vseslovenskega izbiranja genetskih vzorcev na območju Pokljuškega tropa volkov (sezona 2019/2020) izvedba izzivanja s tuljenjem na območju TNP (avgust 2019), • izvajanje monitoringa risa v sklopu projekta »LIFE Lynx«. 	
A4.3	<p>ohranitev selitvenih koridorjev in ekosistemov za velike zveri, vzpostavitev mirnih območij ter sprejetje in izvajanje ukrepov za blažitev konfliktov med ljudmi in velikimi zvermi (MOP, MKGP, ZGS, ZRSVN, JZTNP)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • monitoring, promocija ukrepov za preprečevanje škode in konfliktov z velikimi zvermi, • opredelitev območij paše drobnice in izvajanje 	<ul style="list-style-type: none"> • monitoring, promocija ukrepov za preprečevanje škode in konfliktov z velikimi zvermi (opravljamo nekatere vrste monitoringa za vse tri velike zveri; izvedeni so bili konkretni ukrepi za preprečevanje škode – npr. zaščita čebeljakov), • opredelitev območij paše drobnice in izvajanje izrednih ukrepov na velikih zvereh z odvzemom konfliktnih osebkov iz narave (izveden je bil izredni odstrel vsaj enega medveda), 	

		<p>izrednih ukrepov na velikih zvereh z odvzemom konfliktnih osebkov iz narave,</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadzor in sankcioniranje nezakonite paše, • ohranitev selitvenega koridorja velikih zveri. 	<ul style="list-style-type: none"> • ohranitev selitvenega koridorja velikih zveri (v projektu »LIFE Dinalp bear« je bila paleta aktivnosti za ohranjanje alpskega koridorja za medveda + strateški dokumenti in vsakoletni akti, ki dovoljujejo odvzem medveda so naravnani v smer, da se ohranja povezljivost selitvenega koridorja proti Alpam). <p>Ukrepi na območjih Natura 2000 območja Julijci in Julijske Alpe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gozdni sklad: <ul style="list-style-type: none"> - vzpostavitev ekocelic brez ukrepanja na območju Julijcev (POV) in Julijskih Alp (POO) v velikosti 53,36 ha, - podpisane pogodbe za 4 habitatna drevesa v višini 40 m³, - nega mlajših razvojnih faz na dobrih 11 ha gozda. • nacionalna shema: <ul style="list-style-type: none"> - vzdrževanje grmišč in obrežij na površini 18,50 ha. - vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdnem prostoru na površini 13,30 ha. - vzdrževanje 4 vodnih virov. • v okviru projekta Vrh Julijcev: <ul style="list-style-type: none"> - dopolnilna sadnja 500 sadik drevja za izboljšanje prehranskega habitata divjega petelina, - delavnica o prometni ureditvi Pokljuke, - očiščenih 31 km 4 in 8 metrskih presek kot habitat divjega petelina, • monitoring ukrepov za preprečevanje škode na premoženju zaradi velikih zveri • sodelovanje pri projektu »LIFE Lynx«, oz. aktivnostih, v sklopu katerih bo prišlo do ponovne doselitve/naselitve risov na območje TNP (aktivnosti za postavitev izpustne obore za rise, oblikovanje lokalnih posvetovalnih skupin). 	
A4.4	<p>izvedba analize vplivov rekreativnega in komercialnega nabiranja gozdnih dobrin na ciljne vrste ter oblikovanje predlogov varstvenih nalog (časovna in prostorska opredelitev, količina in način nabiranja) in vključitev teh v ustrezne sektorske načrte oziroma uporaba ugotovitev v postopkih izdaje soglasij in drugih aktov javnega zavoda (MKGP, GIS, ZGS, MOP, JZTNP, ZRSVN)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • priprava seznama vrst, zanimivih za nabiranje, • določitev območij rastišč z največjim pritiskom nabiranja, • priprava metodologije za spremljanje vplivov nabiranja in vzpostavitev rednega monitoringa, • posodobitev usmeritev/pogojev za sprejemljivo izkoriščanje rastlin. 	Ni bilo aktivnosti	

A4.5	<p>v gozdovih narodnega parka nadgraditi trenutno izvajanje nacionalnega programa monitoringa gozdov in gozdnih ekosistemov s prilagoditvijo mreže vzorčnih ploskev in vsebin za spremljanje stanja biotske raznovrstnosti (MKGP, GIS, ZGS, MOP, JZTNP, ZRSVN)</p>	<ul style="list-style-type: none"> dopolnitev mreže stalnih vzorčnih ploskev, določitev in testiranje metodologije, določitev kazalnikov, celovito spremljanje stanja gozdov na območju narodnega parka, sodelovanje v postopkih načrtovanja (GGN, gozdnogojitveni načrti). 	<p>2018-2019</p> <ul style="list-style-type: none"> v letu 2018 je bil sprejet GGN GGE Jesenice 2018–2027, ki obravnava tudi gozdove znotraj TNP v dolini Vrat. Za obnovo GGN GGE se je izvedla redna inventura gozdov, ki vključuje popis stalnih vzorčnih ploskev (SVP) in obnovo sestojne karte. Sestavni del načrta je karta funkcij gozdov kot podlaga različnih režimov prilagojene večnamenske rabe gozdov. Pripravljen je tudi predlog sprememb pri površinah varovalni za spremembo uredbe na podlagi natančnejših podlag, poletje 2019 je bila v okviru projekta »Vrh Julijcev« popisana zeliščna plast in prisotnost mravljišč na lokacijah, kjer se je jeseni izvajala sadnja plodonosnih drevesnih vrst (področje Mesnovca). <p>2020</p> <ul style="list-style-type: none"> v letu 2020 je bila izdelana sprememba GGN GGE Bohinj 2014–2023, ki obravnava tudi gozdove znotraj TNP, za obnovo GGN GGE Bled 2021–2030 se je izvedla redna inventura, ki vključuje meritve na stalnih vzorčnih ploskvah (SVP) in izdelavo nove sestojne karte. Sestavni del načrta GGE je tudi karta funkcij gozdov kot podlaga različnih režimov prilagojene večnamenske rabe gozdov v TNP, v letu 2020 so potekala terenska dela za potrebe obnove GGN GGE Tolmin 2021–2030, ki obravnava tudi gozdove znotraj TNP. V procesu obnove GGN GGE se je izvedla redna inventura gozdov, ki vključuje popis stalnih vzorčnih ploskev (SVP) in obnova sestojne karte. Sestavni del načrta je karta funkcij gozdov kot podlaga različnih režimov prilagojene večnamenske rabe gozdov, sprejeta je bila <i>Uredba o spremembah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom</i> (Uradni list RS, št. 191/20). 	
A 4.6	<p>prilagojena raba na naravovarstveno najpomembnejših površinah (npr. strojna sečnja) (MKGP, GG, ZGS, MOP, JZTNP, ZRSVN, lastniki zemljišč)</p>	<ul style="list-style-type: none"> posodobitev smernic, izobraževanje izvajalcev, določitev ranljivih območij. 	<p>2016-2017</p> <ul style="list-style-type: none"> smernice za izvajanje strojne sečnje niso bile posodobljene, saj so bile te izdane v letu 2014. Ključne usmeritve glede izvajanja strojne sečnje so vključene tudi v GGN GGE. Same smernice bodo v prihodnjih letih, na podlagi novih izkušenj in spoznanj, posodobljene, in sicer v okviru projekta »Links4Soils«, izobraževanja izvajalcev na temo strojne sečnje na območju TNP ni bilo. Izobraževanje izvajalcev se predvideva v okviru projekta »Links4Soils«, in sicer vzporedno s prenovo in dopolnjevanjem smernic za izvajanje strojne sečnje, za potrebe izdelave GGN GGE Pokljuka, je bila na podlagi pedološke karte izdelana sintezna karta primernosti tal za strojno sečnjo, ki opredeljuje dopustnost strojne sečnje na Pokljuki, nekatere omejitve oziroma prepovedi. <p>2018-2019</p>	

			<ul style="list-style-type: none"> • izobraževanje o strojni sečnji je bilo v okviru projekta »Links4Soils« izvedeno 18. oktobra 2018. Seminar je bil pripravljen kot nadaljevanje dveh, ki jih je ZGS izvedel v preteklosti, velik poudarek pa je bil na gozdnih tleh: »Vpliv gozdarskih tehnologij na gozdna tla«. Pri organizaciji smo sodelovali s kolegi Oddelka za gozdarstvo in kolegi s TNP-ja in KIS-a. Organiziran je bil kot strokovni del, predavanja in terenski, praktični del ter na koncu participativna delavnica. Sodelovalo je nekaj več kot 80 udeležencev, in sicer z ZGS, BF, TNP, inšpektorji, GG Bled, druge izvajalske firme, MKGP (http://www.zgs.si/aktualno/novice/news_article/zavod_za_gozdove_slovenije_pripravi_seminar_vpliv_gozdarskih_tehnologij_na_gozdna_tla_500/index.html). <p>2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • določitev ranljivih območij še ni kartirano in določeno, pred izvedbo se območja prilagojene rabe, ob upoštevanju smernic, usklajujejo med izvajalcem/lastnikom gozda in ZGS. 	
A12.1	upravljanje divjadi v narodnem parku (JZTNP, ZGS, MKGP, LZS)	<ul style="list-style-type: none"> • priprava letnih načrtov LPN Triglav, • spremljanje stanja. 	<p>2016-2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izvedeni številni ukrepi za varstvo in monitoring prostoživečih živali, katere izvaja lovišče s posebnim namenom (LPN) Triglav, • biomeliorativni ukrepi so opravljeni v predpisanem obsegu. Najpomembnejši ukrepi so košnja travnikov in vzdrževanje grmišč, • biotehniški ukrepi so v celoti opravljeni pri privabljalnem krmljenju, ki je neposredno povezano z lovom, • zimsko krmljenje je bilo manjše od predvidenega, ker zanj zaradi milejše zime ni bilo potrebe, • izdelava in vzdrževanje lovskih objektov je bilo opravljeno v okviru načrtov. • izveden posvet o sobivanju z prostoživečimi divjimi živalmi za Triglavski LUO (spomladi 2017), izveden je bil tudi popis (monitoring) objedanja mladja. • izdelana je bila vizija čezmejnega upravljanja z gamsom in kozorogom ter izvedena delavnica o upravljanju z obema vrstama v čezmejnem območju TNP – Naravni park Julijsko predgorje (projekt »ALPBIONET 2030«), • podrobneje so dela oziroma ukrepi v območju Triglavskega narodnega parka predstavljeni v poročilu o delu JZTNP za leti 2016 in 2017. <p>2018-2019</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprejet je bil letni lovsko upravljavski načrt za Triglavsko lovsko upravljavsko območje za leto 2019, kjer so zajete usmeritve Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016-2025, ki se nanašajo na tiste živalske vrste, ki so v skladu s predpisi o divjadi in lovstvu, uvrščene med divjad. Na podlagi tega načrta je bil pripravljen tudi letni načrt lovišča s posebnim namenom Triglav Bled, 	

			<ul style="list-style-type: none"> • v sklopu projekta Interreg Alpine Space »ALPBIONET 2030« smo izvedli več aktivnosti na področju lovskega načrtovanja, • izdelala so se Izhodišča za postavitev operativnega protokola monitoringa številnosti gamsa in kozoroga v Triglavskem narodnem parku, • v novembru 2019 smo organizirali drugo čezmejno delavnico o lovskem načrtovanju s poudarkom na gamsu in kozorogu za deležnike iz Slovenije in Italije. Na delavnici so deležniki iz vizije lovskega načrtovanja (pripravljene na prvi delavnici oktobra 2017) razvili osnutke strategije o lovskem načrtovanju. Udeleženci so poslušali predavanje o garjah in monitoringu gamsa in kozoroga v TNP, se dogovarjali so se o izmenjali podatkov in nadaljnji komunikaciji, • JZTNP je v LPN Triglav je izvedel odvzem divjadi v letih 2018 in 2019 skladno z Letnima načrtoma lovišča LPN Triglav za leti 2018 in 2019. Letna načrta sta bila usklajena z določili Območnega lovsko upravljalvskega načrta za Triglavsko lovsko upravljalvske območje za leti 2018 in 2019. Odvzem je potekal v okviru dopustnih toleranc. V LPN Triglav se je skladno z lovskimi načrti v letih 2018 in 2019 izvedlo vsa načrtovana dela v lovišču. Spremljanje in monitoring divjadi in ostale prostoživeče divjadi je opravljan v največjem obsegu v celotnem Triglavskem lovsko upravljalvske območju. JZTNP daje poudarek na spremljanju stanja divjadi na območju LPN Triglav. Med biomeliorativnimi ukrepi prevladuje košnja travnikov in vzdrževanje grmišč za povečanje prehrabne zmogljivosti okolja. Krmljenje divjadi je bilo opravljeno v na predvidenih krmiščih kot zimsko in privabljajno krmljenje, preprečevalnega krmljenja se v LPN ne opravlja zaradi majhne populacije divjih prašičev. Dela na lovskih napravah so bila opravljena v celoti. JZTNP za območje LPN Triglav prav tako redno izplačuje škode po divjadi, predvsem po jelenjadi. Pritožb na ocenjevanje in izplačilo škod ni bilo, • JZTNP aktivno sodeluje z raziskovalnimi organizacijami na področju zdravstvenega stanja (Veterinarska fakulteta) in razvoja novih metodologij monitoringa v visokogorju (Biotehniška fakulteta). V okviru projekta »ALPBIONET 2030« je bila pripravljena strategija čezmejnega upravljanja z gamsom in kozorogom. Aktivno se sodeluje pri prijavi projekta za uporabo in promocijo brez svinčenega streliva na območju narodnega parka, kjer bo JZTNP partner v projektu, • LPN Triglav z različnimi monitoringi spremlja vse vrste prostoživečih divjih živali. Med divjadjo še posebej pazljivo spremlja stanje populacije jelenjadi in njeno širitev v prostoru, pozornost je namenjena tudi spremljavi zdravstvenega stanja divjadi, predvsem pri gamsu in kozorogu v 1. varstvenem območju. Opravlja se tudi spremljanje stanja mirnih območji, ki so bila oblikovana za različne vrste divjadi. Posebej se spremlja tudi velike zveri, predvsem volka in medveda. Avgusta 2019 je bil na območju LPN Triglav odstreljen problematičen medved skladno z intervencijskim zakonom. 	
2020				

			<ul style="list-style-type: none"> • izvajanje odvzema divjadi v letu 2020 skladno z Letnim načrtoma lovišča LPN Triglav za leto 2020. Letni načrt lovišča je bil usklajen z določili Območnega lovsko upravljalvskega načrta za Triglavsko lovsko upravljavsko območje (LUO) za leto 2020. V LPN Triglav se je skladno z lovskim načrtom v letu 2020 izvedlo vsa načrtovana dela v lovišču. Spremljanje in monitoring divjadi in ostale prostoživeče divjadi je opravljen v največjem obsegu v celotnem LUO. Med biomeliorativnimi ukrepi prevladuje košnja travnikov in vzdrževanje grmišč za povečanje prehranske zmogljivosti okolja. Biotehniška dela so bila opravljena v načrtovanem obsegu. JZTNP je za območje LPN redno izplačeval škode po divjadi, predvsem po jelenjadi. Pritožb na ocenjevanje in izplačilo škod ni bilo, • JZTNP je aktivno sodeloval z raziskovalnimi organizacijami na področju zdravstvenega stanja (Veterinarska fakulteta). Potekale so aktivnosti za prijavo projekta za uporabo in promocijo brezsvinčenega streliva na območju narodnega parka, kjer bo JZTNP partner v projektu, • LPN Triglav je izvajal monitoringe več vrst prostoživečih divjih živali. Med divjadjo še posebej pozorno spremlja stanje populacije jelenjadi in njeno širitev v prostoru, pozornost je namenjena tudi spremljavi zdravstvenega stanja divjadi, predvsem pri gamsu in kozorogu v 1. varstvenem območju. Zagotovljeno je bilo spremljanje stanja mirnih območji za različne vrste divjadi, • v sklopu projekta Interreg Adrion »<i>DinAlpconnect</i>« so bile začete z aktivnosti na področju upravljanja z divjadjo (kozorog, gams). 	
B3.2	zagotovitev ohranjanja značilnih naravnih in ustvarjenih prvin v kmetijski kulturni krajini (MK, ZVKDS, JZTNP, MKGP)	<ul style="list-style-type: none"> • določitev prvin, pomembnih za prepoznavnost kulturne krajine, • priprava smernic za varstvo, ohranjanje in vzdrževanje kakovostnih krajinskih prvin, • vključitev v prostorske akte 		
C1.2	spodbujanje vključevanja kmetov v ukrepe KOPOP in ekološko kmetovanje (MKGP, KGZS, JZTNP, RRA)	<ul style="list-style-type: none"> • ozaveščanje, promocijske aktivnosti, • pomoč kmetom, • priprava, izvedba, sofinanciranje razvojnih projektov. 	MKGP, Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, Mreža za podeželje in v sodelovanju z Javno službo kmetijskega svetovanja Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in ostalih socialnih partnerjev ozavešča in promovira vključevanje kmetov v KOPOP in ekološko kmetovanje. Aktivnosti se izvajajo preko spletnih strani, socialnih medijev, sodelovanjem na kmetijskih sejnih (npr. Kmetijsko obrtni sejem v Komendi), ki pa jih v 2020 zaradi COVID-19 ukrepov ni bilo, objav v tiskanih medijih, izdaja tiskanih in spletnih publikacij in predstavitev dobrih praks.	

			<p>V maju in juniju 2020 so bila izvedena predhodna usposabljanja KOPOP, z namenom, da se udeleženci seznanijo s kmetijsko okoljskimi in kmetijsko podnebnimi vsebinami ter s pridobljenim znanjem in informacijami lažje ter z manj napakami izvajajo ukrep 10 KOPOP. Vabilo objavljeno tudi v Kmečkem glasu dne, 20. 5. 2020.</p> <p>V okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2020 vključenih 6.924 KMG na 359.219 ha EUR (od tega 278 KMG na 3.967 ha v občinah, ki ležijo v TNP).</p> <p>V okviru ukrepa EK je bilo v letu 2020 vključenih 3.572 KMG na 47.422 ha (od tega 182 KMG na 2.750 ha v občinah, ki ležijo v TNP).</p> <p>V okviru ukrepa OMD je bilo v letu 2020 vključenih 46.578 KMG na 335.791 ha (od tega 1.627 KMG na 14.365 ha v občinah, ki ležijo v TNP).</p>	<p>izplačana sredstva KOPOP 2016-2020: 144.693.430 EUR, od tega v občinah TNP: 2.049.003 EUR</p> <p>izplačana sredstva EK 2016-2020 44.966.873 EUR, od tega v občinah TNP 2.209.025 EUR</p> <p>izplačana sredstva OMD 2016-2020 211.113.549 EUR, od tega v občinah TNP 9.416.329 EUR</p>
C1.3	<p>spodbujanje pridelave in predelave osnovnih kmetijskih surovin in lesa ter vstopanje kmetij v sheme kakovosti (MKGP, KGZS, ZGS, JZTNP, MGRT, občine, RRA)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podukrep 3.1-Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti, • Podukrep 4.2-Podpora za naložbe v predelavo in trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov, • ukrep PRP 2014-2020, M19: podpora za lokalni razvoj v okviru LEADER (lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost): izvajanje 	<p>Podukrep 3.1: Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • število objavljenih javnih razpisov: 5 • štev. odobrenih vlog: 4 • število izplačanih vlog: 3 <p>Podukrep 4.2: Podpora za naložbe v predelavo in trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • število objavljenih javnih razpisov: 6 • štev. odobrenih vlog: 4 • število izplačanih vlog: 2 	<p>odobrena sredstva: 90.331 EUR izplačana sredstva: 38.035 EUR</p> <p>odobrena sredstva 495.489 EUR izplačana sredstva: 85.808 EUR</p>

		skupnih projektov LAS-ov (dolina Soče, Gorenjska košarica) v okviru izvajanja operacij SLR npr. projekt "Pohodniška pot Juliana«).		
C1.4	ohranjanje in razvijanje planinskega pašništva (MKGP, KGZS, JZTNP, ZVKDS, RRA, nosilci dejavnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • spremljanje pašnih območij, • priprava, sofinanciranje in izvedba projektov. 	<p>V okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2020 v operacijo Paša po čredinkah na planinah vključenih 24 KMG na 956 ha (od tega 15 KMG na 664 ha v občinah, ki ležijo v TNP).</p> <p>V okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2020 v operacijo Planinska paša s pastirjem vključenih 101 KMG na 4.921 ha (od tega 36 KMG na 1.882 ha v občinah, ki ležijo v TNP).</p>	<p>izplačana sredstva 2016-2020 (operacija KRA_CRED): 291.512 EUR, od tega v občinah TNP 200.692 EUR</p> <p>izplačana sredstva 2016-2020 (operacija KRA_PAST): 2.608.202 EUR, od tega v občinah TNP 949.745 EUR</p>
C3.1	podpiranje podjetniških projektov, ki prispevajo k ustvarjanju delovnih mest, dvigu dodane vrednosti na zaposlenega in aktivni politiki zaposlovanja, namenjanje posebne pozornosti projektom trajnostne rabe naravnih virov in spodbujanju razvoja novih poslovnih modelov (MKGP, MGRT, MDDSZ, RRA, JZTNP)	<ul style="list-style-type: none"> • svetovanje in promocija, • podpora povezovanju različnih panog in deležnikov v narodnem parku (npr. kmetije-gostilne/hoteli, kmetije-šole, lastniki gozdov-lesno predelovalni obrati). 		
C7.3	zagotovitev varstva, ohranjanja in vzdrževanja izjemnih krajin in	<ul style="list-style-type: none"> • podrobnejša razdelava območij nacionalne prepoznavnosti, 	V izvajanje različnih ukrepov PRP 2014-2020 je vključenih 62.456 različnih upravičencev, od tega 2.152 upravičencev v občinah, ki ležijo v TNP.	Izplačana sredstva 2016-2020: 775,1 mio

	krajinskih območij nacionalne prepoznavnosti (MOP - Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, MK, ZVKDS, MKGP, občine)	<ul style="list-style-type: none"> • priprava programov za razvoj podeželja, • priprava in izvajanje kmetijsko-okoljskih programov (spodbude, olajšave). 	V okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2020 vključenih 6.924 KMG na 359.219 ha EUR (od tega 278 KMG na 3.967 ha v občinah, ki ležijo v TNP).	EUR, od tega v občinah TNP: 23,6 mio EUR izplačana sredstva KOPOP 2016-2020: 144.693.430 EUR, od tega v občinah TNP: 2.049.003 EUR
--	---	--	--	---

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

- na podlagi 93. a člena Uredbe o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva *Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020* (PRP; Uradni list RS, št. 104/15, 32/16, 66/16, 14/17, 38/17 in 40/17-popr.) je določena posebna obravnava naložb za območje TNP. Če ima vlagatelj stalno prebivališče ali sedež na območju iz 9. člena ZTNP-1 oziroma, če je lastnik ali ima v uporabi kmetijska zemljišča na območju narodnega parka, se vloga na razpis ne glede na merila oceni z dodatnimi 10 odstotki možnih točk. Omenjene določbe se uporabljajo, kadar gre za naložbe:
 - v kmetijska gospodarstva, ki prispevajo k razvojnim usmeritvam iz 1., 4., 14. in 15. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1,
 - v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov, ki prispevajo k razvojnim usmeritvam iz 1., 4., 14. in 15. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1,
 - v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagajanjem kmetijstva in gozdarstva, ki prispevajo k razvojnim usmeritvam iz 3. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1,
 - v predindustrijsko predelavo lesa, ki prispevajo k razvojnim usmeritvam iz 1. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.
- v letu 2016 so iz naslova PRP 2014–2020 potekala samo izplačila iz podukrepa 19.1 Pripravljalna podpora za LAS Dolina Soče v višini 7.989 EUR in LAS Gorenjska košarica v višini 11.848 EUR.
- sredstva vlaganj v gozdove iz državnega proračuna od junija 2016 do septembra 2017 za sofinanciranje gozdnogojitvenih in varstvenih del v gozdovih na območju parkovnih lokalnih skupnosti so v višini 60.301 EUR, za vzdrževanje gozdnih cest pa 129.139 EUR.
- sredstva vlaganj v gozdove iz državnega proračuna v letih 2018 in 2019 za sofinanciranje gozdnogojitvenih in varstvenih del v gozdovih so v višini 53.747 EUR, sredstva Programa razvoja podeželja za obdobje 2014-2020 za sanacijsko obnovo poškodovanih gozdov v naravnih ujmah in prenamnožitvah podlubnikov so v višini 355.752 EUR. Za vzdrževanje gozdnih cest pa v letih 2018, 2019 in 2020 v višini 181.000 EUR.

7. Ministrstvo za kulturo (MK), ZVKDS, muzeji

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v obdobju 2016-2020	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> • spodbujanje aktivnosti, ki prispevajo k celostnemu ohranjanju kulturne dediščine (12. točka 10. člena ZTNP-1), • prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MK za spodaj navedene vsebine. 	<p>MK na območju narodnega parka v okviru javnih zavodov (Slovenski etnografski muzej, Gorenjski muzej, Muzeji Radovljiške občine, Gornjesavski muzej in Tolminski muzej) zagotavlja izvajanje javne službe na področju premične in nesnovne kulturne dediščine, v okviru ZVKDS z območnima enotama v Kranju in Novi Gorici pa na področju nepremične kulturne dediščine v okviru njihovih potrjenih letnih programov dela in finančnih načrtov.</p>	
B1.1.	evidentiranje, raziskovanje, dokumentiranje, predstavljanje in vrednotenje vseh tipov kulturne dediščine (MK, ZVKDS, muzeji)	<ul style="list-style-type: none"> • zbiranje podatkov o kulturni dediščini in njenih nosilcih • sodelovanje pri posodabljanju evidenc in pripravi predlogov za vpise novih enot v Register nepremične kulturne dediščine, • predstavljanje in objavljanje izsledkov. 	<ul style="list-style-type: none"> • v register nepremične dediščine vpisane 3 enote na območju TNP, • ni novih vpisov v register nesnovne dediščine, • arheološka razstava <i>Prapoti skozi prapoti</i> v Tolminu in Bohinju, • razstava Javorca 1916-2016 (Tolmin, Dunaj, Gorica), • priprava vsebin in izvajanje letnih programov varstva kulturne dediščine, • ozaveščanje lastnikov: promocija, tematska vodenja, • proučevanje planinske tematike za predstavitev v okviru lastnih občasnih in stalne razstave, pedagoške dejavnosti, za predstavitve na sejnih, posvetih, za revije, za muzejske večere, za prilagoditve stalne razstave tujcem in ranljivim skupinam, za posodobitve stalne razstave, za načrtovanje skupnih razstav, proučevanje tematik Alpske konvencije ..., • lastne občasne razstave: <i>Iz oči v oči z legendami – portreti slovenskih alpinistov; Jaslice na Kredarici; Tone Škarja, Duh svetlobe</i> (razstava fotografij alpinista Marka Prezlja), • lastne gostujoče razstave: <i>Planinska koča, Srčni ljudje, Duh svetlobe</i>, • gostujoče razstave drugih ustanov: <i>Bivak Fanton</i> v italijanskih Dolomitih; <i>Naši gorski strelci; Favna naravnega parka Julijsko predgorje</i> (v sodelovanju s TNP), • sodelovanje pri vpisu v register nesnovne dediščine, • pedagoški programi: <ul style="list-style-type: none"> - delavnice: Zimske počitniške delavnice SPM; Gorska pravljica <i>Ledenec</i>, Predmet pripoveduje; <i>Planika; Planinsko cvetje, Oznake na planinski poti; S Triglavskimi pravljicami skozi slovensko planinsko zgodovino; Aljaž skozi oči Požganca</i>; Muzej prostor ustvarjalnega navdiha; Po poti Triglavske Bistrice (v sodelovanju s TNP); vodenje mladine po stalni razstavi muzeja; vodenje oseb s posebnimi potrebami po stalni razstavi muzeja, - bivak – prostor doživetij, 	

			<ul style="list-style-type: none"> - andragoški programi: muzejski večeri; 11. festival gorniškega filma, vodenje odraslih po stalni razstavi muzeja; Bivak – prostor doživetij, - ostalo: Oglad Savske linije, voden pohod; Pohod po prenovljeni poti do slapa Peričnik (v sodelovanju s TNP); burduš (prvi reševalni helikopter) – prihod novega muzejskega eksponata, • evidentiranje Bohinjskih planin: Pečana, Vodični vrh, • priprava prenove razstave v Trenti, • gostovanje razstave <i>Praproti skozi praproti</i> v Tolmezzu, alpsko mesto (stroški prevodov in oblikovanje v ital. jeziku – cca 1.500 EUR), • gostovanje razstave Javorca 1916-2016 v Beljaku, • priprava vsebin in izvajanje programa DEKD, • prenova razstave v Planšarskem muzeju: posodobitev vsebin, • evidentiranje na terenu, zbiranje, urejanje premične dediščine (občina Bohinj), • redno konservatorsko čiščenje Oplenove hiše in Planšarskega muzeja, • delavnica za otroke v Oplenovi hiši – stare otroške ljudske igre, • izobraževanje odraslih na področju ohranjanja dediščine – konservatorske delavnice, • ličkanje koruze (Oplenova hiša – Studor), • pedagoški in andragoški programi, • registriranje enot KD v naselju Soča (evidentiranje in dokumentiranje stanovanjskih in gospodarskih objektov ter suhozidne gradnje t.i. mirov in kašt v opuščnem zaselku Lemovje), • evidentiranje in dokumentiranje dveh planin na Gorenjskem, • evidentiranje in dokumentiranje sušilnic na Gorenjskem, • predavanje Ledinek-Lozej, Roškar: <i>Planine v Julijskih Alpah</i> (Rateče, 18.05.2017), • evidentiranje, dokumentiranje in vrednotenje profanih objektov KD za cca. 10 objektov na primorski strani in cca. 15 objektov na gorenjski strani narodnega parka, • raziskovanje: popis suhozidnih struktur v Bohinju na izbranih območjih, • poročila o izvedenih posegih na objektih s statusom kulturni spomenik za publikacijo <i>Varstvo spomenikov</i>, • evidentiranje, dokumentiranje, vrednotenje stavbarstva in kulturne krajine v Trenti in Soči, • posodabljanje evidenc registrirane nepremične dediščine v Registru kulturne dediščine, • pregled/proučevanje arhivskega gradiva in preostale pisne dokumentacije oz. virov, kot pomoč investitorjem pri obnovi ali rekonstrukciji registriranih enot nepremične dediščine, 	
B1.2	spremljanje stanja kulturne dediščine (MK in INDOK, ZVKDS, muzeji, JZTNP)	<ul style="list-style-type: none"> • spremljanje stanja kulturne dediščine, 	<ul style="list-style-type: none"> • dopolnjevanje registriranih enot nepremične dediščine glede na ugotovljeno dejansko stanje na podlagi terenskega dela, 	

		<ul style="list-style-type: none"> • terenski ogledi kulturne dediščine in priprava poročila o stanju, • vzpostavitev redne izmenjave podatkov med javnim zavodom in pristojnimi ustanovami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Trenta - Domačija Trenta 67 (EŠD 777): spremljanje stanja hiše Turarjeve domačije. Priprava poročila in dopolnitev Konservatorskega načrta za obnovo v okviru popotresne sanacije Posočja, • spremljanje stanja: izpostavljen: Zgornja Radovna – Domačija Zgornja Radovna 25 (EŠD 879), Vršič – Ruska kapelica (EŠD 855), Stara Fužina – Hiša z mlinom in žaga Stara Fužina (EŠD 180), Ribčev Laz – Cerkev sv. Janeza Krstnika (EŠD 621) planine; spominska cerkev sv. Duha v Javorci (EŠD 200), • redna izmenjava podatkov med ZVKDS in JZTNP poteka po usklajenem protokolu, • spremljanje stanja registriranih enot nepremične dediščine, fotografiranje karakterističnih posnetkov v občini Bovec in Kobarid za potrebe Registra kulturne dediščine, • vzpostavljena je redna izmenjava podatkov med javnim zavodom TNP in pristojno OE Nova Gorica ZVKDS, • Trenta – Znamenje, I (EŠD 20494) in Trenta - Znamenji pri pokopališču (EŠD 20480): izdelane so izmere in posnetek obstoječega stanja za vsa tri znamenja oz. kapelice, • GMJ: Evidentiranje gradiva s področja planinstva, železarstva in na območju občine Jesenice in Kranjska Gora s področja etnologije in umetnostne zgodovine, • sodelovanje pri odmevnejših akcijah kot je obnova Aljaževega stolpa 2018, pridobitev bivaka II (selitev pred Slovenski planinski muzej 2016), • inventura predmetov v Pocarjevi domačiji 2019. 	
B1.3	okrepitev prepoznavnosti simbolnega pomena in identitete ustvarjene kakovosti TNP ter njegovih posameznih delov pri prebivalcih in obiskovalcih	<ul style="list-style-type: none"> • promocija, • sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami. 	<ul style="list-style-type: none"> • vodenje po stalni razstavi, ki vključuje tudi vsebino o narodnem parku, • pogodbeno sodelovanje s TNP pri raznih aktivnostih (razstave, vodenja, izobraževalne aktivnosti ...), • projekt »ATLAS« (Interreg Alpine Space – partner Posoški razvojni center Tolmin): Predstavitev oz. predavanje udeležencem petih držav Alpskega loka glede tipologije t.i. bovške hiše. Bovec, maj 2019 in na terenu, v Soči in Trenti predstavitev udeležencem primere popotresne obnove kulturne dediščine, • projekt »ATLAS« (v sodelovanju s PRC Tolmin): izvedena je bila 2x delavnica za izobraževanje in usposabljanje udeležencev projekta ATLAS: <i>Obnavljamo STARO za NOVO kakovost bivanja</i>. Predstavitev stavbne tipologije in primerov dobrih praks obnove stavbne dediščine v občinah Kobarid, Tolmin in Cerkljo ter terensko delo z udeleženci delavnice v Tolminskih Ravnah, • GMJ: info točka TNP v Slovenskem planinskem muzeju • sodelovanje s šolami (Mojstrana): izvedba pedagoških delavnic in programa s sodelavci TNP Po poti Triglavске Bistrice, • promocijski filmi o delu SPM (2018), • prejemniki nagrade ŽIVA za najboljši slovanski muzej Foruma slovanskih kultur leta 2017, • prejemniki Valvasorjevega priznanja za leto 2016, 	

			<ul style="list-style-type: none"> • priznanje predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja ob desetletnici Slovenskega planinskega muzeja, • Simpozij ob 240 letnici prvega vzpona na Triglav (2018), • simpozij Obiskovanje gora v času podnebnih sprememb (2019). 	
B2.1	<p>usmerjanje upravljavcev, lastnikov, investitorjev in projektantov pri gradnjah prednostno k prenovi obstoječega stavbnega fonda oziroma nadomestni gradnji objektov, pri vseh gradnjah pa h gradnji, skladni z lokalno značilno stavbno tipologijo, spodbujanje ohranjanja tradicionalnih gradbeno-obrtnih tehnik in gradiv ter dopuščanje uvajanja novih gradiv in tehnologij, ki so skladne s tipološkimi stavbnimi značilnostmi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • izobraževanje in svetovanje investitorjev, • vključevanje stavbne tipologije (v povezavi z nalogo C7.3) v predpise in strokovne podlage, • medsebojno sodelovanje pristojnih ustanov, sodelovanje pri svetovanju, • izvedba promocijskih dejavnosti, ki še posebej poudarjajo lokalno stavbno izročilo in lokalne mojstre, ki poznajo stare stavbne tehnike /delavnice), • certificiranje kakovosti in programi izobraževanja. 	<ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje s TNP in občino Bohinj pri pripravi stavbne tipologije za Bohinjske vasi, • svetovanje lastnikom in investitorjem na terenu, • izdaja kulturnovarstvenih pogojev in kulturnovarstvenih soglasij k posegom v prostor (na podlagi prispelih vlog za posege v registriranem območju TNP oz. na registriranih enotah dediščine), • odprava posledic potresov: sodelovanje z Državno tehnično pisarno (v nadaljevanju DTP) pri pripravi programov za področje konservatorsko-restavratorskih posegov in izvedba posegov za tekoče leto, npr. za stanovanjsko hišo Soča št. 104, • izdajanje aktov KV pogojev in KV soglasij oz. KV mnenj za tekoče posege: <ul style="list-style-type: none"> - za leto 2018 skupno 16 odločb, - za leto 2019 skupno 41 odločb, • redna svetovanja investitorjem pred in med posegi skupaj z JZTNP, občinami in upravnimi enotami, • priprava strokovnega gradiva o stavbni tipologiji v Bohinju – nosilci JZTNP in Občina Bohinj, ZVKDS sodeluje kot strokovna inštitucija – gradiva se vključuje tako v prostorske akte kot uporabljata pri svetovanju lastnikom in investitorjem, • terenski ogledi, sodelovanje z lastniki, investitorji in projektanti pri obnovi stavbne dediščine za pripravo odločb za KV pogoje, KV soglasja in KV mnenja, • pripravili je bila razpoložljiva fotografska, pisna in arhivska dokumentacija kot pomoč izdelovalcu stavbne tipologije na območju občine Kobarid, za naselje Magozd in podkrnske vasi in aktivno sodelovala s pripravljavcem stavbne tipologije in JZTNP. • projekt »Artistic« (vodilni partner občina Bovec): sodelovanje v projektu spodbujanje in ohranjanje tradicionalnih gradbeno-obrtnih tehnik, veščin in uporabe gradiv za prekrivanje streh z leseno kritino; za dva objekta, ki sta razglašena za kulturni spomenik: <ul style="list-style-type: none"> - Soča – Domačija V mlinu (EŠD 9966), žaga venecijanka, - Kal Koritnica –Spodnja postaja žičnice Golobar (EŠD 7605), • prostorska prenova muzejske trgovine, razširitev ponudbe z številnimi avtentičnimi izdelki z zgodbami, • prenova recepcije in umestitev na vidno mesto, • vnos novih produktov in vsebin (izobraževalne virtualne vsebine – pogledi z vrhov, spust skozi podzemne jame, zimski vzpon na Triglav, VR zipline s Triglava, prostor doživetij, pod bivakom, triglavski izziv – izobraževalna igra, prvi slovenski helikopter 	

			<p>nameščen v Slovenski planinski muzej, ki je pomenil začetek letalskega reševanja pri nas,</p> <ul style="list-style-type: none"> • krepitev info točke, trženje ferat pred muzejem, najem športne opreme (seti za plezanje po feratah in kolesa) – spodbujanje k trajnostni mobilnosti, • sodelovanje pri obnovah poti (Slap Peričnik) in pri projektu umirjanja prometa v dolini Vrata, • brezplačni prevozi v alpske doline z e-kombijem, • E-vodenja po muzeju, v različnih jezikih, medinstitucionalna sodelovanja in številne e-vsebine na vseh naših kanalih, • novi predstavitveni film o delovanju Slovenskega planinskega muzeja. 	
B2.2	<p>vzpostavitev sklada za sofinanciranje projektov za ohranjanje kulturne dediščine (MK, ZVKDS, občine, RRA, JZTNP, MOP)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ustanovitev varstvenega sklada, • objava razpisa (zagotavljanje sredstev za sofinanciranje). 	<ul style="list-style-type: none"> • kljub načelni podpori integralnemu pristopu povezovanju vseh deležnikov stalno zniževanje proračunskih sredstev za ohranjanje kulturne dediščine in zakonodaja na področju (so)financiranja obnove objektov in območij kulturne dediščine ne omogočata izvrševanja določb NU TNP glede ustanovitve varstvenega sklada za sofinanciranje projektov za ohranjanje nepremične kulturne dediščine, • SPM: Sofinanciranje nagrade za mlade raziskovalce Alpske konvencije v letu 2020, • sofinanciranje (od programa) v sklad GRS za družine ponesrečenih reševalcev od prenove stalne razstave sklop Gorska reševalna služba. 	
B2.3	<p>ohranjanje obstoječe kakovosti planin (umestitev v prostor, tipologija objektov, posestna struktura...), naselij (strnjena vaška jedra) ter posameznih grajenih ambientov in dominant v prostoru (ZVKDS, občine, agrarne skupnosti, JZTNP)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vrednotenje planin • ozaveščanje, • sodelovanje pri pripravi konservatorskega načrta za prenovo. 	<ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje v delovni skupini za pripravo <i>Strategije za razvoj Bohinjskih planin</i>, • katalog Posoške planine – dopolnjevanje terenskega dela za načrtovano publikacijo <i>Stavbno izročilo pastirskih planin v Zgornjem Posočju</i>, • objavljeni članki o planinah: <ul style="list-style-type: none"> - Ledinek Lozej, Roškar: <i>Alps of the Julian Alps</i>, v: Održivi razvoj planinskih področja: Iskustva, izzivi i perspektive, 2018, - Ledinek Lozej, Roškar: <i>Planine v Julijskih Alpah pred sodobnimi izzivi: primera planin pod Montažem in v Bohinju</i>, v: Etnologija i selo 21. stoljeća : Tradicionalno, ugroženo, kreativno : 14. hrvatsko-slovenske etnološke paralele = Etnologija in vas v 21. stoletju: tradicionalno, ogroženo, ustvarjalno: 14. slovensko-hrvaške etnološke vzporednice, 2018, • etnološki film <i>V Lazu</i> (avtor Miha Peče, AVL ZRC, 2018), • sodelovanje različnih akterjev pri pripravi: <i>Razvoj bohinjskih planin: Strateški koncept trajnostnega razvoja planin v občini Bohinj</i> (Občina Bohinj, 2018), • redno letno natančno dokumentiranje: 2-3 planine na leto, • vrednotenje Tolminskih in Kobariških planin; ažuriranje oz. dopolnjevanje podatkov, virov in arhivskega gradiva. 	
B2.4	<p>razglasitev evidentiranih enot kulturne dediščine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • priprava strokovnih podlag za razglasitev, 	<ul style="list-style-type: none"> • predlog za razglasitev ambienta in Cerkev sv. Janeza v Ribčevem Lazu za kulturni spomenik državnega pomena, 	

	<p>(MK, ZVKDS, občine, JZTNP, lastniki, muzeji)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sprejetje predpisov, • ozaveščanje lastnikov, • ureditev posameznih enot NKD, • promocija, tematska vodenja. 	<ul style="list-style-type: none"> • predlog za razglasitev Oplenove hiše pod Studorjem, • nominacija cerkve sv. Duha na Javorci za Znak evropske dediščine (ZED); dodelitev znaka ZED (žirija Evropske komisije) decembra 2017, • dopolnjevanje registriranih enot nepremične dediščine glede na ugotovljeno dejansko stanje na podlagi terenskega dela, • inventarizacija pašnih planin Zgornjega Posočja za pripravo vpisa »Planinska paša in predelava mleka« v Register nesnovne kulturne dediščine, • Trenta – Domačija Trenta 67 (EŠD 777): spremljanje stanja hiše Turarjeve domačije. Priprava poročila in dopolnitev Konservatorskega načrta za obnovo v okviru popotresne sanacije Posočja, • spremljanje stanja: izpostavljeno: Zgornja Radovna - Domačija Zgornja Radovna 25 (EŠD 879), Vršič - Ruska kapelica (EŠD 855), Stara Fužina - Hiša z mlinom in žaga Stara Fužina (EŠD 180), Ribčev Laz - Cerkev sv. Janeza Krstnika (EŠD 621) planine, spominska cerkev sv. Duha v Javorci (EŠD 200), • redna izmenjava podatkov med ZVKDS in JZTNP poteka po usklajenem protokolu, • vpis »Piparstva« v Register nepremične kulturne dediščine (2019). • GMJ- SPM nosilec projekta NEVERJETNE GORE povezovanje dediščine v 6 muzejih na Gorenjskem in naravne dediščine v okolju vzpostavitev geologa, • tematsko vodenje s Požgancev v SPM, • Kulinarične – etnološke delavnice v Muzeju Kranjska Gora (Liznekovi domačiji). 	
B2.5	<p>obnova najpomembnejših objektov NKD in izvajanje predkupne pravice države ali občine za odkup ogroženih oziroma izjemnih spomenikov NKD, ki so v zasebni lasti (MK, ZVKDS, občine, JZTNP, lastniki, muzeji)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zagotavljanje proračunskih sredstev, donacij, subvencij, • sodelovanje z lastniki, • oblikovanje meril in kriterijev za prednostni odkup, • izvajanje odkupov. 	<ul style="list-style-type: none"> • objavljen je bil Spomeniškovarstveni razpis za leti 2017–2018 in 2019–2020 (spomeniki v TNP so prejeli 10 odstotkov dodatnih točk od najvišjega možnega števila točk po kriterijih; na razpis ni bilo prijav v območju TNP), • spominska cerkev sv. Duha v Javorci: izvedena I. faza restavratorskih posegov, obnova zvonika (cca. 25.000 EUR), • izdelan je Konservatorski načrt, Mapa 01-03 za popotresno sanacijo hiše na Turarjevi domačiji, Trenta – Domačija Trenta 67 (EŠD 777): predlagan odkup ogroženega in izjemnega spomenika. • Soča – Domačija Soča 51 (EŠD 9966): V okviru projekta »Artistic« je bila žaga na domačiji statično sanirana in zamenjana dotrajana lesena kritina z macesnovimi 1,5 m dolgimi deskami, • Kneške Ravne – gospodarski objekti na domačiji pri Francu (EŠD 11269): konservatorski nadzor – novogradnja stanovanjske hiše z izvedbo oblikovnih elementov prilagojenih lokalnem u stavbarstvu ter gradnja s tradicionalnimi materiali (lesena kritina, stavbno pohištvo, fasadno okrasje), • Javorca – Spominska cerkev sv. Duha (EŠD 200): v letu 2019 so se na objektu nadaljevala nujna vzdrževalna dela na strehi cerkvene ladje in prezbiterija. Po ohranjeni fotografski dokumentaciji se je uredila dostopna pešpot do cerkve z rekonstrukcijo izvirne lesene ograje, 	

			<ul style="list-style-type: none"> • Trenta - Cerkev Marije Device Lavretanske (EŠD 4012): izvedla se je dvojna drenaža okoli objekta, s čimer se je uredilo odvajanje okoliških vod in zaščitilo temelje pred talno vlago. V sklopu del je bil izveden tudi arheološki nadzor, • Ribčev Laz – Cerkev sv. Janeza Krstnika (EŠD 621): restavriranje poslikave na pročelju in lopi, dokumentiranje, čiščenje in lokalno retuširanje gotskih poslikav, • Zgornja Radovna – Domačija Zgornja Radovna 25 (EŠD 879): redna vzdrževalna dela, • Stara Fužina – Hiša z mlinom in žaga Stara Fužina (EŠD 180): menjava vodnega kolesa ter rekonstrukcija sifona, • Kranjska Gora – Vršiška cesta (EŠD 24096): obnova ceste po etapah, • Trenta – Domačija Trenta 67 (EŠD 777): konservatorski nadzor obnove hiše Turarjeve domačije, ki zajema statično sanacijo temeljev in sten, drenažo, obnovo tlakov, ostrešja, prekrivanje strehe z leseno kritino, obnovo stropne konstrukcije, stavbnega pohištva, obnovo <i>jahčerja</i> na podstrešju, vseh inštalacij in restavratsko-konservatorske posege na leseni opremi in ometih v nekdanji črni kuhinji, • Julijske Alpe – TNP (EŠD 7593), <i>Hiša Soča št. 104</i>: popotresna statična sanacija, konservatorski nadzor pri obnovi strehe in fasadnih elementov na stavbi, • Soča – Domačija V mlinu (EŠD 9966), obnova žage venecijanke in lesene kritine na strehi hiše, • Trenta – Znamenje I (pod Malim Vršičem) in Znamenje II (EŠD 20494): konservatorski nadzor, vzdrževalna dela, • Planica pod Krnom (EŠD 7162): statična sanacija in izvedba konservatorsko-restavratskih posegov na italijanski vojaški kapeli »Besič« iz 1. vojne v sklopu Interreg programa: Trajnostni razvoj kulturne dediščine 1. svetovne vojne med Alpami in Jadranom v izvedbi Fundacije Poti miru, • Kneške Ravne - Gospodarski objekti na domačiji pri Francu (EŠD 11269): obnova slamnate strehe sadne sušilnice – pajštve • Bovec – Trdnjava Kluže (EŠD 39): občina Bovec je izvedla ureditev tematske poti ob trdnjavi Kluže in brv preko Koritnice, • v okviru investicijskega vzdrževanja zamenjana streha na Liznjekovi domačiji v Kranjski Gori (vir Občina Kranjska Gora 2019). 	
B2.6	sistematično raziskovanje na območju narodnega parka in izvajanje predhodnih arheoloških terenskih pregledov, sond in raziskav (ZVKDS, muzeji)	<ul style="list-style-type: none"> • izvajanje sistematičnih raziskav (planine, rudarstvo, železarstvo) • ozaveščanje lastnikov zemljišč s potencialnimi arheološkimi lokacijami • vključevanje vsebin v prostorske akte lokalnih 	<ul style="list-style-type: none"> • arheološka razstava <i>Prapoti skozi praproti</i> v Tolminu in Bohinju, • Tolminski muzej, Miha Mlinar, izdelava arheoloških poročil za Čadrg (najdišče Laze), • arheološke raziskave na planini Leskovca, vodja in koordinator dr. Matija Turk (Inštitut za arheologijo ZRC SAZU). Odkrite mezolitske najdbe (kamnita praskala in klinice s hrbti), • arheološke raziskave (topografija in izkop poskusnih sond za preverbo slabo znanih najdišč), 	

		<p>skupnosti in turistično ponudbo (razstave, tematske poti),</p> <ul style="list-style-type: none"> • izvajanje preventivnih arheoloških raziskav. 	<ul style="list-style-type: none"> • Trenta – Zaselek Pri cerkvi (EŠD 17650): opravljena je bila geofizikalna raziskava v okviru predhodnih arheoloških raziskav nekdanjih fužin, • preveritev – arheološka raziskava lokacij za določitev arheološkega potenciala Murnova glava, Krn Grad (2.000 EUR), • razstava krogov – kamnitih formacij na planinah Zaslav (EŠD 22590) in Leskovca pod Krnom ter na planini Razor, • preveritev – arheološka raziskava naslednjih lokacij za določitev arheološkega potenciala: raziskave krogov oz. kamnitih formacij na planinah Zaslav (EŠD 22590) in Leskovca pod Krnom ter na planini Razor (ocena 2.000 EUR), • arheološke raziskave – testni izkopi: Zadnji Vogel – Poljanca, Dedno Polje – Vodene rupe, Bošinka, • arheološke raziskave Inštituta za arheologijo ZRC SAZU v letu 2018: Pregled območja Krstenice, Kvadre in Vodene rupe, območja Pod Šijo na Voglu, pod Štarcami in Zlatih vod pod Viševnikom. V letu 2019: območje Tolminskega Migovca in pod Škrbino, pod Zelenim vrhom, na Srenjski preval pod Viševnikom, na Gladki Grivi pod Jalovcem, območje Rodice, na Dednem polju in Zgornji Ovčariji, • arheološke raziskave med vasjo Krn in planino Kuhinja, arheološko dokumentiranje ob gradnji – arheološko negativno, • arheološko dokumentiranje ob gradnji drenaže okoli cerkve Marije Device Lavretanske v Trenti (EŠD: 4012 Trenta – Cerkev Marije Device Lavretanske): • vodja raziskave: mag. Miha Mlinar, Tolminski muzej. Raziskali skeletne grobove s prdatki (bronaste svetinjice, križci, novčni najdbi...) iz 18. stoletja, • Pod Razorci (nad planino Zapotok) – prazgodovinsko najdišče, • Staro utro na Rutarski Trenti – zgodnje novoveško najdišče, • raziskave v obliki testne jame velikosti 1 x 4 m na najdišču Planina Leskovca: vodja raziskave dr. Matija Turk, sodeloval Tilen Podobnik – odkritje kamnitega orodja in odbitkov iz konca mlajšega paleolitika ali zgodnjega mezolitika. • 	
B3.1	<p>ozaveščanje in izobraževanje lokalnih prebivalcev o pomenu in načinih ohranjanja dediščinskih kulturnih in zgodovinskih krajin (ZVKDS, JZTNP)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ozaveščanje in izobraževanje, • priprava ozaveščevalnih gradiv. 	<ul style="list-style-type: none"> • v pripravi je prijava na razpis projekta: pregled tipologije, coniranja in ozaveščanja o ohranjanju in vzdrževanju kozolcev, • <i>Popotresna obnova Posočja, ob 20-letnici potresa</i>. Potujoča razstava je bila postavljena in predstavljena maja 2019 v Muzeju TNP Na Logu v Trenti, • Mesečni časopis Primorskih novic, Goriška: objavljeni članki: <ul style="list-style-type: none"> – <i>Poleg hiše so poslikali še kaščo, kovačijo, mlin</i>. Goriška, 15. jul. 2020, – <i>Skalarjeva domačija kot včasih: Tolminske Ravne</i>. Goriška, 17. sep. 2020, • Ščukovt Andrejka in Cingerle Maja: <i>Katalog stenskih slik na registrirani etnološki stavbni dediščini in na podeželskih objektih v Posočju</i>. Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Nova Gorica: Univerza v Ljubljani, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje, 2020. 1 spletni vir (1 datoteka PDF (274 str.), ilustr. https://www.zvkds.si/sites/www.zvkds. 	

B3.2	zagotovitev ohranjanja značilnih naravnih in ustvarjenih prvin v kmetijski kulturni krajini (MK, ZVKDS, JZTNP, MKGP)	<ul style="list-style-type: none"> • določitev prvin, pomembnih za prepoznavnost kulturne krajine, • priprava smernic za varstvo, ohranjanje in vzdrževanje kakovostnih krajinskih prvin, • vključitev v prostorske akte. 		
B4.1	skrb za zbirke premične kulturne dediščine znotraj informacijskih mest v narodnem parku (Pocarjeva domačija, Dom Trenta) (JZTNP, muzeji MK, lastniki)	<ul style="list-style-type: none"> • vključevanje premične KD v izobraževalne in ozaveščevalne programe ter organizacija in izmenjava razstav med ustanovami, • vzdrževanje zbirk premične KD znotraj informacijskih točk narodnega parka. 	<ul style="list-style-type: none"> • evidentiranje na terenu, zbiranje urejanje premične dediščine (območje TNP v občinah Tolmin, Kobarid in Bovec), • evidentiranje na terenu, zbiranje urejanje premične dediščine (območje TNP v občini Bohinj). Redno konservatorsko čiščenje in vzdrževanje Oplenove hiše in predmetov, • redno konservatorsko čiščenje in vzdrževanje predmetov v Planšarskem muzeju, • vključevanje Pocarjeve domačije v izobraževalne in programe osveščanja, • Pocarjeva domačija: inventura muzejske zbirke. • vzdrževanje in promocija info točke TNP v Slovenskem planinskem muzeju, • skupni programi vodenja (muzej in Triglavsko Bistrica, Vrata), • inventura predmetov v Pocarjevi hiši (2019), • vsako leto razstava TNP v Slovenskem planinskem muzeju, nekatere razstave tudi medinstitucionalne, skupne. 	
B4.2	sodelovanje z likovnimi ustvarjalci pri pripravi razstav in drugih ozaveščevalnih programov in vzpostavitev galerijske dejavnosti (JZTNP, muzeji)	<ul style="list-style-type: none"> • organizacija in promocija razstav, • organiziranje skupnih raziskovalnih in razstavnih projektov in izmenjave razstav med ustanovami. 	<ul style="list-style-type: none"> • razstava 38. likovne kolonije »Vrata 2017« (maj-december 2017), • v sodelovanju s PD Dovje Mojstrana izvedba likovne kolonije Vrata (do 2020), razstava v SPM s programom, • organizacija vsakoletne fotografske razstave PZS in CEWE v SPM. • Muzejski večeri in predstavitve tem povezane z okoljem (zavarovane rastline, Aljažev stolp, vode, kmetijske površine, nesnovna dediščina ...). 	
B5.1	spodbujanje obstoječih in potencialnih nosilcev k ohranjanju nesnovne KD, sodelovanje z njimi pri dejavnostih za ohranjanje te in prenašanje oblik tradicionalnih znanj (nacionalni koordinator nesnovne KD, ZVKDS, JZTNP, MKGP, KGZS)	<ul style="list-style-type: none"> • infrastrukturna in organizacijska pomoč nosilcem pri izvajanju dejavnosti in prireditiv, • sodelovanje na prireditvah, • sodelovanje z izobraževalnimi 	<p>Pedagoške in andragoške dejavnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • delavnice za otroke v Oplenovi hiši – stare otroške ljudske igre, • izobraževanje odraslih na področju ohranjanja dediščine – konservatorske delavnice (april 2016), • ličkanje koruze (Oplenova hiša) (oktober 2016), • otepanje (Oplenova hiša) (december 2016), • Tolminski muzej s sodelovanjem Slovenskega etnografskega muzeja – raziskava mlečnih planin na Tolminskem (2017), 	

		<p>ustanovami, šolami in društvu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • strokovno svetovanje nosilcem nesnovne KD (npr. pašništvo), • vključevanje nesnovne KD v projekte in razpise. 	<ul style="list-style-type: none"> • vsakoletno sodelovanje na prireditvi VAŠKI dan v Ratečah, Aljaževi dnevi v Mojstrani, • prenos tradicionalnega znanja čebelarstvo, peka kruha, izdelovanje prjatlov ... v Muzeju Kranjska Gora, • otroštvo v Ratečah. <p>Projekti skupnih programov muzej in TNP, razstav, izobraževanja za vodnike na destinaciji Kranjska Gora.</p>	
B5.2	<p>raziskovanje nesnovne dediščine v TNP (nacionalni koordinator nesnovne KD, muzeji, ZVKDS, JZTNP, MKGP, KGZS)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • raziskovanje, • vključevanje vsebin v gradiva narodnega parka, • vključevanje v vodniške programe, • organizacija prireditev. 	<ul style="list-style-type: none"> • izdelovanje vodovodnih lesenih cevi v Tolminu (Dnevi evropske kulturne dediščine), • pregled/proučevanje arhivskega gradiva in preostale dokumentacije oz. virov kot pomoč investitorju za obnovo in ponovni zagon žage venecijanke – Krbulnik, Vas na Skali, Soča, • priprava prijave na razpis za LAS – projekt: pregled tipologije, coniranja in ohranjanja kozolcev, • inventarizacija pašnih planin Zgornjega Posočja za pripravo vpisa »Planinska paša in predelava mleka« v Register nesnovne kulturne dediščine. 	
C7.3	<p>zagotovitev varstva, ohranjanja in vzdrževanja izjemnih krajin in krajinskih območij nacionalne prepoznavnosti (MOP - Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, MK, ZVKDS, MKGP, občine)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analiza naselbinskih vzorcev, • podrobnejša razdelava območij nacionalne prepoznavnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • priprava-posredovanje zavodske dokumentacije in aktivno sodelovanje konservatorke z izbranim izdelovalcem naloge ter predstavnikom TNP pri izdelavi naloge <i>Tipologija tradicionalne arhitekture v Triglavskem narodnem parku na primeru podkrnskih planin</i> (Občina Kobarid). 	
C7.4	<p>podpiranje pobud za prenovo vasi, krepitev njihove identitete, uveljavljanje posebnosti in ohranjanje avtentične podobe (celostna obnova vasi) (občine, ZVKDS, JZTNP)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • svetovanje, • priprava za prijavo predlogov na razpise. • 	<ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje pri pripravi in izvajanju projektov LAS Gorenjska košarica (stavbna tipologija): <i>Arhitektura gorenjskih vasi</i>. 	

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

– ...
– ...

8. Ministrstvo za obrambo (MO), Uprava RS za zaščito in reševanje

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v obdobju 2016-2020	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> • spodbujanje načina gradenj, povezanega s stavbnim izročilom v narodnem parku; spodbujanje aktivnosti, ki prispevajo k ohranjanju narave in varstvu značilne krajine (4., 11. in 13. točka 10. člena ZTNP-1). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ministrstvo za obrambo oziroma Slovenska vojska upravlja z vojaškimi objekti na Rudnem polju na Pokljuki in z ožjo okolico le-teh ter z vodovodnim omrežjem, vodohrani in žičniškimi napravami na smučišču Viševnik. Pri tem se do sedaj tudi v letu 2016 (in v bodoče) upošteva naloge za izvajanje NU TNP, • delovanje Slovenske vojske v TNP ne povzroča škode v naravi in na obstoječi infrastrukturi. Odpadki se zbirajo ločeno za kar so urejeni ekološki otoki. Redno se čistijo oljni lovilci in se »gošče« odvažajo na čistilne naprave. Za urejanje okolice objektov se uporablja zemlja in semena preverjene kvalitete primerne za to področje. Na področju smučišča ravno tako se vsi posegi izvajajo skladno s predpisi s področja varovanja okolja. Časovne omejitve za izvajanje del na območju smučišča se popolnoma upošteva. V letu 2016 se je izvedla sanitarna sečnja skladno s predpisi preko pogodbe z zunanjim izvajalcem. Kurilne naprave so redno pregledane in servisirane tako da so izpusti skladni s predpisi. V letih 2017 in 2019 je pooblaščen zunanji izvajalec pregledal in očistil podzemne rezervoarje za kurilno olje. Rezervoarji so varni za okolje, • vse obiskovalce in goste se opozarja na primeren odnos do varovanja narave in s svojim zgledom to v največji meri dokazuje prav Slovenska vojska, • v letu 2017 so se izvedla vzdrževalna dela na vodovodnem omrežju iz planine Konjščica in iz zajetja Zlate vode tako, da se s posegi ni škodovalo okolju. Glede na navedeno je Ministrstvo za obrambo v juliju 2017 za vrtini na Konjščici in na Zlatih vodah pridobilo tudi vodno dovoljenje tako, da v skladu z okoljsko zakonodajo od leta 2018 ustrezno plačuje nadomestilo za izkoriščanje vodnega vira. Za navedeni vrtini in na vodohranih se je vgradil avtomatski nadzorni sistem, ki zagotavlja nadzor za pretok načrpane vode na zajetjih iz vodohranov nazaj v okolje in nadzor nad motnostjo vode. Objekti SV porabijo za svoje potrebe zgolj manjši del načrpane vode (pranje, kuhanje, izplakovanje) saj voda iz omrežja zaradi vpliva paše na planini ni pitna. Izvedena je bila tudi ograditev zajetij na planini Konjščica z varovalno ograjo. V letu 2017 se je obnovil del vodovodnega omrežja v dolžini 1 km od Hotela Center proti Uskovnici, • kurilne naprave so bile redno pregledane tudi v letu 2017, pooblaščen zunanji izvajalec je v letih 2017 in 2019 pregledal in očistil podzemne rezervoarje za kurilno olje. Rezervoarji so varni in niso nevarni za okolje. Časovne omejitve za izvajanje del na območju smučišča se upošteva, • odpadki se zbirajo ločeno (urejeni ekološki otoki). Redno se čistijo oljni lovilci; »gošča« se odvažajo na čistilno napravo. Za urejanje okolice objektov se uporablja zemlja in semena preverjene kvalitete, 	

			<ul style="list-style-type: none"> • na območju smučišča se vsi posegi izvajajo skladno s predpisi s področja varovanja okolja. Upoštevajo se časovne omejitve za izvajanje del na območju smučišča. Za izvedbo je predvidena označitev transportne vrvi z markerji na vlečnici Viševnik 1 za preprečitev trkov ptic v vlečne vrvi, • vse obiskovalce in goste se opozarja na primeren odnos do varovanja narave in s svojim zgledom to v največji meri dokazuje prav Slovenska vojska. V letih 2018 in 2019 so bile postavljene tudi dodatne opozorilne table na parkirišču, ki označujejo območje posebnega pomena za obrambo, • v letu 2019 je bila izvedena (skladno s pogoji TNP) zamenjava strešne kritine in žlebov na glavnem objektu vključno z vgrajenim ogrevanjem žlebov in frčad, • v letu 2019 je bila izdelana nova idejna zasnova za celovito ureditev vojaškega kompleksa, ki obsega tako ureditve in rekonstrukcije obstoječih objektov in okolice, na podlagi katere so se pridobili pogoji pristojnih služb (TNP, ZVKDS). Projekt se bo nadaljevali glede na zagotovljena finančna sredstva. 	
C7.2	kakovostna nadgradnja prostorskega načrtovanja in projektiranja objektov z vidika varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in sanaciji razvrednotenih območij (MO, DRSV, URSZR, GeoZS, lastniki)	<ul style="list-style-type: none"> • priprava kart ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč, • sanacija razvrednotenih območij. 	<ul style="list-style-type: none"> • MO je izdelal državne karte ogroženosti (dostopne na http://www.sos112.si/). Pristojna izpostava glede na krajevno pristojnost in državno oceno ogroženosti izdela oceno ogroženosti za regijo, občina pa je pristojna za izdelavo ocene za svojo občino. Območje Triglavskega narodnega parka se razprostira na območju občin Bohinj, Bled, Kranjska Gora, Gorje in Jesenice, ki spadajo pod Izpostavo Kranj in občin Bovec, Tolmin in Kobarid, ki spadajo pod Izpostavo Nova Gorica: <ul style="list-style-type: none"> - v letu 2017 sta bili ažurirani in dopolnjeni dve oceni, in sicer ocena ogroženosti ob jedrski in radiološki nesreči v RS in ocena ogroženosti zaradi nesreče zrakoplova (dostopne na http://www.sos112.si/). Razredi oziroma stopnje ogroženosti občin, v katerih se nahaja Triglavski narodni park, se z ažuriranimi ocenama niso spremenili, - leta 2018 je bila izdelana nova ocena ogroženosti zaradi žleda, ažurirani sta bili ocena ogroženosti zaradi potresov in ocena ogroženosti zaradi železniške nesreče. Leta 2019 je bila ažurirana ocena ogroženosti ob jedrski in radiološki nesreči (vse ocene ogroženosti so dostopne na http://www.sos112.si/slo/page.php?src=os11.htm). Razredi oziroma stopnje ogroženosti občin, v katerih se nahaja Triglavski narodni park, se z ažuriranjem niso spremenili, - v letu 2020 je bila izdelana ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi pojava posebno nevarnih boleznih živali. • Ministrstvo za obrambo se zaveda nalog glede sanacije razvrednotenih območij, tako da bo v prihodnosti potrebno urediti tudi ostale objekte vojaškega kompleksa na Rudnem polju vendar posegi glede na pripravljeno že omenjeno novo idejno zasnovo terjajo znatna finančna sredstva. Posegi niso opredeljeni v trenutno veljavnem Srednjeročnem obrambnem programu Republike Slovenije 2018-2023, zato so večje investicije s ciljem sanacije razvrednotenih območij v navedenem kompleksu predstavljena v obdobje po letu 2023. 	Ocene ogroženosti, katerih del so karte ogroženosti, so pripravili sodelavci URSZR v okviru rednih delovnih nalog

			<p><u>DRSV:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • direkcija v postopkih prostorskega načrtovanja in izdaje odobritev gradnje preverja skladnost dokumentacije za umestitev v prostor in gradnjo objektov tudi s področja ogroženih območji, kot jih opredeljuje ZV-1 s ciljem zmanjševanja potenciala ogroženosti. 	
--	--	--	--	--

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

- Ministrstvo za obrambo – Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje je v tem obdobju zagotovilo v Občini Tolmin ustrezne prostore za potrebe Gorske reševalne službe s pripadajočim garažnim objektom za vozila.

9. Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) in DO (SON), DVI, SON, DRSV, DzPGS, ARSO, IRSOP; ZRSVN, JZTNP

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v obdobju 2016-2020	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> • zagotovitev ustrezne komunalne opreme v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih; spodbujanje uporabe najboljših razpoložljivih tehnik; spodbujanje aktivnosti, ki prispevajo k ohranjanju narave; spodbujanje aktivnosti, ki prispevajo k vzdrževanju in ohranjanju za narodni park značilne krajine; razvoj parkovne infrastrukture in podpora projektom za predstavljanje in interpretacijo narodnega parka, ozaveščanju in izobraževanju javnosti in prebivalcev narodnega parka (2., 10, 11., 13. točka 10. člena ZTNP-1). 	<p><u>MOP, Sektor za naravo:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • organizacija sestanka z vsemi ministrstvi z namenom zagotovitve izvajanja NU TNP kot tudi 10. in 11. člena ZTNP-1 (junij 2016), • poziv ministrstvom k poročanju o izvajanju aktivnosti, ki jih določa NU TNP (marec, maj in november 2017), • priprava opredelitev do sklepov Državnega sveta v zvezi z učinkovitim izvajanjem Zakona o Triglavskem narodnem parku (julij 2017), gradivo je bilo obravnavano na Vladi RS, DZ RS in DS RS, • organizacija sestanka z vsemi ministrstvi z namenom zagotovitve izvajanja NU TNP kot tudi 10. in 11. člena ZTNP-1 (avgust 2017), vsa ministrstva so bila naprošena, da pripravijo konkretizacijo razvojnih usmeritev iz 10. člena ZTNP-1, • za namen priprave Uredbe po osmem odstavku 11. člena ZTNP-1 so bile parkovne lokalne skupnosti zaprosene, da pripravijo nabor projektov, ki so jih izvajale v narodnem parku v letu 2017 in, ki se neposredno nanašajo na izvajanje 2., 7., 8., 9. in 17. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (oktober 2017), • priprava in sprejem sprememb ZTNP-1, • spremljanje izvajanja NU TNP v postopku potrjevanja letnih programov dela in poročil JZTNP, • priprava osnutka <i>Uredbe o merilih in kriterijih za sofinanciranje projektov, investicij ter izvajanje dejavnosti, ki se nanašajo na izvajanje 10. in 11. člena ZTNP-1</i> (prva polovica 2018), • za namen priprave Uredbe po osmem odstavku 11. člena ZTNP-1 so bile večkrat parkovne lokalne skupnosti zaprosene, da pripravijo nabor projektov, ki so jih izvajale v narodnem parku v letu 2019 in, ki se neposredno nanašajo na izvajanje 2., 7., 8., 9. in 17. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (2018 in prva polovica 2019), • priprava predloga <i>Uredbe o merilih in kriterijih za sofinanciranje projektov, investicij ter izvajanje dejavnosti, ki se nanašajo na izvajanje 10. in 11. člena ZTNP-1</i>, javna obravnava uredbe, usklajevanje s parkovnimi lokalnimi skupnostmi, medresorsko usklajevanje vladnega gradiva (druga polovica 2019), • sprejem <i>Uredbe o merilih in kriterijih za spodbujanje in sofinanciranje projektov, investicij ter izvajanje dejavnosti v Triglavskem narodnem parku</i> (Uradni list RS, št. 2/20), • sodelovanje pri pripravi in potrditvi <i>Akcijskega načrta za sofinanciranje parkovnih lokalnih skupnosti 2020-2021</i>, • sodelovanje pri finančnih izplačilih zahtevkov parkovnih lokalnih skupnosti, 	<p>Redno delo enega zaposlenega na leto – to velja za vse izpolnjene naloge</p> <p>1 mio EUR v letu 2020</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • priprava mnenja v zvezi s pobudo poslanske skupine za spremembo ZTNP-1 v zvezi s četrtem odstavkom 11. člena ZTNP-1, • sprejem sprememb ZTNP-1B, ki se nanašajo na spremembo četrtega odstavka 11. člena ZTNP-1 (Uradni list RS, št. 52/10, 46/14 – ZON-C, 60/17 in 82/20) • priprava izhodišč za pripravo programov dela JZTNP, • spremljanje izvajanja NU TNP v postopku potrjevanja letnih programov dela in poročil JZTNP, • zagotovitev sredstev za izvajanje 56. člena ZTNP v letu 2018 v višini 220.000 EUR, 2019 v višini 420.000 EUR in 2020 v višini 420.000 EUR, • sodelovanje na Forumu zainteresirane javnosti TNP. 	Finančna sredstva za izvajanje letnih programov dela JZTNP
A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12	ohranjanje narave (JZTNP, ZRSVN, MOP, ZGS, MKGP, DRSV, IRSOP, IzVRS, MNZ)	<ul style="list-style-type: none"> • poenotenje metodologij monitoringa, inventarizacija, analiza podatkov, izvedba ukrepov, • ohranjanje naravnih vrednot in ožjih ZO, • ohranjanje travišč in • sonaravno gospodarjenje z gozdovi, • ohranjanje dobrega stanja voda, • ohranjanje barij, jam, melišč in skalovij, • ohranjanje krajinske pestrosti, • izvajanje neposrednega nadzora v naravi in sodelovanje z inšpekcijskimi službami, • sprejet in potrjen kohezijski projekt na prednostni naložbi 6 „Izboljšanje stanja biotske raznovrstnosti v TNP (VrH Julijcev)«. 	<p><u>MOP, Sektor za naravo:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • analiza stanja izvajanja Programa upravljanja območij Natura 2000, • izobraževanje nadzornikov – organizacija in izvajanje izobraževanja, delo izpitne komisije, • večkratni pregled in usklajevanje projekta na prednostni naložbi 6 »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja biotske raznovrstnosti v TNP«, • spremljanje naravovarstvenega nadzora v Dolini Triglavskih jezer in na Pokljuki, • pregled in usklajevanje projekta na prednostni naložbi 6 »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja biotske raznovrstnosti v TNP«, • sodelovanje pri usposabljanju naravovarstvenih nadzornikov – predavanja, izpiti, • usmerjanje JZTNP pri izvajanju Programa upravljanja območij Nature 2000. <p><u>MOP – DRSV:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje pri pripravi dokumentov: <ul style="list-style-type: none"> - strokovne podlage za potrebe Načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021, - strokovne podlage za potrebe Načrta upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2016-2021, - program ukrepov upravljanja voda, • Izvajanje ukrepov in drugih nalog s ciljem ohranjanja dobrega stanja voda: <ul style="list-style-type: none"> - priprava strokovnih podlag za vključevanja ciljev stanja voda v celovite presoje vplivov na okolje, presoje vplivov na okolje, vodno dovoljenje in vodno soglasje, - priprava strokovnih podlag za odvzeme naplavin – upoštevanje vidika ohranjanja dobrega stanja voda, - priprava strokovnih podlag za plovbo na motorni pogon na Bohinjskem jezeru – upoštevanje vidika ohranjanja dobrega stanja voda. 	

			<p><u>ZRSVN:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Priprava naravovarstvenih smernic: <ul style="list-style-type: none"> - izmenjava podatkov o rastlinskih in živalskih vrstah, - v sodelovanju z JZTNP smernice za gozdno gospodarske načrte GGN Pokljuka in GGN Soča-Trenta (usklajevanje vsebin z ZGS, JZTNP in lastniki zemljišč). Pripravljene so bile smernice za GGN GGO Radovljica – desni breg (v nekaj 10 ha sega na območje TNP), GGN GGE Bled, GGN GGO Bled, GGN GGE Kobarid, GGN GGE Soča-Trenta, spremembe GGN GGE Bohinj (presežek sečnje zaradi sanitarne sečnje), - priprava mnenja o potrebnosti izdelave CPVO za spremembo GGN GGE Mežakla zaradi sečnje iz razloga napada podlubnikov, - izdelava podrobnejših naravovarstvenih usmeritev za izvajanje sečnje, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic, režime rabe gozdnih prometnic in ostalo (v smernicah za GGN GGE Bled in spremembo GGN GGE Bohinj), - v letih 2017 in 2018 priprava smernic za Bohinjski, Jeseniški in Tolminski ribolovni okoliš. V letu 2019 priprava smernic in usklajevanje vsebin RGN Bohinj, Bled in Jesenice, - sodelovanje pri pripravi Načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021 in Načrta upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2016-2021, - priprava smernic za Letne programe upravljanja z vodami in jih uskladili z JZTNP. • Projektno delo: <ul style="list-style-type: none"> - sodelovanje pri prijavi in izvedbi projekta Vrh Julijcev, predvsem pri temah obnove kalov in stanja Dvojnega jezera. Na Vitrancu je bil postavljen števec za spremljanje obiska. • Ohranjanje naravnih vrednot: <ul style="list-style-type: none"> - spremljanje stanja naravnih vrednot, vrednotenje in dopolnjevanje baze naravnih vrednot (predlogi novih NV in grafični ter tekstualni popravki obstoječih, - za novelacijo Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot je bilo v obdobju 2016-2020 pregledano in vsebinsko urejeno stanje 83 naravnih vrednot na območju TNP, tudi s pomočjo terenskih podatkov JZTNP. • Ožja zavarovana območja: <ul style="list-style-type: none"> - usmerjanje aktivnosti, rabe in urejanja prostora na območju mangrtske ceste in Mangrtskega sedla, na območju Velikih korit na Soči, Tolminskih korit ... • Monitoringi: <ul style="list-style-type: none"> - redno izvajanje monitoringov kvalifikacijskih živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov, ki jih zagotavlja MOP, koordinira pa ZRSVN, je potekalo tudi v območju TNP. • Nadzor 	<p>Javna služba ZRSVN</p>
--	--	--	---	-------------------------------

			<ul style="list-style-type: none"> - spremljanje stanja ohranjenosti naravnih vrednot, - glede na situacijo in stanje na terenu so bile podane prijave nedovoljenih posegov v narodnem parku, - sodelovanje z JZTNP v postopkih izdaje ureditvenih odločb inšpekcijskih služb. <p><u>MOP – IRSOP:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • najmanj enkrat letno se opravi inšpekcijski nadzor v času cvetenja na rastišču zavarovane vrste lepi čeveljc v Gozd Martuljku, skladno z dogovori med JZTNP, Policijo in turističnim društvom, • vsako leto je v okviru letnega programa dela IRSOP za posamezno leto opravljenih tudi več preventivnih inšpekcijskih nadzorov na naravnih vrednotah, ki se nahajajo na območju parka. Nadzori so predhodno usklajeni z ZRSVN in JZTNP, • prednostno nadzor vršijo nadzorniki JZTNP, ki v skladu z določili ZTNP-1 v reševanje IRSOP pošiljajo prijave o nepravilnostih, ki spadajo v pristojnost IRSOP, • v postopkih izdaje ureditvenih odločb ZRSVN in JZTNP podajata strokovna mnenja. Sodelovanje z ZRSVN in JZTNP v okviru nadzora zavarovanega območja TNP poteka vzorno. 	
A1.2 A1.4 D3.3 D3.4 D3.5	priprave akcijskih načrtov (JZTNP, ZRSVN, LTO, PZS)	<ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje pri izdelavi akcijskih načrtov (za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ravnanje s tujerodnimi vrstami, vzpostavitev ekocelic, usmerjanje obiskovanja, sanacija Pokljuke, upravljanje športnih in rekreacijskih dejavnost). 	<p><u>MOP, Sektor za naravo:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje z upravljavcem pri pripravi projektnih nalog za pripravo akcijskih načrtov. <p><u>ZRSVN:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje v delovni skupini MOP za načrtovanje in izvedbo sanaciji ureditvenega območja Športnega centra Rudno polje, • v sodelovanju z JZTNP ozaveščanje in razvoj sistemov za preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst: monitoring razširjenosti posameznih vrst, razvoj tehnik za ustavljanje razraščanja in preprečevanje širjenja ITV, razvoj tehnik odstranjevanja in uničevanja ostankov ITV. <p><u>MOP – DRSV:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • priprava in sprejetje dokumentov: <ul style="list-style-type: none"> - priprava strokovnih podlag za potrebe Načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021, - priprava strokovnih podlag za potrebe Načrta upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2016-2021, - program ukrepov upravljanja voda, • izvajanje ukrepov in drugih nalog s ciljem ohranjanja dobrega stanja voda: <ul style="list-style-type: none"> - preveritev določitve in razvrstitve vodnih teles površinskih voda, 	Javna služba + projekti <i>(Artemis, Alptrees)</i> : 2.000 EUR

			<ul style="list-style-type: none"> - priprava strokovnih podlag za vključevanje ciljev stanja voda v celovite presoje vplivov na okolje, presoje vplivov na okolje, vodno dovoljenje in vodno soglasje, - priprava strokovnih podlag za odvzeme naplavin – upoštevanje vidika ohranjanja dobrega stanja voda, - priprava strokovnih podlag za plovbo na motorni pogon na Bohinjskem jezeru - upoštevanje vidika ohranjanja dobrega stanja voda. 	
D3.2	vzpostavitev koncesijske rabe delov parka (JZTNP, MOP - Direktorat za okolje, občine)	<ul style="list-style-type: none"> • izdelava strokovnih podlag in • izpeljava postopka podelitve koncesij. 	<p><u>MOP – DO in Sektor za naravo:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • v postopku priprave sprememb in dopolnitev ZON se je pripravljala in usklajeval predlog ureditve izvedbe koncesij za rabo delov TNP, • sodelovanje z JZTNP pri upravljanju obiska delov narodnega parka zlasti pri pripravi izhodišč, strokovnih podlag in formalno pravnih podlag za rabo naravnih vrednot (npr. soteska Vintgar, Tolminska korita, slap Savica; soteskanje ...), • nosilna zmogljivost naravnih vrednot, • priprava in sprejem Smernice za potrditev višine vstopnine v zvezi z ureditvijo naravne vrednote, zavarovanega območja ali njegovega dela za ogledovanje in obiskovanje (MOP, št. 35601-6/2019/3), • priprava osnutka skrbniške pogodbe, • priprava osnutka odredbe ministra o omejitvi obiska, • izvedba sestankov z občinami na območju Tolminskih korit, soteske Vintgar. <p><u>ZRSVN:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • priprava usmeritev in določitev Qes po 44. členu ZON za rabo v vode v postopkih DRSV za izdajo vodnih dovoljenj, • sodelovanje s JZTNP in MOP pri ureditvi razmer v Blejskem vintgarju v obdobju 2019-2020. 	400 EUR
C2.2	usklajen razvoj trajnostnega turizma (MGRT, Skupnost Julijske Alpe, LTO, občine, MOP, JZTNP, PZS)	<ul style="list-style-type: none"> • svetovanje, promocija, • sofinanciranje uvajanja ekostandardov, • sofinanciranje povezovanja v turizmu in strokovna podpora, • priprava, sofinanciranje, izvedba razvojnih projektov. 	<p><u>MOP – DO in Sektor za naravo:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • izvajanje <i>Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2014-2020</i>, s poudarkom na Prednostni naložbi: 6.2: <i>Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev</i>, • sodelovanje pri aktivnostih za poenotenje označevanja zavarovanih območij, • priprava osnutka Pravilnika o spremembi in dopolnitvi pravilnika o označevanju naravnih vrednot in zavarovanih območij, • sodelovanje pri iskanju rešitev za umirjanje prometa v alpskih dolinah (Vrata), • sodelovanje pri iskanju rešitev za umirjanje in urejanje prometa na državni cesti na Mangart, na cesti v sotesko Vintgar, • priprava in sprejem sprememb in dopolnitev ZTNP-1, 	

			<ul style="list-style-type: none"> • medresorsko usklajevanje gradiva v zvezi z izvedbo svetovnega prvenstva na Rudnem polju, • izvedba sestankov v zvezi z obiskovanjem in ogledovanjem soteske Vintgar, Doline Triglavskih jezer, Pokljuke, • izvedba sestankov v zvezi z ureditvijo razmer v zvezi z obiskovanjem in ogledovanjem doline Soče, • sodelovanje pri urejanju razmer v zvezi z Dvojnim jezerom in čistilno napravo ob planinski koči pri Dvojnem jezeru, • sodelovanje pri urejanju razmer v zvezi z vzpostavitvijo vlake na severni strani Bohinjskega jezera, • sodelovanje pri aktivnostih v zvezi s pripravo projekta »Stop plastiki za enkratno uporabo«, • sodelovanje pri urejanju razmer v zvezi dostopa k slapu Peričnik. • sodelovanje pri aktivnostih za poenotenje označevanja zavarovanih območij – zlasti pri pripravi strokovnih podlag za spremembo pravilnika, • priprava spremembe pravilnika o označevanju naravnih vrednot, • priprava vsebin sprememb ZON na področju vožnje s kolesi in motornimi vozili, • umirjanje prometa v alpskih dolinah – iskanje rešitev za Mangartsko sedlo, dolino Vrat, • sofinanciranje posameznih projektov parkovnih lokalnih skupnosti preko četrtega odstavka 11. člena ZTNP-1. 	
C5	<p>celovita okoljsko – energetska ureditev infrastrukture (MOP - Direktorat za vode in investicije (Sektor za kohezijo), občine in Direktorat za okolje, PZS, RRA)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • priprava idejnih rešitev, • sofinanciranje dokumentacije, • sofinanciranje naložb, • sofinanciranje, demonstracijskih projektov. 	<p><u>MOP – DO in Sektor za naravo:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • priprava sistema za izvajanje <i>Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2014-2020</i>, s poudarkom na Prednostni naložbi: 6.2: <i>Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev</i>, vključno z omrežjem NATURA 2000 in zeleno infrastrukturo, • sodelovanje pri iskanju rešitev za umirjanje prometa v alpskih dolinah, • priprava in sprejem sprememb ZTNP-1, • priprava in sprejem <i>Uredbe o merilih in kriterijih za spodbujanje in sofinanciranje projektov, investicij ter izvajanje dejavnosti v Triglavskem narodnem parku</i> (Uradni list RS, št. 2/20) in Akcijskega načrta za sofinanciranje parkovnih lokalnih skupnosti 2020-2021. • priprava Programa porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe. <p><u>MOP – DVI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • v letih 2016 in 2017 ni bilo nalog povezanih s kohezijskimi projekti javne infrastrukture v parkovnih občinah, • v letih 2018 in 2019 ni bilo posredovanih vlog parkovnih občin za (so)financiranje za gradnjo okoljske infrastrukture. 	

C7.3	<p>zagotovitev varstva, ohranjanja in vzdrževanja izjemnih krajin in krajinskih območij nacionalne prepoznavnosti (MOP - Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, MK, ZVKDS, MKGP, občine)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analiza naselbinskih vzorcev, • podrobnejša razdelava območij nacionalne prepoznavnosti. 	<p><u>MOP – DO, Sektor za naravo:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sodelovanje pri izvajanju CRP projekta »Preveritev metodologije določanja območij prepoznavnosti krajine na izbranih testnih območjih in oblikovanje pravil za urejanje prostora na tovrstnih območjih«, - priprava izhodišč za določitev krajinske tipologije in z varstvom krajinske pestrosti povezanih pravil v TNP (uporaba rezultatov dveh CRP nalog: »Opredelitev krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti« in »Preveritev metodologije določanja območij prepoznavnosti krajine na izbranih testnih območjih in oblikovanje pravil za urejanje prostora na tovrstnih območjih«). <p><u>MOP – DzPGS:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - v letu 2016 je ob sodelovanju MOP, SON, JZTNP in MK pripravil projektno nalogo za »nadgradnjo metodologij določanja območij prepoznavnosti krajine«, ki je vključevala tudi testiranje metodologije na izbranih testnih območjih (vključno TNP) in oblikovanje pravil za urejanje prostora na tovrstnih območjih, - v letu 2017 izvedba javnega naročila in izbor zunanjšega izdelovalca, - v letih 2018-2020 izvedba CRP projekta »Nadgradnja metodologije določanja območij nacionalne prepoznavnosti krajine« s preveritvijo na območju narodnega parka kot enim od testnih območij (zaključek projekta: marec 2020). 	<p>2017: Izdelava projektne naloge: 3.943,10 EUR (ocenjena vrednost 7 sestankov: 138,5 ur x 28,47 EUR).</p> <p>2018-2020: izvajanje CRP projekta: 2018: 12.000 EUR 2019: 12.000 EUR 2020: 6.000 EUR</p>
C7.4	<p>podpiranje pobud za prenovo vasi, krepitev njihove identitete, uveljavljanje posebnosti in ohranjanje avtentične podobe (celostna obnova vasi) (občine, ZVKDS, JZTNP)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • svetovanje, • priprava za prijavo predlogov na razpise. 		
C7.5	<p>v povezavi z izvajanjem neposrednega nadzora v naravi nad posegi v prostor zagotoviti učinkovit inšpekcijski nadzor in pravočasno ukrepanje ob nedovoljenih posegih (JZTNP, IRSOP)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ozaveščanje lastnikov in investitorjev o posegih. • spremljanje stanja, • sodelovanje naravovarstvene nadzorne službe z inšpekcijskimi službami, • inšpekcijski nadzor. 	<p><u>MOP – IRSOP:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • na podlagi ugotovljenih kršitev tekom rednih letnih preventivnih pregledov, IRSOP uvede inšpekcijske postopke in ukrepa v okviru svojih pooblastil, • prijave iz svoje pristojnosti, ki jih inšpekcija prejme s strani naravovarstvene nadzorne službe JZTNP ali drugih prijaviteljev, se evidentirajo med prejete prijave ter obravnavajo v skladu s prioriteta in vrstnim redom prispetja. 	
E4.4	<p>izdajanje soglasij in mnenj na podlagi določb ZTNP-1 in ZON za območje TNP (JZTNP, ARSO, ZRSVN, ZVKDS, KGZS)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • izdajanje soglasij in mnenj. 	<p><u>MOP – DO, Sektor za ohranjanje narave:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • svetovanje pri pripravi nekaterih soglasij in mnenj, • pregled in analiza nekaterih soglasij in mnenj, ki jih pripravlja JZTNP. 	

			<p><u>MOP – ARSO:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • v obdobju 2016-2020 je bilo izdano oz. zavrnjeno 548 naravovarstvenih soglasij (od tega 19 zavrnitev in 389 soglasij s pogoji) ter 27 naravovarstvenih pogojev. 137 zadev je bilo zaključenih s sklepi o zavržbi ali odstopom na ZRSVN, • na podlagi <i>Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah</i> je bilo za namene raziskovanja na območju celotne Slovenije (ne ciljno na območju TNP) izdanih 36 dovoljenj. Za namene preprečitve resne škode na premoženju in zagotavljanja zdravja ter varnosti ljudi na širšem območju, ne le na območju TNP sta bili izdani dve dovoljenji za odstrel rjavega medveda in tri dovoljenja za odstrel volka, • za prodajo zemljišč v lasti RS za zavarovanem območju TNP smo obravnavali pet vlog, tri vloge za prodajo so bile odobrene, dve pa zavrnjeni, • v obdobju od 2016-2020 smo na območju TNP prejeli 78 zahtevkov za škodo na premoženju povzročeno po zavarovanih vrstah in izplačali 31.716,27 EUR. Škodne dogodke so povzročili rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>) na čebelnjakih, drobnici ali govedu, volk (<i>Canis lupus</i>), šakal (<i>Canis aureus</i>) in krokar (<i>Corvus corax</i>) vsi na drobnici ter dihur (<i>Mustela putorius</i>) na perutnini. <p><u>ZRSVN:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • na letni ravni obe območni enoti izdala cca. 175 strokovnih mnenj (postopki presoje sprejemljivosti posegov). Z uveljavitvijo Gradbenega zakona je ZRSVN od 1. junija 2018 samostojni mnenjedajalec v postopkih izdaje gradbenih dovoljenj (pristojnost upravnih enot), v postopkih izdaje naravovarstvenih soglasij za enostavne objekte in vzdrževalna dela v javno korist (pristojnost ARSO) pa izdaja mnenja na podlagi presoje sprejemljivosti. Največ mnenj za posege v prostor je bilo izdanih v tretjem varstvenem območju, izdaja posameznih predhodnih strokovnih mnenj investitorjem. 	Javna služba ZRSVN
E5.1	priprava dolgoročnega programa upravljanja z državno lastnino (JZTNP, MOP - Direktorat za okolje)	<ul style="list-style-type: none"> • sprejet dolgoročni program upravljanja z državno lastnino. 	<p><u>MOP – DO, Sektor za ohranjanje narave:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • svetovanje glede vsebin programa, • pregled in predlog dopolnil testnega primera dolgoročnega programa na primeru Bohinjske sklede, • priprava vladnega gradiva za nov Sklep o nepremičninah, ki so v lasti ali v upravljanju JZTNP, • sodelovanje pri iskanje rešitev za uveljavljanje predkupne pravice, • sodelovanje v postopku denacionalizacije Doline Triglavskih jezer. 	

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

– ...

– ...

10. Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ), Policija

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v obdobju 2016-2020	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> • prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MNZ za spodaj navedene vsebine. 	<p>Policija je z dokumentom, št. 2310-81/2016/7 z dne 7.4.2016 »Usmeritve za izvajanje akcije "Eko" in Strategija dela na področju ekološke kriminalitete« opredelila, da je ena izmed prioritet dela policije tudi preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje prekrškov in kaznivih dejanj na varovanih območjih. Kot eno najpomembnejših območij je naveden tudi TNP.</p>	
A11	ohranjanje narave (JZTNP, ZRSVN, MOP, ZGS, MKGP, DRSV, IRSOP, IzVRS, MNZ)	<ul style="list-style-type: none"> • učinkovit nadzor. 	<p>Izobraževanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PP Bovec in PP Tolmin: <ul style="list-style-type: none"> - v letih 2016 in 2017 pred začetkom poletne turistične sezone sta bila na območju PU Nova Gorica organizirana delovna posveta med policisti in nadzorniki TNP, - v letu 2020 zaradi ukrepov Vlade RS v zvezi Covid-19 ni bilo organiziranih sestankov ali izobraževanj med policisti in nadzorniki v TNP, • PP Bled: <ul style="list-style-type: none"> - sodelovanje z nadzorniki pri rednem delu in sicer ob kontrolah mest poznanih po vožnji z motornimi vozili v naravnem okolju, mestih za kampiranje,... - v l. 2020 izobraževanj z nadzorniki TNP ni izvedla prav tako ne organiziranih skupnih poostrenih nadzorov, - z nadzorniki TNP se redno neformalno srečuje in sodeluje ob rednem delu na terenu kot v enoti PP Bled in pol. pisarni v Bohinjski Bistrici. V pogovorih se rešujejo aktualne težave in izpostavljajo potrebe po sodelovanju oz. skupnem nadzoru območij, • PP Kranjska Gora: <ul style="list-style-type: none"> - 4.10.2018 izvedeno usposabljanje nadzornikov TNP, - 5.11.2019 izvedeno usposabljanje nadzornikov TNP, - pred turistično sezono organizirani posveti z nadzorniki TNP, občinskih inšpekcij in redarstev itd., posveti so bili izvedeni tudi med samo sezono, - 16. 9. 2020 je komandir PP Kranjska Gora izvedel usposabljanje nadzornikov TNP, usposabljanje 4. 11. 2020 pa je bilo odpovedano. <p>Izvajanje nadzora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PP Tolmin: <ul style="list-style-type: none"> - 10. 8. 2018 - zagotavljanje splošne varnosti v gorah (Zadnjica-Prehodavci-Hribarice-Dolič-Zadnjica) - 2 policista in nadzornik TNP Trenta iz Kobarida, - 20. 7. 2019 - zagotavljanje splošne varnosti v gorah (Vršič-Sleme-Mala Mojstrovka) - 2 policista in nadzornik TNP iz Kranjske Gore, 	

			<ul style="list-style-type: none"> - 21. 6. 2020 - skupni nadzor policistov PPE GPE III in nadzornika TNP na območju Vršiča in Mojstrovke, • PP Bovec: skupnih nadzorov z nadzorniki TNP ni izvajala, • PP Bled: <ul style="list-style-type: none"> - 2016 in 2017 - sodelovanje pri skupnih nadzorih v TNP (vožnja v naravnem okolju in nedovoljeno kampiranje), - v letih 2018-2020 skupni nadzor z nadzorniki TNP niso bili izvedeni, • PP Kranjska Gora: <ul style="list-style-type: none"> - 2016 in 2017 - sodelovanje pri skupnih nadzorih v TNP (vožnja v naravnem okolju in nedovoljeno kampiranje), - 2018 - na območju PP Kranjska Gora izvedenih več nadzorov v zvezi z vožnjo v naravnem okolju, nedovoljeno kampiranje – izvedeni so bili samostojno ali skupaj z nadzorniki TNP, - 5. 9. 2019 - poostren nadzor na območju TNP (Ruska cesta, Kr. Gora – Vršič) skupaj z SENP, MIR, TNP (ugotovljene kršitve povezane s hrupom motoristov – ZMV); umirjanje prometa v alpskih dolinah (Vrata), - 12.01.2019 - poostren nadzor, ugotovljeni 2 kršitvi ZTNP, 4. odst. 64. člena v zvezi z 13. točko 1. odstavka istega člena ZTNP – podan pisni predlog pristojnemu prekrškovnemu organu, - 30.11.2019 - 2 kršitvi ZTNP, 4. odst. 64. člena v zvezi z 10. točke 1. odstavka istega člena in v povezavi z 41. točko 1. odstavka 13. člena ZTNP – podan pisni predlog za uvedbo postopka pristojnemu prekrškovnemu organu, - 2. 8. 2020 - skupaj z nadzorniki TNP izveden poostren nadzor v območju TNP (dolina Vrat), - 15. 8. 2020 - skupaj z nadzorniki TNP je bil načrtovan skupen poostren nadzor v območju TNP (dolina Vrat) – nadzor ni bil opravljen. <p>Intervencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PP Kranjska Gora (80 dogodkov): <ul style="list-style-type: none"> - gorske nesreče, iskalne akcije, asistenca naravovarstvenim nadzornikom TNP • PP Bled (62 dogodkov): <ul style="list-style-type: none"> - iskalne akcije, gorske nesreče, nesreče na smučišču, nesreče pri športnih aktivnostih na prostem, • PP Tolmin (35 dogodkov): <ul style="list-style-type: none"> - gorske nesreče, iskalne akcije, zastrupitev, delovne nesreče, v gozdu, nesreče pri športnih aktivnostih na prostem, • PP Bovec (28 dogodkov): 	
--	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> - nesreče pri športnih aktivnostih na prostem, iskalne akcije, delovne nesreče, napačno parkiranje, požar <p>LETALSKA POLICIJSKA ENOTA (LPE UPS GPU)</p> <ul style="list-style-type: none"> • intervencije na območju Triglavskega narodnega parka: <ul style="list-style-type: none"> - v letu 2017: 27 intervencij reševanja in iskanja gornikov, trenaže in za izvedbo le-tega skupaj 18 ur naleta, - v letu 2018: 25 intervencij in 29 ur naleta, - v letu 2019: 39 intervencij in 47 ur naleta, - v letu 2020: 58 intervencij in 60 ur naleta. • naloge: <ul style="list-style-type: none"> - prevoz opreme in materiala za Geodetsko upravo RS pri obnovi mejnih oznak na odseku državne meje z R Italijo (mala Ponca – Kotova špica – Mangart) – Meddržavni sporazum o vzdrževanju mejnih oznak na skupni državni meji – nalet 15 ur. <p>GORSKA ENOTA POLICIJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • izvajanje preventivnih aktivnosti in odkrivanje drugih deviantnih ravnanj na območju TNP: <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti za zagotavljanje splošne varnosti ljudi v gorah, 11x na območju TNP (v vsaki izvedbi 2 policista PPE III – GE), - vključevanje nadzornikov TNP v aktivnosti policije za zagotavljanje splošne varnosti ljudi v gorah na območju TNP – 4x, - obravnava dogodkov (nesreč) v gorah, sodelovanje v ekipi za helikoptersko reševanje v gorah v času visoke turistične sezone (junij, julij, avgust in september). <p>Vse enote poročajo, da je sodelovanje z nadzorniki TNP zelo dobro in so z njimi v stalnem kontaktu, predvsem v smislu obveščanja ob zaznavanju operativno zanimivih oseb v alpskih dolinah in s tem preprečevanja deviantnih ravnanj.</p>	
C 4.1	<p> uvedba dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju vzgoje, izobraževanja, socialnega varstva, zdravstva in drugih javnih služb, ki bodo omogočale nadstandardno izvajanje le-teh. (MIZŠ, MDSSZ, MZ, MNZ, MJU, JZTNP, RRA)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podpora nadstandardnemu izvajanju državnih in lokalnih služb v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih (8. točka 10. člena ZTNP-1). 		

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

- PP Bovec in PP Tolmin pred začetkom poletne turistične sezone organizirata delovne posvete med policisti PP in naravovarstvenimi nadzorniki TNP

POROČILO

O IZVAJANJU NAČRTA UPRAVLJANJA TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA 2016-2025 ZA LETI 2021 IN 2022

Bled, september 2023, dopolnitev december 2023

Poročilo obsega oceno izvajanja Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 (Uradni list RS, št. 34/16 – v nadaljevanju NU TNP) za koledarski leti 2021 in 2022. Poročilo z oceno o izvajanju NU TNP za leti 2021 in 2022 je pripravljeno na podlagi poročil upravljavca zavarovanega območja, tj. Javnega zavoda Triglavski narodni park (v nadaljevanju JZ TNP) o delu za leti 2021 in 2022 ter poročil sektorjev in agencij, direktij, zavodov v njihovi sestavi, v pristojnost katerih spada izvajanje posameznih vsebin.

Struktura poročila je urejena tako, da vsebinsko sledi poglavjem NU TNP, skladno z opredeljenimi upravljavskimi področji:

- A Ohranjanje narave
- B Varstvo kulturne dediščine
- C Ohranjanje poselitve in trajnostnega razvoja
- D Obiskovanje in doživljanje narodnega parka
- E Upravno-administrativne naloge

Vsebinsko so realizirane aktivnosti v poročilu predstavljene z operativnimi cilji in nalogami. Podani so skupna ocena in kazalniki doseganja operativnih ciljev, v nadaljevanju pa podrobnejše izvajanje aktivnosti po posameznih nalogah, tako da je zagotovljena preglednost in celovitost spremljanja izvajanja NU TNP v preteklih dveh letih. Kazalniki so prikazani glede na izhodiščno stanje (leto 2015), opredeljene cilje oziroma glede na doseženo stopnjo (delež, število ...) z NU TNP opredeljenih ciljnih vrednosti. Pri operativnih ciljih, ki v NU TNP niso imeli določenih kazalnikov, so smiselno povzeti kazalniki iz letnih programov dela.

V okviru poročila izvedenih aktivnosti so po upravljavskih področjih smiselno vključeni tudi posamezni vsebinski sklopi (poglavja 19 *Usmeritve za celostno ohranjanje kulturne dediščine*, 20 *Usmeritve za sanacijo razvrednotenih območij* in 21 *Izhodišča za usmerjanje obiska v narodnem parku*), ki so sicer skladno z določbami četrtega odstavka 50. člena Zakona o Triglavskem narodnem parku ZTNP-1 (Uradni list RS, št. 52/10, 46/14-ZON-C, 60/17 in 82/20 – v nadaljevanju ZTNP-1) v NU TNP obravnavani v samostojnih podpoglavjih.

V NU TNP so opredeljeni varstveni režimi (NU TNP – poglavje V), torej *Podrobna opredelitev varstvenih režimov* (NU TNP – podpoglavje 15), *Izjeme glede na prepovedi iz ZTNP-1* (NU TNP – podpoglavje 15 in *Merila za odločitev o skladnosti nameravanega ravnanja, posega ali dejavnosti z določbami ZTNP-1 v postopku izdaje soglasij javnega zavoda* (NU TNP – podpoglavje 17) ter *Varstvene in razvojne usmeritve za dejavnosti* (NU TNP – poglavje V), ki se upoštevajo pri izvajanju rednih nalog javne službe, še posebej v postopkih priprave novih ter sprememb in dopolnitev obstoječih prostorskih aktov, načrtov rabe naravnih dobrin (npr. gozdnogospodarski in lovskoupravljavski načrti, ribiškogojitveni načrti, načrti upravljanja povodij) in razvojnih dokumentov, pri izdaji mnenj v postopkih izdaje strokovnih mnenj za pripravo naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev in soglasij, pri izdaji soglasij na podlagi 31. člena ZTNP-1 in pri pripravi odgovorov v postopkih uveljavljanja predkupne pravice države pri prometu z nepremičninami v narodnem parku.

Za izvajanje posameznih upravljavskih nalog in aktivnosti so vsebinsko in s (so)financiranjem zadolženi tudi drugi sektorji. V prvem delu priprave poročila so ministrstva ter agencije in zavodi z različnih delovnih področij posredovali podatke o izvedenih aktivnosti v poročevalskem obdobju 2021-2022. Večina izvedenih aktivnosti in porabe finančnih sredstev ministrstev, razen Ministrstva za okolje in prostor ter Ministrstva za kulturo, se uvršča med naloge upravljavskega področja C – ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj. Podrobnejši pregled izvedenih aktivnosti resorjev je podan v Prilogi: *Sodelovanje ministrstev pri izvajanju upravljavskih nalog in aktivnosti*.

Po spremembi ZTNP-1 v letu 2020 je bil uveljavljen spremenjen koncept sofinanciranja razvojnih projektov parkovnih lokalnih skupnosti, tako da so bili na podlagi sprejetih akcijskih načrtov, skladno z *Uredbo o merilih in kriterijih za sofinanciranje projektov, investicij ter izvajanje dejavnosti* (Uradni list RS, št. 2/20 in 116/21), v letih 2021 in 2022 realizirani tudi številni projekti in investicije s strani parkovnih občin.

Prednostne aktivnosti na področju ohranjanja narave so se izvajale v sodelovanju z Zavodom RS za varstvo narave, nosilci rabe prostora in naravnih virov ter strokovnimi in drugimi domačimi in tujimi organizacijami. V preteklem dvoletnem obdobju izvajanja NU TNP se je na področju ohranjanja narave nadaljevalo sistematično spremljanje stanja v naravi, ki je vključevalo zbiranje podatkov o prostoživečih vrstah in ekosistemih ter evidentiranje pritiskov človekove dejavnosti nanje, še zlasti na področju monitoringa obiskovanja. Zbirali so se prostorski podatki o negozdnih habitatnih tipih, v zvezi z navedeno nalogo je bilo skartirano 45 ha površine zavarovanega območja, od tega 20 ha v letu 2021 in 25 ha v letu 2022. Intenzivno so se izvajale aktivnosti uveljavljanja mirnih območij. Nadaljevalo se je spremljanje stanja naravnih vrednot v narodnem parku, v manjšem obsegu od načrtovanega so potekale priprave akcijskih načrtov za ohranjanje biotske raznovrstnosti in ravnanja s tujerodnimi vrstami. Dosežena je bila strokovna podpora enotnega čezmejnega upravljanja z alpskim kozorogom, s tem v zvezi so bile za utemeljevanje statusa vrste v Sloveniji v poročevalskem obdobju izvedene arheo-zoološke, genetske in preliminarne habitatne analize. Na področju ohranjanja gliv in povečanja poznavanja stanja varovalnih gozdov v narodnem parku so bile oblikovane metodologije monitoringov tudi dejansko uporabljene pri terenskem zbiranju podatkov. JZ TNP je sodeloval v postopkih obnove gozdnogospodarskih načrtov in obravnave posegov v gozdni prostor na operativni ravni. Na področju obravnave velikih zveri v narodnem parku, zlasti volka, se je vzdrževalo redno sodelovanje z izvajalci proste planinske paše v zvezi z oddaljenim spremljanjem gibanja pašnih živali, preverjene so bile možnosti vključevanja JZ TNP v preprečevalne aktivnosti. Problematika nabiralništva je bila izpostavljena na tematskem strokovnem posvetu, nadaljevala se je priprava strokovnih podlag za krajinsko tipologijo s predlogom pravil ravnanja za namene ohranjanja biotske raznovrstnosti. Na področju ohranjanja dobrega stanja voda so bile aktivnosti usmerjene v nadaljnje spremljanje stanja izbranih izvirov in nekaterih visokogorskih jezer v narodnem parku in pripravo izhodišč za program upravljanja z vodami. JZ TNP je vodil postopke za izvajanje predkupne pravice države in odkupil 244,14 ha (v letih 2021 in 2022 je bilo sklenjenih 16 poslov za 40 gozdnih zemljišč). Naravovarstvena nadzorna služba je zagotavljala neposredni nadzor v naravi (s poudarkom na visokogorskem svetu, na območju Doline Triglavskih jezer ter z obiskom najbolj obremenjenih delov narodnega parka – na Pokljuki, v Krmi in Vratih, na območju Bohinjskega jezera in na Mangrtskem sedlu) in izvajanje določb predpisov s področja ohranjanja narave ter koordinirala aktivnosti z ostalimi pristojnimi službami. Opravljeno je bilo tudi dodatno izobraževanje in strokovno usposabljanje nadzornikov. Opravljene so bile vse predpisane naloge na področju upravljanja LPN Triglav, nadgrajeno je bilo sodelovanje z ostalimi upravljavci lovišč na območju narodnega parka.

Na področju varstva kulturne dediščine se je izvajalo spremljanje stanje nepremične kulturne dediščine (planine, suhozidna gradnja), izdelane so bile strokovne podlage za kulturnovarstvene smernice k sektorskim aktom, analizirane posamezne aktivne planine in pregledani posamezni dediščinski objekti, pri načrtovanju obnov in graditve objektov sta bili lastnikom (investitorjem) ponujeni strokovna pomoč in svetovanje. Izvedeni sta bili 1. (analitična) in 2. (načrtovalska) faza za pripravo strokovnih podlag za stavbno tipologijo Občine Kranjska Gora, vključno s sinteznim poročilom in usmeritvami. V sodelovanju s Posoškim razvojnim centrom pa sta bila v okviru projekta *Napredne rešitve energetske prenove stavb kulturne dediščine alpskega prostora* (v nadaljevanju: ATLAS) pripravljena študija stavbarstva Zgornjega Posočja in izdan priročnik v tiskani obliki (*Od prepoznavanja do obnove stavbne dediščine Zgornjega Posočja*, 2021). Izdelan je bil priročnik s smernicami za gradnjo in oblikovanje pomožnih objektov v gorenjskem delu Triglavskega narodnega parka (*Pomožni objekti v Triglavskem narodnem parku*, 2022). Izdana je bila knjiga B. Juvanca *Pastirska arhitektura Slovenije in Evrope* (2022), ki obravnava tudi planine na območju Julijskih Alp. Na področju premične kulturne dediščine je bilo opravljeno redno spremljanje stanja razstavnih eksponatov na informacijskih mestih TNP (v Trenti, na Bledu in v Zg. Radovni) ter njihovo vključevanje v ozaveščevalne programe ter aktivnosti. V manjšem obsegu so bile izvedene izobraževalne in ozaveščevalne aktivnosti ter posveti, delavnice, razstave; sodelovali smo pri dogodkih na *Dnevih evropske kulturne dediščine*.

Pomembne aktivnosti na področju ohranjanja poselitve in trajnostnega razvoja so bile priprava in izvedba razpisov za področje kmetijstva na osnovi 56. člena ZTNP-1 ter upravljanje in nadgrajevanje obsega sistema znaka kakovosti TNP (ZKTNP). Nadaljevalo se je permanentno sodelovanje z lokalnim prebivalstvom v povezavi z rabo kmetijskih zemljišč ter izvajanjem ukrepov skupne kmetijske politike. Začela se je podpora razvoju sistema za spremljanje in usmerjanje živali na prosti planinski paši z namenom izvedbe monitoringa, opredeljevanja območij paše – predvsem drobnice – z vidika zmanjševanja konfliktov z velikimi zvermi ter zmanjševanja stroškov paše nosilcem kmetijskih gospodarstev. JZ TNP je sodeloval tudi na področjih izobraževanja, razvoja kolektivnih blagovnih znamk ter informiranja in ozaveščanja obiskovalcev. JZ TNP je tudi upravljalca UNESCO Biosfernega območja Julijske Alpe. Na podlagi večletnega sodelovanja z Naravnim parkom Julijsko predgorje ter certifikatov *Čezmejna ekoregija Julijske Alpe* in *Evropska listina za trajnostni razvoj turizma v zavarovanih območjih* so se začeli postopki za vzpostavitev čezmejnega UNESCO Biosfernega območja Julijske Alpe. Nadaljevale in nadgrajevale so se rešitve na področju prometne infrastrukture in umirjanja prometa, vključno z javnim prevozom (Vrata, Pokljuka, jezerska skleda Bohinjskega jezera, Vršič, mangrška cesta, dolina Zadnjica, planina Kuhinja, dolina Tolminke), opravljena so bila svetovanja s področja kmetijstva in predelave osnovnih kmetijskih surovin, izveden je bil tudi razpis za področje malih kmetijskih gospodarstev. Na planski in izvedbeni ravni urejanja prostora in graditve objektov so bile izdelane strokovne podlage, v upravnih postopkih pa izdana strokovna mnenja in investitorjem omogočena svetovanja. Skladno z določbami 10. in 11. člena ZTNP-1 in z *Uredbo o merilih in kriterijih za spodbujanje in sofinanciranje projektov, investicij ter izvajanje dejavnosti v TNP (Uradni list RS št. 116/21)*, sta bila za leti 2021 in 2022 pripravljena *Akcijska načrta za sofinanciranje projektov parkovnih lokalnih skupnosti* – za izvedbo je bilo namenjenih 5.183.048 EUR v letu 2021 in 4.974.969 EUR v letu 2022 (skupaj 10.158.017 EUR). Realizacija je bila 97 % v letu 2021 oziroma 98 % v letu 2022. Sredstva so bila porabljena za sofinanciranje 90 občinskih investicijskih projektov (46 projektov v letu 2021 in 44 projektov v letu 2022), predvsem na področjih prometne, komunalne in okoljske infrastrukture, ureditve vaških središč, javnih prevozov ter družbenih dejavnosti.

Na področju informiranja in obiskovanja so bili predvsem v informacijskih mestih TNP pripravljene in izvedeni različni izobraževalni in ozaveščevalni programi za različne ciljne skupine, v spletni oz. video obliki in na terenu. Sprejet je bil nov *Pravilnik o označevanju zavarovanih območij, naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in območij Natura 2000 in delov zavarovanih območij (Uradni list RS, št. 145/21)*, s priručnikom za njegovo implementacijo. Skladno z *Načrtom parkovne infrastrukture v narodnem parku* so bile postavljene nove, nadgrajene obstoječe in zamenjane dotrajane prvine parkovne infrastrukture. Poleg rednega vzdrževanja, so bili pripravljene načrti za vsebinsko in tehnično prenovu posameznih parkovnih poti, izvedeni sta bili tudi obsežna sanacija erozijskih žarišč in ureditev nove tematske poti na Mangrškem sedlu. Nadaljevalo se je sistematično spremljanje obiska z avtomatskimi števci. JZ TNP je številne aktivnosti usmerjal v implementacijo digitalne prostorske podlage in združitve s spletno stranjo www.tnp.si, z namenom učinkovitega informiranja, ozaveščanja, izobraževanja in opozarjanja obiskovalcev o varstvenih režimih in drugih bazah podatkov, aktualnih za usmerjanje obiska na območju narodnega parka. Na podlagi izdelanih strokovnih podlag je bil pripravljen predlog akcijskega načrta usmerjanja obiska in rekreacijskih dejavnosti v TNP z desetimi prednostnimi področji, za katera so načrtovani cilji in ukrepi, vključno s prostorskim prikazom. Obsežno delo je bilo namenjeno področju urejanja posebne rabe delov zavarovanega območja (določitev nosilne zmogljivosti, ocena ogroženosti, skrbništvo, priporočila za upravljalce, režim obiskovanja). Pripravljena je bila vodniška strategija TNP, ki podpira tudi lokalno gospodarstvo na področju trajnostnega razvoja turizma. Nadgrajeni in izvedeni so bili vodniški programi in tečaji, prav tako pa realizirani razpisani programi vodenj po parkovnih /pohodniških poteh. Opravljene so bile tudi številne aktivnosti znotraj skupnosti osnovnih šol v Biosfernem območju Julijske Alpe (Triglavska zakladnica, spodbujanje trajnostnega razvoja, učilnice v naravi, izobraževalne delavnice, izmenjava dobrih praks, znak kakovosti, sezonski časopis).

JZ TNP je v okviru upravno administrativnih nalog posodobil spletno pojavnost, izvajal redne upravne naloge (izdaja soglasij in mnenj) in izpolnjeval mednarodne obveznosti. JZ TNP je nadalje skušal pridobiti evidence zemljišč državnih sektorjev, ki so predpogoj za pripravo *Programa upravljanja z nepremičninami*

v državni lasti, prav tako pa je urejal zemljiško-knjižni status za nepremičnine v lasti države, katerih upravljanje je bilo prenešeno na JZ TNP, in zemljišča, za katera je bila v letih 2021 in 2022 uveljavljena predkupna pravica države. Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov je zemljišča v prvem varstvenem območju s soglasjem prenesel v upravljanje JZ TNP (33 zemljišč s skupno površino 461,15 ha), JZ TNP pa je prenesel v upravljanje Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov zemljišča, ki ležijo izven TNP in niso naravovarstveno pomembna zemljišča (4 zemljišča s skupno površino 0,3 ha). V letu 2022 je bila realizirana menjava zemljišča, ki leži na levi strani potoka Peričnik z zemljiščem, ki leži v tretjem varstvenem območju.

Za izvajanje upravljaljskih nalog in aktivnosti so poleg JZ TNP pomemben delež prispevali tudi vladni resorji (z agencijami, direktorijami, zavodi) in parkovne lokalne skupnosti. Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) z organi v sestavi je izvajal naloge s področij ohranjanja narave (aktivnosti v zvezi z izvajanjem 10. in 11. člena ZTNP-1 in akcijskimi načrti za sofinanciranje projektov parkovnih občin, obravnava predlogov področnih predpisov, priprava in izvajanje Programa upravljanja območij Natura 2000, priprava naravovarstvenih smernic, mnenj, pogojev in soglasij, urejanje posebne raba naravnih vrednot, aktivnosti pri načrtovanju ukrepov umirjanja prometa), upravljanja voda (priprava načrtov upravljanja voda in Programa ukrepov upravljanja voda, izvajanje ukrepov za doseganje dobrega stanja voda, vodna dovoljenja), urejanja prostora (priprava naravovarstvenih smernic v postopkih priprave prostorskih aktov, izdaja mnenj, pogojev in soglasij), upravljanja z nepremičninami (urejanje evidenc, urejanje zemljiško-knjižnega statusa nepremičnin), izvajanja nadzora). S področja varstva kulturne dediščine (Ministrstvo za kulturo, ZVKDS in muzeji) so bile realizirane aktivnosti evidentiranja, raziskovanja, dokumentiranja registriranih enot nepremične dediščine; predstavljanja, ozaveščanja in izobraževanja; obnove objektov nepremične kulturne dediščine ter muzejske dejavnosti. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano s podrejenimi institucijami je izvajal naloge s področja razvoja podeželja in kmetijstva (ukrepi Programa razvoja podeželja 2014-2020 do 2022, kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, ekološko kmetovanje, strategija lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost), gozdarstva (načrtovanje in upravljanje gozdov, izvajanje monitoringov), upravljanja divjadi, ribištva. Aktivnosti Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo so bile usmerjene v regionalni razvoj in izvajanje lokalnega razvoja, področje turizma (Strategija slovenskega turizma) ter podporo podjetniškemu okolju in ekonomsko-poslovni infrastrukturi. Ministrstvo za infrastrukturo z DRSI je izvedel obnovitvena dela in pristopil k načrtovanju obnove na posameznih odsekih državnih cest, vključno z ureditvijo avtobusnih postajališč, ter nadaljeval z nekaterimi ukrepi umirjanja prometa in varstva narave. Ministrstvo za zdravje je pristopil k širitvi programov primarnega zdravstvenega varstva in nujne medicinske pomoči (satelitski urgentni centri, mobilne enote, izvajanje helikopterske nujne medicinske pomoči – reševanje v gorah). Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve z območnimi centri za socialno delo je pripravil razpis za sofinanciranje socialnovarstvenih programov, pomagal in podpiral ranljive ciljne skupine, izvedel programe socialne aktivacije. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je podprlo nadstandardne rešitve v OŠ Simona Kosa Podbrdo in sofinanciralo občinske investicije v vrtce in osnovno šolstvo. Ministrstvo za notranje zadeve s policijo je največji del aktivnosti izvedel na področju preventive, sodelovanja z naravovarstveno nadzorno službo JZ TNP, GRS in PZS, obravnave prekrškov in kaznivih dejanj ter intervencij pri različnih dogodkih – pri slednjih (v gorskem svetu) in reševalnih nalogah je imela pomembno vlogo Letalska policijska enota. Ministrstvo za obrambo je ažuriral karte ogroženih območij in pripravil opozorilne karte površinske, globinske in bočne erozije za posamezne občine, Slovenska vojska upravljanja vojaške objekte na Pokljuki in pomaga pri oskrbi v visokogorju.

Parkovne občine so v poročevalskem obdobju izvajale aktivnosti na področju urejanja prostora na lokalni ravni, usmerjanju turizma (v povezavi s projekti umirjanja prometa in spodbujanja javnih prevozov) in trajnostnega razvoja ter ohranjanju kmetijstva, pri čemer se sledilo ciljem narodnega parka ter usmeritvam za dejavnosti, opredeljenimi z NU TNP.

Pri izvajanju upravljaljskih nalog je JZ TNP uspešno sodeloval s strokovnimi, izobraževalnimi in upravnimi institucijami, drugimi naravnimi parki v Sloveniji ter zunaj državnih meja, kar prispeva k njegovemu ugledu in širši prepoznavnosti. Velikega pomena za uspešno in učinkovito upravljanje je sodelovanje s parkovnimi lokalnimi skupnostmi, Skupnostjo Julijske Alpe in regionalnimi razvojnimi agencijami.

Projekti

Projektno delo v poročevalskem obdobju je v velikem obsegu prispevalo k doseganju ciljev zavarovanega območja, hkrati pa se krepí in nadgrajuje mreža uspešnega sodelovanja z domačimi in mednarodnimi partnerji. Poleg najbolj obsežnega in zahtevnega ter z vidika ohranjanja vrst in habitatov pomembnega projekta »Vrh Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku« (v nadaljevanju Vrh Julijcev), ki ga vodi, je JZ TNP sodeloval pri izvajanju osmih projektov (1. LIFE: *NATURAVIVA – Biodiverziteta – Umetnost življenja*; projekti CLLD (Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost): 2. »Usmerjanje obiska v Triglavskem narodnem parku« LAS Gorenjska košarica; 3 in 4. »Približajmo Unesco biosferna območja prebivalcem« LAS Gorenjska košarica in LAS Dolina Soče, 5. projekt sodelovanja med LAS-i »Vzpostavitev pogojev za EKO regijo BOJA«; 6. pilotni projekt iz programa PRP: »Vpeljava pridelave ohranjalnih semenskih mešanic za obnovo degradirane travne ruše na območju Športnega centra Pokljuka«; 7. projekt iz Sklada za podnebne spremembe/Alpske konvencije: »LOKALP – Alpsko partnerstvo za lokalne podnebne ukrepe«; 8. LIFE »Semenska banka« (LIFE for Seeds).

V potrjevanju so bili tudi trije novi projekti: 1. LIFE »AlpsLeadFree« (uporaba brezsvinčenega streliva); 2. »Vpeljava celovitega diagnostičnega kompleta za učinkovit nadzor nad varozo v čebeljih družinah za izboljšano ekonomiko in varno pridelavo medu« in 3. LIFE »Life for lifelines« z obravnavo pritiskov človekove dejavnosti na prostoživeče vrste ptic ter določitvijo varstvenih ukrepov.

Izvajanje nalog iz programa Sklada za podnebne spremembe

V okviru nalog, podprtih s sredstvi Sklada za podnebne spremembe, so se v letih 2021 in 2022 izvajale aktivnosti na področju identifikacije ekosistemskih storitev, ohranjanja mokrišč, določitve krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti, spremljanja stanja in odstranjevanja invazivnih tujerodnih vrst ter trajnostne mobilnosti.

Izvajanje kadrovskega načrta

Politika zaposlovanja se izvaja na način, da se ne ustvarja primanjkljajev na sredstvih za stroške dela, istočasno pa število zaposlenih na javni službi, financiranih iz javnih virov, ne presega dovoljenega števila zaposlenih določenega v kadrovskih načrtih za posamezno leto. Skupno število zaposlenih (zaposlenih, ki izvajajo naloge javne službe in projektних zaposlenih) se je v poročevalskem obdobju v primerjavi z letom 2015 povečalo. Na dan 31. 12. 2022 je skupni ekvivalent polnih zaposlitev (EPZ) znašal 56,75, kar je za 0,75 več kot leta 2015 (1. 1. 2015). Dne 31. 12. 2022 je skupni EPZ znašal 53, kar je 4,5 manj kot je bilo za leto 2022 načrtovano v NU TNP.

Izvajanje finančnega načrta

Za namene izvajanja NU TNP je JZ TNP v obdobju 2021-2022 porabil 7.328.550 EUR. Sredstva so bila zagotovljena iz državnega proračuna, mednarodnih projektov, lastnih prihodkov (nejavni prihodki za izvajanje javne službe in tržna dejavnost zavoda) in drugih javnih virov (sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, Sklada za podnebne spremembe, sredstva Ministrstva za kulturo in programa Unesco MAB ter na javnem razpisu pridobljena sredstva Občine Bled za sofinanciranje prireditev v Info centru Triglavska roža Bled).

Druge sektorske javne vire (sredstva EU, sredstva drugih ministrstev, sredstva parkovnih lokalnih skupnosti) za izvajanje NU TNP zagotavljajo nosilci upravljaljskih nalog in aktivnosti v okviru svojih letnih programov dela in finančnih načrtov. V poglavju »Izvajanje finančnega načrta« ta sredstva niso zajeta.

Za sofinanciranje občinskih razvojnih projektov v TNP so bila na podlagi 4. odstavka 11. člena ZTNP-1 v letih 2021 in 2022 zagotovljena dodatna sredstva iz državnega proračuna v višini 10.158.017 EUR, ki so bila izplačana neposredno parkovnim lokalnim skupnostim, ki pa niso zajeta v poglavju Izvajanje finančnega načrta.

Ocena uspešnosti

Doseganje zastavljenih upravljavskih ciljev v poročevalskem obdobju JZ TNP ocenjuje kot uspešno. Na podlagi uporabljenih 96 kazalnikov (določenih z NU TNP in delno kazalnikov, ki so bili smiselno prilagojeni kazalnikom za operativne naloge v letnih programih dela JZ TNP), je bilo cca. 71,9 % (69 kazalnikov) načrtovanih aktivnosti uspešno izvedenih. Delež delne realizacije aktivnosti je ovrednoten z 21,9 % (21 kazalnikov) načrtovanih aktivnosti. V 6,2 % (6 kazalnikov) aktivnosti realizacija ni bila dosežena.

Delno realizirane aktivnosti, ki predstavljajo odstopanje od obsega v poročevalskem obdobju načrtovanih aktivnosti, med drugim vključujejo dokončno uveljavitev mirnih območij za izbrane vrste in habitatne tipe, vrednotenje pritiska nabiralništva, revitaliziranje kmetijskih zemljišč, priprava akcijskih načrtov in načrta upravljanja nepremičnin v državni lasti (in v upravljanju JZ TNP).

Glavni razlogi za nedoseganje posameznih zastavljenih kazalnikov so: izvedba drugih (prednostnih, vsebinsko aktualnih) aktivnosti, ki niso bile predvidene z NU TNP (npr. urejanje področja posebne rabe naravnih vrednot, sodelovanje v skupnosti Julijske Alpe, izvajanje razvojnih usmeritev – priprava in spremljanje izvajanja letnih akcijskih načrtov za sofinanciranje razvojnih projektov parkovnih lokalnih skupnosti, izvajanje nalog iz programa podnebne sklada, pripravljala dela za vzpostavitev čezmejnega UNESCO Biosfernega območja Julijske Alpe), prilagojene prioritete (npr. aktivnosti na področjih upravljanja obiska in rekreacijskih dejavnosti v naravi ter umirjanja promet in trajnostne mobilnosti, projektno delo) in povečan obseg posameznih aktivnosti v primerjavi z načrtovanimi (npr. obseg projektnega dela, obseg prenove parkovne infrastrukture), podcenjena časovnica za izvedbo posameznih nalog, daljši proces usklajevanja podzakonskih aktov, nezadostna kadrovska pokritost, omejitve in prilagoditve delovanja v času epidemije COVID-19 (v letu 2021), neustrezna vsebinska in časovna odzivnost sodelujočih sektorjev in drugih deležnikov pri posameznih načrtovanih upravljavskih nalogah, za izvajanje katerih so pristojni skladno z NU TNP. Časovno in vsebinsko zaostajanje zaradi sistemskih in konceptualnih razlogov (sektorske pravne podlage), nerazrešenih vprašanj pristojnosti in lastniških razmerij kot tudi zahtevnosti komunikacije z deležniki in zainteresirano javnostjo je bilo prisotno tudi pri izvajanju projekta *VrH Julijcev*. V poročevalskem obdobju je bil opravljen bistveno povečan obseg dela na področju trajnostnega razvoja (izvajanje razvojnih usmeritev na podlagi 10. in 11. člena ZTNP-1): priprava, sprejetje in uveljavitev druge *Uredbe o merilih in kriterijih za sofinanciranje projektov, investicij ter izvajanje dejavnosti*, ter njene dopolnitve (v l. 2021) priprava obeh *Akcijskih načrtov za sofinanciranje parkovnih lokalnih skupnosti* in izvajanje le-tega s strani parkovnih lokalnih skupnosti.

Nosilci ali sodelujoči pri posameznih aktivnostih (predvsem na upravljavskih področjih B – varstvo kulturne dediščine in C - Ohranjanje poselitve in trajnostnega razvoja) so drugi sektorji (npr. MK in ZVKDS, MZI-DRSI, MOP, MKGP, MGRT, MZ, MDDSZ in MIZŠ) in regionalni razvojni agenciji, zato je bila izvedba aktivnosti v večjem obsegu odvisna od njihovih letnih programov, kadrovske zmožnosti in finančnih načrtov, sama realizacija pa posledično odstopa od načrtovane časovnice in kazalnikov.

A1 VZPOSTAVITEV KAKOVOSTNEGA MONITORINGA PROSTOŽIVEČIH VRST IN HABITATNIH TIPOV

Izvajanje nalog, načrtovanih v NU TNP v okviru operativnega cilja A1, je v poročevalskem obdobju temeljilo na finančnih in kadrovskih zmožnostih JZ TNP. Med prednostne redne naloge so spadale aktivnosti sistematičnega in priložnostnega zbiranja prostorskih podatkov o izbranih varstveno pomembnih sestavinah biotske raznovrstnosti, zaznanih pritiskih človekove dejavnosti nanje in vključevanja zbranih podatkov v evidenco javnega zavoda. Med prostoživečimi vrstami se je tovrstne podatke zbiralo predvsem za tiste, varstvo katerih se zagotavlja v okviru evropskega ekološkega omrežja območij Natura 2000 ali pa se z njimi aktivno upravlja po predpisih na področju divjadi in lovstva. V zvezi s slednjimi so bile v letu 2022 izvedene aktivnosti za razrešitev vprašanja statusa alpskega kozoroga v Sloveniji. Redno spremljanje stanja se je zagotavljalo tudi na področju obvladovanja invazivnih tujerodnih prostoživečih rastlinskih vrst, vključno z zgodnjim zaznavanjem njihove prisotnosti na degradiranih površinah v gozdnem prostoru narodnega parka. Prostorska evidenca JZ TNP se je dodatno dopolnjevala z literaturnimi podatki o razširjenosti varstveno pomembnih vrst in raziskavah v zavarovanem območju ter s podatki iz evidenc drugih organizacij. Nadaljevalo se je spremljanje in vrednotenje pritiskov človekove dejavnosti, še zlasti v zvezi z naraščajočim obsegom obiskovanja nekaterih območij, kjer je JZ TNP na izbranih lokacijah nadaljeval in nadgradil spremljanje z uporabo avtomatskih števec obiska. Kljub temu, da je priprava akcijskih načrtov za ohranjanje biotske raznovrstnosti v narodnem parku in ravnanja s tujerodnimi vrstami potekala v manjšem obsegu od načrtovanega, se je z izvajanjem potrebnih varstvenih ukrepov v veliki meri preprečevalo slabšanje stanja posameznih sestavin biotske raznovrstnosti. Prostorska informacija je bila v poročevalskem obdobju nadgrajena tudi v gozdnem prostoru z razvojem metodologije in izvedenimi inventarizacijami varovalnih gozdov. Tvorno je bilo sodelovanje s strokovnimi organizacijami tako na ravni izvajanja rednih nalog kot tudi partnerskega sodelovanja v različnih projektih. Z izvajanjem aktivnosti varstvenega cilja 4.1.1 projekta *VrH Julijcev* so bili v letih 2021 in 2022 vzpostavljeni dejanski pogoji za varstvene ukrepe, ki bodo v naslednjih letih prispevali k izboljšanju stanja izbranih kvalifikacijskih Natura 2000 prostoživečih vrst in habitatnih tipov. Z vsebinskega vidika je uspešno izvajanje nalog operativnega cilja A1 nujni predpogoj za doseganje prednostnega cilja upravljanja zavarovanega območja, po obsegu in vsebini pa so posamezne aktivnosti zahtevne in vključujejo specifična znanja ter potrebnost sodelovanja različnih služb JZ TNP kot tudi zunanjih strokovno usposobljenih organizacij. Kljub zavedanju o prednostnem značaju nalog pa se nekatere niso izvedle v pričakovanem obsegu, še zlasti v zvezi z vzpostavljanjem celovitega sistematičnega zbiranja prostorskih podatkov ter pripravo predloga akcijskih načrtov na področjih ohranjanja biotske raznovrstnosti in ravnanja s tujerodnimi vrstami v narodnem parku. Ocena uspešnosti izvajanja operativnega cilja temelji izključno na aktivnostih JZ TNP in ne vključuje prispevka drugih strokovnih in upravljavskih organizacij.

Kazalniki

1. Površina letno kartiranih habitatnih tipov/število Natura 2000 kvalifikacijskih habitatnih tipov, ki so vključeni v monitoring s strani JZ TNP: izhodišče: 200 ha/12 habitatnih tipov; vrednost 2021: 50 ha/2 habitatna tipa; vrednost 2022: 25 ha/2 habitatna tipa
2. Število prostoživečih vrst, za katere se izvaja populacijski monitoring: vse vrste/vrste, ki jih spremlja JZ TNP/kvalifikacijske Natura 2000 vrste: izhodišče: 20/10/4; vrednost 2021: NP/13/9; vrednost 2022: NP/10/7
3. Izdelan akcijski načrt za ohranjanje biotske raznovrstnosti v TNP: izhodišče: 0; vrednost 2017: 0,1; vrednost 2021: 0,3; vrednost 2022: 0,3
4. Izdelan akcijski načrt za tujerodne vrste: izhodišče: 0; vrednost 2021: 1; vrednost 2022: 1
5. Povečanje podatkovnih vnosov v zbirki JZ TNP (%): izhodišče: NP; vrednost 2021: 15-20; vrednost 2022: 15-20

6. Število znanih lokacij z japonskim dresnikom/orjaško zlato rozgo/velikim pajesenom na vzorčnih popisnih ploskvah TNP: izhodišče: 168/112/36; vrednost 2021: 360/160/42; vrednost 2022: 376/174/49
7. Število tujerodnih rastlinskih vrst (praprotnic in semenk)/živalskih vrst (vretenčarji) na območju TNP: izhodišče: 19/7; vrednost 2021: 26/7; vrednost 2022: 26/7
8. Število letno izdanih številčk publikacije *Acta Triglavensia*: izhodišče: 1; vrednost 2021: 0; vrednost 2022: 0
9. Delež (%) kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov območij Natura 2000 v narodnem parku v ugodnem ohranitvenem stanju po Direktivi o pticah/Direktivi o habitatih – vrste/Direktivi o habitatih – habitatni tipi: izhodišče: 29/39/50; vrednost 2021: 29/39/49; vrednost 2022: 29/39/49

A1.1 Redni monitoring prostoživečih vrst, habitatnih tipov, pritiskov in groženj ter učinkovitosti izvedenih ukrepov varstva

Sistematično spremljanje stanja prostoživečih vrst

V dvoletnem obdobju 2021 in 2022 je JZ TNP na področju sistematičnega zbiranja prostorskih podatkov o stanju izbranih sestavin biotske raznovrstnosti v narodnem parku izvedel naslednje aktivnosti:

- Lepi čeveljc (*Cypripedium calceolus*): preverjanje stanja vrste na znanih rastiščih na širšem območju Martuljka, to je ob potoku Martuljek in gozdnem prostoru pod Špikom ter širšem obrežnem pasu desnega brega Save Dolinke od Gozd Martuljka do Belega potoka; v povprečju je bilo na letni ravni preverjeno 89 lokacij in popisano 1596 rastlin; ureditev in vnos zbranih podatkov v evidenco JZ TNP.
- Alpska možina (*Eryngium alpinum*): podrobna preveritev stanja vrste na znanih rastiščih vrste na Štukah, Kozjem robu in območju Lisca; v povprečju je bilo na letni ravni preverjeno 39 lokacij in popisano 1.867 rastlin; na rastiščih vrste pod Liscem v skupni površini 0,35 ha je bila v letu 2022 kot varstveni ukrep projekta *VrH Julijcev* odstranjena lesna zarast na podlagi strokovnega elaborata ZRC SAZU, na območju rastišč vrste na Štukah pa na skupni površini 1 ha (2021: 0,8 ha, 2022: 0,2 ha) izvedena poznojesenska košnja.
- Enostavna mladomesečina (*Botrychium simplex*): brez aktivnosti v obdobju 2021-2022.
- Tujerodne rastlinske vrste: preverjanje stanja skupno 90 znanih rastišč tujerodnih vrst, oblikovanje protokolov za zgodnje zaznavanje invazivne tujerodne školjke potujoče trikotničarke v Bohinjskem jezeru in invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst na degradiranih površinah v gozdnem prostoru narodnega parka; ob koncu leta 2022 je število evidentiranih v narodnem parku prisotnih tujerodnih rastlinskih vrst 27 na skupno 1831 lokacijah.
- Divji petelin (*Tetrao urogallus*): celovito preverjanje stanja aktivnosti znanih rastišč vrste na območju TNP, kjer so pri terenskem preverjanju poleg naravovarstvenih nadzornikov sodelovale tudi lovske družine, katerih lovišča v celoti ali deloma ležijo na zavarovanem območju; zagotovljeno zbiranje podatkov na enotnem popisnem obrazcu in kartografskih prilogah, pripravljenih s strani JZ TNP; predmet monitoringa s strani JZ TNP na letni ravni je bilo 14 (2021) oziroma 13 (2022) mirnih območij, preverjanje 6 rastišč na vplivnem območju Športnega centra Pokljuka (v radiju 2 km) ter celoletno spremljanje vrste na predmetnem območju sta se zagotavljal s strani ZGS (MKGP); vrednotenje zbranih podatkov in dokončna uskladitev meja in pravil ravnanj za mirna območja na Pokljuki, ki bodo uveljavljena v prostoru z aktivnostmi projekta *VrH Julijcev*; označitev skupno 5 osebkov z GPS oddajniki in telemetrično spremljanje živali s strani DOPPS kot partnerja projekta *VrH Julijcev*.
- Ruševca (*Tetrao tetrix*): podrobno vsakoletno preverjanje stanja vrste na izbranih mirnih območjih v letnem obsegu 16 (2021) oziroma 19 (2022) rastišč.
- Belka (*Lagopus mutus*): podrobno preverjanje stanja populacij širšega območja Velega polja (Tosc, Draški vrh, Hribarice, Škednjovec, Mišelj vrh in Ledine) z aktivnostmi projekta *VrH Julijcev*; vrednotenje zbranih podatkov in uskladitev meja in pravil ravnanj za mirna območja na ravni partnerjev projekta *VrH Julijcev*.

- Veliki pupek (*Triturus carnifex*): izvedeno preverjanje stanja habitata na 201 lokaliteti na območju Pokljuke, Fužinskih planin, Bohinjskega jezera, Črne prsti, Krnskega pogorja in izbranih planin v Posočju; potrjena prisotnost vrste na 6 lokalitetah.
- Hribski urh (*Bombina variegata*): izvedeno preverjanje stanja habitata na 201 lokaliteti na območju Pokljuke, Fužinskih planin, Bohinjskega jezera, Črne prsti, Krnskega pogorja in izbranih planin v Posočju; potrjena prisotnost vrste na 36 lokalitetah.
- Volk (*Canis lupus*): spremljanje stanja prisotnosti vrste v zimskem obdobju 2020/2021 v LPN Triglav s strani naravovarstvenih nadzornikov po t.i. snowtracking metodologiji monitoringa vrste projekta Life »WolfAlps« (v povezavi z A4.3) in pogodbeno sodelovanje JZ TNP pri izvedbi spremljanja varstvenega stanja volka v Sloveniji v sezoni 2022/2023, ki vključuje zimsko (snowtracking) in poletno (howling) spremljanje stanja ter zbiranje neinvazivnih genetskih vzorcev; potrditev stalne prisotnosti 3 tropov na širšem območju TNP; evidentiranje skupno 90 škodnih primerov s strani ARSO na območju parkovnih občin.
- Divjad: vsakoletno sistematično zbiranje podatkov v LPN Triglav z dvodnevним sistematičnim zbiranjem podatkov o stanju gamsa (*Rupicapra rupicapra*) na območjih Jalovca, Velega polja, V Plazih in Dednega polja ter stanja alpskega kozoroga (*Capra ibex*) na Jalovcu in Velem polju; vnos rezultatov opazovanj v evidenco JZ TNP, upoštevanje zbranih podatkov o stanju izbranih vrst divjadi v LPN Triglav pri opredelitvi ocene njihove številčnosti in trenda gibanja populacij; zagotovitev genetskih analiz kot moderne tehnike monitoringa za izboljšanje poznavanja stanja in ekološke povezanosti populacij gamsa, alpskega kozoroga in muflona v narodnem parku; izvajanje rednega spremljanja zdravstvenega stanja živali prostoživečih vrst in vključevanje podatkov v evidenco o odvzemu
- Glive: izdelava metodoloških izhodišč in priprava predloga protokola monitoringa gliv za dolgoročno spremljanje stanja gliv v gozdnem prostoru narodnega parka ter dejanska uporaba pri zbiranju prostorskih podatkov o pojavnosti gliv v gozdnem prostoru Pokljuke.

Sistematično spremljanje stanja habitatnih tipov

Izvedeno je bilo sistematično kartiranje negozdnih habitatnih tipov na skupno 75 ha površin na območjih Bohinja, Radovne, Zgornjesavske doline in Trente. Sistematično smo spremljali stanje za HT 6210* in 6230*.

Oblikovan je bil protokol monitoringa varovalnih gozdov, ki je bil testno uporabljen pri sistematičnem zbiranju prostorskih podatkov na območju Doline Triglavskih jezer. V okviru aktivnosti projekta LIFE »Semenska banka« (LIFE for Seeds) so bili v letu 2022 opravljeni podrobni floristični popisi travišč za nabiranje semen in semenskih mešanic, v projektu »VrH Julijcev« pa se je nadaljevalo s telemetričnim spremljanjem divjega petelina in belke.

Evidentiranje pritiskov in groženj

Tako kot v preteklih poročevalskih obdobjih so se pri izvajanju nalog sistematičnega spremljanja stanja izbranih sestavin biotske raznovrstnosti, to je divjega petelina, ruševca, divjadi, lepega čevaljca, alpske mošine, velikega pupka in hribskega urha, zbirali tudi podatki o zaznanih pritiskih človekove dejavnosti.

V projektu »VrH Julijcev« so se v letih 2021 in 2022 nadaljevale projektne aktivnosti za dokončno opredelitev lokacij ter pravih ravnanj za omilitev posledic obiskovanja na izbranih mirnih območjih. V veliki meri je bila v letu 2022 tudi uspešno umeščena potrebna infrastruktura, kot so ograje in druge oblike fizičnih preprek, za spremljanje učinkovitosti uvedenih varstvenih ukrepov pa števeci za avtomatsko spremljanje obiska. V letih 2021 in 2022 je bilo zagotovljeno spremljanje pritiska rekreacijskih dejavnosti na vodotokih (Sava Bohinjka, Soča, Fratarica). V poročevalskem obdobju je JZ TNP tudi nadaljeval z umeščanjem števecov za avtomatsko štetje obiskovalcev na izbranih območjih, ki pomembno prispevajo k pravilnemu ovrednotenju obsega obiskovanja posameznih delov narodnega parka. Ob koncu leta 2022 je bilo v prostoru narodnega parka umeščeno skupaj 41 števecov za avtomatsko spremljanje obsega obiska.

Priložnostno evidentiranje prostoživečih vrst

Kot redna naloga so se v poročevalskem obdobju na območju TNP priložnostno zbirali prostorski podatki o nekaterih drugih varstveno pomembnih prostoživečih vrstah, kot na primer rjavi medved, šakal, planinski zajec, volk, alpski kozliček, planinski orel, ruševac, divji petelin in gozdni jereb.

A1.2 Priprava akcijskega načrta za ohranjanje biotske raznovrstnosti v narodnem parku

Aktivnosti priprave akcijskega načrta navkljub prednostnemu značaju v poročevalskem obdobju izvajanja NU TNP niso bile izvedene v načrtovanem obsegu. Vsebinska izhodišča za oblikovanje akcijskega načrta so bila sicer vsebinsko nadgrajena s predlogi varstvenih ukrepov iz osnutka *Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028* in poročil strokovnjakov, ki so v letih 2021 in 2022 izvajali znanstveno raziskovalne aktivnosti na visokogorskih jezerih, varstveno pomembnih gozdnih habitatnih tipih in izbranih skupinah prostoživečih vrst, še posebej dvoživk. Ne glede na navedeno pa so se potrebni varstveni ukrepi za ohranjanje posameznih varstveno pomembnih sestavin biotske raznovrstnosti uresničevali na podlagi letnih programov dela upravljavca narodnega parka.

A1.3 Vzdrževanje in vsebinsko dopolnjevanje interne podatkovne zbirke javnega zavoda

V poročevalskem obdobju se je zagotavljalo redno dopolnjevanje prostorskih podatkov in njihovo vzdrževanje o razširjenosti Natura 2000 vrst, divjadi in habitatnih tipov, ki so bili predmet sistematičnega spremljanja. Evidenca se je dopolnjevala tudi s podatki o prostorski razširjenosti varstveno pomembnih vrst, pridobljenih iz javno objavljenih strokovnih gradiv, ki ob koncu leta 2022 vključuje 8.400 zapisov. JZ TNP je tudi vzdrževal ažurnost evidence s pridobivanjem podatkov iz evidenc drugih organizacij, na primer ZGS in ZRSVN.

A1.4 Preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst

Varstveni ukrepi na področju preprečevanja vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst so bili v letih 2021 in 2022 usmerjeni v nadaljevanje spremljanja stanja znanih rastišč v TNP in preverjanju drugih območij glede morebitne prisotnosti tujerodnih vrst. JZ TNP je nadaljeval z odstranjevanjem žlezave nedotike, japonskega dresnika in pelinolistne žvrklje na testnih ploskvah, vzpostavilvi novih testnih ploskev, kjer se je odstranjevalo veliki pajesen, oblikovana pa je bila tudi metodologija za sistematično pregledovanje gozdnih posek in drugih degradiranih površin v gozdnem prostoru narodnega parka. V zvezi s tem je bilo organizirano izobraževanje študentov in naravovarstvenih nadzornikov. V poročevalskem obdobju je bil tudi pripravljen protokol za zgodnje zaznavanje invazivne tujerodne školjke potujoče trikotničarke v Bohinjskem jezeru ter izvedena raziskava favne v Črnem jezeru, vključno s pripravo načrta izlova tujerodnih vrst pisancev iz jezerskega ekosistema. Na področju izobraževanja so bila izvedena predavanja in delavnice ter pripravljen didaktični material za osnovnošolce v okviru parkovnega časopisa. Problematika invazivnih tujerodnih vrst in nujnost po preprečevalnem ravnanju je s strani JZ TNP izpostavljena tudi pri sodelovanju na programski oziroma načrtovalski ravni, še zlasti na področjih prostora, gospodarjenja z gozdovi, upravljanja z divjadjo in sladkovodnega ribištva.

V zvezi z razjasnitvijo statusa domorodnosti alpskega kozoroga je bila v okviru projekta *DinAlpConnect* izvedena genetska analiza arheoloških ostankov, na podlagi rezultatov pa v sodelovanju z ZGS tudi organizirana usklajevalna strokovna delavnica.

JZ TNP vsako leto zagotavlja izvedbo analiz okoljske DNA rib v Dvojnem jezeru, ZZRS pa kot partner projekta »VrH Julijcev« izvaja vsakoletno izlavljanje jezerske zlatovčice in pisanca. Z izvajanjem genetskih analiz neinvazivnih vzorcev je bila s strani UL BF tudi potrjena prisotnost osebkov križancev volkov na območju narodnega parka.

A1.5 Zagotovitev pogojev začasno ali trajno hrambo mrtvih živali ali rastlin ali njihovih delov neposredno pri upravljavcu narodnega parka

Aktivnosti so predvidene v zadnjem obdobju izvajanja, skladno s časovnico NU TNP.

A1.6 Spodbujanje, usmerjanje in podpiranje znanstvenega raziskovanja

Sodelovanje z raziskovalnimi organizacijami

Med redne naloge JZ TNP spada tudi redno in aktivno sodelovanje s strokovnimi organizacijami na področju raziskovanja (izviri, visokogorska jezera, barja, geologija, podnebne spremembe, biologija, gozdarstvo, kmetijstvo, krajina) ter spodbujanje in usmerjanje razpisov diplomskih nalog na območju TNP. Prav tako je bilo v poročevalskem obdobju zagotovljeno sodelovanje s študenti biologije in naravovarstva, vključno s celovitimi predstavitvami nalog in aktivnosti na področju upravljanja narodnega parka. Na področju projektnega dela so se izvajale aktivnosti z različnimi raziskovalnimi organizacijami o skupnem projektnem sodelovanju oziroma njihovem vključevanju v izvajanje projektnih aktivnosti.

Evidenca raziskav

Zagotovljeno je bilo vsebinsko vzdrževanje zbirke podatkov o znanstvenih raziskavah v narodnem parku, v katero so trenutno vključeni podatki o več kot 600 opravljenih raziskavah. V obdobju 2021-2022 je bilo skupaj izdano tudi 41 soglasij za izvedbo znanstveno raziskovalnih nalog v TNP, medtem ko znanstveno – izobraževalne publikacije *Acta Triglavensia* v poročevalskem obdobju ni bilo izdane.

A2 OHRANJANJE NARAVNIH VREDNOT IN OŽJIH ZAVAROVANIH OBMOČIJ

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

JZ TNP je v letih 2021 in 2022 nadaljeval z rednim spremljanjem stanja naravnih vrednot (v nadaljevanju NV) v narodnem parku ter v povezavi z vse večjim pritiskom obiskovanja nanje tudi z aktivnostmi za določitev nosilnih zmogljivosti, omejevanjem dostopa, umirjanjem prometa, urejanjem infrastrukture in pripravo akcijskega načrta za usmerjanje obiskovanja in rekreacijskih dejavnosti. Izvedena je bila interna izobraževalna delavnica znotraj strokovne službe z namenom vključevanja novih sodelavcev v nalogo spremljanja stanja NV na terenu. Novih NV na terenu ni bilo zaznanih.

Kazalniki

1. Število letno pregledanih NV: ciljna vrednost: 20/leto; vrednost 2021: 9; vrednost 2022: 11

A2.1 Analiza obstoječe grafične opredelitve ožjih zavarovanih območij in priprava predloga popravljenih opredelitev

Naloga je bila opravljena v preteklem obdobju izvajanja NU TNP.

A2.2 Pregled in ocenitev stanja naravnih vrednot in ožjih zavarovanih območij v narodnem parku

Na področju sistematičnega spremljanja stanja je bilo v letih 2021 in 2022 skupaj pregledanih 20 registriranih naravnih vrednot. V letu 2021 je bila naloga izvedena v 90% – vseh načrtovanih terenskih ogledov namreč ni bil mogoče izvesti zaradi ukrepov, povezanih s preprečevanjem širjenja bolezni COVID-19. Pregledane naravne vrednote so večinoma v dobrem stanju, stanje pa se večinoma slabša na območjih, ki so preobremenjena z obiskom, kot npr. v soteski Vintgar z nameščanjem dodatnih varovalnih mrež za potrebe zagotavljanja varnosti obiskovalcev, na območju Bohinjskega jezera z nadelavo bližnjic do jezera in s tem povečano erozijo obvodnega prostora ... JZ TNP posledično z ukrepi na področju usmerjanja obiska (npr. vzdrževanje poti na območju naravnih vrednot, ki jih upravlja JZ TNP – npr. slap Peričnik, Poključka soteska ...) skrbi za zmanjševanje posledic pritiska na naravne vrednote.

A2.3 Priprava predlogov za ZRSVN za določitev novih naravnih vrednot

V letih 2021 in 2022 ni bilo zaznanih novih potencialnih naravnih vrednot, zato ni bilo nobenega podanega novega predloga.

A3 OHRANJANJE TRAVIŠČ

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V sklopu nalog operativnega cilja A3 so bile v letih 2021 in 2022 izvedene podrobne analize stanja traviščnih habitatov kot izhodišče za izvajanje varstvenih ukrepov projekta LIFE Semenska banka. Potekalo je tudi aktivno sodelovanje z nosilci kmetijskih gospodarstev, še posebej pri načrtovanju izvedbe nalog projekta »VrH Julijcev« v zvezi z odstranjevanjem lesne zarasti na izbranih planinah. Vsebinsko je operativni cilj A3 v veliki meri tudi povezan z nalogami s področja ukrepov skupne kmetijske politike, ki jih NU TNP določa v sklopu operativnega cilja C1. V poročevalskem obdobju so tudi potekala usklajevanja s SKZGS o možnosti prenosa upravljanja kmetijskih zemljišč v lasti države na JZ TNP, prednostno v prvem varstvenem območju. Izvajanje operativnega cilja je z manjšim odstopanjem na področju celovitega vrednotenja nabiralništva potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi z NU TNP.

Kazalniki

1. Površina travišč nad / pod gozdno mejo (v ha): izhodišče: NP/NP; vrednost 2021: 1.801/3.756; vrednost 2022: 1.801/3.756
2. Površina kartiranih habitatov in površina s ponovljenimi kartiranci za ugotavljanje trendov: ciljna vrednost (v ha): 50.000 ha/5.000 ha; vrednost 2021: 1.507/0; vrednost 2022: 1.527 ha/0
3. Površina travišč, vključenih v pogodbeno varstvo po pogodbi z JZ TNP: ciljna vrednost: 15 ha; vrednost 2021: 0; vrednost 2022: 0
4. Površina travišč, ki jih JZ TNP odkupi: ciljna vrednost: 5 ha; vrednost 2021: 0; vrednost 2022: 0
5. Ohranitveno stanje rastlinskih vrst, zanimivih za nabiranje: ciljna vrednost: ugodno; izhodišče: NP; vrednost 2021: NP; vrednost 2022: NP
6. Delež planin, ki imajo urejen in z naravovarstvenimi cilji usklajen pašni red: ciljna vrednost: 100 %; vrednost 2021: 100 %; vrednost 2022: 100 %

A3.1 Ohranjanje območij naravovarstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst s pogodbenim varstvom ali odkupom

Aktivnosti na območjih travišč, ki za dolgoročni obstoj zahtevajo prilagojeno rabo, so se nadaljevale tudi v letih 2021 in 2022, še posebej v zvezi s problematiko evidentiranja in načina ukrepanja na grbinastih travnikih v narodnem parku, vključno s spodbudami v okviru skupne kmetijske politike. Pri izvajanju projekta »VrH Julijcev« se je nadaljevalo z izvajanjem varstvenega ukrepa odstranitve lesne zarasti na rastiščih alpske močvine na območju Lisca in Kozjega roba. S projektnimi aktivnostmi je bila v poročevalskem obdobju odstranjena zarast na skupni površini 0,35 ha, na območju Štuk pa izvedena poznojesenska košnja na 0,8 ha. V projektu »VrH Julijcev« je bil v letu 2022 tudi pripravljen tudi predlog območij za odstranitev lesne zarasti na planinah Čadrški vrh, Duplje in Predolina ter opravljena predhodna komunikacija z lastniki zemljišč.

V letu 2021 je bil zaključen projekt »Vpeljava pridelave ohranjevalnih semenskih mešanic za obnovo degradiranega travne ruše na območju Športnega centra Pokljuka« (vodilni partner KIS), v okviru katerega so bile preverjene različne možnosti sanacije razvrednotenih travnatih površin (predvsem tekaških prog); na območju Rudnega polja je bila vzpostavljena tudi vzorčna ploskev za pridelavo semenske mešanice avtohtonih trav.

A3.2 Ob čezmernem zaraščanju rastišč varstveno pomembnih vrst zagotoviti pozno poletno košnjo

Poleg že v A3.1 navedenih aktivnosti (čiščenje zarasti na planinah) v projektu »VrH Julijcev« je bila na območju Lisca uspešno odstranjena lesna zarast, na Štukah pa izvedena poskusna poznojesenska košnja visokega steblikovja. V poročevalskem obdobju je JZ TNP sodeloval v delovnih akcijah čiščenja zaraščajočih se traviščnih habitatnih tipov (Duplje, Velo polje, Ovčarija, Vorančkojca).

A3.3 Na ključnih nahajališč za nabiranje zanimivih rastlinskih vrst izvesti analizo vplivov nabiranja in drugih dejavnosti na stanje teh vrst

Aktivnosti v zvezi z nabiralništvom v narodnem parku so bile v poročevalskem obdobju izvedene v manjšem obsegu od načrtovanega, vsebinsko pa usmerjene predvsem na glive. Tako je JZ TNP v sodelovanju z Inštitutom za sistematiko višjih gliv in Inštitutom za drevo v septembru 2021 organiziral dvodnevni strokovni posvet na temo nabiranja in varstva gliv. Dogodek je bil priložnost za pogled nazaj, obravnavo perečih problemov, povezanih z nabiralništvom in izmenjavo mnenj in predlogov za izboljšanje stanja, še posebej v zvezi z nujnostjo po primerni normativni ureditvi obravnavane problematike.

A3.4 Določitev naravovarstveno sprejemljivih pašnih redov in ukrepov za preprečevanje nezakonite paše za območja planin in skupnih pašnikov

V preteklem dvoletnem obdobju ni bilo načrtovanih aktivnosti.

A4 OHRANJANJE IN SONARAVNO GOSPODARJENJE Z GOZDOVI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem obdobju se je nadaljevalo izvajanje rednih nalog s področij gozdnogospodarskega načrtovanja in izvedbenih nalog neposredno v gozdnem prostoru narodnega parka. Tvorno je potekalo sodelovanje z vsemi pristojnimi organizacijami in službami ter drugimi deležniki. Izvajati so se pričeli tudi ukrepi nadomestil in sorodnih ukrepov za prilagojeno gospodarjenje, s projektnimi aktivnostmi se je izboljšalo stanje habitata za koconoge kure. Problematika velikih zveri in nabiralništva se je obravnavala tako v okviru rednih nalog kot tudi s projektnim sodelovanjem JZ TNP, obstoječi monitoring v obliki gozdne inventure se je uspešno nadgradil s spremljanjem stanja varovalnih gozdov in manjšinskih varstveno pomembnih gozdnih habitatnih tipov. Sprejemljivost uporabe različnih tehnologij sečnje in spravila lesa se je presojala tako na načrtovalski kot izvedbeni ravni. Izvajanje operativnega cilja je z manjšim odstopanjem na področju upravljanja z velikimi zvermi v narodnem parku, celovitemu vrednotenju nabiralništva in usmerjanju uporabe moderne tehnologije pri gospodarjenju z gozdovi potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi z NU TNP.

Kazalniki

1. Površina gozdov z izjemno poudarjeno funkcijo varovanja naravne dediščine/biotopsko funkcijo: ciljna vrednost: vsaj 24.796 ha/ vsaj 2.820 ha; vrednost 2016: 24.796 ha/2.820 ha; vrednost 2021: 52.036 ha/NP; vrednost 2022: 52.036 ha/NP
2. Delež gozdov po stopnjah ohranjenosti drevesne sestave; ciljna vrednost: izhodišče: ohranjeni 53,6 % spremenjeni 35,5 % močno spremenjeni 10,5 % izmenjani 0,4 %; vrednost 2021: ohranjeni 65,5 % spremenjeni 22,9 % močno spremenjeni 9,6 % izmenjani 2,0 %; vrednost 2022: ohranjeni 65,5 % spremenjeni 22,9 % močno spremenjeni 9,6 % izmenjani 2,0 %
3. Površina gozdov, na katerih so oblikovane ekocelice: ciljna vrednost: vsaj 9.170 ha; vrednost 2021: NP; vrednost 2022: NP
4. Površina gozdov z oblikovanimi mirnimi območji: ciljna vrednost: vsaj 1.783 ha; vrednost 2021: 4.625,43 ha; vrednost 2022: 4.625,43 ha
5. Število/skupna površina razglašanih gozdnih rezervatov: ciljna vrednost: 11/5.346 ha; vrednost 2021: 11/4.634 ha; vrednost 2022: 11/4.634 ha
6. Površina letno odkupljenih gozdov, v katerih velja omejitev gospodarjenja z gozdom: ciljna vrednost: 30 ha; vrednost 2021: 57,5 ha; vrednost 2022: 177,9 ha
7. Ohranitveno stanje gozdnih dobrin, zanimivih za nabiranje: ciljna vrednost: ugodno; vrednost 2021: NP; vrednost 2022: NP
8. Površina gozda, na kateri se izvaja poseben monitoring biotske raznovrstnosti: ciljna vrednost: 1.000 ha; vrednost 2021: 433 ha; vrednost 2022: 0 ha

A4.1 Določiti ključna območja za varstvo vrst in habitatnih tipov v gozdovih in tam, kjer je potrebno, zagotoviti prilagojeno rabo ali izključitev iz rabe

V poročevalskem obdobju se je nadaljevalo sodelovanje JZ TNP z ZRSVN, ZGS in lastniki gozdov pri vsebinskem usklajevanju načrtovanega gospodarjenja z gozdovi v postopkih obnove 3 gozdnogospodarskih načrtov območij ter enot in sicer GGN GGO Bled (2021-2030), GGN GGO Tolmin (2021-2030) in GGN GGE Notranji Bohinj (2022-2031). S tem v zvezi je ZGS je kot pristojni načrtovalec zagotovil redno inventuro gozdov v GGE, načrtovanih za obnovo, v skladu z veljavnimi načrti pa so revirni gozdarji in drugi uslužbenci ZGS določali in označevali ukrepe v naravi. Tvorno sodelovanje z javno gozdarsko službo je potekalo tudi na izvedbeni ravni, predvsem na področjih načrtovanja umeščanja gozdnih prometnic in izrednimi posegi, vključno v varovalne gozdove narodnega parka. Z aktivnostmi projekta »VrH Julijcev« so se v poročevalskem obdobju uspešno zaključile aktivnosti sadnje plodonosnega drevja na Pokljuki in Mežakli, čiščenjem presek na Pokljuki in redčenjem gozdnih sestojev v okolici izbranih planin, z umestitvijo zapornic na odsekih gozdnih cest, ki potekajo skozi ali v bližini mirnih območij za divjega petelina na Pokljuki, pa razbremenilo gozdni prostor z motornim prometom.

A4.2 Odkup ali zagotovitev odškodnin ali oprostitev plačila davčin in pristojbin za zasebne lastnike gozdov, v katerih velja omejitev ali popolna prepoved gospodarjenja z gozdovi

Z aktivnostmi projekta »VrH Julijcev« so bila za ohranitev primernega življenjskega prostora triprstega detla odkupljena gozdna zemljišča v lasti Občine Bovec na območjih gozdnih rezervatov Apica in Visoki Zjabc. Intenzivno so potekali usklajevalni dogovori z zasebnimi lastniki poškodovanih ali s podlubniki napadenih gozdov v širši okolici planine Blato za uresničitev projektne aktivnosti uvedbe pogodbenega varstva v obliki odkupa lesa na panju.

A4.3 Ohranitev selitvenih koridorjev in ekosistemov za velike zveri, vzpostavitev mirnih območij ter sprejetje in izvajanje ukrepov za blažitev konfliktov

V poročevalskem obdobju se je problematika stalne prisotnosti velikih zveri v narodnem parku vsebinsko usmerila predvsem na volka kot glavnega povzročitelja konfliktnih dogodkov na področju planinskega pašništva kot tradicionalne oblike kmetijske dejavnosti. S tem v zvezi je JZ TNP vzdrževal redno sodelovanje z izvajalci proste planinske paše v zvezi z oddaljenim spremljanja gibanja pašnih živali, preučene so bili tudi možnosti vključevanja JZ TNP v preprečevalne aktivnosti. Na formalni ravni je JZ TNP z ZGS vzpostavil aktivno sodelovanje pri monitoringu volka v letu 2023, prav tako je vključen v aktivno spremljanje risov, izpuščenih na območje narodnega parka v okviru projekta »LIFE Lynx«.

A4.4 Izvedba analize vplivov rekreativnega in komercialnega nabiranja gozdnih dobrin na ciljne vrste ter oblikovanje predlogov varstvenih nalog

Tako kot pri nalogi A3.3 v zvezi z nabiralništvom v negozdnem prostoru so bile tudi aktivnosti vrednotenja obravnavane dejavnosti v gozdovih narodnega parka v poročevalskem obdobju izvedene v manjšem obsegu od načrtovanega. Vsebinsko so bile naloge usmerjene predvsem na glive, kjer je JZ TNP v sodelovanju z Inštitutom za sistematiko višjih gliv in Inštitutom za drevo v septembru 2021 organiziral dvodnevni strokovni posvet na temo nabiranja in varstva gliv. Dogodek je bil priložnost za pogled nazaj, obravnavo perečih problemov, povezanih z nabiralništvom in izmenjavo mnenj in predlogov za izboljšanje stanja, še posebej v zvezi z nujnostjo po primerni normativni ureditvi obravnavane problematike. Uravnavanje pritiska nabiralništva v gozdovih se posredno uresničuje z varstvenimi ukrepi projekta »VrH Julijcev« v zvezi s celovitim uveljavljanjem mirnih območij za divjega petelina.

A4.5 V gozdovih narodnega parka nadgraditi trenutno izvajanje nacionalnega programa monitoringa gozdov in gozdnih ekosistemov

V poročevalskem obdobju se je med drugim nadaljevalo tvorno sodelovanje JZ TNP z javno gozdarsko službo pri preučitvi možnosti izvajanja vsebinsko nadgrajene redne gozdne inventure v gozdovih narodnega parka. V letu 2020 oblikovana in z JZ TNP usklajena metodologija spremljanja stanja varovalnih gozdov v zavarovanem območju se je v letu 2021 testno uporabila v varovalnih gozdovih Doline Triglavskih jezer, v letu 2022 pa se je pozornost usmerila na izboljšanje prostorskih informacij in ocenjevanja stanja manjšinskih gozdnih habitatnih tipov črnoborovij in rdečeborovij na območju narodnega parka.

A4.6 Opredelitev in spremljanje naravovarstveno sprejemljive uporabe novih in obstoječih tehnologij sečnje in spravila lesa v gozdovih narodnega parka

Sprejemljivost uporabe različnih tehnologij za sečnjo in spravilo lesa v gozdovih narodnega parka se je presojala in usklajevala v postopkih priprave gozdnogospodarskih načrtov, ki so bili predmet obnove v poročevalskem obdobju. Usklajevanja so potekala tudi na izvedbeni ravni pred dejansko izvedbo posegov v gozdni prostor, še posebej v primerih nujnih sanacijskih ukrepov zaradi posledic gradacije podlubnikov in drugih naravnih motenj, kot so na primer vetrolomi in snegolomi.

A4.7 Določitev izhodišč glede nujnih varstvenih nalog, ki se lahko izjemoma izvedejo na območjih brez načrtovanega izkoriščanja gozdov za ohranjanje in krepitev varovalne vloge gozdov in zagotavljanje nujnih varstvenih ukrepov v gozdovih

JZ TNP je v poročevalskem obdobju obravnaval dve zahtevi za izvedbo nujnih ukrepov v varovalnih gozdovih ali gozdovih prvega varstvenega območja in sicer na širšem območju planine Blato ter v okolici planine V Plazeh. V zvezi s slednjo je JZ TNP zagotovil sanacijo posledic vetroloma na način poseka in spravila lesa z uporabo konjske vprege, ki predstavlja naravovarstveni ukrep, s katerim se je preprečilo degradacijo predmetnih gozdnih zemljišč na površinah z NU TNP določenega mirnega območja za divjega petelina. Z aktivnostmi projekta »VrH Julijcev« so potekala usklajevanja z ZGS zasebnimi lastniki gozdnih zemljišč na širšem območju planine Blato, da pristopijo k varstvenemu ukrepu pogodbenega varstva z odkupom lesa na panju s podlubniki napadenega drevja.

A5 OHRANJANJE DOBREGA STANJA VODA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Aktivnosti za izboljšanje stanja visokogorskih jezer so bile v poročevalskem obdobju prednostno usmerjene v izvajanje varstvenih ukrepov za izboljšanje stanja Dvojnega jezera. Za obnovo izbranih kalov je bila pripravljena in v veliki meri usklajena predpisana dokumentacija, vključno s tehničnim elaboratom. Spremljanje odpadnih voda in iskanje učinkovitih tehničnih rešitev sta bila s strani JZ TNP prednostno usmerjena na planinske kočje. Stanje voda se je spremljalo na devetih izviri. Varstveni ukrepi za alpske reke in obrežno vegetacijo so bili izpostavljeni v posameznih upravnih postopkih. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi z NU TNP.

Kazalniki

1. Vzpostavljen celovit inventar vodnih virov: izhodiščna vrednost 2016: NE; ciljna vrednost: delno vzpostavljen; vrednost 2021: delno vzpostavljen; vrednost 2022: delno vzpostavljen
2. Število vodnih teles z odvzetimi vzorci vode za kemijsko in mikrobiološko analizo: izhodiščna vrednost 2016: 0; ciljna vrednost: 10; vrednost 2021: 10; vrednost 2022: 10

A5.1 V izbranih visokogorskih jezerih in drugih stoječih vodah izvesti ukrepe za odstranitev tujerodnih vrst rib in druge ukrepe za sanacijo ekološkega stanja

V povezavi z ukrepi varstva za izboljšanje stanja Dvojnega jezera v okviru projekta »VrH Julijcev« je strokovna skupina v letih 2021 in 2022 nadaljevala z iskanjem najustreznejše tehnične rešitve sistema za ravnanje z odpadno vodo iz bližnje planinske kočje. Izdelana je bila projektna dokumentacija za dve variantni rešitvi in začeti upravni postopki pridobivanja predpisanih soglasij, mnenj in dovoljenj.

V letih 2021 in 2022 se je spremljalo stanje oz. ovrednotilo spremembe v Dvojnem jezeru, ki so posledica izvajanja varstvenega ukrepa projekta »VrH Julijcev« v zvezi z zmanjšanjem števila rib, odstranitve rastlin in ukrepov čiščenja odpadne vode.

A5.2 Vzpostavitev evidence kalov na območju narodnega parka, zagotovitev rednega spremljanja stanja vrst v njih in po potrebi izvedba ukrepov za ohranjanje obstoječih ali izgradnjo novih

V letu 2016 pripravljena podatkovna plast in maska v evidenci JZ TNP za vnašanje podatkov o kalih in spremljanju njihovega stanja se je v poročevalskem obdobju dopolnjevala s podatki o kalih, obnova katerih je kot varstveni ukrep načrtovana v projektu »VrH Julijcev«. Ob upoštevanju podatkov iz evidenc drugih nosilcev je na območju TNP evidentirano 69 lokacij kalov, pri čemer so v prostorsko evidenco JZ TNP vključene lokacije tistih, ki so predmet obravnave neposredno s strani JZ TNP. Vzpostavljena evidenca JZ TNP tako vsebuje 25 zapisov.

V okviru projekta »VrH Julijcev« je bil izdelan tehnični elaborat za tradicionalno obnovo 17 kalov ter uspešno zaključena potrebna usklajevanja s ključnimi deležniki, s čimer je omogočena dejanska izvedba s projektom načrtovanih varstvenih ukrepov. Izvedeno je bilo javno naročilo za izbiro izvajalca obnove kalov. Opravljen je bil del predhodnih arheoloških preverjanj in podrobnih monitoringov dvoživk na lokacijah načrtovane obnove kalov. Na primorski strani so se v letu 2022 opravila pripravljalna dela za obnovo štirih kalov (na planini Podkuk in Razor ter dva na pašnih površinah vasi Čadrg), na gorenjski strani pa so bili izvedeni usklajevalni sestanki z agrarnimi skupnostmi glede operativne izvedbe obnove kalov na gorenjski strani TNP.

A5.3 Inventarizacija vodnih virov na območju narodnega parka in ovrednotenje njihovega gospodarskega pomena

V poročevalskem obdobju ni bilo načrtovanih aktivnosti v zvezi z inventarizacijo vodnih virov v narodnem parku.

A5.4 Evidentiranje in ovrednotenje virov onesnaževanja ter predlaganje ukrepov za sanacijo in/ali njihova izvedba

V sodelovanju s PZS je potekalo spremljanje delovanja malih komunalnih čistilnih naprav (v nadaljevanju: MKČN) in drugih sistemov za ravnanje z odpadno vodo na planinskih kočah. Predloge sanacije obstoječega stanja posameznih planinskih koč se je obravnavalo v upravnih postopkih ter v okviru izdelave magistrskih nalog študentov. V povezavi z nalogo A5.1 so bili v letih 2021 in 2022 številni sestanki prednostno usmerjeni v obravnavo problematike odpadnih voda ob Dvojnem jezeru.

A5.5 Spremljanje stanja voda na območju narodnega parka z mrežo merilnih mest za fizikalni, kemijski, biološki in količinski monitoring površinskih in podzemnih voda

Poleg rednega monitoringa voda, ki ga na 4 merilnih mestih v narodnem parku v okviru svojih rednih nalog izvaja ARSO, je JZ TNP v poročevalskem obdobju vzorčil 9 izvirov (Triglavska Bistrica, Lipnik, Velika in Mala Savica, Kropa, Soča, Krajcarica, Tolminka, izvir na Malem polju) in Jezero na Planini Pri jezeru. V kemijske in mikrobiološke analize je bilo skupno oddanih 62 vzorcev.

V povezavi z nalogo A5.1 se je spremljalo tudi stanje Dvojnega jezera in Jezera na Planini Pri jezeru.

A5.6 Prepustitev območja alpskih rek in obrežne lesne vegetacije naravnim procesom in zagotovitev rednega spremljanja stanja

JZ TNP je sodeloval v različnih upravnih postopkih, v katerih je podal varstvene usmeritve za posege na vodnih zemljiščih, ekološko sprejemljivi pretok ipd.

A6 PREPUSTITEV BARIJ NARAVNIM SUKCESIJSKIM PROCESOM

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem obdobju se je nadgradilo poznavanje prostorske razširjenosti mokrišč v narodnem parku, kar je osnova za načrtovanje nadaljnjih aktivnosti v zvezi s sistematičnim spremljanjem stanja. Z aktivnostmi projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« se uresničujejo naloge NU TNP na področju uveljavitve mirnih območij, kjer bodo na aktivnih visokih barjih izključene vse oblike rabe. Nadaljujejo se aktivnosti za zmanjšanje negativnega vpliva vzdrževanja odsekov cest na vplivnih območjih visokih barij Pokljuki. Z izvajanjem nalog in aktivnosti se je tako z delnim odstopanjem na področjih izločanja pritiskov človekove dejavnosti na stanje barjanskih površin operativnemu cilju.

Kazalniki

1. Površina barjanskih in močvirnih površin v ugodnem stanju: ciljna vrednost: 15 ha; vrednost 2021: NP; vrednost 2022: NP
2. Dolžina odsekov javnih cest v vplivnem območju barij, kjer veljajo omilitveni ukrepi: ciljna vrednost: 3 km; vrednost 2021: 0; vrednost 2022: 0

A6.1 Inventarizacija vseh barjanskih in močvirnatih površin na območju narodnega parka in zagotovitev dolgoročnega spremljanja stanja

Na podlagi v preteklem poročevalskem obdobju izvedene analize razširjenosti barjanskih in mokriščnih površin, ki so predmet varstva v okviru evropskega ekološkega omrežja območij Natura 2000, je JZ TNP vsebinsko nadgradil prostorske podatke v evidenci javnega zavoda. V letu 2022 so bile izvedene tudi usklajevalne aktivnosti za podrobno prostorsko kartiranje barjanskih smrekovij na poključki planoti, ki predstavljajo neposredno vplivno območje aktivnim visokim barjem.

Na aktivnih visokih barjih na Pokljuki se je izvajal naravovarstveni nadzor in aktivnosti projekta »VrH Julijcev« na področju uskladitve varstvenih ukrepov in uveljavitve mirnih območij.

A6.2 Omejitev ter prilagoditev vseh posegov in dejavnosti na najranljivejših delih barij

V poročevalskem obdobju so se nadaljevale aktivnosti projekta »VrH Julijcev« za dokončno prostorsko opredelitev površin visokih barij Goreljek, Šijec in Blejsko barje ter njihovo dokončno uveljavitvijo kot mirnih območij v naravi. Uveljavitev režima mirnih območij je načrtovano za visoka barja Goreljek, Šijec in Blejsko barje. Intenzivno so se izvajale tudi aktivnosti na področju komuniciranja vsebine za splošno javnost glede mirnih območij, vključno z umestitvijo pripadajoče parkovne infrastrukture. Med varstvenimi ukrepi je bila v okviru namenskih sredstev Sklada za podnebne spremembe izvedena renaturacija degradiranega območja mokrišča v zahodnem priobalnem pasu Bohinjskega jezera ter opravljeno preverjanje stanja mokrišč na širšem območju Bohinja in Pokljuke.

A6.3 Prilagoditi zimsko upravljanje in vzdrževanje odsekov javnih cest na vplivnih območjih visokih in nizkih barij

Z aktivnostmi projekta »VrH Julijcev« so bile preučene možnosti za prilagoditev zimskega vzdrževanja odsekov državne ceste mimo Blejskega barja in Šijca, pri čemer so nadomestne možnosti uporabe posipnega materiala nekarbonatnega izvora omejene. Ne glede na navedeno je tudi v interesu DRSI, da se z aktivnostmi iskanja okoljsko primernejših rešitev na področju zimskega vzdrževanja cest nadaljuje.

A6.4 Preučitev vpliva obstoječega načina odvodnjavanja z javnih cest na vplivnih območjih visokih in nizkih barij na varovane habitatne tipe

Aktivnosti za ureditev odvodnjavanja na odseku državne ceste RT-905/1097 Mrzli Studenec-Jereka, ki poteka mimo Blejskega barja in barja Šijec, se izvajajo v okviru izvajanja projekta »VrH Julijcev«. S tem v zvezi je bila v letu 2022 izdelana projektna dokumentacija (PZI) za ureditev odvodnjavanja na predmetnem odseku regionalne ceste in izvedene usklajevalne aktivnosti z DRSI o dejanski izvedbi rekonstrukcije.

A7 OHRANJANJE JAM, MELIŠČ IN SKALOVIJ

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem obdobju se v zvezi z nalogami operativnega cilja ni izvajalo tematsko usmerjenih aktivnosti, četudi lahko nekatere izvedene naloge v okviru drugih operativnih ciljev prepoznamo kot prispevek k uresničevanju ciljev predmetnega varstvenega področja. Za jame in skalovja tudi ni bilo zaznane potrebe po ukrepanju, kar je med drugim zaznano pri opredeljevanju varstvenih ukrepov v okviru priprave operativnega programa – Programa upravljanja območij Natura 2000 (PUN) za novo programsko obdobje. Na podlagi navedenega je podana ocena, da se je kljub odsotnosti načrtovanja aktivnosti v poročevalskem obdobju sledilo operativnemu cilju.

Kazalniki

1. Ohranitveno stanje melišč in skalovij: ciljna vrednost: ugodno; vrednost 2021: ugodno; vrednost 2022: ugodno
2. Število jam na območju TNP v ugodnem stanju: ciljna vrednost: 743; vrednost 2021: 743; vrednost 2022: 743
3. Površina območij z ovrednotenim negativnim vplivom rabe na vrste in habitatne tipe: ciljna vrednost: 5; vrednost 2021: NP; vrednost 2022: NP
4. Ohranitveno stanje jamskih prostoživečih živalskih vrst: ciljna vrednost: ugodno; vrednost 2021: NP; vrednost 2022: NP

A7.1 Določiti ključna območja melišč, skalnatih pobočij in apnenčastih podov za varstvo vrst in habitatnih tipov in izvajati potrebne varstvene ukrepe

V poročevalskem obdobju na področju prilagajanja in usmerjanja človekove dejavnosti na območjih melišč, skalnatih pobočij in apnenčastih podov ni bilo izvedenih aktivnosti.

A7.2 Jamskemu živemu svetu časovno prilagoditi raziskovanje in spremljanje stanja jam ter izvajanja jamarstva in ogledovanja jam

V poročevalskem obdobju na področju prilagajanja človekove dejavnosti v jamskem svetu ni bilo izvedenih aktivnosti. Delno lahko med aktivnostmi operativnega cilja A7 štejem podpora JZ TNP pri izvedbi varstvenega ukrepa odstranitve odpadkov iz brezna »Ukna« na planini Krstenica, ki ga je v letu 2022 z odstranitvijo skupno 6 m³ odpadkov izvedlo Društvo za raziskovanje jam Ljubljana.

A8 OHRANJANJE OBMOČIJ NATURA 2000 ZUNAJ NARODNEGA PARKA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Na načrtovalski ravni so se potrebni ukrepi za ohranjanje dobrega stanja delo območij Natura 2000 zunaj narodnega parka uspešno vključili v predlog PUN za novo programsko obdobje. Nadaljevalo se je tvorno čezmejno projektno sodelovanje, vključno z obravnavo problematike nujnosti po poenotenju upravljaljskih pristopov med sosednjimi državami. Kot celota je izvajanje operativnega cilja delno sledilo načrtovanemu obsegu, predvsem zaradi časovnega odstopanja priprave Akcijskega načrta za ohranjanje biotske raznovrstnosti v TNP od načrtovanega.

Kazalniki

1. Število kvalifikacijskih vrst/habitatnih tipov na delih območij POO Julijske Alpe in kvalifikacijskih vrst v POV Julijci zunaj TNP v ugodnem ohranitvenem stanju: ciljna vrednost POO: 5/5, POV: 10; vrednost 2021: POO: 5/NP, POV: 13, vrednost 2022: POO: 5/NP, POV: 13
2. Površina letno kartiranih habitatnih tipov na območjih zunaj TNP: ciljna vrednost: 200 ha; vrednost 2021: 0; vrednost 2022: 0
3. Površina varstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst s prisotnimi pritiski: ciljna vrednost: pod 500 ha; vrednost 2021: NP; vrednost 2022: NP
4. Ohranitveno stanje habitatnih tipov in habitatov vrst s prisotnimi pritiski: ciljna vrednost: ugodno; vrednost 2021: NP; vrednost 2022: NP

A8.1 Zagotovitev inventarizacije in monitoringa varstveno pomembnih prostoživečih vrst in habitatnih tipov

Deli območij Natura 2000 v upravljanju JZ TNP, ki ležijo zunaj meje zavarovanega območja, so bili v poročevalskem obdobju predmet obravnave predvsem pri sodelovanju JZ TNP v postopku priprave PUN za novo programsko obdobje. V osnutek programa so bili namreč po uskladitvi s pripravljavcem uspešno vključeni nekateri varstveni ukrepi za vrste in habitatne tipe v POO Julijske Alpe in POV Julijci, ki prostorsko segajo tudi na površine zunaj narodnega parka. Vsebinsko področje je bilo aktualno tudi pri čezmejnem sodelovanju z Naravnim parkom Julijsko predgorje, še posebej pa je bila pozornost usmerjena na nujnost po zmanjšanju razlik med sosednjima državama pri upravljanju z gamsom in alpskim kozorogom. V zvezi s slednjim je bil s strani JZ TNP in ZGS oktobra 2022 v okviru izvajanja projekta *DinAlpConnect* organiziran strokovni posvet, na katerem se je strokovna javnost seznanila z najnovejšimi dognanji genetskih analiz arheoloških vzorcev in soglasno podprla nadaljnje aktivnosti v zvezi z razreševanjem vprašanja statusa alpskega kozoroga v Sloveniji.

A8.2 Opredelitev območij varstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst in zagotovitev ohranjanja teh območij s pogodbenim varstvom ali skrbništvom

V usklajevalnih aktivnostih priprave PUN za novo programsko obdobje so med predlogi varstvenih ukrepov vključene tudi aktivnosti identifikacije habitatov vrst v PVO zunaj narodnega parka ter zagotavljanje primerne stanja s pogodbenim varstvom ali skrbništvom. Strokovna izhodišča za konkretizacijo takšnih območij so bila med drugim pridobljena tudi z aktivnostmi priprave Akcijskega načrta za ohranjanje biotske raznovrstnosti v narodnem parku.

A8.3 Zagotovitev prilagojene ali omejene rabe na ključnih območjih za varstvo vrst in habitatnih tipov

Na področju sektorskega načrtovanja, prednostno v postopkih obnove gozdnogospodarskih načrtov (npr. GGN GGO Bled, GGN GGO Tolmin, GGN GGE Bohinj), je JZ TNP potrebne varstvene ukrepe na posebnih varstvenih območjih zunaj narodnega parka vključeval v strokovne podlage, ki so bile tudi upoštevane v naravovarstvenih smernicah ZRSVN.

A9 OHRANJANJE KRAJINSKE PESTROSTI TER ZNAČILNIH KRAJINSKIH VZORCEV IN KRAJINSKIH GRADNIKOV

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V obdobju dvoletnega izvajanja NU TNP so se izvajale aktivnosti na področju določitve za biotsko raznovrstnost pomembnih prvin krajinske pestrosti, zagotovljeno je bilo upoštevanje krajinskih značilnosti pri sektorskem načrtovanju in prostorskih posegih. Izvajanje operativnega cilja je z manjšim časovnim zaostajanjem potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi z NU TNP.

Kazalniki

1. Število opisanih/ovrednotenih krajinskih enot: ciljno stanje 16/12; v letu 2021: stanje 15/11; v letu 2022: stanje 16/12

A9.1 Zagotovitev ohranjanja in vzdrževanja krajinske pestrosti, značilnih krajinskih gradnikov in značilnih krajinskih vzorcev

V preteklih dveh letih so potekale aktivnosti priprave nabora prvin krajinske pestrosti z vidika pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti, vključno s preverjanjem stanja na terenu. Izvajali so se tudi terenski ogledi za pripravo strokovnih podlag za pripravo krajinske tipologije (inventarizacija in vrednotenje ter spremljanje stanja krajinskih enot) z oblikovanjem predloga usmeritev za dejavnosti v prostoru – v povezavi z nalogama B3.2 in C7.3).

V izvajanju je naloga *Določitev krajinskih značilnosti in prvin krajinske pestrosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti* (nosilec MOP-SON) z opredelitvijo vrste naravnih in kulturnih krajinskih prvin, terensko inventarizacijo in valorizacijo krajinskih gradnikov na testnih območjih (v narodnem parku: Fužinska planota in dolina Bavšica). Glavna cilja naloge, ki se financira iz sredstev Sklada za podnebne spremembe, sta priprava podzakonskega predpisa iz petega odstavka 35. člena ZON) in oblikovanje predloga usmeritev za urejanje prostora in rabo naravnih dobrin.

V pripravi je projekt CRP: *Prenova Regionalne razdelitve krajinskih tipov in izjemnih krajin v Sloveniji ter njihova digitalizacija* (nosilec Biotehniška fakulteta), pri kateri v spremljevalni skupini sodelujeta tudi MOP (SON) in JZ TNP, sta bili kot pomembni merili prepoznavnosti vključeni tudi krajinska pestrost ter ohranjenost in skladnost krajinskih prvin in vzorcev.

Izvajali so se terenski ogledi z namenom spremljanja stanja posameznih krajinskih enot, predvsem z vidika ugotavljanja sprememb rabe prostora.

Na področju sektorskega načrtovanja (prostorski akti, načrti rabe naravnih virov) je JZ TNP s strokovnim podlagami in z vključevanjem usmeritev zagotavljal celovito upoštevanje značilnosti in posebnosti krajin posameznih območij narodnega parka. Prav tako so bile krajinske prvine ustrezno obravnavane (vključevanje usmeritev za njihovo ohranjanje) v postopkih izdaje mnenj h graditvi objektov in prostorskim ureditvam.

A9.2 Določitev ključnih območij krajinske pestrosti in zagotovitev njihovega ohranjanja

V letu 2021 je bil oblikovan nabor izhodišč ter oblikovanje meril in kriterijev za določitev najpomembnejših območij krajinske pestrosti; nadaljevala se je izdelava strokovnih podlag z oblikovanjem meril za določitev najpomembnejših območij krajinske pestrosti. Merila izhajajo iz regionalizacije krajinskih tipov in izsledkov novejših raziskovalnih nalog.

V letu 2022 je bil pripravljen nabor meril in kriterijev za določitev najpomembnejših območij krajinske pestrosti. V letu 2022 se je nadaljevala izdelava strokovnih podlag ter priprava predloga z merili za določitev najpomembnejših območij krajinske pestrosti. Izbor meril izhaja iz regionalizacije krajinskih tipov in izsledkov novejših raziskovalnih nalog. Na podlagi preizkusa meril in kriterijev na posameznih izbranih območjih je bila v letu 2022 opravljena preveritev predloga s potencialnimi območji, ki ustrezajo merilom za krajinske naravne vrednote državnega pomena.

Izvedeni so bili terenski ogledi z inventarizacijo območij krajinske pestrosti na večjem delu narodnega parka.

A9.3 Spremljanje stanja krajinske pestrosti, značilnih krajinskih vzorcev in krajinskih gradnikov

V poročevalskem obdobju izvajanja NU TNP je bil oblikovan koncept metodologije za spremljanje stanja za narodni park najbolj značilnih krajinskih značilnosti, vzorcev in nosilcev krajinske zgradbe, ki temelji na spremembah namenske rabe prostora (naravne in antropogene prvine). Posamezni metodološki koraki in kriteriji (časovne serije DOF, daljinsko zaznavanje, bilance površin kmetijskih zemljišč, terenske preveritve, analiza foto dokumentacije ...) so bili preverjeni na posameznih izbranih manjših območjih krajinskih enot. Spremljanje se izvaja s terenskimi ogledi, tudi ob pripravi strokovnih mnenj h gradnjam in k prostorskim ureditvam.

A10 UVELJAVLJANJE PREDKUPNE PRAVICE DRŽAVE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem obdobju je JZ TNP uspešno izvajal odkupe na podlagi zakonskega pooblastila na področju uveljavljanja predkupne pravice države do nakupa nepremičnin. Obseg izvedenih odkupov temelji na finančnih zmožnostih JZ TNP, glede na z NU TNP načrtovano dinamiko dodeljevanja razpoložljivih sredstev pa je v naslednjih letih pričakovati hitrejše povečevanje deleža nepremičnin v državni lasti v narodnem parku. Izvajanje operativnega cilja je preseglo skupno ciljno vrednost odkupa površin iz NU TNP. Razlog je bil v črpanju dodatnih finančnih sredstev na podlagi 85. a člena Zakona o ohranjanju narave. Do negativnega odstopanja je prišlo pri doseganju ciljne vrednosti kazalnika odkupa travnišč. Razlog je predvsem v nepričakovano majhni ponudbi tovrstnih površin v prometu z nepremičninami in njihovem neizpolnjevanju z NU TNP opredeljenih meril za odkup.

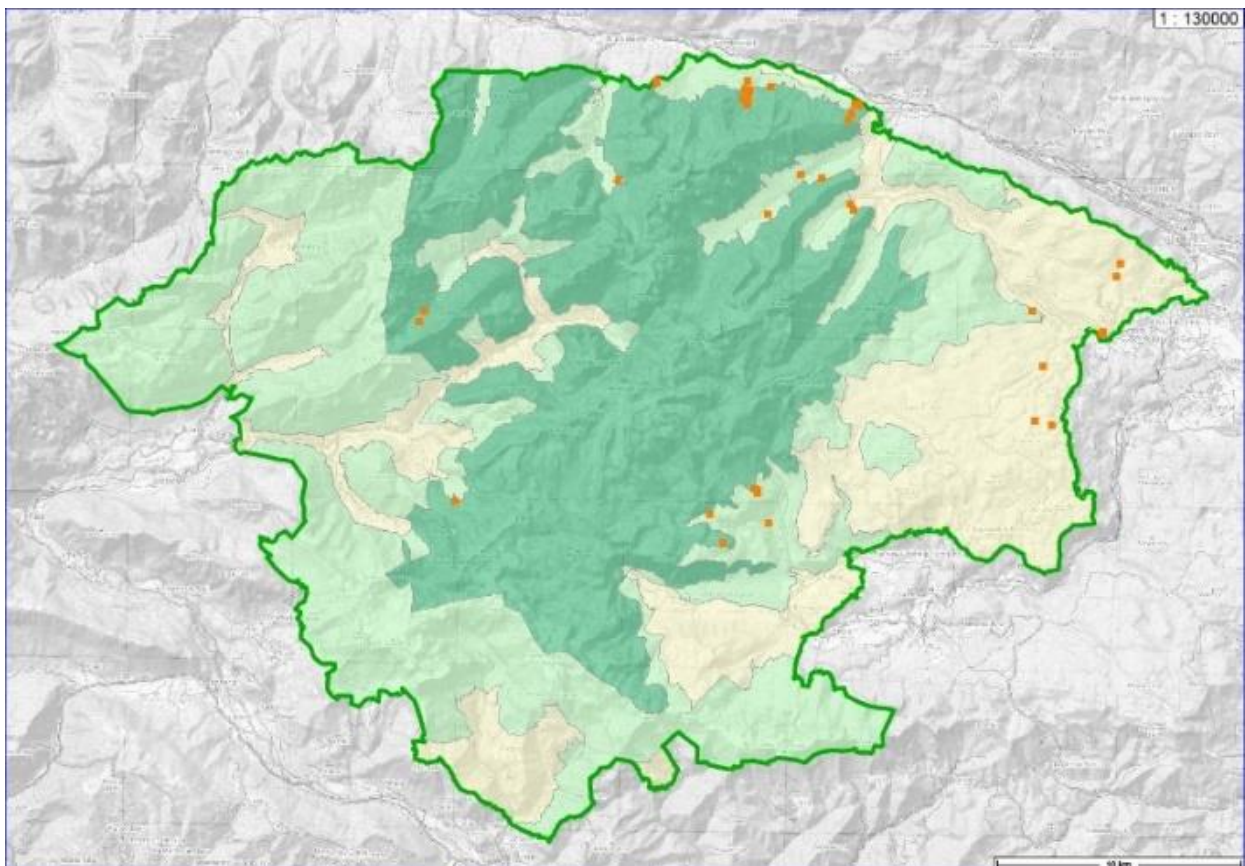
Kazalniki

1. Površina nepremičnin (travišča/gozdovi v ha), za katero se uveljavi predkupna pravica države: izhodišče: 0/0; vrednost 2021: 0/65,64; vrednost 2022: 0*/178,50 (*s prenosom 33 kmetijskih zemljišč v državni lasti v upravljanje JZ TNP (prej v upravljanju SKZG) v prvem varstvenem območju se je površina travnišč v upravljanju JZ TNP povečala za 461,15 ha)
2. Letno povečanje površine nepremičnin (travišča/gozdovi v ha) z uvedenim ukrepom pogodbenega varstva: izhodišče: 0/0; vrednost 2021: 0/3; vrednost 2022: 0/3

A10.1 Uveljavljanje predkupne pravice države glede na določila ZTNP-1 in skladno s prioritetami

V preteklih dveh letih je JZ TNP skupaj obravnaval 279 vlog za prodajo zemljišč v zavarovanem območju. Od tega je v 6 primerih šlo za pripravo mnenja in odstop vloge na ARSO zaradi prodaje zemljišča v lasti RS.

Slika 1: Lokacije zemljišč, ki so bila predmet vlog za prodajo zemljišč na območju narodnega parka v letih 2021-2022

JZ TNP je uveljavil predkupno pravico države do nakupa nepremičnin v 16 primerih za zemljišča s skupno površino 244,14 ha in skupno vrednostjo 838.836,24 EUR. Gre za gozdna zemljišča v dolini Vrata (8,76 ha), na območju dolin Radovna in Kot (6,18 ha), na vzhodni Mežakli (3,07 ha), na območju Fužinskih planin (12,79 ha), dolini Pišnice oz. Krnice (1,91 ha), na območju Belega potoka jugovzhodno od Gozd Martuljka (36,30 ha), jugozahodno od Gozd Martuljka (2,95 ha), zahodno od Mojstrane (10,69 ha), na Pokljuki (3,46 ha) in na območju gozdnih rezervatov Apica v Zadnji Trenti (46,48 ha) in Zjabci, južno od Vrsnika (111,57 ha).

Izkoriščena je bila tudi možnost koriščenja sredstev od prodaje zemljišč v lasti države na zavarovanem območju (na podlagi določil 3. točke prvega odstavka 85.a člena ZON) in sredstev, namenjenih za odkupe zemljišč v projektu »*VrH Julijcev*«.

V vseh primerih uveljavljanja predkupne pravice se je upoštevalo merila in kriterije, ki so opredeljeni v poglavju 24.4 NU TNP.

A11 UČINKOVIT NEPOSREDNI NADZOR V NARAVI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Na področju neposrednega nadzora v naravi so se v poročevalskem obdobju izvajale vse potrebne aktivnosti, ki vključujejo aktivno sodelovanje in usklajevanje z ostalimi nadzornimi organi in službami ter terensko preverjanje spoštovanja predpisanih pravil ravnanj ter izrekanje opozoril in glob. Učinkovitost neposrednega nadzora v naravi se je zagotavljala tudi z rednimi izobraževanji in usposabljanji naravovarstvenih nadzornikov. Zaradi velikega pritiska obiskovanja dolinskih predelov v poletnem obdobju je bil naravovarstveni nadzor v tem obdobju usmerjen tudi v visokogorje predvsem v območja visokogorskih jezer (Dolina Triglavskih jezer, Krnska jezera ...), na Pokljuko in širše območje Bohinjskega jezera. Okrepljen je bil tudi naravovarstveni nadzor na izhodiščnih točkah za obisk visokogorja (Doline Vrat, Krme, Kota, Zadnjice). Velik obseg dela v poletnih sezonah je bil opravljen s sodelovanjem pri urejanju prometnih razmer – spoštovanje prometnega režima na cesti na Mangrtsko sedlo, na Planino Blato in na širšem območju Pokljuke. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z načrtovanim obsegom in upoštevanjem aktualnih sezonskih razmer.

Kazalniki

1. Povprečno letno število ur nadzornikov na terenu za naloge neposrednega nadzora: izhodišče: načrtovano 15.300 ur/leto; stanje 2021: 16.915 ur; stanje 2022: 18.711 ur; letno povprečje v obdobju 2021-2022: 17.813 ur
2. Povprečno letno število ur nadzornikov na terenu za naloge varstva narave: izhodišče: načrtovano 3.800 ur/leto; stanje 2021: 3.643 ur; stanje 2022: 3.992 ur; letno povprečje v obdobju 2021-2022: 3.817 ur
3. Povprečno letno število ur nadzornikov na terenu za naloge ozaveščanja: izhodišče: načrtovano 700 ur/leto; stanje 2021: 606 ur; stanje 2022: 827 ur; letno povprečje v obdobju 2021-2022: 717 ur

A11.1 Izvajanje neposrednega nadzora v naravi v narodnem parku

Izobraževanje, usposabljanje in usklajevanje

V preteklem poročevalskem obdobju so pred začetkom obeh poletnih turističnih sezon potekale usklajevalne aktivnosti glede izvajanja nadzora – med JZ TNP in ostalimi pristojnimi nadzornimi službami: PP Bovec, PP Tolmin, PP Bled in PP Kranjska gora, medobčinskim inšpektoratom in redarstvom na območju parkovnih lokalnih skupnosti ter gradbeno, okoljsko in gozdarsko inšpekcijo. Z Gorsko enoto Posebne policijske enote se je nadaljevalo vzpostavljeno strokovno sodelovanje – izvedba zelo uspešnih skupnih preventivnih akcij v visokogorju v času najbolj množičnega obiska ob koncu tednov v juliju in avgustu. V obravnavanem poročevalskem obdobju so bila organizirana redna tematska usposabljanja in izobraževanja naravovarstvenih nadzornikov.

Neposredni nadzor v naravi

JZ TNP je izvajal neposredni nadzor v naravi skladno z veljavnimi predpisi. Prednostne naloge so se izvajale s preverjanjem spoštovanja predpisanih varstvenih režimov na območjih visokogorskih jezer, na območjih planinskih poti in na izhodiščih, ki vodijo na najbolj obiskane vrhove, ter območjih planin. Okrepljen je bil nadzor na območju Pokljuke, v poletnem času pa na obali Bohinjskega jezera in v visokogorju (Triglavsko pogorje, Dolina Triglavskih jezer, Mangrtsko sedlo). Na zgornjem platoju Pokljuke je bila urejena infrastruktura z namenom omejevanja prometa na gozdnih prometnicah in vplivnih območjih mirnih con s ciljem koncentriranja motornega prometa na ožjem območju Rudnega polja. Pri izvajanju nadzora je JZ TNP aktivno sodeloval z drugimi pristojnimi nadzornimi službami. Tako so pri izvajanju nadzora nad vožnjo v naravnem okolju ter nedovoljenim šotorjenjem in taborjenjem sodelovali policisti PU Kranj, vsako leto v višku sezone obiskovanja visokogorja so se izvajali skupni obhodi z gorsko policijsko enoto, v sezoni rasti gob se je v nadzor vključevala gozdarska inšpekcija. Poostren in usmerjen neposredni nadzor se je izvajal v

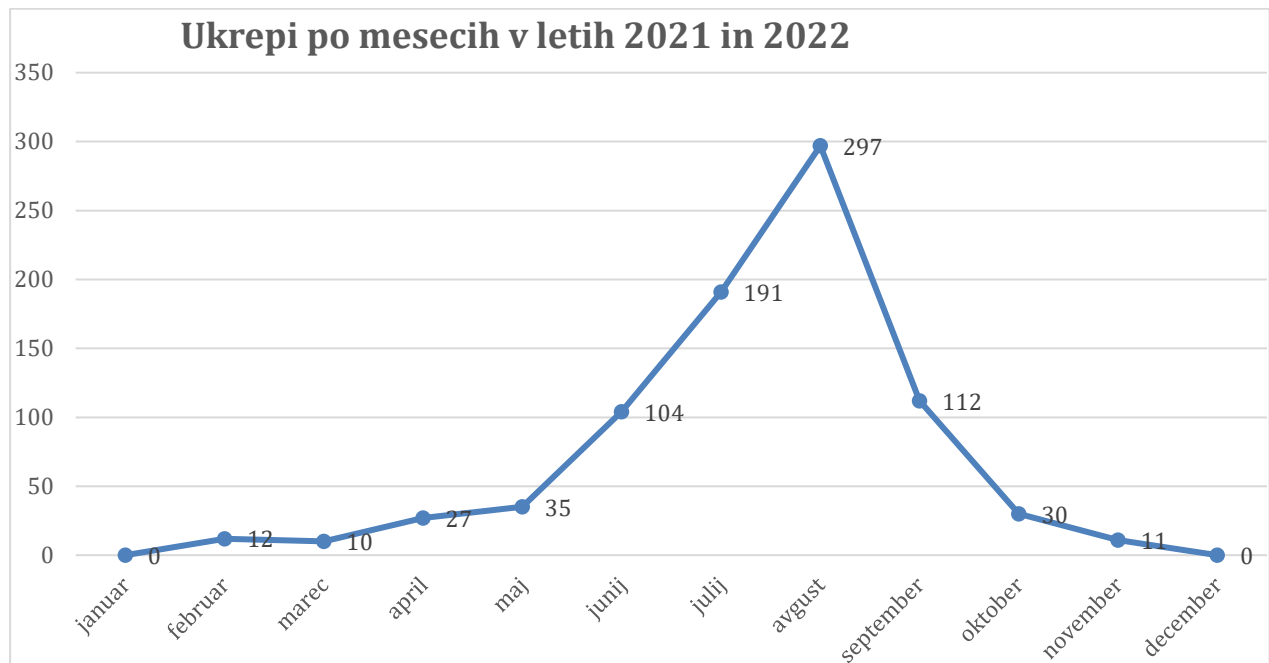
obdobju cvetenja rastlin lepega čoveljca na območju Martuljka. Pri nadzoru posegov v prostor je vzpostavljeno sodelovanje z gradbeno in okoljsko inšpekcijo (območni enoti Kranj in Nova Gorica).

A11.2 Vodenje postopkov in odločanje o prekrških

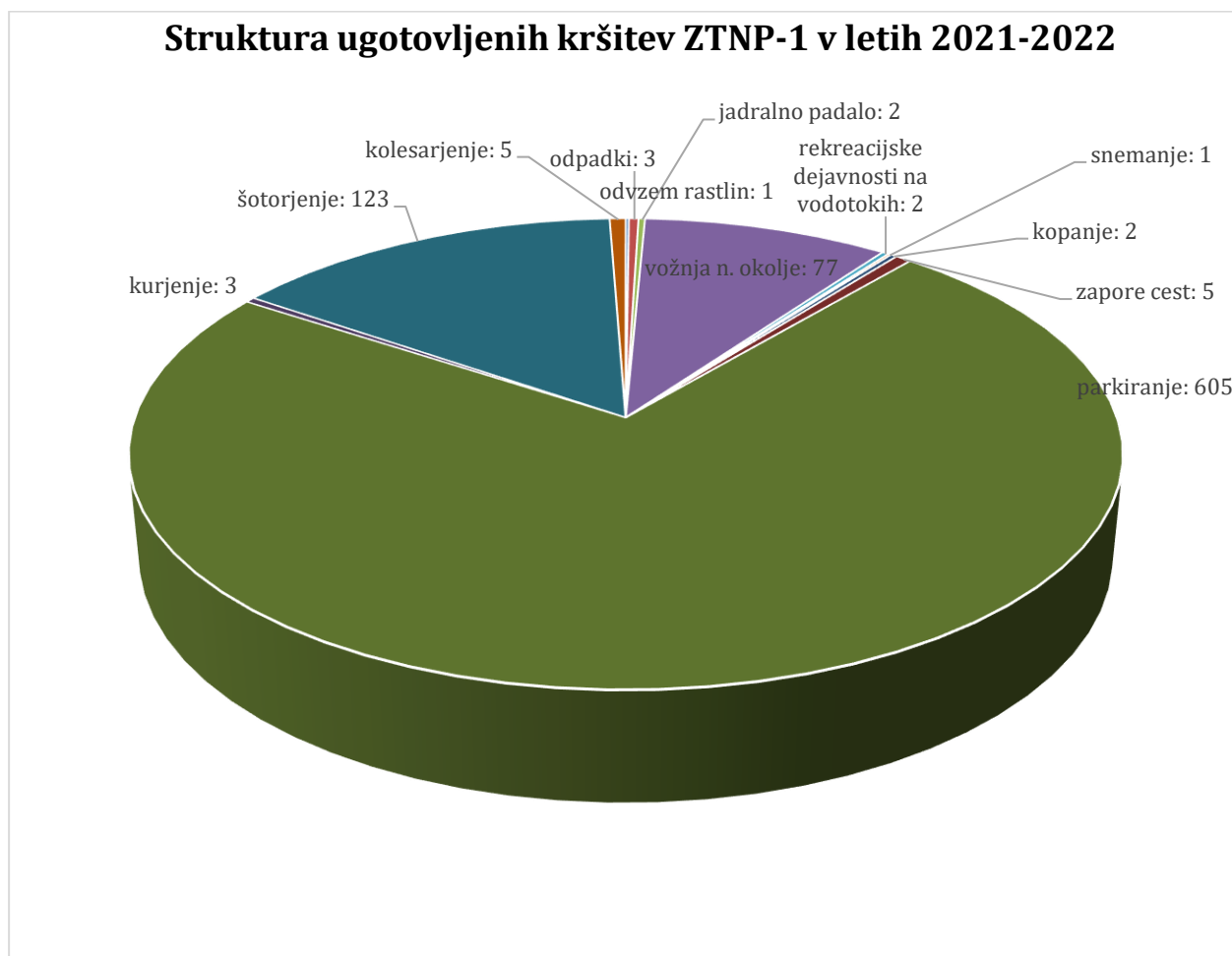
Naravovarstvena nadzorna služba (NNS) JZ TNP je v poročevalskem dvoletnem obdobju izvajala naravovarstveni nadzor skladno z veljavno zakonodajo – s krovnim zakonom, tj. ZON, ZTNP-1 in drugimi podzakonskimi akti – uredbami. Naravovarstveni nadzorniki so izdali 829 ukrepov kršitev. Največ kršitev je bilo ugotovljenih in vodili ustrezne prekrškovne postopke v poletnih mesecih (julij in avgust) ter ob vikendih v jesenskem obdobju. Glede na varstvena območja narodnega parka in z njimi povezane aktivnosti (obiskovanje in promet) je bil okrepljen naravovarstveni nadzor v visokogorju, alpskih dolinah (izhodišča za obisk visokogorja) ter na planoti Pokljuka.

Aktivno je bilo sodelovanje predstavnikov NNS v različnih delovnih skupinah (spremembe in dopolnitve ZON, spletna prekrškovna aplikacija, izpitne komisije) in z drugimi prekrškovnimi organi (PP Kranjska Gora, PP Bovec, PP Bled, enota SENP, Medobčinski inšpektorat Jesenice in Bled, Sodišče Jesenice, FURS ter inšpekcijske službe posameznih ministrstev), pri usposabljanju in izobraževalnih dejavnostih v organizaciji MOP in pomoč upravljavcem drugih zavarovanih območij pri vzpostavljanju neposrednega nadzora v naravi.

Slika 2: Prikaz števila kršitev po mesecih v obdobju 2021-2022

Slika 3: Prikaz števila izrečenih opozoril glede na posamezne vrste ravnanj, skladno z ZTNP-1 obdobju 2021-2022

A12 UPRAVLJANJE DIVJADI V NARODNEM PARKU

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Na področju upravljanja z divjadjo v LPN Triglav so se tudi v letih 2021 in 2022 izvajale vse predpisane aktivnosti. V tem obdobju so bili vzpostavljeni tudi pogoji za nadgrajeno sodelovanje z ostalimi upravljavci lovišč v narodnem parku kot tudi na čezmejnih ravni, kar se bo uresničevalo v okviru projektnega sodelovanja JZ TNP. Celovito upravljanje z divjadjo se med drugim zagotavlja tudi z aktivnim sodelovanjem JZ TNP z ostalimi upravljavskimi, strokovnimi in nadzornimi organizacijami ter službami.

Kazalniki

1. Povprečno letno število ur JZ TNP na področju upravljanja z divjadjo v LPN Triglav: izhodišče: načrtovano 9.800 ur/leto; stanje 2021: 8.325 ur; stanje 2022: 7.039 ur; letno povprečje v obdobju 2021-2022: 7.682 ur

A12.1 Upravljanje LPN Triglav in drugih lovišč v narodnem parku

JZ TNP je v poročevalskem obdobju 2021-2022 zagotavljal celovito upravljanje LPN Triglav v obsegu in na način, ki ga določajo predpisi na področjih divjadi in lovstva ter ohranjanja narave. S tem v zvezi je potekala redna komunikacija z ZGS (pristojnim načrtovalcem) pri izmenjavi podatkov ter v postopkih priprave, usklajevanja in potrjevanja letnih načrtov LPN Triglav kot tudi sodelovanje v različnih organih lovskega upravljanja (OZUL). V obeh letih sta bila za Lovsko-čuvajske okolišče v LPN Triglav pripravljena interna lovska letna načrta. Skladno z vsebinami lovskih načrtov so se izvajali ukrepi zimskega krmljenja divjadi, umeščanja in vzdrževanja lovskih objektov, biomeliorativni in biotehniški ukrepi, redno izvajanje nadzora nad odvzemom divjadi, sistematično in priložnostno spremljanje stanja populacij izbranih vrst divjadi. Okrepilo se je sodelovanje z drugimi upravljavci lovišč v TNP (s sosednjimi lovskimi družinami na območju narodnega parka) na področjih načrtovanja in upravljanja divjadi ter zbiranja in izmenjave prostorskih podatkov, prednostno divjega petelina in ruševca. Sodelovanje JZ TNP je potekalo tudi s strokovnimi organizacijami pri koordinaciji in izvedbi raziskav divjadi visokogorskega habitata (gams, kozorog, svizec, navadni jelen), zbiranju vzorcev tkiv divjadi za redno spremljanje zdravstvenega stanja. Skladno z operativnim protokolom se je nadaljevalo izvajanje monitoringa številnosti gamsa in kozoroga v Triglavskem narodnem parku. V mirnih območjih se je spremljalo in vrednotilo vplive prostočasnih dejavnosti na prostoživeče živalske vrste (evidentiranje pritiskov). Na področju izobraževanja so bile organizirane tudi predstavitve za šolsko in predšolsko mladino.

JZ TNP sodeluje z Naravnim parkom Julijsko pregorje – PNPG, ZGS, Kmetijskim inštitutom Slovenije, Univerzo na Dunaju in EURAC-om pri upravljanju z divjadjo na čezmejnem območju – predvsem pri upravljanju gamsa in alpskega kozoroga.

JZ TNP je sodeloval pri pripravi dopolnjenega projektnega predloga in prijavi projekta LIFE »AlpsLeadFree« za uporabo in promocijo brez svinčenega streliva na območju narodnega parka – v primeru odobritve bi JZ TNP sodeloval kot partner v projektu. Zaradi spremenjenih izhodišč na ravni EU in nove strategije se bo komisija EU zavzemala za uporabo izključno brez svinčenega streliva.

A12.2 Izvajanje vsebin letnih načrtov LPN Triglav in drugih lovišč v narodnem parku

Na področju upravljanja LPN Triglav je JZ TNP izvajal reden lovsko čuvajski nadzor v vseh 14 lovsko-čuvajskih okoliših. Sistematično so se na podlagi pripravljenih protokolov zbirali prostorski podatki o varstveno pomembnih vrstah, kot sta divji petelin in ruševca. Naloge izvajanja letnih načrtov so vključevale sproten odvzem divjadi, ogled prijavljenih škod po divjadi (predvsem jelenjadi) na premoženju in zagotavljanje odškodnin, sodelovanje z drugimi upravljavci lovišč, javno gozdarsko službo, inšpekcijskimi službami in strokovnimi organizacijami. Pri izvajanju izrednih varstvenih ukrepov v prvem varstvenem območju narodnega parka so bile v celoti upošteevane varstvene usmeritve, opredeljene z NU TNP, še posebej na področju spremljanja stanja in monitoringa prostoživečih živalskih vrst. Veliko pozornosti je bilo

poročevalskem obdobju namenjenih ozaveščevalnim (preventivnim) aktivnostim obvladovanja konfliktnih situacij z velikimi zvermi – predvsem v poletnih mesecih v času aktivne paše domačih živali.

Skladno z letnimi načrti LPN Triglav se je z biomeliorativnimi deli zagotavljalo vzdrževanje krmnih njiv, košnja travnikov in pašnikov (16,5 ha) ter grmišč (7 ha), gozdnega roba kot tudi priprava pasišč (5,65 ha) in kaluž (6) z namenom povečanja prehrambne zmogljivosti okolja ter sanacija škod po divjadi. Med biotehniškimi deli je potekalo vzdrževanje lovsko-tehničnih objektov, kot so lovske preže (182 objektov), solnice (552 objektov), krmišča (17 objektov) in lovskih stez (vzdrževanje 23,8 km stez). V Centru Bohinjka je bila urejena nova zbiralnica/prevzemnica uplenjene divjadi.

Pri izvajanju lova so bile upoštevane vse predpisane aktivnosti v zvezi z odvzemom, pripravo materialnih dokazov in trupov uplenjene divjadi za nadaljnjo oddajo ter vzdrževanjem zbiralnic. Zagotovljena je bila tudi skrb za razvoj lovske kinologije (šolanje in vodenje službenih psov, skrb za izobraževanje vodnikov).

B1 OZAVEŠČANJE O KULTURNI DEDIŠČINI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V obdobju 2021-2022 so bili izvedeni številni dogodki z namenom predstavitve, izobraževanja in ozaveščanja o pomenu vseh zvrsti kulturne dediščine v narodnem parku. Nadgrajeno je bilo sodelovanje z območnima enotama ZVKDS in muzeji v parkovnih lokalnih skupnostih. Na podlagi protokola za spremljanje stanja kulturne dediščine, ki je bil pripravljen v sodelovanju s pristojnima institucijama (MK – INDOK in ZVKDS), so bili opravljeni terenski ogledi za potrebe spremljanja stanja nepremične kulturne dediščine. Posebna pozornost je bila dana evidentiranju planin. Vzpostavljena je bila redna izmenjava podatkov med JZ TNP in pristojnimi institucijami. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z načrtom. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno s časovnico in v obsegu, opredeljenim z NU TNP.

Kazalniki

1. Spremljanje stanja v register vpisanih enot nepremične kulturne dediščine s terenskimi ogledi: v obdobju 2021-2022 opravljen pregled 33 od načrtovanih 35 enot (94 %)

B1.1 Evidentiranje, raziskovanje, dokumentiranje, predstavljanje in vrednotenje vseh zvrsti kulturne dediščine

V preteklem dvoletnem obdobju je bilo izvedeno:

- aktivnosti s področja predstavljanja in ozaveščanja (različne samostojne in skupne razstave, ozaveščanje lastnikov dediščine, vodeni ogledi, proučevanje planinske tematike, predavanja in predstavitve na sejnih in posvetih, muzejski večeri, prilagoditve stalne razstave tujcem in ranljivim skupinam ...),
- priprava vsebin in izvajanje programa *Dnevov evropske kulturne dediščine*,
- vključevanje dediščinskih vsebin narodnega parka v pedagoške programe,
- delavnice za odrasle in šolsko mladino,
- evidentiranje na terenu, zbiranje in urejanje premične dediščine,
- vzpostavljeno redno sodelovanje pri ažuriranju evidenc NKD (vključno z izmenjavo podatkov, skladno z ustaljenim protokolom).

B1.2 Spremljanje stanja kulturne dediščine

Skladno s protokolom za spremljanje stanja kulturne dediščine, ki je bil pripravljen v sodelovanju s pristojnima institucijama (MK – INDOK in ZVKDS), so bile prednostno obravnavane tiste enote, ki so kakorkoli ogrožene ali so bile predmet načrtovanih posegov (vzdrževalna dela, rekonstrukcija itd.) - pregledanih je bilo 33 registriranih enot nepremične kulturne dediščine. Z namenom posodabljanja evidenc so bili izvedeni terenski ogledi ter redna izmenjava podatkov med JZ TNP in pristojnimi institucijami. Poseben poudarek je bil dan evidentiranju planin, ki so po eni strani podvržene negativnim vplivom, kot so opuščanje kmetijske rabe, nedovoljeni in neprimerni posegi (spremembe rabe in namembnosti pašnih stavb, prizidave ...), po drugi strani pa so deležne razvoja (obnova sirarn, hlevov, kalov ...). V register nepremične dediščine ni bile vpisanih nobenih novih enot z območja narodnega parka.

B1.3 Krepitev prepoznavnosti, simbolnega pomena in identitete narodnega parka

- vodenje po stalnih razstavah, ki vključujejo tudi dediščinske vsebine o narodnem parku,
- pogodbeno sodelovanje kulturnovarstvenih inštitucij z JZ TNP pri različnih dejavnostih (razstave, vodenja, izobraževalne aktivnosti ...),
- vključevanje kulturne dediščine v vsebine parkovne infrastrukture (informacijske table),
- vodenje skupin z namenom spoznavanja arhitekture in tradicionalnega načina življenja v alpskem prostoru, planinskega pašništva, tehniške dediščine,
- aktivno vključevanje kulturnovarstvenih vsebin narodnega parka v programe *Dnevov evropske kulturne dediščine*,

- izvedba predavanj, priprava člankov o stavbni tipologiji,
- vključevanje vsebin o kulturni dediščini v publikacije, ki jih izdaja JZ TNP,
- ozaveščanje lokalnega prebivalstva in obiskovalcev narodnega parka o vsebinah kulturne dediščine, ki so smiselno predstavljene tudi na tablah parkovne infrastrukture,
- priprava gradiva za delavnice za učence šol, ki so vključene v Skupnost šol Biosfernega območja Julijske Alpe.

B2 OHRANJANJE NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Potekalo je aktivno delovanje JZ TNP na področju svetovanj investitorjem in projektantom – v različnih fazah načrtovanja in izvedbe gradenj. Svetovanje se je izvajalo tudi v sklopu uradnih ur v terenskih pisarnah. Varstvo kulturne dediščine na področju poselitve in stavbarstva se je vključevalo v prostorsko načrtovanje in pripravo strokovnih mnenj k posegom v prostor. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z načrtom, razen v zvezi z ustanovitvijo varstvenega sklada

Kazalniki

1. Delež vključenosti značilnosti stavbne tipologije v prostorske načrte:
 - a) v letu 2021 načrtovani 3 prostorski akti / realizacija: 4
 - b) v letu 2022 načrtovani 3 prostorski akti / realizacija: 4
2. Število svetovanj lastnikom dediščinskih objektov pri razpisih:
 - a) v letu 2021 načrtovanih 10 svetovanj / realizacija: 4
 - b) v letu 2022 načrtovanih 5 svetovanj / realizacija: 2
3. Število pregledanih planin (inventarizacija stanja, predvsem živih planin):
 - a) v letu 2021 načrtovan pregled 5 planin / realizacija: 7
 - b) v letu 2022 načrtovan pregled 5 planin / realizacija: 6

B2.1 Prednostno usmerjanje gradenj k prenovi obstoječega stavbnega fonda in nadomestni gradnji objektov; spoštovanje lokalne stavbne tipologije; spodbujanje k ohranjanju tradicionalnih gradbeno-obrtnih tehnik in gradiv

- sodelovanje s pristojnimi institucijami (ZVKDS, FA, muzeji, Šola prenove),
- svetovanje investitorjem (pooblaščenecem, projektantom ...) v zvezi z ohranjanjem značilnosti stavbne tipologije,
- priprava posameznih vsebinskih faz strokovnih podlag za stavbno tipologijo (analiza prepoznavnih prvin stavbne dediščine, pojavnih oblik stavb, poselitvenih vzorcev, umestitve stavb in stavbnih razmerij, usmeritve in priporočila za oblikovanje posameznih vrst objektov) v občini Kranjska Gora in sodelovanje pri pripravi in izdaji priročnika o stavbni tipologiji Zgornjega Posočja,
- predstavitev naselbinskih vzorcev in stavbnih tipov v Zgornjem Posočju ter izdaja tiskanega priročnika (v okviru projekta ATLAS – sodelovanje s PRC in ZVKDS – OE Nova Gorica),
- vsebinsko in oblikovno urejanje gradiva ter izdaja knjižne oblike priročnika *Pomožni objekti v Triglavskem narodnem parku*,
- vključevanje usmeritev ter upoštevanje poselitvenih in stavbarskih tipoloških značilnosti v strokovnih mnenjih JZ TNP v postopkih izdaje kulturnovarstvenih pogojev in soglasij k posegom v prostor,
- izvedba sestankov, terenskih ogledov, svetovanj (v sodelovanju z ZVKDS – območnima enotama Kranj in Nova Gorica) in priprava predhodnih mnenj in usmeritev,
- obravnava suhozidne gradnje (nadaljevanje popisov; terenske raziskave z ZKVDS in FF UL: Bavšica, Soča, Zgornja Trenta; izobraževanje in ozaveščanje lokalnega prebivalstva, šolarjev in obiskovalcev z vključevanjem vsebin v vodenja, članke v publikacijah in spletnih straneh TNP).

B2.2 Vzpostavitev Varstvenega sklada – sklada za sofinanciranje projektov za ohranjanje kulturne dediščine; svetovanje pri razpisih programov drugih sektorjev

- v preteklih letih je bil pripravljen koncept pravil za delovanje »Varstvenega sklada« (v sodelovanju z ZVKDS – OE Kranj),
- vzpostavitev sklada ni bila realizirana, ker Ministrstvo za kulturo ne razpolaga s finančnimi viri, prav tako pa oporeka NU TNP kot formalni podlagi za njegovo ustanovitev.. JZ TNP je zaradi tega preverjal druge možnosti in vire za sofinanciranje obnove stavb z dediščinskimi prvinami,
- svetovanje lastnikom pri prijavih na razpise drugih sektorjev, agencij, parkovnih občin ...

B2.3 Ohranjanje planin, vasi in posameznih grajenih ambientov in dominant v prostoru

- opravljena terenski ogled in fotodokumentiranje 20 aktivnih planin z objekti (v Zg. Posočju ter v Občini Bohinj),
- priprava publikacije *Stavbno izročilo pastirskih planin v Zgornjem Posočju* (terenski popis posoških planin),
- priprava usmeritev za varstvo kakovostnih prvin in značilnosti planin in naselij pri pripravi občinskih prostorskih načrtov in strokovnih mnenj upravljavca v postopkih izdaje kulturnovarstvenih pogojev in soglasij za posege v prostor,
- Pocarjeva domačija: spremljanje stanja, dokončan dvoletni projekt sanacije vlage in vzdrževalnih del na strehi s 50% sofinanciranjem MK.

B2.4 Razglasitev evidentiranih enot nepremične kulturne dediščine (NKD) v narodnem parku za kulturne spomenike in zagotavljanje pogojev za njihovo ohranjanje, urejanje in predstavljanje

- priprava usmeritev za obnovo spomenika lokalnega pomena – žage venecijanke v Stari Fužini).

B2.5 Zagotavljanje finančnih sredstev za obnovo najpomembnejših objektov nepremične kulturne dediščine v narodnem parku in za izvajanje predkupne pravice za odkup ogroženih oz. izjemnih spomenikov nepremične kulturne dediščine

- objavljen je bil spomeniško-varstveni projektni razpis za leti 2021-2022 (upoštevani kriterij 3 dodatnih točk za spomenike v narodnem parku): z območja TNP so bile uspešne 3 prijave:
 - Trenta – Domačija Trenta 1 (EID: 1-05065): obnova lesene kritine Matevževe domačije,
 - Stara Fužina – Hiša z mlinom in žaga Stara Fužina 180 (EID: 1-16187), novo mlinsko kolo in obnova pomožnega objekta,
 - Zgornja Radovna – Domačija Zgornja Radovna 25 (EID: 1-00879): hidrofobna bariera v zidovih, obnova fasade, menjava lesene strešne kritine,
- Trenta – Domačija Trenta 15 (EID: 1-11725): ponovna gradnja hiše na domačiji pri Maselcu (uničena v požaru januarja 2021),
- odobrena sredstva v okviru popotresne obnove za Trenta – Domačija Trenta 67 (EID: 1-00777), cilj prenove je z gradbenimi deli in restavratorskimi posegi ohranitev avtentične vsebine hiše na podlagi tradicionalnih trajnostnih materialov in praks.

B2.6 Nadaljevanje sistematičnega raziskovanja na območju narodnega parka in izvajanje predhodnih arheoloških terenskih pregledov, sond in raziskav na potencialnih arheoloških lokacijah na območjih načrtovanih posegov v prostor

- priprava in uvrščanje vsebin varstva kulturne dediščine pri pripravi strokovnih podlag za spremembe in dopolnitve prostorskih aktov,
- izvedene so bile naslednje arheološke raziskave:
 - Stara Fužina – Zoisova graščina (EID: 1-16194): raziskava ob gradnji,
 - Julijske Alpe – Triglavski narodni park (EID: 1-07593): Bošinka nad planino Dedno polje,
 - Stara Fužina – Planina Laz (EID: 1-15208) in planina Ogradi,
 - Julijske Alpe – Triglavski narodni park (EID: 1-07593): območje Vršiča,
- izvedene so bile predhodne arheološke raziskave in pripravljeno poročilo (elaborat) o opravljenih raziskavah na izbranih bohinjskih planinah, na katerih je v sklopu projekta »VrH Julijcev« načrtovana obnova kalov.

B3 OHRANJANJE KULTURNE KRAJINE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Po vzpostavitvi se je nadaljevalo spremljanje stanja posameznih dediščinskih krajin, predvsem planin. V pripravi so strokovne podlage, ki obsegajo nabor prvin – gradnikov kulturne krajine ter usmeritve za njihovo ohranjanje in vzdrževanje. Izvajanje operativnega cilja je z manjšim odstopanjem (manjši obseg inventarizacije prvin kulturne krajine območja) potekalo skladno z načrtom.

Kazalniki

1. Delež območja, v katerem so opredeljene značilne ustvarjene prvine krajine: v obravnavanem obdobju načrtovano: 50 %; stanje 2022: 45 %

B3.1 Ozaveščanje in izobraževanje lokalnih prebivalcev o pomenu in načinih ohranjanja dediščinskih kulturnih in zgodovinskih krajin

- priprava vsebin o dediščinskih in zgodovinskih krajinah (članek za časopis Svet pod Triglavom),
- predstavitev suhozidne gradnje v alpskem prostoru (pomen, ohranjanje, prenos znanj gradnje),
- s sofinanciranjem JZ TNP je bila izdana knjiga *Pastirska arhitektura Slovenije in Evrope* (B. Juvanec), ki podrobno obravnava tudi planine na območju Julijskih Alp.

B3.2 Zagotavljanje ohranjanja značilnih naravnih in ustvarjenih prvin v kmetijski kulturni krajini

- priprava predloga in uskladitev izbora prvin, pomembnih za prepoznavnost kulturnih krajin (grajeni, reliefni in vegetacijski členi krajinske zgradbe) – integralni del priprave krajinske tipologije (v povezavi z A9.1 in C7.3),
- določitev predloga in uskladitev izbora ustvarjenih prvin v odprtem prostoru (ograje, miri, kašte, terase, apnenice, znamenja, brvi ...), pomembnih za prepoznavnost kulturnih krajin,
- priprava izhodišč usmeritev oz. pravil ravnanja in priporočil za varstvo, ohranjanje in vzdrževanje kakovostnih krajinskih prvin,
- vključevanje značilnosti in posebnosti ter prvin kmetijske kulturne krajine v strokovne podlage za pripravo naravovarstvenih in kulturnovarstvenih smernic prostorskih aktov in sektorskih načrtov rabe naravnih dobrin,
- priprava strokovnih podlag (zbiranje in pregled gradiv, terenski ogledi, popisi, usmeritve za ohranjanje in vzdrževanje) za potrebe ohranjanja in vzdrževanja suhozidne gradnje,
- predstavitev suhozidne gradnje na območju TNP (stanje v prostoru, terenske raziskave, ozaveščanje in izobraževanje) na Poligonu suhozidne gradnje v organizaciji *Partnerstva kraške suhozidne gradnje* (spletna delavnica).

B4 OHRANJANJE PREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Izvedenih je bilo več razstav s področja etnologije in likovne umetnosti. Pri pripravi in izvedbi razstav smo sodelovali z lokalnimi skupnostmi, inštitucijami s področja kulturne dediščine in likovnimi ustvarjalci. Zbirke premične kulturne dediščine v informacijskih mestih JZ TNP so bile redno vzdrževane. Informacijska mesta TNP so v širšem prostoru in med različnimi deležniki prepoznana kot lokalna središča za ohranjanje in ozaveščanje o pomenu premične kulturne dediščine. Z izvedenimi aktivnostmi je bil načrtovan operativni cilj, opredeljen v NU TNP, presežen.

Kazalniki

1. Število izvedenih razstav s področja premične kulturne dediščine: načrtovano: 1 razstava letno; realizacija 2021: 4; realizacija 2022: 3

B4.1 Vključevanje predmetov premične kulturne dediščine v ozaveščevalne programe ter skrb za zbirke premične kulturne dediščine znotraj informacijskih mest

- evidentiranje na terenu, zbiranje urejanje premične dediščine (območje TNP v občinah Tolmin, Kobarid in Bovec),
- evidentiranje na terenu, zbiranje urejanje premične dediščine (območje TNP v občini Bohinj),
- redno konservatorsko čiščenje in vzdrževanje Oplenove hiše in razstavnih eksponatov,
- redno konservatorsko čiščenje in vzdrževanje predmetov v Planšarskem muzeju,
- Pocarjeva domačija: vključevanje v izobraževalne in ozaveščevalne programe, zagotavljanje primernih razmer za hranjenje zbirke (spremljanje stanja objektov in strokovne analize, izvedba obnovitvenih del za sanacijo vlage v hiši),
- izvedeno redno vzdrževanje premične kulturne dediščine na informacijskih mestih TNP (Pocarjeva domačija v Zgornji Radovni, Dom Trenta – Trentarski muzej, Triglavska roža Bled in Center TNP Bohinj v Stari Fužini),
- vključevanje ogleda Rogarjeve žage venecijanke Na Logu v Trenti v okviru vodenj po Poti tehnične dediščine.

B4.2 Sodelovanje s kulturnimi ustvarjalci pri pripravi razstav in drugih ozaveščevalnih programov in vzpostavitev galerijske dejavnosti

V prostorih posameznih informacijskih mest so bile izvedene lastne in gostujoče razstave z likovnega, etnološkega, arheološkega, fotografskega področja s spremljajočim programom. Obeležitev 40-letnice TNP:

- v letu 2021:
 - Infocenter Triglavska roža: razstava slikarske kolonije Ohranimo risa; razstava likovnih del učencev OŠ Gorje – *Preobrazbe: veliki mojstri skozi otroške oči*; 40 let TNP – Jurij Mikuletič: *Portreti biodiverzitete narodnega parka*, razstava originalnih ilustracij; fotografska razstava Andrej Trošt: *S smučmi, vrvjo ali peš*; Klubaska razstava Fotokluba TNP,
 - Zelena hiša TIC Kobarid: razstava *Slovenska alpska arhitektura 2008-2018*; fotografska razstava *Magična narava, 40 let TNP* – Jurij Mikuletič: *Portreti biodiverzitete narodnega parka*, razstava originalnih ilustracij,
 - Center TNP Bohinj: Črtomir Frelih: *Lisice*, risarsko/slikarska razstava,
 - Slovenski planinski muzej: 40 let TNP – Jurij Mikuletič: *Portreti biodiverzitete narodnega parka*, razstava originalnih ilustracij.
- v letu 2022:
 - Infocenter Triglavska roža Bled: Fotografska razstava Simon Plestenjak: *Amazonija*; fotografska razstava Nejc Kralj: *Naše gore*; fotografska razstava Rafael Podobnik: *Rodnoverska snovna kultura*; Razstava pirhov; *Večna spememba, ujeta v fotografski objektiv*, Razstava panjskih končnic; fotografska razstava *Narava ne pozna meja*; fotografska razstava Marko Pogačnik: *Bogastvo našega*

okolja; razstava 29 mesecev bojev ob Soči; razstava *V Alpah gradimo konstruktivno*, Klubska razstava Foto kluba TNP,

- Center TNP Bohinj: razstava Julius Kugy; *Večna sprememba, ujeta v fotografski objektiv*; razstava *V Alpah gradimo konstruktivno*; razstava 29 mesecev bojev ob Soči,
- Zelena hiša TIC Kobarid: razstava *Consructive Alps*; fotografska razstava Andrej Trošt: *S smučmi, vrvjo ali peš*,
- Slovenski planinski muzej: *Večna sprememba, ujeta v fotografski objektiv*,
- Info središče Dom Trenta: *Večna sprememba, ujeta v fotografski objektiv*, *Čarobna pestrost* (Jurij Mikuletič - zunanja), *Narava in hladna vojna*; foto razstava Božo Bradaškja: *Kraljestvo Julijskih Alp*,
- Pocarjeva domačija: razstava *Rokodelci in domača obrt v Dolini*.

Na področju ohranjanja premične kulturne dediščine so bile izvedene razstave s področja etnologije in likovne umetnosti. Pri pripravi in izvedbi razstav smo sodelovali z lokalnimi skupnostmi in inštitucijami s področja kulturne dediščine.

B5 OHRANJANJE NESNOVNE KULTURNE DEDIŠČINE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Nadaljevanje vzpostavljenega sodelovanja z nosilci tradicionalnih znanj na območju narodnega parka. Delavnice smo izvajali na parkovnih mestih, osrednja stična točka je bil Center TNP Bohinj (blagovna znamka Bohinj). Najbolj pogoste ciljne skupine so bile zaključene šolske skupine, družine in zainteresirani posamezniki. V sodelovanju s partnerskimi inštitucijami smo izvajali delavnice, tečaje, predavanja in izobraževanja na temo nesnovne kulturne dediščine. Z izvedenimi aktivnostmi je bil načrtovani operativni cilj, opredeljen v NU TNP, presežen.

Kazalniki

1. Število izvedenih delavnic tradicionalnega znanja/premične in nesnovne kulturne dediščine za različne ciljne skupine (osnovnošolske skupine, izobraževalne delavnice, sezonske aktivnosti, tradicionalne prireditve) na informacijskih mestih narodnega parka in/ali na terenu (v soorganizaciji z nosilci nesnovne kulturne dediščine): 2021: načrtovano: 40 delavnic, realizacija: 37 delavnic; 2022: načrtovano: 30 delavnic, realizacija: 41 delavnic

B5.1 Spodbujanje nosilcev k ohranjanju nesnovne dediščine ter sodelovanje pri dejavnostih za ohranjanje in prenašanje oblik tradicionalnih znanj

- izvedeni tečaji in delavnice tradicionalnega znanja (rokodelstvo, ročna dela – šivanje, vezenje, kvačkanje, pletenje košar, kulinarika, nabiralništvo in zeliščarstvo, kuhanje žgancev, ličkanje koruze, rofkanje turšce, obdelava lesa, kmečka opravila v zimskem času, lutkarska delavnica ...),
- izobraževalne delavnice za šolske skupine (npr. spoznavanje kulturne dediščine) in konservatorske delavnice,
- spodbujanje pri ohranjanju tradicionalnih gradbeno-obrtnih tehnik in gradiv: prekrivanje streh z leseno kritino,
- spodbujanje ohranjanja in obnavljanja suhozidnih struktur – iskanje nosilcev na terenu,
- evidentiranje na terenu, zbiranje in urejanje premične dediščine,
- oživljanje izročila (otepanje, ljudsko pripovedništvo, pripovedovalski večeri mitov in legend, gostovanje folklornih otroških skupin, stare otroške ljudske igre, *Kako so gradili nekoč?*),
- tematska vodenja: Soška pot z venecijanko in kulturno krajino, Planinsko pašništvo, vodenje po vaškem središču Stara Fužina, vodenje po Fužinarskih planinah, voden pohod po zgornji Radovni: ogled Psnakovega čebelnjaka in Pocarjeve domačije, voden pohod po planinah med Tolminko in Krnom,
- etnološki večeri (gradnja v Alpah, panjske končnice, dediščina prehrane Gorenjske, zgodovinske posebnosti Bohinja, slovenski čebelnjak),
- projekcije etnografskih filmov (v sodelovanju s SAZU, RAGOR in SEM),
- priprava, organizacija in sodelovanje pri dogodkih v okviru *Dnevov evropske kulturne dediščine*,
- soorganizacija tradicionalnih prireditev npr. *Trentarski senjem*, Srečanje sirarjev v Bohinju.

B5.2 Raziskovanje nesnovne dediščine v narodnem parku ter izobraževanje, ozaveščanje, popularizacija in promocija nesnovne dediščine med obiskovalci in v širši javnosti

- evidentiranje gradiva s področja planinstva in železarstva,
- gradnja na suho v alpskem prostoru – proučevanje, terensko delo, topografskimi popisi, priprava topografije (pogovori, usmerjeni intervjuji, beleženje spominov, zgodb in znanj) ter lociranje potencialnih nosilcev,
- predstavitev dediščine uporabe lesa v posoškem delu TNP v luči prekrivanja streh z leseno kritino,
- Spodbujanje pri ohranjanju tradicionalnih gradbeno-obrtnih tehnik in gradiv: prekrivanje streh z leseno kritino (Trenta 1, Trenta 67, Trenta 69; Hiša Trentarskih vodnikov, Studor 16)
- ozaveščevalne aktivnosti so enake aktivnostim B5.1.

C1 OHRANJANJE KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN KMETIJSKE KRAJINE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Glavni namen operativnega cilja je bil ohranjanje kmetijskih zemljišč v rabi v obsegu kot je bil ob začetku izvajanja NU TNP. Kljub večjim strukturnim spremembam se obseg rabe kmetijskih zemljišč ni bistveno zmanjšal. Povečal se je delež kmetijskih zemljišč, na katerih se izvaja ekološko kmetovanje. Načrtovani cilji so bili doseženi predvsem z ukrepi skupne kmetijske politike v okviru PRP 2014-2020 do 2022, ki so imeli za območje tudi konkretne finančne spodbude. Doseganju ciljev je sledil tudi JZ TNP z delom javne službe (svetovanje, strokovna pomoč) in izvajanjem ukrepov na podlagi sredstev in nalog, opredeljenih v 56. členu ZTNP-1 (razpis za kmetijstvo).

Kazalniki:

1. Površina vseh zemljišč s kmetijsko rabo po dejanski rabi: izhodišče 2016: 8.938 ha; ciljna vrednost 2025: 8.938 ha; dosežena vrednost 2022: 8.209 ha
2. Obseg kmetijskih zemljišč v uporabi: izhodišče 2016: 3.674 ha; ciljna vrednost 2025: 3.674 ha; dosežena vrednost 2022: 3.647 ha
3. Delež zemljišč v aktivni kmetijski rabi, na katerih se izvaja ekološko kmetovanje: izhodišče 2016: 10,2 %; ciljna vrednost 2025: 20 %; dosežena vrednost 2022: 12 %
4. Delež zemljišč v območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (OMD), ki so vključena v ukrepe kmetijsko-okoljskih plačil: izhodišče 2016: 65,5 %; ciljna vrednost 2022: 65,5 %; dosežena vrednost 2022: 40 % (do odstopanja prihaja zaradi spremembe pogojev KOPOP ukrepov planinska paša in planinska paša s pastirjem)
5. Število objavljenih razpisov, pri katerih se je upošteval ZTNP-1: izhodišče: 0; izvedeno: 2021: 0 razpisov, 2022: 8 razpisov
6. Število odobrenih vlog iz območja parkovnih občin: izhodišče: 0; izvedeno: 2021 in 2022: 28

C1.1 Dejavna vloga pri izvajanju ukrepov kmetijske politike za obdobje 2014-2020 na podlagi sprejetih določb ZTNP-1

Program razvoja podeželja 2014-2020 do 2022

Aktivnosti v okviru objavljenih razpisov MKGP v preteklem dvoletnem obdobju, ki se nanašajo na območje parkovnih lokalnih skupnosti:

- Podukrep 3.1: *Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti:*
Na skupno 1 objavljenem javnem razpisu so bile odobrene 3 vloge.
- Podukrep 4.2: *Podpora za naložbe v predelavo in trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov:*
Na skupno 4 objavljenih javnih razpisih je bila odobrena 1 vloga.
- Podukrep 4.3: *Podpora za naložbe v infrastrukturo povezano z razvojem kmetijstva in gozdarstva (operacija – gradnja gozdnih cest in vlak):*
Na skupno 1 objavljenem javnem razpisu je bilo odobrenih 7 vlog.
- Podukrep 8.6 *Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov:*
Na skupno 2 objavljenih javnih razpisih je bilo odobrenih 16 vlog.

Strategija lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD)

V letu 2016 sta bila z odločbami MKGP potrjeni lokalni akcijski skupini (LAS) LAS Dolina Soče in LAS Gorenjska Košarica, ki delujeta na območju narodnega parka. Oba sta pridobila dodatnih 15 % finančnih sredstev glede na finančni okvir sklada EKSRP, ki je določen v strategiji lokalnega razvoja (SLR). Skupna

vrednost dodatnih sredstev iz sklada EKSRP za izvajanje operacij na območju narodnega parka je znašala 601.647 EUR. Oba LAS-a glede na potrebe in oddane vloge na javni poziv LAS, lahko za izvedbo operacij na območju narodnega parka namenita tudi več sredstev.

LAS Gorenjska košarica ima v okviru podukrepa 19.2 *Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja*, ki ga vodi skupnost na območju TNP, potrjene 3 operacije (oz. projekte) v višini 734.024,20 EUR. Do konca leta 2022 sta bila zaključena 2 projekta, v višini 425.417,90 EUR. 1 projekt je še v izvajanju.

LAS Dolina Soče ima iz podukrepa 19.2 *Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja*, ki ga vodi skupnost na območju TNP, potrjenih in zaključenih 6 operacij, ki so bile izplačane v višini 329.585,60 EUR.

Pri pripravi obeh strategij so bili ob sodelovanju JZ TNP in celotnega podpornega okolja podeželja ter parkovnih občin, upoštevani tudi cilji, ki jih zasleduje NU TNP.

V okviru ukrepa LEADER (pristop CLLD) se sicer lahko izvajajo operacije, ki lahko prispevajo h katerikoli razvojni usmeritvi. Potrebe, cilji in ukrepi so določeni s strani LAS in so podrobneje opisani v SLR.

Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine (LAS)

V okviru podukrepa 19.3 *Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine* se na območju TNP izvaja 5 projektov sodelovanja, v skupni odobreni vrednosti 807.826,60 EUR. Do konca leta 2022 je bilo izplačanih 208.945,40 EUR za 3 projekte. Dva projekta sta še v izvajanju. Oba LAS-a na tem območju sta zaključila skupni projekt LAS z naslovom *Približajmo Unescova biosferna območja prebivalcem*. LAS-a na območju TNP izvajata projekt *Vzpostavitev pogojev za EKO regijo BOJA*, ki ima odobreno vrednost sofinanciranja 196.244 EUR.

C1.2 Spodbujanje kmetov k vključevanju v ukrepe KOPOP in ekološko kmetovanje

V zadnjih letih je zaznati trend povečevanja tako števila vključenih kmetij v ukrepe kakor tudi skupnega obsega izvajanja ukrepov.

V okviru ukrepa 10 KOPOP je bilo v letu 2022 v operacijo *Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje*, vključenih 84 KMG s 674 GVŽ v občinah, ki ležijo v TNP (podatek se nanaša na celotno območje PLS).

V operacijo *Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija* je bilo v letu 2022 vključenih 8 KMG na 11 ha v občinah, ki ležijo v TNP (podatek se nanaša na celotno območje PLS).

V okviru ukrepa 11 *Ekološko kmetovanje* (EK) je bilo v letu 2022 vključenih 181 KMG na 2.864 ha zemljišč. (podatek se nanaša na celotno območje PLS).

Obseg rabe kmetijskih zemljišč na območju z omejenimi dejavniki za kmetijstvo (OMD) v letu 2022 znašal 13.617 ha na 1.588 KMG v občinah, ki ležijo v TNP (podatek se nanaša na celotno območje PLS).

Aktivnosti Mreže za podeželje

MKGP, Mreža za podeželje, Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja ter v sodelovanju s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenija (Javna služba kmetijskega svetovanja) in drugimi socialnimi partnerji obveščajo splošno javnost in potencialne upravičence o možnostih kandidiranja za nepovratna sredstva Programa razvoja podeželja 2014–2020 za ekološko kmetovanje (ukrep M11), za kmetovanje na okolju in podnebju prijazen način vključno za pridelovanje avtohtonih vrst kulturnih rastlin in gojenje avtohtonih pasem domačih živali (t.i. KOPOP ukrep – M10), za razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah (M4.2), izboljšanje predelave kmetijskih pridelkov (M4.2) in gozdarskih proizvodov (M8.6), spodbujanje proizvodov z označbo shem kakovosti (M3.1) kot tudi obveščanje o številnih drugih ukrepih programa kot so pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete (M6.1), pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij (M6.3), ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju (M9.1), plačilo za dobrobit živali (M14), sodelovanje (M16) in LEADER (M19).

Informiranje na ravni Slovenije je potekalo preko predstavitev ob objavi javnih razpisov, spletnih strani, socialnih medijev, sodelovanja na kmetijskih sejmih, objav v tiskanih medijih, izdaja tiskanih in spletnih publikacij in predstavitev dobrih praks. Izdane pa so bile tudi različne publikacije in zgibanke.

C1.3 Spodbujanje pridelave in predelave osnovnih kmetijskih surovin in lesa ter vstopanje kmetij v sheme kakovosti (zaščiteni izdelki, FSC, znak kakovosti narodnega parka ...)

V preteklih dveh letih izvajanja NU za TNP so bile na področju predelave osnovnih kmetijskih surovin in shem kakovosti izvedene naslednje aktivnosti:

- storitve svetovanja glede prireje in predelave osnovnih kmetijskih surovin,
- podpora kmetijskim gospodarstvom na podlagi nalog in sredstev, opredeljenih z določbami 56. člena ZTNP-1: Na podlagi priprave in izvedbe razpisa je bilo v letih 2021 in 2022 sofinanciranih 19 različnih kmetijskih gospodarstev v skupni višini 145. 000 EUR.
- ukrepi Programa razvoja podeželja 2014-2020 so predstavljeni v točki C1.1.

C1.4 Ohranjanje in razvijanje planinskega pašništva kot oblike tradicionalne rabe kmetijskih zemljišč in vzdrževanje za narodni park značilne krajine

V poročevalskem obdobju 2021-2022 so bile za področje planinskega pašništva izvedene naslednje aktivnosti:

- storitve svetovanja glede izvajanja:
 - osnovne kmetijske dejavnosti na planinah,
 - dopolnilnih dejavnosti na planinah,
 - sprememb veljavne zakonodaje iz področja planinskega pašništva,
 - ukrepov skupne kmetijske politike in programa razvoja podeželja,
- pripravljene in izvedene so bili razpisi in sofinanciranje projektov na podlagi 56. člena ZTNP-1 (na razpis se je uspešno prijavilo 7 različnih pašnih ali agrarnih skupnosti, ki gospodarijo s planinskimi pašniki na območju narodnega parka).

C2 USKLAJEN RAZVOJ TRAJNOSTNEGA TURIZMA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V preteklem dvoletnem obdobju so se načrtno izvajale nadaljnje aktivnosti sodelovanja z deležniki s področja turizma. Načrtovane aktivnosti so obsegale nadgradnjo strateških smernic za Biosferno območje Julijske Alpe (v luči nove finančne perspektive EU in epidemije COVID-19 je bila izdelana novelacija *Razvojnega načrta Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije 2025*) in za Čezmejno ekoregijo Julijske Alpe, izvedbo skupnih izobraževalnih aktivnosti in pripravo različnih EU projektov s področja panog, ki predstavljajo temelj trajnostnemu turizmu. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z opredelitvami v NU TNP.

Kazalniki:

1. Število prijavljenih in izvajanih projektov, ki jih vodi Skupnost Julijske Alpe: izhodišče: 5; izvedeno: 6
2. Število soupravljenih informacijskih pultov: izhodišče: 0; izvedeno: 5
3. Število skupno izdanih sezonskih publikacij: izhodišče 1; izvedeno 3
4. Število izvedenih dogodkov čezmejne ekoregije Julijske Alpe: izhodišče: 4; izvedeno: 4

C2.1 Priprava smernic za razvoj trajnostnega turizma in spodbujanje njihove uporabe

Smernice z naslovom »Razvojni načrt Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije« so bile pripravljene v okviru izvajanja programa UNESCO MaB. Načrt je bil pripravljen v sodelovanju s podpornim okoljem v področja turizma (LTO-ji s celotnega območja Julijskih Alp), usklajen z MOP in MGRT ter potrjen s strani vseh županov parkovnih občin. Razvojni načrt je bil zaradi izredne rasti turističnih prihodov in nočitev v letu 2020 noveliran, v letu 2021 in 2022 so se nadaljevale aktivnosti na področju spremljanja obiska, umirjanja prometa na preobremenjenih prometnicah, določanja nosilne zmogljivosti preobremenjenih lokacij (naravnih vrednot) ter upravljanja športno-rekreacijskih dejavnosti. JZ TNP sodeluje tudi na področju izobraževanja, razvoja kolektivnih blagovnih znamk ter informiranja in ozaveščanja obiskovalcev. V obdobju 2021 in 2022 so bile v sodelovanju z regionalnima razvojnim agencijama (PRC in RAGOR) izvedene projektne aktivnosti, zasnovane v razvojnem načrtu, nadgradnja trajnostne mobilnosti v lokalnih skupnostih v sodelovanju z lokalno skupnostjo in MOP.

V letih 2021 (preko spleta zaradi omejevalnih ukrepov v času pandemije) in 2022 je bil izveden Forum Čezmejnega območja Julijske Alpe za trajnostni razvoj turizma (ECST), v letu 2022 pa je bila izvedena izmenjava dobre prakse med zaposlenimi obeh parkov.

C2.2 Razvijanje trajnostnega turizma in kakovostne nadgradnje treh nosilnih turističnih produktov narodnega parka (zeleni turizem, kulturna dediščina in identiteta narodnega parka, aktivnosti v naravi)

Na ravni države je bila sprejeta Strategija slovenskega turizma 2022–2028, ki med prednostna območja makrodestinacije Alpska Slovenija izpostavlja Triglavski narodni park ter druga varovana in zavarovana območja narave. Koncept vizije razvoja turizma temelji na ohranjanju narave in trajnostnem turizmu ter vključevanju kulturne in tehnične dediščine v turistično ponudbo.

Objave javnih razpisov MGRT, pri katerih so bile upoštevane določbe ZTNP-1:

- javni razpis Podpora mikro, malim in srednje velikim podjetjem s področja turizma za povečanje snovne in energetske učinkovitosti (Uradni list RS, št. 73/19) – izplačila v letih 2021 in 2022,
- javni razpis za podporo planinski športni in rekreacijski infrastrukturi (Uradni list RS, št. 61/21),
- javni razpis za vlaganja v kakovostno in trajnostno preoblikovanje slovenskega turizma za krepitev njegove odpornosti (Uradni list RS, št. 209/21).

V okviru Načrta za okrevanje in odpornost, ki sta opredeljevala dodatne točke za problemska območja in območje Triglavskega narodnega parka, sta bila v letu 2022 objavljena razpisa za:

- sofinanciranje vlaganj v nastanitvene turistične ponudbe za dvig dodane vrednosti turizma (Uradni list RS, št. 123/22 in 135/22),

- sofinanciranje vlaganj v javno in skupno turistično infrastrukturo in naravne znamenitosti v turističnih destinacijah (Uradni list RS, št. 26/22).

Aktivnosti v povezavi razvoja trajnostno naravnanih turističnih produktov in usmerjanja obiska na območju TNP in Biosfernem območju Julijske Alpe

V obdobju 2021-2022 so se izvajali projekti razpisov LAS v sodelovanju JZ TNP, regionalnih razvojnih agencij ter LTO-jev v okviru delovanja skupnosti Julijske Alpe. Projekti so bili pripravljene na podlagi *Razvojnega načrta Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije*:

- »SMER TNP –Usmerjanje obiska v Triglavskem narodnem parku« (LAS Gorenjska košarica),
- Projekt sodelovanja med LAS-i »Približajmo UNESCO biosferna območja prebivalcem« (LAS Gorenjska košarica),
- Projekt sodelovanja med LAS-i »Približajmo UNESCO biosferna območja prebivalcem« (LAS Dolina Soče),
- Projekt sodelovanja med LAS-i »Vzpostavitev pogojev za EKO regijo BOJA« (LAS Gorenjska košarica in LAS Dolina Soče)
- »LOKALP – Alpsko partnerstvo za lokalne podnebne ukrepe« (Alpska konvencija).

Nadaljevalo se je sistematično spremljanje obiska na območju TNP.

Aktivnosti komunikacije in promocije

- priprava in izdaja sezonskih številčk časopisa *Triglavski narodni park/Triglav National Park* za obiskovalce – v sodelovanju z deležniki s področja turizma (letna in zimska edicija),
- sodelovanje z naravovarstvenimi vsebinami v tiskanih in digitalnih edicijah Skupnosti Julijske Alpe.

C2.3 Okrepitev sodelovanja z vsemi lokalnimi turističnimi organizacijami in ponudniki, ki delujejo na območju Julijskih Alp

Soupravljanje informacijskih pultov JZ TNP in LTO-jev v informacijskih centrih TNP in Turistično-informacijskih centrih

- Center TNP Bohinj, Triglavsko roža Bled, Slovenski planinski muzej Mojstrana in Zelena hiša TIC Kobarid.

Organizacija in izvedba strokovnih srečanj, delavnic, posvetov, izobraževanj

- strokovna srečanja za predstavnike turističnega gospodarstva,
- izobraževalna vodenja za turistične delavce z Biosfernega območja Julijske Alpe na informacijskih mestih,
- strokovne ekskurzije,
- izmenjava dobrih praks,
- okrogle mize (področje trajnostne mobilnosti in trajnostnega turizma),
- čezmejni forum Transboundary ekoregija Julijske Alpe (na letni ravni).

Aktivnosti komunikacije in promocije

- priprava in izdaja sezonskih časopisov *Triglavski narodni park/Triglav National Park* za obiskovalce – v sodelovanju z deležniki s področja turizma (letna in zimska edicija),
- sodelovanje z naravovarstvenimi vsebinami v tiskanih in digitalnih edicijah Skupnosti Julijske Alpe.

C3 RAZVOJ PODJETNIŠTVA IN SPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Izvajanje nalog za doseganje operativnega cilja je potekalo skladno z NU TNP. Aktivnosti na regionalni ravni so se izvajale prek lokalno akcijskih skupin LAS dolina Soče in LAS Gorenjska košarica, upoštevajoč strateške dokumente (regionalni razvojni programi in strategije lokalnega razvoja). V okviru dela javnega zavoda je bilo največ aktivnosti izvedenih v povezavi z vpeljavo certifikacijskega sistema znak kakovosti TNP in nalog, opredeljenih v 56. členu ZTNP-1.

Kazalniki

1. Število objavljenih razpisov z upoštevanjem določb ZTNP-1: izhodišče: 1; 2021: 1 razpis (dva prijavna roka), 2022: 1 razpis (dva prijavna roka)
2. Število nosilcev in uporabnikov ZKTNP: izhodišče: 13; realizacija 2021: 6 novih (stanje skupaj 19 in 7 šol), 2022: 19 novih (stanje skupaj 38 in 7 šol)

C3.1 Podpiranje podjetniških projektov, ki prispevajo k ustvarjanju delovnih mest, dvigu dodane vrednosti na zaposlenega in aktivni politiki zaposlovanja, namenjanje posebne pozornosti projektom trajnostne rabe naravnih virov in spodbujanju razvoja novih poslovnih modelov

Področje regionalnega razvoja

- javni razpis za sofinanciranje operacij ekonomsko – poslovne infrastrukture v letih 2022 in 2023. Za prispevek k skladnemu regionalnemu razvoju je bilo razpisanih 7.960.000 EUR sredstev. Upoštevan je kriterij dodatnih 10 točk v primeru, da je del občine prijaviteljica na območju Triglavskega narodnega parka. V okviru javnega razpisa ni bilo odobrenih operacij iz območja TNP,
- lokalne akcijske skupine (LAS) v skladu z 32. členom *Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost* (Uredba CLLD), v programskem obdobju 2014-2020 objavljajo javne pozive ter izvajajo postopke za izbor operacij. Pri izboru operacij na območjih iz ZTNP-1 se upoštevajo določbe ZTNP-1 in operacijam pripisujejo dodatne točke, v višini 10 % od najvišjega možnega števila točk. V okviru izvajanja v poročevalskem obdobju ni bilo operacij katere bi se financirale iz sredstev na območju TNP.

Področje internacionalizacije, podjetništva in tehnologije:

S ciljem rasti in razvoja podjetij in povečanja podjetniške so se izvajali ukrepi v okviru finančnih instrumentov v podporo rasti in razvoju, ukrepi za delovanje in nadgradnjo podjetniškega okolja ter drugi t.i. mehki instrumenti v podporo rasti in razvoju. S finančnimi spodbudami je bilo na podlagi javnih razpisov v preteklih letih 557 prejemnikom na 41 ukrepih na območju TNP odobrenih oz. izplačanih:

- 2,1 mio EUR nepovratnih sredstev (subvencij),
- 9,6 mio EUR povratnih sredstev (4,4 mio EUR kreditov in 5,2 mio EUR garancij za bančne kredite).

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo v poročilu pojasnjuje da nima dodatnih finančnih sredstev, s katerimi bi lahko reševalo razvojne probleme območja, kot je Triglavski narodni park. Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja v 24. členu določa, da:

- so obmejna problemska območja prednostna območja vseh razvojnih politik (*Uredba o določitvi obmejnih problemskih območij* – Uradni list RS, št. 22/11, 97/12, 24/15, 35/17, 101/20 in 112/22),
- proračunski uporabniki upoštevajo obmejna problemska območja pri pripravi sektorskih programov in v razpisnih merilih javnih razpisov, ki jih izvajajo na območju cele države,
- da proračunski uporabniki del finančnih sredstev namenijo za vlagatelje z obmejnih problemskih območij ali določijo projektom s teh območij dodatne točke.

Večji del občin v TNP je vključen v obmejna problemska območja, ki jih določa Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja kot prioriteta območja vseh razvojnih politik. Zato so posebej

izpostavljena tudi v *Programu finančnih spodbud Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo 2015-2020* (dopolnitve programa v letih 2021 in 2022).

V okviru Direktorata za industrijo, podjetništvo in internacionalizacijo sta bila v letu 2022 objavljena dva javna razpisa iz *Načrta za okrevanje in odpornost (NOO)*, ki sta opredeljevala dodatne točke za problemska območja in območje Triglavskega narodnega parka:

- javni razpis »*Spodbude za raziskovalno razvojne projekte NOO*« spodbuja raziskovalno razvojne dejavnosti v konzorcijih podjetij v okviru raziskovalno razvojnih projektov na področju zelenega prehoda za razvoj novih ali izboljšanih izdelkov, procesov ali storitev. Med prijavljenimi je bilo eno podjetje, ki v okviru konzorcija izvaja projekt na območju TNP,
- Javni razpis »*Digitalna preobrazba gospodarstva NOO*« spodbuja podjetja k celoviti digitalni preobrazbi. Med odobrenimi projekti oziroma podjetij ni nobenega z območja Triglavskega narodnega parka.

C3.2 Razvoj in uveljavitev znaka kakovosti narodnega parka

Certifikacijski sistem znaka kakovosti Triglavskega narodnega parka (ZKTNP), ki je bil vzpostavljen leta 2017, se postopno nadgrajuje. Namen vzpostavitve in delovanja certifikacijskega sistema znak kakovosti Triglavskega narodnega parka v splošnem je označevanje območja, objektov, izdelkov, blaga in storitev ter dejavnosti ter pomeni oznako območja izvora in kakovosti prehranskih izdelkov, izdelkov domače in umetne obrti, gostinsko-turističnih in drugih javnih ter zasebnih storitev na območju občin Triglavskega narodnega parka in/ali Biosfernega območja Julijske Alpe. Znak kakovosti zagotavlja podporo izvajanju različnim aktivnostim na območju narodnega parka, ki so v skladu s cilji parka ter izpolnjevanje nadstandardnih zahtev s področij varstva okolja, ohranjanja narave in biotske raznovrstnosti ter ohranjanja kulturne dediščine. Izdelkom in storitvam zagotavlja večjo prepoznavnost.

Namen podeljevanja ZKTNP je tudi povezovanje obstoječih certifikacijskih sistemov na področju varstva okolja, ohranjanja narave, kakovosti, geografskega porekla in trajnostnega razvoja, ki so v skladu s cilji parka in zagotavljajo izdelkom in storitvam ter dejavnostim višjo kakovost.

V letih 2021 in 2022 se je nadaljeval projekt podpore nosilcem znaka ZKTNP (izobraževanje nosilcev ZKTNP, komunikacijske aktivnosti, izdelava digitalnih izobraževalnih gradiv, nadgradnja spletne strani, priprava materialov, označitev prostorov, ozaveščanje in promocija, nabava promocijskih izdelkov, izmenjava dobre prakse ...).

C4 KAKOVOSTNEJŠA DOSTOPNOST JAVNIH SLUŽB

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Izvajanje operativnega cilja je z minimalnimi prilagoditvami (osnovno šolstvo) večinoma potekalo skladno s sprejetimi sektorskimi programskimi dokumenti, ki veljajo za celotno Slovenijo.

Kazalniki

1. Število oblikovanih in/ali izvedenih programov ali projektov: izhodišče 0; načrtovano: 0; izvedeno: v letih 2012 in 2022: 5

C4.1 Uvajanje dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju vzgoje, izobraževanja, socialnega varstva, zdravstva in drugih javnih služb, ki bodo omogočale nadstandardno izvajanje le-teh

Po posameznih področjih so bile izvedene naslednje aktivnosti:

Ministrstvo za zdravstvo (MZ)

- MZ je za obdobje 2021-2023 uvedlo dodatek za izbiro specializacije iz družinske medicine, z namenom spodbuditi čim več mladih zdravnikov k izbiri te specializacije,
- na podlagi *Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema* (Uradni list RS, št. 100/22) je bil uveden dodatek za posebne pogoje dela na območjih občin z nižjo razvitostjo,
- v letih 2021 in 2022 se je izvajala krepitev preventivnih programov za zagotavljanje zdravja, vključno z duševnim zdravjem in zobozdravstvom in uvajanje sistemskih rešitev na področju normativov glede nujne medicinske pomoči in družinske medicine.
- krepitev bolj enakovrednega dostopa prebivalstva do storitev nujne medicinske pomoči (NMP) v urgentnih centrih z opredelitvijo potrebe po satelitskem urgentnem centru (ZD Tolmin) na območju Zgornjega Posočja,
- priprava na investicije na podlagi *Zakona o zagotavljanju finančnih sredstev za investicije v slovensko zdravstvo v letih od 2021 do 2031* (Uradni list RS, št. 162/21), s poudarkom na izboljšanju dostopnosti na primarni ravni, kjer bo namenjenih 200 mio EUR, od tega 40 mio EUR za investicije in opremo za dejavnost (NMP),
- ciljne širitve programov na primarnem zdravstvenem varstvu in nujni medicinski pomoči (ZD Tolmin: Center za duševno zdravje odraslih, Skupnostna psihiatrična obravnava v okviru centrov za duševno zdravje odraslih, patronažna služba; nujna medicinska pomoč – helikopter/zdravnik GRS; mobilna enota nujnega reševalnega vozila,
- spremljanje dela enot nujne medicinske pomoči,
- zagotovitev dodatnih sredstev za mobilno enoto nujnega reševalnega vozila (ZP Kranjska Gora – ZD Jesenice),
- okrepitev mobilnih ekip NMP (ZD Tolmin: zagotavljanje NMP na lokaciji občine Bovec; ZD Bled – financiranje polnega tima za območje Bohinja),
- uskladitev načina aktiviranja in uporabe državnih zrakoplovov za potrebe zdravstva s ciljem skrajšanja časa prihoda posadke HNMP do ponesrečencev ter izboljšanja hitrosti prihoda do končne oskrbe v bolnišnici,
- zagotovitev dodatnih sredstev za zdravnika gorskega reševalca (zaradi povečanega števila intervencij v gorah, ki jih izvaja združena ekipa HNMP-GRS),
- podaljšanje delovanja helikopterske ekipe GRS (v času poletne sezone in zimskih počitnic).

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ)

V letu 2021 je bil objavljen *Razpis za sofinanciranje občinskih investicij v vrtce in osnovno šolstvo*, na katerem so projekti občin iz območja Triglavskega narodnega parka pridobili 9 dodatnih točk. Vse PLS, ki so kandidirale na razpisu, so pridobile sofinancerska sredstva (Bohinj za izgradnjo vrtca pri OŠ dr. Janeza Mencingerja, Bovec za izgradnjo športne dvorane, Jesenice za ureditev telovadnice OŠ Poldeta Stražišarja

in Kranjska Gora za prizidek vrtca v Mojstrani. Ministrstvo je za projekte parkovnih občin zagotovilo skupaj 4.094.107,30 EUR sofinancerskih sredstev za obdobje sofinanciranja 2021-2024, tako da je letni obseg sofinanciranja projektov povprečno znašal 1.164.701,19 EUR.

V zvezi z znižanjem normativov in sistemsko ureditvijo je bilo na sestanku z ravnateljki šol, ki se nahajajo na območju TNP, ugotovljeno, da je bolj smiselno urejanje trenutnih situacij s pomočjo dodeljevanja specifik. OŠ Simona Kosa Podbrdo so bile odobrene:

- sistemizacija dodatnih 10 ur drugega strokovnega delavca v oddelku 1., 2. in 3. razreda,
- sistemizacija dodatnih 12 ur za ločeno poučevanje v kombiniranem oddelku 8. in 9. razreda,
- sistemizacija ur interesnih dejavnosti (zamenjava s pevskim zborom in 4 dodatne sistemizirane ure).

Skupnost šol Biosfernega območja Julijske Alpe

Izvedeni so bili programi obšolskih dejavnosti v OŠ na območju parkovnih občin preko Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe:

- nadgradnja ter distribucija vsebin spletne aplikacije Triglavska zakladnica,
- spodbujanje trajnostnega razvoja,
- lokalna pridelava hrane,
- spodbujanje izobraževanja učenja v naravi s pomočjo učinkovitih didaktičnih orodij,
- izvajanje aktivnosti za strokovni kader,
- priprava in izvedba dveh števil letno časopisa Skupnosti šol BOJA (v povezavi z E2.2),
- vzpostavitev sistema Znak kakovosti TNP za OŠ (članice Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe) (v povezavi s C3.2),
- strokovna in organizacijska podpora prejemnicam ZKTNP pri izvajanju ozaveščevalnih in izobraževalnih aktivnostih na območju TNP (v povezavi z E2.2 in E2.1).

C4.2 podpiranje ranljivih skupin (mladi, starejši, otroci, brezposelni ...) in socialnega podjetništva, povečevanje družbene vključenosti

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ)

Programi socialne aktivacije (izboljšanje socialne vključenosti oseb iz ciljne skupine in k povečanju njihovih zaposlitvenih možnosti) – v letih 2012 in 2022:

- zagotavljanje programov za razvoj socialnih kompetenc, dvig funkcionalnih kompetenc za aktivno reševanje socialnih problematik, dvig motivacije in opolnomočenje za vstop na trg dela,
- dvig in pridobitev delovnih kompetenc za izboljšanje možnosti vstopa na trg dela,
- okrepitev sodelovanja različnih deležnikov v lokalnem/regionalnem okolju, ki se aktivno ukvarjajo z osebami iz ciljne skupine.

V letih 2021 in 2022 se je na območju PLS (v gorenjski regiji – v Kranju in na Jesenicah) izvajal en projekt socialne aktivacije, ki je bil na voljo uporabnikom na območju Triglavskega narodnega parka.

C5 UREJANJE KOMUNALNE IN TELEKOMUNIKACIJSKE INFRASTRUKTURE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Komunalna in telekomunikacijska infrastruktura je v pristojnosti gospodarskih javnih služb. JZ TNP je v okviru svojih pristojnosti sodeloval v različnih aktivnostih, prav tako pa opozarjal in spodbujal k večji aktivnosti. Delovanje je bilo usmerjeno v spodbujanje in krepitev izvajanja aktivnosti, ki prispevajo k celovitemu urejanju za lokalno raven nujne gospodarske javne infrastrukture – s poudarkom na okoljski infrastrukturi. Tudi parkovne lokalne skupnosti so v preteklem dvoletnem obdobju del svojih proračunskih sredstev namenjale kakovostni oskrbi s pitno vodo ter odvajanju in čiščenju odpadnih voda. JZ TNP je v sodelovanju s PZS spodbujal upravljavce planinskih koč k izboljšanju delovanja obstoječih MKČN. Posamezni operaterji mobilnih omrežij so izboljšali pokritost z mobilnim signalom in širokopasovnim omrežjem. Izvajanje operativnega cilja, ki ni v pristojnosti upravljavca narodnega parka, zaostaja za cilji, opredeljenimi z NU ZNP.

Kazalniki

1. Število naselij brez dostopa do širokopasovnega omrežja: izhodišče 2016: 5; stanje 2022: 5
2. Število MKČN na planinskih kočah, pri katerih so upravljavci izboljšali delovanje: izhodišče 2016: 0; stanje 2022: 7

C5.1 Celovita ureditev okoljske infrastrukture na območjih poselitve v narodnem parku (vodooskrba, odvajanje in čiščenje odpadnih voda)

Z namenom preprečevanja novega in zmanjšanjem obstoječega obremenjevanja okolja ter prednostno ohranjanja narave z ohranjenimi ekosistemi in naravnimi procesi ter biotske raznovrstnosti in dobrega stanja voda, je bila na pobudo Sveta JZ TNP v letu 2021 oblikovana ožja projektna skupina za *Ravnanje z odpadno vodo (ROV) v TNP*, ki bo obravnavala problematiko ravnanja z odpadnimi vodami pri planinskih kočah na območju TNP.

C5.2 Celovita okoljsko-energetsko ureditev infrastrukture in saniranje posameznih objektov in skupin objektov v narodnem parku, ki so zunaj območij poselitev, zajetih v operativnem programu, skladno s celovitim konceptom infrastrukturnega opremljanja in urejanja: vodooskrba, odvajanje in čiščenje odpadnih voda s sistemom malih komunalnih čistilnih naprav, energetska oskrba in sanacija, celovito ravnanje z odpadki

V povezavi z nalogo A5.4 so bile izvedene aktivnosti svetovanja posameznim planinskim društvom glede upravljanja planinskih koč, predvsem glede načina odvajanja odpadnih voda s planinskih koč in energetske sanacije planinskih koč (sodelovanje z različnimi strokovnimi inštitucijami).

C5.3 Podpiranje urejanja širokopasovne infrastrukture in mobilnega omrežja na območju belih lis znotraj narodnega parka, prednostno v naseljih

Na območju narodnega parka (tudi na območjih poselitve) še vedno obstajajo bele lise, ker kljub posameznim razpisom (za razvoj podeželja) ni izraženega (tržnega) interesa operaterjev za nadgradnjo širokopasovnega mobilnega omrežja na območju poselitve v narodnem parku. Vlada RS je avgusta 2022 sprejela *Načrt razvoja gigabitne infrastrukture do leta 2039*, ki ga je pripravila Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (AKOS). Z dodatkom k načrtu so bili opredeljeni kazalniki glede doseganja ciljev do leta 2025 (100 % dostop vseh gospodinjstev do interneta s hitrostjo vsaj 100 Mb/s). Nekateri operaterji so s posameznimi baznimi postajami dogradili svoje mobilno omrežje in izboljšali pokritost.

C5.4 Promoviranje »nizkoogljičnega narodnega parka«, prilagojenega na podnebne spremembe: spodbujanje aktivnosti in demonstracijskih projektov, ki prispevajo k zmanjšanju izpustov CO₂ in prilagajanju na podnebne spremembe (npr. nadomeščanje neobnovljivih virov energije, predvsem fosilnih goriv, z obnovljivimi viri energije ...)

S sredstvi Sklada za podnebne spremembe so se izvajale naloge za prilagajanje podnebnim spremembam na območju narodnega parka: podpora ukrepom za blaženje in prilagajanje podnebnim spremembam, aktivnosti za ohranjanje biotske raznovrstnosti v zvezi z varstvom mokrišč, preprečevanje ter obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst, krepitev ekosistemskih storitev in ohranjanje krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ter spodbujanje trajnostne mobilnosti.

V okviru projekta »LOKALP – Alpsko partnerstvo za lokalne podnebne ukrepe« se je pristopilo h konkretnemu reševanju umirjanja prometa v alpskih dolinah (soočanje problematike podnebnih sprememb in trajnostne mobilnosti): v dolini Tolminke in ob Bohinjskem jezeru do Ukanca.

Preverjale so se možnosti sodelovanja na objavljenih javnih razpisih, ki so se vsebinsko navezovali na problematiko podnebnih sprememb (npr. nakup e-vozil za prevoz potnikov, naložbe v učinkovito rabo in obnovljive vire energije, zamenjava neustreznih kurilnih naprav, nakup okolju prijaznejših vozil za cestni promet) ter načrtovanje omilitvenih ukrepov in prilagoditvah. O razpisih je JZ TNP seznanjal lokalne skupnosti in ostale deležnike na območju narodnega parka.

Uspešno je potekalo Sodelovanje s parkovnimi lokalnimi skupnostmi, regionalnima razvojnima agencijama in Skupnostjo Julijske Alpe na področju trajnostne mobilnosti in umirjanja prometa na ravni regije in lokalni ravni: optimizacija izvajanja javnih prevozov (nove linije, večja frekvenca voženj, sofinanciranje).

V okviru obravnave prostorskih posegov se je spodbujalo energetska in okoljska sanacijo objektov – predvsem planinskih koč: zamenjava neustreznih virov za oskrbo z energijo, izboljšanje energetske učinkovitosti objektov, zamenjava energetska potratnih aparatov, gradnja novih in izboljšanje delovanja obstoječih čistilnih naprav ...

Na državni ravni se je v letu 2022 (še posebej ob globalni energetska krizi) začelo pospešeno načrtovati in pripravljati sistemski okvir za spodbujanje rabe obnovljivih virov energije (OVE), še posebej področij izkoriščanja sončne in vetrne energije, na katerih Slovenija zaostaja za primerljivimi državami v Evropski zvezi. Z odobreno tehnično pomočjo s strani Evropske komisije se od leta 2021 izvaja projekt *RES Slovenija – Omogočanje uvajanja OVE v elektroenergetskem sektorju v Sloveniji*, katerega cilji so celovita analiza in pregled nadaljnega potenciala rabe OVE za proizvodnjo električne energije ter identifikacija in analiza zakonodajnih, upravnih in izvedbenih ovir za nadaljnje uvajanje OVE in zagotoviti priporočila za odpravo ključnih ovir. Z vidika ohranjanja narave (upoštevanje občutljivosti in ranljivosti zavarovanih vrst in habitatov, varstvo območij Natura 2000) in drugih območij pod različnim varstvom je bila pripravljena je tudi karta ranljivosti biotske raznovrstnosti, kulturne dediščine, voda in drugih varstvenih območij.

Do faze predlogov sta bila pripravljena tudi *Zakon o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije* in *Zakon o umeščanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije*. Namen zakonov sta spodbujanje razvoja rabe OVE in »razogljičenje«. S predlogoma zakonov so opredeljeni tudi cilji glede prostorskega načrtovanja (posebnosti načrtovanja, celovite presoje, presoje vplivov na okolje in njihove postavitve) in samega umeščanja naprav (določitev potencialnih prednostnih območij).

Prav tako je bila v letu 2022 sprejeta *Uredba o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije*.

JZ TNP je pripravil namero o oblikovanju strategije za razvoj Biosfernega območja Julijske Alpe kot zelene in samooskrbne destinacije z električno energijo, ki jo je decembra 2022 predstavil različnim deležnikom. Cilj strategije je energetska samozadostnost zavarovanega območja (samooskrba naselij, planinskih koč, gospodarskih subjektov ...) in e-mobilnost z izgradnjo mreže polnilnic za električna vozila in električna kolesa.

C6 UREJANJE PROMETNE INFRASTRUKTURE IN TRAJNOSTNA MOBILNOST

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V obdobju 2021-2022 so bile aktivnosti usmerjene v krepitev sodelovanja s partnerji (MzI-DRSI in DRI, parkovne občine, regionalne razvojne agencije, ZGS) pri pripravi programov umirjanja prometa ter operativnih ukrepov za izboljšanje urejenosti prometnic in prometne varnosti. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi v NU TNP.

Kazalniki:

1. Število izvedenih projektov na temo trajnostne mobilnosti in umirjanja prometa: izhodišče 2016: 1; stanje 2022: 5
2. Število občin, kjer so bili vzpostavljeni shuttle (Hop on-Hop off) prevozi v podporo trajnostni mobilnosti: izhodišče 2016: 0; stanje 2022: 8

C6.1 Zagotavljanje varne cestne infrastrukture do naselij s stalno poselitvijo v narodnem parku

V preteklih dveh letih so bile izvedene aktivnosti:

- sanacija, obnova in/ali rekonstrukcija na petih odsekih državnih cest v narodnem parku,
- ukrepi umirjanja prometa (zmanjšanje hitrosti vozil na vršiški cesti in avtomatska dostopa vozil na mangrski cesti),
- izvajanje monitoringa invazivnih tujerodnih rastlin (ITV) na odseku ceste skozi Radovno,
- v izdelavi je projektna dokumentacija za osem odsekov cest, vključno s posameznimi ureditvami v občestnem prostoru,
- na občinski cestni infrastrukturi so bile izvedene rekonstrukcije in obnove cestnih odsekov (pet na gorenjski strani in 10 v Zgornjem Posočju), ureditev parkirišč (v Zadnjici, Zadnji Trenti, v Lepeni pri Velikih koritih Soče) ter avtobusnih postajališč (na vršiški cesti pri koči na Gozdu in pri Mihovem domu, Studor),
- v fazi projektiranja so obnove treh odsekov cest, uredite parkirišč in avtobusnih postajališč ter ureditve za umirjanje prometa (cesta Zatolmin – Polog).

C6.2 Uresničevanje načrtov urejanja in umirjanja prometa v narodnem parku in izvajanje demonstracijskih projektov trajnostne mobilnosti

Na ravni Skupnosti Julijskih Alp je bila v okviru projekta Interreg Italija – Slovenija »*CROSSMOBY – načrtovanje mobilnosti in trajnostne čezmejne storitve prevoza potnikov na podlagi intermodalnosti*« izdelana *Regijska celostna prometna strategija za širše območje Julijskih Alp* (Posoški razvojni center, 2022). V sodelovanju s številnimi deležniki sta bili pripravljene in usklajeni prometni strategiji za območje Kranjske Gore (PNZ svetovanje projektiranje d.o.o., november 2021) in Pokljuke (z analizo umirjanja prometa – PNZ svetovanje projektiranje d.o.o., januar 2021).

V poročevalskem obdobju so bili z DRSI, parkovnimi občinami, Policijo in Agencijo RS za varnost prometa izvedeni sestanki, svetovanja, terenski ogledi ter podani predlogi in usmeritve glede umirjanja prometa na državnih cestah (na Ruski oz. vršiški cesti, v dolinah Vrata in Radovna, na zgornjem platoju Pokljuke in na mangrski cesti) in lokalnih cestah (v dolini Tolminke, na območju Ukanca in skleda Bohinjskega jezera, na cesti Srednja vas – Uskovnica, zaledju soteske Vintgar),

Pripravljena in izdana publikacija publikacije *Triglavski narodni park – Javni prevozi v Biosfernem območju Julijske Alpe 2021*, v katerem so bile združene vse vsebine s področja trajnostne mobilnosti. Na ravni deležnikov (PLS, PRC, Skupnost Julijske Alpe) je bila dana podpora razvijanju trajnostne mobilnosti (izvajanje javnih avtobusnih prevozov na prometno najbolj obremenjenih delih TNP v poletni sezoni). Posredovan bil predlog za optimizacijo javnih avtobusnih linij na širšem območju Julijskih Alp, ki zaradi pravnih zadržkov DRSI ni bil sprejet.

V občinah Kobarid in Tolmin, Kranjska gora in Bled so se izvajali tudi *Hop on-Hop off* prevozi, v poletni sezoni so bile okrepljene posamezne avtobusne linije (Vrata, Pokljuka iz smeri Bleda in Bohinjske Bistrice,

mangrtska cesta). Nadgrajen je bil akcijski načrt urejanja prometa v Bohinju, ki obsega nove linije brezplačnih *shuttle* prevozov ter urejen sistem parkirišč v povezavi z območjem jezerske sklede.

C7 KREPITEV RAZVOJNEGA IN PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA V NARODNEM PARKU

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem obdobju je JZ TNP sodeloval pri izdelavi strokovnih podlag in mnenj v postopku priprave sprememb in dopolnitev obstoječih prostorskih občinskih aktov (OPN), v katerih je bila pozornost namenjena opredelitvi skladne namenske rabe prostora (preveritev možnosti širitve poselitve) in ustrezni organizaciji v prostoru, upoštevanju značilnosti poselitvenih vzorcev, umeščanja stavb in lokalne stavbne tipologije. Na letni ravni je bilo obravnavanih cca. 250 zahtevkov za gradnje in prostorske ureditve. Pri usmerjanju posegov v prostor je bil dan poudarek svetovanju v različnih fazah načrtovanja in izvedbe. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z načrtom. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi v NU TNP.

Kazalniki

1. Število izdelanih strokovnih podlag (z dopolnitvami) in mnenj k prostorskim aktom: načrtovano 3/leto; realizacija 2021: 3; realizacija 2022: 3
2. Število pripravljenih mnenj k posegom v prostor: načrtovano: 200/leto; realizacija 2021: 242 (in 27 postopkov legalizacije); realizacija 2022: 255 (in 33 postopkov legalizacije)
3. Število izdelanih analiz stanja izjemnih krajin: načrtovano: 3 enote; v letih 2021 in 2022: 1 enota

C7.1 Povečevanje vključenosti javnega zavoda v lokalne, regionalne in nacionalne procese razvojnega in prostorskega načrtovanja, še zlasti pri pripravi novih razvojnih politik

JZ TNP je aktivno sodeloval s parkovnimi lokalnimi skupnostmi, regionalnimi razvojnimi agencijami, ministrstvi ter drugimi strokovnimi institucijami v povezavi z vključevanjem varstvenih in razvojnih usmeritev za posamezne dejavnosti (upoštevanje določb ZTNP-1 in NU TNP) v razvojne strateške, programske, prostorske in sektorske načrte.

Na podlagi navodil MOP in *Uredbe o merilih in kriterijih za spodbujanje in sofinanciranje projektov, investicij ter izvajanje dejavnosti v Triglavskem narodnem sta bila pripravljena Akcijski načrt za sofinanciranje občinskih projektov* na podlagi 10. in 11. člena ZTNP-1 za leto 2021 in 2022 v skupni vrednosti 10.158.017,00 EUR.

C7.2 Kakovostna nadgradnja prostorskega načrtovanja in projektiranja objektov z večjim poudarkom na upoštevanju značilnih krajinskih in poselitvenih vzorcev, oblikovne podobe vaških naselij, krajevnih stavbnih značilnosti, namenske rabe zemljišč, varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in sanaciji razvrednotenih območij

- sodelovanje pri pripravi smernic in mnenj v postopkih priprave sprememb OPN posameznih parkovnih lokalnih skupnosti (izdelava strokovnih mnenj, dopolnitve podlag, usklajevanje ...),
- priprava strokovnih mnenj h gradnjam in k drugim prostorskim ureditvam v postopku izdaje naravovarstvenih in kulturnovarstvenih mnenj in soglasij,
- pomoč in svetovanje lastnikom, investitorjem, pooblaščenecem, projektantom ... pri načrtovanju objektov (vključno s pripravo priporočil, usmeritev in/ali predhodnih mnenj),
- analiza naselbinskih vzorcev in stavbnih tipov ter priprava smernic za oblikovanje objektov: izdelava strokovnih podlag za stavbno tipologijo narodnega parka s funkcionalnim zaledjem (občina Kranjska Gora in Zgornje Posočje z občinami Bovec, Kobarid in Tolmin),
- izdaja priročnika *Tipologija bohinjskih planin* ter usmeritve za vzdrževanje in obnovo planšarskih objektov,
- priprava in izdaja priročnika *Pomožni objekti v Triglavskem narodnem parku* s smernicami za gradnjo in oblikovanje v Gorenjski regiji.

C7.3 Zagotovitev varstva, ohranjanja in vzdrževanja izjemnih krajin in krajinskih območij nacionalne prepoznavnosti (ohranjanje krajinske zgradbe, tradicionalne rabe zemljišč, poselitvenih vzorcev, kakovostne podobe naselij in izstopajočih arhitekturnih členov)

- sodelovanje pri izvajanju CRP: *Prenova Regionalne razdelitve krajinskih tipov in izjemnih krajin v Sloveniji ter njihova digitalizacija* (izvajalec BF – Oddelek za krajinsko arhitekturo): sodelovanje pri pripravi raziskovalnega projekta (za območje narodnega parka) – izbor obravnavanih krajinski prvin, opis krajinskih vzorcev, popis krajinskih enot, vzpostavitev digitalnega pregledovalnika (v povezavi z nalogama A9.1 in B3.2),
- nadaljevanje izdelave strokovnih podlag o izjemnih krajinah v narodnem parku (terenski pregled stanja, inventarizacija, predlog izjemnih krajin in delno vrednotenje),
- nadaljevanje terenskega dela, popisa in inventarizacije objektov suhozidne gradnje v TNP – v povezavi z nalogo B3.1.

C7.4 Podpiranje pobud krajevnih skupnosti, vasi, zaselkov (vaških skupnosti) za prenove vasi, krepitev njihove identitete, uveljavljanje posebnosti in ohranjanje avtentične podobe (celostna obnova vasi)

V poročevalskem obdobju so bile izvedene aktivnosti svetovanja glede prijav na razpise iz Programa razvoja podeželja, urejanja vaških jeder ter potreb posameznih krajevnih skupnosti. Sodelovali in pomagali smo zainteresiranim LAS-om, lokalnim skupnostim pri oblikovanju in pripravi različnih razvojnih idejnih rešitev ureditve javnih prostorov.

V vasi Studor se je izvajala ureditev vaškega jedra.

C7.5 V povezavi z izvajanjem neposrednega nadzora v naravi nad posegi v prostor zagotoviti učinkovit inšpekcijski nadzor in pravočasno ukrepanje ob nedovoljenih posegih (še posebej tistih, ki lahko ogrožajo ali razvrednotijo nepremično kulturno dediščino)

V preteklih dveh letih so bile izvedene aktivnosti svetovanja in usmerjanja investitorjev o posegih in gradnjah na območju parka. Naravovarstvena služba izvaja neposreden nadzor v naravi nad posegi v prostor. Pri zahtevnejših posegih so se v času izvajanja gradbenih del opravljali terenski ogledi z namenom spremljanja stanja zavarovanega območja. Z različnimi inšpekcijskimi službami so bili izvedeni posamezni sestanki in skupni terenski ogledov z namenom učinkovitejšega nadzora gradenj v narodnem parku. V jeseni 2022 je bila z namenom preprečevanja nedovoljenih gradenj v narodnem parku na podlagi predloga JZ TNP opravljena akcija inšpekcijskega nadzora šestih objektov, na podlagi katerih so bile pri petih gradnjah ugotovljene kršitve in izrečeni ukrepi.

JZ TNP na podlagi *Gradbenega zakona*, ki je bil uveljavljen 1. 6. 2018 in novelacije zakona, ki je bila uveljavljena 1. 6. 2022, sodeluje v postopkih upravnih enot v postopkih legalizacije oz. izdaje dovoljenja za objekte daljšega obstoja (zgrajene pred 1. 1. 2005), tako da je v poročevalskem obdobju na zaprosilo upravnih enot pripravil 60 mnenj.

D1 MREŽA INFORMACIJSKIH MEST

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Informacijska mesta so zaradi omejevalnih ukrepov ob epidemiji COVID-19 v letu 2021 delovala okrnjeno (delno bila zaprta oz. delovala v skrajšanem delovnem času). Temu primerno je število obiskovalcev večinoma nižje od predvidenega, opazi se trend ponovne rasti v letu 2022. Skupno število obiskovalcev na informacijskih mestih TNP znaša v letih 2021 in 2022 znaša več kot 230.000. Število dogodkov in obiskovalcev na njih je konstantno in primerno visoko. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z NU TNP.

Kazalniki

1. Število obiskovalcev Informacijsko izobraževalnega središča Dom Trenta: 2021: izhodišče cca. 13.000, realizirana vrednost 12.600 obiskovalcev; 2022: izhodišče cca. 13.000, realizirana vrednost 19.480 obiskovalcev
2. Število obiskovalcev Centra TNP Bohinj: izhodišče 2021: cca. 13.500, realizirana vrednost 17.000 obiskovalcev; 2022: izhodišče cca. 20.000, realizirana vrednost 19.900 obiskovalcev
3. Število obiskovalcev Infocentra Triglavsko roža Bled: izhodišče cca. 13.000, realizirana vrednost 13.380 obiskovalcev; 2022: izhodišče cca. 14.000, realizirana vrednost 24.420 obiskovalcev
4. Število obiskovalcev v Pocarjevi domačiji: izhodišče cca. 500, realizirana vrednost 310 obiskovalcev; 2022: izhodišče cca. 500, realizirana vrednost 620 obiskovalcev
5. Število dogodkov v Zeleni hiši v Kobaridu: 2021 izhodišče: 2 realizirana vrednost: 3 dogodki; 2022 izhodišče: 2, realizirana vrednost: 3 dogodki
6. Število dogodkov na informacijski točki v Slovenskem planinskem muzeju: 2021 izhodišče: 3, realizirana vrednost: 2 dogodka; 2022 izhodišče: 3, realizirana vrednost: 5 dogodkov
7. Število obiskovalcev na vseh informacijskih mestih v upravljanju JZ TNP: izhodišče: NP; stanje 2021: 43.290; stanje 2022: 64.420
8. Število informacijskih mest TNP: izhodišče 2016: 3; stanje 2022: 6

D1.1 Zagotovitev delovanja Informacijskega središča Dom Trenta

Informacijsko izobraževalno središče TNP Dom Trenta je v letu 2021 deloval prilagojeno razmeram epidemije COVID-19. Tako se je središče odpiralo kasneje in nekoliko prej zapiralo. Ves čas je delovalo v skladu z navodili NIJZ. V letu 2022 so se razmere postopno umirile, poleti pa je bilo moč že opaziti izjemno povečan obisk doline. Delno se je to kazalo tudi v večjem obisku info središča, največji porast obiska je bil zabeležen pri namestitvenih zmogljivostih. Število nočitev se je v primerjavi s preteklim letom v povprečju povečalo za desetino. Prenovljena je bila video instalacija *Gozd – časovni triptih*. Z zamenjavo kopalnih kadi in tuš kabin so bile prenovljene vse kopalnice v apartmajih Doma Trenta, nakupljena je bila tudi oprema za ureditev skupne kuhinje v Hiši trentarskih vodnikov. Izvedena je bila obnova strehe na Hiši trentarskih vodnikov.

V letih 2021 in 2022 je bilo v Domu Trenta izvedeno 51 dogodkov v organizaciji JZ TNP in drugih institucij. V tem obdobju je središče obiskalo 32.037 obiskovalcev. Postavljene so bile razstave v okviru JZ TNP in v soorganizaciji lokalnih društev, deležnikov Biosfernega območja Julijske Alpe, Naravnega parka Julijsko predgorje in širše.

D1.2 Zagotovitev delovanja Centra TNP Bohinj

Center TNP Bohinj je v letih 2021 in 2022 deloval delno okrnjeno zaradi omejevalnih ukrepov ob epidemiji COVID-19 (zaprt januarja 2021) in del za prestrukturiranje v letu 2022. V letu 2021 je JZ TNP pristopil s prispevkom ur za delovanje novo nastalega TIC Stara Fužina v vaškem jedru, v Centru TNP Bohinj je bil zato odpiralni čas skrajšan, več poudarka je bilo na izobraževalnih dejavnostih, ozaveščevalnih dogodkih dejavnostih, namenjenih domačinom in delavnicam tradicionalnega znanja. Center je bil odprt vsak dan

med tednom. Od decembra 2022 je center bogatejši za enoto knjižnice Stara Fužina (matične knjižnice A.T. Linhartaradovljica), ki deluje enkrat na teden ter bogato čitalnico, ki je dostopna vsem obiskovalcem.

Objekta z okolico sta bila redno vzdrževana.

V obdobju 2021 – 2022 je bilo v centru izvedeno 55 dogodkov v organizaciji JZ TNP in drugih inštitucij. V tem obdobju je Center TNP Bohinj in TIC Stara Fužina obiskalo 36.900 obiskovalcev. Postavljene so bile razstave v okviru JZ TNP in v organizaciji deležnikov z območja občine Bohinj in širše (Biosferno območje Julijske Alpe).

Delovanje Centra TNP Bohinj v sodelovanju z lokalnimi deležniki s področja turizma zasleduje tudi cilje lokalnih strategij s področja razvoja turizma.

D1.3 Zagotovitev delovanja Infocentra Triglavsko roža Bled

Infocenter Triglavsko roža Bled je v letih 2021 in 2022 deloval delno v skrajšanih delovnih časih zaradi omejevalnih ukrepov pri pandemiji COVID-19. Center je bil v začetku leta 2021 (januar) krajši čas zaprt, delovni čas je bil večkrat prilagojen razmeram, sicer je odprt vsak dan v letu. Informacijski pult je upravljan v sodelovanju s Turizmom Bled. Objekt je v skladu s finančnimi zmožnostmi redno vzdrževan.

V obdobju 2021-2022 je bilo v centru izvedenih 38 dogodkov v organizaciji JZ TNP in drugih inštitucij. V tem obdobju je center obiskalo 37.800 obiskovalcev. Postavljene so bile razstave v okviru JZ TNP in v organizaciji deležnikov z Biosfernega območja Julijske Alpe ter širše.

D1.4 Zagotovitev delovanja Pocarjeve domačije

Pocarjeva domačija je bila leta 2021 zaradi omejevalnih ukrepov pri epidemiji COVID-19 odprta le za napovedane skupine, v letu 2022 pa je delovala tudi v juliju in avgustu (v soboto, nedeljo in ob praznikih). Pocarjeva domačija v Zgornji Radovni je kulturni spomenik državnega pomena in eno izmed informacijskih mest Triglavskega narodnega parka. JZ TNP skozi pedagoške aktivnosti na Pocarjevi domačiji promovira, ozavešča in izobražuje o pomenu nepremične, premične in nesnovne kulturne dediščine različne ciljne skupine, prednostno šolske skupine v okviru izobraževalnih delavnic za osnovne šole. Pocarjeva domačija je kot informacijska točka redno obratovala v poletnih mesecih (julij, avgust) ob vikendih (sobota in nedelja). Hkrati je glede na povpraševanje in po naročilu odprta za zaključene skupine. V okviru rednega programa dogodkov in prireditev predstavlja prizorišče, ki je prednostno namenjeno domačinom z območja Radovne, Mojstrane, Dovjega in Krnice/Gorij.

Kompleks vsebuje objekte in eksponate, ki so po dogovoru pregledani v sodelovanju z ZVKDS – OE Kranj in Gornjesavskim muzejem Jesenice (GMJ) oziroma z drugimi ustreznimi strokovnimi institucijami. V preteklih dveh letih je bil zaključen dvoletni projekt sanacije vlage (hidrofobna bariera v zidovih in obnova fasade) ter vzdrževalnih del na strehi (menjava lesene kritine) s 50% sofinanciranjem MK. Redno se je izvajalo spremljanje stanja objektov, nadziranje stanja zračne vlage z merilniki, v hiši je bil nameščen razvlaževalec zraka.

V letih 2021 in 2022 je Pocarjevo domačijo obiskalo 931 obiskovalcev.

D1.5 Zagotovitev delovanja informacijske točke v Zeleni hiši Kobarid in sodelovanja z muzejem oziroma parkovno lokalno skupnostjo

JZ TNP v sodelovanju s Turizmom Dolina Soče upravlja informacijsko točko TNP Zelena hiša v Kobaridu.

V preteklih letih je JZ TNP sofinanciral izvajanje informacijske dejavnosti na info točki, ki je redno oskrbovana z gradivi TNP. V poletnih sezonah se je v dogovoru s Turizmom Dolina Soče izvajal program tedenskih organiziranih/razpisnih vodenj v Tolminskih koritih in drugih aktivnosti. V poročevalskem obdobju je JZ TNP pripravil 6 kulturno/strokovnih dogodkov.

V letih 2021 in 2022 se je programov, ki jih je na info točki izvajal JZ TNP, udeležilo skupaj 790 ljudi. Informacijsko točko je v preteklih dveh letih obiskalo 14.240 ljudi.

D1.6 Zagotovitev delovanja informacijske točke v Slovenskem planinskem muzeju (SPM) v Mojstrani in sodelovanja z muzejem oziroma parkovno lokalno skupnostjo.

JZ TNP v sodelovanju s Slovenskim planinskim muzejem upravlja info točko TNP Slovenski planinski muzej. Informacijska točka je redno oskrbovana z gradivi TNP.

V preteklem obdobju je JZ TNP sofinanciral izvajanje informacijske dejavnosti na info točki (v obliki sofinanciranja študentskih ur). JZ TNP je pripravil 7 kulturno/strokovnih dogodkov.

V okviru informacijske točke so potekali programi organiziranih vodenj po Poti Triglavске Bistrice in drugih vodenih aktivnosti v dogovoru s Slovenskim planinskim muzejem.

V letih 2021 in 2022 je bilo na programih, ki jih na informacijski točki izvaja JZ TNP, skupaj z vodenji skupno 590 udeležencev. Informacijsko točko je v preteklih dveh letih obiskalo 109.300 ljudi.

JZ TNP na področju pedagoške dejavnosti v sodelovanju s SPM izvaja vodenja za osnovnošolske skupine na Poti Triglavске Bistrice.

D1.7 Vzdrževanje obstoječe in vzpostavitev nove informacijske točke pri zainteresiranih deležnikih in povezovanje dela javnega zavoda z aktivnostmi posameznih nosilcev

V poročevalskem obdobju so bile obstoječe informacijske točke vzdrževane in oskrbovane s tiskovinami TNP. V preteklih letih je JZ TNP izvajal predsezonsko izobraževanje za informatorje na informacijskih mestih Biosfernega območja Julijske Alpe in druge deležnike s področja turizma. V sodelovanju z njimi so bili pripravljene in izvedeni turistični programi, kjer upravljavec narodnega parka sodeluje kot usmerjevalec in/ali izvajalec, prednostno na parkovnih tematskih poteh.

D1.8 Vzpostavitev informacijske postaje v Zatolminu, v objektu Lokarjev skedenj pri Tolminskih koritih

V zvezi s potencialno informacijsko postajo Lokarjev skedenj v poročevalskem obdobju ni bilo izvedenih aktivnosti, prav tako pa so se spremenila razmerja – lastnik objekta je sklenil pogodbo z drugim najemnikom. Informacijska postaja je locirana v neposredni bližini vstopne (informacijske) točke v Tolminska korita, ki jo skupaj s tematsko pot upravlja Turizem Dolina Soče. Aktivnosti bi zahtevale potrebno soudeležbo Turizma Dolina Soče, ki pa glede na velik (in naraščajoč) obisk korit načrtuje samostojno vstopno informacijsko točko pri Palukču (ob večjem parkirišču) – JZ TNP je aktivno vključen v umeščanje in oblikovanje programskih vsebin tega objekta.

D2 PARKOVNA INFRASTRUKTURA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem obdobju je bilo izvedenih več kot 100 menjav in novih postavitvev parkovne infrastrukture v lasti JZ TNP in deležnikov v okviru javne službe in projektov. Potekala so ureditvena in nujna vzdrževalna dela na parkovni infrastrukturi. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi z NU TNP.

Kazalniki

1. Delež urejenih in vzdrževanih parkovnih poti in infrastrukture: izhodišče 2016: 70 %; stanje 2022: 96 % (v lasti JZ TNP in lokalnih skupnosti)
2. Število lokalnih skupnosti, v katerih je infrastruktura usklajena s podobo/smernicami TNP: na območju vseh parkovnih občin investitorji za potrebe informiranja o naravnih vrednotah in vsebinah območja TNP uporabljajo grafično podobo TNP: 8 (100 %)

D2.1 Vzdrževanje in posodabljanje infrastrukture na terenu, s katero upravlja javni zavod

Na področju parkovne infrastrukture je bila izvedena zadnja faza menjave več kot 250 označevalnih in informativnih znakov TNP. Vzdrževalna dela so potekala na vseh parkovnih/pohodniških poteh v upravljanju JZ TNP: Soška pot, Peričnik, Poključka soteska, Goreljek, Mlinarica. JZ TNP je pripravil načrte za vsebinsko in tehnično zasnovno/prenovo učnih poti na Mangrtskem sedlu, Geomofološke učne poti pod planino Za Liscem (na meji parka), prenovo Poključke poti, prenovo Poti Triglavske Bistrice.

Obsežna dela so bila izvedena na Mangrtskem sedlu. Zaradi neustreznega usmerjanja obiska so nastala erozijska žarišča, ki so bila sanirana skladno z naravovarstvenim soglasjem in v sodelovanju z deležniki Mangrtskega sedla (Občina Bovec, ZRSVN OE Nova Gorica in Razvojna zadruga Log pod Mangrtom).

V sodelovanju z ustreznimi organi in lastnikom zemljišča je bil zaključen postopek menjave zasebnega zemljišča pri slapu Peričnik. Upravljavca zemljišča v lasti RS je JZ TNP.

V letu 2021 in 2022 so bila opravljena obsežnejša vzdrževalna dela na Soški poti. Predvsem na mestih, ki so zelo obremenjena z obiskovalci ali poškodovana zaradi erozije.

D2.2 Ureditev parkovne poti v koritih Mostnice (na Vojah), vzpostavitev nove poti v Pologu in sodelovanje z deležniki pri vzpostavitvi novih poti

Parkovne poti predstavljajo pomembno turistično ponudbo v alpskih dolinah (in na prelazih), ki ne predstavljajo potencialne grožnje ciljem upravljanja narodnega parka. Parkovne poti na območju TNP so bile v preteklem dvoletnem obdobju zgledno vzdrževane in nadgrajene s strani upravljavcev. Turizem Dolina Soče je uredil, označil in na posameznih odsekih zavaroval poti »dolina Zadlaščice« in »Kobilnik« (nad Zadlaz-Čadrgom).

D2.3 Prilagoditev posameznih točk in delov parkovnih poti za osebe s posebnimi potrebami

Preverjene so bile možne rešitve dostopnosti slepim in slabovidnim v informacijskih objektih Dom Trenta in Bohinjka v Stari Fužini. Za slepe in slabovidne so bile prilagojene posamezne vsebine na informacijskih mestih in terenskih točkah.

D2.4 Dokončanje smernic (tipologije) za enoten videz parkovne in druge infrastrukture za obiskovanje in spodbujanje njihove uporabe tudi pri drugih uporabnikih prostora

V veljavi je novi *Pravilnik o označevanju zavarovanih območij, naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in območij Natura 2000* (Uradni list RS, št. 145/21). Vzporedno je bil pripravljen in na spletnih straneh MOP in JZ TNP objavljen tudi Priročnik za izvajanje pravilnika, ki vsebuje smernice za interpretacijo narave – od načina uporabe označevalnih prvin, oblikovanja oznak in postavitve do tehničnih načrtov znakov za postavitve v naravi.

D3 USMERJANJE OBISKOVANJA SKLADNO Z VARSTVENIMI CILJI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V letih 2021 in 2022 se je na podlagi usklajene metodologije nadaljevalo sistematično spremljanje obiskovanja (prednostno na z obiskom najbolj obremenjenih delih in na območju mirnih območij) z namenom načrtovanja usmerjanja obiska v narodnem parku in zagotavljanja skladnosti s prednostnimi cilji zavarovanega območja. Za potrebe urejanja posebne rabe naravnih vrednot je bila pripravljena in s testnimi primeri nadgrajena metodologija za izračun nosilne zmogljivosti, opravljene so bile terenske ankete, pripravljene ocene ogroženosti ter podlage za skrbniške pogodbe. Izvedene so bile aktivnosti za digitalizacijo varstvenih režimov ter drugih omejitev, priporočil in pravil na območju narodnega parka in objava na svetovnem spletu. Pripravljen je predlog akcijskega načrta za upravljanje za usmerjanje obiskovanja ter športnih in rekreacijskih dejavnosti. Problematika usmerjanja obiskovanja in različnih rekreacijskih dejavnosti se je vsebinsko vključevala tudi v različne projektne s področja razvoja turizma. Aktivnosti za doseganje operativnega cilja zaradi kompleksnosti tematike, obsega nalog, nedorečenih pravnih podlag in številnih deležnikov zaostaja za načrtovano časovnico NU TNP.

Kazalniki

1. Priprava projektnih nalog za pripravo akcijskih načrtov: 3 izdelane projektne naloge
2. Delež (%) poškodovanosti rastlin lepega čoveljca/alpske močine na označenih nahajališčih: ciljna vrednost: pod 10 %; vrednost 2021: 75¹/5; vrednost 2022: 10/5
3. Število letno zabeleženih kršitev varstvenega režima na označenih nahajališčih lepega čoveljca / alpske močine; ciljna vrednost: manj kot 2/2; izhodišče 2016: 1/0; vrednost 2021: 0/0; vrednost 2022: 0/0
4. Število v prostoru prostorsko opredeljenih mirnih območij za belko: ciljna vrednost: 5; vrednost 2021: 5; vrednost 2022: 9

D3.1 Vzpostavitev monitoringa obiskovanja narodnega parka in analiziranje vplivov, predvsem v prvem in drugem varstvenem območju

Nadaljevalo se je kontinuirano štetje obiskovalcev z avtomatskimi števci obiska, prednostno na najbolj obiskanih lokacijah (izhodišča za območje Triglava in doline Triglavskih jezer ter pohodniške poti v alpskih dolinah). Vzporedno z aktivnostmi na terenu se je vzpostavljala digitalna baza podatkov spremljanja obiska za potrebe vključevanja teh podatkov na novo (nastajajočo) spletno stran www.tnp.si.

Na podlagi v letu 2020 nadgrajene in usklajene metodologije za spremljanje obiska se je na izbranih lokacijah izvajalo celoletno spremljanje obiska ter evidentiranje pritiskov in groženj na najbolj obremenjenih oz. ranljivih območjih narodnega parka.

D3.2 Izdelava strokovne podlage za določitev naravnih vrednot in delov parka, ki se lahko uredijo za ogledovanje in obiskovanje ter določitev delov narodnega parka, ki se lahko rabijo. Pripraviti vzorčen primer vzpostavitve koncesijske rabe po 33. členu ZTNP-1.

Na podlagi s strani JZ TNP razvite metodologije za izračun nosilnih zmogljivosti obiskovanja naravnih vrednot so bile v letih 2021 in 2022 izračunane ter nadgrajene že predhodno izračunane nosilne zmogljivosti za obiskovanje izvira Soče, Tolminskih korit, Mostnice, Peričnika in Martuljških slapov. Izvedene so bile terenske ankete med obiskovalci, izdelani prenovljeni socialni faktorji ter nadgradnja metodologije na podlagi izsledkov ankete.

JZ TNP je aktivno sodeloval tudi pri pripravi nosilne zmogljivosti za Bohinjsko jezero, ki ga je sicer naročila Občina Bohinj. Na podlagi številnih sestankov, predstavitev in delavnic je JZ TNP potrebe po opredelitvi nosilnih zmogljivosti zaradi omejitev prostora v narodnem parku skušal vpeljati tudi v druge sektorske načrte, predvsem v povezavi z načrtovanjem turističnih tokov in prostorskim načrtovanjem.

¹ Obsežno uničenje nadzemnih delov rastlin lepega čoveljca zaradi razširjenosti glodavcev (miši) v letu 2021

Za namen priprave odredbe ministra za omejitve obiskovanja soteske Vintgar je JZ TNP skupaj z MOP sodeloval pri vsebini odredbe, obrazložitvah in dopolnjevanju ocene ogroženosti.

JZ TNP je v obeh letih aktivno sodeloval z MOP pri spremembi sistemske ureditve pravnega razmerja za trenutne upravljavce oz. skrbnike obiskovanja naravnih vrednot Savica, Tolminske korita, Mostnica in Vintgar, in sicer pri razvijanju koncepta ureditve splošne in posebne rabe obiskovanja, predlogov morebitnih sprememb zakonodaje, pripravi osnutkov skrbniške pogodbe ...

D3.3 Priprava akcijskega načrta za usmerjanje obiskovanja na območju narodnega parka, predvsem za prvo in drugo varstveno območje, in nato izvajanje predvidenih ukrepov

V letu 2021 se je začel odvijati proces priprave *Akcijskega načrta usmerjanja obiska in rekreacijskih dejavnosti v TNP*. JZ TNP je pripravil osnutek akcijskega načrta, ki je združil v načrtu upravljanja sicer ločeni vsebini v skupni akcijski načrt, torej usmerjanje obiskovanja in upravljanje športnih in rekreacijskih dejavnosti v narodnem parku.

Z akcijskim načrtom so opredeljeni izzivi in prednostne dejavnosti ter območja načrta, nabor ukrepov, prioritizacija in financiranje ter zasnova akcijskega načrta. Akcijski načrt je sestavljen iz desetih prednostnih področij, za katera so načrtovani cilji in ukrepi za izvajanje ustrežnejšega upravljanja dejavnosti na območju TNP. Ključni del akcijskega načrta je tudi prostorski prikaz ukrepov po posameznih funkcionalno zaokroženih območjih parka.

V postopku usklajevanja akcijskega načrta so bili v poročevalskem obdobju izvedeni sestanki na ravni ministrstev (MOP, MGRT, MzI), nosilcev urejanja prostora, parkovnih občin, STO, regionalnih razvojnih agencij, Skupnosti Julijske Alpe, nevladnih organizacij (npr. PZS, CIPRA, turistične organizacije in TD ...) in drugih. Na podlagi odzivov vseh ključnih deležnikov je bil v letu 2022 oblikovan predlog akcijskega načrta.

D3.4 Priprava akcijskega načrta upravljanja športnih in rekreacijskih dejavnosti na območju narodnega parka

V letih 2021 in 2022 se je nadaljevalo z izdelavo strokovnih podlag za določitev ustreznega pretoka Save Bohinjke, pri katerem se z izvajanjem rekreacijskih dejavnosti ne vpliva negativno na ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst. Izdelan je bil 2D hidravlični model za reprezentativna odseka vodotoka ter biološke analize s pomočjo habitatnega modeliranja.

Za soteski Fratarice in Predelice je bila v sodelovanju z MOP in ZRSVN pripravljena ocena ogroženosti in podan predlog, da se na podlagi izračuna nosilne zmogljivosti omeji rabo obeh sotesk za izvajanje soteskanja. Z različnimi deležniki so potekali usklajevalni sestanki glede tehničnih ali drugih rešitev, ki bi omogočale uravnavanje števila obiskovalcev v soteskah.

Na področju gorskega kolesarjenja je JZ TNP deloval v delovni skupni SJA za določitev primarne in sekundarne mreže gorskokolesarskih poti znotraj narodnega parka ter iskal rešitve za ustrezno označevanje gorskokolesarske infrastrukture.

Z NU TNP načrtovan akcijski načrt je bil zaradi med seboj prepletenih in soodvisnih dejavnikov združen v skupni *Akcijski načrt za usmerjanje obiskovanja ter športnih in rekreacijskih dejavnosti v TNP*.

JZ TNP je v letih 2021 in 2022 veliko aktivnosti usmerjal v implementacijo digitalne prostorske podlage in združitve z racionalizirano/optimizirano spletno stranjo www.tnp.si (android, imac, deloma delujoča offline) za učinkovito informiranje, ozaveščanje, izobraževanje in opozarjanje obiskovalcev narodnega parka o varstvenih režimih in drugih bazah podatkov, aktualnih za usmerjanje obiska. Z nevladno organizacijo *Digitize the planet* in aplikacijo *Outdooractive* smo uspešno implementirali začetno fazo razvoja digitalne baze varstvenih režimov. V letu 2022 se je začela izvajati prva faza vzpostavitve rezervacijskega sistema (online) za vodne dejavnosti (soteskanje).

Za namen omejevanja in izboljšanja stanja na področju zračnega prometa (jadralno padalstvo, zrakoplovi, brezpilotniki ...) so bili izvedeni številni sestanki, ki so pripeljali do boljšega upravljanja jadralnega padalstva na območju Bohinj (dogovor med Društvom jadralnih padalcev Bohinj, LTO Bohinj in JZ TNP), do ustrezne

implementacije varstvenega režima glede uporabe dronov v nacionalno uredbo (sodelovanje s CAA) in iskanja rešitev za omejevanje panoramskih letov nad parkom.

D3.5 Priprava akcijskega načrta za sanacijo območja Pokljuka z Rudnim poljem (ob upoštevanju rezultatov strokovne študije – PVO za Rudno polje)

Območje Rudnega polja je bilo predmet obravnave v postopkih priprave OPN Občine Bohinj, okoljskega poročila z dodatnim Poročilom o vplivih na okolje za posege, dejavnosti in ravnanja na območju Rudnega polja na Pokljuki, gozdnogospodarskega načrta GGE Pokljuka (upoštevanje naravovarstvenih smernic), poročila MOP z naborom omilitvenih ukrepov za biatlonski center, ki je bilo posredovano Evropski komisiji, ter pripravo ureditvenih in sanacijskih ukrepov, ki jih je MOP naložil Smučarski zvezi Slovenije. S strani MOP (SPVO) je bila vzpostavljena *Delovna skupina za spremljanje izvajanja omilitvenih in sanacijskih ukrepov*, ki se periodično sestaja in preverja aktualne razmere na območju biatlonskega centra, vključno s terenskimi ogledi. Pred Svetovnim prvenstvom v biatlonu (februar 2021) so bili z nosilci urejanja prostora preverjeni in usklajeni postopki manjše preureditve posameznih odsekov tekaških prog in stadiona ter nadgradnja podporne infrastrukture.

Zaradi medsebojne vsebinske prepletenosti in že opravljene večine sanacijskih in omilitvenih ukrepov je bila v letu 2019 sprejeta odločitev o združitvi akcijskega načrta za sanacijo območja Pokljuka z Rudnim poljem v skupni akcijski načrt usmerjanja obiskovanja – za obravnavano območje je v ospredju spoštovanje usklajenih meril in usmeritve za izvajanje prireditev in tekmovanj, uveljavitev mirnih območij (postavitve oznak, pravila ravnanja), strokovne podlage za gozdarstvo, dopolnitev in uskladitev prometne študije in usmeritve za mirujoči promet (umirjanje prometa – postavitve zapornic, omejitve hitrosti na državni cesti Mrzli Studenec – Rudno polje) za Pokljuko, tako v zimski kot poletni sezoni.

Na zgornjem platoju Pokljuke so se načrtovale aktivnosti in izvajali ukrepi v projektu »VrH Julijcev«, ki so usklajeni z varstvenimi in razvojnimi za območje Rudnega polja.

V letu 2021 je bil zaključen projekt »Vpeljava pridelave ohranjevalnih semenskih mešanic za obnovo degradiranega travne ruše na območju Športnega centra Pokljuka«, v okviru katerega so bile preverjene različne možnosti sanacije razvrednotenih travnatih površin (predvsem tekaških prog), vzpostavljena je bila tudi vzorčna ploskev za pridelavo semenske mešanice avtohtonih trav.

Na širšem območju Rudnega polja se izvaja okrepljeno spremljanje stanja in izvajanje poostrelega naravovarstvenega nadzora preko celega leta.

D3.6 Postaviti table ob nahajališčih rastlinskih vrst (npr. lepi čoveljc), ki so zelo obiskana in na katerih obiskovalcev ni mogoče preusmeriti na druge poti. Table so namenjene ozaveščanju o zavarovanosti in pomenu varstva vrst (OP Natura 2000)

Pri izvajanju rednih nalog JZ TNP v zvezi s sistematičnim spremljanjem stanja lepega čoveljca in alpske možine so se tudi v letih 2021 in 2022 zbirali podatki o zaznanih pritiskih obiskovanja rastišč, pri čemer nedopustnih posledic na kakovost habitata ni bilo zaznanih. Za alpsko možino so bile s posrednimi aktivnostmi projekta »VrH Julijcev« izdelane ter v prostor umeščene tematske informacijske table, s katerimi se obiskovalce rastišč opozarja o varstveni pomembnosti alpske možine in predpisanih pravil ravnanj. Ozaveščevalne aktivnosti o varstveni pomembnosti alpske možine so se zagotavljale tudi na področju celovitega komuniciranja projekta.

D3.7 Na območjih gnezdišč in zimskih zatočišč belke preučiti pritisk rekreacijskih dejavnosti na to vrsto, in če je potrebno, obstoječe dejavnosti preusmeriti na druga območja (OP Natura 2000)

V poročevalskem obdobju so bila pri izvajanju projekta »VrH Julijcev« na partnerski ravni dokončno usklajena mirna območja za belko ter pravila ravnanj, pripravljene so bile informacije za obiskovalce, dostopne bodisi na umeščenih informacijskih tablah ter vsebinsko usmerjenih objavah za javnost. V septembru 2022 je bilo organizirano tudi tematsko izobraževalno ozaveščevalno vodenje na Tosc, za potrebe priprave dokumentarnega filma projekta VrH Julijcev pa posneti potrebni kadri o belki.

Na področju spremljanja stanja so bili izvedeni tudi popisi in vrednotenje pomena popisnih območij za belko na Velem polju in Mangartskem sedlu. V sklopu projekta »VrH Julijcev« se je v poročevalskem obdobju zagotovilo telemetrično spremljanje 3 osebkov belke, pridobljeni rezultati pa so poleg potrditve pravilnosti umestitve mirnih območij omogočili dejanski vpogled v letošnje gibanje belke, kar predstavlja pomembno izhodišče za nadaljnje načrtovanje varstvenih ukrepov s tem v zvezi.

D4 INFORMIRANJE IN VODENJE OBISKOVALCEV

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem obdobju je bilo v sodelovanju z deležniki s področja turizma načrtovanih in izvedenih več terenskih vodenj na parkovnih poteh. Povpraševanje po vodniških storitvah na območju Triglavskega narodnega parka narašča, tako da postajajo pomemben del lokalne turistične ponudbe, sodelovanje JZ TNP predstavlja pomembno dodano vrednost. Na podlagi skupne nadgradnje izobraževalnega programa za zaposlene na informacijskih mestih in točkah Julijskih Alp JZ TNP sodeluje v vsakoletnem izobraževanju Skupnosti Julijskih Alp za regionalnega turističnega vodnika Julijske Alpe, kar omogoča večjo vključenost vsebin narodnega parka. Izobraževanja so bila v letu 2021 prilagojena razmeram, povezanim z epidemijo COVID-19. Nadaljevalo se je delo na izhodiščih za izobraževanje interpretatorjev narave in vodniške službe in nadgradnji sezonskih vodniških programov. Pripravljen je predlog vodniške strategije, izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi z NU TNP.

Kazalniki

1. Število certificiranih parkovnih vodnikov, ki izvajajo vodenja: stanje 2022: 5 vodnikov JZ TNP
2. Število vseh vodenj, ki jih izvede JZ TNP:
 - v letu 2021: ciljna vrednost: 40; stanje: 59 (z 755 udeleženci)
 - v letu 2022: ciljna vrednost: 40; stanje: 67 (s 1.342 udeleženci)

D4.1 Okrepitev vodniške službe, oblikovanje tematskih programov vodenja, usposabljanje vodnikov in zagotovitev ustrezne promocije vodniških storitev

V letih 2021 in 2022 smo izvajali program vodenj (razpisnih v poletni sezoni v sodelovanju s partnerji in izvajanje celoletnih vodenj po naročilu) za obiskovalce.

V letih 2021 in 2022 je bila izvedena nadgradnja obstoječih vodniških programov z vidika prostorske in časovne uskladitve. V sodelovanju z deležniki s področja turizma so bila promovirana vodenja na naslednjih parkovnih poteh: Pot Triglavске Bistrice, Korita Mostnice, Tolminska korita in Soška pot. Vodenja so se za ciljne skupine izvajala po naročilu in napovedanih razpisih – v poletni sezoni, sicer pa je bila osrednja pozornost namenjena vodenju šolskih skupin na terenu in v informacijskih centrih.

V sodelovanju z deležniki s področja turizma je Javni zavod Triglavski narodni park v sodelovanju z LTO-ji Biosfernega območja Julijske Alpe v letih 2021 in 2022 organiziral izobraževalni seminar za različne tipe vodnikov in za deležnike s področja turizma. Sodelavci z aktivno licenco planinski vodnik PZS so se skladno s programoma dela JZ TNP 2021 in 2022 udeleževali obnovitvenih zimskih in poletnih izobraževanj za vodnike PZS. Nadaljevale so se aktivnosti za pripravo in izvedbo certificiranega programa parkovni vodnik – interpretator narodnega parka.

V sodelovanju z ostalimi deležniki na območju Skupnosti Julijskih Alp so bili izvedeni:

- priprava in izvedba promocijskih, tržnih ter strokovnih vodenj (izvajanje vodenj po naročilu),
- izobraževalni seminarji za različne deležnike s področja turizma,
- izvajanje sezonskih vodniških programov JZ TNP na terenu po parkovnih poteh TNP in sorodnih tematskih poteh,
- vodenja šolskih skupinah po učnih poteh v narodnem parku,

D4.2 Nadaljevanje in nadgradnja sezonskih periodičnih programov na parkovnih poteh

Vsebine naloge D4.2 so sorodne nalogam D4.1 oz. jih dopolnjujejo, zato so v celoti predstavljene v predhodni točki (D4.1) poročila.

E.1 OBVEŠČANJE CILJNIH JAVNOSTI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V poročevalskem obdobju 2021-2022 je JZ TNP nadaljeval s posodobitvami in krepitvijo digitalne pojavnosti z objavami na družbenih omrežjih in nadaljeval obveščanje in ozaveščevalne kampanje o dogodkih, programih in aktivnostih za informiranje širše javnosti ter založniško dejavnost. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi v NU TNP.

Kazalniki

1. Posodobitev digitalnega komuniciranja z vzpostavitvijo družbenih omrežij: obisk spletne strani: izhodišče 2016: 40.580; realizirana vrednost v letu 2021: 399.895 obiskov, v letu 2022: 565.487 obiskov

E1.1 Zagotavljanje obveščanja ciljnih javnosti prek klasičnih medijev (časopis, strokovne publikacije in publikacije za obiskovalce) ter razvijanje digitalnega informiranja prek spletnega portala narodnega parka in sodobnih mobilnih naprav

Z aktivnostmi obveščanja, zastavljenimi v preteklem poročevalskem obdobju, smo nadaljevali tudi v letih 2021 in 2022, nekatere smo še nekoliko okrepili in nadgradili. Novinarje in splošno javnost smo redno obveščali o aktivnostih in delovanju JZ TNP ter programih in dogodkih preko sporočil za javnost, sodelovali z mediji (lokalni, regionalni, nacionalni). V letu 2022 smo z lokalno radijsko postajo Radio Triglav sodelovali s tedenskimi oddajami o odgovornem obiskovanju Triglavskega narodnega parka v poletni sezoni, v katerih so kot sogovorniki nastopali zaposleni v JZ TNP iz različnih služb. Izvedli smo novinarske konference in zagotavljali dostop do informacij javnega značaja. Sodelovali smo z medijskimi hišami in novinarji ter pripravljali odgovore na novinarska vprašanja, pri čemer smo pisnim odgovorom in snemanju video izjav dodali tudi snemanje zvočnih odgovorov na novinarska vprašanja za lokalne in nacionalne radijske postaje. Zaposleni so sodelovali v televizijskih in radijskih oddajah (Dobro jutro na Planet TV, Hudo! na Radio Prvi, Moja Slovenija na POP TV...). Zaposleni in direktor JZ TNP so se kot govorniki udeleževali tudi drugih novinarskih konferenc (na primer CIPRA ...).

Vsako leto (2021 in 2022) je bil izdan tudi časopis *Svet pod Triglavom*, ki ga brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva na območju Triglavskega narodnega parka. Poleg časopisa so bile izdane tudi druge publikacije (npr. stenski koledar, časopis skupnosti šol Biosfernega območja, različne zloženke).

S Skupnostjo Julijske Alpe so bile pripravljene sezonske publikacije Triglavski narodni park (poletje/zima).

V letu 2022 smo pristopili k racionalizaciji in posodobitvi spletni strani JZ TNP. Za potrebe učinkovitega izobraževanja, ozaveščanja in informiranja je osrednji cilj racionalizacije in posodobitve prepletenost vsebin matične spletne strani www.tnp.si, spletne strani Znak kakovosti TNP in spletne strani Triglavska zakladnica (Skupnost šol Biosfernega območja Julijske Alpe) z osrednjimi platformami za priložne dejavnosti v naravi (OutdoorActive (v sodelovanju s SJA) in maPZS (v sodelovanju s PZS)).

Okrepilo se je število objav na spletnih platformah – novice na spletni strani, objave na družbenih omrežjih (Facebook: <https://www.facebook.com/triglav.national.park.official/> in Instagram:

<https://www.instagram.com/triglav.national.park> in kanal Youtube) – redno vsaj enkrat mesečno je izhajal tudi e-novičnik (newsletter) o delu in dogajanju v JZ TNP, na katerega je prijavljenih več kot 800 naročnikov.

E.2 RAZUMEVANJE VREDNOT IN CILJEV NARODNEGA PARKA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V preteklem poročevalskem obdobju je bila izvedena temeljita prenova programov JZ TNP na informacijskih mestih in na terenu. Beležena je rast obiska na informacijskih mestih TNP, prednostno v info središčih. Realizirali smo prostorsko in časovno razpršenost dogodkov, večji poudarek je bil namenjen izvajanju aktivnosti na terenu. Aktivnosti so bile večinoma načrtovane in usklajene v sodelovanju z deležniki s področja turizma Biosfernega območja Julijske Alpe. V okviru sodelovanja s šolami smo vzpostavili Skupnost šol Biosfernega območja Julijske Alpe in okrepili digitalno/spletno izobraževanje za učence in zainteresirano javnost. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z NU TNP. V letu 2021 je bil zaradi posledic epidemije COVID-19 in sprejetih ukrepov obisk v informacijskih mestih bistveno nižji, prav tako pa je bil v manjšem obsegu izveden program dogodkov.

Kazalniki

1. Število udeležencev ozaveščevalnih programov javnega zavoda – učenci in dijaki: 2021: ciljna vrednost: 2.000; stanje: 2.900; 2022 ciljna vrednost: 5.000, stanje: 6.550
2. Število udeležencev ozaveščevalnih programov javnega zavoda – drugi obiskovalci: ciljna vrednost: 5.000; stanje: 3.230; 2022 ciljna vrednost: 5.000, stanje: 6.470 (spletni doseg 96.820)

E2.1 Kakovostna nadgradnja, medsebojna povezanost in segmentiranje ozaveščevalnih in informativno-izobraževalnih programov za lokalne prebivalce, obiskovalce in širšo javnost ter posodobitev programov za otroke in mlade, vključene v vse stopnje izobraževanja

V poročevalskem obdobju 2021-2022 so se izvajali programi za obiskovalce po planu dela in v okviru omejitev zaradi epidemije COVID-19. Dogajanje je bilo prostorsko razpršeno na vseh parkovnih mestih in učnih poteh. Število udeležencev je v letu 2021 močno padlo, v letu 2022 pa se že zaznava ponovna rast.

Pripravili smo strokovna srečanja za turistične delavce Biosfernega območja Julijske Alpe. Sezonska publikacija Triglavski narodni park je bila v sodelovanju s Skupnostjo Julijske Alpe pripravljena na letni ravni in izdana ter distribuirana po TIC-ih Skupnosti Julijske Alpe (preko 20 TIC-ov). Ponatis zloženek je bil izveden skladno s potrebami.

V letu 2021 smo v okviru možnosti obeležili 40-letnico narodnega parka (razstava in katalog *Večna spememba*, dogodki v info centrih in v lokalnih skupnostih, izredna tematska vodenja na terenu, slavnostna seja sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park in podelitev Belarjevih priznanj). Nekateri dogodki, ki so bili načrtovani v letu 2021, so bili zaradi epidemije COVID-19 odpovedani oziroma so bili prestavljeni v leto 2022.

E2.2 nadaljevanje in nadgradnja izobraževalnih programov za predšolske, šolske in dijaške skupine, programa Mladi nadzornik in programov za interpretatorje

Z namenom optimalnega doseganja ciljev na področju izobraževanja je bila leta 2018 ustanovljena *Skupnost šol Biosfernega območja Julijske Alpe*, ki združuje 38 matičnih in podružničnih osnovnih šol, vanjo je vključenih preko 7.000 učencev. Cilj skupnosti je sodelovati pri vzgoji in izobraževanju bodočih nosilcev trajnostnega razvoja na območju TNP in BOJA. V letu 2021 in 2022 smo nadaljevali izvajanje nadstandardnih programov obšolskih dejavnosti v OŠ na območju parkovnih občin preko *Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe* (spodbujanje trajnostnega razvoja – lokalno pridelane hrane ter učenja v naravi s pomočjo učinkovitih orodij – razvoj in distribucija didaktičnih vsebin in pripomočkov za učilnice v naravi, priprava in izvedba sezonskih časopisov Skupnosti šol BOJA, distribucija vsebin spletne aplikacije za osnovnošolce Triglavska zakladnica, nadgradnja vsebin Triglavske zakladnice s področja gornišstva in odgovornega obiskovanja alpskega sveta, izvajanje aktivnosti za strokovni kader), nakup stereo mikroskopov za šole prejemnice ZKTNP (v povezavi z E2.2 in C4.1). Organizirani sta bili srečanje ravnateljev šol članic Skupnosti šol BOJA ter strokovna ekskurzija za učitelje, sodelovali smo na konferenci *EUROMAB* (2 avtobusa), v programih *Dnevoev evropske kulturne dediščine* (DEKD) (delavnica v Infocentru Triglavska roža), izvajali

počitniške delavnice (Bled, Bohinj), organizirali veliki otroški dogodek v okviru razstave Panjske končnice (Bled).

Zaradi posledic epidemije COVID-19 v letu 2021 Belarjevi dnevi niso bili izvedeni s osnovnošolskimi skupinami. Namesto tega sta bila organizirana družinska dneva z naslovom *Po Soški poti skupaj z nami*. V letu 2022 se je tradicionalnih Belarjevih dni udeležilo več kot 800 otrok iz vseh šol članic Skupnosti šol.

Izvajali smo tudi druge izobraževalne delavnice po naročilu ter okrepili sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami – s Slovenskim planinskim muzejem (po pogodbi v povezavi z D1.6 in D4.1) ter z drugimi zavarovanimi območji, tako v Sloveniji (Regijski park Škocjanske jame) kot v tujini (Naravni park Julijsko predgorje).

Sodelovali smo v kvizu za osnovnošolce v okviru Skupnosti naravnih parkov Slovenije (v povezavi z E1.1). V vsakem šolskem letu je sodelovalo okrog 100 učencev iz različnih osnovnih šol.

V letu 2021 smo ponovno oživel program *Mladi nadzornik* v sodelovanju s Skupnostjo šol Julijske Alpe: izvedli smo vsaj 5 naravoslovnih oziroma terenskih dni za skupino Mladi nadzornik, nadgradili Triglavske zakladnice z vsebinami Mladi nadzornik, vključevali vsebine Mladi nadzornik v spletne aktivnosti in tiskane publikacije JZ TNP, sodelovali z Naravnim parkom Julijsko predgorje in skupnostjo EUROPARC. V program je bilo vključenih 32 mladih kandidatov za nadzornike z območja BOJA. V letu 2022 je bil izveden tudi poletni tabor na Pokljuki, v decembru je bilo med Mlade nadzornike sprejetih 21 otrok.

E.3 SODELOVANJE Z USTANOVAMI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V obdobju 2021-2022 se je nadaljevalo in nadgrajevalo sodelovanje z naravovarstvenimi in kulturnovarstvenimi ustanovami, znanstvenimi in raziskovalnimi institucijami na nacionalni ravni, izobraževalnimi ustanovami, institucijami s področja razvoja podeželja, drugimi institucijami za izmenjavo podatkov ter mednarodnimi organizacijami. Članstvo v mednarodnih parkovnih povezavah in sodelovanje s tujimi institucijami ter izpolnjevanje obveznosti in upoštevanje priporočil, ki izhajajo iz prejetih mednarodnih priznanj in listin, so prispevali k boljšemu upravljanju in prepoznavnosti narodnega parka. V tem obdobju so bile izvedene strokovne izmenjave zaposlenih in redna srečanja s partnerskimi parki, mednarodnimi organizacijami in strokovna srečanja z namenom izoblikovanja različnih projektnih vsebin. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi v NU TNP. Zaradi omejitev, povezanih z epidemijo COVID-19, so bile nekatere izvedene virtualno.

Kazalniki

1. Sodelovanje na mednarodnih dogodkih in predstavitev ter izvedba mednarodnih izmenjav med zavarovanimi območji s predstavitvijo dobrih praks: 6 dogodkov oz. predstavitev (strokovna srečanja Mreže zavarovanih območij ALPARC – generalna skupščina in odbori, EuroMAB – Biosferna območja, srečanja v okviru članstva EUROPARC redna srečanja) in 4 mednarodne izmenjave (Naravni park Julijsko predgorje, Naravni park Hoch Taunus, Narodni park Crater Lake)
2. Izvajanje programa aktivnosti Čezmejne Ekoregije Julijske Alpe (pridobivanje certifikatov za čezmejno sodelovanje in Listine za trajnostni razvoj Ekoregije Julijske Alp, skupaj izvedenih 11 sestankov).
3. Začetek postopka za razglasitev Čezmejnega programa UNESCO MAB Julijske Alp v sodelovanju z upravljavcem italijanskega UNESCO MAB Julijske Alpe, Naravnim parkom Julijsko predgorje

E3.1 Sodelovanje s strokovnimi službami, izobraževalnimi in znanstvenimi ustanovami in upravljavci naravnih dobrin na območju narodnega parka z namenom ozaveščanja

- poglobljeno sodelovanje z izobraževalnimi in znanstvenimi ustanovami (BF, FF, FGG, Fakulteta za znanosti o okolju, BC Naklo; ZRC – SAZU, Zavod RS za šolstvo, Zveza za tehnično kulturo Slovenije, Hidroinštitut, Urbanistični inštitut; ZRSVN, ARSO, ZVKDS, ZGS, DRSV, ZzRS, GZS, PZS, KGZS, RRA in LAS) – sestanki, delavnice, delovna srečanja, usklajevanje,
- sodelovanje z institucijami s področja razvoja podeželja (KGZ, KSS, PRC, LAS dolina Soče, LAS Gorenjska košarica, BF ...),
- priprava in ažuriranje različnih kartografskih in grafičnih podlag (85 izdelkov) za potrebe upravljanja zavarovanega območja,
- redno sodelovanje pri izmenjavi podatkov z ZRSVN in ZVKDS.

E3.2 Izvajanje mednarodnih obveznosti, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih omrežjih in mednarodnih programih in promoviranje narodnega parka s pomočjo pridobljenih mednarodnih priznanj (območje Unesco MAB, diploma Sveta Evrope, certifikat za čezmejno pilotno regijo za ekološko povezanost, Europa nostra, Alpska konvencija)

V poročevalskem obdobju so bile samostojno ali v sodelovanju s strokovnimi institucijami in izvajanjem nalog na področju mednarodnih obveznosti izvedene naslednje aktivnosti:

- izvajanje nalog in obveznosti, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih omrežjih in partnerstev,
- Diploma Sveta Evrope: priprava letnih poročil o upoštevanju priporočil in izpolnjevanju obveznosti,
- ALPARC: udeležba na sejah upravnega odbora v letih 2021 in 2022 (skupaj 5 srečanj),
- EUROPARC: sodelovanje na letnem srečanju Europarc za čezmejna območja, 2021 virtualno, 2022 Bintal, Švica (I/CH) in na letnih konferenci Europarc (v letu 2021 je bila konferenca izvedena virtualno, v letu 2022 pa sta bili dve: NP Neusiedler See, Avstrija in Argles-sur-Mer, Francija),

- sodelovanje na letnih strokovnih posvetih Mreže zavarovanih območij ALPARC v okviru rednih srečanj naravovarstvenih nadzornikov (Memorial Danilo Re),
- sodelovanje z Naravnim parkom Julijsko Predgorje: redna srečanja, Dan Alpske konvencije in udeležba na Dnevu parkov v Pušji vasi (Venzone) v Italiji, sodelovanje na Belarjevih dnevih, izmenjava programa Mladi nadzornik, ponatis promocijskih brošur skladno z izkazano potrebo, redna srečanja delovne skupine in povezovanje na različnih delovnih področjih, vsebinsko povezanih s skupnimi čezmejnimi aktivnostmi in EU projekte, podpis dogovora za oblikovanje prijavnice za Čezmejno Unesco MAB Julijske Alpe v letu 2021 in začetek postopka priprave z zunanjim izvajalcem v letu 2022, udeležba deležnikov na Kmečkem sejmu v Resiuti v oktobru, izmenjava dobrih praks območja, izmenjava podatkov za območje MAB, izvedba letnega foruma Listine za trajnostni turizem, vključevanje vsebine čezmejnega sodelovanja v sezonski časopis, predstavitev dolgoletnega čezmejnega sodelovanja različnim zainteresiranim skupinam,
- sodelovanje z Narodnim parkom Crater Lake: priprava skupnega projekta kandidiranja za projektna sredstva na Veleposlaništvu ZDA v Sloveniji, obojestransko izmenjava (srečanje strokovnih sodelavcev parkov) s parkom Crater Lake,
- sodelovanje z Narodnim parkom Snowdonia (Wales) – obisk nagrajenih študentov,
- obojestransko izmenjava (srečanje strokovnih sodelavcev parkov) z Naravnim parkom Hoch Taunus,
- Alpska konvencija: sodelovanje z MOP pri pripravah na slovensko predsedovanje Alpski konvenciji v letih 2023 in 2024,
- udeležba na mednarodnih delavnicah in strokovnih posvetih.

Upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe in izvajanje programa Unesco MAB

Upravljanje in izvajanje programa v preteklem dvoletnem obdobju sta obsegali aktivnosti označevanja biosfernega območja, razvojne in izobraževalne aktivnosti ter mreženje na področju trajnostnega turizma in trajnostne mobilnosti z umirjanjem prometa, izobraževalne aktivnosti za deležnike s področja turizma, aktivnosti s področja nepremične kulturne dediščine, čezmejno sodelovanje z regijskim parkom Julijsko predgorje, nadgradnjo sodelovanja z izobraževalnimi ustanovami biosfernega območja.

Izvedene so bile naslednje aktivnosti:

- priprava in izvajanje letnih programov,
- udeležba na konferencah EUROMAB – Biosphere Reserves UNESCO MAB – Konferenca EuroMAB 2022, Bad Kleinkirchheim (Avstrija, 13.-16.9.2022),
- sodelovanje s Slovensko nacionalno komisijo za UNESCO in ostalimi slovenskimi biosfernimi območji,
- povezovanje in sodelovanje z občinami na območju Biosfernega območja Julijske Alpe (sofinanciranje delovanja in formalizacije Skupnosti Julijske Alpe),
- projektno sodelovanje (priprava in prijava projektnih predlogov na razpise LAS ter izvajanje projektov),
- izvajanje nadstandardnih programov obšolskih dejavnosti v okviru *Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe* (spodbujanje trajnostnega razvoja – lokalna pridelava hrane, učilnice v naravi, nakup stereomikroskopov, sezonski časopisi, spletna aplikacija *Triglavska zakladnica* z nadgradnjo vsebin strokovna ekskurzija za učitelje in srečanje ravnateljev šol članic Skupnosti šol BOJA),
- izvajanje aktivnosti noveliranega *Razvojnega načrta Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije* (na področjih digitalnih vsebin, tiskovin, parkovne infrastrukture, trajnostnega razvoja),
- sodelovanje na področjih kmetijstva in turizma ter povezovanja na območju Biosfernega območja Julijske Alpe,
- ohranjanje tradicionalnega znanja,
- spremljanje obiska Biosfernega območja Julijske Alpe,
- priprava priložnostnih (likovnih, etnoloških) razstav na informacijskih mestih TNP,
- informiranje in ozaveščanje: izdaja letnega časopisa *Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe* in sezonskih publikacij JZ TNP Triglavski narodni park – Vodnik za obiskovalce Biosfernega območja Julijske Alpe (zima, poletje),

- sodelovanje pri izvajanju projektov LAS *Približajmo UNESCO biosferna območja prebivalcem* in Projekt sodelovanja med LAS-i – Vzpostavitev pogojev za EKO regijo BOJA.

E4 TEKOČE IZVAJANJE UPRAVNO-ADMINISTRATIVNIH NALOG

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

JZ TNP je v preteklem dvoletnem obdobju zagotavljal tekoče poslovanje in izvajanje administrativnih nalog z rednim finančnim spremljanjem poslovanja, s pripravo programov in poročil, celovitim izvajanjem nalog na upravnem področju, izvajanjem politike zaposlovanja, skladno z izhodišči MOP in veljavno zakonodajo. Zaposleni v JZ TNP so se izobraževali v okviru finančnih zmožnosti. Prav tako se je v okviru finančnih zmožnosti in potreb zagotavljalo vzdrževanje sredstev javnega zavoda. Izvajanje operativnega cilja je potekalo skladno z nalogami in aktivnostmi, opredeljenimi v NU TNP.

Kazalniki

1. Število projektov, s katerimi se zagotavlja kakovostna interpretacija narave in pomen tradicionalne človekove dejavnosti za njeno ohranjanje: načrtovano: 3/leto; stanje 2021: 4; stanje 2022: 3
2. Število dejavnosti za vključevanje javnosti v upravljanje narodnega parka:
 - a) število sestankov s prebivalci parkovnih lokalnih skupnosti: 3
 - b) število izvedenih forumov zainteresirane javnosti: 0
3. Naložbe v izobraževanje in usposabljanje (število izvedenih programov, tečajev, seminarjev, usposabljanj): izhodišče: 0; stanje 2021: 8; stanje 2022: 9

E4.1 Skrb za gospodarno, učinkovito in zakonito poslovanje javnega zavoda; priprava letnih programov dela in ustreznih poročil

JZ TNP je v poročevalskem obdobju zagotavljal tekoče letno poslovanje in izvajanje administrativnih nalog. V obeh letih sta bila pripravljena *Programa dela in finančni načrti* (za leti 2021 in 2022) ter letni *Poročila o delu in finančna poročila JZ TNP* (za leti 2020 in 2021), prav tako pa tudi polletni poročili o delu (januar-junij 2021 in januar-junij 2022). Za mesečna poročila je bilo vzpostavljeno novo preglednejše evidentiranje izvedenih nalog.

Nadgrajenih in sprejetih je bilo več internih aktov: *Pravilnik o delovnem času*, *Pravilnik o uporabi mobilnih telefonov za službene potrebe v Javnem zavodu Triglavski narodni park*, *Spremembe in dopolnitve poslovnika Sveta Triglavskega narodnega parka*, *Poslovnik Strokovnega sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park*, *Spremembe in dopolnitve poslovnika o izvajanju lovskih nalog*, *Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Javnem zavodu Triglavski narodni park* in *Pravilnik o uniformi in opremi v Javnem zavodu Triglavski narodni park*. Na podlagi izvedenega posnetka stanja je bil osnutek prenove sistemizacije.

Uvedeno je bilo elektronsko evidentiranje delovnega časa zaposlenih.

Kadrovske zadeve se izvajajo sprotno in v predpisanih rokih. Politika zaposlovanja se izvaja na način, da se ne ustvarja primanjkljajev na sredstvih za stroške dela, istočasno pa število zaposlenih na javni službi, financiranih iz javnih virov, ne presega dovoljenega števila zaposlenih, določenega v kadrovskih načrtih za posamezno leto. Skupno število zaposlenih (zaposlenih, ki izvajajo naloge javne službe in projektnih zaposlenih) se je v letu 2022 v primerjavi z letom 2015 povečalo. Na dan 31. 12. 2022 je skupni ekvivalent polnih zaposlitev (EPZ) znašal 56,75, kar je za 0,75 več kot leta 2015 (1. 1. 2015). Število zaposlenih je nižje od ocenjenega števila zaposlitev v NU TNP za leti 2021 oziroma 2022 (preglednica 5). Ob upoštevanju števila zaposlitev v javni službi, 53 (torej brez projektnih zaposlitev) je skupni EPZ manjši za 4,5 kot je bilo načrtovano z NU TNP.

JZ TNP je sodeloval v postopkih priprave predpisov, ki vsebinsko urejajo posamezna področja varstva in upravljanja narodnega parka (spremembe in dopolnitve ZON ter podzakonskih aktov, ZUreP in GZ s podzakonskimi akti, v postopkih denacionalizacije ter pri pripravi različnih gradiv (izvajanje ZTNP-1, razvojne usmeritve, program upravljanja območij Natura 2000, skupna kmetijska politika ...). Na podlagi v letu 2020 sprejetega *Zakona o spremembi Zakona o Triglavskem narodnem parku* (ZTNP-1B – Uradni list RS, št. 82/20 – spremembe določb četrtega odstavka 11. člena), s katerim se je določil način zagotavljanja

sredstev za sofinanciranje razvojnih nalog parkovnih lokalnih skupnosti, se je parkovnim občinam v letih 2021 in 2022 iz državnega proračuna dodelilo bistveno več namenskih sredstev (cca. 5 mio EUR letno).

E4.2 Zagotovitev preglednega računovodskega in knjigovodskega poslovanja in finančnega poročanja

JZ TNP je v letih 2021 in 2022 skrbel za tekoče računovodsko in knjigovodsko spremljanje poslovnih dogodkov in posredovanje informacij o finančnem poslovanju pristojnim inštitucijam. Zagotovljeno je bilo evidentiranje finančnega poslovanja po dejavnostih z uporabo ključev in sodil ter spremljanje programskih stroškov po nalogah iz NU TNP. V letu 2021 je bila opravljena notranja revizija na področju pridobivanja, uporabe in razpolaganja s sredstvi za delo v uporabi delavcev JZ TNP, v letu 2022 pa notranja revizija na področju javnega naročanja.

JZ TNP je v preteklih dveh letih vodil projekt »VrH Julijcev«; sodeloval pri mednarodnih projektih: Life »NaturaViva – Ohranjanje in promocija biodiverzitete Slovenije« in »Life Semenska banka (LIFE for Seeds)«; pri projektih CLLD in LAS: »Smer TNP«, »Gorenjska košarica«, »LAS dolina Soče«; ter pri projektih: »Vpeljava pridelave ohranjevalnih semenskih mešanic za obnovo degradirane travne ruše na območju Športnega centra Pokljuka«, »LOKALP« in »Vzpostavitev pogojev za EKO regijo BOJA«. Skladno s pogodbenimi obveznostmi projektov so bila pripravljena vmesna poročila in končna poročila projektov.

E4.3 Spremljanje izvajanja načrta upravljanja in priprava ustreznih poročil in akcijskih načrtov

V preteklem dvoletnem obdobju je bilo pripravljenih več gradiv, ki izhajajo iz določb ZTNP-1 in opredelitev NU TNP: sodelovanje z MOP (SON) na področju ureditve (posebne) rabe naravnih vrednot, zavarovanega območja ali njegovega dela za ogledovanje in obiskovanje (ocena nosilne zmogljivosti, skrbništvo ...), umirjanje prometa (pobude za omejitve motornega prometa na posameznih najbolj obremenjenih odsekih cest v narodnem parku), izvajanje razvojnih usmeritev na podlagi 10. in 11. člena ZTNP-1 (sodelovanje pri novelaciji Uredbe o merilih in kriterijih za spodbujanje in sofinanciranje projektov, investicij ter izvajanje dejavnosti, ki se nanašajo na razvojne usmeritve v Triglavskem narodnem parku (sprejeta v letu 2021 – Uradni list RS, št. 116/21), izdelava strokovnih podlag za akcijske načrte, upoštevanje NU TNP v prostorskih načrtih parkovnih občin in razvojnih dokumentih ter načrtih rabe naravnih dobrin.

Spremljanje izvajanja NU TNP se izvaja tudi prek letnih poročil o delu JZ TNP ter sodelovanja z MOP in sektorji (tudi njihovimi notranjimi organizacijskimi enotami) – usklajevalni sestanki glede izvajanja posameznih aktivnosti iz njihove pristojnosti. V letu 2021 je bil pripravljen predlog celovitega Poročila o izvajanju NU TNP za prvo petletno obdobje (2016-2020), ki je bilo v prvi polovici leta 2022 dopolnjeno na podlagi pripomb in predlogov MOP. Poročilo še ni bilo obravnavano.

E4.4 Izdajanje soglasij in mnenj na podlagi določb ZTNP-1 in ZON

Obsežen del nalog je bil opravljen na področju izvajanja upravnih nalog:

- priprava strokovnih podlag za naravovarstvene in kulturnovarstvene smernice za OPN in načrte rabe naravnih virov (mnenja, dopolnitve mnenj, usklajevanje ...),
- izdaja mnenj k posegom v prostor in posegom v naravo – izdanih je bilo 497 mnenj, vključno s predhodnimi mnenji oz. usmeritvami (preglednica spodaj),
- na zaprosilo upravnih enot je bilo pripravljenih tudi 60 mnenj (27 v letu 2021 in 33 v letu 2022) v postopkih legalizacije »objektov daljšega obstoja«, zgrajenih pred letom 2005 (skladno z določbami GZ). Večina postopkov se nanaša na počitniške objekte, ki so bili v preteklem obdobju zgrajeni brez dovoljenj in v nasprotju z varstvenimi režimi ZTNP.

Preglednica 1: Število izdanih mnenj k posegom v prostor na območju narodnega parka (v letih 2021 in 2022):

Vrste objektov	Mnenja		Predhodna mnenja
	Pozitivna	Negativna	
Kmetijski objekti:			
- stan (vzdrževalna dela, gradnja), hlev (rušitev, gradnja, vzdrževalna dela)	30	0	1

- pomožni kmetijski objekti (kozolec, nadstrešek, čebelnjak, lopa, senik, rastlinjak, ograja, kmečka lopa, skedenj)	39	3	3
Stanovanjski objekti:			
- novogradnja	56	0	3
- rekonstrukcija, spr. namembnosti, dozidava, vzdrževalna dela (asfaltiranje, stavbno pohištvo, streha), rušitev	45	1	1
- pomožni objekti za lastne potrebe (ograja, dovoz, garaža, drvarnica, nadstrešek)	16	1	1
Gostinski, turistični objekti (apartmajski objekt, TIC, začasni gostinski objekt, vodohran, lopa, bar, elektro priključek)	28	0	3
Planinske kočje (suho stranišče, nadstrešek, lopa, plinohran, MKČN, bivak, zimska soba)	20	0	1
Počitniški objekti (MKČN, nadstrešek, legalizacija, vzdrževalna dela, lopa, rekonstrukcija, oporni zid, solarni panel)	38	2	0
Infrastruktura: vodovod – gradnja, obnova, naprava za obdelavo vode; nadstrešek parkomata, elektroenergetsko omrežje – daljnovid, kablovod; kanalizacija – zbiralni kanal, javna sanitarna enota, sanitarni objekt; MKČN, greznica, ekološki otok; prometna infrastruktura – rekonstrukcija ceste, investicijsko vzdrževalna dela na cesti, most, parkirišča, gozdne vlake, avtobusno postajališče, skladišče posipnih materialov, kanadska vrata, ograja ob poti, pomol, e-polnilna postaja; telekomunikacijska infrastruktura, bazna postaja; parkovna infrastruktura, urbana oprema	131	5	9
Drugo: obnova poti, krčitev gozda, tematska pot, čiščenje struge, športno igrišče, konjeniška pot, športni objekt, kamp, žaga, vrtina, krmišče, znamenje, lovska kočja, dela na vodotokih, razgledna ploščad, deponija lesa, toplotna črpalka, učna pot, info table, športni objekt, izravnava terena, obora, maneža, kapelica, vrtina, kulturni dom	42	5	13
SKUPAJ (izdana mnenja)	445	17	35

- izdaja soglasij upravljavca, skladno z določili 31. člena ZTNP-1 – izdanih 370 soglasij, 6 odločb, 41 odgovorov (za prireditve in tekmovanja v tretjem varstvenem območju narodnega parka) (*Preglednica 2* spodaj),

Preglednica 2: Število izdanih soglasij na podlagi določil 31. člena ZTNP-1 (v letih 2021 in 2022):

Poseg, ravnanje, dejavnost (31. člen ZTNP-1)	Število soglasij	
1. znanstvene raziskave	48	
2. odvzemi mineralov in fosilov v izobraževalne ali znanstvene namene	1	
3. odvzem mivke, peska in prodaja iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč	0	
4. odvzemi živali prostoživečih vrst, ki niso zavarovane po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in niso divjad ali ribe, iz narave za namene, določene s tem zakonom	0	
5. letenje z motornimi zrakoplovi za potrebe geodetskega, filmskega ter dokumentarnega snemanja in znanstvene raziskave	26	
6. prirejanje javnih shodov, prireditev in športnih tekmovanj	34 soglasij	41 odgovorov
	Σ 75	
7. šotorjenje in taborjenje zunaj za to določenih mest	9	
8. turistične, športne in rekreacijske dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah, ki niso ribolov po predpisih, ki urejajo sladkovodno ribištvo	60	
9. vzletanje in pristajanje z jadralnimi padali, zmaji ali baloni	1	

10. uporaba motornih sani in drugih vozil na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu v primerih, določenih s tem zakonom	5
11. postavljanje znakov za označevanje zgodovinskih in tematskih poti	0
12. snemanje filmov, videospotov in videoproduktov za javno predvajanje	183 soglasij (4 delna) 6 neg. odločb
13. odvzem rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, v komercialne namene	3
SKUPAJ (izdana soglasja in odgovori)	370 soglasij (41 odgovorov)

- v postopkih, ki so jih vodili drugi sektorji (ARSO), je JZ TNP izdal 1 mnenje,
- priprava odgovorov glede uveljavljanja predkupne pravice pri prometu z nepremičninami) – obravnava 279 zahtevkov,
- vodenje podatkovnih baz z evidencami.

E4.5 Organizacija dela organov zavoda in najmanj enkrat na dve leti sklic forum zainteresirane javnosti skladno z ZTNP-1 in statutom javnega zavoda

V letu 2021 so bile izvedene tri redne in dve dopisni seji Sveta JZ TNP. Strokovni svet javnega zavoda se je sestel na treh sejah (konstitutivna, redna in dopisna seja).

V letu 2022 so bile izvedene tri seje Sveta JZ TNP (2 redni in 1 dopisna seja). Strokovni svet javnega zavoda se je sestel na treh sejah (dve redni in ena dopisna seja).

V poročevalskem obdobju foruma zainteresirane javnosti ni bilo organiziranega.

E4.6 Redno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih javnega zavoda s ciljem kakovostnega izvajanja nalog upravljavca

Posamezni zaposleni so se v preteklih dveh letih udeležili najmanj 17 različnih izobraževanj, tečajev in seminarjev. Sodelovali so na različnih obnovitvenih oziroma periodičnih izobraževanjih, kot so npr. usposabljanje za planinske vodnike, seminar za NNS, usposabljanje o požarnem redu ter na rednih letnih srečanjih zaposlenih v zavarovanih območjih Slovenije.

E4.7 Skrb za vzdrževanje obstoječe in nakup nove opreme za potrebe delovanja zavoda in izvajanja javne službe in upravljanje različnih podatkovnih baz

Za opravljanje rednih nalog javnega zavoda je bila vzdrževana in redno nadomeščena računalniška oprema (osebni računalniki s pripadajočo opremo) in konferenčna oprema (projektorji). Naravovarstvena nadzorna služba je bila opremljena s službenimi pametnimi telefoni. Izveden je bil premik v lastno omrežje in delni izhod iz omrežja HKOM. Vse nujne povezave za opravljanje nalog, ki so vezane na HKOM (vodenje uradnih postopkov in evidenc), so ohranjene. Na vseh objektih v upravljanju JZ TNP je vzpostavljen enoten dostop v omrežje zavoda (žično in brezžično). Redno se bili vzdrževani vsi programi, ki so potrebni za delovanje zavoda (vzdrževalne licence).

Izvedena je bila posodobitev voznega parka. Nekaj električnih vozil, ki so se izkazala za neustrezna za uporabo na terenu, je bilo nadomeščenih z novimi terenskimi vozili. Zaradi iztrošenosti so bila odprodana vsa stara terenska vozila in nadomeščena z novimi. V letih 2021 in 2022 je bilo 8 vozil zamenjanih z novimi.

E4.8 Povečanje obsega sredstev iz virov, ki niso odvisni od državnega proračuna, s katerimi se nadgrajujejo naloge javne službe in ki omogočajo izvajanje nekaterih ukrepov načrta upravljanja

JZ TNP je skladno s prevzetimi obveznostmi sodeloval pri izvajanju obstoječih projektov. Vsebinsko in časovno izvajanje projektnih aktivnosti je potekalo skladno s projektnimi prijavniciami.

Glede načrtovanega projektnega dela sta potekala priprava in dopolnjevanje novih projektnih idej z iskanjem projektnih virov za realizacijo projektnih ciljev, opredeljenih z NU TNP. Ob prijavi je bilo izvedeno usklajevanje s potencialnimi projektnimi partnerji.

V obdobju 2021-2022 je JZ TNP kot vodilni partner koordiniral projekt »VrH Julijcev«, kot projektni partner pa je sodeloval pri izvajanju osmih projektov. Pri dveh projektih je upravljavec narodnega parka deloval kot uradni opazovalec ali projektno območje. Ob koncu leta 2022 so v izvajanju trije projekti, v načrtovalski fazi oziroma v fazi potrjevanja pa so bili še trije projekti (»AlpsLeadFree« – uporaba brezsvinčenega streliva, »Vpeljava celovitega diagnostičnega kompleta za učinkovit nadzor nad varozo v čebeljih družinah za izboljšano ekonomiko in varno pridelavo medu« in 2. LIFE »Life for lifelines«).

Preglednica 3: Seznam projektov, v katerih je JZ TNP v obdobju 2021-2022 sodeloval kot projektni partner, uradni opazovalec ali projektno območje.

Naziv projekta	Finančni program	Vrsta projekta	Status JZ TNP	Trajanje projekta
LIFE NaturaViva – Ohranjanje in promocija biodiverzitete Slovenije	LIFE+ program	varstveno-razvojni	projektni partner	2017-2022
VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku	OP za izvajanje evropske kohezijske politike 2014-2020, Kohezijski sklad	varstveno-razvojni	vodilni partner	2019-2023
Projekt sodelovanja med LAS-i – Približajmo UNESCO (MaB) biosferna območja prebivalcem	LAS Dolina Soče	razvojni	projektni partner	2019-2021
Projekt sodelovanja med LAS-i – Približajmo UNESCO (MaB) biosferna območja prebivalcem	LAS Gorenjska košarica	razvojni	projektni partner	2019-2021
SMER TNP – Usmerjanje obiska v Triglavskem narodnem parku	LAS Gorenjska košarica	varstveno-razvojni	projektni partner	2019-2021
LOKALP – Alpsko partnerstvo za lokalne podnebne ukrepe	Alpska konvencija	varstveno-razvojni	projektni partner	2020-2021
Vpeljava pridelave ohranjalnih semenskih mešanic za obnovo degradirane travne ruše na območju Športnega centra Pokljuka	Program razvoja podeželja RS 2014-2020 do 2022	varstveni	projektni partner	2020-2021
LIFE Semenska banka (LIFE for Seeds)	LIFE program	varstveni	projektni partner	2021-2026
Projekt sodelovanja med LAS-i – Vzpostavitev pogojev za EKO regijo BOJA	LAS Gorenjska košarica LAS Dolina Soče	varstveno-razvojni	projektni partner	2022-2024

E5 UPRAVLJANJE NEPREMIČNIN

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Nepremičnine v lasti in upravljanju je JZ TNP vzdrževal skladno s finančnimi zmožnostmi. Zaključen je postopek prenosa družbene lastnine na Republiko Slovenijo. Za vsa odkupljena zemljišča, ki so bila predmet uveljavljanja predkupne pravice, so bili pripravljene predlogi in izdani sklepi o upravljanju. V upravljanje JZ TNP so bila prenešena kmetijska zemljišča Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije v prvem varstvenem območju. Prodan je bil počitniški dom v Jadranovem na Hrvaškem.

Kazalniki

1. Delež objektov z urejenim lastniškim in upravljavskim statusom nepremičnin: izhodišče 2015: 40 objektov – urejen status 50% objektov; stanje 2022: 38 objektov (30 objektov v lasti ali upravljanju JZ TNP, 1 odprodan, 1 porušen, 3 v postopku denacionalizacije, 1 v najemu, 3 v uporabi brez urejenega statusa, 1 objekt ni v lasti JZ TNP in tudi ne v njegovi uporabi) – urejen status 85 % objektov

E5.1 Pripraviti dolgoročni program upravljanja z državno lastnino in lastnino javnega zavoda

V preteklih letih je bil zaključen postopek prenosa lastnine iz »*Družbene lastnine – imetnik pravice uporabe Triglavski narodni park*« na »*Republiko Slovenijo*«. Na Republiko Slovenijo je bilo prenesenih in v zemljiško knjigo vpisanih triinšestdeset (63) zemljišč, od katerih jih je bilo šestdeset (60) prenesenih v upravljanje JZ TNP.

Za zemljišča, ki so bila v letih 2021 predmet uveljavljanja predkupne pravice, je bil pripravljen predlog in izdan Sklep Vlade Republike Slovenije o upravljanju nepremičnin, za zemljišča, ki so bila predmet uveljavljanja predkupne pravice v letu 2022 postopek izdaje Sklepa Vlade Republike Slovenije o upravljanju nepremičnin še ni zaključen.

V letu 2022 je bila na podlagi pogodbe s fizično osebo izvedena menjava zemljišča, s katero je JZ TNP prejel v upravljanje zemljišče, ki leži na levi strani potoka Peričnik.

Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije je zemljišča v prvem varstvenem območju s soglasjem prenesel v upravljanje JZ TNP (33 zemljišč s skupno površino 461,15 ha), JZ TNP pa je prenesel v upravljanje Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov zemljišča, ki ležijo izven TNP in niso naravovarstveno pomembna (4 zemljišča s skupno površino 0,3 ha).

V letu 2021 so bili od Občine Bovec odkupljeni trije (3) objekti (koča Kriški podi, koča Plazi in koča Trebišna), ki so namenjeni izvajanju javne službe neposrednega nadzora v naravi.

V letu 2022 je bil odprodan počitniški objekt v Jadranovem na Hrvaškem.

Za potrebe priprave dolgoročnega programa upravljanja državne lastnine je JZ TNP zaradi neodzivnosti ministrstev glede posredovanja evidenc o nepremičninah v državni lasti na območju narodnega parka za podatke zaprosil GURS.

E5.2 Urejati nepremičnine, s katerimi upravlja javni zavod

Na posameznih kočah v upravljanju javnega zavoda je bila novo nameščena fotovoltaika za potrebe razsvetljave. Na objektih so bila izvedena redna vzdrževana dela ter opravljeni redni pregledi in servisi instalacij v posameznih objektih. Izvedena je bila popolnitev orodja za vzdrževanje infrastrukture na terenu in na upravi.

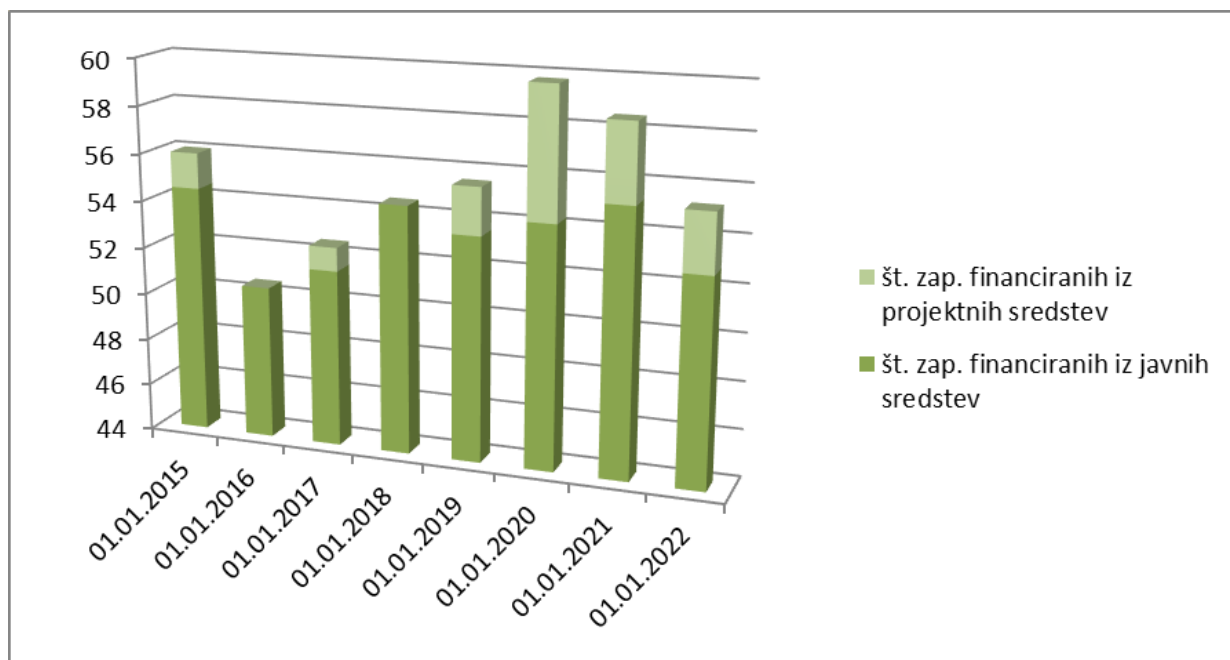
Na področju investicijskega vzdrževanja sta bili zamenjani dve večji dotrajani ostrejši (objekt Guhar v Zgornji Radovni in Hiša trentarskih vodnikov v Trenti), sanirana je bila dovozna pot in garaža v upravni stavbi na Bledu. Izdelana je bila tudi projektna dokumentacija za sanacijo upravne stavbe na Bledu.

Odprodan je bil počitniški objekt v Jadranovem na Hrvaškem.

Gospodarjenje z gozdovi v upravljanju JZ TNP je potekalo skladno z letnimi načrti GGN.

Stanje zaposlitev v javnem zavodu v obdobju 2021-2022

Skupno število zaposlenih se je v preteklih dveh letih gibalo na ravni preteklih let (spremembe zaradi upokojitve, odpovedi, zaposlitve, projektne zaposlitve) povečalo predvsem na račun projektnih zaposlitev. Na dan 31. 12. 2022 je skupni ekvivalent polnih zaposlitev (EPZ) znašal 56,75, kar je za 0,75 več kot leta 2015 (1. 1. 2015).

Slika 4: Prikaz števila zaposlenih v letih 2015-2022

Projektne zaposlitve

Število zaposlenih, za izvajanje projektov, se je v letih 2021 in 2022 v primerjavi z letom 2015 povečalo. Na dan 1. 1. 2022 je bilo za izvajanje projektov zaposlenih 2,5 javnih uslužbencev.

Preglednica 4: Stanje zaposlitev v Javnem zavodu Triglavski narodni park, financiranih iz projektnih sredstev

Naziv delovnega mesta	Število zaposlenih 1. 1. 2015	Organizacijska enota	Število zaposlenih 1. 1. 2016	Število zaposlenih 1. 1. 2017	Število zaposlenih 1. 1. 2018	Število zaposlenih 1. 1. 2019	Število zaposlenih 1. 1. 2020	Število zaposlenih 1. 1. 2021	Število zaposlenih 1. 1. 2022
Naravovarstveni svetnik	1	OP	0	0	0	0	1	1	0
Višji naravovarstveni svetovalec	0	OP	0	0	0	0	1	0	0
Naravovarstveni sodelavec III	1	OP	0	1	0	2	3	2	2
Visoki naravovarstveni svetnik	0	SS	0	0	0	0	0	1	0
Naravovarstveni svetnik	0	SS	0	0	0	0	1	1	1
Naravovarstveni svetnik	0	SSS	0	0	0	0	1	1	1
SKUPAJ ZAPOSLENIH	2		0	1	0	2	7	6	4

SKUPAJ EKVIVAL. POLNIH ZAPOSILITEV	1,5		0	1	0	2	5,5	3,28	2,5
------------------------------------	-----	--	---	---	---	---	-----	------	-----

Legenda organizacijskih enot: OP – Oddelek za projekte, SS - strokovna služba, SSS - skupna splošna služba

Razvoj javne službe

Zaradi izvajanja politike kadrovanja na način, da število zaposlenih na javni službi, financiranih iz javnih virov, ni preseglo dovoljenega števila zaposlenih določenega v kadrovskih načrtih za posamezno leto, število zaposlenih ni sledilo v NU TNP izkazanim potrebam po povečanju (Preglednica 5).

V letu 2021 je trem (3) javnim uslužbencem prenehalo delovno razmerje. Dva (2) javna uslužbenca sta bila deloma prerazporejena na projekt. Na dan 31.12.2021 je skupni ekvivalent polnih zaposlitev (EPZ) znašal 52,75.

V letu 2022 šestim (6) javnim uslužbencem prenehalo delovno razmerje. Realizirane so bile štiri (4) nove zaposlitve. Trije (3) javni uslužbenci so bili deloma prerazporejeni na projekt. Na dan 31. 12. 2022 je skupni ekvivalent polnih zaposlitev (EPZ) znašal 53.

Preglednica 5: Načrtovano in ocena realizacije ekvivalentov polnih zaposlitev na javni službi po posameznih upravljavskih področjih za leti 2021 in 2022

Upravljavsko področje	Plan 2021	Realizacija 2021*	Indeks realizacije	Plan 2022	Realizacija 2022*	Indeks realizacije
A – ohranjanje narave in naravnih virov	21,7	20,30	94	21,7	21,6	100
B – ohranjanje kulturne dediščine	2,2	0,95	43	2,2	0,8	37
C – trajnostni razvoj in ohranjanje podeželja	5,8	3,32	57	5,8	2,8	48
D – obiskovanje in doživljanje	13,8	9,24	67	13,8	8,7	63
E – upravno administrativne naloge	14	18,94	135	14	19,1	136
SKUPAJ NA LETO	57,75	52,75	92	57,5	53	92

* Ocena realizacije števila zaposlenih po posameznih področjih je izračunana na podlagi deležev opravljenih ur na upravljavskih področjih

Izvajanje NU TNP je potekalo v finančnih okvirih, ki so bili določeni s finančnim načrtom JZ TNP za posamezno leto. Tako v letu 2021 kot v letu 2022 je bila višina razpoložljivih sredstev odvisna od višine letnih proračunskih sredstev, črpanja evropskih sredstev, pridobivanja sredstev iz nejavnih virov in tržne dejavnosti zavoda. Sredstva, ki so jih za izvajanje nalog NU TNP namenila druga ministrstva, in možnosti črpanja sredstev prek javnih razpisov posameznih sektorjev, objavljenih v preteklih dveh letih, niso prikazana (delno – glede na posredovanje podatkov so navedena v Prilogi: *Sodelovanje ministrstev pri izvajanju upravljaljskih nalog* (Poročilo o izvajanju Načrta upravljanja TNP 2016-2025: za leti 2021 in 2022).

Finančno ovrednotenje izvajanja ukrepov iz načrta upravljanja

Finančno poročilo o izvajanju NU TNP za koledarski leti 2021 in 2022 je pripravljeno na podlagi finančnih poročil JZ TNP za navedeni leti. Preglednice porabljenih sredstev, ki so predstavljene v nadaljevanju, zagotavljajo primerljivost z letnimi finančnimi poročili. V pregled porabe za izvedbo ukrepov NU TNP so vključeni stroški oz. izdatki za:

- stroške dela (stroške plač in drugih izdatkov zaposlenim),
- materialne stroške in stroške storitev tekočega poslovanja,
- materialne stroške, ki so nastali neposredno v povezavi z izvedbo konkretnih nalog,
- stroške amortizacije,
- finančne odhodke,
- investicije v opremo in nepremičnine v lasti oz. upravljanju javnega zavoda.

Viri financiranja načrta upravljanja s terminskim načrtom

Pregled finančnega ovrednotenja realizacije NU TNP v obdobju 2021-2022 po upravljaljskih področjih je pripravljen z upoštevanjem naslednjih virov financiranja:

- proračun RS (MOP),
- lastni prihodki JZ TNP,
- sredstva EU, drugih mednarodnih programov in donacij za projekte in vsebine, ki jih neposredno izvaja JZ TNP kot nosilec ali partner projekta,
- sredstva drugih javnih virov, ki jih prejme JZ TNP.

Financiranju izvajanja dejavnosti redne službe ohranjanja narave so bila v obeh obravnavanih letih namenjena sredstva državnega proračuna, ki so bila zagotovljena na proračunski postavki MOP, št. 153241 – Triglavski narodni park. Sredstva proračuna so bila na voljo za kritje stroškov dela, tekočih materialnih stroškov in stroškov povezanih z izvedbo posameznih nalog ter za financiranje investicij. Poleg sredstev na navedeni proračunski postavki je MOP za redne naloge JZ TNP v letu 2021 zagotovilo še sredstva na proračunski postavki 211257 – Dodatki 123. člen ZIUOPDVE-COVID-19 za financiranje dodatka za delo v rizičnih razmerah po 39. členu Kolektivne pogodbe za javni sektor, v letu 2022 pa sredstva na proračunski postavki 153242 – Zavarovana območja narave za ukrepe trajnostne mobilnosti in reševanje problematike odpadnih voda na Dvojnem jezeru.

Višina proračunskih sredstev za izvajanje javne službe je zato v obeh letih nekoliko višja v primerjavi z načrtovano višino sredstev v NU TNP. Dodaten razlog je povečanje sredstev za zagotavljanje stroškov dela na podlagi obveznih zakonskih sprememb (izplačila redne delovne uspešnosti, Dogovor o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2022 in 2023) in povečanje materialnih stroškov zaradi splošnega povišanja cen storitev in dobrin, predvsem višjih cen energentov.

V skladu z NU TNP so bila v obeh letih zagotovljena programska sredstva, namenjena za izvajanje naravovarstvenih in razvojnih nalog, katerih financiranje je opredeljeno v 56. členu ZTNP-1. Od načrtovanih 620.000 EUR v letu 2021 je bilo porabljenih 617.610 EUR, od načrtovanih 630.000 EUR v letu 2022 pa 628.574 EUR. Od skupno porabljenih 1.246.184 EUR je bilo 448.538 EUR investicijske porabe, 797.646 EUR pa materialnih stroškov.

V letu 2021 je JZ TNP sodeloval pri izvajanju osmih projektov, v letu 2022 pa pri izvajanju štirih projektov. Skupaj je bilo v tem obdobju zaključenih šest projektov, v fazi potrjevanja pa so bili trije projekti. V poročevalskem obdobju so bile aktivnosti usmerjene tudi k pripravi novih projektnih prijav in navezovanju partnerstev. Finančni učinek vključevanja v projekte med leti močno niha, v odvisnosti od števila projektov, v katere je JZ TNP letno vključen, in njihove vrednosti. Finančna realizacija projektov v poročevalskem obdobju je v primerjavi s prejšnjim obdobjem višja. Največji obseg dela in finančnih sredstev je bil namenjen projektu »VrH Julijcev«. Stroški izvajanja projektov so nastali v vseh prej naštetih kategorijah (plače, materialni stroški, amortizacija, investicije).

JZ TNP del sredstev za izvajanje svojih nalog pridobiva tudi z nastopanjem na trgu. Podatki o realizaciji lastne dejavnosti temeljijo na podatkih iz letnih poročil o delu in finančnih poročil JZ TNP za leti 2021 in 2022. Zato so v poročilu tudi pri sredstvih lastne dejavnosti upoštevane bruto vrednosti nastalih stroškov in virov za njihovo kritje. V obeh letih je bila tako realizacija nejavnih prihodkov za izvajanje javne službe, kot tudi realizacija prihodkov tržne dejavnosti ugodna. V letu 2021 je še viden negativen učinek ukrepov, povezanih z epidemijo COVID-19. Večina teh sredstev je bilo porabljen za kritje stroškov izvajanja lastne dejavnosti in kritje lastne udeležbe pri (mednarodnih) projektih. V obeh letih je bilo iz presežka lastne dejavnosti zagotovljeno tudi delno kritje manjka pri stroških javne službe. Bruto poslovni izid je bil v obeh letih pozitiven. V letu 2021 je JZ TNP ustvaril neto presežek prihodkov nad odhodki v znesku 76.087 EUR, ki je bil večinoma porabljen za investicije v naslednjem letu (2022). V letu 2022 pa je bil neto izid po obračunu davka od dohodka pravnih oseb negativen in sicer presežek odhodkov nad prihodki v znesku 19.056 EUR, ki ga mora JZ TNP sanirati v letu 2023.

Sredstva iz drugih javnih virov, ki so vključena v finančno poročilo, zajemajo zgolj finančna sredstva, ki jih je JZ TNP neposredno pridobil iz drugih proračunskih virov. To vključuje:

- sredstva Sklada za podnebne spremembe v višini 150.901 EUR; v letu 2021 porabljena za izvedbo ukrepov preprečevanja in obvladovanja vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst, v letu 2022 pa poleg navedenega še za ukrepe na področju trajnostne mobilnosti, urejanja mokrišč, ekosistemskih storitev in krajinskih značilnosti,
- sredstva MIZŠ, ki so bila JZ TNP v obeh letih dodeljena za izvajanje programa Unesco MaB v višini 26.000 EUR; sredstva so bila porabljena za izdelavo priročnika za označevanje Biosfernih območij MaB v Sloveniji, sodelovanje pri izvedbi programa 50. obletnice Unesco MaB ter izvedbo prireditve ob Dnevu Biosfernih območij,
- sredstva občine Bled, pridobljena na razpisu za sofinanciranje prireditev na območju občine Bled v višini 2.037 EUR; sredstva so bila v obeh letih porabljena za nastale stroške pri izvedbi dogodkov in razstav v Info centru Triglavska roža Bled,
- sredstva Ministrstva za kulturo, pridobljena na razpisu za izbor projektov iz programa sanacije najbolj ogroženih in najpomembnejših kulturnih spomenikov v višini 19.419 EUR; sredstva so bila v obeh letih porabljena za izvedbo sanacijskih/obnovitvenih del na Pocarjevi domačiji.

Druge sektorske javne vire (EU-viri, sredstva proračuna RS – resornih ministrstev, parkovnih lokalnih skupnosti), ki so potrebni za izvajanje ukrepov načrta upravljanja, so posamezni nosilci zagotavljali v okviru lastnih proračunskih načrtov in razpisov.

V preglednici je prikazano finančno ovrednotenje realizacije NU TNP glede na finančne vire po upravljavskih področjih.

Preglednica 6: Finančno ovrednotenje realizacije NU TNP v obdobju 2021-2022 po upravljavskih področjih (v EUR)

Upravljavsko področje	skupni stroški	Viri za izvajanje nalog					
		skupaj viri proračun (javna služba)	skupaj viri proračun (dodatna sredstva – 56. člen ZTNP-1)	skupaj viri mednarodni projekti	skupaj lastni prihodki (JZ TNP)	skupaj drugi javni viri	delež (%)

1	2	3	4	5	6	7	8
A - ohranjanje narave in naravnih virov	3.071.788	1.593.593	580.553	686.492	117.333	93.817	41,9
B - ohranjanje kulturne dediščine	65.157	65.157	-	-	-	-	0,9
C - ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	756.140	301.418	391.902	-	5.736	57.084	10,3
D - obiskovanje in doživljanje	1.248.292	716.094	258.101	30.497	222.144	21.456	17,0
E – upravno administrativne naloge	2.187.173	1.621.739	15.628	99.005	424.653	26.148	29,9
SKUPAJ	7.328.550	4.298.001	1.246.184	815.994	769.866	198.505	100,0
delež (%)	100,0	58,7	17,0	11,1	10,5	2,7	

V naslednji preglednici je prikazana dinamika financiranja NU TNP za obdobje 2021-2022, v kateri niso zajeta sredstva drugih sektorjev.

Sledi podrobnejša predstavitev terminske porabe sredstev proračuna in poraba dodatnih sredstev za izvajanje nalog, opredeljenih v 56. členu ZTNP-1.

Preglednica 7: Dinamika financiranja NU v obdobju 2021-2022 (brez drugih javnih virov – seštevek virov 3+4+5+6 iz predhodne preglednice) (v EUR)

Upravljavsko področje	Skupaj plan NU	Plan NU 2021 - 2022	Skupaj realizacija 2021 - 2022	Indeks real./skupaj plan NU	Indeks real./plan NU 2021-2022	Plan 2021	Realizacija 2021	Indeks 2021	Plan 2022	Realizacija 2022	Indeks 2022
A - ohranjanje narave naravnih virov	9.871.148	2.159.213	2.977.971	30,2	137,9	1.033.701	1.165.156	112,7	1.125.512	1.812.815	161,1
B - ohranjanje kulturne dediščine	853.154	137.779	65.157	7,6	47,3	67.670	33.480	49,5	70.109	31.677	45,2
C - ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	3.621.984	724.680	699.056	19,3	96,5	355.473	285.904	80,4	369.207	413.152	111,9
D - obiskovanje in doživljanje	5.808.875	1.224.867	1.226.836	21,1	100,2	603.260	608.960	100,9	621.607	617.876	99,4
E – upravno administrativne naloge	5.435.674	1.157.256	2.161.025	39,8	186,7	582.871	995.576	170,8	574.385	1.165.449	202,9
SKUPAJ	25.590.835	5.403.795	7.130.045	27,9	131,9	2.642.975	3.089.076	116,9	2.760.820	4.040.969	146,4
delež (%)	100,0	21,1	27,9			10,3	12,1		10,8	15,8	

Preglednica 8: Dinamika financiranja NU v obdobju 2021-2022 iz proračunskih virov MOP (vir 3 iz preglednice 6) (v EUR)

Upravljavsko področje	Skupaj plan NU	Plan NU 2021 - 2022	Skupaj realizacija 2021 - 2022	Indeks real./skupaj plan NU	Indeks real./plan NU 2021-2022	Plan 2021	Realizacija 2021	Indeks 2021	Plan 2022	Realizacija 2022	Indeks 2022
A - ohranjanje narave naravnih virov	6.894.389	1.380.013	1.593.593	23,1	115,5	672.101	711.250	105,8	707.912	882.343	124,6
B - ohranjanje kulturne dediščine	636.779	127.129	65.157	10,2	51,3	62.095	33.480	53,9	65.034	31.677	48,7
C - ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	1.637.984	365.480	301.418	18,4	82,5	171.273	123.333	72,0	194.207	178.085	91,7
D - obiskovanje in doživljanje	4.249.450	937.807	716.094	16,9	76,4	469.080	360.544	76,9	468.727	355.550	75,9
E – upravno administrativne naloge	4.845.670	989.571	1.621.739	33,5	163,9	475.451	777.973	163,6	514.120	843.766	164,1
SKUPAJ	18.264.272	3.800.000	4.298.001	23,5	113,1	1.850.000	2.006.580	108,5	1.950.000	2.291.421	117,5

delež (%)	100,0	20,8	23,5			10,1	11,0		10,7	12,5
-----------	-------	------	------	--	--	------	------	--	------	------

Preglednica 9: Dinamika porabe dodatnih sredstev (56. člen ZTNP-1) po upravljaljskih področjih v obdobju 2021-2022 (vir 4 iz preglednice 6) (v EUR)

Upravljaljsko področje	Skupaj plan NU	Plan NU 2021 - 2022	Skupaj realizacija 2021 - 2022	Indeks real./skupaj plan NU	Indeks real./plan NU 2021-2022	Plan 2021	Realizacija 2021	Indeks 2021	Plan 2022	Realizacija 2022	Indeks 2022
A - ohranjanje narave in naravnih virov	2.490.000	674.200	580.553	23,3	86,1	336.600	320.846	95,3	337.600	259.707	76,9
B - ohranjanje kulturne dediščine	41.375	10.650	-	0,0	0,0	5.575	-	0,0	5.075	-	0,0
C - ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	1.704.000	359.200	391.902	23,0	109,1	184.200	162.039	88,0	175.000	229.863	131,4
D - obiskovanje in doživljanje	394.625	145.950	258.101	65,4	176,8	63.625	133.200	209,4	82.325	124.901	151,7
E – upravno administrativne naloge	170.000	60.000	15.628	9,2	26,0	30.000	1.525	5,1	30.000	14.103	47,0
SKUPAJ	4.800.000	1.250.000	1.246.184	26,0	99,7	620.000	617.610	99,6	630.000	628.574	99,8
delež (%)	100,0	26,0	26,0			12,9	12,9		13,1	13,1	

Dotatna programska sredstva iz preglednice 9 so bila v letih 2021 in 2022 namenjena izvajanju nalog, ki jih je z vidika vsebine in glede na določbe 56. člena ZTNP-1 možno opredeliti kot varstvene, razvojne ali varstveno-razvojne naloge. V spodnji preglednici je prikaz porabe programskih sredstev (56. člen ZTNP-1) glede na vrsto naloge.

Preglednica 10: Pregled porabe programskih sredstev po ZTNP-1 glede na vrsto naloge: varstvena, razvojna in varstveno-razvojna

Vrsta naloge	Skupaj	Delež (%)
varstvena	490.488 €	39,4
razvojna	391.902 €	31,4
varstveno-razvojna	363.794 €	29,2
SKUPAJ	1.246.184 €	100

V spodnji preglednici je prikaz porabljenih sredstev v povezavi s prioriteto izvedbe nalog glede na pomen in vpliv, ki ga imajo za doseganje ciljev NU. Naloge so po pomenu razporejene v tri skupine:

Prva prioriteta (1): izvedba naloge je nujna za doseganje zastavljenega cilja.

Druga prioriteta (2): izvedba naloge pomembno prispeva k doseganju zastavljenega cilja, opustitev naloge pomeni, da cilj ne bo dosežen v celoti.

Tretja prioriteta (3): naloga v manjši meri prispeva k doseganju zastavljenega cilja, zato se izvede, če je na voljo dovolj finančnih in človeških virov.

Preglednica 11: Finančna realizacija izvedbe nalog glede na njihovo prioriteto

Prioriteta nalog	Skupaj	Delež (%)
redna naloga (1)	5.708.576 €	77,9
redna naloga (2)	1.583.841 €	21,6
redna naloga (3)	36.133 €	0,5
SKUPAJ	7.328.550 €	100

Pri izvajanju posameznih upravljaljskih nalog in aktivnosti so tako vsebinsko kakor tudi finančno zadolženi posamezni sektorji. Ob pripravi poročila so bila ministrstva zaprosena za posredovanje podatkov glede izvedenih aktivnosti v poročevalskem obdobju 2021-2022. Iz njihovih poročil, ki so bila posredovana v obdobju med 25. 1. 2023 in 21. 9. 2023, so povzete naslednjih aktivnosti, katerih realizacija se bolj neposredno navezuje na območje narodnega parka:

Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) z organi v sestavi: SON, ARSO, ZRSVN, DRSV, DzPGS in IRSOP

- ohranjanje narave:
 - aktivnosti v zvezi z izvajanjem 10. in 11. člena ZTNP-1 ter s pripravo in izvajanjem akcijskih načrtov za sofinanciranje parkovnih lokalnih skupnosti,
 - zagotovitev sredstev za izvajanje 56. člena ZTNP v letih 2021 in 2022,
 - priprava podlag in predlogov predpisov ter sprememb in dopolnitev predpisov s področja ohranjanja narave ter sodelovanje pri programskih dokumentih,
 - monitoringi,
 - spremljanje in analiza stanja izvajanja Programa upravljanja območij Natura 2000 (2015-2020 do 2022) in priprava Programa upravljanja območij Natura 2000 (2023-2028),
 - priprava naravovarstvenih smernic za načrte rabe naravnih virov in sodelovanje in usklajevanje v postopkih priprave načrtov,
 - reševanje področja obiskovanja in ogledovanja (posebna raba naravnih vrednot in delov narodnega parka ter aktivnosti pri načrtovanju ukrepov umirjanja prometa,
 - izvajanje nalog »Določitev značilnosti krajine in krajinske pestrosti, ki je pomembna za ohranjanje biotske raznovrstnosti« in CRP projekta: »Identifikacija, ovrednotenje in kartiranje ekosistemskih storitev naravovarstveno pomembnejših območij v Sloveniji« (TNP je pilotno območje),
 - sodelovanje pri izvajanju Alpske konvencije,
 - sodelovanje pri pripravljanih aktivnostih za vzpostavitev čezmejnega Biosfernega območja Julijske Alpe,
- upravljanje voda:
 - priprava strokovnih podlag za potrebe načrtov upravljanja voda in Program ukrepov upravljanja voda,
 - izvajanje ukrepov in drugih nalog s ciljem ohranjanja dobrega stanja voda,
 - izdaja vodnih dovoljenj na območju narodnega parka (priprava strokovnih mnenj, določanje Q_{es} za rabo vode, izdaja dovoljenj),
- urejanje prostora:
 - priprava naravovarstvenih smernic, usklajevanje in mnenj v postopkih priprave prostorskih aktov,
 - izdaja strokovnih mnenj s presojo sprejemljivosti in predhodnih mnenj v postopkih dovoljevanja gradenj, izdaje dovoljenj za posege v naravo in izdaje vodnih dovoljenj,
 - izdaja naravovarstvenih pogojev in soglasij,
 - izvajanje CRP projekta »Nadgradnja metodologije določanja območij prepoznavnosti krajine« (TNP je testno območje) in projekta »Prenova Regionalne razdelitve krajinskih tipov in izjemnih krajin v Sloveniji ter njihova digitalizacija«,
- upravljanje z nepremičninami:
 - pridobivanje in urejanje evidenc o nepremičninah, ki so v lasti države na območju TNP in upravljanju drugih resorjev,
 - priprava vladnih gradiv za ažuriranje sklepov o nepremičninah, ki so v lasti ali v upravljanju JZ TNP,
- izvajanje nadzora:
 - redni letni preventivni pregledi,

² Poimenovanje in pristojnosti posameznih ministrstev izhajajo iz Zakona o Vladi Republike Slovenije, ki je veljal v poročevalskem obdobju izvajanja NU TNP

- izvajanje inšpekcijskih postopkov in ukrepanje.

Ministrstvo za kulturo (MK), ZVKDS in muzeji

- evidentiranje, raziskovanje, dokumentiranje, predstavljanje in vrednotenje kulturne dediščine
 - spremljanje stanja kulturne dediščine:
 - dopolnjevanje registriranih enot nepremične dediščine glede na ugotovljeno dejansko stanje na podlagi terenskega dela,
 - spremljanje stanja registriranih enot nepremične dediščine,
 - popis planin in suhozidnih struktur,
- krepitev prepoznavnosti, ozaveščanje in izobraževanje:
 - razstave, tematska vodenja, izobraževalne aktivnosti (sodelovanje s šolami), predavanja:
 - muzejski večeri, Dnevi evropske kulturne dediščine,
- obnova objektov nepremične kulturne dediščine,
- upoštevanje stavbnih tipoloških značilnosti pri gradnjah (svetovanje, izdaja pogojev in soglasij, priprava strokovnih podlag,
- arheološke raziskave in razstave,
- premična in nesnovna kulturna dediščina (evidentiranje gradiva s področja planinstva in železarstva ter premične dediščine, ohranjanje tradicionalnih gradbeno-obrtnih tehnik in gradiv).

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), KGZ s svetovalno službo ter ZGS in ZZRS

- razvoj podeželja in kmetijstvo:
 - Izvajanje ukrepov Programa razvoja podeželja 2014-2020 do 2022 (sheme kakovosti, naložbe v predelavo in trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov, v infrastrukturo povezano z razvojem kmetijstva in gozdarstva, v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov),
 - ukrepi: Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, Ekološko kmetovanje, Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami,
 - obveščanje javnosti in upravičencev o razpisih, usposabljanje, svetovalna mreža, predstavitev dobrih praks,
 - strategija lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost: izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalnih akcijskih skupin (LAS) Gorenjska košarica in Dolina Soče – izvajanje projektov,
- gozdarstvo:
 - načrtovanje in upravljanje gozdov (gozdnogospodarski in gozdnogojitveni načrti),
 - izvajanje monitoringov spremljanja stanja tujerodnih vrst,
- upravljanje divjadi:
 - načrtovanje in upravljanje (Gorenjsko in Triglavsko LUO): določitev koridorjev pomembnih za povezljivost prostoživečih živali), letni načrti lovišč, izdelava in vzdrževanje lovskih objektov
 - ukrepi za varstvo in monitoring prostoživečih živali v lovišču s posebnim namenom (LPN) Triglav,
 - vzpostavitev ekocelic, biomeliorativni in biotehniški ukrepi,
 - izvajanje ukrepov za preprečevanje škode in obravnava 32 škodnih primerov zaradi velikih zveri.
- ribištvo:
 - inventarizacija rib v vodah posebnega pomena, ki se nahajajo v TNP,
 - upravljanje ribiškega katastra in vodenje biološke zbirke podatkov,
 - načrtovanje – ribiškogojitveni načrti, strokovne podlage za obvladovanje invazivnih tujerodnih vrst, program upravljanja rib,
- projektno delo.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT)

- regionalni razvoj (razpis za sofinanciranje operacij ekonomsko-poslovne infrastrukture),
 - internacionalizacija, podjetništvo in tehnologija (razpisi za mala in srednje velika podjetja,
 - ukrepi v okviru finančnih instrumentov v podporo rasti in razvoju podjetij, za delovanje in nadgradnjo podjetniškega okolja ter »mehki« instrumenti v podporo rasti in razvoju podjetij,

- področje turizma:
 - Strategija slovenskega turizma 2022–2028,
 - razpisi za podporo mikro, malim in srednje velikim podjetjem s področja turizma, planinski športni in rekreacijski infrastrukturi, vlaganja v turistično infrastrukturo), spodbujanje uvajanja okoljskih in trajnostnih znakov za ponudnike v gostinstvu in turizmu, za trajnostni razvoj slovenske nastanitvene turistične ponudbe, ter javne in skupne turistične infrastrukture in naravnih znamenitosti,
- izvajanje lokalnega razvoja (pristop CLLD, priprava strategij lokalnega razvoja),
- kmetijstvo ter gozdarstvo in lesarstvo:
 - razpisi za razvoj kadrov v lesni industriji, za spodbujanje večje predelave lesa za hitrejši prehod v podnebno nevtraln in za spodbude za mikro podjetja v lesarstvu.

Ministrstvo za infrastrukturo (MzI) in DRSI

- izvedba gradnje, rekonstrukcije, obnove, sanacije vozišč, cestnih objektov in ureditev obcestnega prostora na odsekih državnih cest v narodnem parku,
- načrtovani sta obnova treh odsekov cest in ureditev avtobusnih postajališč na državnih cestah,
- ukrepi umirjanja prometa (zmanjšanje hitrosti vozil na vršiški cesti in režim na mangrski cesti),
- izvajanje monitoringa invazivnih tujerodnih rastlin na odseku ceste skozi Radovno,
- načrtovanje obnove, rekonstrukcije na osmih odsekih cest.

Ministrstvo za zdravje (MZ)

- ciljne širitve programov na primarnem zdravstvenem varstvu in nujni medicinski pomoči,
- krepitev storitev nujne medicinske pomoči v urgentnih centrih,
- priprava investicij na področju primarne ravni (satelitski urgentni center) in zagotovitev sredstev za mobilno enoto Zdravstvene postaje Kranjska Gora,
- izvajanje helikopterske nujne medicinske pomoči (reševanje v gorah).

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ)

- javni razpis za sofinanciranje socialnovarstvenih programov (pripis dodatnih točk),
- pomoč in podpora ranljivim ciljnim skupinam (institucionalno varstvo, skupnostne oblike pomoči, družinski pomočnik in storitev oskrbe v drugi družini, osebna asistenca),
- programi socialne aktivacije (zagotavljanje razvoja socialnih kompetenc, dvig funkcionalnih kompetenc za aktivno reševanje socialnih problematik, dvig motivacije in opolnomočenje za vstop na trg dela),
- sodelovanje z različnimi deležniki iz lokalnega okolja, ki se ukvarjajo z ranljivimi ciljnim skupinami.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ)

- podpora nadstandardnih rešitev v OŠ Simona Kosa Podbrdo,
- razpis za sofinanciranje občinskih investicij v vrtce in osnovno šolstvo.

Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) in policija

- preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje prekrškov in kaznivih dejanj s področja ekološke kriminalitete na varovanih območjih – tudi na območju narodnega parka,
- intervencije pri različnih dogodkih (gorske nesreče, nesreče pri športu in rekreaciji, iskanje pogrešanih oseb, požari, delovne nezgode in nesreče pri delu, nesreče v zračnem prometu) in obravnava kaznivih dejanj,
- sodelovanje z GRS in PZS,
- sodelovanje z naravovarstveno nadzorno službo (izobraževanje, preventiva, izvajanje nadzora),
- aktivnosti Letalska policijska enota (izvedba policijskih in reševalnih nalog (prevoz opreme in materiala za potrebe PZS).

Ministrstvo za obrambo (MO)

- izdelane karte ogroženih območij (poplavna, erozijska, plazljiva območja; opozorilna karta površinske, globinske in bočne erozije za posamezne občine),
- upravljanje z vojaškimi objekti na Rudnem polju.

Na podlagi navedenega je mogoče ugotoviti, da se večina aktivnosti in financiranja nalog ministrstev, razen Ministrstva za okolje in prostor ter Ministrstva za kulturo, uvrščajo v naloge upravljalvskega področja C – ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj.

Podrobnejši pregled izvedenih aktivnosti resorjev je podan v Prilogi k temu poročilu: *Sodelovanje ministrstev pri izvajanju upravljalvskih nalog in aktivnosti.*

Sodelovanje ministrstev pri izvajanju upravljaljskih nalog in aktivnosti (skupna preglednica)

1. Ministrstvo za zdravje (MZ)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Načrtovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v letih 2021 in 2022	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> podpora nadstandardnemu razvoju zdravstva v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih (7. točka 10. člena ZTNP-1), prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MZ za spodaj navedene vsebine. 	<p><u>Skupno:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> MZ je za obdobje 2021 – 2023 uvedlo dodatek za izbiro specializacije iz družinske medicine, z namenom spodbuditi čim več mladih zdravnikov k izbiri te specializacije. Tako je bil na podlagi Zakona o nujnih ukrepih na področju zdravstva uveden dodatek v višini 20 % urne postavke osnovne plače specializantom, ki jim je bila specializacija odobrena v letih 2021 in 2022. Na podlagi <i>Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema</i> je bil uveden dodatek za posebne pogoje dela na območjih občin z nižjo razvitostjo. Dodatek pripada zdravnikom, ki opravljajo zdravniško službo na primarni ravni zdravstvene dejavnosti na območjih občin, ki v skladu z uredbo, ki določa razvitost občin, dosegajo razmerje med razvitostjo občine in povprečno razvitostjo občin v državi manjše od 0,9 in je namenjen spodbujanju zdravnikov k zaposlitvam na območjih manj razvitih občin. V letih 2021- 2022 se je izvajala krepitev preventivnih programov za zagotavljanje zdravja, vključno z duševnim zdravjem in zobozdravstvom in uvajanje sistemskih rešitev na področju normativov glede nujne medicinske pomoči in družinske medicine. Krepitev bolj enakovrednega dostopa prebivalstva do storitev NMP v urgentnih centrih z opredelitvijo potrebe po satelitskem urgentnem centru (ZD Tolmin) na območju Zgornjega Posočja. Priprava na investicije na podlagi <i>Zakona o zagotavljanju finančnih sredstev za investicije v slovensko zdravstvo v letih od 2021 do 2031</i>, s poudarkom na izboljšanju dostopnosti na primarni ravni, kjer bo namenjenih 200 mio EUR, od tega 40 mio EUR za investicije in opremo za dejavnost nujne medicinske pomoči (NMP). <p><u>Ciljne širitve programov na primarnem zdravstvenem varstvu in nujni medicinski pomoči:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Center za duševno zdravje odraslih (ZD Tolmin): 225.656 EUR, Skupnostna psihiatrična obravnava v okviru centrov za duševno zdravje odraslih (ZD Tolmin): 424.459 EUR, Patronažna služba (v okviru CDZO ZD Tolmin): 0,35 tima 15.614 EUR 	1.246.790 EUR

			<ul style="list-style-type: none"> • Nujna medicinska pomoč - helikopter (zdravnik GRS): 41.910 EUR • Mobilna enota nujnega reševalnega vozila (na letni ravni): <ul style="list-style-type: none"> - ZD Tolmin 0,35 tima: 174.700 EUR - ZD Jesenice 0,5 tima: 294.571 EUR - ZD Bled 0,14 tima: 69.880 EUR <p>Vrednost širitve se opredeljuje kot trajni ukrep na letnem nivoju.</p>	
C 4.1	<p> uvedba dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju vzgoje, izobraževanja, socialnega varstva, zdravstva in drugih javnih služb, ki bodo omogočale nadstandardno njihovo izvajanje (MIZŠ, MDDSZ, MZ, MNZ, MJU, JZTNP, RRA)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sistemske rešitve na področju spreminjanja normativov glede nujne medicinske pomoči in mreže urgentnih centrov (območji Zgornjega Posočja in zgornje Gorenjske). 	<ul style="list-style-type: none"> • Spremljanje dela enot nujne medicinske pomoči v skladu s Pravilnikom o službi NMP na podlagi polletnih poročil, ki jih izvajalci posredujejo MZ na območju TNP: OZG ZD Jesenice (ZP Kranjska Gora), OZG ZD Bled - Bohinj, ZD Tolmin in na podlagi spremljanja odklonov pri delu. <p>MZ je izvedlo sistemski ukrep in na lokaciji ZP Kranjska Gora zagotovilo OZG ZD Jesenice dodatna sredstva za mobilno enoto nujnega reševalnega vozila, s čim omogoča boljše dostopne čase enoti NMP.</p> <p>Dodatno se je okrepilo mobilne time NMP v ZD Tolmin za zagotavljanje NMP na lokaciji občine Bovec in financiranje polnega tima ZD Bled Bohinj.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skladno s Pravilnikom o pogojih izvajanja helikopterske nujne medicinske pomoči (Uradni list RS, št. 81/16), se HNMP med drugim uporablja tudi, kadar je mesto dogodka na težko dostopnem terenu ali oddaljeno od najbližje enote nujne medicinske pomoči (npr. reševanje v gorah). <p>Dne 15.10.2022 je začel veljati nov Načrt aktiviranja in uporabe državnih zrakoplovov za nujne naloge zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, za nujno medicinsko pomoč, medbolnišnične prevoze, prevoze otrok z inkubatorji ter za iskanje in reševanje zrakoplovov. MZ je v okviru aktivnosti pri prenovi Načrta uskladila z ostalimi deležniki aktiviranje za potrebe zdravstva na način, da ni več potrebe po prihodu zdravnika NMP na kraj dogodka, temveč se lahko enoto HNMP preko dispečerske službe zdravstva aktivira takoj na podlagi ustreznih informacij iz mesta dogodka. Slednje bistveno skrajša čas prihoda posadke HNMP do ponesrečencev ter posledično izboljša hitrost prihoda do končne oskrbe ponesrečencev v bolnišnico.</p> <p>MZ je zaradi povečanega števila intervencij v gorah, ki jih izvaja združena ekipa HNMP-GRS, zagotovilo dodatna sredstva za zdravnika gorskega reševalca za podaljšanje poletne sezone delovanja helikopterske ekipe GRS in v času zimskih počitnic. Ob prisotnost dodatnega helikopterja letalskega prevoznika slednje pomeni razbremenitev enote HNMP za izvajanje primarnih intervencij.</p>	

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

- sodelovanje (pomoč in svetovanje) z izvajalci pri pripravi investicij na področju primarne ravni ZV in NMP – satelitski urgentni center (SUC).

2. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v letih 2021 in 2022	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> podpora nadstandardnemu razvoju socialnega varstva v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih, predvsem (7. točka 10. člena ZTNP-1), prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MDDSZ za spodaj navedene vsebine. 	<ul style="list-style-type: none"> javni razpis za sofinanciranje socialnovarstvenih programov (v okviru meril za ocenjevanje – dodatne točke za izvajalce na območju TNP) 	
C4.1	uvajanje dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju socialnega varstva in drugih javnih služb, ki bodo omogočale njihovo nadstandardno izvajanje (MIZŠ, MDDSZ, MZ, MNZ, MJU, JZTNP, RRA)	<ul style="list-style-type: none"> priprava predlogov za sistemsko umeščanje predvidenih nadstandardov in izvajanje nadstandardnih ukrepov. 		
C4.2	podpiranje ranljivih skupin (otroci, mladi, starejši, brezposelni), socialnega podjetništva ter povečevanje socialne vključenosti (MDDSZ, občine, ZVKDS, RRA, Stanovanjski sklad RS)	<ul style="list-style-type: none"> oblikovaje in izvajanje programov usposabljanj, izobraževanj, mentorstva ..., oblikovanje in izvajanje različnih razvojnih programov (npr. javna dela, študijski krožki ...). 	<p><u>Socialna aktivacija:</u> Programi socialne aktivacije s svojim celostnim pristopom prispevajo k izboljšanju socialne vključenosti oseb iz ciljne skupine in k povečanju njihovih zaposlitvenih možnosti. Specifična cilja projekta sta zagotavljanje dostopnih, raznolikih in kakovostnih programov socialne aktivacije, ki osebam iz ciljne skupine zagotavljajo razvoj socialnih kompetenc, dvig funkcionalnih kompetenc za aktivno reševanje socialnih problematik, dvig motivacije in opolnomočenje za vstop na trg dela, dvig oziroma pridobitev delovnih kompetenc, tj. uporabnih znanj, spretnosti in sposobnosti za izboljšanje možnosti vstopa na trg dela, ter okrepitev sodelovanja različnih deležnikov v lokalnem/regionalnem okolju, ki se aktivno ukvarjajo z osebami iz ciljne skupine.</p> <p>Programi socialne aktivacije so namenjeni začasno nezaposljivim ali neaktivnim osebam s kompleksno socialno problematiko, in sicer za sledeče ciljne skupine: polnoletne osebe, ki imajo dovoljenje za stalno bivanje ali slovensko državljanstvo, polnoletne ženske iz drugih</p>	Za projekt socialne aktivacije v gorenjski regiji

			<p>kulturnih okolij z jezikovnimi ovirami, ki imajo dovoljenje za stalno bivanje ali slovensko državljanstvo in polnoletne romske ženske, ki imajo dovoljenje za stalno bivanje ali slovensko državljanstvo.</p> <p>V letih 2021 in 2022 se je skupno izvajalo 20 projektov socialne aktivacije, od tega 1 projekt v gorenjski regiji, in sicer v dveh krajih izvedbe (Kranj in Jesenice), v katerem so bili udeleženi tudi uporabniki iz občin Bled, Jesenice, Kranjska Gora, Gorje in Bohinj. S tem so bili programi socialne aktivacije na voljo tudi uporabnikom na območju Triglavskega narodnega parka.</p>	<p>v l. 2021 in 2022: 429.423,29 EUR</p>
--	--	--	---	--

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

- ...
- ...

3. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) / sprem. v l. 2023: Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport (MGTS), Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj (MKRR)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v letih 2021 in 2022	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> • upoštevanje vsebin 10. in 11. člena ZTNP-1 pri pripravi javnih razpisov (dodatne „točke« za TNP), • prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MGRT za spodaj navedene vsebine. 	<p><u>Področje regionalnega razvoja:</u></p> <p>Javni razpis za sofinanciranje operacij ekonomsko-poslovne infrastrukture v letih 2022 in 2023: V letih 2022 in 2023 je bilo razpisanih 7.960.000,00 EUR. Javni razpis je bil objavljen 31. 5. 2022. V merilih za izbor operacij je umeščen samostojen kriterij: »Prispevek k skladnemu regionalnemu razvoju«: Operaciji se dodeli 10 točk v primeru, da je del občine prijaviteljice na območju Triglavskega narodnega parka, kot je to določeno v Zakonu o Triglavskem narodnem parku (Uradni list RS, št. 52/10, 46/14 – ZON-C, 60/17 in 82/20). V okviru javnega razpisa ni bilo odobrenih operacij iz območja TNP.</p> <p>V skladu z Uredbo o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD), v programskem obdobju 2014-2020 morajo lokalne akcijske skupine (LAS) pri izboru operacij na območjih iz ZTNP-1, upoštevati določbe ZTNP-1 in operacijam pripisati dodatne točke, v višini 10 % od najvišjega možnega števila točk. Namen pristopa CLLD je spodbujanje celovitega in uravnoveženega razvoja lokalnih območij po pristopu »od spodaj navzgor«. Cilj pristopa CLLD je spodbujanje socialnega vključevanja, ustvarjanje in ohranjanje delovnih mest ter boj proti revščini in kakršnikoli diskriminaciji, zmanjševanje regionalnih razvojnih razlik in gospodarski razvoj območij. Poleg tega pa je cilj prispevati k ohranjanju narave, varstvu okolja, kulturne dediščine, kulturne krajine in njenih elementov. Za pripravo in objavo javnih pozivov je odgovoren LAS, ki lahko javne pozive objavlja v celotnem programskem obdobju. Za programsko obdobje 2014-2020 je za LAS (izvajanje pristopa CLLD, pripravo Strategij lokalnega razvoja in izvajanje le-teh) namenjeno iz sklada ESRR 30,4 mio EUR. Znotraj tega je za dva LAS (LAS Dolina Soče in LAS Gorenjska košarica) na voljo 2,24 mio EUR.</p> <p><u>Področje internacionalizacije, podjetništva in tehnologije:</u></p> <p>Posebni ukrepi za območje TNP se ne izvaja, saj so ukrepi usmerjeni v podjetja, predvsem MSP, na celotnem ozemlju RS (seveda s tem tudi za območje TNP).</p> <p><u>Področje turizma:</u></p> <p>Strategija slovenskega turizma 2022–2028 med prednostna območja makrodestinacije Alpska Slovenija izpostavlja Triglavski narodni park ter druga varovana in zavarovana območja narave. Ohranjanje narave in trajnostni turizem sta vtkana v temeljni koncept vizije: »Zelena butičnost, z manjšim odtisom in večjo vrednostjo za vse«.</p>	

			<p>Med petimi strateškimi cilji, ki odražajo različne interese, so trije, ki so združljivi, z narodnim parkom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razogljičenje in uravnoteženje slovenskega turizma, - pozicioniranje turizma kot generatorja vrednosti v drugih panogah in trajnostnega razvoja, - zadovoljstvo prebivalcev, zaposlenih in gostov. <p>V politikah so opredeljeni trajnostni ukrepi, ki se navezujejo tudi na varovana območja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - horizontalna politika 1: digitalna preobrazba slovenskega turizma – Nacionalno informacijsko središče (strategija digitalne preobrazbe slovenskega turizma): podatki, tokovi, predikcija, ki bo izrednega pomena za spremljanje in usmerjanje turističnih tokov v prihodnosti, - ukrep 2.2.7: izdelava nacionalnega načrta pogojev in kriterijev upravljanja in trženja naravne, kulturne in tehnične dediščine z namenom vključevanja v turistično ponudbo (vključno z dediščino pod zaščito UNESCO), - ukrep 2.1.2: financiranje in sofinanciranje vlaganj v kakovostno in trajnostno preoblikovanje gorskih centrov, žičniških sistemov in smučišč v Sloveniji (izveden javni razpis za vlaganja v kakovostno in trajnostno preoblikovanje slovenskega turizma za krepitev njegove odpornosti v letu 2022, - celotna politika 4: trajnost in zelena shema slovenskega turizma: <ul style="list-style-type: none"> ▪ pp 4.1: zelena shema slovenskega turizma kot orodje razvoja trajnostnega turizma, ▪ pp 4.2: dvig trajnostnega poslovanja za znižanje ogljičnega odtisa, ▪ pp 4.3: upravljanje in valorizacija naravnih vrednot in zavarovanih območij za potrebe trajnostnega razvoja turizma, - politika 5: dostopnost in trajnostna mobilnost. 	
C1.3	<p>spodbujanje pridelave in predelave osnovnih kmetijskih surovin in lesa ter vstopanje kmetij v sheme kakovosti (zaščiteni izdelki, FSC, znak kakovosti narodnega parka ...) (MKGP, MKRR, KGZS, ZGS, MGRT, občine)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • svetovanje, usposabljanje in promocija, • priprava, sofinanciranje in izvedba razvojnih projektov, • podpora pri vzpostavljanju gozdno-lesnih verig. 	<p><u>Področje lesarstva:</u> MGRT je oktobra 2021 objavil vabilo zainteresiranim deležnikom za identifikacijo investicij, investicijskih projektov in potreb v lesnopredelovalni panogi.</p> <p>Objava javnih razpisov za sofinanciranje za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzpostavitev in delovanje kompetenčnega centra za razvoj kadrov v lesni industriji za obdobje 2021-2022 (maj 2021), - spodbujanje večje predelave lesa za hitrejši prehod v podnebno nevtralno družbo (maj 2022), - spodbude za mikropodjetja v lesarstvu (maj 2022). 	
C2.2	<p>razvijanje trajnostnega turizma in kakovostne nadgradnje treh nosilnih turističnih produktov narodnega parka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na ravni vseh parkovnih občin sprejet in potrjen Razvojni načrt Biosfernega območja 	<p>Na javnem razpisu <i>Podpora mikro, malim in srednje velikim podjetjem s področja turizma za povečanje snovne in energetske učinkovitosti</i> so bile sofinancirane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Investicija v energetske sanacije Tiptop, 90.950,81 EUR (vsa izplačila v letu 2021 in 2022), 	

	<p>(MGRT, MKRR, Skupnost Julijske Alpe, LTO, občine, MOP, JZTNP, PZS)</p>	<p>Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Energetska sanacija apartmajev Mavrica, 190.259,14 EUR (vsa izplačila v letu 2021), - Energetska sanacija Hotela BW Kranjska Gora, 187.623,76 EUR (vsa izplačila v letu 2021), - Energetska sanacija Hostla Soča Rocks, 192.236,63 EUR (izplačila v letu 2021 in 2022). <p>Na javnem razpisu za podporo planinski športni in rekreacijski infrastrukturi (Uradni list RS, št. 61/21) so bile sofinancirane operacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Operacija Energetska sanacija planinske kočice na Planini pri Jezeru, izplačilo 197.500,16 EUR, - Sanacija planinskega doma na Krnskih jezerih, izplačilo 252.403,26 EUR, - Energetska prenova Doma Planika pod Triglavom, izplačilo 247.887,50 EUR, - Energetska sanacija planinske kočice Uskovnica, izplačilo 300.000,00 EUR, - Rekonstrukcija depandanse Aljaževega doma v Vratih, izplačilo 299.999,96 EUR. <p>S področja turizma sta bila v poročevalskem obdobju objavljena javna razpisa za sofinanciranje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlaganja v turistično infrastrukturo (kakovostno in trajnostno preoblikovanje slovenskega turizma za krepitev njegove odpornosti) (december 2021), - spodbujanje uvajanja okoljskih in trajnostnih znakov za ponudnike v gostinstvu in turizmu (marec 2022). <p>V okviru <i>Načrta za okrevanje in odpornost</i>, ki sta opredeljevala dodatne točke za problemska območja in območje Triglavskega narodnega parka, sta bila v letu 2022 objavljena razpisa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trajnostni razvoj slovenske nastanitvene turistične ponudbe za dvig dodane vrednosti turizma, - trajnostni razvoj javne in skupne turistične infrastrukture in naravnih znamenitosti v turističnih destinacijah. 	
C3.1	<p>podpiranje podjetniških projektov, ki prispevajo k ustvarjanju delovnih mest, dvigu dodane vrednosti na zaposlenega in aktivni politiki zaposlovanja, namenjanje posebne pozornosti projektom trajnostne rabe naravnih virov in spodbujanju razvoja novih poslovnih modelov (MGRT, MKRR, MDDSZ, RRA, JZTNP, LTO, KGZS, ZGS)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uveljavljanje celostnega pristopa za območje TNP pri izvajanju operacij OP EKP 2014-2020 (celostni medregionalni projekt TNP kot del RRP-jev gorenjske in goriške regije). 	<p><u>Področje regionalnega razvoja:</u></p> <p>Javni razpis za sofinanciranje operacij <i>ekonomske - poslovne infrastrukture</i> v letih 2022 in 2023: V letih 2022 in 2023 je bilo razpisanih 7.960.000,00 EUR. Javni razpis je bil objavljen 31. 5. 2022. V merilih za izbor operacij je umeščen samostojen kriterij: »Prispevek k skladnemu regionalnemu razvoju«: Operaciji se dodeli 10 točk v primeru, da je del občine prijaviteljice na območju Triglavskega narodnega parka, kot je to določeno v Zakonu o Triglavskem narodnem parku (Uradni list RS, št. 52/10, 46/14 – ZON-C, 60/17 in 82/20). V okviru javnega razpisa ni bilo odobrenih operacij iz območja TNP.</p> <p>V skladu z 32. členom Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014-2020 (Uredba CLLD) javne pozive objavljajo lokalne akcijske skupine (LAS) ter izvajajo postopke za izbor operacij. Pri izboru operacij na območjih</p>	

			<p>parkovnih lokalnih skupnosti je bilo treba upoštevati določbe ZTNP-1 in operacijam pripisati dodatne točke, v višini 10 % od najvišjega možnega števila točk.</p> <p>Na območju TNP v okviru izvajanja v tem obdobju ni bilo operacij, ki bi se financirale iz sredstev.</p> <p><u>Področje internacionalizacije, podjetništva in tehnologije:</u></p> <p>S ciljem rasti in razvoja podjetij in povečanja podjetniške aktivnosti (merjeno z dodano vrednostjo na zaposlenega, kot tudi rastjo števila podjetij in števila novih delovnih mest) so se izvajali ukrepi v okviru (i) finančnih instrumentov v podporo rasti in razvoju podjetij, (ii) ukrepi za delovanje in nadgradnjo podjetniškega okolja ter (iii) drugi t.i. mehki instrumenti v podporo rasti in razvoju podjetij.</p> <p>S finančnimi spodbudami je bilo na območju TNP v letih 2020 in 2021 izplačanih oz. odobrenih:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2,1 mio EUR nepovratnih sredstev (subvencij), - 9,6 mio EUR povratnih sredstev, od tega 4,4 mio EUR kreditov in 5,2 mio EUR garancij za bančne kredite. <p>Na obravnavanem področju je iz območja TNP prejelo sredstva 557 prejemnikov na 41 ukrepah / javnih razpisih / pozivih.</p>	
C7.1	povečevanje vključenosti javnega zavoda v lokalne, regionalne in nacionalne procese razvojnega in prostorskega načrtovanja, še zlasti pri pripravi novih razvojnih politik (MGRT, MKRR, Mzi, MOP, RRA, JZTNP, občine)	<ul style="list-style-type: none"> • vzpostavljanje in ohranjanje sodelovanja na ravni javnega zavoda – občina, regija, država, • vključevanje razvojnih in varstvenih usmeritev NU v razvojne dokumente občin, regije in države. 		

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo nima dodatnih finančnih sredstev, s katerimi bi lahko reševalo razvojne probleme območja, kot je TNP, vendar *Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja* v 24. členu določa, da so obmejna problemska območja prednostna območja vseh razvojnih politik (*Uredba o določitvi obmejnih problemskih območij*) da proračunski uporabniki upoštevajo obmejna problemska območja pri pripravi sektorskih programov in v razpisnih merilih javnih razpisov, ki jih izvajajo na območju cele države, da proračunski uporabniki del finančnih sredstev namenijo za vlagatelje z obmejnih problemskih območij ali določijo projektom s teh območij dodatne točke. Večji del občin v TNP je vključen v obmejna problemska območja, ki jih določa *Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja* kot prioriteta območja vseh razvojnih politik. Zato so posebej izpostavljena tudi v *Programu finančnih spodbud Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo 2015-2020*.

V okviru Direktorata za industrijo, podjetništvo in internacionalizacijo sta bila v letu 2022 objavljena dva javna razpisa iz Načrta za okrevanje in odpornost, ki sta opredeljevala dodatne točke za problemska območja in območje Triglavskega narodnega parka:

- Javni razpis »Spodbude za raziskovalno razvojne projekte NOO« spodbuja raziskovalno razvojne dejavnosti v konzorcijih podjetij v okviru raziskovalno razvojnih projektov na področju zelenega prehoda za razvoj novih ali izboljšanih izdelkov, procesov ali storitev. **Med prijavljenimi podjetji je bilo eno tako, ki sodeluje znotraj enega konzorcija ter se nahaja ter izvaja projekt na območju TNP. Ta projekt oziroma podjetje je bilo tudi odobreno za sofinanciranje.** Gre za konzorcij, katerega prijavitelj je podjetje MEDILIP d.o.o., podjetje DIGITALIST d.o.o., katerega sedež je znotraj TNP, pa je konzorcijski partner. Naslov projekta je Razvoj linije personalizirane naravne kozmetike, potrjen je bil dne 28. 10. 2022.
- Javni razpis »Digitalna preobrazba gospodarstva NOO« spodbuja podjetja k celoviti digitalni preobrazbi. Med odobrenimi projekti oziroma podjetij ni nobenega iz področja Triglavskega narodnega parka.

Direktorat za turizem je k predlogu *Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o planinskih poteh*, ki ga je dne 26. 2. 2021 Državnemu zboru Republike Slovenije vložila skupina poslank in poslancev, oblikoval mnenje: Vlada predlog zakona podpira, vendar meni, da se novelo dopolniti tako, da se preprečijo možnosti dvojnega financiranja (npr. z določitvijo predhodnega posvetovanja (pred odločitvijo o sofinanciranju) občine z resornim ministrstvom ali na primer z razdelitvijo nalog, ki jih posamezni organ financira). Prav tako je bilo predlagano, da se v noveli zakona določi organ, ki bo izvajal nadzor nad namensko porabo sredstev.

Predlaganih je tudi nekaj nomotehničnih popravkov zaradi večje jasnosti in natančnosti besedila. Vlada tudi meni, da je potrebno novelo zakona uskladiti z mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Ministrstvo pristojno za prostor (MOP) bo imelo pristojnost potrjevanja prostorskega prikaza planinskih poti, ki mu ga posreduje pristojna planinska zveza, kategorizacijo planinskih poti pa posreduje pristojna planinska zveza v potrditev ministrstvu, pristojnemu za šport.

4. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) / Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje (MVI)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v letih 2021 in 2022	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> • podpora nadstandardnemu razvoju šolstva v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih (7. točka 10. člena ZTNP-1), • prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MIZŠ za spodaj navedene vsebine. 	<p>MIZŠ je v letu 2021 objavilo Razpis za sofinanciranje občinskih investicij v vrtce in osnovno šolstvo, na katerem so projekti občin iz območja Triglavskega narodnega parka pridobili 9 dodatnih točk (upoštevanje šestega odstavka 11. člena ZTNP-1).</p> <p>Sofinancerska sredstva so pridobile vse parkovne občine, ki so kandidirale na razpisu. To so občine Bohinj, Bovec, Jesenice, Kranjska Gora in Radovljica. Ministrstvo je za projekte parkovnih občin zagotovilo skupaj 4.094.107,30 EUR sofinancerskih sredstev za obdobje sofinanciranja 2021-2024.</p> <p>Prejemnice sofinancerskih sredstev so občine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bohinj (1.172.667,07 EUR za izgradnjo vrtca pri OŠ dr. Janeza Mencingerja), • Bovec (726.555,65 EUR za izgradnjo športne dvorane), • Jesenice (413.818,71 EUR za ureditev telovadnice OŠ Poldeta Stražišarja), • Kranjska Gora (806.735,31 EUR za prizidek vrtca v Mojstrani), • Radovljica (974.330,56 EUR za zagotovitev prostorov v vrtca Radovljica). <p>V letu 2021 in 2022 so sofinancerska sredstva prejele občine Bohinj, Bovec in Kranjska Gora v skupni višini 2.329.402,38 EUR. V letu 2021 je ministrstvo izplačalo 300.000 EUR sofinancerskih sredstev, v letu 2022 je izplačalo 2.029.402,38 EUR sofinancerskih sredstev.</p> <p>Obseg sofinanciranja projektov parkovnih občin TNP tako povprečno znašal 1.164.701,19 EUR na leto.</p> <p>Preostala zagotovljena sredstva MVI (1.764.704,92 EUR) bodo občinam Bovec, Jesenice in Radovljica izplačana skladno s potekom gradnje, v letu 2023 in 2024.</p>	<p>V letu 2021: 300.000 EUR</p> <p>V letu 2022: 2.029.402,38 EUR</p>
C4.1	uvajanje dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju vzgoje, izobraževanja ..., ki bodo omogočale njihovo nadstandardno izvajanje (MIZŠ, MDDSZ, MZ, JZTNP, RRA)	<ul style="list-style-type: none"> • sistemske spremembe normativov s področja mrež šol in vrtcev ter določanje glavarine (npr. znižanje normativov pri kombiniranih oddelkih na osnovnih šolah, skladno s pravilnikom za 	<p>V zvezi z znižanjem normativov in sistemsko ureditvijo je bilo na sestanku z ravnateljji šol, ki se nahajajo na območju TNP ugotovljeno, da je bolj smiselno urejanje trenutnih situacij s pomočjo dodeljevanja specifik. Vsako leto je podana vloga OŠ Simona Kosa Podbrdo in odobrene so naslednje specifikacije:</p> <p>OŠ Simona Kosa Podbrdo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sistemizacija dodatnih 10 ur drugega strokovnega delavca v oddelku 1., 2. in 3. razreda. • Sistemizacija dodatnih 12 ur za ločeno poučevanje v kombiniranem oddelku 8. in 9. razreda. 	

		dvojezične šole (OŠ Soča, OŠ Podbrdo).	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemizacija ur interesnih dejavnosti (zamenjava s pevskim zborom in 4 dodatne sistemizirane ure). 	
		<ul style="list-style-type: none"> • sofinanciranje šolskih prevozov iz odmaknjenih gorskih vasi. 		
		<ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje pri pripravi akcijskega načrta za upravljanje športnih in rekreacijskih dejavnosti na območju TNP. 		

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

- ...
- ...

5. Ministrstvo za infrastrukturo (Mzi), Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v letih 2021 in 2022	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> zagotovitev ustrezne gospodarske javne infrastrukture v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih, spodbujanje trajnostne mobilnosti in trajnostne rabe energije (2., 14. točka 10. člena ZTNP-1), prednostno umeščanje območja TNP v letne programe Mzi za spodaj navedene vsebine. 	<ul style="list-style-type: none"> ukrepi na državnih cestah se financirajo iz državnega proračuna proračunskega porabnika DRSI; zakon določa sofinanciranje določenih elementov državne ceste v naseljih (pločniki, cestna razsvetljava ...) s strani občin, ukrepi na občinskih cestah se financirajo iz proračunov občin, dolžina občinskih cest se upošteva pri določitvi višine sredstev iz državnega proračuna v okviru sistema financiranja občin. <i>Zakon o cestah</i> dodatnega sofinanciranja ukrepov na občinskih cestah ne določa, zato ni možna kakršna koli drugačna obravnava v TNP s strani MZI. 	
A 6.3	prilagojeno upravljanje in vzdrževanje cest (npr. ceste ob barjih) (JZTNP, upravljavci cest – Mzi, DRSI)	<ul style="list-style-type: none"> analiza vplivov, predlog omilitvenih vplivov, izvajanje omilitvenih vplivov. 	<ul style="list-style-type: none"> Izvaja se prilagojeno upravljanje in vzdrževanje (racionalnost pri posipu s soljo v zimski službi, nameščanje lesenih varnostnih ograj, gradnja tipološko značilnih suho zloženih zidov, bankine iz apnenčevega drobirja, uporaba avtohtonih materialov in surovin iz lokalnih virov ...), Na cesti RT 907/1101 Krnica – Zg. Radovna je bil v letih med 2018 in 2022 po preplastitvi vozišča izveden monitoring povoza dvoživk z namenom opredelitve morebitnih dodatnih ukrepov. Skladno z rezultati monitoringa in predlogom ukrepov bo na odseku postavljena ustrezna prometna signalizacija; 23.399,60 EUR, Na cestah RT-905/1097 Mrzli Studenec – Jereka (ca. km 1+800 – km 2+500) in RT-904/1093 Jezero – Savica (ca. km 4+100 – km 4+400) je bil v letih 2021 in 2022 izveden monitoring povoza dvoživk. Skladno z rezultati monitoringa so bili na odseku RT-905/1097 Mrzli Studenec – Jereka pri visokem barju šijec predlagani ukrepi (podhod za dvoživke in obojestranske usmerjevalne ograje za dvoživke); 22.972,60 EUR, 	46.372,20 EUR

C6.1	zagotavljanje varne cestne infrastrukture do naselij s stalno poselitvijo v narodnem parku (Mzi, DRSI, občine, MOP)	<ul style="list-style-type: none"> • priprava programa za urejanje cestne infrastrukture v narodnem parku, • izdelava dokumentacije, • izvedba. 	<p>Izvedba (gradnja):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na območju rekonstrukcije mostu čez Radovno v Krnici, na cesti RT-907/1101 Krnica – Zg. Radovna, se je leta 2021 začela izvedba monitoringa invazivnih tujerodnih rastlin (ITV) v času gradnje. V sklopu naročila je predviden popis ITR pred gradnjo, nadzor nad izvajanjem gradbenih del med gradnjo (odstranitev ITV) in monitoring po gradnji; 22.984,80 EUR, • Prometno-tehnični ukrepi za zmanjšanje hitrosti vozil na R1-206/1029 Trenta – Bovec; 112.491,14 EUR, • Rekonstrukcija mostu čez Koritnico v Klužah na R1 203/1002 Predel – Bovec, vrednost del 424.596,51 EUR (gradbena pogodba); vrednost PZI 45.600 EUR, • Rekonstrukcija dveh mostov na vršiški cesti: pod Šupco in nad Gorenjo Trento na R1 205/1028; vrednost del 874.083,42 EUR (gradbena pogodba), vrednost PZI 90.736 EUR, • Sanacija zidov na cesti R1-203/1002 Predel – Bovec od km 11+448 do km 12+464; 3.795.665,68 EUR, • Rekonstrukcija križišča Podkoren na stičišču regionalnih cestnih odsekov R1-201/0201 Korensko sedlo – Podkoren, R1-201/0202 Podkoren – Kranjska Gora ter R1-202/0233 Rateče – Podkoren; 551.391,08 EUR, od tega DRSI 548.239,31 EUR in Občina Kranjska Gora 3.151,77 EUR, • Rekonstrukcija križišča z Borovško cesto v Kranjski Gori na regionalni cesti R1-201/0202 Podkoren – Kranjska Gora v km 1+690; 389.259,39 EUR, • Ureditev skozi naselje Sp. Gorje na regionalni cesti R3-634/1104 Javornik –Gorje od km 7+450 do km 8+264; 1.607.662,22 EUR, od tega DRSI 1.478.981,56 EUR in Občina Gorje 128.421,11 EUR, • Sanacija skalne brežine na območju odseka državne ceste R1-203/1002 Kluže – Bovec od km 12+800 do km 13+020; 1.511.662,61 EUR, • Preplastitev vozišča na cesti RT-905/1097 Mrzli Studenec – Jereka, od km 8+400 do km 9+160 in od km 10+570 do km 11+500; 452.742,04 EUR, • Ureditev protiprašne zaščite na cesti RT-907, odsek 1383 Mojstrana – Vrata od km 4+376 do km 11+542; 1.507.053,26 EUR, • Ureditev državne ceste RT 906/1100 Mrzli Studenec – Rudno Polje od km 4+720 do km 5+840; 349.655,10 EUR, • Postavitev začasnega premostitvenega objekta Mabey na cesti R1-206, odsek 1043 Ruska cesta (Erika – Vršič) nad Erjavčevo kočjo; 108.922,77 EUR, • Vzpostavitev ANRP sistema za avtomatsko kontrolo dostopa vozil na osnovi prepoznave registrskih tablic na cesti RT-902, odsek 1019 Strmec – Mangart, v vrednosti 14.002,18 EUR. <p>Izdelava dokumentacije:</p>	12.540.637,21 EUR
------	---	--	--	----------------------

C7.1	povečevanje vključenosti javnega zavoda v lokalne, regionalne in nacionalne procese razvojnega in prostorskega načrtovanja, še zlasti pri pripravi novih razvojnih politik (MGRT, Mzi, MOP, RRA, JZTNP, občine)	<ul style="list-style-type: none"> • vzpostavljanje in ohranjanje sodelovanja na ravni javnega zavoda – občina, regija, država, • vključevanje razvojnih in varstvenih usmeritev NU v razvojne dokumente občin, regije in države. 		
------	--	---	--	--

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

- ...
- ...

6. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), SKZG, ZGS

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v letih 2021 in 2022	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> ekološko kmetovanje, razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, pridelovanje avtohtonih vrst kulturnih rastlin in gojenje avtohtonih pasem domačih živali, izboljšanje predelave kmetijskih pridelkov in gozdarskih proizvodov, spodbujanje aktivnosti, ki dodatno prispevajo h krepitvi ekoloških in socialnih funkcij gozda v narodnem parku; spodbujanje proizvodov z označbo porekla ali geografsko označbo ali z razvojem blagovne znamke narodnega parka (1., 3., 6., točka 10. člena ZTNP-1), prednostno umeščanje območja TNP v programe MKGP za navedene vsebine. 	<p>Podukrep 3.1: Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> število objavljenih JR: 1 štev. odobrenih vlog: 3 število izplačanih vlog: 7 <p>Podukrep 4.2: Podpora za naložbe v predelavo in trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov:</p> <ul style="list-style-type: none"> število objavljenih JR: 4 štev. odobrenih vlog: 1 število izplačanih vlog: 1 <p>Podukrep 4.3: Podpora za naložbe v infrastrukturo povezano z razvojem kmetijstva in gozdarstva (operacija – gradnja gozdnih cest in vlak):</p> <ul style="list-style-type: none"> število objavljenih JR: 1 štev. odobrenih vlog: 7 število izplačanih vlog: 5 <p>Podukrep 8.6 Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov:</p> <ul style="list-style-type: none"> število objavljenih JR: 2 štev. odobrenih vlog: 16 število izplačanih vlog: 8 	<p>višina odobrenih sredstev: 3.248 EUR; višina izplačanih sredstev: 36.137 EUR</p> <p>višina odobrenih sredstev: 178.336 EUR; višina izplačanih sredstev: 84.804 EUR</p> <p>višina odobrenih sredstev: 42.124 EUR; višina izplačanih sredstev: 83.222 EUR</p> <p>višina odobrenih sredstev: 473.370 EUR; višina izplačanih sredstev:</p>

			<p>V okviru ukrepa 10 KOPOP je bilo v letu 2022 v operacijo Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje, vključenih 917 KMG skupaj z 8.285 GVŽ (od tega 84 KMG s 674 GVŽ v občinah, ki ležijo v TNP).</p> <p>V operacijo Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija je bilo vključenih 1.509 KMG na 18.232 ha (od tega 8 KMG na 11 ha v občinah, ki ležijo v TNP).</p> <p>V okviru ukrepa 11 Ekološko kmetovanje (EK) je bilo v letu 2022 vključenih 3.544 KMG na 50.841 ha (od tega 181 KMG na 2.863 ha v občinah, ki ležijo v TNP).</p> <p>Lokalnim akcijskim skupinam (LAS) v okviru ukrepa 19, katerih območja so v TNP, se določijo dodatna sredstva iz naslova PRP 2014–2020. Potrjeni sta dve LAS, ki delujeta na območju TNP in sicer LAS Gorenjska košarica ter LAS Dolina Soče.</p> <p>LAS Gorenjska košarica ima v okviru podukrepa 19.2 Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost na območju TNP potrjene 3 operacije (oz. projekte) v višini 734.024,20 EUR. Do konca leta 2022 sta bila zaključena 2 projekta, v višini 425.417,90 EUR. 1 projekt je še v</p>	<p>220.516 EUR</p> <p>višina izplačanih sredstev 2021-2022 (operacija GEN_PAS): 2.516.784 EUR, od tega v občinah TNP 244.229 EUR</p> <p>višina izplačanih sredstev 2021-2022 (operacija GEN_SOR): 4.399.464 EUR, od tega v občinah TNP 2.707 EUR</p> <p>višina izplačanih sredstev EK 2021-2022 21.035.913 EUR, od tega v občinah TNP 992.520 EUR</p>
--	--	--	---	---

		<p>Izvajanju.</p> <p>LAS Dolina Soče ima iz podukrepa 19.2 Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost na območju TNP potrjenih in zaključenih 6 operacij, ki so bile izplačane v višini 329.585,60 EUR.</p> <p>V okviru podukrepa 19.3 Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalnih akcijskih skupin se na območju TNP izvaja 5 projektov sodelovanja, v skupni odobreni vrednosti 807.826,60 EUR. Do konca leta 2022 je bilo izplačanih 208.945,40 EUR za 3 projekte. Dva projekta sta še v izvajanju. Oba LAS-a na tem območju sta zaključila skupni projekt LAS z naslovom <i>Približajmo Unescova biosferna območja prebivalcem</i>. LAS-a na območju TNP izvajata projekt <i>Vzpostavitev pogojev za EKO regijo BO JA</i>, ki ima odobreno vrednost sofinanciranja 196.244 EUR.</p> <p>Obveščanje javnosti in upravičencev MKGP, Mreža za podeželje, Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja ter v sodelovanju s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenija (Javna služba kmetijskega svetovanja) in drugimi socialnimi partnerji obveščajo splošno javnost in potencialne upravičence o možnostih kandidiranja za nepovratna sredstva Programa razvoja podeželja 2014–2020 za ekološko kmetovanje (ukrep M11), za kmetovanje na okolju in podnebju prijazen način vključno za pridelovanje avtohtonih vrst kulturnih rastlin in gojenje avtohtonih pasem domačih živali (t.i. KOPOP ukrep – M10), za razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah (M4.2), izboljšanje predelave kmetijskih pridelkov (M4.2) in gozdarskih proizvodov (M8.6), spodbujanje proizvodov z označbo shem kakovosti (M3.1) kot tudi obveščanje o številnih drugih ukrepih programa kot so pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete (M6.1), pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij (M6.3), ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju (M9.1), plačilo za dobrobit živali (M14), sodelovanje (M16) in LEADER (M19).</p> <p>Obveščanje na ravni Slovenije je potekalo preko predstavitev javnih razpisov, preko spletnih strani, socialnih medijev, sodelovanjem na kmetijskih sejmih, objav v tiskanih medijih, izdaja tiskanih in spletnih publikacij in predstavitev dobrih praks.</p> <p>Izdaja publikacij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Pridelava semena poljščin in krmnih rastlin,</i> - <i>Pridelava semena zelenjadnic,</i> - <i>Pomen opravevalcev za kmetijstvo,</i> 	
--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> - Ekološko + lokalno = idealno (zgebanka), - Akcijski načrt za ekološko kmetovanje, - Izvajanje pristopa LEADER/CLLD v Sloveniji. 	
A 4.1	prilagojena raba na naravovarstveno najpomembnejših površinah v gozdovih (MKGP, SKZG, ZGS, MOP, JZTNP, lastniki zemljišč)	<ul style="list-style-type: none"> • določitev območij, • sodelovanje pri pripravi akcijskega načrta za vzpostavitev ekocelic na območju narodnega parka, • vzpostavitev ekocelic, • spremljanje stanja. 	<ul style="list-style-type: none"> • izveden je bil redni popis rastišč divjega petelina za tekoče leto na vplivnem območju biatlonskega centra na Pokljuki (radij 2 km) ter celoletna spremljava stanja vrste na istem območju (6 rastišč), • izdelana je bila sprememba GGN GGE Mežakla 2015–2024, ki obravnava tudi gozdove znotraj TNP, • Meritve SVP za GGE Notranji Bohinj v letu 2022 ter inventarizacija sestojev • Sodelovanje v projektu »Vrh Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«, • izvajanje aktivnosti monitoringa risa v sklopu projekta »LIFE Lynx« doselitev 3 risov v oboro na Stari Pokljuki v letu 2021 in njihov izpust, • izvajanje monitoringa volka v sklopu vseslovenskega izbiranja genetskih vzorcev na območju pokljuškega in rateškega tropa volkov (sezona 2022-2023) • Izdelava dolgoročnega načrta za Blejsko in Tolminsko GGO za obdobje 2021-2030. Noveliranje funkcij vseh gozdov. Poseben poudarek funkciji ohranjanja biotske raznovrstnosti in funkcije ohranjanja naravnih vrednosti, • Izdelava dolgoročnega načrta za Gorenjsko in Triglavsko LUO za obdobje 2021-2030. Določitev koridorjev pomembnih za povezljivost prostoživečih živali, • Aktivnosti za spremembo statusa alpskega kozoroga iz tujerodnosti v domorodnost, • Vzpostavljjanje novega prometnega režima na gozdnih cestah na območju GGE Pokljuka, • Sanacija s podlubniki napadenih gozdov na območju Fužinskih planin (prvo varstveno območje TNP). <p>Vzpostavitev ekocelic:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leto 2021: 25,12 ha • Leto 2022: 27,09 ha 	<p>Monitoring 3.538 EUR</p> <p>Redno delo</p> <p>Redno delo Projekt LIFE Lynx</p> <p>V delu</p> <p>Redno delo</p> <p>Redno delo</p> <p>Projekt DinAlpConnect Redno delo Redno delo</p> <p>46.132 EUR 63.000 EUR</p>
A4.3	ohranitev selitvenih koridorjev in ekosistemov za velike zveri, vzpostavitev mirnih območij ter sprejetje in izvajanje ukrepov za blažitev konfliktov med ljudmi in velikimi zvermi (MOP, MKGP, ZGS, ZRSVN, JZTNP)	<ul style="list-style-type: none"> • monitoring, promocija ukrepov za preprečevanje škode in konfliktov z velikimi zvermi, • opredelitev območij paše drobnice in izvajanje izrednih ukrepov na velikih zvereh z 	<ul style="list-style-type: none"> • monitoring ukrepov za preprečevanje škode na premoženju zaradi velikih zveri, • sodelovanje v postopku pridobivanja dovoljenja za odvzem iz narave z odstrelom tropa križancev (volk) na območju Zgornjesavske doline, • v TNP, na območju OE Tolmin, zabeleženih 32 škodnih primerov na drobnici. V enaindvajsetih primerih je bil kot povzročitelj prepoznan šakal, v šestih volk in petih rjavi medved, • ocenjena skupna vrednost škodnih primerov je znašala 13.198,25 EUR, • v drugem varstvenem območju TNP je bilo evidentiranih 9, v tretjem varstvenem območju TNP 13 škodnih primerov. 	<p>Redno delo</p> <p>Redno delo</p>

		<ul style="list-style-type: none"> odvzemom konfliktnih osebkov iz narave, nadzor in sankcioniranje nezakonite paše, ohranitev selitvenega koridorja velikih zveri. 		
A4.4	<p>izvedba analize vplivov rekreativnega in komercialnega nabiranja gozdnih dobrin na ciljne vrste ter oblikovanje predlogov varstvenih nalog (časovna in prostorska opredelitev, količina in način nabiranja) in vključitev teh v ustrezne sektorske načrte oziroma uporaba ugotovitev v postopkih izdaje soglasij in drugih aktov javnega zavoda (MKGP, GIS, ZGS, MOP, JZTNP, ZRSVN)</p>	<ul style="list-style-type: none"> priprava seznama vrst, zanimivih za nabiranje, določitev območij rastišč z največjim pritiskom nabiranja, priprava metodologije za spremljanje vplivov nabiranja in vzpostavitev rednega monitoringa, posodobitev usmeritev/pogojev za sprejemljivo izkoriščanje rastlin. 		
A4.5	<p>v gozdovih narodnega parka nadgraditi trenutno izvajanje nacionalnega programa monitoringa gozdov in gozdnih ekosistemov s prilagoditvijo mreže vzorčnih ploskev in vsebin za spremljanje stanja biotske raznovrstnosti (MKGP, GIS, ZGS, MOP, JZTNP, ZRSVN)</p>	<ul style="list-style-type: none"> dopolnitev mreže stalnih vzorčnih ploskev, določitev in testiranje metodologije, določitev kazalnikov, celovito spremljanje stanja gozdov na območju narodnega parka, sodelovanje v postopkih načrtovanja (GGN, gozdnogojitveni načrti). 	<p><u>ZGS:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Projekt spremljanja stanja tujerodnih vrst na gozdnih posekah v TNP in v bližnji okolici. Identifikacija gozdnih posek in oblikovanje protokola za popis (priprava na izvedbeni del na terenu). Izdelava GGN GGO Tolmin 2021-2030. Izdelava LUN za TRI LUO 2021-2030. Izdelava Programa obnove GGN GGE Bovec 2024-2033. <p><u>ZRSVN:</u></p> <p>Pripravljene so bile naravovarstvene smernice za:</p> <ul style="list-style-type: none"> desetletni GGN za GGO Tolmin (2021-2030) – izdelano je bilo mnenje o sprejemljivosti vplivov izvedbe gozdnogospodarskih načrtov za GGO Tolmin za obdobje 2021-2030 na naravo ter o ustreznosti Okoljskega poročila in Dodatka. Dodatno je bilo pripravljeno mnenje o ustreznosti in skladnosti dopolnjenega Okoljskega poročila in Dodatka, GGN GGO Bled, GGN GGE Notranji Bohinj, <p>Pripravljeno je bilo 1. mnenje za CPVO postopek za območne načrte ter potrditev okoljskega poročila.</p> <p>Sodelovanje pri GGN za odsek 10U v GGE Bohinj.</p>	<p>7.000 EUR</p> <p>Redno delo</p> <p>Redno delo (javna služba)</p>

A 4.6	prilagojena raba na naravovarstveno najpomembnejših površinah (npr. strojna sečnja) (MKGP, GG, ZGS, MOP, JZTNP, ZRSVN, lastniki zemljišč)	<ul style="list-style-type: none"> • posodobitev smernic, • izobraževanje izvajalcev, • določitev ranljivih območij. 		
A12.1	upravljanje divjadi v narodnem parku (JZTNP, ZGS, MKGP, LZS)	<ul style="list-style-type: none"> • priprava letnih načrtov LPN Triglav, • spremljanje stanja. 	<p><u>ZGS:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Izdelava dvoletnega načrta za Gorenjsko in Triglavsko LUO za leti 2021-2022, • Izdelava letnih načrtov lovišč, v Gorenjskem in Triglavskem LUO, ki ležijo na območju TNP, • Izvedeni številni ukrepi za varstvo in monitoring prostoživečih živali, katere izvaja lovišče s posebnim namenom (LPN) Triglav, • biomeliorativni ukrepi so opravljeni v predpisanem obsegu. Najpomembnejša ukrepa sta vzdrževanje grmišč in košnja travnikov, • biotehniški ukrepi so v celoti opravljeni pri zimskem in privabljalnem krmljenju, ki je neposredno povezano z lovom, • izdelava in vzdrževanje lovskih objektov je bilo opravljeno v okviru načrtov, • izvedeno so bile delavnice v okviru projekta DINALPCONNECT, ki je primarno namenjen ohranjanju alpskega kozoroga. <p><u>ZRSVN:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pripravljene so bile naravovarstvene smernice za lovsko upravljavske načrte lovsko upravljavskih območij (2021-2030) za Triglavsko LUO, • izdano mnenje o sprejemljivosti vplivov izvedbe dolgoročnih lovsko upravljavskih načrtov Triglavskega LUO na naravo ter o ustreznosti dopolnjenega Okoljskega poročila in Dodatka. 	<p>Redno delo</p> <p>Projekt DinAlpConnect</p> <p>Redno delo (javna služba)</p>
B3.2	zagotovitev ohranjanja značilnih naravnih in ustvarjenih prvin v kmetijski kulturni krajini (MK, ZVKDS, JZTNP, MKGP)	<ul style="list-style-type: none"> • določitev prvin, pomembnih za prepoznavnost kulturne krajine, • priprava smernic za varstvo, ohranjanje in vzdrževanje kakovostnih krajinskih prvin, • vključitev v prostorske akte 		
C1.2	spodbujanje vključevanja kmetov v ukrepe KOPOP in ekološko kmetovanje (MKGP, KGZS, JZTNP, RRA)	<ul style="list-style-type: none"> • ozaveščanje, promocijske aktivnosti, • pomoč kmetom, 	MKGP, Mreža za podeželje, Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja ter v sodelovanju z Javno službo kmetijskega svetovanja Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in ostalih socialnih partnerjev ozavešča in promovira vključevanje kmetov v KOPOP in ekološko kmetovanje. Aktivnosti se izvajajo	

		<ul style="list-style-type: none"> • priprava, izvedba, sofinanciranje razvojnih projektov. 	<p>preko spletnih strani, socialnih medijev, sodelovanjem na kmetijskih sejmih (npr. spomladanski in jesenski Kmetijsko obrtni sejem v Komendi 2022), objav v tiskanih medijih, izdaja tiskanih in spletnih publikacij in predstavitev dobrih praks.</p> <p>V marcu in aprilu 2021 ter aprilu in maju 2022 so bila izvedena predhodna usposabljanja KOPOP, z namenom, da se udeleženci seznanijo s kmetijsko okoljskimi in kmetijsko podnebnimi vsebinami ter s pridobljenim znanjem in informacijami lažje ter z manj napakami izvajajo ukrep 10 KOPOP. Glede novosti pri vključevanju v KOPOP in ekološko kmetovanje smo objavili prispevek v Kmečkem glasu v 2021 in 2022.</p> <p>Za pomoč kmetom deluje Javna služba kmetijskega svetovanja, ki nudi kmetom svetovanje kot pomoč pri vnosu zbirne vloge.</p> <p>V okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2022 vključenih 5.657 KMG na 362.871 ha (od tega 229 KMG na 3.444 ha v občinah, ki ležijo v TNP).</p> <p>V okviru ukrepa 11 ekološko kmetovanje (EK) je bilo v letu 2022 vključenih 3.544 KMG na 50.841 ha (od tega 181 KMG na 2.863 ha v občinah, ki ležijo v TNP).</p> <p>V okviru ukrepa OMD je bilo v letu 2022 vključenih 46.521 KMG na 342.331 ha (od tega 1.588 KMG na 13.617 ha v občinah, ki ležijo v TNP).</p>	<p>Višina izplačanih sredstev KOPOP 2021-2022: 61.659.136 EUR, od tega v občinah TNP: 861.610 EUR</p> <p>višina izplačanih sredstev EK 2021-2022 21.035.913 EUR, od tega v občinah TNP 992.520 EUR</p> <p>višina izplačanih sredstev OMD 2021-2022 85.315.359</p>
--	--	--	---	---

				EUR, od tega v občinah TNP 3.796.891 EUR
C1.3	spodbujanje pridelave in predelave osnovnih kmetijskih surovin in lesa ter vstopanje kmetij v sheme kakovosti (MKGP, KGZS, ZGS, JZTNP, MGRT, občine, RRA)	<ul style="list-style-type: none"> • Podukrep 3.1-Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti, • Podukrep 4.2-Podpora za naložbe v predelavo in trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov, • ukrep PRP 2014-2020, M19: podpora za lokalni razvoj v okviru LEADER (lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost): izvajanje skupnih projektov LAS-ov (dolina Soče, Gorenjska košarica) v okviru izvajanja operacij SLR npr. projekt "Pohodniška pot Juliana". 	<p>Podukrep 3.1: Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • število objavljenih JR: 1 • štev. odobrenih vlog: 3 • število izplačanih vlog: 7 <p>Podukrep 4.2: Podpora za naložbe v predelavo in trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • število objavljenih JR: 4 • štev. odobrenih vlog: 1 • število izplačanih vlog: 1 	<p>višina odobrenih sredstev: 3.248 EUR</p> <p>višina izplačanih sredstev: 36.137 EUR</p> <p>višina odobrenih sredstev: 178.336 EUR</p> <p>višina izplačanih sredstev: 84.804 EUR</p>
C1.4	ohranjanje in razvijanje planinskega pašništva (MKGP, KGZS, JZTNP, ZVKDS, RRA, nosilci dejavnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • spremljanje pašnih območij, • priprava, sofinanciranje in izvedba projektov. 	<p>V okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2022 v operacijo <i>Paša po čredinkah na planinah</i> vključenih 27 KMG na 920 ha (od tega 16 KMG na 665 ha v občinah, ki ležijo v TNP).</p> <p>V okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2022 v operacijo <i>Planinska paša s pastirjem</i> vključenih 101 KMG na 4.892 ha (od tega 40 KMG na 1.825 ha v občinah, ki ležijo v TNP).</p>	<p>višina izplačanih sredstev 2021-2022 (operacija KRA_CRED): 120.516 EUR, od tega v občinah TNP 82.203 EUR</p> <p>višina izplačanih sredstev 2021-2022 (operacija KRA_PAST): 1.075.488 EUR, od tega v občinah TNP</p>

				405.020 EUR
C3.1	podpiranje podjetniških projektov, ki prispevajo k ustvarjanju delovnih mest, dvigu dodane vrednosti na zaposlenega in aktivni politiki zaposlovanja, namenjanje posebne pozornosti projektom trajnostne rabe naravnih virov in spodbujanju razvoja novih poslovnih modelov (MKGP, MGRT, MDDSZ, RRA, JZTNP)	<ul style="list-style-type: none"> • svetovanje in promocija, • podpora povezovanju različnih panog in deležnikov v narodnem parku (npr. kmetije-gostilne/hoteli, kmetije-šole, lastniki gozdov-lesno predelovalni obrati). 		
C7.3	zagotovitev varstva, ohranjanja in vzdrževanja izjemnih krajin in krajinskih območij nacionalne prepoznavnosti (MOP - Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, MK, ZVKDS, MKGP, občine)	<ul style="list-style-type: none"> • podrobnejša razdelava območij nacionalne prepoznavnosti, • priprava programov za razvoj podeželja, • priprava in izvajanje kmetijsko-okoljskih programov (spodbude, olajšave). 	<p>V izvajanje različnih ukrepov PRP 2014-2020 je vključenih 67.482 različnih upravičencev, od tega 2.281 upravičencev v občinah, ki ležijo v TNP.</p> <p>V okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2022 vključenih 5.657 KMG na 362.871 ha (od tega 229 KMG na 3.444 ha v občinah, ki ležijo v TNP).</p>	<p>Višina izplačanih sredstev 2021-2022: 333,34 mio EUR, od tega v občinah TNP: 10,02 mio EUR</p> <p>Višina izplačanih sredstev KOPOP 2021-2022: 61.659.136 EUR, od tega v občinah TNP: 861.610 EUR</p>

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

občin:

- ZRSVN je v sodelovanju za JZTNP pripravil naravovarstvene smernice za ribiškogojitvene načrte za naslednja ribiška območja, ki segajo tudi v območje TNP: jeseniško, blejsko, bohinjsko RO. V letu 2020 so bila nekatera že predmet usklajevanj z Zavodom za ribištvo RS in območnimi ribiškimi družinami. (redno delo/javna služba: 2.900,00 EUR)
- ...

7. Ministrstvo za kulturo (MK), ZVKDS, muzeji

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v letih 2021 in 2022	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> • spodbujanje aktivnosti, ki prispevajo k celostnemu ohranjanju kulturne dediščine (12. točka 10. člena ZTNP-1), • prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MK za spodaj navedene vsebine. 	Območni enoti Nova Gorica in Kranj izvajata javno službo na področju registrirane nepremične kulturne dediščine v okviru potrjenih letnih programov dela in finančnih načrtov.	
B1.1.	evidentiranje, raziskovanje, dokumentiranje, predstavljanje in vrednotenje vseh tipov kulturne dediščine (MK, ZVKDS, muzeji)	<ul style="list-style-type: none"> • zbiranje podatkov o kulturni dediščini in njenih nosilcih • sodelovanje pri posodabljanju evidenc in pripravi predlogov za vpise novih enot v Register nepremične kulturne dediščine, • predstavljanje in objavljanje izsledkov. 	<p><u>OE Nova Gorica:</u> Register nepremične dediščine na območju TNP; novih vpisov v register nepremične dediščine ni bilo, posodobljeni so nekateri vpisi registrirane stavbne dediščine zaradi <u>aplikacije ISeD</u>.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pregled/proučevanje arhivskega gradiva in preostale pisne dokumentacije in virov, kot pomoč investitorjem <u>pri obnovi in rekonstrukciji registriranih enot stavbne dediščine v parku</u>. - <u>Planinska naselja</u>: dopolnjevanje podatkov. - Raziskovanje, dokumentiranje, inventarizacija raznovrstnih tipov <u>suhozidne gradnje in struktur v naseljih Bavšica, Soča in v Zgornji Trenti</u>. <p><u>OE Kranj:</u> Novih vpisov v RKD ni bilo. Nekaj enotam je bil spremenjen vpis v RKD, podatki so bili dopolnjeni.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pregledovanje arhivske dokumentacije in digitalizacija dokumentacije Studor v Bohinju – Domačija Studor 16 (EID: 1-00709) in Zgornja Radovna – Domačija Zgornja Radovna 25 (EID: 1-00879). - Sistematični terenski ogledi planin in fotografsko dokumentiranje, dopolnjevanje podatkovne baze o planinah s podatki iz literature. - V sodelovanju z JZTNP priprava metodologije popisovanja gradenj na suho v alpskem prostoru in testni popis. <p><u>Pedagoške aktivnosti:</u> Andrejka Ščukovt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo FF (OEIKA FF) v okviru pedagoškega procesa je bilo izvedeno predavanje <i>Suhozidna gradnja v Alpskem prostoru na primorski strani parka</i>. 	

		<ul style="list-style-type: none"> - Terensko delo v Trenti in Bavšici s študenti OEIKA FF in študenti Fakultete za arhitekturo v zvezi s topografijo in raziskavo o suhozidni gradnji v Alpskem prostoru na primorski strani parka. <p>Saša Roškar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skupaj s Tino Komac, JZTNP, predavanje na OEIKA FF v okviru vaj pri predmetu Etnološko konservatorstvo izvedla predavanje <i>Alpska suhozidna gradnja</i>, priprava na terensko delo. - Sodelovanje kot predavateljica na Etnološkem taboru treh dolin s predavanjem <i>Planina</i>, konservatorski pogled. - Terensko delo s študenti OEIKA pri predmetu Etnološko konservatorstvo – vaje: popis gradenj na suho v Bohinju, marec 2021. - Terensko delo s študenti OEIKA pri predmetu Etnološko konservatorstvo – vaje in Fakultete za arhitekturo: popis gradenj na suho v Trenti in Bavšici. - Sodelovanje pri seminarju Maruše Zorec na Fakulteti za arhitekturo s temo <i>Planinske kočje</i>. - Sodelovanje z OEIKA – priprava in vodenje terenskega ogleda muzejskih hiš v okviru predmeta Etnološko konservatorstvo – ogled Pocarjeve domačije. <p>Predstavljanje in objavljanje izsledkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Andrejka Ščukovt: <i>Stavbna dediščina v Zgornjem delu doline Soče</i> s poudarkom na predstavitvi stavb z gospodarsko namembnostjo. Okrogla miza v okviru projekta <i>Oživiljanje starega mestnega jedra Tolmina</i>. - Andrejka Ščukovt: Predstavitev publikacije Gradimo za jutri II, <i>Od prepoznavanja do obnove stavbne dediščine Zgornjega Posočja</i>, v Tolminu in v Kobaridu. - Andrejka Ščukovt: konservatorska poročila o izvedenih posegih na devet objektih s statusom kulturni spomenik ali registrirana nepremična dediščina v publikaciji <i>Varstvo spomenikov – Poročila</i>. - Andrejka Ščukovt: <i>Dediščina uporabe lesa v Posoškem delu TNP v luči prekrivanja streh z leseno kritino</i>. Članek Zbornik SEK IX Kladovo 2021. - Saša Roškar: sodelovanje na webinarju ICOMOS-a <i>Ob dnevu spomenikov in spomeniških območij</i> 18.4.2021. - Saša Roškar: sodelovanje na posvetu <i>Ogenj v Alpah</i> v organizaciji CIPRE, 12.8.2021. - Saša Roškar: predavanje na mednarodnem posvetu <i>Etnološko konservatorstvo v 21. stoletju</i> z naslovom <i>Triglavski narodni park in varstvo kulturne dediščine: med predpisi, politikami in konservatorskimi praksami</i>. - Saša Roškar: <i>Imamo spomenik – muzej – kaj pa zdaj?: Vzdrževanje in upravljanje muzejskih hiš</i>. Upravljanje kulturnom baštinom: od valorizacije do interpretacije: Zbornik VIII. Simpozija etnologa konservatorja Makedonije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije i Slovenije, 2021, 277-294. - Saša Roškar: Priročnik <i>Od stoga do kozuca</i>. Svet pod Triglavom 29, 2021, 14. - Saša Roškar: sodelovanje pri projektu in publikaciji <i>Hiše naših dedov</i>, 2022. 	
--	--	---	--

B1.2	spremljanje stanja kulturne dediščine (MK in INDOK, ZVKDS, muzeji, JZTNP)	<ul style="list-style-type: none"> • spremljanje stanja kulturne dediščine, • terenski ogledi kulturne dediščine in priprava poročila o stanju, • vzpostavitev redne izmenjave podatkov med javnim zavodom in pristojnimi ustanovami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Terenski ogledi/konservatorski nadzor raznovrstnih tipov nepremične kulturne dediščine, poročila o stanju, spremljanje stanja, izmenjava podatkov. <p>Izpostavljeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trenta – Domačija Trenta 67 (EID: 1-0777), monitoring stanja po celoviti obnovi osrednje dominantne stavbe, ki predstavlja spomenik trentarskemu načinu življenju. - Soča – Domačija Soča 51 (EID: 1-09966), hiša in drvarnica. - Trenta – Domačija Trenta 67 (EID: 1-00777), ovčji hlev. - Bovec – Trdnjava Kluže (EID: 1-00039), ureditev podzemnega rova Kluže in razgledne ploščadi, ureditev tematske poti in izvedba zaščite pred naleti skalnih blokov iz zalednega pobočja in zgornjega dela obcestne brežine na državni cesti. - Studor v Bohinju – Napajalno korito sredi vasi (EID: 1-28943) in Studor v Bohinju – Vas (EID: 1-00708), ureditev vaškega jedra. - Stara Fužina – Hiša z mlinom in žaga Stara Fužina 180 (EID: 1-16187), monitoring stanja in sodelovanje z lastniki. - Zgornja Radovna – Domačija Zgornja Radovna 25 (EID: 1-00879), monitoring in dokumentiranje stanja. - Ribčev Laz – Most čez Jezernico (EID: 1-11050), monitoring in sodelovanje pri načrtovanju prenove. - Ribčev Laz – Cerkev sv. Janeza Krstnika (EID: 1-00621). <ul style="list-style-type: none"> • Fotografiranje karakterističnih posnetkov v občini Bovec, Kobarid in Bohinj za potrebe posodobitve Registra kulturne dediščine, aplikacija ISeD. • Trenta – Znamenje pri Hramih pri planini ob Belem potoku: izdelava izmer stanja in arhitekturni posnetek. 	
B1.3	okrepitev prepoznavnosti simbolnega pomena in identitete ustvarjene kakovosti TNP ter njegovih posameznih delov pri prebivalcih in obiskovalcih	<ul style="list-style-type: none"> • promocija, • sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Andrejka Ščukovt in Saša Roškar, Sodelovanje z Oddelkom za etnologijo in kulturno antropologijo FF in Fakulteto za arhitekturo; <u>izobraževanje študentov glede krepitve prepoznavnosti – pomena in identitete TNP</u> – glej B1.1. • Andrejka Ščukovt, v juniju 2021 v okviru <u>Delovne skupine etnologov konservatorjev</u> izvedena predstavitev poselitve prostora in terenski ogledi objektov v Trenti, ki so obnovljeni v okviru popotresne obnove Posočja ali z lastnimi sredstvi. • <u>Simpozij etnologov konservatorjev Srbija</u> (Kladovo, oktober 2021); Andrejka Ščukovt, <i>Dediščina uporabe lesa v Posoškem delu TNP v luči prekrivanja streh z leseno kritino</i>. • Andrejka Ščukovt, obnova hiše Turarjeve domačije, <u>blog ob 40-letnici TNP v okviru spletne strani</u>. 	
B2.1	usmerjanje upravljavcev, lastnikov, investitorjev in projektantov pri	<ul style="list-style-type: none"> • izobraževanje in svetovanje investitorjev, 	<ul style="list-style-type: none"> • Usmerjanje projektantov pri prenovi obstoječega stavbnega fonda oziroma nadomestni gradnji objektov. 	

	<p>gradnjah prednostno k prenovi obstoječega stavbnega fonda oziroma nadomestni gradnji objektov, pri vseh gradnjah pa h gradnji, skladni z lokalno značilno stavbno tipologijo, spodbujanje ohranjanja tradicionalnih gradbeno-obrtnih tehnik in gradiv ter dopuščanje uvajanja novih gradiv in tehnologij, ki so skladne s tipološkimi stavbnimi značilnostmi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vključevanje stavbne tipologije (v povezavi z nalogo C7.3) v predpise in strokovne podlage, • medsebojno sodelovanje pristojnih ustanov, sodelovanje pri svetovanju, • izvedba promocijskih dejavnosti, ki še posebej poudarjajo lokalno stavbno izročilo in lokalne mojstre, ki poznajo stare stavbne tehnike /delavnice), • certificiranje kakovosti in programi izobraževanja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Andrejka Ščukovt, usmerjanje izdelovalca pri pripravi stavbne tipologije Zgornjega Posočja (občine Kobarid, Tolmin in Bovec). Posredovanje/izbor razpoložljive fotografske, pisne in arhivske dokumentacije kot pomoč izdelovalcu stavbne tipologije na območju občine Kobarid; naselja Magozd, Drežnica, Drežniške ravne, Krn in aktivno sodelovala s pripravljavcem stavbne tipologije. • Saša Roškar: sodelovanje z JZTNP pri pripravi priročnikov <i>Stavbna tipologija v občini Kranjska Gora in Pomožni objekti v Triglavskem narodnem parku</i>. • Svetovanje lastnikom, investitorjem na terenu glede posegov na objektih in terenski ogledi. Svetovanja lastnikom pred posegi skupaj z drugimi institucijami (JZTNP, ZRSVN, občine, upravne enote). • Kulturnovarstveni pogoji, kulturnovarstvena soglasja in kulturnovarstvena mnenja k posegom v prostor (na podlagi prispelih vlog za posege v registriranem območju TNP oz. na registriranih enotah dediščine) po predhodni pridobitvi mnenja JZTNP: <u>V letu 2021:</u> - OE Nova Gorica: 77 zadev - OE Kranj: 159 zadev <u>V letu 2022:</u> - OE Nova Gorica: 94 zadev - OE Kranj: 148 zadev <p>Odprava posledic potresa: sodelovanje z Državno tehnično pisarno (v nadaljevanju DTP) pri pripravi programov za področje konservatorsko-restavratorskih posegov in izvedba posegov za tekoče leto.</p>	
B2.2	<p>vzpostavitev sklada za sofinanciranje projektov za ohranjanje kulturne dediščine (MK, ZVKDS, občine, RRA, JZTNP, MOP)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ustanovitev varstvenega sklada, • objava razpisa (zagotavljanje sredstev za sofinanciranje). 		
B2.3	<p>ohranjanje obstoječe kakovosti planin (umestitev v prostor, tipologija objektov, posestna struktura...), naselij (strnjena vaška jedra) ter posameznih grajenih ambientov in dominant v prostoru (ZVKDS, občine, agrarne skupnosti, JZTNP)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vrednotenje planin • ozaveščanje, • sodelovanje pri pripravi konservatorskega načrta za prenavo. 	<ul style="list-style-type: none"> • Posoške planine – dopolnjevanje terenskega dela za načrtovano publikacijo <i>Stavbno izročilo pastirskih planin v Zgornjem Posočju</i>. • Sistematično dokumentiranje bohinjskih planin in pregled pisnih virov: <ul style="list-style-type: none"> - Planina Lopučnica - Komna – Planina Na Kalu (EID: 1-15195) - Planina Razor - Komna – Planina Na Kraju (EID: 1-15196) - Studor v Bohinju – Planina Blatce (EID: 1-15217) - Pokljuka – Planina Četeže (EID: 1-29503) - Polje v Bohinju – Planina Suha (EID: 1-18488) - Ravne v Bohinju – Planina Za Liscem (EID: 1-18484) 	

B2.4	razglasitev evidentiranih enot kulturne dediščine (MK, ZVKDS, občine, JZTNP, lastniki, muzeji)	<ul style="list-style-type: none"> • priprava strokovnih podlag za razglasitev, • sprejetje predpisov, • ozaveščanje lastnikov, • ureditev posameznih enot NKD, • promocija, tematska vodenja. 		
B2.5	obnova najpomembnejših objektov NKD in izvajanje predkupne pravice države ali občine za odkup ogroženih oziroma izjemnih spomenikov NKD, ki so v zasebni lasti (MK, ZVKDS, občine, JZTNP, lastniki, muzeji)	<ul style="list-style-type: none"> • zagotavljanje proračunskih sredstev, donacij, subvencij, • sodelovanje z lastniki, • oblikovanje meril in kriterijev za prednostni odkup, • izvajanje odkupov. 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Spomeniškovarstveni razpis za leto 2021–2022 – odobrena sredstva:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Trenta – Domačija Trenta 1 (EID:1-05065), obnova lesene kritine Matevževe hiše; - Stara Fužina – Hiša z mlinom in žaga Stara Fužina 180 (EID: 1-16187), novo mlinsko kolo in obnova pomožnega objekta; - Zgornja Radovna – Domačija Zgornja Radovna 25 (EID: 1-00879), obnova fasade, hidrofobna bariera, zamenjava strešne kritine. • <u>Obnova – ponovna gradnja:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Trenta – Domačija Trenta 15 (EID:1-011725) ponovna gradnja hiše na domačiji pri Maselcu, po požaru januarja 2021 • <u>Odobrena sredstva v okviru popotresne obnove</u> <ul style="list-style-type: none"> - Trenta – Domačija Trenta 67 (EID:1-00777) cilj celovite prenove je z gradbenimi deli in restavratorskimi posegi ohranitev avtentične vsebine hiše na podlagi tradicionalnih trajnostnih materialov in praks. 	
B2.6	sistematično raziskovanje na območju narodnega parka in izvajanje predhodnih arheoloških terenskih pregledov, sond in raziskav (ZVKDS, muzeji)	<ul style="list-style-type: none"> • izvajanje sistematičnih raziskav (planine, rudarstvo, železarstvo) • ozaveščanje lastnikov zemljišč s potencialnimi arheološkimi lokacijami • vključevanje vsebin v prostorske akte lokalnih skupnosti in turistično ponudbo (razstave, tematske poti), • izvajanje preventivnih arheoloških raziskav. 	<p>Izvedene so bile naslednje arheološke raziskave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stara Fužina – Zoisova graščina (EID: 1-16194): raziskava ob gradnji; - Julijske Alpe – Triglavski narodni park (EID: 1-07593): Bošinka nad planino Dedno polje; - Stara Fužina – Planina Laz (EID: 1-15208) in planina Ogradi; - Julijske Alpe – Triglavski narodni park (EID: 1-07593): območje Vršiča. 	

B3.1	ozaveščanje in izobraževanje lokalnih prebivalcev o pomenu in načinih ohranjanja dediščinskih kulturnih in zgodovinskih krajin (ZVKDS, JZTNP)	<ul style="list-style-type: none"> • ozaveščanje in izobraževanje, • priprava ozaveščevalnih gradiv. 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Ozaveščanje</u> <ul style="list-style-type: none"> - Andrejka Ščukovt: <i>Kmalu bo v celoti prenovljena</i> (Turarjeva domačija v Trenti), mesečni časopis Goriška, avgust 2021. - Andrejka Ščukovt: <i>Popotresna obnova profane stavbne dediščine v Posočju</i>. AB, arhitektov bilten št. 232/233, oktober 2022. - Andrejka Ščukovt: <i>Domačija pri Francu z ohranjeno stavbno dediščino izjemnega pomena. Simbol preteklosti, vztrajnosti in znanj</i>, mesečni časopis Goriška, december 2022. - Andrejka Ščukovt in Saša Roškar: sodelovanje pripravi študij tipologij za posamezna območja (sodelovanje z izvajalci, posredovanje gradiv, sodelovanje na predstavitev). - Saša Roškar: sodelovanje v delovni skupini za pripravo interpretacijskega načrta za eko muzej Oplenova hiša – sodelovali tudi: Občina Bohinj, Gorenjski muzej, JZTNP, Turizem Bohinj, Krajevna skupnost Stara Fužina-Studor in prebivalci Studora. - Saša Roškar: sodelovanje v delovni skupini za pripravo Podlage za oblikovanje akcijskega načrta za odpravljanje ozkih grl pri upravljanju z obiskovalci na območju skleda Bohinjskega jezera. 	
B3.2	zagotovitev ohranjanja značilnih naravnih in ustvarjenih prvin v kmetijski kulturni krajini (MK, ZVKDS, JZTNP, MKGP)	<ul style="list-style-type: none"> • določitev prvin, pomembnih za prepoznavnost kulturne krajine, • priprava smernic za varstvo, ohranjanje in vzdrževanje kakovostnih krajinskih prvin, • vključitev v prostorske akte. 	<ul style="list-style-type: none"> • Določitev prvin pomembnih za prepoznavnost kulturne krajine v Zg. Trenti in Soči – Vas Na Skali: suhozidne strukture • Sistematično raziskovanje in popis suhozidnih struktur v kulturni krajini – glej B1.1. 	
B4.1	skrb za zbirke premične kulturne dediščine znotraj informacijskih mest v narodnem parku (Pocarjeva domačija, Dom Trenta) (JZTNP, muzeji MK, lastniki)	<ul style="list-style-type: none"> • vključevanje premične KD v izobraževalne in ozaveščevalne programe ter organizacija in izmenjava razstav med ustanovami, • vzdrževanje zbirk premične KD znotraj informacijskih točk narodnega parka. 		
B4.2	sodelovanje z likovnimi ustvarjalci pri pripravi razstav in drugih	<ul style="list-style-type: none"> • organizacija in promocija razstav, 		

	ozaveščevalnih programov in vzpostavitev galerijske dejavnosti (JZTNP, muzeji)	<ul style="list-style-type: none"> • organiziranje skupnih raziskovalnih in razstavnih projektov in izmenjave razstav med ustanovami. 		
B5.1	spodbujanje obstoječih in potencialnih nosilcev k ohranjanju nesnovne KD, sodelovanje z njimi pri dejavnostih za ohranjanje te in prenašanje oblik tradicionalnih znanj (nacionalni koordinator nesnovne KD, ZVKDS, JZTNP, MKGP, KGZS)	<ul style="list-style-type: none"> • infrastrukturna in organizacijska pomoč nosilcem pri izvajanju dejavnosti in prireditvah, • sodelovanje na prireditvah, • sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami, šolami in društvi, • strokovno svetovanje nosilcem nesnovne KD (npr. pašništvo), • vključevanje nesnovne KD v projekte in razpise. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spodbujanje pri ohranjanju tradicionalnih gradbeno-obrtnih tehnik in gradiv: prekrivanje streh z leseno kritino: <ul style="list-style-type: none"> - Trenta – Domačija Trenta 1 (EID:1-0 5065) - Trenta – Domačija Trenta 67 (EID:1-0 777) - Trenta – Domačija Trenta 69 (EID:1-17652) - Trenta – Hiša Trentarskih vodnikov (EID:1-07593) - Studor v Bohinju – Domačija Studor 16 (EID: 1-00709) • Spodbujanje ohranjanja in obnavljanja suhozidnih struktur – iskanje nosilcev na terenu. 	
B5.2	raziskovanje nesnovne dediščine v TNP (nacionalni koordinator nesnovne KD, muzeji, ZVKDS, JZTNP, MKGP, KGZS)	<ul style="list-style-type: none"> • raziskovanje, • vključevanje vsebin v gradiva narodnega parka, • vključevanje v vodniške programe, • organizacija prireditiv. 	V zadnjih letih intenziven poudarek na gradnji na suho v alpskem prostoru, tako na primorski kot gorenjski strani parka – s terenskim delom in topografskimi popisi s študenti priprava topografije ter skozi pogovore in usmerjene intervjuje beleženje spominov, zgodb in znanj ter lociranje potencialnih nosilcev.	
C7.3	zagotovitev varstva, ohranjanja in vzdrževanja izjemnih krajin in krajinskih območij nacionalne prepoznavnosti (MOP - Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, MK, ZVKDS, MKGP, občine)	<ul style="list-style-type: none"> • analiza naselbinskih vzorcev, • podrobnejša razdelava območij nacionalne prepoznavnosti. 	A. Ščukovt: <i>Analiza naselbinskih vzorcev</i> ; izbor in posredovanje dokumentacije ter aktivno sodelovanje pri recenziji z izdelovalcem in predstavnikom TNP za nalogo <i>Tipologija tradicionalne arhitekture v Zgornjem Posočju ter za publikacijo Arhitektura Zgornjega Posočja – stavbna tipologija</i> .	
C7.4	podpiranje pobud za prenovo vasi, krepitev njihove identitete, uveljavljanje posebnosti in ohranjanje avtentične podobe (celostna obnova vasi) (občine, ZVKDS, JZTNP)	<ul style="list-style-type: none"> • svetovanje, • priprava za prijavo predlogov na razpise. 	<u>OE Kranj</u> : prenova vaških jeder Stare Fužine (pozornost usmerjena na oblikovanje javnega prostora in ohranjanje podedovanih značilnosti kot so leseni plotovi) in Studora – v teku (pri pripravi dokumentacije pozornost usmerjena v ohranjanje značilnosti vaškega prostora s posebnim poudarkom na ohranjanju suhozidnih struktur).	

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

- ...
- ...

8. Ministrstvo za obrambo (MO), Uprava RS za zaščito in reševanje

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v letih 2021 in 2022	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> • spodbujanje načina gradenj, povezanega s stavbnim izročilom v narodnem parku; spodbujanje aktivnosti, ki prispevajo k ohranjanju narave in varstvu značilne krajine (4., 11. in 13. točka 10. člena ZTNP-1). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ministrstvo za obrambo oziroma Slovenska vojska upravlja z vojaškimi objekti na Rudnem polju na Pokljuki in z ožjo okolico le-teh ter z vodovodnim omrežjem, vodohrani in žičniškimi napravami na smučišču Viševnik. Pri tem se je tudi v letih 2021 in 2022 upoštevalo naloge za izvajanje NU TNP, delovanje Slovenske vojske v TNP ne povzroča škode v naravi in na obstoječi infrastrukturi. Odpadki se zbirajo ločeno za kar so urejeni ekološki otoki. Redno se čistijo oljni lovilce in se »goščje« odvažajo na čistilne naprave. Kurilne naprave so redno pregledane in servisirane tako da so izpusti skladni s predpisi Za urejanje okolice objektov se uporablja zemlja in semena preverjene kvalitete primerne za to področje. • Na področju smučišča pod Viševnikom se vsi posegi izvajajo skladno s predpisi s področja varovanja okolja. Časovne omejitve za izvajanje del na območju smučišča se popolnoma upoštevajo. • V letih 2021 in 2022 so se na objektih Slovenske vojske na Rudnem polju v okviru vzdrževalnih del izvedla: <ul style="list-style-type: none"> - popravila na vodovodnem sistemu iz planine Konjšica do Rudnega polja v vrednosti ca 13.980 EUR. - popravila na objektih ob vlečnicah Viševnik v vrednosti ca 9.260 EUR. - popravila streh na objektih v vojašnici v vrednosti ca 13.000 EUR. • Pri načrtovanih obnovah in rekonstrukcijah obstoječih objektov in okolice se dosledno upošteva, pridobitev pogoji pristojnih služb (TNP, ZVKDS). • Ministrstvo za obrambo je v letu 2017 za vrtini na Konjšici in na Zlatih vodah pridobilo tudi vodno dovoljenje tako, da v skladu z okoljsko zakonodajo tako da se vsakoletno ustrezno plačuje nadomestilo za izkoriščanje vodnega vira. Za navedeni vrtini in na vodohranih se je vgradil avtomatski nadzorni sistem, ki zagotavlja nadzor za pretok načrpane vode na zajetjih iz vodohranov nazaj v okolje in nadzor nad motnostjo vode. Objekti SV porabijo za svoje potrebe zgolj manjši del načrpane vode (pranje, kuhanje, izplakovanje) saj voda iz omrežja zaradi vpliva paše na planini ni pitna. • Vse obiskovalce in goste se opozarja na primeren odnos do varovanja narave in s svojim zgledom to v največji meri dokazuje prav Slovenska vojska. 	

C7.2	kakovostna nadgradnja prostorskega načrtovanja in projektiranja objektov z vidika varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in sanaciji razvrednotenih območij (MO, DRSV, URSZR, GeoZS, lastniki)	<ul style="list-style-type: none"> • priprava kart ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč, • sanacija razvrednotenih območij. 	<p><u>MO:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Leta 2021 je bila izdelana <i>Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi nesreče z nevarnimi snovmi</i>. • Leta 2022 je bila izdelana <i>Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi terorizma</i>. • Ocene ogroženosti so dostopne na https://www.gov.si teme/ocene-ogrozenosti-zaradi-naravnih-in-drugih-nesrec/. • Pristojna izpostava glede na krajevno pristojnost in državno oceno ogroženosti izdela oceno ogroženosti za regijo, občina pa je pristojna za izdelavo ocene za svojo občino. Območje Triglavskega narodnega parka se razprostira na območju občin Bohinj, Bled, Kranjska Gora, Gorje in Jesenice, ki spadajo pod Izpostavo Kranj in občin Bovec, Tolmin in Kobarid, ki spadajo pod Izpostavo Nova Gorica. • Ministrstvo za obrambo se zaveda nalog glede sanacije razvrednotenih območij, tako da bo v prihodnosti potrebno urediti tudi ostale objekte vojaškega kompleksa na Rudnem polju vendar posegi glede na pripravljeno že omenjeno novo idejno zasnovo terjajo znatna finančna sredstva. Posegi z izjemo in vzdrževanja obstoječih objektov in infrastrukture v trenutno veljavnem – v letu 2022 sprejetem Srednjeročnem obrambnem programu Republike Slovenije 2022-2026 niso posebej opredeljeni, zato so večje investicije s ciljem sanacije razvrednotenih območij v navedenem kompleksu predvideni v obdobje po letu 2026. <p><u>DRSV:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • DRSV v postopkih prostorskega načrtovanja in izdaje odobritev gradnje preverja skladnost dokumentacije za umestitev v prostor in gradnjo objektov tudi s področja ogroženih območij, kot jih opredeljuje ZV-1 s ciljem zmanjševanja potenciala ogroženosti, • na območju TNP so bile izdelane naslednje karte ogroženih območij: <ul style="list-style-type: none"> - poplavna območja: integralna karta (razredov) poplavne nevarnosti in integralna karta globin pri pretoku Q100 v velikosti 0,15 km² (8. 9. 2022), - erozijska območja: karta (razredov) erozijske nevarnosti (globinska in bočna erozija po ZV-1) v velikosti 0,15 km², - plazljiva območja: opozorilna karta pobočnih masnih premikov (zemeljskih plazov, skalnih podorov in drobirskih tokov) in opozorilna karta površinske, globinske in bočne erozije na območju občin Kobarid, Bled in Bohinj. 	Ocene ogroženosti, katerih del so karte ogroženosti, so pripravili sodelavci URSZR v okviru rednih delovnih nalog.
------	---	---	--	--

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

– ...

9. Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) in DO (SON), DVI, SON, DRSV, DzPGS, ARSO, IRSOP, ZRSVN, ZZRS, JZTNP / Ministrstvo za naravne vire in prostor (MNVP)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v letih 2021 in 2022	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> zagotovitev ustrezne komunalne opreme v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih; spodbujanje uporabe najboljših razpoložljivih tehnik; spodbujanje aktivnosti, ki prispevajo k ohranjanju narave; spodbujanje aktivnosti, ki prispevajo k vzdrževanju in ohranjanju za narodni park značilne krajine; razvoj parkovne infrastrukture in podporo projektom za predstavljanje in interpretacijo narodnega parka, ozaveščanju in izobraževanju javnosti in prebivalcev narodnega parka (2., 10, 11., 13. točka 10. člena ZTNP-1). 	<p><u>MOP – SON:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> priprava izhodišč za pripravo programov dela in finančnih načrtov za leto 2021 in 2022 (zagotovitev dodatnih sredstev za nakup nepremičnin, izvajanje 56. člena ZTNP-1, trajnostno mobilnost (nakup vozil, sofinanciranje prevozov), določitev krajinskih značilnosti in ekosistemskih storitev, preprečevanje širjenja invazivnih vrst, ohranjanje biotske raznovrstnosti), pregledi programov dela in finančnih načrtov za leto 2021 in 2022 ter poročil za leti 2020 in 2021, pregledi in potrjevanje zahtevkov JZTNP, odpiranje NRP-jev za občinske projekte na območju JZTNP, spremljanje izvajanja NU TNP in priprava poročila o izvedenih aktivnostih MOP v letih 2019 in 2020, izvedeni sestanki z JZTNP in parkovnimi občinami v zvezi z izvajanjem četrtega odstavka 11. člena ZTNP-1, priprava in sprejem <i>Uredbe o merilih in kriterijih za spodbujanje in financiranje projektov, investicij ter izvajanje dejavnosti v Triglavskem narodnem parku</i> (Uradni list RS, št. 116/21), sodelovanje pri poravnavi z Občino Bohinj in Bovec v zvezi s povračilom za izvedene projekte v povezavi s četrtrim odstavkom 11. člena ZTNP-1, sodelovanje pri izvajanju Alpske konvencije, sodelovanje pri pripravljalnih aktivnostih za vzpostavitev čezmejnega Biosfernega območja Julijske Alpe, financiranje ZGS za namen ocenjevanje škod od zavarovanih živalskih vrst, drugih nalog s področja upravljanja z velikimi zvermi in varstva narave (tudi na območju TNP), financiranje ZZRS za namen rednega spremljanjem stanja rib (tudi na območju TNP), priprava <i>Programa upravljanja Nature 2000 za obdobje 2023 do 2028</i> (ukrepi se nanašajo tudi na območje TNP), sodelovanje pri pripravi <i>Strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023 do 2027</i> (ukrepi se nanašajo tudi na območje TNP), izobraževanje nadzornikov, izpitna komisija – predavanja, izpiti, novelacija <i>Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot</i> (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23; tudi za območje TNP), sodelovanje pri iskanju sistemskih rešitev za zagotavljanje pravice do dnevnega počitka pri izvajanju lovsko čuvajske službe in naravovarstvene nadzorne službe 	<p>Finančna sredstva za izvajanje letnih programov dela JZTNP za leti 2021 in 2022 v višini: skupaj 5.270.846 EUR</p> <p>Finančna sredstva za izvajanje AN za financiranje občin za leti 2021 in 2022 v višini: skupaj 10.158.017 EUR</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • priprava pripomb na <i>Zakon o celostnem prometnem načrtovanju</i> in <i>Zakon o cestah</i>, ki so vezane tudi na 27. člen ZTNP-1. 	
A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12	ohranjanje narave (JZTNP, ZRSVN, MOP, ZGS, MKGP, DRSV, IRSOP, IzVRS, MNZ, ZZRS)	<ul style="list-style-type: none"> • poenotenje metodologij monitoringa, inventarizacija, analiza podatkov, izvedba ukrepov, • ohranjanje naravnih vrednot in ožjih ZO, • ohranjanje travnišč in • sonaravno gospodarjenje z gozdovi, • ohranjanje dobrega stanja voda, • ohranjanje barij, jam, melišč in skalovij, • ohranjanje krajinske pestrosti, • izvajanje neposrednega nadzora v naravi in sodelovanje z inšpekcijskimi službami, • sprejet in potrjen kohezijski projekt na prednostni naložbi 6 »Vrh Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«. 	<p><u>MOP-SON:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • priprava <i>Pravilnika</i> in sodelovanje pri pripravi <i>Priročnika za izvajanje Pravilnika o označevanju zavarovanih območij, naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in območij Natura 2000</i> (Uradni list RS, št. 145/21), • priprava podlag za <i>izdelavo Uredbe o krajinskih značilnosti pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti</i> (TNP je pilotno območje), • priprava predloga za MzI za omejitev prometa na cesti v dolino Vrata, • sodelovanje na sestankih z MzI in JZTNP v povezavi z načrtovanjem ukrepov za umirjanje prometa v alpskih dolinah in cesti na Mangart, • sodelovanje pri določitvi nosilne zmogljivosti za območje naravne vrednote soteske Vintgar, Fratarice in Predelice, • priprava Odredbe o omejitvah obiskovanja in ogledovanja naravne vrednote Vintgar (Uradni list RS, št. 42/23), in predloga Odredbe o omejitvah obiskovanja in ogledovanja soteske Fratarice in Predelice, • sodelovanje pri iskanju rešitev za čiščenje odpadne vode na Koči pri Triglavskih jezerih, • sodelovanje pri urejanju razmer v zvezi z dostopom k slapu Peričnik, • sodelovanje pri izvajanju kohezijskega projekta »Vrh Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«, • sodelovanje v postopkih pridobivanja koncesij za gradnjo žičniških naprav, • sodelovanje pri izvajanju projekta <i>Life Narcis</i> (tudi za območje TNP), • sodelovanje pri reševanju problematike upravljanja velikih zveri v alpskem prostoru, • sodelovanje pri pripravi dogodkov ob 40 in 100-letnici TNP, • sodelovanje pri usklajevanju aktov s področja letalstva in brezpilotnih zrakoplovov (pomembno za območje TNP), • sodelovanje pri pripravi <i>Odloka o porabi sredstev Sklada za podnebne spremembe</i> (pomembno za območje TNP), • spremljanje CRP projekta: <i>Identifikacija, ovrednotenje in kartiranje ekosistemskih storitev naravovarstveno pomembnejših območij v Sloveniji</i> (TNP je pilotno območje), • priprava odgovorov na poslanska vprašanja v zvezi z izvajanjem <i>Zakona o Triglavskem narodnem parku</i>, • sestanki na temo krčenja zaraščajočih kmetijskih površin v TNP, • priprava odgovorov v zvezi z uničevanjem naravnih vrednot npr. Ajdovska deklica, odlaganja odpadkov, širitev planinske kočje na Kredarici ... <p><u>ZRSVN:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • naravne vrednote: 	Redno delo (javna služba)

			<ul style="list-style-type: none"> - spremljanje stanja naravnih vrednot (11 na gorenjski strani), ki se nahajajo na območju TNP, - sodelovanje pri določitvi ogroženosti za naravne vrednote Blejski Vintgar, Fratarica in Predelica, vključno z njihovo nosilno zmogljivostjo. • zavarovana območja: <ul style="list-style-type: none"> - usmerjanje aktivnosti, rabe in urejanja prostora na območju mangrtske ceste in Mangrtskega sedla, Vršiča, na območju Velikih korit na Soči, Tolminskih korit ..., - v okviru terenskih ogledov v postopku priprave mnenj in številnih terenskih usklajevanj, je bilo opravljeno spremljanje stanja ohranjenosti narave. • biosferno območje: <ul style="list-style-type: none"> - sodelovanje pri razgovorih o vzpostavitvi čezmejnega Biosfernega območja Julijske Alpe. • monitoringi: <ul style="list-style-type: none"> - redno izvajanje monitoringov kvalifikacijskih živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov v območju narodnega parka, ki jih zagotavlja MOP, koordinira pa ZRSVN, • ostalo: <ul style="list-style-type: none"> - sodelovanje pri začetnih aktivnosti <i>Skupine za ravnanje z odpadnimi vodami v narodnem parku</i>, - sodelovanje v strokovni skupini za čiščenje odpadne vode na Koči pri Triglavskih jezerih. <p><u>DRSV:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • priprava dokumentov: <ul style="list-style-type: none"> - priprava strokovnih podlag za potrebe Načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2022–2027, - priprava strokovnih podlag za potrebe <i>Načrta upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2022–2027</i>, - priprava strokovnih podlag za <i>Program ukrepov upravljanja voda</i>, • izvajanje ukrepov s področja upravljanja z vodami in drugih nalog s ciljem ohranjanja dobrega stanja voda: <ul style="list-style-type: none"> - priprava <i>Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami</i>, vključno s Prilogo 3 - Navodilo za pripravo presoje vpliva posega na vodnem in priobalnem zemljišču ter območju presihajočih jezer na stanje površinskih voda, Prilogo 5 - Navodilo za pripravo ocene vpliva posega na podzemno vodo in Prilogo 6 - Usmeritve za načrtovanje ureditev na vodnih in priobalnih zemljiščih vodotokov z vidika preprečevanja poslabšanja ekološkega stanja voda (januar 2022), - izvajanje popisa vodnih objektov, naprav in ureditev (VONU), - priprava strokovnih podlag za odvzeme naplavin – upoštevanje vidika ohranjanja dobrega stanja voda, 	
--	--	--	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> - priprava in izvajanje projektne naloge »Strategija odvzemov naplavin na porečju reke Save«, - sodelovanje DRSV pri izboru projektov za nagrado Natura 2000. <p><u>ZZRS:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • v letu 2022 je bila opravljena redna inventarizacija rib v vodah posebnega pomena, ki se nahajajo v TNP in sicer v Soči, Lepeni in Radovni. • vodenje biološke zbirke podatkov (BIOS), v kateri se nahajajo podatki kot npr. seznam rib, glavonožcev ter nekaterih rakov, najdenih na območju Republike Slovenije → povezava: www.biosweb.org. Poleg tega zavod upravlja tudi z ribiškimi katastrom (RIBKAT), ki je ključnega pomena za načrtovanje in izvajanje ribiškega upravljanja ter pripravo različnih strokovnih podlag in mnenj, ukrepov ter predpisov na področju sladkovodnega ribištva, s katerimi se zagotavlja ohranjanje in trajnostna raba ribolovnih virov, določanje elementov ekološkega stanja voda in določanje ukrepov za njihovo izboljšanje. <p><u>IRSOP:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • najmanj enkrat letno je bil opravljen inšpekcijski nadzor v času cvetenja na rastišču zavarovane vrste lepi čevljc v Gozd Martuljku, kar je bilo dogovorjeno med JZ TNP, Policijo in turističnim društvom. • V letu 2022 je bilo v okviru letnega programa dela IRSOP za posamezno leto opravljenih več preventivnih inšpekcijskih nadzorov na naravnih vrednotah, ki se nahajajo na območju parka. V letu 2021 in 2022 je bilo na območju TNP skupaj opravljenih 12 preventivnih pregledov. 	
A1.2 A1.4 D3.3 D3.4 D3.5	priprave akcijskih načrtov (JZTNP, ZRSVN, LTO, PZS)	<ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje pri izdelavi akcijskih načrtov (za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ravnanje s tujerodnimi vrstami, vzpostavitev ekocelic, usmerjanje obiskovanja, sanacija Pokljuke, upravljanje športnih in rekreacijskih dejavnost). 	<p><u>MOP-SON:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje pri pripravi <i>Akcijskega načrta za sofinanciranje občinskih projektov</i> in rebalansov za leto 2021 in za leto 2022, • izvedba postopka potrditve in izvedbe Akcijskega načrta za financiranje parkovnih lokalnih skupnosti za leto 2021 in 2022 (vključno s spremembami): pregled zahtevkov in izvedba finančnih nakazil skladno s sprejetim <i>Akcijskim načrtom za sofinanciranje občinskih projektov</i> za leto 2021 in 2022, • sodelovanje pri pripravi <i>Akcijskega načrta za usmerjanje obiska in rekreacijskih dejavnosti</i> v TNP, • sodelovanje pri pripravi sistemov za preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst. <p><u>ZRSVN:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje pri ozaveščanju in razvoju sistemov za preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst (ITV): monitoring razširjenosti posameznih vrst, razvoj tehnik za 	Redno delo (javna služba)

			<p>ustavljanje razraščanja in preprečevanje širjenja ITV, razvoj tehnik odstranjevanja in uničevanja ostankov ITV.</p> <ul style="list-style-type: none"> • priprava in oddaja projekta LIFE za preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst rastlin, ki se uporabljajo v okrasne namene. Rezultati izbora do konca leta 2022 še niso bili znani. • sodelovanje pri določitvi mirnih območij za divjega petelina na Pokljuki – »Vrh Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«. • pregled in pripombe k predlogu Akcijskega načrta za usmerjanje obiska in rekreacijskih dejavnosti v TNP. <p><u>ZZRS:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • v letu 2022 se bili sprejeti 6 letni ribiškogojitveni načrti (RGN) za obdobje 2017-2022 za vse ribiškogojitvene okoliše tudi tiste, ki se nahajajo znotraj TNP, razen za vode posebnega pomena. RGN-ji so usklajeni tako z JZ TNP, ZRSVN, DRSV, v njih so vključeni tudi ukrepi iz PUN. • Zavod za ribištvo Slovenije je leta 2020 pripravil »Strokovne podlage za preprečevanje širjenja, vnosa in zmanjševanja vpliva (invazivnih) tujerodnih vrst rib, rakov in školjk«, ki so dostopne na spletni strani Zavoda pod rubriko tujerodne vrste. → povezava: https://www.zzrs.si/page/tujerodne-vrste/. • splošni ukrepi, ki se navezujejo na izvajanje skupne zakonodaje EU o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst, so bili vključeni v ribiškogojitvene načrte upravljanja ribiških okolišev. → povezava: https://www.zzrs.si/page/ribisko-nacrtovanje/. • v pripravi je strateški dokument (<i>Program upravljanja rib do leta 2033</i>), ki bo v nadaljevanju, po njegovem sprejetju, tudi podlaga za pripravo <i>Programov upravljanja ribiških območij</i> in novih ribiškogojitvenih načrtov. V program so zajeti ukrepi, ki poleg vrst, ki so vključene na seznam EU, št. 1143/2014, določajo pravila ravnanja tudi z drugimi tujerodnimi vrstami. • v letih 2021 in 2022 je potekalo intenzivno odstranjevanje tujerodnih ribjih vrst (jezerska zlatovčica in pisanec) iz Dvojnega jezera v sklopu projekta »Vrh Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«. Projekt je bil podaljšan do konca leta 2023. 	Projektno delo (<i>Artemis, Alptrees</i>): 2.000 EUR
D3.2	vzpostavitev koncesijske rabe delov parka (JZTNP, MOP - Direktorat za okolje, občine)	<ul style="list-style-type: none"> • izdelava strokovnih podlag in • izpeljava postopka podelitve koncesij. 	<p><u>MOP-SON:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • priprava koncepta rabe naravnih vrednot (ki izključuje podeljevanje koncesij za rabo delov TNP), • priprava sprememb in dopolnitev ZON v delu, ki se nanaša na vstopnine (149. člen), • priprava osnutka skrbniške pogodbe za rabo naravne vrednote, • imenovanje in izvedba delovnih sestankov skupine za rabo naravnih vrednot na območju TNP (npr. soteska Vintgar, Tolminska korita, slap Savica, soteskanje ...), 	

			<ul style="list-style-type: none"> • sestanki na temo rabe naravnih vrednot z TD Gorje, Občino Tolmin, • oblikovanje rešitev in izvedba sestankov z namenom ureditve razmer v zvezi z rabo soteske Vintgar <p><u>ZRSVN:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje s TNP in MOP pri ureditvi razmer v Blejskem vintgarju. 	
C2.2	usklajen razvoj trajnostnega turizma (MGRT, Skupnost Julijske Alpe, LTO, občine, MOP, JZTNP, PZS)	<ul style="list-style-type: none"> • svetovanje, promocija, • sofinanciranje uvajanja ekostandardov, • sofinanciranje povezovanja v turizmu in strokovna podpora, • priprava, sofinanciranje, izvedba razvojnih projektov. 	<p><u>MOP-SON:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje pri pripravi sprememb <i>Zakona o spodbujanju turizma</i> in <i>Zakona o gostinstvu</i> – podani predlogi z vidika ohranjanja narave (zlasti glede: načrtovanja v turizmu, nosilne zmogljivosti narave in turističnih območij, digitalizacije in informiranja, turistične in zelene takse, turističnih vodnikov v odnosu do vodnikov po parkih), • priprava pripomb na predlog <i>Strategije slovenskega turizma 2022 do 2028</i>, • sestanki MOP/MGRT – usmerjanje turizma na naravnih vrednotah in zavarovanih območjih (primeri TNP). <p><u>ZRSVN:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje pri pripravi akcijskega načrta usmerjanja obiska in rekreacijskih dejavnosti na območju TNP (delovni in usklajevalni sestanki). • sodelovanje s TNP in ostalimi partnerji pri vzpostavitvi čezmejnega biosfernega območja. • sodelovanje na sestankih, namenjenih uskladitvi akcijskega načrta usmerjanja obiska in rekreacijskih dejavnosti na območju TNP. 	Redno delo (javna služba)
C5	celovita okoljsko – energetska ureditev infrastrukture (MOP - Direktorat za vode in investicije (Sektor za kohezijo), občine in Direktorat za okolje, PZS, RRA)	<ul style="list-style-type: none"> • priprava idejnih rešitev, • sofinanciranje dokumentacije, • sofinanciranje naložb, • sofinanciranje, demonstracijskih projektov. 		
C7.3	zagotovitev varstva, ohranjanja in vzdrževanja izjemnih krajin in krajinskih območij nacionalne prepoznavnosti (MOP - Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, MK, ZVKDS, MKGP, občine)	<ul style="list-style-type: none"> • analiza naselbinskih vzorcev, • podrobnejša razdelava območij nacionalne prepoznavnosti. 	<p><u>MOP-SON:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje pri CRP projektu »<i>Nadgradnja metodologij določanja območij prepoznavnosti krajine</i>« (testno območje TNP), ki ga je sofinanciral MOP, • sodelovanje pri projektu »<i>Prenova Regionalne razdelitve krajinskih tipov in izjemnih krajin v Sloveniji ter njihova digitalizacija</i>«, nosilec katerega je UL BF – Oddelek za krajinsko arhitekturo. <p><u>MOP-DzPGS:</u></p>	

			<ul style="list-style-type: none"> • ob sodelovanju MOP-SON, MK in JZ TNP je bil zaključen projekt CRP »Nadgradnja metodologij določanja območij prepoznavnosti krajine«, ki ga je sofinanciral in koordiniral DzPGS. Naloga je vključevala tudi testiranje metodologije na izbranih testnih območjih in oblikovanje pravil za urejanje prostora na tovrstnih območjih. 	
C7.4	podpiranje pobud za prenovo vasi, krepitev njihove identitete, uveljavljanje posebnosti in ohranjanje avtentične podobe (celostna obnova vasi) (občine, ZVKDS, JZTNP)	<ul style="list-style-type: none"> • svetovanje, • priprava za prijavo predlogov na razpise. 		
C7.5	v povezavi z izvajanjem neposrednega nadzora v naravi nad posegi v prostor zagotoviti učinkovit inšpekcijski nadzor in pravočasno ukrepanje ob nedovoljenih posegih (JZTNP, IRSOP)	<ul style="list-style-type: none"> • ozaveščanje lastnikov in investitorjev o posegih. • spremljanje stanja, • sodelovanje naravovarstvene nadzorne službe z inšpekcijskimi službami, • inšpekcijski nadzor. 	<p><u>IRSOP:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Na podlagi ugotovljenih kršitev tekom rednih letnih preventivnih pregledov, IRSOP uvede inšpekcijske in/ali prekrškovne postopke ter ukrepa v okviru svojih pooblastil. • Prijave iz svoje pristojnosti, ki jih inšpekcija prejme s strani naravovarstvene nadzorne službe TNP, ali drugih prijaviteljev, se evidentirajo med prijete prijave, ter obravnavajo v skladu s prioriteta in vrstnim redom prispetja. <p><u>ZRSVN:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Priprava mnenj v inšpekcijskih postopkih v TNP (nasutja ob Ribnici in na Zatrniku). • Poziv MOP k zagotovitvi inšpekcijskega nadzora in ustreznih ukrepov v zvezi z onesnaževanjem in uničevanjem Dvojnega jezera v Triglavskem narodnem parku. 	
E4.4	izdajanje soglasij in mnenj na podlagi določb ZTNP-1 in ZON za območje TNP (JZTNP, ARSO, ZRSVN, ZVKDS, KGZS)	<ul style="list-style-type: none"> • izdajanje soglasij in mnenj. 	<p><u>ZRSVN:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Območna enota Nova Gorica je za posege, ki so bili načrtovani na območju TNP, pripravila 147 mnenj (84 mnenj v okviru pridobitve gradbenega dovoljenja, 47 v okviru pridobivanja naravovarstvenega soglasja in 16 v okviru drugih postopkov (predhodna in strokovna mnenja, vodna dovoljenja, dovoljenja za poseg v naravo itd.). • Območna enota Kranj je za posege, ki so bili načrtovani na območju TNP, pripravila 68 mnenj. <p><u>MOP-ARSO:</u></p> <p>V postopkih obravnave graditve enostavnih objektov in izvedbe vzdrževalnih del je bilo v letih 2021 in 2022 izdanih 79 naravovarstvenih soglasij (s pogoji) in 8 sklepov o zavržbi.</p>	Redno delo (javna služba)
E5.1	priprava dolgoročnega programa upravljanja z državno lastnino (JZTNP, MOP - Direktorat za okolje)	<ul style="list-style-type: none"> • sprejet dolgoročni program upravljanja z državno lastnino. 	<p><u>MOP-SON:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • priprava Sklepov Vlade RS o nepremičninah, ki so v upravljanju JZ TNP, • sodelovanje pri iskanju rešitev pri uveljavljanju predkupne pravice, • sodelovanje pri pripravi Programa upravljanja z nepremičninami v državni lasti na območju TNP. 	

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

– ...

– ...

10. Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ), Policija

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti v letih 2021 in 2022	Finančno ovrednotenje aktivnosti
	splošno	<ul style="list-style-type: none"> • prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MNZ za spodaj navedene vsebine. 	<p>Policija je z dokumentom št. 2310-81/2016/7 s 7. 4. 2016 »Usmeritve za izvajanje akcije "Eko" in Strategija dela na področju ekološke kriminalitete« opredelila, da je ena izmed prioritet dela policije tudi preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje prekrškov in kaznivih dejanj na varovanih območjih. Kot eno najpomembnejših območij je naveden tudi TNP.</p>	
A11	ohranjanje narave (JZTNP, ZRSVN, MOP, ZGS, MKGP, DRSV, IRSOP, IzVRS, MNZ)	<ul style="list-style-type: none"> • učinkovit nadzor. 	<p><u>Leto 2021:</u></p> <p>Izobraževanje: PP Bovec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 19.5.2021 sestanek na PP Bovec z nadzorniki TNP. <p>Izvajanje nadzora: Navedeni so poostreni nadzori, v katerih smo sodelovali z nadzorniki TNP:</p> <p>PP Tolmin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poostren nadzor na območju Mojstrane in Gozda Martuljka. <p>PP Kranjska Gora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dva poostrena nadzora in sicer en v dolini Vrat nad črnim kampiranjem. <p>Intervencije: Navedeni so obravnavani dogodki (gorske nesreče, nesreče pri športu in rekreaciji, iskanje pogrešanih oseb, požari, delovne nezgode in nesreče pri delu, nesreče v zračnem prometu ...) po posamezni PP:</p> <p>PP Bovec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obravnavanih 31 dogodkov. <p>PP Tolmin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obravnavani trije dogodki. <p>PP Bled:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obravnavanih 50 dogodkov. <p>PP Kranjska Gora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obravnavanih 12 gorskih nesreč. 	

			<p>Ugotovljene kršitve v TNP: Enote niso poročale oz. ugotovile kršitev v TNP.</p> <p>Kazniva dejanja: Policija je na območju Triglavskega narodnega parka v letu 2021 obravnavala skupno 70 kaznivih dejanj. Z vidika ohranjanja narave in biotske raznovrstnosti ter vplivov na okolje je v letu 2021 obravnavala eno kaznivo dejanje uničevanja gozdov po 340. členu Kazenskega zakonika in eno kaznivo dejanje obremenjevanje in uničevanje okolja po 332. členu Kazenskega zakonika (ostala navedena kazniva dejanja so iz drugih področij, ki nimajo vpliva na okoljevarstveni vidik).</p> <p><u>Letalska policijska enota (GPU UPS LPE)</u> Opravljenе policijske in reševalne naloge na območju Triglavskega narodnega parka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 65 nalog. Skupno 85 ur naleta. <p>Druge naloge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevoz opreme in materiala za potrebe PZS (prevoz tovora, opreme, oseb-markacistov). Sporazum o sodelovanju med Policijo in PZS. Nalet 5 ur. <p><u>Gorska enota policije</u> Izvajanje preventivnih aktivnosti in odkrivanje drugih deviantnih ravnanj na območju TNP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti za zagotavljanje splošne varnosti ljudi v gorah, 9x na območju TNP (v vsaki izvedbi 2 policista PPE III – GE). • Vključevanje nadzornikov TNP v aktivnosti policije za zagotavljanje splošne varnosti ljudi v gorah na območju TNP – 3 krat. • Obravnava dogodkov (nesreč) v gorah, sodelovanje v ekipi za helikoptersko reševanje v gorah v času visoke turistične sezone (junij, julij, avgust in september). • Pomoč PZS pri zavarovanju planinske poti v času vzdrževalnih del na poti na Razor. <p><u>Leto 2022:</u></p> <p>Izobraževanje: PP Bovec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 17. 5. 2022 – sestanek z nadzorniki TNP. <p>PP Bled:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5. 10. 2022 sestanek ožje delovne skupine glede urejanja prometne problematike na Pokljuki (seznanitev z načrtom upravljanja). <p>PP Kranjska Gora:</p>	
--	--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • 15. 9. in 8. 12. 2022 je načelnik PP Damjan Lepoša sodeloval pri izvedbi izobraževanj za naravovarstvene nadzornike. <p>Izvajanje nadzora: Navedeni so poostreni nadzori, v katerih smo sodelovali z nadzorniki TNP:</p> <p>PP Tolmin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16. 7. 2022 – poostren nadzor na območju Lepene in Krnskih jezer. <p>PP Bled:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izvedeni so bili trije poostreni nadzori nad vožnjami v naravnem okolju (20. in 27. 2. ter 3. 3. 2022). • Policisti se ob rednem delu pri kontrolah srečujejo z nadzorniki TNP in redarji MIR. Ob tem si izmenjajo informacije o operativni problematiki in nato skupaj izvedejo poostren nadzor. <p>PP Kranjska Gora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 26. 8. 2022 - poostren nadzor v dolini Vrat nad črnim kampiranjem. <p>Intervencije: Zajeti so obravnavani dogodki (gorske nesreče, nesreče pri športu in rekreaciji, iskanje pogrešanih oseb, požari, delovne nezgode in nesreče pri delu, nesreče v zračnem prometu ...) po posamezni PP:</p> <p>PP Bovec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obravnavanih 19 dogodkov. <p>PP Tolmin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obravnavanih 7 dogodkov. <p>PP Bled:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obravnavanih 69 dogodkov. <p>PP Kranjska Gora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obravnavanih 14 gorskih nesreč. <p>Ugotovljene kršitve v TNP: Enote niso poročali oz. ugotovile kršitev v TNP.</p> <p>Kazniva dejanja: Policija je na območju Triglavskega narodnega parka v letu 2022 obravnavala skupno 72 kaznivih dejanj, kaznivih dejanj zoper okolje in prostor pa ni obravnavala (kazniva dejanja so iz drugih področij, ki nimajo vpliva na okoljevarstveni vidik).</p>	
--	--	--	--

			<p>Letalska policijska enota (GPU UPS LPE): Opravljenе policijske in reševalne naloge na območju Triglavskega narodnega parka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 80 nalog. Skupno 100 ur naleta. <p>Druge naloge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevoz opreme in materiala za potrebe PZS (prevoz tovora, opreme, oseb-markacistov). Sporazum o sodelovanju med Policijo in PZS. Nalet 6 ur. <p>Gorska enota policije: Izvajanje preventivnih aktivnosti in odkrivanje drugih deviantnih ravnanj na območju TNP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti za zagotavljanje splošne varnosti ljudi v gorah, 12x na območju TNP (v vsaki izvedbi 2 policista PPE III – GE). • Vključevanje nadzornikov TNP v aktivnosti policije za zagotavljanje splošne varnosti ljudi v gorah na območju TNP – 3-krat. • Obravnava dogodkov (nesreč) v gorah, sodelovanje v ekipi za helikoptersko reševanje v gorah v času visoke turistične sezone (junij, julij, avgust in september). V času dežurstva so obravnavali 101. dogodek (gorske nesreče, nesreča pri športu ali rekreaciji, nesreče v zračnem prometu, reševanje...). • Pomoč GURS pri ugotavljanju in obnavljanju mejnih kamnov na meji z R. Italijo. <p>Ostalo: Enote poročajo, da je sodelovanje z nadzorniki TNP zelo dobro in so z njimi v stalnem kontaktu, predvsem v smislu obveščanja ob zaznavanju operativno zanimivih oseb v alpskih dolinah in s tem preprečevanja deviantnih ravnanj.</p>	
C 4.1	<p>uvedba dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju vzgoje, izobraževanja, socialnega varstva, zdravstva in drugih javnih služb, ki bodo omogočale nadstandardno izvajanje le-teh. (MIZŠ, MDDSZ, MZ, MNZ, MJU, JZTNP, RRA)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podpora nadstandardnemu izvajanju državnih in lokalnih služb v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih (8. točka 10. člena ZTNP-1). 		

Druge naloge ali/in aktivnosti z delovnega področja ministrstva, izvedene na območju narodnega parka ali območju parkovnih občin:

– ...
– ...

7. točka dnevnega reda

Potrditev Cenika pristojbin za soteskanje v soteskah Fratarice in Predelice

Predlagatelj: dr. Tit Potočnik

Poročevalec: dr. Tit Potočnik

Gradivo:

- Cenik pristojbin za soteskanje v soteskah Fratarica in Predelica

Predlog sklepa:

7 Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park potrjuje Cenik pristojbin za soteskanje v soteskah Fratarica in Predelica.

Obrazložitev:

Cenike JZ TNP na podlagi 28. člena Statuta javnega zavoda Triglavskega narodnega parka sprejema direktor JZ TNP. Iz Navodil za razmejevanje dejavnosti javnih zavodov s področja ohranjanja narave za javno službo in tržno dejavnost Ministrstva za okolje in prostor z dne 23. 1. 2019 (št. dokumenta 35602-5/2018/2) pa izhaja, da mora Svet JZ TNP potrditi cenike proizvodov in storitev zavoda, ki se nanašajo na opravljanje javne službe. Zato na dnevni red uvrščamo Cenik pristojbin za soteskanje v soteskah Fratarice in Predelice.

JZ TNP in Zavod RS za varstvo narave sta na podlagi 32. člena Zakona o Triglavskem narodnem parku (Ur. l. RS, št. 52/10, 46/14 – ZON-C in 60/17, 82/20) na Ministrstvo za naravne vire in prostor (MNVP) podala oceno, da trenutni obseg soteskanja v soteskah Fratarice in Predelice ogroža ohranitev naravne vrednote soteske Fratarice in Predelice ter rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov v soteskah, zato sta predlagala, da se na podlagi izračuna nosilne zmogljivosti v omenjenih soteskah omeji rabo. MNVP je pripravilo odredbi o omejitvah obiskovanja in ogledovanja naravnih vrednot Fratarica in Predelica, ki sta objavljeni v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 19/2024 z dne 8. 3. 2024.

Soteskanje bo v soteski **Fratarica** dovoljeno le pod pogoji, prikazanimi v preglednici:

	Obdobje	Ure vstopa	Največja velikost skupine	Največje število soteskarjev na dan	
1	15. april – 14. maj	9.00 – 12.00	9	40	
2	15. maj – 14. junij	8.00 – 14.00	9	70	
3	15. junij – 14. september	8.00 – 17.00	9	110	
4	15. september – 31. oktober	9.00 – 15.00	9	70	

Soteskanje bo v soteski **Predelica** dovoljeno le pod pogoji, prikazanimi v preglednici:

	Obdobje	Ure vstopa	Največja velikost skupine	Največje število soteskarjev na dan	
				Zgornji del	Spodnji del
1	15. april – 14. maj	9.00 – 12.00	9	40	20
2	15. maj – 14. junij	8.00 – 14.00	9	70	35
3	15. junij – 14. september	8.00 – 17.00	9	110	110
4	15. september – 31. oktober	9.00 – 15.00	9	70	35

Za izvajanje soteskanja mora izvajalec skladno z 48. točko 1. odstavka 13. člena ZTNP-1 predhodno pridobiti soglasje JZ TNP, v katerem so podani pogoji za izvajanje dejavnosti.

JZ TNP bo vzpostavil spletni prijavni sistem za soteskanje v soteskah Fratarica in Predelica (v nadaljevanju prijavna aplikacija), ki omogoča uravnavanje in nadzor števila soteskarjev v navedenem obsegu in preko katerega obiskovalci plačujejo pristojbino za soteskanje. Višina pristojbine je odvisna od števila soteskarjev v skupini.

Sredstva od prodanih pristojbin bo JZ TNP v tekočem letu namenil ureditvi in vzdrževanju spremljajoče infrastrukture ter prijavnih aplikacij. Ocenjujemo, da bodo zbrana sredstva pokrila vse nastale stroške. Izračun cene pristojbin temelji na višini sredstev, ki jih bo JZ TNP v letu 2024 namenil upravljanju

soteskanja (56. člen ZTNP-1), na ocenjenem številu plačanih pristojbin za posamezno sotesko ter ocenjeni višini stroškov za vzpostavitev in vzdrževanje spremljajoče infrastrukture in prijavnne aplikacije.

Na podlagi trinajste alineje 28. člena Statuta Javnega zavoda Triglavskega narodnega parka (št. 3540-2/2011-2) sprejemam

**CENIK
PRISTOJBIN ZA SOTESKANJE V SOTESKAH FRATARICA IN PREDELICA**

	Fratarica	Predelica zgornji del	Predelica spodnji del
Cena na soteskarja	3,00 €	3,00 €	3,00 €

Navedene cene so v EUR. V cenah je vključen 22 % DDV.

Cenik velja od 1. 4. 2024 dalje.

Sklep št.: 412-2/2024-1

Bled, 27. marec 2024

dr. Tit Potočnik,
direktor

Cenik je potrdil Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park na 13. seji dne 27. 3. 2024.

8. točka dnevnega reda

Potrditev cenikov storitev Javnega zavoda Triglavski narodni park, ki se nanašajo na opravljanje javne službe

Predlagatelj: dr. Tit Potočnik

Poročevalec: dr. Tit Potočnik

Gradivo:

- Cenik vstopnin, uporabe prostorov in dodatnih programov v Info središču TNP Dom Trenta
- Cenik programov vodenj v Infocentru Triglavska roža Bled
- Cenik uporabe dvoran Infocentra Triglavska roža Bled
- Cenik vodenj po razstavi, uporabe dvoran in drugih prostorov v Centru Triglavskega narodnega parka Bohinj
- Cenik vstopnin za Pocarjevo domačijo
- Cenik strokovnih vodenj v Triglavskem narodnem parku
- Cenik delavnic in predavanj za skupine

Predlog sklepa:

8 Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park potrjuje naslednje cenike:

- Cenik vstopnin, uporabe prostorov in dodatnih programov v Info središču TNP Dom Trenta
- Cenik programov vodenj v Infocentru Triglavska roža Bled
- Cenik uporabe dvoran Infocentra Triglavska roža Bled
- Cenik vodenj po razstavi, uporabe dvoran in drugih prostorov v Centru Triglavskega narodnega parka Bohinj
- Cenik vstopnin za Pocarjevo domačijo
- Cenik strokovnih vodenj v Triglavskem narodnem parku
- Cenik delavnic in predavanj za skupine

Obrazložitev:

Cenike JZ TNP na podlagi 28. člena Statuta javnega zavoda Triglavskega narodnega parka sprejema direktor JZ TNP. Iz Navodil za razmejevanje dejavnosti javnih zavodov s področja ohranjanja narave za javno službo in tržno dejavnost Ministrstva za okolje in prostor z dne 23. 1. 2019 (št. dokumenta 35602-5/2018/2) pa izhaja, da mora Svet JZ TNP potrditi cenike proizvodov in storitev zavoda, ki se nanašajo na opravljanje javne službe

Na podlagi 28. člena Statuta javnega zavoda Triglavskega narodnega parka sprejemam

CENIK UPORABE DVORAN INFOCENTRA TRIGLAVSKA ROŽA BLED

1. Dogodki in dejavnosti uporabnikov, ki posamezno dvorano uporabljajo za večkratne oz. ponavljajoče se dogodke (uporaba najmanj 2-krat v enem mesecu)

	1 ura uporabe	8 urna uporaba	Dodatna ura uporabe nad 8 ur
Dvorana Triglavska roža (do 100 sedežev)	40,00	256,00	60,00
Dvorana Filmoteka (do 50 sedežev)	17,00	110,00	26,00

2. Brezplačni dogodki organizacij, ki so registrirane za opravljanje humanitarnih dejavnosti oz. organizacij, ki izkažejo, da je dogodek dobrodelen, in brezplačni dogodki društev v javnem interesu, ki so razvidni iz evidence nevladnih organizacij AJPES-U ob predhodni predložitvi dokazil

	1 ura uporabe	8 urna uporaba	Dodatna ura uporabe nad 8 ur
Dvorana Triglavska roža (do 100 sedežev)	18,00	144,00	27,00
Dvorana Filmoteka (do 50 sedežev)	7,00	56,00	10,50

3. Enkratni dogodki in dejavnosti uporabnikov

	1 ura uporabe	8 urna uporaba	Dodatna ura uporabe nad 8 ur
Dvorana Triglavska roža (do 100 sedežev)	70,00	448,00	105,00
Dvorana Filmoteka (do 50 sedežev)	35,00	224,00	53,00

Cena vključuje uporabo dvorane in osnovno tehnično opremo (projektor, računalnik, govorniški pult, brezžični internet, ozvočenje).

Za čas uporabe se šteje čas, ki ga uporabnik potrebuje za pripravo in izvedbo dogodka ter za pospravljanje po izvedenem dogodku. Vsaka začeta ura uporabe se šteje kot polna ura.

Doplačilo:

- Popravilo poškodovane opreme: v skladu s povzročeno škodo
- Dodatno čiščenje: 60,00 EUR/uro

JZ TNP prizna Občini Bled, kot imetniku pravice rabe, 10 x v letu brezplačno uporabo dvoran TNP.

Pri oblikovanju posebnih aranžmajev se lahko določijo posebni popusti.

Navedene cene so v EUR. V cenah je všteti 22 % DDV.

K ceniku je podal soglasje župan Občine Bled št. _____ z dne _____.

Cenik velja od 1. 4. 2024 dalje.

Sklep št.: 412-1/2024-3

Bled, 27. 3. 2024

Dr. Tit Potočnik,
direktor

Cenik je potrdil Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park na 13. seji dne 27. 3. 2024.

Na podlagi 28. člena Statuta javnega zavoda Triglavskega narodnega parka sprejemam

**CENIK
PROGRAMOV VODENJ V INFOCENTRU TRIGLAVSKA ROŽA BLED**

Programi		Cena na osebo		
		odrasli	dijaki, študentje in upokojenci	otroci od 6. do 15. leta starosti
A	Vodeni ogled po razstavi in film Triglavskega narodnega parka	3,50	2,50	1,50
B	Vodeni ogled po razstavi in predstavitev Triglavskega narodnega parka	4,50	3,00	2,00

Navedene cene so v EUR. V cenah je všteti 22 % DDV.

Brezplačno vodenje imajo otroci do 5. leta starosti in obiskovalci s posebnimi potrebami.

Pri oblikovanju posebnih aranžmajev se lahko določijo posebni popusti.

Cenik velja od 1. 4. 2024 dalje.

Sklep št.: 412-3/2024-1

Bled, 27. 3. 2024

Dr. Tit Potočnik,
direktor

Cenik je potrdil Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park na 13. seji dne 27. 3. 2024.

Na podlagi 28. člena Statuta javnega zavoda Triglavskega narodnega parka sprejemam

**CENIK
VSTOPNIN, UPORABE PROSTOROV IN DODATNIH PROGRAMOV V INFO
SREDIŠČU TNP DOM TRENTA**

A. Vstopnina v Informacijsko središče TNP Dom Trenta

	cena na osebo
odrasli	6,00
upokojenci, dijaki in študentje	4,00
otroci od 6. do 15. leta starosti	3,00
družinska*	15,00

*Cena družinske vstopnice velja za dva odrasla in dva ali več otrok do 15 leta starosti.

Brezplačen vstop imajo otroci do 5. leta starosti in obiskovalci s posebnimi potrebami.

Doplačilo za vodenje po razstavnih prostorih znaša 10,00 EUR za posameznike in skupine do 10 oseb.

Skupine nad 10 oseb imajo na željo brezplačno vodenje po razstavnih prostorih.

B. Uporaba prostorov

1. Dogodki in dejavnosti uporabnikov, ki posamezne prostore uporabljajo za večkratne oz. ponavljajoče se dogodke (uporaba najmanj 2-krat v enem mesecu)

	1 ura uporabe	8 urna uporaba	Dodatna ura uporabe nad 8 ur
Dvorana (do 100 sedežev)	40,00	256,00	60,00
Sejna soba (do 25 sedežev)	16,00	105,00	24,00
Sejna soba (do 15 sedežev)	12,00	80,00	18,00

2. Brezplačni dogodki organizacij, ki so registrirane za opravljanje humanitarnih dejavnosti oz. organizacij, ki izkažejo, da je dogodek dobrodelen, in brezplačni dogodki društev v javnem interesu, ki so razvidni iz evidence nevladnih organizacij AJ PES-U ob predhodni predložitvi dokazil

	1 ura uporabe	8 urna uporaba	Dodatna ura uporabe nad 8 ur
Dvorana (do 100 sedežev)	18,00	144,00	27,00
Sejna soba (do 25 sedežev)	8,00	64,00	12,00
Sejna soba (do 15 sedežev)	6,00	48,00	9,00

3. Enkratni dogodki in dejavnosti uporabnikov*

	1 ura uporabe	8 urna uporaba	Dodatna ura uporabe nad 8 ur
Dvorana (do 100 sedežev)	70,00	480,00	105,00
Sejna soba (do 25 sedežev)	25,00	160,00	38,00
Sejna soba (do 15 sedežev)	20,00	128,00	30,00

*Uporabnikom prostorov Dom Trenta iz območja občine Bovec priznamo 50% popust.

Cena vključuje uporabo dvoran in osnovno tehnično opremo (projektor, brezžični internet, ozvočenje).

Za čas uporabe se šteje čas, ki ga uporabnik potrebuje za pripravo in izvedbo dogodka ter za pospravljanje po izvedenem dogodku. Vsaka začeta ura uporabe se šteje kot polna ura.

Odmor za kavo 4,00 EUR/osebo (kava, čaj, voda, pecivo).

Doplačilo:

- Popravilo poškodovane opreme: v skladu s povzročeno škodo
- Dodatno čiščenje: 60,00 EUR/uro

C. Dodatni programi informacijskega središča TNP Dom Trenta

	cena na osebo	
Ogled filma Narava brez meja	2,50	
Vodenje - Po poti Krivopetnice (najmanj 10 – največ 25 oseb)	3,00	
Vodenje - Tehnična dediščina (najmanj 10 – največ 25 oseb)	odrasli	4,00
	upokojenci, dijaki in študentje	3,50
	otroci od 6. do 15. leta starosti	3,00
Vodenje - Soška pot (najmanj 5 - največ 15 oseb)	8,00	

Navedene cene so v EUR. V cenah vstopnin in odmora za kavo je všteti 9,5% DDV, v cenah vodenja po razstavah, uporabi prostorov in programov pa 22% DDV.

Pri oblikovanju posebnih aranžmajev se lahko določijo posebni popusti.

Cenik velja od 1. 4. 2024 dalje.

Sklep št.: 412-4/2024-1

Bled, 27. 3. 2024

Dr. Tit Potočnik,
direktor

Cenik je potrdil Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park na 13. seji dne 27. 3. 2024.

Na podlagi 28. člena Statuta javnega zavoda Triglavskega narodnega parka sprejemam

CENIK
VODENJ PO RAZSTAVI, UPORABE DVORAN IN DRUGIH PROSTOROV V
CENTRU TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA BOHINJ

A. Vodenje po razstavi

	cena na osebo
odrasli	3,50
upokojenci, dijaki in študentje	2,50
otroci od 6. do 15. leta starosti	1,50

Brezplačno vodenje po razstavi imajo otroci do 5. leta starosti in obiskovalci s posebnimi potrebami.

B. Uporaba dvoran in drugih prostorov

1. Dogodki in dejavnosti uporabnikov, ki posamezne prostore uporabljajo za večkratne oz. ponavljajoče se dogodke (uporaba najmanj 2-krat v enem mesecu)

	1 ura uporabe	8 urna uporaba	Dodatna ura uporabe nad 8 ur
Soba z razgledom (do 50 sedežev)	30,00	192,00	45,00
Kuhinja	12,00	76,00	18,00
Izba	12,00	76,00	18,00
Pisarna na hodniku		10,00*	

*Zaračuna se 8 urna uporaba tudi v primeru, ko je uporaba manjša kot 8 ur.

2. Brezplačni dogodki organizacij, ki so registrirane za opravljanje humanitarnih dejavnosti oz. organizacij, ki izkažejo, da je dogodek dobrodelen, in brezplačni dogodki društev v javnem interesu, ki so razvidni iz evidence nevladnih organizacij AJPES-U ob predhodni predložitvi dokazil

	1 ura uporabe	8 urna uporaba	Dodatna ura uporabe nad 8 ur
Soba z razgledom (do 50 sedežev)	15,00	120,00	23,00
Kuhinja	6,00	48,00	9,00
Izba	6,00	48,00	9,00

3. Enkratni dogodki in dejavnosti uporabnikov*

	1 ura uporabe	8 urna uporaba	Dodatna ura uporabe nad 8 ur
Soba z razgledom (do 50 sedežev)	60,00	384,00	90,00
Kuhinja	25,00	160,00	38,00
Izba	25,00	160,00	38,00

*Uporabnikom prostorov Centra TNP Bohinj iz območja občine Bohinj priznamo 50% popust.

Cena sobe z razgledom vključuje uporabo dvorane in osnovno tehnično opremo (projektor, ozvočenje).

Cena uporabe kuhinje vključuje uporabo kuhinje in kuhinjskih naprav ter pripadajočega drobnega inventarja.

Cena uporabe izbe vključuje uporabo prostora, miz in stolov.

Za čas uporabe se šteje čas, ki ga uporabnik potrebuje za pripravo in izvedbo dogodka ter za pospravljanje po izvedenem dogodku. Vsaka začeta ura uporabe se šteje kot polna ura.

Doplačilo:

- Popravilo poškodovane opreme: v skladu s povzročeno škodo
- Dodatno čiščenje: 60,00 EUR/uro

Navedene cene so v EUR. V cenah je všteti 22% DDV.

Pri oblikovanju posebnih aranžmajev se lahko določijo posebni popusti.

Cenik velja od 1. 4. 2024 dalje.

Sklep št.: 412-5/2024-1

Bled, 27. 3. 2024

Dr. Tit Potočnik,
direktor

Cenik je potrdil Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park na 13. seji dne 27. 3. 2024.

Na podlagi 28. člena Statuta javnega zavoda Triglavskega narodnega parka sprejemam

CENIK VSTOPNIN ZA POCARJEVO DOMAČIJO

Vstopnina v Pocarjevo domačijo

	cene na osebo
odrasli	3,50
upokojenci, dijaki in študentje	2,50
otroci od 6. do 15. leta starosti	1,50

Brezplačen vstop imajo otroci do 5. leta starosti in obiskovalci s posebnimi potrebami.

Pri oblikovanju posebnih aranžmajev se lahko določijo posebni popusti.

Navedene cene so v EUR. V cenah je vključen 9,5 % DDV.

Cenik velja od 1. 4. 2024 dalje.

Sklep št.: 412-6/2024-1

Bled, 27. 3. 2024

Dr. Tit Potočnik,
direktor

Cenik je potrdil Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park na 13. seji dne 27. 3. 2024.

Na podlagi 28. člena Statuta javnega zavoda Triglavskega narodnega parka sprejemam

CENIK STROKOVNIH VODENJ V TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU

A. Skupinska vodenja

vrsta vodenja	trajanje	cena	izdelava in priprava programa za vodenje
manj zahtevna vodenja za skupine		na osebo	
	do 6 ur	4,50	
vodenje po parkovnih poteh (minimalno 5 oseb)	do 6 ur	8,00	
skupinska avtobusna vodenje		na skupino	50,00 EUR
	do 3 ure	90,00	
	nad 3 ure	150,00	
	nad 5 ur	200,00	

Cena za izdelavo in pripravo programa za vodenje velja za programe, ki niso del ponudbe Triglavskega narodnega parka in se izdelajo po navodilih naročnika.

B. Organizirana vodenja za posameznike

	št. oseb	cena za skupino na dan	cena za posameznika na dan
lahke enodnevne ture	1 - 6	150,00	
	6 -10		30,00

Vodniki JZ TNP so strokovno usposobljene osebe z ustreznimi licencami in znanji za vodenje skupin.

Pri oblikovanju posebnih aranžmajev se lahko določijo posebni popusti.

Navedene cene so v EUR. V ceni je všteti 22 % DDV.

Cenik prične veljati od 1. 4. 2024 dalje.

Sklep št.: 412-7/2024-1

Bled, 27. 3. 2024

Dr. Tit Potočnik,
direktor

Cenik je potrdil Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park na 13. seji dne 27. 3. 2024.

Na podlagi 28. člena Statuta javnega zavoda Triglavskega narodnega parka sprejemam

CENIK DELAVNIC IN PREDAVANJ ZA SKUPINE

A. Delavnice

vrsta delavnice	otroci od 6. do 15. leta starosti	Dijaki, študenti, upokojenci	Odrasli
Krajše delavnice (1 – 2 pedagoški uri)	2,50	3,00	4,00
Daljše delavnice (3 in več pedagoških ur)	3,50	4,00	5,00

B. Predavanja

predavanja	na skupino (ne glede na starostno strukturo)
Strokovna predavanja - med 8 in 16 uro	150,00
Strokovna predavanja - po 16 uri, sobota, nedelja	200,00
Splošna predstavitev Triglavskega narodnega parka z vključenim in predstavitvenim filmom	90,00

Ob izvedbi delavnic in predavanj izven uprave Triglavskega narodnega parka in info središč Triglavskega narodnega parka se naročniku zaračuna tudi strošek prevoza (kilometrina za relacijo Bled – kraj izvedbe - Bled); cena kilometrine znaša 40% maloprodajne cene litra neosvinčenega motornega bencina – 95 oktanov, ki jo za vsak mesec posebej Ministrstvo za javno upravo objavi na svoji spletni strani.

Za delavnice in predavanja na Biosfernem območju Julijske Alpe se kilometrina ne zaračuna.

Navedene cene so v EUR. V ceni je všteti 22 % DDV.

Pri oblikovanju posebnih aranžmajev se lahko določajo posebni popusti.

Cenik prične veljati od 1. 4. 2024 dalje.

Sklep št.: 412-8/2024-1

Bled, 27. 3. 2024

Dr. Tit Potočnik,
direktor

Cenik je potrdil Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park na 13. seji dne 27. 3. 2024.

9. točka dnevnega reda

Pobude in vprašanja

Predlagatelji: Pavel Jamnik in Romana Purkart
Poročevalec: dr. Tit Potočnik

Gradivo:

- Pobuda svetnika Pavla Jamnika z dne 13. 2. 2024
- Pobuda svetnice Romane Purkart z dne 26. 2. 2024

Pobuda svetnika Pavla Jamnika z dne 13. 2. 2024

tor. 13.02.2024 23:11

pavel jamnik <pavel.jamnik1@gmail.com>

Pisanja v medijih

Za spela.stojan@tnp.gov.si

Navodila za nadaljnje delo. Začni z torek, 19. marec 2024. Zapadlo z torek, 19. marec 2024. Na to sporočilo ste odgovorili dne 14.02.2024 06:14.

Špela lep pozdrav,

Bi morda lahko posredovali direktorju in predsedniku sveta zavoda vprašanje če takole pisanje morda ne bi zahtevalo obravnavo očitkov, ki so usmerjeni ba TNP na seji sveta zavoda.

[zurnal24.si](https://www.zurnal24.si): S turisti služijo milijone, občinam zdaj "prostovoljno" ponujajo donacije

<https://www.zurnal24.si/gorenjska/s-turisti-sluzijo-milijone-obcinam-zdaj-prostovoljno-ponujajo-donacije-419295>

Lp

Pavel Jamnik

Pobuda svetnice Romane Purkart z dne 26. 2. 2024

tor. 20.02.2024 13:23

Romana Purkart <enaromana.purkart@gmail.com>

svetniško vprašanje

Za spela.stojan@tnp.gov.si

Navodila za nadaljnje delo. Začni z ponedeljek, 26. februar 2024. Zapadlo z ponedeljek, 26. februar 2024. To sporočilo ste posredovali: 26.02.2024 09:44.

Spoštovani,

zanima me, kaj bo vodstvo JZ Triglavski narodni park storilo glede upravljanja in trženja naravnih vrednot v parku, predvsem, kako bo zagotovilo zakonitost in rešitev situacije, ko vrednote tržijo zasebniki, ki razpolagajo z denarjem, pridobljenim iz vstopnin v naravne vrednote. Zanima me tudi, kaj bo JZ TNP storil glede napovedane ustanovitve parka Vintgar, torej parka znotraj TNP. Po moji oceni zatečeno stanje kaže na nezakonitost trženja naravnih vrednot in nezakonitost prostega razpolaganja s sredstvi, pobranih z vstopninami, ki bi se morale stekati v blagajno javnega zavoda in ne v žepe zasebnikov.

Zanima me tudi, kaj je JZ TNP storil do sedaj, da se problem razreši in kaj predlaga, da se stori z lastnino društev in ostalih zasebnikov, ki so svoje imetje zgradili na podlagi vstopnin, pobranih za ogled naravnih vrednot.

Prosim, da se javni zavod do teh vprašanj opredeli in na vprašanja odgovori z dokumenti.

Hvala lepa in lep dan želim,

Romana Purkart, članica Sveta JZ TNP